

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W KL. IV-VIII
JĘZYK POLSKI**

Nauczyciel: Bożena Hańczyk

§1

Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
3. Podręcznik Hanny Dobrowolskiej „Jutro pójde w świat” kl. 4-6, Ewa Nowak, Joanna Gawel ”Myśli i słowa” kl .7-8
4. Program nauczania języka polskiego w kl.4-6 szkoły podstawowej „Jutro pójde w świat” Andrzej Surdej
Program nauczania języka polskiego w kl.7-8 szkoły podstawowej” Myśli i słowa” Ewa Nowak
5. Wewnątrzszkolne Ocenianie

§2

Cele Przedmiotowego Oceniania

1. Ocenianie bieżące (wspomagające) ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, w tym:
 - a) pomoc uczniowi w rozpatrywaniu i rozumieniu swoich mocnych i słabych stron,
 - b) ukierunkowanie i motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - c) przekazanie uczniowi informacji o jego postępach,
 - d) przekazanie rodzicom/opiekunom informacji o postępach ucznia,
 - e) przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania, właściwym doborze materiałów, metod i sposobów nauczania,
 - f) przygotowanie do egzaminów zewnętrznych.
2. Ocenianie śródroczne i końcowo roczne ma na celu:
 - a) przekazać uczniowi informację na temat jego postępów w nauce języka polskiego,

- b) dostarczyć nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki informacji na temat poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
- c) monitorować system szkolny,
- d) różnicować i klasyfikować uczniów,
- e) pomóc nauczycielowi w ewaluacji i modyfikacji procesu nauczania przedmiotu.

§3

Ogólne zasady PO

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania. Wskazane jest powtórzenie tych czynności na początku II semestru.
2. Wszystkie prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, musi napisać pracę w terminie późniejszym, wyznaczonym przez nauczyciela.
3. Nauczyciel oddaje poprawione prace w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.
4. Spisywanie (ściąganie) podczas prac klasowych skutkuje automatycznie oceną niedostateczną oraz jest jednoznaczne z zakończeniem pracy.
5. Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.
6. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
7. Raz w miesiącu uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania lub brak zadania domowego do lekcji bez żadnych sankcji. Fakt ten zostaje odnotowany w zeszycie nauczyciela. Każde kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną. Prawo to nie dotyczy lekcji, na których ma odbyć się zapowiedziana forma sprawdzenia umiejętności.
8. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/opiekuna.
9. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Przewidziane są także zajęcia wyrównawcze, na które uczeń winien chodzić.
10. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od dnia do 7 dni (w zależności od długości absencji).
11. Uczeń po każdej nieobecności jest zobowiązany do uzupełnienia braków w zeszycie, zeszycie ćwiczeń oraz innych pracach wskazanych przez nauczyciela.
12. Rodzic w obecności nauczyciela ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka. Prace pisemne przechowywane są przez cały rok na terenie szkoły. Ze względu na ochronę danych osobowych oraz prawa autorskie prace uczniów nie mogą być udostępniane poza terenem szkoły.
13. Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z wytycznymi WO.

§4

Formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów

Na lekcjach języka polskiego przyjmuje się następujące formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów:

1. Testy literackie, gramatyczne i literacko-gramatyczne

- a) wiedza z literatury i gramatyki
 - b) umiejętność zastosowania wiadomości i terminów w praktyce
- Nauczyciel przeprowadza w zależności od potrzeb w ciągu całego cyklu kształcenia (**przynajmniej 2 razy w semestrze.**)
- c) są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej, z jednoczesnym określeniem przez nauczyciela czasu trwania i zakresu materiału.
- 2. Sprawdziany** – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów, przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów z danej partii materiału.
- a) Sprawdziany mogą zostać zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.
 - b) Obejmują co najmniej jeden dział programowy.
 - c) Poprzedzone są lekcją powtórzeniową.
 - d) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel podaje informacje dotyczące zakresu, celu, formy i terminu pracy.
 - e) Zapowiedziany sprawdzian wpisywany jest do dziennika elektronicznego.
 - f) Nauczyciel ma obowiązek poprawić sprawdziany w terminie do dwóch tygodni od ich napisania. Jeśli termin ten zostanie przekroczony, nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych lub na prośbę uczniów przeprowadza sprawdzian powtórnie.
 - g) Uczeń, który opuścił sprawdzian musi go napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Nie dotrzymanie tego terminu skutkuje oceną niedostateczną.
- 3. Prace klasowe** – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne formy wypowiedzi, przeprowadzone w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie umiejętności komponowania tekstów własnych zgodnie z określonymi warunkami.
- a) Prace klasowe są niekiedy zaplanowane na dwie godziny lekcyjne.
 - b) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel nie podaje tematów wypracowań.
 - c) Zapowiedziana praca klasowa wpisywana jest do dziennika elektronicznego.
 - d) Nauczyciel ma obowiązek poprawić prace klasowe w terminie do dwóch tygodni od ich napisania. Jeśli termin ten zostanie przekroczony, nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych lub na prośbę uczniów przeprowadza prace klasowe powtórnie.
 - e) Uczeń, który opuścił pisemną pracę klasową musi ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Nie dotrzymanie tego terminu skutkuje oceną niedostateczną.
- 4. Kartkówki** – rozumiane jako krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, obejmujące maksymalnie materiał z trzech ostatnich tematów lub z tematu bieżącego.
- a) Kartkówki trwają nie dłużej niż 15 minut.
 - b) Nie muszą być zapowiedziane z wyprzedzeniem.
 - c) Nie podlegają poprawie.
 - d) Jeżeli uczeń jest nieobecny w terminie, w którym została przeprowadzona kartkówka może napisać ją w innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

5. **Odpowiedź ustna** – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna reakcja ucznia na pytania skierowane do niego przez nauczyciela.
 - a) Oceniając na stopień odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę zawartość rzeczową, dobór środków językowych, sposób prezentacji, umiejętność formułowania myśli i argumentacji.
 - b) Krótkie odpowiedzi uczniów oraz merytoryczna aktywność na lekcji nie podlega ocenie cyfrowej, ale jest odnotowywana jako plus.
6. **Zadanie domowe** – rozumiane jako wszystkie formy pisemne, ustne lub inne, zadane przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.
 - a) Uczeń ma obowiązek wykonywać zadania domowe systematycznie.
 - b) W ciągu miesiąca uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania. Fakt ten odnotowywany jest w zeszytach nauczyciela .. Każdy kolejny brak zadania domowego skutkuje oceną niedostateczną.
 - c) Zgłoszenie braku pracy domowej powinno nastąpić na początku lekcji, jeszcze przed sprawdzaniem prac przez nauczyciela. Jeśli uczeń nie zgłosi braku zadania, a podczas sprawdzania wykaże jego brak, otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - d) Każdy brak zadania domowego uczeń ma obowiązek uzupełnić i na polecenie nauczyciela okazać do wglądu.
 - e) W przypadku dłuższych form pisemnych zadania domowego (np. wypracowanie) uczeń ma obowiązek oddać pracę w wyznaczonym terminie. Po upływie wyznaczonego terminu prace nie będą przyjmowane i będą skutkowały oceną niedostateczną.
 - f) Nauczyciel w ocenie zadania domowego kieruje się kryteriami dostosowanymi do formy zadania domowego.
7. **Aktywność na lekcji** – rozumiana jako czynne uczestniczenie ucznia w rozwiązywaniu problemu, tematu, zadań itp. podczas zajęć.
 - a) Oceniana jest za pomocą znaków + i –.
 - b) Trzy uzyskane plusy skutkują oceną bardzo dobrą.
 - c) Trzy uzyskane minusy skutkują oceną niedostateczną.
8. **Zeszyt i zeszyt ćwiczeń** – rozumiane jako zeszyty, w których uczniowie systematycznie prowadzą notatki, zapisy z lekcji, wykonują ćwiczenia i odrabiają prace domowe.
 - a) Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia ww. zeszytów w terminie 1 tygodnia od dnia powrotu do szkoły.
 - b) Sprawdzane są 1 raz w semestrze i podlegają ocenie.
 - c) Nauczyciel ma prawo zażądać od ucznia zeszytu i zeszytu ćwiczeń do sprawdzenia w każdej chwili.
9. **Znajomość lektur** – rozumiana jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.
 - a) Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.
 - b) W zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania.
 - c) Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego.
 - d) Na każdy rok szkolny oprócz lektur obowiązkowych przypadają co najmniej dwie lektury uzupełniające. Zakres ich znajomości będzie sprawdzany tak, jak w przypadku lektur obowiązkowych.
 - e) Ocena niedostateczna z lektury może zostać poprawiona zgodnie z warunkami poprawy wykazanymi w PO oraz Statucie Szkoły.
10. **Recytacja tekstów poetyckich i prozy.**
11. **Inne formy pracy ucznia nie wymienione powyżej.**

§5

Częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Nauczyciel ma obowiązek systematycznego sprawdzania osiągnięć uczniów zgodnie z zapisami statutowymi szkoły.
 - a) Odpowiedź ustna i kartkówki – możliwość na każdej lekcji.
 - b) Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń – możliwość na każdej lekcji.
 - c) Wypracowania klasowe – co najmniej dwa w semestrze.
 - d) Testy literackie, gramatyczne i literacko-gramatyczne - przynajmniej 2 razy w semestrze.
 - e) Sprawdziany – po każdej większej partii materiału, co najmniej dwa w semestrze.
 - f) Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń – według uznania nauczyciela, nie rzadziej niż raz w semestrze.
 - g) Zadania domowe – możliwość na każdej lekcji (nauczyciel sprawdza wybiórczo 3 uczniów z jednego zadania domowego, z wyłączeniem wypracowań, które sprawdza wszystkim uczniom).

§6

Podstawowe założenia oceniania form wypowiedzi pisemnych

1. Nauczyciel przy sprawdzaniu prac pisemnych zobowiązany jest do opatrzenia oceny cyfrowej komentarzem słownym, który wyjaśni ocenę, podkreśli zalety pracy i będzie informował o elementach, nad którymi uczeń musi popracować.
2. Każda forma wypowiedzi jest oceniana według innych kryteriów, zależnych od formy wypowiedzi. Kryteria te każdorazowo nanoszone są na pracę uczniów.
3. W większości prac pisemnych przyjmuje się następujące kryteria oceny:
 - a) Realizacja tematu wypowiedzi (temat) – wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, wypowiedź jest w całości na temat. **Jeżeli praca jest nie na temat uczeń otrzymuje 0 punktów, co skutkuje oceną niedostateczną.**
 - b) Charakterystyczne cechy wypowiedzi – pojawienie się obowiązkowych elementów dla danej formy, konsekwencja wypowiedzi, logiczność zdarzeń, argumentacja wnikliwa, poparta przykładami.
 - c) Kompozycja tekstu – zgodna z formą wskazaną w poleceniu, logiczność, spójność wypowiedzi, wyodrębnienie akapitów.
 - d) Poprawność językowa – dopuszczalne 3 błędy językowe (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalny 1 błąd).
 - e) Ortografia – dopuszczalne 3 błędy ortograficzne (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalny 1 błąd).
 - f) Interpunkcja – dopuszczalnych 5 błędów interpunkcyjnych (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalne 2 błędy).
 - g) Estetyka – stosowanie akapitów, marginesów, przejrzystość pracy.W każdym z podanych kryteriów uczeń otrzymuje punkty, a suma tych punktów przekłada się na ocenę, zgodną z PO, WO i Statutem Szkoły.

4. **W przypadku, gdy praca ucznia jest nieczytelna lub nie zawiera wymaganej minimalnej ilości słów, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.**
5. Przyjmuje się następującą klasyfikację i oznaczenia błędów w pracach pisemnych:
 - a) ort. – błąd ortograficzny,
 - b) int. – błąd interpunkcyjny,
 - c) rz. – błąd rzeczowy,
 - d) log. – błąd logiczny,
 - e) jęz. – błąd językowy (w jego skład wchodzi błędy frazeologiczne, fleksyjne, słowotwórcze, składniowe oraz stylistyczne).

§7

Sposób oceniania prac pisemnych

1. Zgodnie z WO i Statutem Szkoły ocenę ze sprawdzianów ustala się według skali procentowej:
 - 100%- 90% ocena bardzo dobra
 - 89% - 75% ocena dobra
 - 74% - 50% ocena dostateczna
 - 49% - 31% ocena dopuszczająca
 - 30% - 0% ocena niedostateczna
2. W przypadku innych form sprawdzania osiągnięć uczniów dopuszczalne są inne wielkości, w zależności od stopnia trudności pracy i innych czynników. W takim przypadku nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.
3. Wszystkie oceny dokumentowane są na bieżąco na pracach uczniów oraz za pomocą wpisu do dziennika w odpowiedniej rubryce, która informuje za co została postawiona dana ocena.

§8

Skala ocen

1. Na lekcjach języka polskiego stosuje się skalę ocen od 1 do 3.
2. Oceny z języka polskiego są ocenami ważonymi.

3. Wagi poszczególnych działań na języku polskim uzależnione są od formy pracy. Ustalone są w skali od 1 do 3, gdzie:

WAGA	DZIAŁANIA
1	zadania domowe, praca na lekcji, ćwiczenia, zeszyt, aktywność, prace dodatkowe
2	projekt, kartkówka, recytacja, odpowiedź ustna, testy
3	sprawdziany z lektury, prace pisemne klasowe (wypracowania) sprawdziany, prace klasowe

4. Oceny mogą być poszerzone o znak + lub –, przy czym + nie dotyczy oceny celującej, a – oceny niedostatecznej.
5. Na koniec roku wystawia się ocenę pełną tj. bez znaku + lub –.
6. Znakiem + oraz – oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji.
7. Ponadto w dzienniku stosuje się oznaczenia zgodne z WO i Statutem Szkoły:
a) NP – nieprzygotowanie do lekcji, w tym brak zeszytu lub ćwiczeń,
b) BZ – brak zadania domowego,
c) NB – nieobecność ucznia na danej formie sprawdzenia wiedzy i umiejętności.

§9

Ogólne warunki poprawy uzyskanych ocen

1. Poprawie podlegają oceny z następujących form sprawdzania:
a) prace klasowe,
b) sprawdziany,
c) znajomość lektur,
d) recytacja,
e) zadania domowe.
2. Uczeń ma prawo do poprawy oceny, jeśli otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną. Oceny powyżej stopnia dostatecznego nie mogą być poprawiane.
3. Poprawa każdej oceny jest dobrowolna i odbywa się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko jeden raz.
Ocena poprawiona wpisywana jest do dziennika na zasadach zgodnych ze Statutem.

§10

Ocena śródroczna oraz ocena roczna

1. Na ocenę semestralną z języka polskiego składają się oceny bieżące z różnych form aktywności ucznia.
2. Na ocenę roczną z języka polskiego składa się ocena semestralna oraz oceny bieżące z różnych form aktywności ucznia.
3. Ocena śródroczna i roczna nie są średnimi matematycznymi ocen cząstkowych.
4. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych, oprócz ocen bieżących, brane jest pod uwagę także zaangażowanie ucznia, jego indywidualne predyspozycje, aktywność pozalekcyjną, stosunek do przedmiotu i języka polskiego.
5. Zgodnie z WO oraz Statutem Szkoły uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny klasyfikacyjnej z zajęć języka polskiego tylko o jeden stopień, jeśli spełni następujące warunki:
 - a) gdy co najmniej połowa uzyskanych ocen bieżących jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub jest od niej wyższa,
 - b) uczeń przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzenia postępów ucznia,
 - c) wszystkie sprawdziany oraz prace klasowe zostały ocenione pozytywnie.
6. Szczegółowe warunki poprawiania ocen semestralnych i rocznych znajdują się w WO oraz Statucie Szkoły.
7. Wobec ucznia nieklasyfikowanego oraz ucznia, który w wyniku klasyfikacji otrzymał ocenę niedostateczną stosuje się procedury opisane w WO oraz Statucie Szkoły.

§11

Kryteria oceniania uczniów z dysfunkcjami

1. Wszelkie dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego programem nauczania. Jednak ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem dysfunkcyjnym.
2. Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje nauczyciel w ocenie pracy ucznia powinien brać pod uwagę charakter jego dysfunkcji i dostosować do niej wymagania.
 - a) W zakresie prac pisemnych nauczyciel powinien: wydłużyć czas przeznaczony na pisanie, nie oceniać estetyki pisma, poprawiać, lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych, pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego lub poleceń, udostępnić dodatkowe słowniki i inne pomoce.
 - b) W zakresie słuchania i mówienia nauczyciel powinien: wydłużyć czas wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące, oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji, umożliwić odpowiadanie bez obecności innych uczniów.
 - c) W zakresie czytania nauczyciel powinien: zachęcać do czytania, sprawdzać znajomość treści, a nie technikę czytania, umożliwić czytanie bez obecności innych uczniów.
3. Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z PPP i uczniom, dla których zaleca się dostosowanie materiału do ich indywidualnych potrzeb obniżane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni i wówczas punktację i oceny dostosowuje się do nich indywidualnie.

§12

Kryteria oceny osiągnięć dydaktycznych

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
 - c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
 - d) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
 - e) aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
 - f) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
 - g) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
 - h) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
 - i) WOrowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
 - j) współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
 - k) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.
2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
 - c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
 - d) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
 - e) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
 - f) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
 - g) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
 - h) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
 - i) wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.
3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - a) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - b) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
 - c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
 - d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popelnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,

- e) bierze czynny udział w lekcji,
 - f) wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.
4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - b) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
 - c) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
 - d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
 - e) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
 - f) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
 - g) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
 - h) wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.
5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - b) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
 - c) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
 - d) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
 - e) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
 - f) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
 - g) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
 - h) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
 - i) często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.
6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
 - b) ma kłopoty z techniką czytania,
 - c) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
 - d) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
 - e) wykazuje się niechęcią do nauki,
 - f) zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
 - g) nie angażuje się w pracę grupy.

§13

Uwagi końcowe

1. Przedmiotowe Oceniania z języka polskiego podlega ewaluacji. O każdej zmianie w dokumencie nauczyciel informuje uczniów oraz rodziców w dogodnej dla siebie formie.
2. Do spraw nieuregulowanych PO stosuje się przepisy zgodne z WO oraz Statutem Szkoły.
3. Dokument Przedmiotowego Oceniania dostępny jest u nauczyciela prowadzącego przedmiot.
4. Każdorazowo uczeń oraz rodzic może poprosić o wyjaśnienie niezrozumiałych kwestii Przedmiotowego Oceniania.

Zasady ocenia pracy zdalnej uczniów języka polskiego w klasach IV-VIII

1. Nauczyciel udostępnia materiały do pracy zdalnej wykorzystując platformę Teams, platformy edukacyjne lub/i inne narzędzia internetowe.
 2. Nauczyciel udostępniając zadania, określa terminy, warunki i formy zaliczenia. Tam, gdzie ma to zastosowanie, zaznacza, które treści/zasoby nie są obowiązkowe i mają na celu poszerzenie lub utrwalenie wiadomości.
 3. Uczeń ma obowiązek przesłać we wskazany sposób oraz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Dłuższe formy wypowiedzi będą opatrzone komentarzem. Niedotrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną.
 4. Prace niesamodzielne będą oceniane na ocenę niedostateczną. Jeśli uczeń odeśle pracę skopiowaną z Internetu lub z innych źródeł (w tym w fragmentach) otrzymuje ocenę niedostateczną.
 5. Zaliczenie danej partii materiału odbywać się będzie w formie ustalonej z nauczycielem.
 6. Ocenie będą podlegały zadania wykonywane przez ucznia oraz zadania dodatkowe/projekty dla chętnych po uprzednim ustaleniu między uczniem i nauczycielem zasad i form.
 7. W pracy z uczniami o różnych potrzebach edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności, uwzględnia się dostosowania wynikające z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych.
 8. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny pozostają zgodne z zapisami w Statucie Szkoły.
- Nauczyciel ocenia ucznia biorąc pod uwagę:
- a. jego zaangażowanie w wypełnianie obowiązków lekcyjnych,
 - b. terminowe przesyłanie zadanych prac,
 - c. samodzielną i systematyczną pracę,
 - d. bezpieczne i kulturalne korzystanie z narzędzi internetowych.

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 4

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
Uczeń						
1.	1	Planujemy pracę w nowym roku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela zapisuje skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – dostrzega oznaczenia zawarte w podręczniku – znajduje spis treści 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania 	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – sprawnie posługuje się spisem treści 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń
Poznajmy się						
2.	2	Dlaczego wakacje nie mogą trwać wiecznie? • Natalia Usenko, <i>Wiersz napocieszenie</i> • wers – podręcznik,	<ul style="list-style-type: none"> – włącza się w przygotowanie wystawy pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – mówi o ekspozycji wystawy – zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>wakacje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu wystawy pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – stara się prezentować przygotowaną wystawę – czyta cicho ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje wystawę pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – prezentuje przygotowaną wystawę – określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – rozumie sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje, jak przygotować wystawę pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – interesująco prezentuje przygotowaną wystawę – poprawnie określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – wyjaśnia sens tytułu wiersza – poprawnie określa nastrój wiersza /

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 14–15 – zeszyt ćwiczeń, s. 41 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> . Teoria literatury. Wiersz ☐ scenariusz nr 1	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno wiersz – wyszukuje fragmenty wskazane przez uczniów – wie, czym jest <i>wers</i>	– stara się określić adresata wypowiedzi osoby mówiącej – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – rozumie, czym jest <i>wers</i> – stara się wskazać fragment, w którym następuje zmiana nastroju – stara się wypisać z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – stara się rozwiązać rebus – stara się odpowiedzieć na pytanie zawarte w temacie lekcji – kończy rozpoczęte zdanie – stara się przedstawić dowolną techniką	wiersza – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – rozwiązuje rebus – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – przedstawia dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły	wyrażone uczucia – poprawnie wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego <i>to kłops</i> – poprawnie wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji, uzasadniając wypowiedź – interesująco przedstawia dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły		
3.	2	<p>Krótko o sobie, czyli jak należy się przedstawiać?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astrid Lindgren, <i>PippiPończoszanka</i> • Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> • Joanna Olech, <i>Dynastia Miziołków</i> • dane osobowe <p>– podręcznik, s. 16–18 – zeszyt ćwiczeń, s. 6–7 – materiały dodatkowe: WSiPnet: Kształcenie językowe. Komunikacja</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno tekst – zapoznaje się ze wskazówkami dotyczącymi przedstawiania się – przedstawia się – tworzy zdrobnienia od własnego imienia – mówi o swoim ulubionym zespole muzycznym / wokalistce / wokaliście – wie, czym są <i>dane osobowe</i> – zapisuje swoje dane osobowe</p>	<p>– wyjaśnia, co to znaczy przedstawić się i w jakich sytuacjach się przedstawiamy – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się zapisać dane osobowe bohaterów – stara się ocenić zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – przedstawia się w typowych sytuacjach, wykorzystując poznane wskazówki – stara się dopasować sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – stara się brać udział</p>	<p>– zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, uzasadnia wybór – dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania się – ocenia zaprezentowane scenki</p>	<p>– poprawnie zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – poprawnie ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, wyczerpująco uzasadnia wybór – bezbłędnie dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania, wnosząc swoje pomysły – właściwie ocenia zaprezentowane scenki – interesująco przedstawia swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – poprawnie wyjaśnia, czym są <i>dane osobowe</i>, podaje przykłady takich danych</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		językowa i kultura języka □ scenariusz nr 2		w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania siebie i innych – stara się ocenić zaprezentowane scenki – stara się przedstawić swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – stara się wyjaśnić pojęcie <i>dane osobowe</i>	ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – wyjaśnia pojęcie <i>dane osobowe</i>	
4.	1	W jaki sposób należy składać życzenia? • życzenia • kartka pocztowa – podręcznik, s. 18–19 – zeszyt ćwiczeń, s. 7–9 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne.</i>	– bierze udział w scenie, w trakcie której składa życzenia rówieśnikowi – zapisuje ogólne informacje na temat składania życzeń – zapisuje tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – z pomocą nauczyciela adresuje kartkę pocztową	– stara się wypowiedzieć na temat obejrzanej scenki – stara się zaprezentować i omówić przykładowe pocztówki z życzeniami – stara się przyporządkować fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – stara się dobrać określenia do podanych sformułowań	– wypowiada się na temat obejrzanej scenki – prezentuje i omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – dobiera określenia do podanych sformułowań – wyjaśnia, w jaki sposób wymienione	– swobodnie wypowiada się na temat obejrzanej scenki – interesująco prezentuje i poprawnie omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – poprawnie przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – poprawnie dobiera określenia do podanych sformułowań – poprawnie wyjaśnia, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – poprawnie analizuje treść przykładowych życzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 156 ☐ scenariusz nr 3		– stara się wyjaśnić, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – stara się ułożyć tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – podaje informacje adresowe, jakie powinny się znaleźć na kartce pocztowej – stara się zaprojektować rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – adresuje kartkę pocztową – zapoznaje się z informacjami na temat imion – stara się szukać informacji na temat patrona, którego imię nosi	osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – analizuje treść przykładowych życzeń – układa tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi	– układa poprawne pod względem językowym i formalnym teksty życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje ciekawy rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – samodzielnie szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi
5.	1	Zakrety ortografii. Pisownia wielką	– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy	– stara się czytać głośno i wyraźnie – zna zasady dotyczące	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, poprawnie uzasadnia różnice

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		literą. • Agnieszka Frączek, <i>Drobnostka!</i> • pisownia imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przezwisk, jednowyrazowych nazw geograficznych – podręcznik, s. 20–21 – zeszyt ćwiczeń, s. 145–149	– zapisuje podane nazwy państw i miast – tworzy zdrobniałe formy imion swoich koleżanek (kolegów) – z pomocą nauczyciela podpisuje portrety znanych Polaków	pisowni imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przezwisk i jednowyrazowych nazw geograficznych –wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, stara się uzasadnić różnice w ich pisowni – stara się wypisać z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – stara się stosować podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – stara się uzupełnić zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – stara się odszukać imiona ukryte w podanych wyrazach – stara się podpisać portrety znanych Polaków	– wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, uzasadniając różnice w ich pisowni – wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – uzupełnia zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – na ogół poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków – stara się poprawić błędy w podanych zdaniach	w ich pisowni – poprawnie wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – uzasadnia na wybranych przykładach pisownię wyrazów wielką i małą literą – poprawnie stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – poprawnie uzupełnia zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – sprawnie odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków – poprawia błędy w podanych zdaniach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– dostrzega błędy w podanych zdaniach		
6.	1	<p>Rozmawiamy o zasadach dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Znajomi, ale nieznajomi</i> • internet • nick • komunikacja • emotikon <p>– podręcznik, s. 22 – zeszyt ćwiczeń, s. 54–57</p>	<p>– koloruje tabliczki z nickami wartymi polecenia</p> <p>– mówi o swoich doświadczeniach związanych z wykorzystywaniem internetu i zawieraniem znajomości przez internet</p> <p>– zna słowo <i>komunikacja</i></p> <p>– z pomocą nauczyciela próbuje rozwiązać test: <i>Co wiesz o internecie?</i></p> <p>– mówi o zawieraniu znajomości w sieci</p> <p>– wskazuje osoby, do których może się zwrócić o pomoc w razie poczucia zagrożenia związanego z korzystaniem z internetu</p> <p>– zapisuje słowniczek z wyjaśnieniami</p>	<p>– zna pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i></p> <p>– zapoznaje się z informacjami zamieszczonymi na stronie www.sieciaki.pl</p> <p>– stara się zarejestrować na kurs e-learningowy</p> <p>– stara się opowiedzieć o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci</p> <p>– rozumie znaczenie słowa <i>komunikacja</i></p> <p>– stara się rozwiązać test: <i>Co wiesz o internecie?</i></p> <p>– wie o problemach związanych z zawieraniem</p>	<p>– rozumie pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i></p> <p>– zapisuje się na kurs e-learningowy</p> <p>– opowiada o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci</p> <p>– wyjaśnia znaczenie słowa <i>komunikacja</i></p> <p>– rozwiązuje test: <i>Co wiesz o internecie?</i></p> <p>– wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci</p> <p>– porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu</p>	<p>– rozumie i poprawnie używa pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i></p> <p>– zapisuje się na kurs e-learningowy, a następnie dzieli się z klasą zdobytą wiedzą i umiejętnościami</p> <p>– wyciąga wnioski ze swoich doświadczeń związanych z wykorzystywaniem internetu i zawieraniem znajomości w sieci</p> <p>– poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa <i>komunikacja</i></p> <p>– poprawnierzwiązuje test: <i>Co wiesz o internecie?</i></p> <p>– wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci, jest świadomy zagrożeń</p> <p>– poprawnie porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu</p> <p>– właściwie dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci</p> <p>– układa słowniczek z wyjaśnieniami znaczenia różnych emotikonów</p> <p>– tworzy i opisuje własne emotikony</p> <p>– zabiera głos w rozmowie na temat</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			najczęściej stosowanych emotikonów – wymyśla własne emotikony – wie o konieczności zachowania bezpieczeństwa w sieci	znajomości w sieci – stara się porządkować zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – stara się dobierać zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – stara się ułożyć słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – stara się opisać własne emotikony – stara się zabrać głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci	– dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – układa słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – opisuje własne emotikony – zabiera głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci	bezpieczeństwa w sieci
7.	1	Kraina języka. W świecie znaków. • znaki • gesty • symbole	– wyjaśnia, jakie informacje zostały przedstawione za pomocą rysunków – posługując się samymi gestami, „opowiada”	– stara się wymienić sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów	– wymienia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów	– wymienia i wyjaśnia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – poprawnie wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		rysunkowe • symbole dźwiękowe • porozumiewanie się • nadawca • odbiorca – podręcznik, s. 23–24 – zeszyt ćwiczeń, s. 75–77	o swoich zajęciach pozalekcyjnych – z pomocą nauczyciela rozróżnia nadawcę i odbiorcę – pod kierunkiem nauczyciela pisze ogłoszenie – odróżnia znaki dźwiękowe od znaków obrazkowych – próbuje odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny – podkreśla poprawne zdanie napisane w języku polskim – układa poprawne zdania z podanych wyrazów – zapisuje parami pasujące do siebie czynności nadawcy i odbiorcy	– stara się wyjaśnić, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wyjaśnia sens znaków zastosowanych w SMS- ie – stara się wymienić znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – stara się wyjaśnić na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – stara się wskazać / określić nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – stara się określić nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – stara się pisać ogłoszenie	– wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie – porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – bierze udział w konkursie polegającym	symbole rysunkowe – poprawnie wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – poprawnie wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – poprawnie wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – poprawnie określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie, uwzględniając wszystkie jego wyróżniki – poprawnie porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – aktywnie i twórczo bierze udział w konkursie polegającym na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów – bezbłędnie odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	
			Uczeń				
				– stara się porządkować grupy znaków według formy i przekazywanej treści – stara się zgadnąć znane przysłowia przedstawione za pomocą gestów – stara się odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny	na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów – na ogół odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny		
8.	1	Kraina języka. Alfabet, litera, głoska. • Małgorzata Strzałkowska, <i>Abecadło</i> • alfabet • litera • głoska • samogłoska i spółgłoska • spis alfabetyczny – podręcznik, s. 28, s. 25–26 (do polecenia 5.),	– czyta głośno – wskazuje pierwsze litery w wyrazach tworzących ostatnie cztery wersy wiersza – wyjaśnia, co tworzą podkreślone litery – utrwala znajomość polskiego alfabetu – z pomocą nauczyciela liczy litery i głoski w podanych wyrazach – wskazuje litery, których używa się w języku polskim – podaje, gdzie stosuje	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wymyślić i zapisać rymówkę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – stara się recytować polski alfabet – stara się odczytać podane skróty, używając nazw liter – zna pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i> – stara się liczyć litery i głoski w podanych	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymyśla i zapisuje rymówkę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – recytuje polski alfabet – odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i> – liczy litery i głoski	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – sprawnie wymyśla i zapisuje rymówkę, w której stosuje kolejno litery polskiego alfabetu – sprawnie recytuje polski alfabet – poprawnie odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i> – poprawnie liczy litery i głoski w podanych wyrazach – poprawnie zapisuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – poprawnie tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski	

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 29–30 – zeszyt ćwiczeń, s. 78–79	<p>się alfabetyczną kolejność liter</p> <p>– z pomocą nauczyciela zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej</p> <p>– zapoznaje się z ciekawostkami na temat alfabetu</p>	<p>wyrazach</p> <p>– stara się znaleźć głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów</p> <p>– stara się tworzyć wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski</p> <p>– stara się rozwiązać literowe rebusy</p> <p>– z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, stara się ułożyć wyrazy</p> <p>– określa, co przedstawiają poszczególne fotografie</p> <p>– stara się zapisać imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej</p> <p>– wie, że w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię</p>	<p>w podanych wyrazach</p> <p>– wyszukuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów</p> <p>– tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski</p> <p>– rozwiązuje literowe rebusy</p> <p>– z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, układa wyrazy</p> <p>– wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie</p> <p>– podaje przykład praktycznego zastosowania alfabetu</p> <p>– na ogół poprawnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej</p> <p>– wie, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię</p>	<p>– poprawnie rozwiązuje literowe rebusy</p> <p>– z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, poprawnie układa wyrazy</p> <p>– poprawnie wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie</p> <p>– poprawnie opowiada o praktycznym zastosowaniu alfabetu</p> <p>– bezbłędnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej</p> <p>– poprawnie wyjaśnia, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię</p>
9.	1	Kraina języka.	– wymyśla okrzyki,	– wie, czym jest sylaba	– rozumie, czym jest	– poprawnie wyjaśnia, czym jest sylaba

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>Od sylaby do przenoszenia wyrazów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sylaba • podział wyrazu na sylaby • przenoszenie wyrazów <p>– podręcznik 26–27 (od polecenia 6.)</p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 80–81</p> <p>□ scenariusz nr 4</p>	<p>którymi można by dopingować klasową drużynę</p> <p>– tworzy dwusylabowe wyrazy rozpoczynające się od podanych sylab</p> <p>– uzupełnia wyrazy o brakującą sylabę</p> <p>– łączy podane sylaby w wyrazy</p> <p>– przepisuje tekst z uwzględnieniem podziału wskazanych wyrazów na sylaby</p> <p>– dzieli na sylaby swoje imię i nazwisko</p> <p>– wskazuje wyrazy, w których „ukryły się” jednosylabowe nazwy zwierząt</p>	<p>– wie, że samogłoska jest ośrodkiem sylaby</p> <p>– zna zasady dotyczące przenoszenia wyrazów</p> <p>– stara się wskazać wyrazy, których nie można podzielić na sylaby</p> <p>– stara się wskazać wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby</p> <p>– stara się dzielić wyrazy na sylaby na różne sposoby</p> <p>– stara się rozwiązać kostkę sylabową</p> <p>– stara się podać przykład wyrazu, którego nie można dzielić przy przenoszeniu</p>	<p>sylaba</p> <p>– rozumie sylabotwórczą funkcję samogłosek</p> <p>– na ogół wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby</p> <p>– na ogół wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby</p> <p>– dzieli wyrazy na sylaby na różne sposoby</p> <p>– rozwiązuje kostkę sylabową</p> <p>– podaje przykłady wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu</p>	<p>– rozumie i wyjaśnia sylabotwórczą funkcję samogłosek</p> <p>– poprawnie wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby</p> <p>– wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby</p> <p>– poprawnie dzieli wyrazy na sylaby na wszystkie możliwe sposoby</p> <p>– poprawnie rozwiązuje kostkę sylabową</p> <p>– poprawnie podaje kategorie wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu</p>
10.	2	<p>Czy pomysł Gotfryda to dobry sposób na opracowanie doskonałego</p>	<p>– słucha informacji na temat Braille’a i jego alfabetu</p> <p>– ogląda czasopismo lub książkę zapisaną w brajlu</p>	<p>– przypomina, na czym polega proces porozumiewania się</p> <p>– słucha informacji na temat sposobów</p>	<p>– wie, w jaki sposób zdobywają informacje o świecie ludzie niewidomi</p> <p>– odczytuje</p>	<p>– wypowiada się na temat sposobów zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych</p> <p>– poprawnie odczytuje zaszyfrowaną informację</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
Uczeń						
		szyfru? • Jean-Jacques Sempé, RenéGosciny, <i>Tajemny szyfr</i> • akapit – podręcznik, s. 31–32 * scenariusz nr 5	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – znajduje fragmenty wskazane przez uczniów – mówi o utworze – uczestniczy w pracy grupy	zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych – stara się odczytać zaszyfowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wskazać osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – zna pojęcie <i>akapit</i> – stara się wyjaśnić, na czym polegał pomysł Gotfryda – stara się opracować szyfr według pomysłu z opowiadania – pracuje w grupie – stara się wymyślić własny szyfr i szyfruje według niego informację	zaszyfowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie pojęcie <i>akapit</i> – wyjaśnia, na czym polegał pomysł Gotfryda – podaje przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – zauważa komizm ukazanej sytuacji – opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla własny szyfr i szyfruje według niego informację	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń oraz wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>akapit</i> – podaje informacje na temat osoby opowiadającej historię tajemnego szyfru – wyjaśnia przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – poprawnie wypowiada się na temat komizmu ukazanej sytuacji – samodzielnie opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania – twórczo wpływa na efekt pracy grupy – zapisuje swoje imię i nazwisko alfabetem Braille’a – wymyśla własny szyfr i szyfruje według niego informację
11.	1	Kraina języka.	– zna pojęcia: <i>część mowy</i> ,	– rozumie pojęcia: <i>część</i>	– porządkuje wyrazy wg	– poprawnieporządkuje wyrazy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>O częściach mowy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • części mowy odmienne • części mowy nieodmienne <p>– podręcznik, s. 33–34 – zeszyt ćwiczeń, s. 82–84</p>	<p><i>odmienna część mowy, nieodmienna część mowy</i></p> <p>– zapisuje wyrazy podane przez innych uczniów</p> <p>– zapisuje podane pytania</p> <p>– zapisuje odpowiedzi na podane / zadane pytania</p> <p>– zapisuje podane przykłady</p> <p>– pracuje z pomocą nauczyciela</p>	<p><i>mowy, odmienna część mowy, nieodmienna część mowy</i></p> <p>– stara się porządkować wyrazy wg podanych kryteriów</p> <p>– stara się dopisać przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów</p> <p>– stara się układać pytania</p> <p>– stara się dobierać odpowiedzi do zadanych pytań</p> <p>– stara się uzupełniać szeregi brakującymi formami podanych wyrazów</p> <p>– stara się podać przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają</p> <p>– stara się uzupełnić część tabeli podanymi wyrażeniami</p> <p>– stara się zmienić formy podanych wyrazów, tak</p>	<p>podanych kryteriów</p> <p>– dopisuje przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów</p> <p>– układa pytania</p> <p>– dobiera odpowiedzi do zadanych pytań</p> <p>– uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów</p> <p>– podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają</p> <p>– uzupełnia część tabeli podanymi wyrażeniami</p> <p>– zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens</p> <p>– dobiera w pary takie same części mowy</p> <p>– koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary</p>	<p>wg podanych kryteriów</p> <p>– poprawnie dopisuje wyrazy do podanych grup wyrazów</p> <p>– poprawnie układa pytania</p> <p>– poprawnie dobiera odpowiedzi do zadanych pytań</p> <p>– poprawnie uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów</p> <p>– poprawnie podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają</p> <p>– poprawnie uzupełnia tabelę podanymi wyrażeniami</p> <p>– poprawnie zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens</p> <p>– poprawnie dobiera w pary takie same części mowy</p> <p>– wyjaśnia, co różni wyrazy w podanych parach</p> <p>– poprawnie koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				by wyrażenia i zwroty miały sens – stara się dobierać w pary takie same części mowy – stara się wyszukać pola z wyrazami, które tworzą pary		
12.	1	Korzystamy ze słownika ortograficznego. <ul style="list-style-type: none"> • litera • głoska • alfabet • słownik ortograficzny – podręcznik, s. 25, s. 37–39 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> : Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników ☐ scenariusz nr 6	– rozumie znaczenie pojęć: <i>litera, głoska, alfabet</i> – zna alfabet – układa wyrazy w porządku alfabetycznym – znajduje wyrazy w słowniku ortograficznym – zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną – podaje sytuacje, w których może skorzystać ze słownika ortograficznego	– odczytuje zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – rozumie znaczenia skrótów i symboli występujących w słownikach ortograficznych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku ortograficznym – stara się uzupełnić wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , korzystając ze słownika ortograficznego	– odczytuje i omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – uzupełnia wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , korzystając ze słownika ortograficznego – wie, że książkowe wydanie słownika ortograficznego ma wersję elektroniczną	– odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – poprawnie uzupełnia wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , sprawnie korzystając ze słownika ortograficznego – porównuje książkowe wydanie słownika ortograficznego z wersją elektroniczną – odgaduje hasła na podstawie podanych wyjaśnień

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
13.	1	<p>Korzystamy ze słownika wyrazów bliskoznacznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grzegorz Kasdepke, <i>Syn Nima</i> • synonim • słownik wyrazów bliskoznacznych <p>– podręcznik, s. 35–36</p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 62–63</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników</i></p> <p>□ scenariusz nr 7</p>	<p>– wpisuje do krzyżówki hasła podane przez uczniów</p> <p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– czyta głośno, doskonaląc technikę czytania</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– zapisuje informacje na temat bohaterów</p> <p>– wie, czym jest <i>synonim</i></p>	<p>– stara się rozwiązać krzyżówkę</p> <p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie</p> <p>– podaje informacje na temat bohaterów</p> <p>– stara się opowiedzieć o sytuacji ukazanej w tekście</p> <p>– rozumie pojęcie <i>synonim</i></p> <p>– stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych</p> <p>– stara się oddzielić synonimy należące do różnych grup znaczeniowych</p> <p>– stara się łączyć synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe</p> <p>– stara się dobierać przymiotniki bliskoznaczne</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– porównuje bohaterów</p> <p>– opowiada o sytuacji ukazanej w tekście</p> <p>– rozumie sens wypowiedzi nauczycielki</p> <p>– wyjaśnia pojęcie <i>synonim</i></p> <p>– korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych</p> <p>– oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych</p> <p>– łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe</p> <p>– dobiera przymiotniki bliskoznaczne</p> <p>– zastępuje powtórzenia synonimami</p>	<p>– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– ocenia bohaterów</p> <p>– wyjaśnia i poprawnie stosuje pojęcie <i>synonim</i></p> <p>– wyjaśnia sens wypowiedzi nauczycielki</p> <p>– samodzielnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych</p> <p>– bezbłędnie oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych</p> <p>– poprawnie łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe</p> <p>– dobiera właściwe przymiotniki bliskoznaczne</p> <p>– zastępuje powtórzenia odpowiednimi synonimami</p>
14.	1	Korzystamy ze	– z pomocą nauczyciela	– odczytuje zawartość	– odczytuje i omawia	– przypomina informacje dotyczące

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych. <ul style="list-style-type: none"> • słownik języka polskiego • słownik wyrazów obcych • wyraz rodzimy • homonim – podręcznik, s. 37–39 – zeszyt ćwiczeń, s. 61–62 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników</i> □ scenariusz nr 8	korzysta ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – zapisuje wyrazy podane przez uczniów	wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – zna pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – stara się zastępować w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – wybiera / wskazuje odpowiedni słownik – stara się łączyć nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – rozumie pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	przeznaczenia słownika ortograficznego oraz słownika wyrazów bliskoznacznych i zasad korzystania z nich – odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – poprawnie zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – poprawnie łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne – porównuje książkowe wydania słowników z ich wersjami elektronicznymi
15.	1	W kręgu miłośników książek. – zeszyt ćwiczeń,	– zapisuje wyrazy podane przez uczniów – pod kierunkiem nauczyciela znajduje	– stara się uzupełnić informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach	– uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek	– poprawnie uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – poprawnie podkreśla informacje, które

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 58–60	<p>odpowiednie informacje na tytułowych kartach książek i ich okładkach</p> <p>– z pomocą nauczyciela ustala kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową</p>	<p>książek</p> <p>– wie, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece</p> <p>– stara się porządkować i numerować poszczególne tomy encyklopedii</p> <p>– stara się porządkować kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową</p> <p>– stara się wskazać odpowiednie źródło informacji</p> <p>– stara się wskazać książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy</p>	<p>– podkreśla informacje, które należy umieścić na okładkach książek</p> <p>– podaje, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece</p> <p>– porządkuje i numeruje poszczególne tomy encyklopedii</p> <p>– porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową</p> <p>– wskazuje odpowiednie źródło informacji</p> <p>– wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy</p>	<p>należy umieścić na okładkach książek</p> <p>– wyjaśnia, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece, i uzasadnia wypowiedź</p> <p>– sprawnie porządkuje i poprawnie numeruje poszczególne tomy encyklopedii</p> <p>– poprawnie porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową</p> <p>– poprawnie wskazuje odpowiednie źródło informacji</p> <p>– poprawnie wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy</p>
16.	1	Poznajmy się – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		w I rozdziale podręcznika				
17.	1	Poznajmy się – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 1	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń – zna słowniki: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – próbuje dzielić wyrazy na sylaby – próbuje szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna odmienne i nieodmienne części mowy – zna alfabet – próbuje pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna podstawowe zasady obowiązujące podczas przedstawiania się – stara się dzielić wyrazy na sylaby – stara się szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna pojęcia: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – stara się odróżnić odmienne części mowy od nieodmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – na ogół określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna zasady obowiązujące podczas przedstawiania się – zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby – na ogół szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – wie, czego nie należy robić podczas przedstawiania się – poprawnie dzieli wyrazy i na sylaby – poprawnie szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia i poprawnie je rozpoznaje: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – bezbłędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – poprawnie pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– stara się zapisać wyrazy w kolejności alfabetycznej – stara się pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami	zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami	
Szkoła z marzeń						
18.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 1. – <i>Nowa pani</i> . • Terence Blacker, <i>Nowa pani</i> – podręcznik, s. 44–46 – test nr 1 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta tekst – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania	– rozumie czytany tekst – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– udziela odpowiedzi na postawione pytania – porównuje odpowiedzi zaznaczone (podane) na sprawdzianie z wzorcowymi rozwiązaniami	– poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
19.	2	Jak powinna wyglądać wymarzona	– ogląda dostępne plakaty – mówi, jaką postać	– wie, czym jest plakat i czemu służy – wyjaśnia, jaką postać	– wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – opisuje lekcje	– poprawnie wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – wymienia rodzaje plakatów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		szkoła? • plakat – podręcznik, s. 43 ☐ scenariusz nr 9	literacką przedstawiono na plakacie – mówi o lekcjach prowadzonych przez pana Kleksa – słucha fragmentu książki – mówi o wymarzonej szkole – włącza się w pracę grupy – próbuje wykonać plakat – zna fragmenty lektury	literacką przedstawiono na plakacie – stara się opisać lekcje prowadzone przez pana Kleksa – stara się opisać wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – pracuje w grupie – stara się wymyślić nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – stara się opisać przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – stara się zaprojektować i wykonać plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta lekturę	prowadzone przez pana Kleksa – opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – opisuje przebieg wymyślonych lekcji – projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę	– ciekawie opisuje lekcje prowadzone przez pana Kleksa – dokładnie opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla ciekawe nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – poprawnie opisuje przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – ciekawie projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę
20.	1	Układamy plan wydarzeń.	– zapisuje punkty planu – czyta głośno	– wie, czym jest plan utworu / plan wydarzeń	– rozumie, czym jest plan utworu /	– rozumie i wyjaśnia, czym jest plan utworu / plan wydarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> plan wydarzeń – podręcznik, s. 47 – zeszyt ćwiczeń, s. 24–27 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 5 	<p>opowiadanie</p> <ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu i przekształcaniem wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się ustalić kolejność przemieszanych punktów planu – stara się wymyślić tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – stara się tytułować obrazki – stara się zastępować czasownikami rzeczownikami – stara się przekształcać wypowiedzenia w zdania – czyta opowiadanie – stara się porządkować obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście – stara się uzupełnić punkty planu o niezbędne informacje – stara się uzupełnić historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami 	<p>plan wydarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala na ogół poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowadzania pojęć) – zastępuje czasowniki rzeczownikami – porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście – uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – uzupełnia historyjki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – samodzielnie wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, poprawnie stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowadzania pojęć) – poprawnie przekształca wypowiedzenia w zdania – poprawnie porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście – poprawnie uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – poprawnie uzupełnia historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – poprawnie układa plan do historyjki obrazkowej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– stara się ułożyć plan do historyjki obrazkowej	obrazkowe brakującymi ilustracjami – układa plan do historyjki obrazkowej	
21.	2	<p>Co możemy powiedzieć o nowej nauczycielce – Magi Mag?</p> <ul style="list-style-type: none"> • TerenceBlacker, <i>Nowa pani</i> • elementy świata przedstawionego • plan wydarzeń <p>– podręcznik, s. 44–47 □ scenariusz nr 10</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– zapisuje plan wydarzeń</p> <p>– mówi o wydarzeniach</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– opisuje wygląd tytułowej bohaterki</p> <p>– z pomocą nauczyciela dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami</p>	<p>– określa miejsce wydarzeń, wymienia bohaterów</p> <p>– stara się redagować plan wydarzeń</p> <p>– stara się wskazać wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne</p> <p>– opisuje zachowanie i umiejętności tytułowej bohaterki</p> <p>– stara się podzielić tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami</p> <p>– stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– stara się gromadzić informacje na temat bohaterów</p> <p>– stara się ocenić bohaterów</p>	<p>– określa elementy świata przedstawionego</p> <p>– redaguje plan wydarzeń</p> <p>– wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne</p> <p>– dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– gromadzi informacje na temat bohaterów</p> <p>– ocenia bohaterów, zwłaszcza tytułową postać</p> <p>– stara się uzasadnić własne zdanie</p> <p>– tworzy ilustrację wybranego miejsca</p>	<p>– poprawnie określa wszystkie elementy świata przedstawionego</p> <p>– poprawnie redaguje plan wydarzeń</p> <p>– poprawnie wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne</p> <p>– ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– samodzielnie gromadzi informacje na temat bohaterów</p> <p>– właściwie ocenia bohaterów</p> <p>– uzasadnia własne zdanie</p> <p>– tworzy ciekawą ilustrację wybranego miejsca</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– rysuje ilustrację		
22.	1	<p>Zakrety ortografii. Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z <i>ó</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>O kozie na mrozie</i> • <i>ó</i> wymienne i niewymienne • <i>ó</i> w zakończeniach: <i>-ów, -ówka, -ówna</i> <p>– podręcznik, s. 48–49 – zeszyt ćwiczeń, s. 150–154 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne. Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I</i></p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zapisuje wyrazy z <i>ó</i> – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia – dopisuje wyrazy z zakończeniem <i>-ów</i> według podanego wzoru – zapisuje podpisy do obrazków – tworzy wyrazy przez dodanie zakończenia <i>-ówka</i> – zapisuje utworzone wyrazy lub zdania – zapisuje wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym – zapisuje nazwy miejscowości z zakończeniem <i>-ów</i> i szereguje je w kolejności alfabetycznej</p>	<p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z <i>ó</i> – stara się rozwiązać rebus – stara się uzasadnić pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – stara się samodzielnie zapisać pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z <i>ó</i> – jego uzasadnienie – do podanych wyrazów stara się dopisać takie, w których <i>ó</i> wymienia się na <i>o, e</i> lub <i>a</i> – stara się tworzyć nazwiska przez dodanie zakończenia <i>-ówna</i></p>	<p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z <i>ó</i> wraz z uzasadnieniem ich pisowni – rozwiązuje rebus – uzasadnia pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z <i>ó</i> – jego uzasadnienie – dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których <i>ó</i> wymienia się na <i>o, e</i> lub <i>a</i> – tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia <i>-ówna</i></p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – samodzielnie wypisuje z wiersza wyrazy z <i>ó</i> wraz z uzasadnieniem ich pisowni – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – poprawnie zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z <i>ó</i> – jego uzasadnienie – poprawnie dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których <i>ó</i> wymienia się na <i>o, e</i> lub <i>a</i> – poprawnie tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia <i>-ówna</i> – poprawnie układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą <i>ó</i> – poprawnie układa wyrazy z <i>ó</i> z rozsypanki sylabowej – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z <i>ó</i> niewymiennym – sprawnie odszukuje wyrazy z <i>ó</i> ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz poprawnie układa wyrazy z <i>ó</i> – poprawnie tworzy nazwy miejscowości</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		□ scenariusz nr 11		<ul style="list-style-type: none"> – stara się ułożyć zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą ó – stara się ułożyć wyrazy z ó z rozsypanki sylabowej – stara się tworzyć zestaw wyrazów z ó niewymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się odszukać wyrazy z ó ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz stara się ułożyć wyrazy z ó – stara się tworzyć nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia -ów i stara się zapisać je w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą ó – układa wyrazy z ó z rozsypanki sylabowej – tworzy zestaw wyrazów z ó niewymiennym – odszukuje wyrazy z ó ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz układa wyrazy z ó – tworzy nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia -ów i zapisuje je w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> przez dodanie zakończenia -ów i poprawnie zapisuje je w kolejności alfabetycznej – wymyśla rebus z ukrytym wyrazem z ó
23.	1	Zakrety ortografii.	– słucha tekstu czytanego przez	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia charakter wiersza

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z <i>u</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Smoczy apetyt</i> • pisownia <i>u</i> w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia <i>u</i> w zakończeniach zdrobnień i spieszczeń • pisownia <i>u</i> w rzeczownikach z zakończeniami i typu: <i>-un, -unek</i> <p>– podręcznik, s. 50</p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 154–155</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze</i></p>	<p>nauczyciela</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypisuje z wiersza wyrazy z wyróżnionym zakończeniem – tworzy formy osobowe czasowników w czasie teraźniejszym – uzupełnia treść kartki pocztowej, wpisując odpowiednie formy czasowników w czasie teraźniejszym – zapisuje zdrobnienia od podanych przymiotników – zapisuje zdrobnienia imion i nazw osób ze swojej rodziny – zapisuje podane wyrazy z <i>u</i> w odpowiednich miejscach tabelki 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się tworzyć zdrobnienia od podanych przymiotników – stara się odszukać w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – stara się porządkować podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – stara się tworzyć zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna – korzysta ze słownika ortograficznego 	<p>i wyraziście</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – porządkuje podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – tworzy zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – poprawnie odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – poprawnie porządkuje podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<i>interaktywne:</i> Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I □ scenariusz nr 12				
24.	1	Zakrety ortografii. Ó czy u? Piszemy dyktando. • ó wymienne i niewymienne • ó w zakończeniach -ów, -ówka, -ówna • pisownia u w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia u w zakończeniach zdrobnień i spieszczeń • pisownia u w rzeczownikach z zakończeniami	– opanowuje pamięciowo zbiór kilkunastu wyrazów z ó niewymiennym i u – zapisuje tekst dyktanda – zapisuje przysłowia z wyrazami z u i ó	– stara się stworzyć notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z ó i u – stara się stosować w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z u i ó – zapisuje tekst dyktanda, starając się zachować poprawność ortograficzną – stara się uzupełnić tekst literami u i ó – stara się ułożyć diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z ó – uzupełnia dialog, stara się zastąpić słowami	– tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z ó i u – na ogół stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z u i ó – na ogół poprawnie zapisuje tekst dyktanda pod względem ortograficznym – uzupełnia tekst literami u i ó – układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z ó – uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach	– poprawnie tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z ó i u – poprawnie stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z u i ó – zapisuje tekst dyktanda poprawnie pod względem ortograficznym – poprawnie uzupełnia tekst literami u i ó – poprawnie układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z ó – poprawnie uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		i typu: <i>-un, -unek</i> – zeszyt ćwiczeń, s. 156–157 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> . Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I □ scenariusz nr 13		cyfry podane w nawiasach		
25.	1	Zakrety ortografii. Ó czy u? Omówienie i poprawa dyktanda. • ó wymienne i niewymienne • ó w zakończeniach <i>-ów, -ówka, -ówna</i> • pisownia <i>u</i> w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia	– pod kierunkiem nauczyciela uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – pod kierunkiem nauczyciela korzysta ze słownika ortograficznego – układa zdania z wyrazami, które zapisał niepoprawnie podczas dyktanda	– uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – stara się uzupełnić przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się porządkować wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– na ogół uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – uzupełnia przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – porządkuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– poprawnie uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – poprawnie uzupełnia przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – bezbłędnie porządkuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>u</i> w zakończeniach zdrobnień i spieszceń</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisownia <p><i>u</i> w rzeczownikach</p> <p>z zakończeniami i typu: <i>-un, -unek</i></p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 157–158</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne. Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I</i></p> <p>□ scenariusz nr 14</p>				
26.	1	<p>Oceniamy postępowanie bohaterów poznanego fragmentu <i>Dynastii Mişizjolków.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Joanna Olech, 	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– mówi o wydarzeniach</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– zna pojęcie <i>narrator</i></p> <p>– mówi o narratorze</p>	<p>– stara się podać cechy przewodniczącego samorządu szkolnego</p> <p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie</p> <p>– stara się podać informacje na temat bohaterów</p>	<p>– podaje cechy przewodniczącego samorządu szkolnego</p> <p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– podaje informacje na temat bohaterów</p>	<p>– wyczerpująco opisuje cechy przewodniczącego samorządu szkolnego</p> <p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– poprawnie podaje informacje na temat bohaterów występujących w przywołanym tekście</p> <p>– analizuje i ocenia postępowanie bohaterów</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>Dynastia Miziołków</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • narrator <p>– podręcznik, s. 51–52</p> <p>– zeszyt ćwiczeń: s. 51–53</p> <p>□ scenariusz nr 15</p>	<p>– z pomocą nauczyciela wymienia cechy, którymi powinien się charakteryzować przewodniczący samorządu</p>	<p>występujących w przywołanym tekście</p> <p>– stara się ocenić postępowanie bohaterów</p> <p>– na podstawie analizy cech rozpoznaje w tekście narratora</p> <p>– stara się wypowiadać na temat narratora</p> <p>– stara się nazywać uczucia wyrażone przez narratora</p> <p>– włącza się w przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka</p>	<p>przywołanego tekstu</p> <p>– ocenia postępowanie bohaterów</p> <p>– wypowiada się na temat narratora</p> <p>– nazywa uczucia wyrażone przez narratora</p> <p>– przygotowuje scenkę dramową na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka</p>	<p>– poprawnie wypowiada się na temat narratora</p> <p>– trafnie nazywa uczucia wyrażone przez autora dziennika</p> <p>– opowiada o marzeniach narratora, uzasadnia wypowiedź cytatami</p> <p>– inicjuje przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka</p>
27.	2	<p>Kraina języka. Rzeczownik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczownik • znaczenie rzeczownika • liczba pojedyncza i mnoga • rodzaj 	<p>– rozpoznaje rzeczownik</p> <p>– zapisuje przykłady rzeczowników na podstawie obserwacji najbliższego otoczenia</p> <p>– dobiera wspólną nazwę dla podanych grup wyrazów</p>	<p>– stara się rozpoznać rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>кто?</i> lub <i>что?</i></p> <p>– stara się podkreślić /</p>	<p>– rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>кто?</i> lub <i>что?</i></p> <p>– podkreśla / wskazuje</p>	<p>– poprawnie rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>кто?</i> lub <i>что?</i></p> <p>– poprawnie podkreśla / wskazuje rzeczowniki wśród podanych wyrazów</p> <p>– poprawnie odmienia rzeczowniki i zapisuje je we właściwej formie</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		rzeczownika – podręcznik, s. 53–56 – zeszyt ćwiczeń, s. 85–88	– podaje nazwy osób, przedmiotów, zwierząt, roślin i zjawisk przedstawionych na ilustracjach – odpowiada rzeczownikami na postawione pytania – wie, że rzeczownik jest częścią mowy odmianą i że ma określony rodzaj	wskazać rzeczowniki wśród podanych wyrazów – stara się odmieniać rzeczowniki przez liczby – z pomocą nauczyciela określa rodzaj rzeczowników	rzeczowniki wśród podanych wyrazów – odmienia rzeczowniki przez liczby – określa rodzaj rzeczowników – wskazuje formy podstawowe i rodzaj odmienionych rzeczowników	
28.	1	Tworzymy <i>Klasowy kodeks honorowy</i> dotyczący naszych praw i obowiązków. • Jan Twardowski, <i>W klasie</i> – podręcznik, s. 57 ☐ scenariusz nr 16	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o zachowaniu bohaterów wiersza – czyta głośno puentę – podaje przykłady do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – słucha wypowiedzi koleżanek i kolegów	– stara się stworzyć schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wypisać zachowania uczniów – stara się ocenić zachowania bohaterów wiersza – stara się wyjaśnić sens puenty – stara się formułować prawa i obowiązki do <i>Klasowego kodeksu</i>	– tworzy schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje zachowania uczniów – właściwie ocenia zachowania bohaterów wiersza – poprawnie wyjaśnia sens puenty – poprawnie formułuje prawa i obowiązki do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – poprawnie wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne	

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				<i>honorowego</i> – stara się wyjaśnić, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne	uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne	
29.	1	Kiedy stosuje się poszczególne znaki interpunkcyjne? • Jan Brzechwa, <i>Znaki przestankowe</i> • znaki interpunkcyjne – podręcznik, s. 58–59 ☐ scenariusz nr 17	– zapisuje graficzne odpowiedniki znaków interpunkcyjnych – słucha recytacji wiersza – dzieli tekst na role – czyta tekst z podziałem na role – mówi o zachowaniu znaków przestankowych z wiersza – mówi o wierszu – z pomocą nauczyciela zapisuje właściwe znaki przestankowe	– krótko wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – stara się określić charakter wiersza – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – stara się uzupełnić zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi – stara się wymyślić i narysować własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych	– wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – określa charakter wiersza – na ogół wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – podaje na ogół informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych – na ogół poprawnie uzupełnia zdania znakami interpunkcyjnymi – wymyśla i rysuje własną kompozycję ze znaków	– poprawnie wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – poprawnie określa charakter wiersza – poprawnie wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – poprawnie notuje w tabeli informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych – poprawnie uzupełnia zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi – wymyśla i rysuje ciekawą własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					interpunkcyjnych	
30.	2	<p>Co możemy powiedzieć o cechach charakteru panny Minchinna podstawie jej zachowania?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frances H. Burnett, <i>Lekcja francuskiego</i> • świat przedstawiony • główny bohater • elementy opisu postaci <p>– podręcznik, s. 60–65 □ scenariusz nr 18</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– mówi o utworze</p> <p>– mówi o bohaterach i ich postępowaniu</p> <p>– rozumie pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i></p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście</p>	<p>– stara się podać kilka cech idealnego nauczyciela</p> <p>– stara się określić elementy świata przedstawionego</p> <p>– stara się ustalić, kto jest głównym bohaterem</p> <p>– stara się opowiedzieć o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego</p> <p>– stara się nazwać cechy bohaterów</p> <p>– stara się wyjaśnić pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i></p> <p>– stara się wskazać niektóre elementy świata przedstawionego w tekście</p>	<p>– podaje kilka cech idealnego nauczyciela</p> <p>– określa elementy świata przedstawionego</p> <p>– ustala, kto jest głównym bohaterem</p> <p>– opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego</p> <p>– nazywa cechy bohaterów na podstawie ich postępowania</p> <p>– wyjaśnia pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i></p> <p>– wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście</p>	<p>– podaje cechy idealnego nauczyciela, wybiera te, które są najistotniejsze</p> <p>– poprawnie określa elementy świata przedstawionego</p> <p>– wskazuje, kto jest głównym bohaterem, i uzasadnia swoje zdanie</p> <p>– opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego, wyjaśnia, kto do niego doprowadził</p> <p>– poprawnie nazywa cechy bohaterów</p> <p>– przytacza fragmenty tekstu na poparcie podanych cech</p> <p>– formułuje wnioski na temat postępowania bohaterów</p> <p>– na podstawie zdjęć ze spektaklu określa formę przedstawienia</p> <p>– rozumie i poprawnie stosuje pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i></p>
31.	1	<p>Kraina języka. O przymiotniku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotnik • znaczenie 	<p>– bierze udział w zabawie <i>Jakie to jest?</i></p> <p>– rozpoznaje przymiotnik jako</p>	<p>– stara się tworzyć / rozróżniać przymiotniki opisujące, oceniające</p> <p>– dostrzega różnice</p>	<p>– tworzy / rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające</p> <p>– rozróżnia / określa</p>	<p>– poprawnie tworzy / bezbłędnie rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające</p> <p>– bezbłędnie rozróżnia / określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		przymiotnika • rodzaj przymiotnika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęskoosobowy • liczba pojedyncza i mnoga – podręcznik, s. 66–69 – zeszyt ćwiczeń, s. 89–94	odmienną część mowy, która określa cechy ludzi, przedmiotów, zwierząt, roślin lub wyraża ich ocenę, będącą odpowiedzią na pytania: <i>jaki? jaka? jakie?</i> – dostosowuje rodzaj przymiotnika do rodzaju rzeczownika – dopisuje przymiotniki do podanych rzeczowników – zapisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – zapisuje przymiotniki w odpowiednim rodzaju utworzone od podanych rzeczowników	między formami tego samego przymiotnika – rozróżnia rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – stara się wskazać w tekście przymiotniki – stara się ocenić tekst pozbawiony przymiotników – stara się znaleźć w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – stara się dopisać przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – stara się tworzyć od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników – na ogół znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – dopisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – bezbłędnie wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników, uzasadnia swoje zdanie – znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami, określa bezbłędnie ich formę – dopisuje właściwe przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju
32.	1	Kim jest	– z pomocą nauczyciela	– stara się rozwiązać	– rozwiązuje rebus	– poprawnie rozwiązuje rebus

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		tytułowy obibok? • Agnieszka Frączek, <i>Obibok</i> • rym – podręcznik, s. 70 – zeszyt ćwiczeń, s. 43–44 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników; Teoria literatury. Środki stylistyczne</i> ☐ scenariusz nr 19	korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – zapisuje podane przez uczniów synonimy wyrazu <i>obibok</i> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – znajduje wskazane przez uczniów rymy – zapisuje tworzone rymy	rebus – stara się wyszukać znaczenie wyrazu <i>objąć się</i> w słowniku języka polskiego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się podać przykłady zachowań, które można określić mianem <i>objiania się</i> – stara się wyszukać synonimy wyrazu <i>obibok</i> w słowniku wyrazów bliskoznacznych – mówi o sytuacji w wierszu – zna pojęcie <i>rym</i> – stara się wskazać (wypisać) rymujące się wyrazy – stara się tworzyć rymy do podanych wyrazów – stara się dopisać wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami	– korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje znaczenia czasownika <i>objąć się</i> – określa, kim jest tytułowy <i>obibok</i> – podaje przykłady zachowań, które można określić mianem <i>objiania się</i> – wypisuje synonimy wyrazu <i>obibok</i> – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>rym</i> – wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy rymy do podanych wyrazów – dopisuje wyrazy w takiej formie, by	– wyjaśnia znaczenia wyrazów: <i>obibok, objąć się</i> – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ustala, w jakim znaczeniu występuje w wierszu czasownik <i>objąć się</i> – wyjaśnia, kim jest tytułowy <i>obibok</i> – podaje różne przykłady zachowań, które można określić mianem <i>objiania się</i> – poprawnie wypisuje synonimy wyrazu <i>obibok</i> – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – poprawnie omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>rym</i> – poprawnie wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy różnorodne rymy do podanych wyrazów – poprawnie dopisuje wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				w sąsiadujących wersach	rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach	
33.	1	<p>Czy decyzja Pinokia o porzuceniu szkoły była słuszna?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carlo Collodi, <i>Pinokio</i> • dialog • adaptacja • ekranizacja • plakat <p>– podręcznik, s. 71–75 ☐ scenariusz nr 20</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– mówi o wydarzeniach</p> <p>– zna pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i></p>	<p>– stara się wymienić bohaterów</p> <p>– stara się wskazać głównego bohatera</p> <p>– stara się określić tematykę poznanego fragmentu</p> <p>– opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy”</p> <p>– stara się ocenić postępowanie bohatera</p> <p>– stara się podać korzyści płynące z nauki</p> <p>– zna pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i></p> <p>– stara się porównać plakaty teatralne</p>	<p>– wymienia bohaterów</p> <p>– wskazuje głównego bohatera</p> <p>– określa tematykę poznanego fragmentu</p> <p>– podaje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły</p> <p>– opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy”</p> <p>– ocenia postępowanie bohatera</p> <p>– podaje korzyści płynące z nauki</p> <p>– rozumie pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i></p> <p>– porównuje plakaty teatralne</p> <p>– odpowiada na pytania dotyczące wybranego plakatu</p>	<p>– poprawnie wymienia bohaterów</p> <p>– bezbłędnie wskazuje głównego bohatera</p> <p>– poprawnie określa tematykę poznanego fragmentu</p> <p>– poprawnie wypisuje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły, podaje odpowiednie cytaty</p> <p>– barwnie opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy”</p> <p>– właściwie ocenia postępowanie bohatera</p> <p>– wyjaśnia znaczenie i pochodzenie frazeologizmów: <i>jest skończonym osłem, wyrosną mu osłe uszy</i></p> <p>– podaje korzyści płynące z nauki, wyodrębnia najważniejsze z nich</p> <p>– wymienia ekranizacje lub adaptacje teatralne popularnych utworów literackich</p>
34.	1	O jakich zasadach należy	– wykonuje kolorowanke	– wykonuje kolorowanke	– odczytuje wyraz ukryty w kolorowance	– poprawnie odczytuje wyraz ukryty w kolorowance

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		pamiętać podczas pisania dialogu? • Carlo Collodi, <i>Pinokio</i> • dialog – podręcznik, s. 71–74 – zeszyt ćwiczeń, s. 9–11 – materiały dodatkowe: WSIPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie □ scenariusz nr 21	– wyszukuje dialog w tekście – wskazuje znaki przestankowe w dialogu – znajduje elementy wskazane przez uczniów – zapisuje dialog	– wie, czym jest dialog – stara się uzupełnić dialog o brakujące znaki przestankowe – wie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – stara się wypisać z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – stara się uzupełnić dialog czasownikami objaśniającymi – stara się oddzielić wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – wypisuje z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi – na ogół poprawnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– współtworzy notatkę graficzną na temat zapisu dialogu – poprawnie uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie i wyjaśnia, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi, stosuje różne wyrazy – bezbłędnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora
35.	2	Opisujemy przedmioty. • opis przedmiotu – podręcznik,	– z pomocą nauczyciela mówi o swoim hobby i sposobie spędzania wolnego czasu – z pomocą nauczyciela	– stara się rozwinąć opis o odpowiedzi na podane pytania – stara się opisać przedmioty	– rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – opisuje przedmioty przedstawione	– poprawnie rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – barwnie opisuje przedmioty przedstawione na zdjęciach – poprawnie opisuje strój na szkolny bal

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 76–79 – zeszyt ćwiczeń, s. 11–17 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 26	opisuje przedmioty przedstawione na obrazkach – zapisuje podany opis stroju na bal kostiumowy – pojedynczymi słowami ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku – zapoznaje się ze wskazówkami dla opisującego przedmiot – zapoznaje się z planem opisu i wzorcowym opisem – mówi o wybranym przedmiocie – z pomocą nauczyciela redaguje opis ulubionego przedmiotu	przedstawione na zdjęciach – stara się opisać strój na szkolny bal kostiumowy – stara się ocenić projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – stara się ustnie opisać przyniesiony przedmiot – stara się redagować opis ulubionego przedmiotu	na zdjęciach – opisuje strój na szkolny bal kostiumowy – ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – ustnie opisuje przyniesiony przedmiot – redaguje opis ulubionego przedmiotu	kostiumowy – poprawnie ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – poprawnie ustnie opisuje wybrany przedmiot – poprawnie redaguje opis ulubionego przedmiotu
36.	1	Szkoła z marzeń – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 2. rozdziale	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		podręcznika				
37.	1	Szkoła z marzeń – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 2	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – podejmuje próbę wykonania poleceń – wyszukuje rzeczowniki i przymiotniki w tekście – z pomocą nauczyciela rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – zna zasady stosowania niektórych znaków interpunkcyjnych – z pomocą nauczyciela redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – zna pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – stara się rozróżnić kategorie znaczeniowe rzeczownika – stara się określić liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – stara się redagować opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – poprawnie rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – poprawnie określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – poprawnie redaguje opis przedmiotu
38.	1	Czy warto było przeczytać książkę Jana Brzechwy <i>Akademia pana Kleksa?</i> ¹ – Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z informacjami na temat autora lektury – z pomocą nauczyciela mówi o zdarzeniach i postaciach w lekturze – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim jest autor lektury – stara się przedstawić swoje wrażenia po lekturze – stara się wskazać narratora w utworze literackim – stara się odpowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje narratora w utworze literackim – przedstawia swoje wrażenia po lekturze utworu – przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej – odpowiada na pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi przedstawić najważniejsze informacje o autorze lektury – przedstawia i uzasadnia wrażenia po lekturze utworu – poprawnie wskazuje narratora w utworze literackim – poprawnie przedstawia chronologię zdarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– autor – narrator	– z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami z lektury	na pytania dotyczące treści lektury – stara się przedstawić zdarzenia w kolejności chronologicznej	dotyczące treści lektury	
39.	1	Rozmawiamy o baśniowości świata przedstawionego w <i>Akademii pana Kleksa</i> . – Jan Brzechwa , <i>Akademia pana Kleksa</i> – baśniowość świata przedstawionego	– z pomocą nauczyciela opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – z pomocą nauczyciela określa czas wydarzeń – z pomocą nauczyciela potrafi wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – z pomocą nauczyciela podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci	– stara się opisać ilustrację przedstawiającą akademię – stara się określić czas wydarzeń – stara się odnaleźć w tekście potrzebne informacje – stara się wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – stara się podać przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – stara się podać, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – odnajduje w tekście potrzebne informacje – wskazuje elementy baśniowe w tekście Brzechwy – podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – podaje, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię i ocenia ją w kontekście opisu tego miejsca zamieszczonego w tekście Brzechwy – wyciąga wnioski na temat baśniowego charakteru miejsca wydarzeń – sprawnie odnajduje w tekście potrzebne informacje – uzasadnia swoje opinie – zapisuje notatkę na temat baśniowości świata przedstawionego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
40.	1	<p>O Ambroży Kleksie – niezwykłym nauczycielu.</p> <p>– Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i></p> <p>– opis postaci</p>	<p>– z pomocą nauczyciela rozwija umiejętność pracy z tekstem</p> <p>– z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– koloruje sylwetkę pana Kleksa</p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje niezwykle umiejętności tej postaci</p>	<p>– stara się doskonalić umiejętność pracy z tekstem</p> <p>– stara się rozwiązać krzyżówkę</p> <p>– stara się wskazać niezwykle umiejętności pana Kleksa</p>	<p>– doskonali umiejętność pracy z tekstem</p> <p>– rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– gromadzi informacje na temat pana Kleksa</p> <p>– zapisuje niezwykle umiejętności pana Kleksa</p> <p>– opisuje tytułową postać zgodnie z podanym planem</p>	<p>– gromadzi informacje na temat pana Kleksa i potrafi je wykorzystać w swojej wypowiedzi</p> <p>– zapisuje niezwykle umiejętności pana Kleksa, oceniając tego nauczyciela</p>
41.	1	<p>Bierzemy udział w lekcji kleksografii.</p> <p>– Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i></p> <p>– frazeologizm</p>	<p>– z pomocą nauczyciela nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji</p> <p>– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych</p> <p>– z pomocą nauczyciela zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa</p> <p>– ogląda fragment filmu</p> <p>– z pomocą nauczyciela</p>	<p>– stara się samodzielnie nazwać związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji</p> <p>– stara się wyjaśnić znaczenia podanych związków wyrazowych</p> <p>– stara się zapisać informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa</p> <p>– stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu</p>	<p>– nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji</p> <p>– wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych</p> <p>– zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu</p> <p>– tworzy obrazek z kleksa, nadaje mu tytuł</p>	<p>– układa krótką rymowaną do stworzonej ilustracji</p> <p>– prezentuje efekt własnej pracy</p> <p>– wskazuje na związek frazeologizmów z poznaną lekturą</p> <p>– porównuje filmowy obraz lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa z opisem zajęć ukazanych w tekście Brzechwy</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – próbuje stworzyć obrazek z kleksa, nadaje mu tytuł	filmu – tworzy obrazek z kleksa		
Polskie znaki						
42.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 2. – <i>Pamięć</i> . • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Pamięć</i> – podręcznik, s. 102–103 – test nr 2 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta cicho – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
43.	1	Tworzymy katechizm „Polaka małego”.	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – rozumie słowo	– stara się rozwiązać rebus – korzysta ze słownika	– rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie słowa <i>katechizm</i>	– potrafi zdefiniować słowo <i>katechizm</i> , odnosząc się do informacji zawartych w słowniku języka polskiego, własnych

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • Władysław Bełza, <i>Katechizm polskiego dziecka</i> – podręcznik, s. 84–85 □ scenariusz nr 22 	<i>katechizm</i> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha informacji nt. zawartości np. katechizmu pierwszokomunijnego – z pomocą nauczyciela określa adresata wypowiedzi – z pomocą nauczyciela określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe	języka polskiego, aby wyjaśnić znaczenie słowa <i>katechizm</i> – czyta wiersz z podziałem na role – stara się określić adresata wypowiedzi – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – stara się wygłosić wiersz z pamięci – rozpoznaje polskie symbole narodowe	– korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela analizuje zawartość np. katechizmu pierwszokomunijnego – czyta wiersz z podziałem na role – określa adresata wypowiedzi – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wygłasza wiersz z pamięci – zna polskie symbole narodowe i potrafi je wymienić	obserwacji i wiersza Bełzy – czyta wiersz, pamiętając o właściwej intonacji – wyjaśnia sens tytułu wiersza – interpretuje wiersz, zwracając uwagę na związek między formą wypowiedzi osoby mówiącej, nastrojem a tematyką tekstu – tworzy <i>Katechizm „małego” Polaka</i> – wyjaśnia zakończenie wiersza i myśl wyrażoną w ostatniej odpowiedzi dziecka – zapisuje zasady, jakimi powinien się obecnie kierować młody Polak – wygłasza wiersz z pamięci
44.	1	Czego dowiadujemy się z treści legendy o pochodzeniu godła Polski i nazwy pierwszej stolicy? <ul style="list-style-type: none"> • Marian Orłowski, <i>O Lechu i białym</i> 	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wydarzeniach – pisze notatkę na temat pochodzenia godła Polski i nazwy pierwszej stolicy	– stara się rozwiązać diagram – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – układa zdania tworzące notatkę	– rozwiązuje diagram – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o przebiegu wydarzeń – tworzy notatkę na temat pochodzenia godła Polski i nazwy	– poprawnie rozwiązuje diagram – podaje przykłady znanych opowieści o początkach państwa polskiego i panowaniu pierwszych władców – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – ciekawie opowiada treść wybranej legendy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>orle</i></p> <p>– podręcznik, s. 86–88</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 58</p> <p>□ scenariusz nr 23</p>	<p>– zapoznaje się z informacjami o Szlaku Piastowskim</p> <p>– słucha o wybranej legendzie</p>	<p>– stara się opowiedzieć treść wybranej legendy</p>	<p>pierwszej stolicy</p> <p>– opowiada treść wybranej legendy</p>	
45.	2	<p>Kraina języka. Odmiana przez przypadki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczownik • przymiotnik • liczba pojedyncza i mnoga • związek rzeczownika z przymiotnikiem • odmiana rzeczownika i przymiotnika przez przypadki <p>– podręcznik,</p>	<p>– uzupełnia zdania przymiotnikiem <i>wielki</i> w odpowiedniej formie</p> <p>– pyta o rzeczowniki</p> <p>– poznaje nazwy przypadków i pytania do nich</p> <p>– z pomocą nauczyciela zadaje pytania, na które odpowiadają wyróżnione wyrazy</p> <p>– z pomocą nauczyciela tworzy odpowiednie formy rzeczowników i przymiotników</p> <p>– z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst</p>	<p>– stara się wskazać związek przymiotnika z rzeczownikiem</p> <p>– stara się łączyć w pary rzeczowniki z przymiotnikami</p> <p>– stara się ułożyć zdania z podanymi wyrażeniami</p> <p>– zna nazwy przypadków i pytania do nich</p> <p>– odpowiada na pytania, starając się stosować poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i></p> <p>– stara się uzupełnić tytuły utworów</p>	<p>– wskazuje związek przymiotnika z rzeczownikiem</p> <p>– łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami</p> <p>– układa zdania z podanymi wyrażeniami</p> <p>– odpowiada na pytania, na ogół stosując poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i></p> <p>– uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie</p>	<p>– wyjaśnia, że forma przymiotnika zależy od formy rzeczownika</p> <p>– poprawnie łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami</p> <p>– poprawnie układa zdania z podanymi wyrażeniami</p> <p>– odpowiada na pytania, stosując poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i></p> <p>– bezbłędnie uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 89–93 – zeszyt ćwiczeń, s. 94–97	właściwymi formami wyrazu <i>list</i> – z pomocą nauczyciela tworzy podaną formę rzeczowników i przymiotników	rzeczownikami w odpowiedniej formie		
46.	1	Do jakich regionów Polski i historycznych miejsc nawiązują słowa poznanej pieśni? • <i>Jak długo w sercach naszych</i> zwrotka (strofa) • refren • <i>Kartki z kalendarza</i> – podręcznik, s. 94–95, s. 308–314 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> . Teoria literatury. Wiersz	– rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – zna pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i> – wyodrębnia w utworze zwrotki i refren – wyszukuje pieśni żołnierskie wśród utworów zamieszczonych na <i>Kartkach z kalendarza</i>	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się znaleźć odwołania zawarte w tekście – stara się określić sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – stara się nazwać uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr” – zna pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i>	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – znajduje odwołania do historycznych miejsc opisanych w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy – rozumie pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i>	– wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak zmieniał się godło w ciągu wieków – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia odwołania zawarte w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – określa sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ciekawą ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy – wyjaśnia rolę refrenu w tekście – zna tytuły pieśni patriotycznych, żołnierskich i powstańczych – wskazuje na mapie historyczne miejsca opisane w tekście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		☐ scenariusz nr 24				
47.	1	<p>Zakrety ortografii. O pisowni przymiotników złożonych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki złożone • pisownia przymiotników złożonych <p>– podręcznik, s. 96–97 – zeszyt ćwiczeń, s. 185–186 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. II</i></p> ☐ scenariusz nr 25	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– podkreśla w tekście przymiotniki złożone</p> <p>– nazywa kolory, używając przymiotników złożonych</p> <p>– pod kierunkiem nauczyciela zapisuje przymiotniki złożone</p>	<p>– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p> <p>– stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu</p> <p>– stara się nazywać kolory w sposób opisowy</p> <p>– stara się dopisać przymiotniki złożone do podanych rzeczowników</p> <p>– stara się kolorować kółka / flagi zgodnie z podpisami</p> <p>– zna zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych</p>	<p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu</p> <p>– nazywa kolory w sposób opisowy</p> <p>– dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników</p> <p>– na ogół koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami</p> <p>– zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych</p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu</p> <p>– omawia różnicę w pisowni przymiotników złożonych</p> <p>– bezbłędnie dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników</p> <p>– bezbłędnie koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami</p> <p>– zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych</p>
48.	1	Jestem Polakiem.	– czyta głośno	– stara się podać	– podaje informacje	– poprawnie podaje informacje na temat

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Znam swój hymn narodowy. • Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> • hymn – podręcznik, s. 98–101 – zeszyt ćwiczeń, s. 50 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 70; <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Rodzaje i gatunki literackie</i> □ scenariusz nr 26	– poznaje okoliczności powstania hymnu – poznaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – mówi o hymnie – podaje zasady, o jakich należy pamiętać podczas śpiewania hymnu – śpiewa hymn – zna na pamięć tekst hymnu	informacje na temat hymnu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – czyta o okolicznościach powstania hymnu – stara się ustalić, w którym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się wykonać wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”	na temat hymnu – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – podaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w którym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się określić znaczenie hymnu dla współczesnego Polaka – wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”	hymnu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – dokładnie wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – wyjaśnia fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w którym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – określa znaczenie hymnu dla współczesnego Polaka – wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja” – porównuje tekst <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> ze współczesnym tekstem hymnu
49.	1	Z jakim świętem narodowym ma związek poznane opowiadanie?	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno	– zapoznaje się z informacjami na temat II wojny światowej – czyta głośno,	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wskazuje na związek opowiadania ze Świętem Niepodległości – opowiada o wydarzeniach, jakie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Pamięć</i> – podręcznik, s. 102–104 □ scenariusz nr 27 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o Święcie Niepodległości i jego obchodach – mówi o tekście – z pomocą nauczyciela znajduje odpowiednie fragmenty tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o wydarzeniach w miejscu zamieszkania, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości – stara się określić tematykę tekstu – stara się określić elementy świata przedstawionego – stara się określić stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – stara się cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się formułować wypowiedź w imieniu bohaterki – stara się prezentować 	<ul style="list-style-type: none"> o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – stara się wyjaśnić sens przytoczonych słów – formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – prezentuje ustną wypowiedź na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – poprawnie określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – poprawnie określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – wyjaśnia sens przytoczonych słów – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – poprawnie prezentuje ustną wypowiedź na podany temat – poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa <i>ojczyzna</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				ustną wypowiedź na podany temat		
50.	1	Co jest tematem wiersza Jerzego Ficowskiego, <i>O ptakach i ojczyźnie!</i> • Jerzy Ficowski, <i>O ptakach i ojczyźnie</i> – podręcznik, s. 105–106 ☐ scenariusz nr 28	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – poznaje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny	– stara się wyjaśnić znaczenie słowa <i>ojczyzna</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – stara się odczytać sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić tematykę wiersza – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu wiersza – stara się porządkować zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>ojczyzna</i> – odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – wyjaśnia sens podanej sentencji – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – prezentuje efekt samodzielnej pracy	– odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – poprawnie wyjaśnia sens podanej sentencji – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa tematykę wiersza – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – interesująco prezentuje efekt samodzielnej pracy – wymyśla hasło, które będzie reklamowało Polskę
51.	1	Kraina języka. Co powinniśmy wiedzieć	– uczestniczy w scenie dramowej – uzupełnia diagramy	– bierze udział w scenie dramowej – rozumie znaczenie	– aktywnie uczestniczy w scenie dramowej – odróżnia czasowniki	– bierze udział w scenie dramowej i wpływa na pracę grupy – poprawnie wyznacza drogę, wskazując

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		o czasowniku? czasownik • znaczenie czasownika – podręcznik, s. 107–108 – zeszyt ćwiczeń, s. 98–99, 102 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> : Nauka o języku, cz. I. Czasownik □ scenariusz nr 29	odpowiednimi czasownikami – zna znaczenie czasownika – pyta właściwie o czasowniki – wskazuje czasowniki podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych	czasownika – stara się odróżnić czasowniki oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – stara się wskazać czasowniki oznaczające stany – stara się podkreślić w tekście czasowniki – stara się uzupełnić tekst czasownikami bliskoznacznymi – stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych – stara się wskazać czasowniki ukryte wśród rzeczowników – stara się tworzyć czasowniki przez dodanie spółgłosek	oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – wyznacza drogę, wskazując czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst czasownikami bliskoznacznymi – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników – tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – tworzy czasowniki od podanych rzeczowników – wypisuje ze słownika synonimy podanych czasowników	czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst właściwymi czasownikami bliskoznacznymi – sprawnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – bezbłędnie wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników – poprawnie tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – poprawnie tworzy czasowniki od podanych rzeczowników
52.	1	Kraina języka.	– odróżnia czasowniki	– stara się wypisać	– wypisuje z tekstu	– poprawnie wypisuje z tekstu czasowniki

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>O osobowych i nieosobowych formach czasownika.</p> <ul style="list-style-type: none"> • czasownik • osobowe i nieosobowe formy czasownika • bezokolicznik • odmiana czasownika przez osoby i liczby <p>– podręcznik, s. 108–110 – zeszyt ćwiczeń, s. 100–103 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne.</i> Nauka o języku, cz. I. Czasownik □ scenariusz nr 30</p>	<p>od innych części mowy – zapoznaje się z informacjami na temat nieosobowych form czasownika – z pomocą nauczyciela uzupełnia podane powiedzenia bezokolicznikami – zapisuje podane przez uczniów formy czasowników – zmienia formy liczby mnogiej czasowników na formy liczby pojedynczej</p>	<p>z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – stara się odróżnić osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – stara się zamienić nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – stara się łączyć bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – stara się znaleźć bezokoliczniki ukryte w innych</p>	<p>czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – zamienia nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – układa zdania z nieosobowymi formami czasowników – łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – wyszukuje bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach</p>	<p>w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – bezbłędnie odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – bezbłędnie zamienia nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – układa poprawne zdania z nieosobowymi formami czasowników – bezbłędnie łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – bezbłędnie podkreśla bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – koloruje właściwie pola z różnymi formami czasowników – poprawnie określa osobę i liczbę podanych czasowników</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				bezokolicznikach – stara się określić osobę i liczbę podanych czasowników	– na ogół określa osobę i liczbę podanych czasowników	
53.	1	<p>Obraz zachodu słońca nie pędzłem, lecz piórem malowany.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment) • opis • porównanie literackie <p>– podręcznik, s. 111, s. 113 – zeszyt ćwiczeń, s. 47–48 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 110; <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1,</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę, nastrój i charakter wiersza – wie, czym jest <i>porównanie literackie</i> – z pomocą nauczyciela wyszukuje w tekście czasowniki, przymiotniki oraz porównania – z pomocą nauczyciela uzupełnia popularne porównania</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – stara się wypowiedzieć na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić nastrój i charakter wiersza – rozumie pojęcie <i>porównanie literackie</i> – stara się wypisać z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określanymi</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu – nadaje tytuł fragmentowi tekstu – wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój i charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie <i>porównanie literackie</i> – wypisuje z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określanymi</p>	<p>– ustala główny temat tekstu – nadaje trafny tytuł fragmentowi tekstu – z reguły poprawnie interpretuje porównania i metaforyczne sensy czasowników – ciekawie wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – określa wpływ tematyki i nastroju na charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie <i>porównanie literackie</i>, wskazując przykłady w tekście – omawia różnice między poetyckim a niepoetyckim opisem – dopisuje dalszy ciąg porównań – tworzy cykl ilustracji do tekstu</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 37; <i>Język polski. Plansze interaktywne.</i> Teoria literatury. Środki stylistyczne □ scenariusz nr 31	– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych zwrotów	rzeczownikami oraz porównania – stara się zapisać porównania, którymi posługuje się na co dzień – stara się wyjaśnić znaczenia podanych zwrotów	rzeczownikami oraz porównania – wyszukuje porównania we fragmencie wiersza	
54.	1	Jakie chmury utrwalił poeta w swoim utworze? • Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment) • oś czasu – podręcznik, s. 112–113, s. 210–211 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 104 □ scenariusz nr	– z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat chmur – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę wiersza – zapisuje znaczenia niezrozumiałych wyrazów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela wypisuje porównania dotyczące poszczególnych	– stara się wypowiedzieć na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić tematykę wiersza – stara się zatytułować tekst – stara się korzystać ze słownika języka polskiego, aby wyjaśnić niezrozumiałe wyrazy – dostrzega poszczególne obrazy	– wypowiada się na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – tytułuje tekst – korzysta ze słownika języka polskiego – wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia)	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – potrafi określić tematykę wiersza, znajdując uzasadnienie swojej opinii w tekście – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie, omawiając cechy opisu poetyckiego – omawia funkcję porównań w <i>Paniu Tadeuszu</i> – wskazuje najbardziej poruszający / piękny obraz poetycki ukazany w dziele Mickiewicza, a następnie go ilustruje

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		32	obrazów poetyckich – ilustruje wybrany obraz poetycki / porównanie	poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia) – stara się wypisać porównania dotyczące poszczególnych obrazów	– uzasadnia, odwołując się do informacji z osi czasu, że w przywołanych opisach Mickiewicz wyraził zachwyt nad pięknem polskiej ziemi – wypisuje porównania dotyczące poszczególnych obrazów	
55.	1	Opisujemy krajobraz. • opis krajobrazu – podręcznik, s. 114–116 – zeszyt ćwiczeń, s. 17–19 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 37	– koloruje pola z przymiotnikami opisującymi – czyta głośno przykładowy opis – mówi o tym, co mu się podoba – z pomocą nauczyciela oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – ogląda krajobrazy przedstawione na zdjęciach	– stara się oznaczyć w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – stara się rysować na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – rysuje na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– przeredagowuje opis tak, by opisywał ten sam widok podczas innej pory roku – zna i poprawnie stosuje w podanym opisie elementy kompozycyjne wypowiedzi: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – zaznacza w podanym opisie przymiotniki opisujące i oceniające oraz zwroty przybliżające wygląd elementów krajobrazu i wyrazy określające stosunki przestrzenne

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
56.	1	Polskie znaki – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 3. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
57.	1	Polskie znaki – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 3	– zna pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – zna nazwy przypadków z pytaniami – próbuje odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – próbuje rozpoznać czasownik jako odmienną część mowy – próbuje rozróżnić formę osobową czasownika od nieosobowej – próbuje tworzyć osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – próbuje wskazać porównania	– rozumie pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – stara się odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – stara się odmieniać czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – stara się tworzyć osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – stara się wskazać porównania w tekście – stara się uzupełnić zdania poetyckimi	– wyjaśnia pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – wskazuje porównania w tekście – uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – opisuje krajobraz	– świadomie stosuje pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – bezbłędnie odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – poprawnie odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – bezbłędnie odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – poprawnie wskazuje porównania w tekście – poprawnie uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – barwnie opisuje krajobraz

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			– próbuje uzupełnić zdania poetyckimi określeniami – podejmuje próbę opisanie krajobrazu	określeniami – opisuje krajobraz		
58.	1	Które z poznanych opowiadań oprzygodach Mikołajka było najzabawniejsze i dlaczego? – RenéGoscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Mikołajek</i> ² (wybór opowiadań z tomu <i>Mikołajek: Najmilsza pamiątka, Reks, Dżdżo, Palę cygaro, Świetnieśmy się bawili, Uciekam z domu</i>) • autor	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – z pomocą nauczyciela opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela pisze list, w którym	– stara się rozwiązać rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące treści opowiadań – stara się opowiedzieć najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – stara się napisać list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>	– rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – pisze list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>	– poprawnie rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora i potrafi je wykorzystać – poprawnie zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – poprawnie odpowiada na wszystkie pytania dotyczące treści opowiadań – barwnie opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – pisze list (z zachowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi), w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • biogram • opowiadanie • tytuł 	zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>			
59.	1	<p>Rozmawiamy o świecie przedstawionym poznanych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i>.</p> <p>– René Goscinnny, Jean-Jacques Sempé <i>Mikołajek</i> (wybór opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i>: <i>Najmilsza pamiątka</i>, <i>Reks</i>, <i>Dżdżo</i>, <i>Pałę cygaro</i>, <i>Świetnieśmy się bawili</i>, <i>Uciekam z domu</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • elementy świata przedstawioneg 	<p>– czyta głośno</p> <p>– mówi o utworze</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– mówi o wydarzeniach</p> <p>– z pomocą nauczyciela próbuje określić czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i></p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach</p> <p>– zapisuje plan wydarzeń</p> <p>– z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu</p>	<p>– czyta głośno, zwracając uwagę na właściwą artykulację</p> <p>– stara się określić czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– stara się wymienić bohaterów</p> <p>– stara się opowiedzieć o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i></p> <p>– stara się wskazać elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach</p> <p>– stara się wykonywać polecenia związane z tworzeniem planu</p>	<p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– określa czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– wymienia bohaterów</p> <p>– opowiada o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i></p> <p>– wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach</p> <p>– wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu</p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– poprawnie wymienia bohaterów</p> <p>– poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w tekście</p> <p>– poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią</p> <p>– poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– poprawnie wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach</p> <p>– poprawnie wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> o • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń 				
60.	1	<p>Jaki powinien być stosunek ludzi do psów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem <i>Reks</i>. – René Goscinnny, Jean-Jacques Sempé, <i>Reks</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • bohater • wartości 	<p>– z pomocą nauczyciela opowiada o ulubionym zwierzęciu – z pomocą nauczyciela przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – próbuje wypowiadać się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – próbuje przedstawić propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska</p>	<p>– próbuje opowiadać o ulubionym zwierzęciu – stara się przypomnieć treść opowiadania <i>Reks</i> – stara się sformułować wypowiedź na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – mówi o stosunku ludzi do psów – podaje propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – stara się redagować wskazówki dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska</p>	<p>– opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi do psów – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia propozycje niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – redaguje zbiór wskazówek dla osoby,</p>	<p>– ciekawie opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – wnikliwie analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi do psów – poprawnie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia ciekawe propozycje niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska	
61.	1	<p>Wagarować czy nie wagarować? Rozmawiamy o skutkach naszych decyzji. – René Goscinnny, Jean-Jacques Sempé, <i>Świetnieśmy się bawili</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • synonim • opowiadanie • bohater • wartości 	<p>– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – próbuje opowiadać o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów – pracuje w grupie – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką</p>	<p>– stara się samodzielnie wyjaśnić znaczenia podanych wyrazów, korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń, uwzględniając większość z nich – stara się nazywać uczucia bohaterów – zapisuje podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – stara się uczestniczyć w przedstawianiu efektów pracy grupy – stara się zredagować zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa uczucia bohaterów – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką</p>	<p>– poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń ze zwróceniem uwagi na ich kolejność – odpowiednio nazywa uczucia bohaterów – poprawnie przedstawia rozważane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – właściwie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
62.	1	<p>Czy ucieczka z domu to dobry sposób narozwiązanie problemów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem <i>Uciekam z domu</i>. – RenéGoscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Uciekam z domu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • bohater • plan wydarzeń • wartości 	<p>– z pomocą nauczyciela rozwiązuje diagram</p> <p>– z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów</p> <p>– z pomocą nauczyciela porządkuje etapy ucieczki bohatera</p> <p>– z pomocą nauczyciela formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza</p>	<p>– stara się rozwiązać diagram</p> <p>– stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń</p> <p>– stara się nazywać uczucia bohaterów</p> <p>– podejmuje próbę uporządkowania etapów ucieczki bohatera</p> <p>– stara się rozważyć podane zagadnienie w formie analizy SWOT</p> <p>– bierze udział w pracy grupy</p> <p>– stara się sformułować wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza</p>	<p>– rozwiązuje diagram</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– nazywa uczucia bohaterów</p> <p>– porządkuje etapy ucieczki bohatera</p> <p>– rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT</p> <p>– prezentuje efekt pracy grupy</p> <p>– formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań</p> <p>– formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza</p>	<p>– bezbłędnie rozwiązuje diagram</p> <p>– poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– właściwie nazywa uczucia bohaterów</p> <p>– poprawnie porządkuje etapy ucieczki bohatera</p> <p>– rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT</p> <p>– prezentuje efekt pracy grupy</p> <p>– formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań</p> <p>– formułuje wypowiedź w imieniu bohatera</p> <p>– przeprasza</p>
63.	1	<p>Jak jest zbudowane opowiadanie pt. <i>Palę cygaro?</i> – RenéGoscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Palę cygaro</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie 	<p>– z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje narratora</p> <p>– z pomocą nauczyciela formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca</p>	<p>– stara się rozwiązać krzyżówkę</p> <p>– podejmuje próbę wskazania narratora</p> <p>– stara się sformułować wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– poznaje budowę opowiadania: wstęp, przebieg wydarzeń, zwrot akcji, rozwiązanie akcji, puenta</p> <p>– wskazuje narratora</p> <p>– formułuje wypowiedź</p>	<p>– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– zna elementy budowy opowiadania i potrafi wskazać je w utworze</p> <p>– porównuje budowę poznanych opowiadań i wskazuje podobieństwa między nimi</p> <p>– poprawnie wskazuje narratora</p> <p>– ciekawie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • budowa opowiadania • punkt kulminacyjny • puenta • narrator 			zgodnie z podaną intencją – zniechęca	
Świat fantazji						
64.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 3. – <i>Słownik</i> – podręcznik, s. 146–155 Hans Christian Andersen, <i>Słownik</i> – test nr 3 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
65.	1	Oto moja „brama”	– słucha tekstu czytanego przez	– stara się nazwać związki wyrazowe	– nazywa związki wyrazowe na podstawie	– poprawnie nazywa związki wyrazowe na podstawie ilustracji

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		do świata wyobraźni. – podręcznik, s. 122–123 • Adam Asnyk, <i>Baśń tęczy</i> ☐ scenariusz nr 33	nauczyciela – z pomocą nauczyciela mówi o znaczeniu wyobraźni – czyta głośno – mówi o wierszu – próbuje wykonać rysunek pokazujący sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – z pomocą nauczyciela wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – wymienia tytuł znanej baśni	na podstawie ilustracji – próbuje wyjaśnić znaczenia nazwanych związków wyrazowych – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – opowiada na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – stara się wyszukać poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej i opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyszukuje fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata	ilustracji – na ogół poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – odczytuje i omawia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu	– poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – ciekawie wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje wyczerpujące informacje na temat osoby mówiącej – wyczerpująco opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyjaśnia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – interesująco przedstawia swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – ciekawie przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– przedstawia w formie rysunku swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – mówi, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”	drogi do innego świata – przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”	
66.	1	Świat prawdopodobny i nieprawdopodobny w opowiadaniu <i>Poza murami gimnazjum.</i> • Clive Staples Lewis, <i>Poza murami gimnazjum</i> (fragm. książki <i>Srebrne krzesło</i>) • plan wydarzeń • świat rzeczywisty	– czyta cicho – z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan wydarzeń – dostrzega różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – z pomocą nauczyciela podaje przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub postaci w znanych książkach lub filmach – z pomocą nauczyciela wskazuje	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się samodzielnie uporządkować podany plan wydarzeń – stara się podać przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub fantastycznych postaci w znanych książkach lub filmach – próbuje wskazać w przytoczonym fragmencie prawdopodobne	– czyta cicho ze zrozumieniem – samodzielnie porządkuje podany plan wydarzeń – mówi o świecie, w którym żyje – podaje różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje przykłady fantastycznych postaci i nieprawdopodobnych zdarzeń w znanych książkach lub filmach – wymienia niezwykle	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie porządkuje podany plan wydarzeń – wyjaśnia różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje cechy świata, w którym żyje – przywołuje różne przykłady postaci fantastycznych oraz nieprawdopodobnych zdarzeń występujących w znanych książkach lub filmach – wymienia różnorodne niezwykle przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wymyśla ciekawą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejsu, buduje poprawną wypowiedź

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • świat wyobrażony (prawdopodobny, nieprawdopodobny) – podręcznik, s. 124–132 □ scenariusz nr 34 	w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – próbuje wymyślić przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – wymyśla przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wskazuje w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – wymyśla niezwykłą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	
67.	2	Jakie pouczenie wynika z <i>Bajki o rybaku i rybce</i> ? <ul style="list-style-type: none"> • Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i> • baśń – podręcznik, s. 133–141 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt</i>	– próbuje rozwiązać szyfrogram – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o bohaterach – próbuje wskazać cechy nieprawdopodobne w tekście – czyta o cechach baśni	– z pomocą nauczyciela stara się wyjaśnić znaczenia niektórych związków wyrazowych – stara się samodzielnie rozwiązać szyfrogram – zapoznaje się z informacjami na temat różnych wersji baśni – porządkuje plan wydarzeń – stara się opowiedzieć	– odgaduje, jakie związki wyrazowe zostały przedstawione w formie ilustracji – poprawnie rozwiązuje szyfrogram – porządkuje plan wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy charakteru bohaterów	– z pomocą słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – odpowiednio określa cechy charakteru bohaterów, biorąc pod uwagę ich kontrastowe zestawienie – poprawnie wylicza cechy baśni – uzasadnia, że tekst Puszkina jest baśnią – poprawnie odczytuje pouczenie wynikające z treści baśni – poprawnie formułuje kilkuzdaniową wypowiedź z uzasadnieniem na podany

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<i>lekturowy</i> , kl. 4, s. 115 ☐ scenariusz nr 35		o przebiegu wydarzeń – wymienia niektóre cechy bohaterów – wymienia niektóre cechy baśni	– zauważa, że bohaterowie są zestawieni na zasadzie kontrastu – wylicza cechy baśni – znajduje w tekście Puszkina cechy baśni – wypowiada się na temat pouczenia wynikającego z treści baśni	temat
68.	2	Kraina języka. Formy czasów. <ul style="list-style-type: none"> • czasownik • formy czasów • czas teraźniejszy, przeszły i przyszły • rodzaj czasownika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęskoosobowy – podręcznik,	– zapisuje zdania z czasownikami w różnych czasach – z pomocą nauczyciela rozpoznaje czasowniki w różnych czasach – wie, że czasowniki występują w różnych osobach, liczbach i czasach – z pomocą nauczyciela zmienia formy bezokoliczników na formy osobowe – wskazuje formy męskie i żeńskie	– opowiada o klasowej podróży – z pomocą nauczyciela wyszukuje czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – próbuje określić wykonawców czynności na podstawie form czasowników – stara się redagować opis, używając form czasu teraźniejszego – stara się pisać o swoich planach na następny dzień,	– opowiada o klasowej podróży, używając różnych form czasów – układa zdania, stosując różne formy czasów – na ogół poprawnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – porządkuje zdania, biorąc pod uwagę formy rodzajów czasowników – tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym – na ogół poprawnie	– ciekawie opowiada o klasowej podróży, poprawnie używając form czasów – bezbłędnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – poprawnie tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym i przyszłym – bezbłędnie określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – poprawnie tworzy od podanych czasowników odpowiednie formy czasu przeszłego, teraźniejszego i przyszłego – bezbłędnie redaguje bogaty opis, używając form czasu teraźniejszego – bezbłędnie wytycza trasę, na której pojawiają się kolejno czasowniki z końcówkami: <i>-ę, -e, -e, -em</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 142–145 – zeszyt ćwiczeń, s. 103–111	czasowników – próbuje pisać o swoich planach na następny dzień	używając form czasu przyszłego	określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – na ogół poprawnie tworzy od podanych czasowników odpowiednie formy czasów – redaguje rozwinięty opis, używając form czasu teraźniejszego – wyszukuje czasowniki z końcówkami: -e, -e, -e, -em – wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym – łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym – pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego	– bezbłędnie wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – bezbłędnie wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym – poprawnie łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym – ciekawie i bezbłędnie pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego – poprawnie układa zdania na temat świata, używając różnych form czasów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
69.	2	<p>Który słowik był cenniejszy i dlaczego?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hans Christian Andersen, <i>Słowik</i> <p>– podręcznik, s. 146–156 ☐ scenariusz nr 36</p>	<p>– słucha nagrania ze śpiewem słowika – ogląda zdjęcia przedstawiające słowika – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o treści baśni – mówi o głównych bohaterach – zapisuje plan wydarzeń – zapisuje odpowiedź na pytanie postawione w temacie lekcji – wie, że utwór jest baśnią</p>	<p>– stara się rozwiązać lamigłówkę – próbuje określić miejsce i czas wydarzeń – stara się wymienić bohaterów głównych i drugoplanowych – redaguje plan wydarzeń – stara się opowiadać o przebiegu wydarzeń – stara się nazywać cechy prawdziwego słowika na podstawie baśni – mówi o postępowaniu cesarza – odpowiada na pytanie, który słowik był cenniejszy – wymienia niektóre cechy baśni</p>	<p>– rozwiązuje lamigłówkę – określa miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę zapisu – opowiada o przebiegu wydarzeń – omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – nazywa cechy prawdziwego słowika na podstawie baśni – ocenia postępowanie cesarza – odpowiada na pytanie postawione w temacie lekcji – wymienia wszystkie cechy baśni – stara się wyjaśnić, czym utwór różni się od klasycznej baśni</p>	<p>– poprawnie rozwiązuje lamigłówkę – szczegółowo opisuje miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów, dzieli ich na głównych i drugoplanowych – poprawnie redaguje plan baśni, biorąc pod uwagę istotne wydarzenia i dbając o zwięzłość – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń, wymienia wszystkie ważne elementy akcji – poprawnie cytuje i omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – ocenia prawdziwego słowika – właściwie ocenia postępowanie cesarza – poprawnie odpowiada na pytanie postawione w temacie lekcji – uzasadnia, że utwór jest baśnią – poprawnie wyjaśnia, czym utwór różni się od klasycznej baśni</p>
70.	2	O co chciałbym	– słucha tekstu	– stara się nazwać	– wie, że wiersz jest	– wyjaśnia, dlaczego wiersz jest listem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		zapytać Hansa Christiana Andersena – autora znanych baśni? • Joanna Kulmowa, <i>List do Andersena</i> – podręcznik, s. 157 □ scenariusz nr 37	czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela próbuje nazwać odbiorcę listu – zapisuje tytuły baśni, do których nawiązuje poetka w wierszu – ogląda dostępne zbiory baśni Andersena – z pomocą nauczyciela wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – zapoznaje się z informacjami na temat Andersena – mówi wiersz z pamięci	odbiorcę listu – wymienia, za co dziękuje osoba mówiąca w wierszu – podaje tytuły niektórych baśni wymienionych przez poetkę w wierszu – wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – próbuje zdobyć informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – stara się recytować wiersz z pamięci	listem – nazywa odbiorcę listu – próbuje określić cel podziękowań zawartych w liście – podaje tytuły baśni, do których nawiązuje poetka w wierszu – opowiada o poznanych baśniach Andersena – wyszukuje informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – mówi, w jakich sytuacjach można się poczuć brzydkim kaczątkiem, które zmienia się w łabędzia – recytuje wiersz z pamięci	– poprawnie nazywa odbiorcę listu – właściwie określa cel podziękowań zawartych w liście – opowiada o swoich doświadczeniach czytelnicznych związanych z twórczością Andersena – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji ćwiczenia dramowego: konferencji prasowej z Andersenem – wyszukuje ciekawe informacje na temat Andersena – świadomie korzysta z wielu źródeł informacji – poprawnie wyjaśnia znaczenie zakończenia wiersza – recytuje wiersz z pamięci, dbając o właściwą intonację
71.	2	Zakrety ortografii. Pisownia wyrazów z <i>rż</i> i <i>ż</i> . • Agnieszka	– czyta głośno – wskazuje w tekście wiersza wyrazy z <i>rż</i> i próbuje do nich dopasować wyrazy,	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – zapisuje wyrazy z <i>rż</i> po spółgłoskach	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje przykłady wyrazów z <i>rż</i> po	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wymyśla przykłady i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rż</i> po spółgłoskach – poprawnie układa zdania lub krzyżówkę z wyjątkami dotyczącymi pisowni wyrazów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>Fraczek, <i>Malarz i... dworzec?</i>, <i>Kapryśna waga</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rżwymienne i niewymienne • rż po spółgłoskach • rz <p>w zakończeniach : -arż, -erż</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakończenie -sży w niektórych formach przymiotników • ż wymienne i niewymienne <p>– podręcznik, s. 158–160 – zeszyt ćwiczeń, s. 159–170</p>	<p>które uzasadniają ich pisownię</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z rż i ż – zapisuje wyrazy z trudnościami ortograficznymi – z pomocą nauczyciela uzupełnia luki w wyrazach, wpisując ż rż lub sż 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się ułożyć zdania z podanymi wyrazami – stara się odgadnąć wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – próbuje dopisać takie formy rzeczowników lub wyrazy pokrewne, w których rżwymienia się na r – stara się dopasować dymki do właściwych osób – stara się wskazać ścieżkę z wyrazami z rżniewymiennym – stara się uzupełnić rymowanke wyrazów z rż i ż niewymiennym – z przemieszanych sylab stara się ułożyć nazwy zwierząt z ż – stara się rozwiązać „zwierzęce” rebusy z ż – stara się odczytać 	<p>spółgłoskach</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wyrazy pisane wyjątkowo z sż po spółgłoskach – układa zdania z podanymi wyrazami – odgaduje wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – dopisuje formy rzeczowników lub wyrazy pokrewne, w których rżwymienia się na r – rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się częścią -arż lub -erż – dopasowuje dymki do właściwych osób – wskazuje ścieżkę z wyrazami z rżniewymiennym – uzupełnia rymowanke wyrazów z rż i ż niewymiennym 	<p>z rż po spółgłoskach</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie odgaduje wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – poprawnie rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się częścią -arż lub -erż – poprawnie dopasowuje dymki do właściwych osób – poprawnie wskazuje ścieżkę z wyrazami z rżniewymiennym – poprawnie uzupełnia rymowanke wyrazów z rż i ż niewymiennym – z przemieszanych sylab poprawnie układa nazwy zwierząt z ż – poprawnie rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z ż – poprawnie odczytuje wyrazy rozpoczynające się na dż – poprawnie wpisuje do diagramu imiona z ż w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – poprawnie uzupełnia luki w wyrazach, wpisując ż rż lub sż – poprawnie wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię ż w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			<p>wyrazy rozpoczynające się na <i>dź</i></p> <p>– stara się wpisać do diagramu imiona z <i>ź</i> w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie</p> <p>– stara się uzupełnić luki w wyrazach, wpisując <i>ź</i>, <i>rź</i> lub <i>sź</i></p> <p>– stara się wskazać w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię <i>ź</i> w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i></p> <p>– stara się uzupełnić wizytówki, wpisując <i>rź</i>, <i>ź</i> lub <i>sź</i></p> <p>– stara się odgadnąć wyrazy z <i>rź</i>, <i>ź</i> lub <i>sź</i> wpisuje je w kratki diagramu</p> <p>– zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>rź</i> i <i>ź</i></p>	<p>– z przemieszanych sylab układa nazwy zwierząt z <i>ź</i></p> <p>– rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z <i>ź</i></p> <p>– odczytuje wyrazy rozpoczynające się na <i>dź</i></p> <p>– wpisuje do diagramu imiona z <i>ź</i> w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie</p> <p>– uzupełnia luki w wyrazach, wpisując <i>ź</i>, <i>rź</i> lub <i>sź</i></p> <p>– wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię <i>ź</i> w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i></p> <p>– uzupełnia wizytówki, wpisując <i>ź</i>, <i>rź</i> lub <i>sź</i></p> <p>– odgaduje wyrazy z <i>rź</i>, <i>ź</i> lub <i>sź</i> wpisuje je w kratki diagramu</p> <p>– zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni</p>	<p>– poprawnie uzupełnia wizytówki, wpisując <i>ź</i>, <i>rź</i> lub <i>sź</i></p> <p>– poprawnie odgaduje wyrazy z <i>rź</i>, <i>ź</i> lub <i>sź</i> wpisuje je w kratki diagramu</p> <p>– układa diagram z wyrazami z <i>rź</i> i <i>ź</i></p> <p>– zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>rź</i> i <i>ź</i></p>	

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					wyrazów z <i>rż</i> i <i>ż</i>	
72.	1	<p>Odgrywamy scenki pantomimiczne na podstawie wiersza.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Strzałkowska, <i>Miasteczko</i> • zdrobnienie <p>– podręcznik, s. 161 – zeszyt ćwiczeń, s. 48–49 □ scenariusz nr 38</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– mówi o wierszu</p> <p>– zapisuje zdrobnienia wskazane przez uczniów</p> <p>– wypisuje z wierszy wyrazy z <i>ó</i> i <i>rż</i>wymiennym oraz z <i>ó</i> i <i>rż</i>niewymiennym</p>	<p>– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p> <p>– wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i></p> <p>– omawia charakter wiersza</p>	<p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– porównuje treść wiersza z treścią klasycznej baśni</p> <p>– wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i> i stara się wyjaśnić ich funkcję</p> <p>– omawia charakter utworu</p>	<p>– czyta głośno (wyraźnie i wyraziście)</p> <p>– porównuje treść wiersza z treścią klasycznej baśni w celu wyciągnięcia wniosków</p> <p>– wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i> i poprawnie wyjaśnia ich funkcję</p> <p>– omawia charakter utworu</p> <p>– przygotowuje scenki pantomimiczne na podstawie wiersza i bierze udział w ich prezentacji</p>
73.	1	<p>Określamy cechy komiksu na podstawie poznanego utworu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Janusz Christa, <i>Kajko i Kokosz</i>, <i>Szkoła latania</i> • komiks <p>– podręcznik,</p>	<p>– czyta komiks</p> <p>– mówi o bohaterach</p> <p>– z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów</p> <p>– czyta informacje na temat cech komiksu</p> <p>– wie, czym jest komiks</p> <p>– rozumie, że treść opowieści jest</p>	<p>– stara się rozwiązać rebus</p> <p>– stara się określić czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– wymienia głównych bohaterów</p> <p>– mówi o przygodach bohaterów</p> <p>– stara się uporządkować plan</p>	<p>– określa czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– wymienia bohaterów</p> <p>– opowiada o przygodach bohaterów</p> <p>– rozwiązuje rebus</p> <p>– porządkuje plan zgodnie z chronologią</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń</p>	<p>– poprawnie rozwiązuje rebus</p> <p>– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– ciekawie opowiada o przygodach bohaterów</p> <p>– poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią</p> <p>– ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– uzasadnia, że utwór jest komiksem</p> <p>– tworzy fragment komiksu w interesujący sposób</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		s. 162–163, s. 166 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 121 □ scenariusz nr 39	nierealistyczna	zgodnie z chronologią – podaje niektóre cechy komiksu – wymienia niektóre elementy opowieści, które są nierealistyczne	– podaje większość cech komiksu – wymienia elementy realistyczne i nierealistyczne – tworzy fragment komiksu	
74.	1	Co spotkało bohaterów poznanego komiksu? • Tomasz Lew Leśniak, Rafał Skarżycki, <i>Tymek i Mistrz. Król kłopotów</i> • komiks – podręcznik: s. 164–166 – zeszyt ćwiczeń, s. 71–72	– próbuje podać wyróżniki komiksu – czyta komiks – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów – próbuje dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki	– stara się podać niektóre wyróżniki komiksu – stara się wymienić bohaterów – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przygodach bohaterów – mówi o tym, co go rozbawiło – stara się dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki – proponuje niektóre wypowiedzi bohaterów	– podaje większość wyróżników komiksu – czyta komiks – wymienia bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przygodach bohaterów – określa źródło komizmu – dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki – wpisuje w dymki wypowiedzi bohaterów	– bezbłędnie podaje wyróżniki komiksu – właściwie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie wymienia bohaterów i ciekawie opowiada o ich przygodach – wyjaśnia, na czym polega komizm w komiksie – dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki i dopisuje ciekawe wypowiedzi bohaterów – rysuje scenkę komiksową, wymyśla dialog między postaciami
75.	1	Kraina języka.	– z pomocą nauczyciela	– stara się rozpoznać	– rozpoznaje	– bezbłędnie rozpoznaje przysłówek jako

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Przysłówek. • przysłówek • związek przysłówka z czasownikiem – podręcznik, s. 167–168 – zeszyt ćwiczeń, s. 112–115	rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną część mowy – wymyśla przysłówki odpowiadające na podane pytania – z pomocą nauczyciela opisuje postępowanie bohatera baśni – odróżnia przysłówki, które mają znaczenie pozytywne, od przysłówek o znaczeniu negatywnym – koloruje wyrazy odpowiadające na pytanie <i>jak?</i> – zapisuje przysłówki utworzone od przymiotników określających barwy – z pomocą nauczyciela dopisuje pasujące przysłówki do podanych czasowników	przysłówek jako nieodmienną część mowy, odpowiadającą na pytania: <i>jak?gdzie?kiedy?</i> – stara się wskazać w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – stara się tworzyć przysłówki od podanych przymiotników – stara się opisać postępowanie bohatera baśni, używając przysłówek – stara się podkreślić przysłówki w wypowiedziach – stara się odróżnić przysłówki oceniające dodatkowo od przysłówek oceniających ujemnie	przysłówek jako nieodmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: <i>jak?gdzie?kiedy?</i> – na ogół poprawnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – na ogół poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – opisuje postępowanie bohatera baśni / układa wypowiedź na podany temat, używając przysłówek – na ogół poprawnie podkreśla przysłówki w wypowiedziach – dobiera odpowiednie przysłówki oceniające pozytywnie lub	nieodmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: <i>jak? gdzie? kiedy?</i> – bezbłędnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – układa poprawną i bogatą stylistycznie wypowiedź na podany temat, używając przysłówek – używa przysłówek oceniających dodatnio i przysłówek oceniających ujemnie w wypowiedziach – trafnie zastępuje podane pary przysłówek bliskoznacznych jednym, którego używa się najczęściej – poprawnie pisze relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					negatywnie – stara się zastąpić podane pary przysłówków bliskoznacznych jednym, którego używa się najczęściej – stara się pisać relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki	
76.	1	W kręgu teatru. teatr • pojęcia związane z teatrem – zeszyt ćwiczeń, s. 64–71	– bogaci słownictwo związane z teatrem	– stara się łączyć informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – stara się rozwiązać diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – stara się rozwiązać teatralne rebusy – stara się uzupełnić zasady kulturalnego zachowania się w teatrze podanymi wyrażeniami – włącza się	– łączy informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – rozwiązuje diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – rozwiązuje teatralne rebusy – łączy grupy synonimów związane z teatrem – uzupełnia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze podanymi wyrażeniami	– wyjaśnia, czym się zajmują osoby pracujące w podanych zawodach – objaśnia pojęcia związane z teatrem – bezbłędnie łączy grupy synonimów związane z teatrem – projektuje kostium teatralny dla wybranej postaci – rysuje charakterystykę dla aktora – podaje nazwy przedmiotów, za pomocą których można przedstawić wymienione elementy scenografii – szkicuje projekt wybranej scenografii – poprawnie uzupełnia zdania dotyczące gry aktorów – podpisuje obrazki przedstawiające różne rodzaje lalek

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				w przygotowanie inscenizacji bajki <i>Przyjaciele</i>	– bierze udział w przygotowaniu inscenizacji bajki <i>Przyjaciele</i>	– wyjaśnia, na czym polega teatr cieni – bierze udział w przygotowaniu teatru przedmiotów ze szkolnych przyborów – aktywnie przygotowuje inscenizację bajki <i>Przyjaciele</i>
77.	2	Przygotowujemy klasową inscenizację na podstawie poznanej baśni. • Wanda Chotomska, <i>Kopciuszek</i> – podręcznik, s. 169–171 ☐ scenariusz nr 40	– mówi o Kopciuszku – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – włącza się w pracę grupy	– stara się odczytać zaszyfrowaną informację – stara się prezentować rezultat własnej pracy – stara się opowiedzieć treść baśni o Kopciuszku Charles’a Perraulta – przypomina cechy baśni	– odczytuje zaszyfrowaną informację – prezentuje rezultat własnej pracy – opowiada treść baśni o Kopciuszku Charles’a Perraulta – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles’a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą	– interesująco prezentuje rezultat własnej pracy – ciekawie opowiada treść baśni o Kopciuszku Charles’a Perraulta – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles’a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą wraz z uzasadnieniem – pracuje w grupie nad przygotowaniem inscenizacji baśni – prezentuje efekt pracy w grupie
78.	1	Co powinniśmy wiedzieć o redagowaniu tekstu zaproszenia? • zaproszenie – podręcznik, s. 171–172	– odróżnia zaproszenie od innych użytkowych form wypowiedzi – poznaje budowę przykładowego zaproszenia – z pomocą nauczyciela redaguje tekst	– z pomocą nauczyciela stara się korzystać ze słownika języka polskiego – prezentuje przykładowe zaproszenie – wymienia niektóre	– korzysta ze słownika języka polskiego – prezentuje i omawia przykładowe zaproszenie – redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego	– wyjaśnia znaczenia słów: <i>zaprosić, zaprasza, zaproszenie</i> – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie prezentuje i omawia przykładowe zaproszenia na różne uroczystości – nazywa imprezę na podstawie fragmentu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– zeszyt ćwiczeń, s. 22–24 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> . Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 125 □ scenariusz nr 41	zaproszenia	informacje niezbędne w zaproszeniach – stara się redagować tekst zaproszenia – wie, że teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różnią się formą ze względu na osobę adresata	zaproszenia – wskazuje informacje pominięte w zaproszeniach – redaguje tekst zaproszenia na ogół poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający większość niezbędnych informacji – redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata	zaproszenia – poprawnie redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego zaproszenia – bezbłędnie uzupełnia informacje pominięte w zaproszeniach – porównuje fragmenty zaproszeń na tę samą uroczystość, mając na uwadze ich formę i osobę adresata – redaguje tekst zaproszenia poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający wszystkie niezbędne informacje – poprawnie redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata – projektuje i wykonuje blankiet zaproszenia na klasową inscenizację
79.	2	Planujemy podróż na niezwykłą wyspę. • Jan Brzechwa, <i>Na wyspach Bergamutach</i> – podręcznik, s. 173–174	– słucha wiersza – czyta głośno – zapisuje wskazane przez uczniów elementy – mówi o wierszu – włącza się w pracę grupy – mówi wiersz z pamięci	– stara się odgadnąć tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się wypisać elementy, jakie można	– odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach	– bezbłędnie odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – poprawnie określa charakter wiersza – omawia sprzeczności występujące w tekście wiersza – omawia odwołania do innych utworów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		□ scenariusz nr 42		zobaczyć na wyspach Bergamutach – stara się określić charakter wiersza – włącza się w pracę grupy – stara się recytować wiersz z pamięci	Bergamutach – określa charakter wiersza – zauważa sprzeczności występujące w tekście wiersza – bierze udział w przygotowaniu makiety wyspy – recytuje wiersz z pamięci	– bierze udział w grupowym przygotowaniu makiety niezwyklej wyspy – interesująco prezentuje efekt pracy grupy – poprawnie recytuje wiersz z pamięci – omawia związek między nazwami: <i>Bergamuty, Bermudy, bergamotka</i>
80.	1	Świat fantazji – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
81.	1	Świat fantazji – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 4	– czyta cicho – próbuje wykonać polecenia – wie, co oznaczają pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, żdrobienie, komiks</i> – stara się pisać zaproszenie	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić formy czasów – określa rodzaje czasowników – rozróżnia większość części mowy: rzeczownik, czasownik,	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i niprawdopodobne – przyporządkowuje czasowniki do odpowiednich form czasów – określa rodzaj	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i niprawdopodobne – poprawnie określa formy czasów – poprawnie określa rodzaj czasownika – rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, żdrobienie, komiks</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				przymiotnik, przysłówek – zna pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, zdrobnienie, komiks</i> – stara się pisać zaproszenie, choć nie uwzględnia wszystkich jego elementów	czasownika – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek – rozumie pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, zdrobnienie, komiks</i> – pisze zaproszenie z uwzględnieniem większości niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym i ortograficznym	– pisze zaproszenie z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, bierze pod uwagę estetykę zapisu
82.	1	Która przygoda Nilsa zrobiła na nas największe wrażenie? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • plan wydarzeń • równoważnik zdania	– z pomocą nauczyciela mówi o lekturze – próbuje redagować plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela opowiada wybrany fragment lektury	– mówi, co mu się podobało, a co nie podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – stara się samodzielnie opowiedzieć wybrany fragment lektury	– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – opowiada wybrany fragment lektury	– w ciekawy sposób przedstawia wrażenia, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – poprawnie redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – ciekawie opowiada wybrany fragment lektury

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
83.	1	Skąd pochodził Nils – bohater książki Selmy Lagerlöf? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater	– z pomocą nauczyciela próbuje określić miejsce wydarzeń – wymienia głównego bohatera	– mówi o czasie i miejscu wydarzeń – wymienia niektórych bohaterów	– określa czas i miejsce wydarzeń – opisuje krainę, z której pochodził Nils – wymienia bohaterów	– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – ciekawie opisuje krainę przedstawioną w tekście – poprawnie opisuje bohaterów
84.	1	Czy bohater książki Selmy Lagerlöf może być dla nas przykładem? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • charakteryzowanie postaci literackiej • wartości	– z pomocą nauczyciela mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – próbuje wymienić cechy bohatera	– mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – stara się wymienić kilka cech bohatera – stara się ocenić postawę chłopca	– zapisuje przykłady złego zachowania bohatera przed podróżą – rozumie negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera na podstawie jego zachowania – ocenia postawę chłopca	– poprawnie zapisuje przykłady zachowania bohatera przed podróżą – wyjaśnia negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera, przytacza fragmenty z opisem jego zachowania – wnikliwie ocenia postawę chłopca
85.	1	Czego chłopiec nauczył się podczas podróży	– opowiada o podróży bohatera – próbuje nazwać	– stara się wymienić kilka cech bohatera przed podróżą i w czasie	– wymienia najważniejsze cechy bohatera przed podróżą	– wymienia cechy bohatera przed podróżą i opisuje, jak się zmienił w czasie wyprawy – formułuje wniosek o powodach zmiany

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		na północ? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • cytat • opis postaci literackiej zelementami charakterystyki • wartości	niektóre cechy Nilsa na podstawie podanych cytatów – z pomocą nauczyciela opowiada o zmianie Nilsa – przepisuje do zeszytu wzorcowy opis bohatera literackiego	wyprawy – stara się podać cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów – stara się opowiedzieć o zmianie Nilsa – stara się redagować opis bohatera literackiego	i w czasie wyprawy – nazywa cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów – opowiada o zmianie Nilsa – ocenia postać głównego bohatera – redaguje opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki	chłopca – wyszukuje cytaty opisujące zachowanie bohatera w różnych sytuacjach – ocenia postać głównego bohatera pod kątem jego zmiany – redaguje poprawny opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki
86.	1	Dlaczego podróż Nilsa była cudowna? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • elementy realistyczne ifantastyczne • wartości	– z pomocą nauczyciela podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi, co wydało mu się cudowne w podróży Nilsa	– stara się podać wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi o wrażeniach Nilsa z podróży – stara się sformułować moral, który wypływa z książki	– podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – podaje przykłady wydarzeń, które Nils uznał za fantastyczne – formułuje moral, który wypływa z książki	– poprawnie podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – poprawnie wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – przytacza przykłady fantastycznych opowieści, które bohater usłyszał w podróży – opowiada o obyczajach opisanych w książce – właściwie formułuje moral, który wypływa z książki
87.	1	Teatr w klasie. Prezentujemy	– uczestniczy w pracy nad przedstawieniem	– stara się przygotować scenę do występu	– przygotowuje scenę do występu	– twórczo przygotowuje scenę do występu – wciela się w rolę, biorąc udział

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		przedstawienie przygotowane na podstawie <i>Bajki o rybaku i rybce</i> Aleksandra Puszkina. • Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i> – podręcznik, s. 133–141		– stara się ocenić występ	– ocenia występ	w przedstawieniu – właściwie ocenia występ
Legendy ojczyste						
88.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 4. – <i>Złota kaczka</i> . • Artur Oppman, <i>Złota kaczka</i> – podręcznik, s. 217–220	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
89.	1	Do jakiej legendy nawiązuje poznany wiersz Marii Konopnickiej?	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – ogląda mapę – słucha tekstu	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – słucha informacji na temat czasów, kiedy	– podaje wybrane aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat czasów, kiedy	– podaje aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat czasów, kiedy Polska była pod zaborami – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • Maria Konopnicka, <i>Tam, w moim kraju...</i> • porównanie literackie • legenda – podręcznik, s. 180 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 45 □ scenariusz nr 43	czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – zapisuje porównania z wiersza – ogląda obraz <i>Rycerz wśród kwiatów</i> – z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu – zapisuje wzorcowy opis obrazu – mówi wiersz z pamięci	Polska była pod zaborami – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, co to jest porównanie literackie – stara się wyszukać porównania w wierszu – próbuje przypomnieć legendę, do której nawiązuje poeta – wypowiada się na temat obejrzanego obrazu – stara się redagować opis obrazu według podanego planu – stara się recytować wiersz z pamięci	Polska była pod zaborami – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza porównania – wskazuje legendę, do której nawiązuje poeta – dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu <i>Rycerz wśród kwiatów</i> – formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci	– wyjaśnia sens porównań zawartych w wierszu – opowiada treść legendy, do której nawiązuje poeta – ciekawie przedstawia swoje wrażenia na temat obejrzanego obrazu – poprawnie formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje dokładny opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci
90.	1	O jakich wydarzeniach opowiada legenda Cecylii Niewiadomskiej <i>Piaś?</i>	– słucha informacji na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – z pomocą nauczyciela podaje informacje	– zapoznaje się z informacjami na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – stara się podać informacje na temat	– przypomina treść legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje informacje	– ciekawie prezentuje treść legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń, posiłkując się informacjami w przypisach – podaje dokładne informacje na temat

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> Cecylia Niewiadomska, <i>Piast</i> legenda – podręcznik, s. 181–186 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Rodzaje i gatunki literackie</i> □ scenariusz nr 44	na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – wie, co to jest legenda	bohaterów – próbuje uzupełnić plan wydarzeń o brakujące punkty – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje przysłowie pasujące do treści utworu – podaje najważniejsze cechy gatunkowe legendy	na temat bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – opowiada o przebiegu wydarzeń – wyjaśnia, czym były postrzyżyny – odszukuje akapit, który jest odpowiednikiem wskazanego przysłowia pasującego do treści utworu – opowiada o nagrodzie, jaka spotkała bohaterów za gościnność – podaje cechy gatunkowe tekstu – zapoznaje się z treścią legendy o Popielu	bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – poprawnie porządkuje kolejne etapy uroczystości – wyjaśnia, dlaczego wybrane przysłowie pasuje do treści utworu – ciekawie opowiada o nagrodzie, jaka spotkała bohaterów za gościnność – uzasadnia, że tekst jest legendą – opowiada legendę o Popielu
91.	2	Zakrety ortografii. Pisownia wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i> . <ul style="list-style-type: none"> Agnieszka Frączek, <i>Drub</i> 	– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – z pomocą nauczyciela pisze tekst na podany temat, wykorzystując	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – odgaduje na podstawie opisów wyrazy z <i>h</i> – stara się zapisać	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – opracowuje diagram z wyrazami z <i>h</i> niewymiennym	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wykonuje diagram z wyrazami z <i>h</i> niewymiennym – bezbłędnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>drużynowy, Jak duch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>h</i> wymienne i niewymienne • <i>h</i> po literze <i>ż</i> • <i>h</i> na początku wykrzykników • <i>ch</i> wymienne i niewymienne • <i>ch</i> na końcu wyrazów • <i>ch</i> po literze <i>s</i> <p>– podręcznik, s. 187–190 – zeszyt ćwiczeń, s. 171–177</p>	<p>wyrazy z <i>h</i></p> <p>– pisze wyrazy z trudnością ortograficzną</p> <p>– zapisuje wyrazy rozpoczynające się sylabą <i>hu</i></p>	<p>wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej</p> <p>– pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z <i>h</i></p> <p>– zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>chi h</i></p>	<p>– zapisuje wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej</p> <p>– pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z <i>h</i></p> <p>– uzupełnia nazwy geograficzne / imiona / tekst / wyrazy / związki wyrazowe literami <i>chlub h</i></p> <p>– zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>ch / h</i></p>	<p>z <i>chw</i> wymianą na <i>sż</i></p> <p>– poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiedniej formie</p> <p>– poprawnie łączy w pary wyrazy z <i>chw</i> wymiennym z wyrazami, które wyjaśniają ich pisownię</p> <p>– wymyśla przykłady związków wyrazowych</p> <p>– zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>ch / h</i></p>
92.	2	<p>Jaki związek z herbem Warszawy ma poznana legenda?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ewa Szemberg-Zarembina, <i>Warszawa, stolica Polski</i> • legenda • podanie • opis 	<p>– czyta tekst głośno</p> <p>– identyfikuje Warszawę jako stolicę Polski</p> <p>– słucha opowieści nauczyciela o Warszawie</p> <p>– z pomocą nauczyciela wymienia warszawskie zabytki</p> <p>– ogląda dostępny materiał ilustracyjny</p> <p>– słucha tekstu</p>	<p>– czyta tekst głośno i wyraźnie</p> <p>– stara się podać kilka informacji na temat Warszawy</p> <p>– próbuje wskazać Warszawę na mapie</p> <p>– opisuje miejsce wydarzeń</p> <p>– wymienia bohaterów</p> <p>– stara się opowiedzieć</p>	<p>– czyta tekst głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– podaje informacje na temat Warszawy</p> <p>– wymienia kilka zabytków znajdujących się w Warszawie</p> <p>– ogląda dostępny materiał ilustracyjny</p> <p>– wskazuje Warszawę</p>	<p>– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– poprawnie i ciekawie podaje informacje na temat Warszawy</p> <p>– opowiada o zabytkach znajdujących się w Warszawie</p> <p>– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń</p> <p>– opowiada o bohaterach, określa, który z nich mógł być postacią historyczną</p> <p>– cytuje odpowiednie fragmenty tekstu</p> <p>– barwnie opowiada legendę</p> <p>– rozumie i poprawnie wyjaśnia pojęcia:</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– podręcznik, s. 191–193 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 26 □ scenariusz nr 45	czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest opis – opowiada krótko, bez szczegółów, historię przedstawioną w utworze – zna pojęcia: <i>legenda, podanie</i>	legendę – wie, czym jest podanie – wie, czym jest legenda – stara się określić związek legendy z wyglądem herbu Warszawy – opisuje herb na podstawie podanego planu	na mapie – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia występujących bohaterów – wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu – podaje przykłady niezwykłych postaci i wydarzeń opisanych w tekście – opowiada legendę – rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie</i> , wie, czym się różnią – wskazuje większość cech legendy w poznanym tekście – określa związek legendy z wyglądem herbu Warszawy – redaguje opis herbu na podstawie podanego planu – prezentuje	<i>legenda, podanie</i> – poprawnie wskazuje cechy legendy w poznanym tekście – redaguje interesujący opis herbu na podstawie podanego planu – trafnie określa przesłanie tekstu – opowiada barwnie historię przedstawioną w utworze – zauważa związek legendy z podaniem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					zredagowany opis – opowiada legendę o pochodzeniu nazwy swojej miejscowości /założeniu rodzinnego miasta /powstaniu pobliskiej góry, jeziora lub skały itp. – opowiada zwięźle i rzeczowo historię przedstawioną w utworze – przywołuje znane mu legendy związane z pochodzeniem nazw miejscowych	
93.	1	Kraina języka. Podsumowujemy naszą wiedzę o częściach mowy. <ul style="list-style-type: none"> • części mowy • odmienne i nieodmienne części mowy – podręcznik, s. 194–195	– zapisuje podaną przez uczniów notatkę – wie, na jakie pytania odpowiadają poznane części mowy – próbuje nazywać części mowy – próbuje uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami	– bierze udział w sporządzaniu notatki na temat części mowy – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół rozpoznaje w podanych zdaniach poznane części mowy – stara się określać formy liczby, rodzaju	– sporządza notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy – określa, jakie części mowy tworzą podane zdania – nazywa części mowy	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – odgaduje zagadki dotyczące części mowy – sporządza szczegółową notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – bezbłędnie rozróżnia części mowy – bezbłędnie określa, jakie części mowy tworzą podane zdania – gra w grę edukacyjną – poprawnie określa formy wskazanych części mowy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> : Nauka o języku, cz. I. Rzeczownik; Czasownik; Przymiotnik; Nieodmienne części mowy; WSiPnet: Kształcenie językowe. Części mowy □ scenariusz nr 46		i czasu – stara się uzupełnić tekst odpowiednimi częściami mowy	i określa ich formy – uzupełnia tekst odpowiednimi częściami mowy	– przygotowuje w grupie prezentację na temat wybranej części mowy
94.	1	Do jakich faktów historycznych i wydarzeń legendarnych nawiązuje poznana legenda? • Stefania M. Posadzowa, <i>Stopka królowej Jadwigi</i>	– słucha informacji na temat Jadwigi – czyta tekst legendy – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – próbuje rozpoznać	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – podaje informacje na temat bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi i wykorzystuje je podczas analizy tekstu – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie nazywa cechy charakteru Jadwigi – poprawnie nazywa związki frazeologiczne

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • legenda – podręcznik, s. 196–198 □ scenariusz nr 47 	bohaterów znanych polskich legend	<ul style="list-style-type: none"> – stara się nazwać cechy charakteru Jadwigi – stara się nazywać związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – próbuje wyjaśnić znaczenia podanych związków frazeologicznych – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się porządkować podane przymiotniki według wartości – próbuje uzasadnić, że tekst jest legendą – stara się rozpoznać bohaterów znanych polskich legend 	<ul style="list-style-type: none"> charakteru Jadwigi – nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – korzysta ze słownika języka polskiego – porządkuje podane przymiotniki według wartości – uzasadnia, że tekst jest legendą – rozpoznaje bohaterów znanych polskich legend – opowiada legendę o królu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawione w formie ilustracji – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie porządkuje podane przymiotniki według wartości – poprawnie uzasadnia, że tekst jest legendą – poprawnie rozpoznaje bohaterów znanych polskich legend – w sposób ciekawy opowiada legendę o królu chłopów
95.	1	Czego dowiadujemy się z treści utworu o czasach króla Zygmunta Augusta?	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – ogląda dostępny materiał ilustracyjny 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się nazwać obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • Maria Krüger, <i>Głowy wawelskie</i> • legenda – podręcznik, s. 199–201 □ scenariusz nr 48 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wie, że poznany utwór jest legendą 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się czytać ze zrozumieniem – próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się opowiedzieć o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – cytuje na ogół odpowiednie fragmenty tekstu – opowiada o przebiegu zdarzeń – podaje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wskazuje w poznanym utworze cechy legendy – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – uzasadnia swoją 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu zdarzeń – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – poprawnie uzasadnia, że poznany utwór jest legendą – określa przesłanie legendy – podaje tytuły legend zawierających motyw niesprawiedliwych sędziów, złych wyroków i cudownej interwencji przywracającej sprawiedliwość – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – trafnie uzasadnia swoją propozycję

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					propozycje	
96.	3	Zabawa w teatr, czyli przygotowujemy przedstawienie kukielkowe na podstawie <i>Pani Twardowskiej</i> Adama Mickiewicza. • Adam Mickiewicz, <i>Pani Twardowska</i> – podręcznik, s. 202–211 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 92 □ scenariusz nr 49	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – słucha informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno – podkreśla wyrazy, których znaczenia nie rozumie – z pomocą nauczyciela określa miejsce wydarzeń – wypisuje postacie występujące w utworze – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wykonuje kukielkę – mówi fragment utworu z pamięci – rysuje wyobrażenie tytułowej postaci	– stara się rozwiązać rebus – stara się słuchać ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno i wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – stara się podkreślić punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – stara się włączyć w przygotowanie przedstawienia kukielkowego	– rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – bierze udział w przedstawieniu kukielkowym	– poprawnie rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę – bezbłędnie podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – aktywnie uczestniczy w przedstawieniu kukielkowym – wciela się w rolę aktora kukielkowego
97.	1	<i>Raz – dwa – trzy!</i>	– dzieli wyrazy na sylaby	– wie, czym jest <i>rytm</i>	– wyjaśnia, co tworzy	– wyjaśnia, co tworzy rytm wiersza,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>O rytmie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Pani Twardowska</i> • rytm <p>– podręcznik, s. 208–209, polecenia 11.–15.</p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 45–46</p>	<p>– z pomocą nauczyciela liczy sylaby w wersach</p> <p>– wskazuje rymujące się wyrazy</p> <p>– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia związane z rytmem</p> <p>– czyta głośno wiersz</p>	<p>– stara się oddać rytm klaskaniem</p> <p>– stara się wypowiedzieć wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem</p> <p>– stara się wskazać najważniejszy element w wyliczance</p> <p>– stara się czytać głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek</p> <p>– stara się wskazać kompozycję rytmiczną</p> <p>– stara się wykonać kompozycję rytmiczną i dowolną</p>	<p>rytm wiersza</p> <p>– rozumie, czym jest <i>rytm</i></p> <p>– oddaje rytm klaskaniem</p> <p>– wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem</p> <p>– wskazuje najważniejszy element w wyliczance</p> <p>– czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek w celu wyciągnięcia wniosku</p> <p>– wskazuje kompozycję rytmiczną</p> <p>– wykonuje kompozycję rytmiczną i dowolną</p>	<p>na podstawie jego budowy</p> <p>– rozumie i wyjaśnia, czym jest <i>rytm</i></p> <p>– poprawnie wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem</p> <p>– bierze udział w zabawie dramowej w celu wyciągnięcia wniosku na temat rytmu</p> <p>– poprawnie wskazuje najważniejszy element w wyliczance</p> <p>– czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek i wyciąga wniosek</p> <p>– wykonuje ciekawą kompozycję rytmiczną i dowolną</p>
98.	1	<p>Projektujemy herb naszej miejscowości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Legendarne potwory</i> • pantomima 	<p>– wie, co to jest herb</p> <p>– opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota</p>	<p>– gromadzi ilustracje herbów</p> <p>– korzystając z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli),</p>	<p>– gromadzi ilustracje herbów</p> <p>– ma świadomość różnego przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła)</p>	<p>– gromadzi ilustracje herbów</p> <p>– porównuje sposoby przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła)</p> <p>– korzystając z informacji pochodzących z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli), omawia</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– podręcznik: s. 212–213 ☐ scenariusz nr 50	– uczestniczy w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – zna pojęcie <i>pantomima</i>	gromadzi informacje na temat umieszczania w herbach postaci zwierzęcych i niezwykłych istot – opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – podejmuje próbę zredagowania opisu wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – rozumie pojęcie <i>pantomima</i>	– na podstawie informacji z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli) krótko omawia znaczenia niektórych istot umieszczanych w herbach – opowiada krótko, bez szczegółów, znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej	znaczenia istot umieszczanych w herbach – barwnie opowiada znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie i poprawnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – aktywnie bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej – opowiada o uczuciach związanych z udziałem w scenie pantomimicznej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					miejscowości – wyjaśnia pojęcie <i>pantomima</i> – bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej	
99.	2	Kraina języka. Wypowiedzenie i jego rodzaje. <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzenie rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące wypowiedzenie wykrzyknikowe – podręcznik: s. 214–216 – zeszyt ćwiczeń: s. 116–122	– zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> – słucha dialogu czytanego z podziałem na role – z pomocą nauczyciela wskazuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące – koloruje dymki zawierające poprawne wypowiedzenia – zapisuje tabelkę z informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – z pomocą nauczyciela przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające	– rozumie pojęcie <i>wypowiedzenie</i> – stara się policzyć wypowiedzenia w rozmowie – czyta dialog z podziałem na role – próbuje wskazywać wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – próbuje ułożyć z podanych wyrazów wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – stara się napisać proste zaproszenie	– wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – rozumie i próbuje wyjaśnić, czym jest wypowiedzenie – liczy wypowiedzenia w rozmowie – omawia różnice w sposobie zapisu wypowiedzeniami – na ogół określa intencje wypowiedzeń – dzieli wypowiedzenia na grupy w zależności od celu wypowiedzi – określa, co wyrażają wypowiedzenia	– bezbłędnie wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – poprawnie wyjaśnia, czym jest <i>wypowiedzenie</i> – poprawnie przekształca grupy wyrazów tak, aby utworzyły zrozumiałe informacje – poprawnie określa intencje wypowiedzeń – rozróżnia rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa, co wyrażają wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem – poprawnie układa różne rodzaje wypowiedzeń – poprawnie uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – bezbłędnie nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi – poprawnie pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			– dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje	– próbuje na podstawie ilustracji sformułować wypowiedzenia oznajmujące – próbuje przekształcić wypowiedzenia oznajmujące w pytające – próbuje użyć wypowiedzeń rozkazujących – dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje – stara się ułożyć wypowiedzenie wykrzyknikowe wyrażające uczucia – próbuje sformułować wypowiedzi pasujące do podanej sytuacji	zakończone wykrzyknikiem – układa wypowiedzenia, których można użyć w podanych sytuacjach – układa z podanych wyrazów różne rodzaje wypowiedzeń – uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi – pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń – wskazuje w wypowiedzeniach pytających wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi	– wskazuje w wypowiedzeniach pytających właściwy wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi – poprawnie przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – poprawnie układa wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – poprawnie formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					– przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – układa wypowiedzenia rozkazujące – tworzy wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji	
100.	1	Podążamy śladami Lutka – bohatera poznanej legendy. • Artur Oppman, <i>Złota kaczątko</i> • baśń • legenda – podręcznik: s. 217–221 ☐ scenariusz nr 51	– czyta cicho – układa plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – wie, kim jest bohater główny – wie, kim jest bohater drugoplanowy – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie	– stara się wymienić tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho, stara się czytać ze zrozumieniem – próbuje ułożyć plan wydarzeń – wymienia bohaterów – stara się odróżnić bohatera głównego od postaci drugoplanowych – stara się wskazać na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził	– wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń – wymienia bohaterów – odróżnia bohatera głównego od postaci drugoplanowych – wskazuje na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń – wymyśla pytanie, jakie	– wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń, stosuje jednorodną formę – wymienia i opisuje bohatera głównego i postaci drugoplanowe – poprawnie wskazuje na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń z zachowaniem chronologii – wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie – wymyśla ciekawe pytanie, jakie zadałby bohaterowi legendy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– przedstawia przebieg wydarzeń – wie, że utwór jest legendą	zadąłby bohaterowi legendy	
101.	1	Przygotowujemy program szkolnej wycieczki „Na tropach legend”. • <i>Na tropach polskich legend</i> – podręcznik, s. 222–224	– z pomocą nauczyciela rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedstawione na ilustracjach – z pomocą nauczyciela pisze w punktach plan wycieczki	– rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedstawione na ilustracjach – gromadzi materiały do opracowania planu wycieczki pod nazwą <i>Na tropach legend</i> – podejmuje próbę napisania planu wycieczki	– z reguły poprawnie dopasowuje przedstawione na ilustracjach postaci, miejsca i obiekty do legend – bierze udział w opracowaniu programu klasowej wycieczki <i>Na tropach legend</i> – korzysta z dostępnych źródeł informacji	– rozpoznaje, do jakich legend nawiązują miejsca, obiekty i nazwy przedstawione na zdjęciach – wskazuje w swojej miejscowości ulicę (budowlę, instytucję), której nazwa ma związek z jakąś legendą – wykonuje zdjęcie budowli lub miejsca związanego z legendą ze swojego regionu – gromadzi i selekcjonuje informacje z różnych źródeł (stron internetowych, przewodników turystycznych, map itd.) – opracowuje w punktach plan wycieczki pod nazwą <i>Na tropach legend</i> , wykorzystując zgromadzone informacje – współorganizuje klasowy konkurs dla znawców polskich legend pod hasłem: <i>Legenda i prawda</i> – opracowuje regulamin konkursu
102.	1	Legendy ojczyste – przygotowanie do sprawdzianu.	– zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – z pomocą nauczyciela rozróżnia odmienne	– rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – stara się określić	– wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – określa elementy	– poprawnie wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– treści zawarte w 5. rozdziale podręcznika	<ul style="list-style-type: none"> i nieodmienne części mowy – rozpoznaje czasowniki wśród innych części mowy – zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> – zna rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – zna wypowiedzenie wykrzyknikowe 	<ul style="list-style-type: none"> elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy – rozpoznaje przysłówki – stara się zdefiniować wypowiedzenie – próbuje rozpoznać rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – rozpoznaje wypowiedzenie wykrzyknikowe – próbuje zredagować opis wyglądu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – definiuje wypowiedzenie – rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – redaguje opis wyglądu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – poprawnie definiuje wypowiedzenie – poprawnie rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – poprawnie redaguje opis wyglądu postaci
103.	1	Legendy ojczyste – piszemy sprawdzian. – sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – wskazuje wydarzenie fantastyczne występujące w legendzie – odgaduje brakujące 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się czytać ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne występujące w legendzie 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu – poprawnie odgaduje brakujące wyrazy – właściwie określa części

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		kontrolny nr 5	wyrazy – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – wie, jakie części mowy odmieniają się przez rodzaje i liczby – zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i>	– stara się określić części mowy – próbuje wskazać przysłówki w zdaniu – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – stara się wymienić części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – stara się określić rodzaj wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi – zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – podejmuje próbę zredagowania opisu	występujące w legendzie – określa elementy rytmu w wierszu – odgaduje brakujące wyrazy – określa części mowy – na ogół poprawnie wskazuje przysłówki w zdaniu – poprawnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – określa rodzaj wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi – zna i rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – redaguje opis	mowy – bezbłędnie wskazuje przysłówki w zdaniu – bezbłędnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – poprawnie wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – właściwie określa rodzaj wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> oraz właściwie je stosuje – redaguje ciekawy opis
W rodzinie						
104.	2	Przedstawiamy informacje	– słucha tekstu czytanego przez	– stara się rozwiązać diagram	– rozwiązuje diagram – korzysta ze słownika	– poprawnie rozwiązuje diagram – wyjaśnia znaczenie słowa genealogia,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		na temat naszych rodzin w formie drzewa genealogicznego. <ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Szyszko-Kondej, <i>Ciocia Alusia nie żasnie bez smoczka...</i> • narrator • przysłowie • genealogia • drzewo genealogiczne – podręcznik, s. 230–235 * scenariusz nr 52	nauczyciela <ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów obcych – mówi o narradorze – znajduje wskazane przez uczniów fragmenty – mówi o rodzinie bohaterki – próbuje uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – mówi o swojej rodzinie – poznaje znaczenia podanych przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się korzystać ze słownika wyrazów obcych – zna pojęcie <i>genealogia</i> – stara się podać informacje na temat narradora – opowiada treść utworu – stara się wyszukać fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – stara się opowiedzieć o zachowaniu osób z rodziny bohaterki – stara się uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – stara się gromadzić informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – stara się wyjaśnić 	<ul style="list-style-type: none"> wyrazów obcych – zna i rozumie pojęcie <i>genealogia</i> – podaje informacje na temat narradora – określa tematykę tekstu – cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki – uzupełnia drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – prezentuje efekt samodzielnej pracy – gromadzi informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania 	sprawnie korzystając ze słownika wyrazów obcych <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa tematykę tekstu – podaje informacje o języku narradora – poprawnie cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje na temat rodziny bohaterki – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki, popiera wypowiedź odpowiednimi cytatami – tworzy drzewo genealogiczne swojej rodziny – interesująco opowiada o swojej rodzinie – gromadzi ciekawe informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych przysłów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				znaczenia podanych przysłów	– wyjaśnia znaczenia podanych przysłów	
105.	1	Dlaczego nie należy się spóźniać? • Julian Tuwim, <i>Spóźniony słowik</i> – podręcznik: s. 236–237 □ scenariusz nr 53	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o postaciach – mówi o zdarzeniach – mówi o zachowaniu bohatera	– stara się wyjaśnić sens podanych przysłów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wymienia postacie występujące w utworze – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – stara się nazwać uczucia bohaterki – opowiada o zachowaniu bohatera – stara się opowiedzieć o swoim zachowaniu w określonej sytuacji	– wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia postacie występujące w utworze – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – nazywa uczucia bohaterki – ocenia zachowanie bohatera – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji	– znajduje słowo klucz, którym można połączyć podane wyrazy i przysłowia – poprawnie wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – czyta wiersz z podziałem na role – trafnie nazywa uczucia bohaterki – trafnie ocenia zachowanie bohatera – dopisuje uzasadnienia do podanego stwierdzenia – poprawnie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – barwnie opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji
106.	1	„Czuję, że będą kłopoty”. Niezwykłe przygody	– z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela	– stara się określić czas i miejsce wydarzeń – próbuje uporządkować plan wydarzeń	– określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – porządkuje plan	– poprawnie określa elementy świata przedstawionego utworu – właściwie porządkuje plan wydarzeń – wnikliwie porównuje realia świata

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		bohaterów książki <i>Czerwone krzesło</i> . <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i>³ • elementy świata przedstawionego • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń 	opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć	– opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć – próbuje opowiedzieć o przygodzie bohaterów	wydarzeń – porównuje realia świata przedstawionego w powieści zewspółczesnymi realiami – wymienia przygody, które chciałby przeżyć – opowiada najśmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę	przedstawionego w powieści zewspółczesnymi realiami – barwnie opowiada przygody, które chciałby przeżyć – ciekawie opowiada najśmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę
107.	1	Czy życzenia zawsze powinny się spełniać? <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater • wartości 	– z pomocą nauczyciela wymienia życzenia, które spełniło krzesło – z pomocą nauczyciela przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa	– stara się wymienić życzenia, które spełniło krzesło – próbuje przedstawić, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa – stara się wymyślić własne życzenie, które krzesło mogłoby spełnić	– wymienia życzenia, które spełniło krzesło – przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa – wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić	– wymienia życzenia spełnione przez krzesło – ciekawie przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa – wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić, i przedstawia ją w interesujący sposób

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
108.	1	Który bohater książki mógłby się stać twoim przyjacielem? • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater	– z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – z pomocą nauczyciela określa cechy postaci	– stara się wymienić bohaterów – próbuje wskazać bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – stara się wymienić cechy postaci – stara się ocenić bohatera	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – określa cechy postaci – ocenia bohatera – uzasadnia swój wybór	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – ocenia bohatera na podstawie jego cech – wnikliwie uzasadnia swój wybór
109.	1	Dorośli czy niedorośli? • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater • charakterystyka bohatera literackiego	– z pomocą nauczyciela wymienia postacie osób dorosłych – z pomocą nauczyciela gromadzi informacje na temat rodziców i ciotki – z pomocą nauczyciela pisze list do rodziców	– stara się wymienić postacie osób dorosłych – opisuje rodziców i ciotkę – stara się napisać list do rodziców	– wymienia postacie osób dorosłych – gromadzi informacje na temat relacji bohaterów z rodzicami i ciotką – ocenia relacje dorosłych z dziećmi – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegą oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkudzaniową pisemną wypowiedź – pisze list do rodziców	– wskazuje nietypowego bohatera dorosłego – wymienia problemy, z którymi borykają się dorośli: brak pracy, konieczność wyjazdu za granicę – właściwie ocenia relacje w rodzinie – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegą oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkudzaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem – sprawnie pisze list do rodziców, zachowuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
110.	2	Wspólnie oglądamy film Andrzeja Maleszki <i>Czerwone krzesło.</i> • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • film	– ogląda film – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat filmu	– stara się uważnie oglądać film – próbuje wypowiedzieć się na temat filmu – stara się mówić o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – wypowiada się na temat filmu – mówi o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – ciekawie wypowiada się na temat filmu – interesująco mówi o swoich wrażeniach
111.	1	Kraina języka. Zdania i równoważniki zdań. • wypowiedzenie • zdanie • równoważnik zdania – podręcznik, s. 238–240 – zeszyt ćwiczeń: s. 122–126	– z pomocą nauczyciela nazywa część mowy, która tworzy zdanie – zna pojęcia: <i>zdania</i> i <i>równoważnik zdania</i> – z pomocą nauczyciela odróżnia zdania od równoważników zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – z pomocą nauczyciela podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej – z pomocą nauczyciela	– nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie – zastępuje bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej – stara się przekształcić równoważniki zdań w zdania – zna i rozumie pojęcia: <i>zdanie</i> i <i>równoważnik zdania</i> – stara się zmienić wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami	– wskazuje różnice między wypowiedziami – nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie – przekształca tekst opowiadania, zastępując bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej – przekształca równoważniki zdań w zdania – definiuje równoważnik zdania – zmienia wypowiedzi w taki sposób, aby stały	– poprawnie wskazuje różnice między wypowiedziami – sprawnie przekształca tekst opowiadania, zastępując bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej – poprawnie zmienia wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami – bezbłędnie odróżnia zdania od równoważników zdań – bezbłędnie wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzi – poprawnie tworzy równoważniki zdań – poprawnie przeredagowuje tekst, stosując równoważniki zdań

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			wskazuje równoważniki zdań	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia zdania od równoważników zdań – stara się przekształcić zdania w równoważniki zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – podkreśla część mowy występującą w każdym zdaniu – stara się wskazać zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń – podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej – stara się wskazać równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> się dwoma różnymi zdaniami – odróżnia zdania od równoważników zdań – przekształca zdania w równoważniki zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń 	
112.	1	Tylko jedna mama na... Joanna Kulmowa, <i>Mamy mamę.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać rebus – stara się wypowiedzieć na temat obowiązków mamy związanych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje rebus – korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego – wypowiada się 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie podanego związku frazeologicznego – sprawnie korzysta ze słownika frazeologicznego i słownika języka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> • Joanna Kulmowa, <i>Mamy mamę</i> – podręcznik, s. 241 □ scenariusz nr 54 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o Dniu Matki 	<ul style="list-style-type: none"> z prowadzeniem domu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej – stara się wyjaśnić na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – stara się dopisać dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – stara się dopisać dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – stara się wypowiedzieć na temat Dnia Matki – stara się podać przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy 	<ul style="list-style-type: none"> na temat obowiązków mamy związanych z prowadzeniem domu – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy – podaje propozycje 	<ul style="list-style-type: none"> polskiego – wymienia obowiązki mamy związane z prowadzeniem domu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej, cytuje odpowiednie fragmenty wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje ciekawe propozycje uczczenia Dnia Matki – wyjaśnia, na czym polega gra słów w wierszu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					uczczenia Dnia Matki	
113.	1	<p>Piszemy opowiadania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • opowiadanie twórcze • opowiadanie odtwórcze • dialog <p>– podręcznik, s. 248–249 – zeszyt ćwiczeń, s. 28–34 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 82</p>	<p>– zna pojęcia: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze, opowiadanie odtwórcze</i></p> <p>– zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego opowiadanie</p> <p>– z pomocą nauczyciela układa baśń według podanego planu</p> <p>– z pomocą nauczyciela uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami</p> <p>– z pomocą nauczyciela układa proste opowiadanie</p>	<p>– rozumie, czym są: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i></p> <p>– próbuje napisać krótkie opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i></p> <p>– stara się ułożyć baśń według podanego planu na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i></p> <p>– uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami</p> <p>– podejmuje próbę napisania opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu</p> <p>– stara się wymyślić tytuł dla opowiadania</p>	<p>– rozumie, czym są: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i></p> <p>– pisze opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i></p> <p>– układa baśń według podanego planu</p> <p>– pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i></p> <p>– pisze opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu</p> <p>– układa opowiadanie, wplatając w jego tok fragmenty podanych dialogów</p> <p>– tytułuje opowiadanie</p>	<p>– wyjaśnia, czym są: <i>opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i></p> <p>– pisze ciekawe opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i></p> <p>– układa ciekawą i poprawną pod względem językowym baśń według podanego planu</p> <p>– pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i></p> <p>– pisze opowiadanie na podstawie komiksu, uwzględniając podane wskazówki</p> <p>– nadaje opowiadaniu interesujący tytuł</p>
114.	2	Dlaczego Nini stała się	– zna określenie: <i>zniknąć komuś z oczu</i>	– rozumie znaczenie związku wyrazowego:	– wyjaśnia znaczenie związku	– wyjaśnia, w jakich sytuacjach można użyć związku frazeologicznego: <i>zniknąć komuś</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		niewidzialna? • Tove Jansson, <i>Opowiadanie o niewidzialnym dziecku</i> • opowiadanie – podręcznik: s. 242–249 ☐ scenariusz nr 55	– zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela wypowiada się na podany temat – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa elementy świata przedstawionego – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela redaguje przepis	<i>zniknąć komuś z oczu</i> – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – próbuje się wypowiadać na podany temat – stara się czytać ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o domu bohaterów – stara się opowiedzieć o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – próbuje zredagować opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – stara się napisać	frazeologicznego: <i>zniknąć komuś z oczu</i> – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o atmosferze panującej w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – redaguje przepis	<i>z oczu</i> – podaje synonimy frazeologizmu – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy świata przedstawionego – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie ocenia atmosferę panującą w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – poprawnie redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – poprawnie redaguje przepis, uwzględniając cechy tej formy wypowiedzi

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				przepis		
115.	1	<p>Zakrety ortografii. Formy czasu przeszłego czasowników.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Dziwny kot</i> • pisownia form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> <p>– podręcznik, s. 250–251 – zeszyt ćwiczeń, s. 178–179</p>	<p>– czyta głośno – słucha wiersza – zna zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, wziąć</i> – z pomocą nauczyciela stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, wziąć</i> – z pomocą nauczyciela tworzy od podanych bezokoliczników formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>a</i> – zapisuje utworzone zdania</p>	<p>przepis</p> <p>– stara się czytać głośno i wyraźnie – czyta wiersz w imieniu chłopca – zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – stara się uzupełnić tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>a</i> – układa zdania</p>	<p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraźnie – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – na ogół poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – wyjaśnia znaczenie popularnych zwrotów – uzupełnia tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>a</i> – układa zdania, wykorzystując podane słownictwo</p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>a</i> – układa poprawne zdania, wykorzystując podane słownictwo</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
116.	2	<p>Czy obrażanie się na rodziców to dobry sposób na wybrnięcie z niekorzystnej dla nas sytuacji?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anna Onichimowska, <i>Krzysztofa Paczka droga do sławy</i> • pamiętnik <p>– podręcznik, s. 252–254 – zeszyt ćwiczeń, s. 35–36 ☐ scenariusz nr 56</p>	<p>– zapisuje określenia pasujące do rysunku – czyta głośno – mówi o narradorze – mówi o utworze – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – zapisuje podane teksty</p>	<p>– zapisuje określenia pasujące do rysunku – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, kim jest narrator – stara się określić tematykę opowiadania – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – stara się redagować receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce</p>	<p>– wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej na rysunku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę opowiadania – ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – redaguje receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce</p>	<p>– poprawnie wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej na rysunku – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa formę, w jakiej wypowiada się narrator – trafnie ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – redaguje oryginalną receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce</p>
117.	1	<p>Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 5. – <i>Powrót taty</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Powrót taty</i> <p>– test nr 5 sprawdzający</p>	<p>– czyta cicho – z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>	<p>– stara się czytać cicho ze zrozumieniem – stara się odpowiedzieć na postawione pytania</p>	<p>– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>	<p>– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem – podręcznik, s. 255–258				
118.	1	<p>Komu kupiec zawdzięcza ocalenie życia?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Powrót taty</i> • recytacja <p>– podręcznik: s. 255–258 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 84 □ scenariusz nr 57</p>	<p>– z pomocą nauczyciela pisze skojarzenia do wyrazu <i>tata</i> – czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – z pomocą nauczyciela wymienia postacie występujące w utworze</p>	<p>– stara się zapisać skojarzenia do wyrazu <i>tata</i> – mówi o swoim ojcu – czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – stara się uporządkować podany plan zgodnie z chronologią – próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – stara się wyodrębnić postacie występujące w utworze – stara się czytać tekst z podziałem na role</p>	<p>– zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>tata</i> – mówi, jaką rolę pełni ojciec w jego rodzinie – podaje informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – wyodrębnia postacie występujące w utworze – czyta tekst z podziałem na role – wyjaśnia okoliczności zdarzenia</p>	<p>– wypowiada się na temat roli, jaką pełni ojciec we współczesnej rodzinie – podaje interesujące informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – bezbłędnie porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – w sposób ciekawy opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – poprawnie wyodrębnia postacie występujące w utworze – czyta tekst z podziałem na role, zachowując właściwą intonację – poprawnie wyjaśnia okoliczności zdarzenia, przytacza odpowiedni fragment tekstu – trafnie ocenia postępowanie starszego zbójcy – bezbłędnie redaguje podziękowanie w imieniu kupca</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				<ul style="list-style-type: none"> – próbuje wyjaśnić okoliczności zdarzenia – próbuje ocenić postępowanie starszego zbójcy – próbuje zredagować podziękowanie w imieniu kupca 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postępowanie starszego zbójcy – redaguje podziękowanie w imieniu kupca – redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
119.	2	<p>Kraina języka. Podmiot i orzeczenie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • orzeczenie • podmiot • związek główny • zdanie <p>– podręcznik, s. 259–261 – zeszyt ćwiczeń, s. 126–131</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – zna pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – z pomocą nauczyciela wskazuje w zdaniach orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia / podmioty – z pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozpoznać w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – próbuje rozpoznać w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – próbuje wskazać wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – stara się uzupełnić brakujące orzeczenia – stara się dopisać 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – wskazuje wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – wypisuje związki główne z podanych zdań – przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – wyjaśnia pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – poprawnie dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – poprawnie zapisuje w formie wykresów związki główne z podanych zdań – bezbłędnie przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań – bezbłędnie dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – bezbłędnie łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje poprawne i ciekawe opowiadanie,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			wypisuje z podanych zdań związki główne	podmioty do zdań – dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – stara się wypisać związki główne z podanych zdań – stara się dopisać orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – stara się połączyć podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – podejmuje próbę zredagowania krótkiego opowiadania	– dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje krótkie opowiadanie, wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom tytuły w formie zdań składających się z samego związku głównego	wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom poprawne tytuły w formie zdań składających się z samego związku głównego
120.	1	„Tu jest wszystko, co się kiedykolwiek chciało mieć”. Rozmawiamy o Nangijali. • Astrid	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o tekście – mówi o bohaterach – mówi o wybranym fragmencie lektury	– stara się rozwiązać rebus – zna zwrot: <i>mieć łwie serce</i> – stara się opowiedzieć o swoich wrażeniach czytelnicych – wyszukuje informacje	– rozwiązuje rebus – rozumie zwrot: <i>mieć łwie serce</i> – opowiada o swoich wrażeniach czytelnicych – mówi, do której	– poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie zwrotu: <i>mieć łwie serce</i> – ciekawie opowiada o swoich wrażeniach czytelnicych – uzasadnia, do której postaci pasuje zwrot <i>mieć łwie serce</i> – wypowiada się na temat więzi łączącej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Lindgren, <i>Bracia Lwie Serce</i> – podręcznik, s. 262–267 □ scenariusz nr 58		na temat tytułowych bohaterów – stara się opowiedzieć wybrany fragment lektury – stara się określić tematykę utworu – opowiada o Nangijali – stara się określić narratora w utworze	postaci pasuje zwrot <i>mieć lwie serce</i> – uzasadnia swoją opinię – opowiada wybrany fragment lektury – określa tematykę utworu – gromadzi informacje na temat Nangijali – określa narratora w utworze	braci – wypowiada się na temat myśli i uczuć bohatera – uzasadnia swoją opinię – poprawnie opowiada wybrany fragment lektury – poprawnie określa tematykę utworu – opisuje Nangijalę, używając przymiotników opisujących i oceniających – poprawnie określa narratora w utworze – dostrzega i określa przesłanie utworu
121.	1	W rodzinie – przygotowanie dosprawdzianu. – treści zawarte w 6. rozdziale podręcznika	– zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot</i> – wskazuje czasowniki w formach osobowych – opowiada o przygodzie	– zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – odróżnia zdania od równoważników zdań – rozpoznaje podmioty i orzeczenia w zdaniu – redaguje krótkie opowiadanie	– rozumie pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – tworzy równoważniki zdań – dopisuje orzeczenia do podanych podmiotów – redaguje opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej budowy	– wyjaśnia pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – przekształca równoważniki zdań w zdania – przekształca zdania w równoważniki zdań – wyjaśnia funkcję podmiotu i orzeczenia w zdaniu – redaguje opowiadanie poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
122.	1	W rodzinie – piszemy	– czyta cicho – podejmuje próbę	– czyta cicho ze zrozumieniem	– na ogół poprawnie wnioskuje na podstawie	– poprawnie wnioskuje na podstawie informacji podanych w tekście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 6	wykonania poleceń	– stara się wnioskować na podstawie informacji podanych w tekście – zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – stara się pisać opowiadanie	informacji podanych w tekście – rozumie pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – pisze opowiadanie	– wyjaśnia pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – poprawnie pisze opowiadanie
Nasza przyjaźń						
123.	2	Przygotowujemy się do pisania listów. list – podręcznik, s. 276–278 – zeszyt ćwiczeń, s. 37–40 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 95 □ scenariusz nr 59	– zapoznaje się z informacjami na temat historii pisania listów – zapisuje zwroty ze słowem <i>list</i> – odczytuje przykładowy list – ogląda schemat graficznego układu listu – uzupełnia list, wpisując miejsce i datę jego napisania – określa adresata listu na podstawie nagłówka i formuły końcowej	– zna znaczenie słowa <i>list</i> – zapisuje znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się wpisać brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – stara się wyznaczyć akapity w liście – stara się pisać list	– opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – wyjaśnia znaczenie słowa <i>list</i> – rozumie znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – na ogół poprawnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi	– wyczerpująco opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – poprawnie wyjaśnia znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – bezbłędnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – poprawnie wyznacza akapity w liście – pisze ciekawy list do kolegi /koleżanki z zastosowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi – poprawia błędy w SMS-ie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
Uczeń						
			<ul style="list-style-type: none"> – zaznacza wyrazy, które można stosować wyłącznie w listach do rówieśników – zna skróty stosowane w adresach – adresuje kopertę – zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego list – z pomocą nauczyciela pisze list do kolegi / koleżanki – z pomocą nauczyciela pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> do kolegi / koleżanki – stara się poprawić błędy w SMS-ie – stara się pisać samodzielnie e-mail z krótką informacją dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> zasadami – wyznacza akapity w liście – pisze list do kolegi / koleżanki – poprawia błędy w SMS-ie – pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców
124.	2	<p>Czego dowiadujemy się o Felku – głównym bohaterze poznanego opowiadania?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Szyszko-Kondej, <i>Napiszę książkę o III b</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – zapisuje plan wydarzeń – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – z pomocą nauczyciela szuka w tekście potrzebnych informacji – zapisuje list 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje łączyć fragmenty przysłów – wskazuje narratora – stara się określić tematykę tekstu – stara się porządkować plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje głównego 	<ul style="list-style-type: none"> – łączy pocięte zdania, tworząc przysłowia o przyjaźni – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę tekstu – na ogół poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia przenośny sens przysłów – podaje informacje na temat narratora – poprawnie określa tematykę tekstu – wskazuje przysłowie, które zostało przywołane w tekście – poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – barwnie opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>ale na pewno nie sama...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> kolejność zdarzeń <p>– podręcznik: s. 272–276 □ scenariusz nr 60</p>	do bohatera opowiadania	bohatera – szuka w tekście potrzebnych informacji – stara się proponować formy pomocy bohaterowi – stara się pisać list do bohatera opowiadania	– opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera – proponuje formy pomocy bohaterowi – pisze list do bohatera opowiadania	– proponuje skuteczne formy pomocy bohaterowi – poprawnie pisze list do bohatera opowiadania – ustosunkowuje się do podanej opinii
125.	2	<p>Kraina języka. Określenia. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> określenia wyraz określany i określający orzeczenie podmiot grupa podmiotu grupa orzeczenia <p>– podręcznik, s. 279–283 – zeszyt</p>	<p>– wie, czym są określenia</p> <p>– zna pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i></p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje w wyrażeniach wyrazy określające i określane</p> <p>– wie, czym jest podmiot i jaką częścią mowy zwykle jest wyrażony</p> <p>– wie, czym jest orzeczenie i jaką częścią mowy jest wyrażone</p> <p>– z pomocą nauczyciela dodaje określenia do grupy podmiotu lub</p>	<p>– w związkach wyrazowych stara się wskazać wyrazy określane i określające</p> <p>– zna i rozumie pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i></p> <p>– stara się wskazać w zdaniach podmioty i orzeczenia</p> <p>– stara się wskazać w zdaniach związki główne</p> <p>– podejmuje samodzielne próby rozwijania grupy orzeczenia i podmiotu przez dodawanie</p>	<p>– z reguły poprawnie wskazuje wyrazy określane i określające</p> <p>– podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie</p> <p>– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia</p> <p>– wyjaśnia pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i></p> <p>– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach związki główne</p> <p>– rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie</p>	<p>– porównuje pary wyrazów w celu wyciągnięcia wniosków na temat wyrazów określających i wyrazów określanych</p> <p>– podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie, zapisuje je w zeszycie według wzoru</p> <p>– stosuje pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i></p> <p>– bezbłędnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia</p> <p>– bezbłędnie wskazuje w zdaniach związki główne</p> <p>– poprawnie rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń</p> <p>– bezbłędnie rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania</p> <p>– poprawnie oddziela grupę podmiotu</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		ćwiczeń, s. 131–138	<p>grupy orzeczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia w zdaniach – z pomocą nauczyciela rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<p>określeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – podkreśla podmioty i orzeczenia w zdaniach – stara się rozwijać zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – próbuje oddzielić grupę podmiotu od grupy orzeczenia – próbuje wypisać z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – stara się napisać tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – z reguły poprawnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – z reguły rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<p>określeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – podkreśla orzeczenia w zdaniach – rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<p>od grupy orzeczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – pisze poprawnie i w sposób interesujący tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – bezbłędnie podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – bezbłędnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – poprawnie rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń
126.	1	Czy rozumiesz	– czyta cicho	– czyta cicho ze	– czyta cicho ze	– czyta cicho ze zrozumieniem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		to, co czytasz? Spotkanie 6. – <i>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie.</i> • Anatol Stern, <i>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie</i> – test nr 6 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem – podręcznik, s. 284–288	– próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
127.	1	O tym, co jest najpiękniejsze na świecie. Rozmawiamy o wartościach. • Anatol Stern, <i>O tym, co jest najpiękniejsze</i>	– bierze udział w czytaniu z podziałem na role – rozpoznaje przysłowie – z pomocą nauczyciela szuka potrzebnych informacji w tekście – mówi o bohaterach	– stara się odczytać zaszyfrowane zdania – wie, czym jest dialog – czyta tekst z podziałem na role – szuka potrzebnych informacji w tekście – wie, czym jest	– odczytuje zaszyfrowane zdania – wyjaśnia, czym jest dialog – rozumie, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek	– poprawnie odczytuje zaszyfrowane zdania – stosuje funkcjonalnie dialog – wyjaśnia, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębiczy, uzasadnia swoje zdanie – trafnie ocenia poglądy bohaterów – wypowiada się na temat prawdziwej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p><i>na świecie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dialog • przysłowie <p>– podręcznik, s. 284–289</p> <p>– materiały dodatkowe: WSiPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <p>□ scenariusz nr 61</p>	– mówi o wartościach	<p>przysłowie</p> <p>– stara się wskazać przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębicy</p> <p>– mówi o poglądach bohaterów</p> <p>– wskazuje wartości ważne w życiu człowieka</p> <p>– stara się nazwać wartość w związku z podaną sytuacją</p>	<p>z opowieścią gołębicy</p> <p>– ocenia poglądy bohaterów</p> <p>– nadaje rangę podanym wartościom</p> <p>– prezentuje efekt samodzielnej pracy</p> <p>– uzasadnia swoje wybory</p> <p>– nazywa wartość w związku z podaną sytuacją</p>	<p>przyjaźni, korzystając z banku przyjacielskich słówek</p> <p>– nadaje rangę podanym wartościom</p> <p>– ciekawie prezentuje efekt samodzielnej pracy</p> <p>– trafnie uzasadnia swoje wybory</p> <p>– bezbłędnie nazywa wartość w związku z podaną sytuacją</p> <p>– układa dialog między przyjaciółmi</p>
128.	1	<p>Zakrety ortografii. Wielka litera w tytułach inazwach święt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Trudne sąsiedztwo</i> • pisownia wielką literą (imiona, nazwiska, przydomki, pseudonimy, 	<p>– zna poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– zapoznaje się z zasadą dotyczącą pisowni wielkiej litery w tytułach oraz nazwach święt</p> <p>– przepisuje tytuły podanych książek, wstawiając wielkie lub małe litery</p>	<p>– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p> <p>– stara się omówić sytuację przedstawioną w wierszu</p> <p>– stara się zapisać w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu</p> <p>– odgaduje na podstawie obrazków tytuły</p>	<p>– przypomina poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą</p> <p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– omawia sytuację przedstawioną w wierszu</p> <p>– zapisuje w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu</p>	<p>– bezbłędnie wymienia poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą</p> <p>– ilustruje przywołane zasady odpowiednimi przykładami</p> <p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– omawia sytuację przedstawioną w wierszu</p> <p>– bezbłędnie zapisuje tytuły książek wymienione w wierszu w porządku alfabetycznym</p> <p>– odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje</p> <p>– poprawnie zapisuje nazwy święt związane</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		przezwiska, tytuły, nazwy świąt; nazwy kontynentów, państw, miast, wsi, osiedli, oceanów, mórz, rzek, jezior, gór, wysp) – podręcznik, s. 290–291 – zeszyt ćwiczeń, s. 180–184 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> : Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. II □ scenariusz nr 62	– z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami – wypisuje z programu telewizyjnego tytuły filmów	utworów i poprawnie je zapisuje – stara się zapisać nazwy świąt związane z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – stara się odgadnąć na podstawie obrazków nazwy świąt i je zapisuje – stara się uzupełnić tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – stara się zapisać nazwy świąt związane z podanymi datami – stara się zapisać przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – stara się uzupełnić tekst małymi lub wielkimi literami	– odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – zapisuje nazwy świąt związane z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – odgaduje na podstawie obrazków nazwy świąt i na ogół poprawnie je zapisuje – uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – zapisuje nazwy świąt związane z podanymi datami – zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – zapisuje tytuły książek	z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – bezbłędnie odgaduje na podstawie obrazków nazwy świąt i poprawnie je zapisuje – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – poprawnie zapisuje nazwy świąt związane z podanymi datami – bezbłędnie zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – bezbłędnie zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – wymyśla i zapisuje nazwę święta, które chciałby obchodzić

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					<p>czytanych w IV klasie wraz z imionami i nazwiskami autorów oraz imionami i nazwiskami / przezwiskami głównych bohaterów</p> <p>– na ogół poprawnie uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami</p>	
129.	1	<p>Czy zajęczek żył wśród prawdziwych przyjaciół?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ignacy Krasicki, <i>Przyjaciele</i> • inscenizacja <p>– podręcznik, s. 292–293</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 78</p> <p>□ scenariusz nr 63</p>	<p>– z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu</p> <p>– z pomocą nauczyciela podaje cechy prawdziwego przyjaciela</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów</p> <p>– z pomocą nauczyciela pisze krótką wypowiedź na wybrany temat</p>	<p>– zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu</p> <p>– podaje cechy prawdziwego przyjaciela</p> <p>– czyta głośno i wyraźnie</p> <p>– z reguły poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– stara się podać informacje na temat bohaterów</p> <p>– stara się nazwać cechy zwierząt</p> <p>– stara się napisać krótką wypowiedź na wybrany</p>	<p>– podaje cechy prawdziwego przyjaciela</p> <p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń</p> <p>– podaje informacje na temat bohaterów</p> <p>– nazywa cechy zwierząt</p> <p>– zauważa morał wynikający z tekstu</p> <p>– pisze krótką wypowiedź na wybrany temat</p>	<p>– trafnie określa cechy prawdziwego przyjaciela</p> <p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń, zachowuje chronologię</p> <p>– podaje informacje na temat bohaterów</p> <p>– omawia morał wynikający z tekstu</p> <p>– pisze krótką wypowiedź na wybrany temat, uzasadnia swoje zdanie</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				temat		
130.	1	<p>Dlaczego nie zawsze należy mówić to, co się myśli?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maria Terlikowska, <i>Ziółko</i> • monolog <p>– podręcznik, 294–295</p> <p>☐ scenariusz nr 64</p>	<p>– czyta głośno</p> <p>– odczytuje przezwiska bohaterki</p> <p>– znajduje wskazane przez uczniów fragmenty tekstu</p> <p>– mówi o bohaterce</p> <p>– pisze krótki list do Ziółka</p> <p>– zapisuje wypowiedź zawierającą komplement</p>	<p>– rozwiązuje diagram</p> <p>– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p> <p>– zna pojęcie <i>monolog</i></p> <p>– stara się uzasadnić, że tekst jest monologiem</p> <p>– stara się przytoczyć wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników</p> <p>– stara się ocenić postępowanie bohaterki</p> <p>– wie, że nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy</p> <p>– stara się napisać list do Ziółka</p>	<p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– rozumie pojęcie <i>monolog</i></p> <p>– uzasadnia, że tekst jest monologiem</p> <p>– przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników</p> <p>– ocenia postępowanie bohaterki</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy</p> <p>– pisze list do Ziółka</p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– ustala, kto jest nadawcą, a kto adresatem wypowiedzi</p> <p>– rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>monolog</i></p> <p>– poprawnie uzasadnia, że tekst jest monologiem</p> <p>– poprawnie przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników</p> <p>– trafnie ocenia postępowanie bohaterki</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy</p> <p>– zapisuje wypowiedź zawierającą komplement</p> <p>– poprawnie pisze list do Ziółka, zawiera w liście rady dla dziewczynki</p>
131.	1	<p>Kraina języka. Wypowiedzenie i jego części: podsumowanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzenie • podział 	<p>– z pomocą nauczyciela określa rodzaj podanych wypowiedzeń</p> <p>– z pomocą nauczyciela przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając</p>	<p>– stara się określić rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia</p>	<p>– określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia</p> <p>– przekształca</p>	<p>– bezbłędnie określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia</p> <p>– bezbłędnie przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		wypowiedzeń • zdanie • równoważnik zdania • podmiot • orzeczenie • określenia • grupa podmiotu • grupa orzeczenia – podręcznik: s. 296–298	odpowiednie orzeczenia – z pomocą nauczyciela uzupełnia zdania określeniami – z pomocą nauczyciela układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – z pomocą nauczyciela wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami	– próbuje przekształcać równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – z reguły uzupełnia zdania określeniami – próbuje układać pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – próbuje wypisać z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – stara się przyporządkować wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie	równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – uzupełnia zdania określeniami – układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – na ogół poprawnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – na ogół poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie – wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom	– bezbłędnie uzupełnia zdania określeniami – poprawnie układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – bezbłędnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie – poprawnie wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom
132.	2	Przedstawiamy fragment	– słucha tekstu czytanego przez	– stara się określić czas i miejsce wydarzeń	– określa czas i miejsce wydarzeń	– bezbłędnie określa czas i miejsce wydarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		poznanego utworu w formie komiksu. • Astrid Lindgren, <i>Ronja, córka żbójnika</i> • elementy świata przedstawionego • plan wydarzeń • komiks – podręcznik, s. 299–303 □ scenariusz nr 65	nauczyciela – mówi o utworze – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – wie, czym jest komiks – włącza się w pracę grupy	– stara się wymienić bohaterów – stara się porządkować plan zgodnie z chronologią – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o postępowaniu bohaterki – stara się podać cechy komiksu – stara się przedstawić fragment utworu w formie komiksu – pracuje w grupie – stara się formułować wypowiedź w imieniu Ronji	– wymienia bohaterów – na ogół poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić postępowanie bohaterki – na ogół poprawnie podaje cechy komiksu – przedstawia fragment utworu w formie komiksu – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wypowiedź w imieniu Ronji	– bezbłędnie wymienia bohaterów – bezbłędnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – bezbłędnie opowiada o przebiegu wydarzeń – cytuje fragmenty ilustrujące stosunek Ronji do Birka – trafnie ocenia postępowanie bohaterki – poprawnie podaje cechy komiksu – interesująco przedstawia fragment utworu w formie komiksu – decyduje o efekcie pracy grupy – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu Ronji – wchodzi w rolę postaci, oddając jej uczucia i zachowania mimiką oraz gestami
133.	1	Nasza przyjaźń – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 7. rozdziale podręcznika	– zna pojęcia: <i>określenia, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – odróżnia zdanie od równoważnika zdania – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– zna pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – wskazuje podmiot i orzeczenie – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające	– rozumie pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – sprawnie rozwija grupy podmiotów / orzeczeń określeniami – określa rodzaj podanych zdań ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia – sprawnie i bezbłędnie przekształca zdania

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
Uczeń						
				i rozkazujące – zna większość elementów budowy listu prywatnego	– przekształca zdanie oznajmujące w zdanie pytające i rozkazujące – przekształca równoważniki w zdania – omawia schemat budowy listu prywatnego	– poprawnie pisze list prywatny i adresuje kopertę
134.	1	Nasza przyjaźń – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 7	– czyta cicho – podejmuje próby wykonania poleceń – pisze krótki list prywatny – zna pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i>	– czyta cicho ze zrozumieniem – zna i z reguły rozumie pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – stara się wskazać podmiot i orzeczenie – z reguły oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze list prywatny z pominięciem niektórych wyróżników – adresuje kopertę z pominięciem niektórych elementów	– czyta cicho ze zrozumieniem – rozumie pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – na ogół poprawnie wskazuje podmiot i orzeczenie – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – na ogół poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia – zna schemat budowy listu prywatnego – pisze list prywatny	– czyta cicho ze zrozumieniem – umie wyjaśnić pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – bezbłędnie wskazuje podmiot i orzeczenie – bezbłędnie oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia określeniami – bezbłędnie pisze list prywatny w imieniu bohatera, zachowując wszystkie wyróżniki i jednolity styl – poprawnie adresuje kopertę

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					wimieniu bohatera z zachowaniem prawie wszystkich wyróżników – adresuje poprawnie kopertę	
Kartki z kalendarza						
135.	1	<p>Pamiętamy o tych, którzy odeszli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Wszystkich Świętych • Hanna Łochocka, <i>Płona świeczki</i> <p>– podręcznik, s. 308 ☐ scenariusz nr 66</p> <p>Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 1 listopada</p>	<p>– mówi na temat dnia Wszystkich Świętych</p> <p>– słucha informacji nauczyciela na temat dnia Wszystkich Świętych i Zaduszek</p> <p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– czyta głośno</p> <p>– mówi o wierszu</p> <p>– zna zasady pisowni świąt</p>	<p>– mówi, jak Polacy obchodzą dzień Wszystkich Świętych</p> <p>– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p> <p>– podaje przykład właściwego zachowania się na cmentarzu</p> <p>– poprawnie zapisuje nazwy świąt</p> <p>– wymienia bliskich, których pamięć chciałby uczcić</p>	<p>– wie, jaka jest różnica między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami</p> <p>– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście</p> <p>– określa charakter wiersza</p> <p>– nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych</p> <p>– wie, jak należy zachowywać się na cmentarzu</p> <p>– poprawnie zapisuje nazwy świąt</p> <p>– wymienia znane osoby, których pamięć</p>	<p>– wyjaśnia różnicę między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami</p> <p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście</p> <p>– określa charakter wiersza</p> <p>– trafnie nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych</p> <p>– opisuje, jak Polacy obchodzą święta 1 i 2 listopada</p> <p>– wyjaśnia symbolikę światła</p> <p>– formułuje zasady właściwego zachowania się na cmentarzu</p> <p>– poprawnie zapisuje nazwy świąt</p> <p>– wymienia znane osoby, których pamięć chciałby uczcić, i uzasadnia swoje zdanie</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					chciałby uczyć	
136.	1	Z jakim polskim świętem narodowym ma związek postać Józefa Piłsudskiego? • Kartka z kalendarza – Święto Niepodległości • Wacław Biernacki, <i>Pieśń o wodzu miłym</i> – podręcznik, s. 309 ☐ scenariusz nr 67 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 11 listopada	– słucha informacji na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – zapoznaje się z biogramem Józefa Piłsudskiego – odczytuje informacje na temat Święta Niepodległości – mówi tekst z pamięci	– stara się wypowiedzieć na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się odczytać informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się recytować tekst pieśni z pamięci	– wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi informacje na temat Józefa Piłsudskiego – recytuje tekst pieśni z pamięci	– nazywa budowlę przedstawioną na zdjęciach – poprawnie wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – wskazuje bohatera pieśni – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi wyczerpujące informacje na temat Józefa Piłsudskiego – poprawnie recytuje tekst pieśni z pamięci
137.	2	<i>Wszyscy naszymi słą życzenia.</i> Redagujemy tekst życzeń z okazji	– ogląda ilustracje związane z Bożym Narodzeniem – rysuje przedmiot	– stara się wypowiedzieć na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego	– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego	– trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – ciekawie opowiada o zwyczajach,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Bożego Narodzenia. • Kartka zkalendarza – Boże Narodzenie • Krzysztof Dzikowski, <i>Dzień jeden w roku</i> – podręcznik: s. 310 ☐ scenariusz nr 68 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 24 grudnia	kojarzący się z Bożym Narodzeniem – prezentuje efekt samodzielnej pracy – mówi o świętach Bożego Narodzenia – z pomocą nauczyciela wymienia kilka zwyczajów bożonarodzeniowych – słucha nagrania piosenki – czyta głośno – zapisuje informacje podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela redaguje życzenia bożonarodzeniowe – próbuje wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza	Narodzenia – opowiada o kilku zwyczajach bożonarodzeniowych – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat – stara się redagować życzenia bożonarodzeniowe – stara się zaprojektować i wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza	Narodzenia – opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat – redaguje życzenia bożonarodzeniowe – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza	obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz poprawnie zapisuje informacje na jego temat – redaguje oryginalne życzenia bożonarodzeniowe – interesująco projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza
138.	1	Jakie obyczaje są związane ze Świętem Trzech Króli? • Kartka	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – słucha kolędy (np.	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – stara się czytać głośno i wyraźnie	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia osoby przedstawione	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia, skąd przybyli królowie, czym się kierowali przy wyborze drogi, komu chcieli złożyć pokłon – wyjaśnia, jaka jest symbolika

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		z kalendarza – Święto Trzech Króli • Stefan Bortkiewicz, <i>Mędrcy świata, monarchowie</i> – podręcznik, s. 311 □ scenariusz nr 69 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 6 stycznia	z internetu) – z pomocą nauczyciela wymienia osoby przedstawione w kolędzie – z pomocą nauczyciela wymienia znany zwyczaj związany z omawianym świętem – z pomocą nauczyciela wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską	– zadaje przygotowane pytanie – wymienia osoby przedstawione w kolędzie – stara się samodzielnie wymienić znany zwyczaj związany z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – włącza się w prace nad projektem stroju na Orszak Trzech Króli	w kolędzie, wyjaśnia, kim były – wymienia dary, z którymi przybyli królowie – wymienia znane zwyczaje związane z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje strój na Orszak Trzech Króli	przyniesionych darów – proponuje, co można ofiarować innym, żeby im okazać miłość – wyjaśnia, jak chrześcijanie świętują uroczystość Objawienia Pańskiego – w sposób oryginalny wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje interesujący strój na Orszak Trzech Króli
139.	1	Dlaczego powinniśmy pamiętać o Żołnierzach Wyklętych? • Kartka z kalendarza – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” • por. Stanisław Gabrilek	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela / nagrania z internetu – czyta głośno – słucha informacji nauczyciela na temat powstania podziemia antykomunistycznego – poznaje znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – poznaje nazwiska	– stara się czytać głośno i wyraźnie – poznaje znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – poznaje nazwiska żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) – potrafi wymienić	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – rozumie znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – szuka w tekście wyrazów i określił charakterystycznych sytuacji w Polsce po 1944 r. – wyjaśnia motywy działania żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą sowiecką, i podaje konsekwencje, jakie ponieśli z tego powodu – wie, kim byli Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf – wie, jakie wydarzenia związane z tym	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wyjaśnia znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – szuka w tekście wyrazów i określił charakterystycznych sytuacji w Polsce po 1944 r. – wyjaśnia motywy działania żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą sowiecką, i podaje konsekwencje, jakie ponieśli z tego powodu – wie, kim byli Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf – wie, jakie wydarzenia związane z tym

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<p>„Grot”, <i>Marsz „Zaporzyków”</i> – podręcznik, s. 312 □ scenariusz nr 70 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 1 marca</p>	<p>Żołnierzy Wyklętych – z pomocą nauczyciela określa tematykę tekstu</p>	<p>wydarzenie, jakie towarzyszy obchodom Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”</p>	<p>zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) – podaje cechy Żołnierzy Wyklętych – określa tematykę tekstu – wymienia motywy, jakimi się kierowali Żołnierze Wyklęci – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”</p>	<p>świętem odbywają się w jego najbliższej okolicy</p>
140.	2	<p>Które wyrazy z wiersza Joanny Kulmowej w szczególności sposób wiążą się z Wielkanocą? • Kartka z kalendarza – Wielkanoc</p>	<p>– ogląda ilustracje związane z Wielkanocą – rysuje przedmiot kojarzący się z Wielkanocą – prezentuje efekt samodzielnej pracy – słucha informacji na temat Wielkanocy,</p>	<p>– stara się powiedzieć, jak przeżywa święta wielkanocne – wymienia niektóre zwyczaje związane z Wielkanocą – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację</p>	<p>– mówi o swoich uczuciach, przeżyciach związanych ze świętami wielkanocnymi – opowiada o typowych tradycjach związanych z Wielkanocą – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie</p>	<p>– trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – barwnie opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach związanych z Wielkanocą – łączy symbol z jego objaśnieniem – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<ul style="list-style-type: none"> Joanna Kulmowa, <i>Kiedy radość...</i> – podręcznik, s. 313 □ scenariusz nr 71 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed Wielkanocą 	zwyczajów, obrzędów i tradycji związanych z tym świętem – mówi o Wielkanocy – czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – próbuje wykonać „szkolną” pisanekę – z pomocą nauczyciela redaguje tekst życzeń wielkanocnych	– wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą – wykonuje „szkolną” pisanekę – stara się redagować tekst życzeń wielkanocnych	i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i z reguły poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje „szkolną” pisanekę – redaguje tekst życzeń wielkanocnych	w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje oryginalną „szkolną” pisanekę – poprawnie redaguje oryginalny tekst życzeń wielkanocnych – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza
141.	1	Z jakim narodowym świętem Polaków ma związek wiersz <i>Witaj, majowa jutrzeńko?</i> – podręcznik, s. 314 <ul style="list-style-type: none"> Kartka z kalendarza. Święto Narodowe Trzeciego Maja Rajnold Suchodolski, 	– mówi o ilustracji – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja – z pomocą nauczyciela pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– stara się korzystać z dostępnych źródeł informacji – wie, czym była <i>Konstytucja 3 maja</i> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić nastrój pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się pisać ogłoszenie, w którym	– korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, czym była <i>Konstytucja 3 maja</i> – przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – pisze ogłoszenie, w którym informuje	– sprawnie korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, na czym polegała rola <i>Konstytucji 3 maja</i> – ustala, jakie postacie zostały przedstawione na zdjęciach i z jakim wydarzeniem historycznym miały związek – poprawnie przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – śpiewa pieśń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		<i>Witaj, majowa jutrzhenko</i> ☐ scenariusz nr 72 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 3 maja	– zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego	informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– poprawnie pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja, uwzględnia wszystkie jego wyróżniki

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania w 4 klasie;
- funkcjonalnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- świadomie i funkcjonalnie używa bogatej terminologii;
- pracuje samodzielnie, nie powiela cudzych poglądów, jest kreatywny;
- jest odczytany, rozumie i wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych przeczytane teksty;
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty kultury (utwory literackie, dzieła sztuki, filmy);
- formułuje problemy, proponuje, jak je rozwiązać;
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji: zachowuje odpowiedni styl wypowiedzi; posługuje się bogatym słownictwem, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Uczeń lekceważy swoje obowiązki, nie chce nadrobić zaległości. Brak wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy.

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 5

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
1.	<p>Planujemy pracę w nowym roku szkolnym. IV, 3), 7) – skrócony opis bibliograficzny – spis treści – instrukcja pracy z podręcznikiem [podręcznik, s. 3–11, zeszyt ćwiczeń, s. 3–5]</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela lub na podstawie wzoru sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – stara się samodzielnie sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, jaki jest ich cel – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń, stara się wyrazić własną ocenę na ten temat – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, czemu służą – sprawnie posługuje się spisem treści – prezentuje ogólnie zawartość podręcznika i zeszytu ćwiczeń oraz wyraża swoją ocenę – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>
Jacy jesteśmy					
2.	<p>Witam, żegnam, przedstawiam komuś kogoś. I, 2: 1); II, 2: 1), 2), 3), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 4), 6), 7); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 5); 2: 1) – <i>Witam się i żegnam. Hej, hej!</i> – <i>Przedstawiam komuś kogoś. Asiu, poznaj Marka</i> – <i>Piszę list. Kochana Kasiu!</i> – powitanie – pożegnanie</p>	<p>– bierze udział w scenie powitania po wakacjach i pożegnania po pierwszym dniu w szkole – podkreśla formy, których używa najczęściej przy pożegnaniu</p>	<p>– wpisuje w odpowiednie dymki wybrane formy powitania – w każdej parze podkreśla tę osobę, która może przywitać drugą osobę słowem <i>witam</i> – bierze udział w scenie, w której wychowawczyni przedstawia klasie nowego ucznia (nową uczennicę) – bierze udział w scenkach związanych z przedstawianiem jednej osoby drugiej osobie – pisze list do kolegi, korzystając z podanego schematu</p>	<p>– wyjaśnia, co poza słowami odgrywa rolę przy witaniu i żegnaniu – wyjaśnia, z kim pożegna się w podany sposób – uzupełnia dymki odpowiednimi zwrotami w zależności od tego, kogo komu przedstawia</p>	<p>– wskazuje formę pożegnania, której użyje wobec kolegi / rodziców / nauczyciela / księdza / siostry zakonnej – opowiada o sytuacjach przedstawionych na obrazkach, wykorzystując podane słownictwo</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– przedstawianie – list [zeszyt ćwiczeń, s. 6–9, 12]		– zapisuje, co zawiera każdy z fragmentów listu – pisze liścik do rodziców		
3.	Nazywamy uczucia dziewcząt biorących udział w wyborach na najmilszą dziewczynę szkoły. I, 1: 1), 2), 7), 9), 11), 12), 16), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 6); III, 1: 1), 4); 2: 6) – Małgorzata Musierowicz, <i>Kłamczucha</i> – bohater – akapit [podręcznik, s. 14–17]	– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – uczestniczy w pracy zespołowej polegającej na napisaniu planu wydarzeń do czytanki lub podejmuje taką próbę z pomocą nauczyciela – powierzchownie charakteryzuje postać literacką – wskazuje i z reguły poprawnie nazywa negatywne i pozytywne uczucia bohaterów utworu – podejmuje próbę napisania krótkiej informacji (SMS-a) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie; odwzorowuje przy tym schemat	– charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystując informacje na jej temat wyrażone wprost – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – podejmuje próbę napisania w punktach planu wydarzeń (opowiadania) – wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu – nazywa negatywne i pozytywne uczucia bohaterów utworu – na podstawie wzoru pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie	– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu, podejmuje próby wartościowania – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – tworzy w punktach plan wydarzeń (opowiadania) – charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystując informacje na jej temat wyrażone wprost (na podstawie cech nazwanych bezpośrednio i opinii wyrażonych przez innych bohaterów), częściowo interpretuje jej zachowania, postawy – nazywa uczucia bohaterów utworu, dzieląc je na pozytywne i negatywne – pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o wygranej /	– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu, wartościuje je – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – samodzielnie tworzy w punktach plan wydarzeń (opowiadania) – barwnie charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystując informacje na jej temat wyrażone wprost (na podstawie cech nazwanych bezpośrednio i opinii wyrażonych przez innych bohaterów) oraz interpretuje jej zachowania, postawy – poprawnie nazywa uczucia bohaterów utworu, dzieli je na pozytywne i negatywne – samodzielnie pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				przegranej w konkursie, częściowo korzysta z wzoru	
4.	<p>Kto czyta książki, ten żyje podwójnie. I, 1: 1), 7), 9), 12), 17), 19), 20), 2: 3), III, 1: 1), 4), 2: 5) – 10 wskazań... dla czytelnika [podręcznik, s. 17; zeszyt ćwiczeń, s. 90–92]</p>	<p>– zapoznaje się z listą lektur – opowiada o swojej ulubionej książce – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst przysłówkami</p>	<p>– wykonuje plakat – opowiada o swojej ulubionej książce i próbuje ją oceniać – wymienia tytuły kilku książek</p>	<p>– bierze udział w organizowaniu konkursu na najlepszego czytelnika – opowiada o ostatnio przeczytanej książce i ją ocenia, używając podanych przymiotników – wymienia tytuły książek i umie je przyporządkować do podanych kategorii</p>	<p>– wymyśla strategię zachęcającą do czytania książek – opowiada o ostatnio przeczytanych książkach, szczegółowo je ocenia – podaje przykłady książek dla młodzieży, biograficznych, historycznych, fantastycznych – organizuje konkurs na najlepszego czytelnika w szkole / w klasie</p>
5.	<p>Jak bezpiecznie poruszać się w internecie. I, 2: 1), 2), 5), II, 2: 3), 3: 7), III, 1: 1), 3), 4), 2: 6), IV, 3), 5), 7), 9) – <i>Mój profil</i> – <i>Bezpiecznie i kulturalnie w sieci</i> – login (nick), hasło, dane osobowe, profil – notatka – netykieta – dyskusja, argumenty [podręcznik, s. 18–22, zeszyt ćwiczeń, s. 87–89]</p>	<p>– krótko się przedstawia – z pomocą nauczyciela pisze krótką informację o sobie – rozumie, czym jest internet</p>	<p>– krótko mówi o sobie – pisze krótką informację o sobie – wie, jakich danych osobowych nie wolno podawać w internecie – zna zasady netykiety – korzysta ze słownika języka polskiego / słownika wyrazów obcych – bierze udział w scenie dramowej – rozumie, co to jest cyberprzemoc</p>	<p>– mówi o swoich zainteresowaniach – pisze informację o sobie i swoich zainteresowaniach – wymyśla bezpieczny nick – uczestniczy w dyskusji na temat zalet i wad internetu i urządzeń mobilnych – wie, jakie zachowania świadczą o cyberprzemocy</p>	<p>– opowiada ciekawie o swoich zainteresowaniach – pisze informację o sobie i swoich zainteresowaniach, tak aby zachęcić innych do kontaktu – tworzy hasła przestrzegające użytkowników internetu przed zagrożeniami wynikającymi z korzystania z sieci – wskazuje korzyści i zagrożenia płynące z korzystania z internetu – wyjaśnia, na czym polega cyberprzemoc</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
6.	<p>Czego dowiadujemy się o Colinie – bohaterze poznanego fragmentu <i>Tajemniczego ogrodu</i>? I, 1: 1), 2), 3), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 19); 2: 2), 3), 5), 6), 8); II, 2: 6); 3: 1), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2), 3)</p> <p>– Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i></p> <p>– narracja trzecioosobowa</p> <p>– narracja pierwszoosobowa (pamiętnikarska)</p> <p>– narrator</p> <p>– dialog</p> <p>– świat przedstawiony</p> <p>– opis bohatera</p> <p>[podręcznik, s. 23–29; zeszyt ćwiczeń, s. 55–57]</p>	<p>– czyta informacje o narradorze i rodzajach narracji</p> <p>– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia</p> <p>– czyta tekst</p> <p>– zapisuje informacje o elementach świata przedstawionego w tekście</p> <p>– wie, kim jest narrator</p> <p>– opowiada ogólnikowo o wydarzeniu opisanym we fragm. <i>Tajemniczego ogrodu</i></p> <p>– podaje kilka informacji na temat Colina</p> <p>– próbuje skończyć wybrane zdanie</p>	<p>– wie, kim jest narrator w utworze epickim</p> <p>– określa narratora (wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia)</p> <p>– wie, czym jest narracja</p> <p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– podaje informacje o elementach świata przedstawionego w tekście</p> <p>– zapisuje niektóre informacje dotyczące wyglądu Colina i jego cech</p> <p>– wypowiada się krótko o wydarzeniu opisanym we fragm. <i>Tajemniczego ogrodu</i></p> <p>– kończy zdanie</p>	<p>– zna sposoby prowadzenia narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa</p> <p>– dopasowuje typ narracji do celu wypowiedzi</p> <p>– uważnie czyta tekst</p> <p>– poprawnie określa elementy świata przedstawionego w tekście</p> <p>– krótko charakteryzuje osobę opowiadającą o wydarzeniach (zwraca uwagę na to, że narrator wie o uczuciach i myślach bohaterów)</p> <p>– zapisuje informacje dotyczące Colina</p> <p>– kończy zdanie, próbuje uzasadnić swoją odpowiedź</p>	<p>– tworzy teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową</p> <p>– uważnie czyta tekst</p> <p>– samodzielnie i poprawnie określa elementy świata przedstawionego w tekście</p> <p>– trafnie charakteryzuje Colina</p> <p>– kończy zdanie i uzasadnia swoją odpowiedź</p>
7.	<p>Prośbą, groźbą i namową, czyli o intencjach naszych wypowiedzi. II, 1: 11); 2: 1), 2), 3), 7); 3: 2), 3), 4), 5), 6), 7)</p> <p>– intencja wypowiedzi</p> <p>– komunikat</p> <p>– kontekst wypowiedzi</p> <p>– mimika, mowa ciała, ton</p>	<p>– wie, czym jest intencja wypowiedzi</p> <p>– z pomocą nauczyciela tworzy zdanie wyrażające prośbę, zakaz, namowę, przeprosiny, uzyskanie informacji</p> <p>– czyta wypowiedzi</p>	<p>– tworzy własne wypowiedzi o różnych intencjach (prośba, zakaz, namowa, przeprosiny, uzyskanie informacji)</p> <p>– określa nadawcę i odbiorcę w cytowanych fragmentach utworu</p> <p>– próbuje odczytać intencje wypowiedzi</p> <p>– wie, czym jest kontekst wypowiedzi</p>	<p>– interpretuje głosowo wypowiedzi w zależności od intencji</p> <p>– określa nadawcę i odbiorcę w cytowanych fragmentach utworu, określa intencje ich wypowiedzi</p> <p>– uczestniczy w grze związanej z odgadywaniem uczuć</p>	<p>– określa cel użycia przez nadawcę różnych form językowych (np. pytanie – wątpliwość lub prośba)</p> <p>– odczytuje intencje jednej wypowiedzi w zależności od kontekstu jej pojawienia się</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	głosu [podręcznik, s. 30–32; zeszyt ćwiczeń, s. 115–121]			wyrażonych niewerbalnie (mimicznie i gestem)	
8.	W galerii malarstwa – opisujemy portret. I, 2: 8); II, 2: 9), 3: 1), 4: 1), 2); III, 1: 3), 5), 2: 1), 9); IV, 5), 6) – <i>Opis obrazu – portret dziewczynki</i> – Stanisław Wyspiański, <i>Dziewczynka trzymająca świecę</i> – opis obrazu – portret – plan, kompozycja, barwy, światło, tło [podręcznik, s. 33–35; zeszyt ćwiczeń, s. 21–24]	– z pomocą nauczyciela wyjaśnia termin <i>galeria</i> – zapoznaje się z terminami związanymi z malarstwem – oddziela przymiotniki nazywające barwę od przymiotników nazywających wielkość i kształt – przedstawia ogólnikowo własne wrażenia związane z odbiorom obrazu Stanisława Wyspiańskiego – ogólnie wypowiada się na temat obrazu, często korzysta z sugestii nauczyciela – opisuje wybraną reprodukcję, posługuje się szablonem	– korzystając ze słownika, wyjaśnia termin <i>galeria</i> – wskazuje niektóre terminy związane z malarstwem – określa położenie względem siebie elementów przedstawionych na obrazie – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorom obrazu Stanisława Wyspiańskiego – opisuje obraz, korzystając z podpowiedzi – opisuje wybraną reprodukcję, w pewnym stopniu posługuje się słownictwem i formami językowymi typowymi dla opisu – stara się tworzyć teksty spójne logicznie, mające poprawną kompozycję	– rozumie termin <i>galeria</i> – rozumie terminy związane z malarstwem – zapisuje wyrazy określające nastój – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorom obrazu Stanisława Wyspiańskiego – określa nastrój obrazu, zwraca uwagę na usytuowanie postaci, jej mimikę, wykonywaną przez nią czynność, a także uwzględnia wykorzystaną kolorystykę; częściowo korzysta z wzoru lub podpowiedzi – opisuje wybraną reprodukcję, tworzy tekst spójny logicznie, o poprawnej kompozycji – posługuje się słownictwem i formami typowymi dla opisu	– wyjaśnia różne znaczenia terminu <i>galeria</i> – rozumie i wyjaśnia terminy związane z malarstwem, wpisuje je we właściwe miejsca – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorom obrazu Stanisława Wyspiańskiego – określa nastrój obrazu, zwraca uwagę na usytuowanie postaci, jej mimikę, wykonywaną przez nią czynność, a także uwzględnia wykorzystaną kolorystykę – twórczo opisuje wybraną reprodukcję, tworzy tekst spójny logicznie, o poprawnej kompozycji – swobodnie posługuje się słownictwem i formami typowymi dla opisu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
9.	<p>Oceniamy postawę bohatera poznanego wiersza.</p> <p>I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 19), 20); 2: 3), II, 2: 3), 4), 5), 6); II, 3: 1), 2), 3); III, 1: 1); IV, 5), 6)</p> <p>–Jan Twardowski, <i>Obiecanki cacanki</i></p> <p>– strofa</p> <p>– rym</p> <p>– rytm</p> <p>– wiersz rymowany</p> <p>– wiersz bezrymowy [podręcznik, s. 36–37; zeszyt ćwiczeń, s. 58–61]</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego</p> <p>– mówi o bohaterze wiersza</p> <p>– rozumie znaczenie frazeologizmu <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów</p> <p>– łączy rymujące się wersy</p> <p>– dzieli wyrazy na sylaby</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego</p> <p>– mówi o zachowaniu bohatera</p> <p>– rozumie znaczenie frazeologizmu <i>obiecanki cacanki</i> i próbuje go powiązać z treścią utworu</p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście</p> <p>– częściowo posługuje się słownictwem oceniającym</p> <p>– wypisuje z wiersza pary rymujących się wyrazów</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– rozumie znaczenie tytułu</p> <p>– opisuje sposób odnoszenia się bohatera do bliskich</p> <p>– próbuje zinterpretować tytuł utworu, odnosząc się do całości powiedzenia</p> <p>– wskazuje możliwe sytuacje, w których poprawne jest użycie związku frazeologicznego <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście</p> <p>– czyta, mocniej wymawiając sylaby akcentowane</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wyjaśnia znaczenie tytułu</p> <p>– ocenia postawę bohatera</p> <p>– sprawnie posługuje się słownictwem oceniającym</p> <p>– trafnie interpretuje tytuł utworu, odnosząc się do całości powiedzenia</p> <p>– wyjaśnia możliwe sytuacje, w których poprawne jest użycie związku frazeologicznego <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście, analizuje ten układ</p> <p>– odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego</p> <p>– określa rytm utworu</p> <p>– czyta wiersz w rytmie rapu</p>
10.	<p>Czy łatwo jest być odważnym? Rozmawiamy o przeżyciach Nemeczka.</p> <p>I, 1:1), 2), 3), 5), 7), 9),11), 12), 14), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 2), 3), 6), 7)</p> <p>– Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i></p>	<p>– przedstawia typowe sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– włącza się do dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach</p> <p>– prezentacją swoich myśli</p>	<p>– przedstawia typowe sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– włącza się do dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach</p> <p>– czyta uważnie tekst pisany prozą</p> <p>– wie, jakie elementy składają się na świat przedstawiony w utworze,</p>	<p>– przedstawia sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– uczestniczy w dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach</p> <p>– czyta w skupieniu tekst</p>	<p>– przedstawia sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach, umiejętnie formułuje swoje sądy</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – plan wydarzeń – punkt kulminacyjny – kontrast – główny bohater – intencja wypowiedzi <p>[podręcznik, s. 38–45]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst pisany prozą – wie, jakie elementy składają się na świat przedstawiony w utworze, podejmuje częściowo udane próby wskazania ich we fragmencie utworu – z pomocą nauczyciela opowiada o wydarzeniu – wie, czym jest punkt kulminacyjny – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje udane próby wskazania ich we fragmencie utworu – próbuje opowiedzieć o wydarzeniu – wie, czym jest punkt kulminacyjny, i próbuje go wskazać w czytanych tekstach – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – dzieli bohaterów na pozytywne i negatywne 	<ul style="list-style-type: none"> – pisany prozą – na ogół poprawnie określa elementy świata przedstawionego we fragmencie utworu – opowiadając o wydarzeniu, zachowuje chronologię – wskazuje punkt kulminacyjny opowiadanej historii – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – dzieli bohaterów na pozytywne i negatywne; uzasadnia swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu tekst pisany prozą – poprawnie określa elementy świata przedstawionego we fragmencie utworu – opowiada o wydarzeniu, uwzględnia chronologię i wybiera najważniejsze wydarzenia – trafnie wskazuje punkt kulminacyjny opowiadanej historii – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – porównuje i ocenia Nemezcza i Gereba
11.	<p>Opisujemy postać literacką.</p> <p>II, 2: 4), 5), 6); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 1), 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> – opis postaci literackiej – plan opisu <p>[podręcznik, s. 45; zeszyt ćwiczeń, s. 26–31]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podkreśla przymiotniki w podanych związkach wyrazowych – podejmuje częściowo udaną próbę opisu wybranej postaci literackiej na podstawie podanego planu opisu postaci – wyraża powierzchowną opinię na temat postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje przymiotniki określające nazwane postacie fantastyczne – częściowo wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na podstawie jej zachowań, nie zawsze nazywa te cechy – podejmuje próbę opisu wybranej postaci literackiej, kierując się podanym planem opisu postaci – wyraża własną opinię na temat postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> – dopisuje określenia oceniające postacie pod względem wyglądu i charakteru – w zasadzie poprawnie wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na podstawie jej zachowań, z reguły poprawnie nazywa te cechy – opisuje wybraną postać 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia podanych frazeologizmów – używa przymiotników o znaczeniu przeciwnym – poprawnie wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na podstawie jej zachowań, poprawnie nazywa te cechy – w sposób twórczy opisuje wybraną postać literacką

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				literacką – wyraża własną opinię na temat postaci literackiej i uzasadnia swoją ocenę	– wyraża własną opinię na temat postaci literackiej, rzeczowo uzasadnia swoją ocenę
12.	<p>Nie ma nieszczęścia z „nie”. I, 2: 3); II, 1: 1), 2); 2: 8); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Gwiazdki z nieba</i> – pisownia łączna przeczenia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy [podręcznik, s. 46–47; zeszyt ćwiczeń, s. 173–175]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w zasadach pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami oraz przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – tworzy wyrazy przeciwstawne przez dodanie <i>nie</i> – zdarza mu się łamać przy tym zasady ortograficzne – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – układa wyrazy w porządku alfabetycznym – wpisuje wyrazy do diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w zasadach pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i podejmuje próbę dopasowania do nich zasad pisowni podanych w ramce – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe przez dodanie cząstki <i>nie</i>, z reguły poprawnie je zapisuje; postępuje według wzoru – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – stara się wyjaśnić sens przysłowia – odgaduje niektóre hasła w diagramie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i dopasowuje do nich zasady pisowni podane w ramce – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe przez dodanie cząstki <i>nie</i>, z reguły zachowując poprawność ortograficzną – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – podejmuje próbę samodzielnego wyjaśnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście, zwracając uwagę na wyrazy wyróżnione w tekście – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i dopasowuje do nich podane w ramce zasady pisowni – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe, stosując odpowiednie zasady ortografii – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – wyjaśnia sens przysłowia – bezbłędnie uzupełnia diagram

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				sensu przysłowia – uzupełnia diagram	
13.	<p>Jaki jest nasz stosunek do obowiązków domowych i szkolnych? Nasze rozważania zainspirowane wierszem <i>Mrówka</i>.</p> <p>I, 1: 1), 4), 6), 9), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3); II, 2: 4); IV, 5), 6)</p> <p>– Jan Brzechwa, <i>Mrówka</i></p> <p>– synonim</p> <p>– strofa</p> <p>– wers</p> <p>– rytm</p> <p>– przysłowie</p> <p>– uosobienie</p> <p>[podręcznik, s. 48–50; zeszyt ćwiczeń, s. 62–64]</p>	<p>– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– próbuje uzupełniać schemat</p> <p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– podejmuje próbę oceny postępowania bohaterów literackich</p> <p>– dostrzega humor utworu</p> <p>– uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków</p> <p>– podejmuje próbę napisania odpowiedzi na pytania w metaplanie</p>	<p>– sprawdza w słowniku znaczenie rozwiązania</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem</p> <p>– uzupełnia schemat</p> <p>– czyta tekst z podziałem na role; z reguły poprawnie interpretuje tekst głosowo</p> <p>– rozumie, czym jest uosobienie</p> <p>– ocenia postępowanie bohaterów literackich</p> <p>– dostrzega humor utworu</p> <p>– uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków</p> <p>– podejmuje próbę napisania odpowiedzi na pytania w metaplanie</p>	<p>– rozumie znaczenie zastosowanego porównania</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem</p> <p>– bierze udział w czytaniu tekstu z podziałem na role; z reguły poprawnie interpretuje tekst głosowo</p> <p>– wyjaśnia, czym jest uosobienie</p> <p>– trafnie ocenia postępowanie bohaterów literackich</p> <p>– dostrzega humor utworu</p> <p>– uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków</p> <p>– pisze odpowiedzi na pytania w metaplanie</p>	<p>– samodzielnie wyjaśnia znaczenie zastosowanego porównania</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem</p> <p>– czyta tekst z podziałem na role, głosowo interpretuje swój fragment</p> <p>– wyjaśnia, czym jest uosobienie; funkcjonalnie używa terminu w opisie wiersza</p> <p>– trafnie ocenia postępowanie bohaterów literackich, wyróżnia odmienne postępowanie mrówki</p> <p>– dostrzega humor utworu</p> <p>– aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków, stosuje słownictwo z tego zakresu (w tym frazeologizmy i przysłowia)</p> <p>– samodzielnie pisze odpowiedzi na pytania w metaplanie; zapisuje wnioski</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
14.	<p>Czego uczą nas bajki Ignacego Krasickiego? I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4); 3: 1); III, 2: 2); IV, 5), 6) – Ignacy Krasicki: <i>Kruk i lis</i>, <i>Mądry i głupi</i>, <i>Słowik i szczygieł</i>, <i>Ptaszki w klatce</i> – bajka – moral – uosobienie – kontrast [podręcznik, s. 51–55; zeszyt ćwiczeń, s. 65–66]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji o Ignacym Krasickim – czyta tekst w skupieniu – podejmuje próby określenia głównej myśli utworów, wskazuje ją z pomocą nauczyciela – wypowiada się ogólnikowo na temat zachowania bohaterów – z reguły dostrzega przenośny sens utworów – wie, czym jest bajka – wie, czym jest moral 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta informacje o Ignacym Krasickim – czyta tekst w skupieniu – z reguły poprawnie określa główną myśl utworów – opisuje ustnie zachowanie bohaterów, podejmuje próbę jego oceny – zauważa opozycje cech i postaw wyrażonych w bajkach – z reguły trafnie wyjaśnia przenośny sens utworów – wie, czym jest bajka – wie, czym jest moral, podejmuje z reguły udane próby jego wskazania w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> – określa wiek, w którym żył poeta – czyta tekst w skupieniu – poprawnie określa główną myśl utworów – opisuje ustnie zachowanie bohaterów, z reguły poprawnie je ocenia – porównuje cechy i postawy bohaterów, zauważa wyraźne opozycje w tym zakresie – dostrzega przenośną wymowę utworów (bajek) – wie, czym jest bajka jako gatunek literacki – wie, czym jest moral, wskazuje go w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje informacje o sytuacji Polski (utrata niepodległości, <i>Konstytucja 3 maja</i>) – czyta tekst w skupieniu – poprawnie określa główną myśl utworów – twórczo opisuje zachowanie bohaterów, trafnie je ocenia – porównuje cechy i postawy bohaterów, zauważa wyraźne opozycje w tym zakresie – dostrzega przenośną wymowę utworów (bajek) – wyjaśnia, czym jest bajka jako gatunek literacki – wyjaśnia, czym jest moral, wskazuje go w tekście
15.	<p>Malujemy „słowem” portret kolegi lub koleżanki z klasy. I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 14), 15), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), – Ignacy Krasicki, <i>Malarze</i> – bajka – moral – kontrast – opis postaci rzeczywistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – ogólnikowo wypowiada się na temat zachowania bohaterów przedstawionych w utworze – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia – wie, czym jest opis postaci – podejmuje próbę opisu postaci, odwzorowując 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – podejmuje próby określenia tematu utworu; z reguły poprawnie nazywa cechy bohaterów, których zachowania zostały przedstawione w utworze – podejmuje próbę oceny postaw postaci literackich – rozumie przenośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – trafnie określa temat utworu; nazywa cechy bohaterów, których zachowania zostały przedstawione w utworze – ocenia postawy postaci literackich, próbuje uzasadnić swoją ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – trafnie określa temat utworu; wymienia przeciwstawne cechy bohaterów, których zachowania zostały przedstawione w utworze; formułuje moral – właściwie ocenia postawy postaci literackich, uzasadnia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 56–57; zeszyt ćwiczeń, s. 31–37]	schemat zamieszczony w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest opis – na podstawie wzoru opracowuje plan opisu postaci – czyta wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy podejmuje próbę opisu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest portret – rozumie przerośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> – wie, czym jest opis, zna jego cechy gatunkowe – analizuje wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy sporządza opis postaci, zachowuje trójdzielną kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> swoją ocenę – rozumie przerośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> – wie, czym jest opis, zna jego cechy gatunkowe – analizuje wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy sporządza opis postaci, zachowuje trójdzielną kompozycję, używa odpowiedniego słownictwa
16.	<p>Co wiemy o częściach mowy? II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> – części mowy – odmienne części mowy – nieodmienne części mowy – rzeczownik – przymiotnik – czasownik – przysłówek – przypadek – liczba – osoba – rodzaj <p>[podręcznik, s. 58–59; zeszyt ćwiczeń, s. 121–125]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na jakie pytania odpowiadają: czasownik, rzeczownik, przymiotnik i przysłówek – rozpoznaje części mowy – klasyfikuje wyrazy według przynależności do danej części mowy – z pomocą nauczyciela określa formy gramatyczne rzeczowników, przymiotników i czasowników – odmienia rzeczowniki przez przypadki na podstawie wzoru – odmienia czasowniki przez osoby na podstawie wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na jakie pytania odpowiadają: czasownik, rzeczownik, przymiotnik i przysłówek – rozpoznaje w tekście części mowy – klasyfikuje wyrazy, dzieli je na części mowy odmienne i nieodmienne – samodzielnie, częściowo z błędami określa formy gramatyczne rzeczowników, przymiotników i czasowników – samodzielnie, częściowo z błędami odmienia rzeczowniki przez przypadki – samodzielnie odmienia czasowniki przez osoby i liczby 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki – klasyfikuje wyrazy, dzieląc je na części mowy odmienne i nieodmienne – na ogół poprawnie określa formy gramatyczne wyrazów występujących w tekście – samodzielnie odmienia rzeczowniki przez przypadki – z niewielkimi błędami określa formy gramatyczne rzeczowników występujących w tekście – samodzielnie odmienia czasowniki przez osoby i liczby 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki – klasyfikuje wyrazy, dzieląc je na części mowy odmienne i nieodmienne – poprawnie określa formy gramatyczne wyrazów występujących w tekście – bezbłędnie odmienia rzeczowniki przez przypadki – poprawnie określa formy gramatyczne rzeczowników występujących w tekście – bezbłędnie odmienia czasowniki przez osoby, liczby i rodzaje – poprawnie określa formy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				– z niewielkimi błędami określa formy gramatyczne czasowników występujących w tekście	gramatyczne czasowników występujących w tekście
17.	<p>Dlaczego nie należy plotkować? I, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 7), 8), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 6); II, 2: 3), 4), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2), 6)</p> <p>– Hans Christian Andersen, <i>Penmawiadomość</i> – baśń – intencja wypowiedzi – netykieta [podręcznik, s. 60–63]</p>	<p>– rozwiązuje rebus – zna słowo <i>plotka</i> – podaje bohaterów wydarzeń – odczytuje cytaty wpisane do schematu – bierze udział w zabawie w głuchy telefon – wymienia tytuły znanych baśni</p>	<p>– prezentuje rozwiązanie rebusu – wie, czym jest plotka – wymienia bohaterów wydarzeń i określa, co jest tematem baśni – wyszukuje cytaty w tekście – wie, że plotkowanie jest niewłaściwe – przypomina cechy baśni</p>	<p>– analizuje słownictwo z <i>Banku plotkarskich słówek</i> – określa elementy świata przedstawionego – uzupełnia schemat odpowiednimi cytatami – uzasadnia, że poznany utwór jest baśnią – wyjaśnia, dlaczego nie należy plotkować – wyjaśnia, jak rozumie podane przysłowie</p>	<p>– wypowiada się na temat plotki i plotkowania – zna konsekwencje plotkowania – określa elementy świata przedstawionego – wyjaśnia mechanizm powstawania plotki – wyjaśnia, dlaczego nie należy plotkować, i uzasadnia swoje zdanie – uzasadnia, że nieprawdziwe informacje w internecie mogą być niebezpieczne</p>
18.	<p>Jacy jesteśmy – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 3), 4), 10), 11); II, 1: 4); 2: 7); 4: 1), 2)</p> <p>treści zawarte w 1. rozdziale podręcznika – uosobienie – rodzaje narracji – bajka – intencja wypowiedzi [podręcznik, s. 64–66]</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu – zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci – rozpoznaje części mowy i je nazywa – ma trudności z charakterystyką części mowy – wie, czym jest intencja wypowiedzi – podejmuje próby rozpoznania intencji wypowiedzi</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu – rozpoznaje uosobienie – zna cechy bajki – rozpoznaje części mowy w tekście, nazywa je – nie w pełni charakteryzuje formy wyrazowe występujące w zadaniach – z reguły trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – określa rodzaj narracji – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – z reguły poprawnie charakteryzuje części mowy występujące w zadaniach – rozpoznaje intencje wypowiedzi</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – poprawnie określa formy części mowy występujące w zadaniach – trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi, poprawnie określa cele przytoczonych wypowiedzi – dostosowuje sposób wyrażania się do intencji wypowiedzi</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
19.	Jacy jesteście - piszemy sprawdzian. I, 1: 3), 4), 10), 11); II, 1: 4); 2: 7); 4: 1), 2); IV, 1) sprawdzian kontrolny nr1 – uosobienie – rodzaje narracji – bajka – intencja wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu – zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci – rozpoznaje części mowy i nazywa je – ma trudności z charakterystyką części mowy – wie, czym jest intencja wypowiedzi – podejmuje próby rozpoznania intencji wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu – rozpoznaje uosobienie – zna cechy bajki – rozpoznaje części mowy w tekście, nazywa je – nie w pełni charakteryzuje formy wyrazowe występujące w zadaniach – z reguły trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – określa rodzaj narracji – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – z reguły poprawnie charakteryzuje części mowy występujące w zadaniach – rozpoznaje intencje wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – poprawnie określa formy części mowy występujące w zadaniach – trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi, poprawnie określa cele przytoczonych wypowiedzi – dostosowuje sposób wyrażania się do intencji wypowiedzi
20.	Co nas wzruszyło i zaciękało w utworze Ferenc Molnára <i>Chłopcy z Placu Broni</i>¹ I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – autor – biogram	– z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury	– odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – częściowo uzupełnia diagram – dzieli tekst na wyrazy i zapisuje notatkę na temat autora – mówi o książce	– z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – uzupełnia diagram – opowiada o fragmentach książki, które zrobiły na nim wrażenie	– odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki – korzysta z dostępnych źródeł informacji – barwnie opowiada wybrany fragment lektury – dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury
21.	Określamy tematykę poznanej lektury. I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 16), 19), 20); 2: 3); III, 1: 1); 2: 3), 4)	– wymienia głównego bohatera – mówi o wydarzeniach	– podaje najważniejsze informacje na temat głównego bohatera, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych – określa czas i miejsce wydarzeń	– zna i opisuje większość bohaterów – porządkuje plan wydarzeń	– zna bohaterów i dzieli ich według przynależności do wskazanej grupy – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich

¹ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski*. Szkoła podstawowa, klasa 5; WSiP, Warszawa 2018

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń				cytatów – określa problematykę utworu
22.	Zwykły szeregowiec, tymczasem... Portret Nemezcza – bohatera poznanej lektury. I, 1: 1), 2), 7), 9), 11), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11); II, 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – opis bohatera literackiego	– wyszukuje informacje na temat głównego bohatera – podaje informacje na temat jego wyglądu – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis bohatera	– wyszukuje informacje na temat głównego bohatera – wymienia cechy bohatera – samodzielnie tworzy opis bohatera	– wyszukuje informacje na temat rodziny chłopca – podaje nazwy cech bohatera – tworzy opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi	– uzasadnia podane cechy przykładami zachowania, postępowania bohatera – redaguje plastyczny, wyczerpujący opis bohatera literackiego, korzysta z różnych środków stylistycznych
23.	Jaką rolę w życiu chłopców odgrywał Plac Broni? I, 1: 1), 7), 9), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11); II, 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – opis miejsca	– wyszukuje słowa do uzupełnienia diagramu – opowiada o placu	– rozwiązuje krzyżówkę – gromadzi słownictwo do opisu placu – opisuje Plac Broni na podstawie podanego planu opisu	– opisuje Plac Broni, uwzględnia jego położenie i opisuje elementy, które się na nim znajdują – w opisie placu stosuje wyrazy opisujące i oceniające	– określa rolę placu w życiu chłopców – redaguje szczegółowy i ciekawy stylistycznie opis Placu Broni

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
24.	<p>W jakim znaczeniu Maria Konopnicka użyła wyrazu <i>dom</i> w swoim wierszu? I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1); 2: 2); IV, 5), 6) – Maria Konopnicka, <i>Pieśń o domu</i> – powtórzenie – patriotyzm [podręcznik, s. 68–70; zeszyt ćwiczeń, s. 67–68]</p>	<p>– zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>dom</i> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – rozumie pojęcie <i>patriotyzm</i> – zna pojęcie <i>powtórzenie</i> – mówi o postawach patriotycznych – recytuje wiersz</p>	<p>– zapoznaje się z różnymi znaczeniami wyrazu <i>dom</i> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa ogólnie tematykę wiersza – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i jego funkcję – wskazuje powtórzenie w tekście wiersza – formułuje wypowiedź na temat tego, kim jest patriota – recytuje wiersz</p>	<p>– układa zdania, w których używa wyrazu <i>dom</i> w różnych znaczeniach – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – określa ogólne znaczenie wyrazu <i>dom</i> w odniesieniu do całego wiersza, w kontekście tytułu wiersza i tytułu rozdziału podręcznika – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i zna jego funkcję – wskazuje w wierszu nawiązania do hymnu narodowego – recytuje wiersz z pamięci</p>	<p>– zapisuje synonimy wyrazu <i>dom</i> – określa znaczenia, w jakich Maria Konopnicka użyła wyrazu <i>dom</i> w poszczególnych zwrotkach wiersza – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i wyjaśnia jego funkcję – wskazuje w tekście powtórzenia i wyjaśnia ich znaczenie dla wymowy utworu – wyjaśnia, w formie krótkiej wypowiedzi pisemnej, w jaki sposób może „sercem strzec ojczystych progów” – przywołuje cytaty na poparcie swojego zdania – recytuje wiersz z pamięci</p>
25.	<p>Jak to zrobić? Odczytuję i piszę instrukcję. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 11), 12); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 9) – instrukcja [podręcznik, s. 70–72, od 10. polecenia; zeszyt ćwiczeń, s. 14–18]</p>	<p>– czyta informacje na temat instrukcji – wie, do czego służy instrukcja – czyta informacje na temat kokardy narodowej – porządkuje instrukcję obrazkową zamieszczoną na opakowaniu kisielu</p>	<p>– rozumie, co to jest instrukcja – czyta i omawia instrukcję – wie, czym jest kokarda narodowa – wpisuje odpowiednie pytania przy informacjach znajdujących się w instrukcji obrazkowej – zastępuje czasowniki użyte w instrukcji bezokolicznikami</p>	<p>– wykonuje przedmiot na podstawie instrukcji – wie, czym się różni kokarda narodowa od kotylionu – przyporządkowuje znaki graficzne właściwym informacjom – porządkuje czynności podane w instrukcji</p>	<p>– pisze instrukcję na podstawie zdjęć – przedstawia historię kokardy narodowej – wyszukuje przykładową instrukcję obsługi domowego urządzenia – ocenia język instrukcji – pisze instrukcję na podstawie kolejnych obrazków</p>
26.	<p>Ta książka jest ciekawsza, przeczytam ją jeszcze szybciej – o stopniowaniu</p>	<p>– zna stopnie i rodzaje stopniowania przymiotnika i przysłówka</p>	<p>– wymienia przymiotniki i przysłówki stopniujące się nieregularnie – wskazuje przymiotniki, które</p>	<p>– porównuje formy przymiotników i przysłówków określających tę samą cechę</p>	<p>– funkcjonalnie używa przymiotników i przysłówków w różnych stopniach</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>przymiotników i przysłówków. II, 1: 1), 2), 4), 7); 2: 3); III, 2: 9) – stopniowanie przymiotników i przysłówków [podręcznik, s. 73–76; zeszyt ćwiczeń, s. 126–132]</p>	<p>– stopniuje przymiotniki i przysłówki z pomocą nauczyciela – stopniuje przymiotniki w oparciu o wzór</p>	<p>stopniują się wyłącznie opisowo – podejmuje próby samodzielnego stopniowania przymiotników</p>	<p>– używa przymiotników w różnym stopniu, żeby podkreślić różnicę między przedmiotami – samodzielnie stopniuje przymiotniki</p>	<p>– podaje przykłady przymiotników i przysłówków, które nie podlegają stopniowaniu – samodzielnie stopniuje przymiotniki – poprawnie określa stopień przymiotnika i przysłówka</p>
27.	<p>Poznajemy dzieje rodu Bohatyrowiczów. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 3: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Eliza Orzeszkowa, <i>Legenda o Janie i Cecylii</i> (fragm.) – legenda, baśń – drzewo genealogiczne [podręcznik, s. 77–82]</p>	<p>– podaje tytuły poznanych legend – zapisuje informacje na temat Jana i Cecylii – wyszukuje informacje na temat miejsca, w którym zamieszkali Jan i Cecylia</p>	<p>– wie, co to jest legenda – opowiada legendę o rodzie Piastów – opowiada o miejscu i czasie wydarzeń – przypomina cechy legendy – opisuje pierwszy dom Jana i Cecylii</p>	<p>– podaje cechy legendy – porządkuje plan wydarzeń – opisuje reakcję króla na widok wsi – zbiera informacje o losach swojej rodziny – uzupełnia drzewo genealogiczne</p>	<p>– uzasadnia, że historia o Janie i Cecylii jest legendą – opowiada o dziejach rodu Bohatyrowiczów – opisuje pierwszy dom Jana i Cecylii i porównuje go z ich siedliskiem w chwili, gdy pojawia się u nich król – rozumie znaczenie historii jako dziedzictwa narodowego – wyjaśnia pochodzenie własnego nazwiska – szuka informacji o losach swojej rodziny</p>
28.	<p>Jakie obyczaje panowały w domu Sędziego? I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 11), 12); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 9)</p>	<p>– wie, kim był Adam Mickiewicz – wymienia kilka zasad dobrego wychowania – rozumie znaczenie słów: <i>zwyczaj, tradycja</i></p>	<p>– przypomina podstawowe informacje na temat poety i epoki, w której żył – wie, dlaczego warto korzystać z zasad dobrego wychowania – wymienia zwyczaje domowe opisane</p>	<p>– uzupełnia biogram Adama Mickiewicza – omawia zwyczaje, które były pielęgnowane w domu Sędziego</p>	<p>– zapoznaje się z informacjami na temat Muzeum Pana Tadeusza – uzasadnia, że zasady dobrego wychowania pomagają w</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga I) – zwyczaj, obyczaj, tradycja [podręcznik, s. 83–84, 87, 90]	– podaje przykłady zwyczajów w swoim domu	przez poetę	– prezentuje jeden ze zwyczajów i ilustruje go cytatami	zachowaniu dobrych relacji z innymi – wyjaśnia, dlaczego w domu Sędziego pielęgnowano tradycję
29.	Jakie potrawy podawano na śniadanie w domu Sędziego? I, 1: 1), 2), 4), 6), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 3), 5), 11); II, 3: 1); III, 1: 1); IV, 3), 9) – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga II) – epitet [podręcznik, s. 85, 88; zeszyt ćwiczeń, s. 69–73]	– zna podstawowe informacje dotyczące Adama Mickiewicza – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się na temat śniadania opisanego w tekście – wie, co to jest epitet	– podaje informacje na temat Adama Mickiewicza i jego twórczości – stosuje formy wyrazowe wyrażające polecenie – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – zapisuje nazwy potraw, które podawano na śniadanie w domu Sędziego – rozumie znaczenie terminu <i>epitet</i> – wyszukuje epitety we fragmencie tekstu	– zapisuje zasady, których powinno się przestrzegać przy stole – rozwiązuje krzyżówkę – wyjaśnia znaczenie niezrozumiałych wyrazów – dobiera odpowiednie epitety do podanych rzeczowników – opisuje scenę przedstawioną na zdjęciu, używając epitetów	– uczestniczy w rozmowie na temat zasad obowiązujących przy stole podczas jedzenia – gromadzi epitety określające podany rzeczownik – zapisuje wyrażenia opisujące najbliższą okolicę
30.	„Poloneza czas zacząć” – poznajemy fragment książki XII Pana Tadeusza. I, 1: 1), 2), 4), 6), 12), 14), 18), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 8), 10), 11), 13); II, 2: 4); 3: 1), 5), 6); III, 1: 1); 2: 2); IV, 5), 6) – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga XII) – epitet – porównanie – rytm	– słucha nagrania poloneza – mówi o obejrzanym fragmencie filmu – wie, co to są: epitet, porównanie – wie, że w języku polskim wyrazy najczęściej akcentuje się na 2. sylabie od końca	– podaje cechy poloneza (tańca) – mówi o swoich wrażeniach po obejrzeniu filmu – wyszukuje epitety i porównania w tekście – akcentuje zaznaczone sylaby	– wyjaśnia znaczenie niezrozumiałych słów – opowiada o poetyckości opisanego tańca – poprawnie akcentuje sylaby w tekście	– określa tematykę fragmentu tekstu – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią epitety i porównania w tekście – recytuje utwór, poprawnie akcentując wyrazy – organizuje wystawę pamiątek

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– akcent wyrazowy [podręcznik, s. 86–89]				
31.	<p>Nieraz nie zaprzeczamy nieświadomie. II, 1: 1); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Znajdka</i> – pisownia przeczenia <i>nie z</i> przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym – pisownia przeczenia <i>nie z</i> przysłówkami – pisownia przeczenia <i>nie z</i> czasownikami [podręcznik, s. 91–93; zeszyt ćwiczeń, s. 175–177]</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> czasownikami – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przysłówkami – pod kierunkiem nauczyciela podejmuje się zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), starając się poprawnie zapisać zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – z pomocą nauczyciela lub na podstawie wzoru podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w środkach komunikacji publicznej – stara się uzasadnić pisownię łączną i oddzielną <i>nie z</i> różnymi częściami mowy – podejmuje próbę zredagowania na podstawie wzoru własnego tekstu wyrażającego odmowę</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> czasownikami, z reguły wykorzystuje je w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, zasadniczo korzysta z nich w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przysłówkami, z reguły korzysta z właściwych zasad podczas wykonywania ćwiczeń – podejmuje się zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), z reguły poprawnie zapisując zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – z pomocą nauczyciela lub na podstawie wzoru podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w środkach komunikacji publicznej – podejmuje próbę zredagowania tekstu wyrażającego odmowę, korzysta ze wzoru</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> czasownikami, wykorzystuje je w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, korzysta z nich w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przysłówkami, z reguły korzysta z właściwych zasad podczas wykonywania ćwiczeń – podejmuje próbę samodzielnego zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), poprawnie zapisuje zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> czasownikami, wykorzystuje je w sytuacjach problemowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, korzysta z nich w sytuacjach problemowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie z</i> przysłówkami, korzysta z nich podczas wykonywania ćwiczeń i pisania własnych tekstów – redaguje krótkie teksty informacyjne (zakazy), wykorzystując zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – pisze krótkie teksty dotyczące zachowania się w środkach komunikacji publicznej, redaguje w punktach kodeksu zachowania się pasażera – poprawnie uzupełnia zdania formami zaprzeczonych przymiotników w stopniu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				środkach komunikacji publicznej – redaguje tekst wyrażający odmowę	wyższym i najwyższym – redaguje tekst wyrażający odmowę
32.	<p>Gwarą podhalańską o śpiących rycerzach. I, 1: 1), 2), 3), 7), 12), 14), 15), 17), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 2), 4); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 8)</p> <p>– Kazimierz Przerwa-Tetmajer, <i>Śpiący rycerze</i> – legenda – gwara [podręcznik, s. 94–96]</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę – wie, czym jest legenda – słucha tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwara podhalańską – opowiada ogólnikowo wysłuchaną historię – wie, czym jest gwara ludowa – zapisuje kilka słów z gwary uczniowskiej</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę – z pomocą nauczyciela podaje znaczenie słowa <i>gwara</i> – wie, czym jest legenda – słucha tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwara podhalańską, śledzi tekst wzrokiem – opowiada wysłuchaną historię – dostrzega najbardziej widoczne różnice między gwarą a polszczyzną ogólną – sporządza kartkę ze spisem słów z gwary uczniowskiej</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę – na podstawie słownika wyjaśnia termin <i>gwara</i> – słucha uważnie tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwara podhalańską, śledzi tekst wzrokiem – opowiada swoimi słowami wysłuchaną historię – wie, czym jest legenda, a czym podanie – z reguły trafnie wskazuje występujące w tekście cechy gwary podhalańskiej (wskazuje najbardziej widoczne różnice w stosunku do polszczyzny ogólnej) – próbuje odpowiedzieć na pytanie zawarte w zakończeniu legendy – sporządza kartkę do słowniczka gwary uczniowskiej</p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę – podaje przykłady wyrazów gwarowych – słucha uważnie tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwara podhalańską, śledzi tekst wzrokiem – opowiada barwnie wysłuchaną historię – wie, czym jest legenda, a czym podanie, wskazuje różnice i podobieństwa występujące między nimi – wyjaśnia, czym jest gwara ludowa – trafnie wskazuje w tekście cechy gwary podhalańskiej (wskazuje najbardziej widoczne różnice w stosunku do polszczyzny ogólnej) – wyjaśnia sens pytania zawartego w zakończeniu legendy – wyjaśnia powody użycia gwary</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					przez autora – sporządza kartkę do słowniczka gwary uczniowskiej – tworzy słowniczek nazw gwarowych używanych w jego regionie
33.	Rozmawiamy o polskich pieśniach ludowych. I, 1: 6), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 8), 13); II, 2: 4); 3: 1); III, 1: 1), 4); 2: 1); IV, 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9) – Anna Kamieńska, <i>O pieśniach ludowych</i> – pieśni ludowe: <i>Lipka, Krakowiak, Zasiłali górale</i> [podręcznik, s. 97–100]	– korzysta ze słownika języka polskiego – czyta tekst Anny Kamieńskiej – słucha pieśni ludowych – przynosi przedmiot ludowy	– wyszukuje w słowniku znaczenie słowa <i>etnografia</i> – wyszukuje potrzebne informacje – słucha pieśni ludowych – opowiada o przedmiocie ludowym	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>etnografia</i> – na ogół poprawnie uzupełnia schemat informacjami na temat pieśni ludowych – określa tematykę pieśni ludowych – opisuje przedmiot ludowy – zbiera informacje na temat regionu, z którego pochodzi	– wyszukuje informacje nt. regionów etnograficznych – poprawnie uzupełnia schemat informacjami na temat pieśni ludowych – określa tematykę i cechy pieśni ludowych – opowiada o swoich wrażeniach z wizyty w muzeum etnograficznym lub skansenie – tworzy hasło reklamowe
34.	Kto i do kogo mówi w wierszu Juliusza Słowackiego <i>W pamiętniku Zofii Bobrówny?</i> I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 6), 9); 3: 2), 3); 4: 1), 2); IV, 5), 6) – Juliusz Słowacki, <i>W pamiętniku Zofii Bobrówny</i>	– wie, czym jest pamiętnik – słucha wiersza Słowackiego – wypowiada się ogólnikowo na temat swoich emocji związanych z treścią utworu – zna pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wie, czym jest epitet, z pomocą nauczyciela wskazuje go w tekście	– wie, czym jest pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu – stara się ustalić, kim jest osoba mówiąca w tekście – zna pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – z pomocą nauczyciela odnajduje analogie między biografią autora	– wyjaśnia, czym jest pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu, nazywa uczucia i emocje – poprawnie ustala adresata utworu i osobę mówiącą w	– prezentuje przyniesiony pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu, nazywa uczucia i emocje – wypowiada się na temat osoby mówiącej w utworze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– podmiot liryczny – nadawca – odbiorca – pamiętnik – zdrobnienie [podręcznik, s. 101–105, 89; zeszyt ćwiczeń, s. 74–75]		tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – wie, czym jest epitet, wskazuje go w tekście – wypowiada się ogólnikowo na temat uczuć i emocji wyrażonych w tekście	tekście – zna i rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wskazuje analogie między biografią autora tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – wskazuje w tekście odpowiednie fragmenty na poparcie swojej tezy – wie, czym jest epitet, dostrzega jego funkcję jako środka stylistycznego w opisie krajobrazu ojczystego – nazywa uczucia i emocje wyrażone w tekście pośrednio i wprost	– poprawnie ustala adresata utworu – zna i rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wskazuje analogie między biografią autora tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – w kontekście biografii Słowackiego interpretuje przenośny sens wybranych wersów – wskazuje w tekście odpowiednie fragmenty na poparcie swojej tezy – wie, czym jest epitet, dostrzega jego funkcję jako środka stylistycznego w opisie krajobrazu ojczystego – nazywa uczucia i emocje wyrażone w tekście pośrednio i wprost – recytuje wiersz
35.	Do jakich faktów z życia Chopina nawiązuje tytuł konkursu <i>Fryderyku! Wróć do Warszawy?</i> I, 2: 1), 2), 8) 13); II, 1: 6); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 4), 9); IV, 3), 7)	– wypowiada się na temat wybranego plakatu – słucha nagrań utworów Chopina, wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju poszczególnych utworów	– podejmuje próbę interpretacji tytułu konkursu plastycznego (<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i>) w kontekście biografii Chopina – opisuje ustnie wybrany plakat, wyraża opinię na jego temat (wartościuje	– w dużej mierze poprawnie interpretuje tytuł konkursu plastycznego (<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i>) w kontekście biografii Chopina – sugestywnie opisuje wybrany plakat, wyraża opinię na jego	

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>–<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i> – plakat – notatka (notka biograficzna) [podręcznik, s. 104–107]</p>	<p>– korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – podejmuje próbę napisania na podstawie wzoru notatki na temat życia i twórczości Chopina</p>	<p>dzieło plastyczne) – słucha nagrań utworów Chopina, wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – na podstawie wzoru i w oparciu o zgromadzone informacje podejmuje próbę zredagowania notatki na temat życia i twórczości Chopina</p>	<p>plakat, wyraża opinię na jego temat (wartościuje dzieło plastyczne), uzasadnia swoją opinię – słucha uważnie nagrań utworów Chopina, z reguły trafnie wypowiada się na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – na podstawie wzoru i w oparciu o zgromadzone informacje redaguje notatkę na temat życia i twórczości Chopina</p>	<p>temat (wartościuje dzieło plastyczne) i uzasadnia swoją ocenę – słucha uważnie nagrań utworów Chopina, wypowiada się na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – na podstawie wzoru i w oparciu o zgromadzone informacje redaguje notatkę na temat życia i twórczości Chopina</p>
36.	<p>Opisujemy pomnik. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 6), 8), 11); II, 1: 6); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 3), 7) – Maria Dąbrowska, <i>Kościuszcze</i> – opis pomnika – epitafium [podręcznik, s. 108–111;</p>	<p>– układa obraz z puzzli – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, kim był Tadeusz Kościuszek – ogląda zdjęcia kopca Kościuszki – opowiada ogólnikowo o innym znanym mu pomniku – z pomocą nauczyciela i na podstawie instrukcji sporządza</p>	<p>– określa temat obrazu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta informacje o Kościuszcze – mówi o kopcu Kościuszki – opowiada o innych znanych mu pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje na temat pomnika i podejmuje próbę jego prezentacji</p>	<p>– mówi o swoich wrażeniach na temat obrazu – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – podaje znane fakty z życia Kościuszki – dzieli się swoimi spostrzeżeniami na temat kopca Kościuszki – dostrzega dosłowne i przenośne znaczenie słowa</p>	<p>– wyszukuje informacje na temat obrazu w internecie – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – podaje znane fakty z życia Kościuszki – dzieli się refleksjami na temat kopca Kościuszki – dostrzega dosłowne i przenośne znaczenie słowa <i>pomnik</i></p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zeszyt ćwiczeń, s. 38]	opis pomnika	– w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika	<i>pomnik</i> – opowiada o znanych mu pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, opowiada o pomnikach (prezentuje wybrane) – w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika	– podaje przykłady znanych mu pomników w najbliższej okolicy – rozpoznaje postacie na pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, opowiada barwnie o pomnikach (prezentuje wybrane) – w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika
37.	W jakich okolicznościach powstała pieśń <i>Marsz, marsz Polonia</i>? I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 9); 3: 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 3), 9) – <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – Jan Matejko, <i>Polonia – Rok 1863</i> – pieśń – refren – opis obrazu [podręcznik, s. 112–113]	– słucha nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – zna okoliczności powstania utworu – wie, czym jest refren, wskazuje go w tekście – wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju utworu – wypowiada się krótko na temat obrazu Jana Matejki	– słucha nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – na podstawie zgromadzonych informacji prezentuje krótko okoliczności powstania utworu – określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – wypowiada się krótko na temat nastroju utworu – wypowiada się krótko na temat obrazu Jana Matejki i jego związku z tytułem – wskazuje niektóre symboliczne elementy przedstawienia plastycznego	– słucha uważnie nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – na podstawie zgromadzonych informacji prezentuje krótko okoliczności powstania utworu – trafnie określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – dostrzega związki między refrenem utworu <i>Marsz, marsz, Polonia</i> a refrenem hymnu Polski, wypowiada się na ten temat – trafnie określa nastrój utworu – wskazuje i komentuje występujące w utworze symbole	– słucha uważnie nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – korzystając z różnych źródeł wiedzy, omawia okoliczności powstania utworu – trafnie określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – dostrzega związki między refrenem utworu <i>Marsz, marsz, Polonia</i> a refrenem hymnu Polski, wypowiada się na ten temat – trafnie określa nastrój utworu – wskazuje i komentuje symbole występujące w utworze – interpretuje tytuł obrazu Jana Matejki – dostrzega symboliczne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				niektóre symbole występujące w utworze – podejmuje próbę interpretacji tytułu obrazu Jana Matejki – dostrzega zasadnicze symboliczne elementy przedstawienia plastycznego	elementy przedstawienia plastycznego
38.	Planujemy wycieczkę do wybranego muzeum warszawskiego. I, 2: 1), 5), 8); II, 3: 1); III, 1: 1), 2), 4); IV, 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9) – <i>Pamiętki historyczne</i> – opis – notatka – słownictwo związane z muzeum [podręcznik, s. 114–115; zeszyt ćwiczeń, s. 93–96]	– wypowiada się krótko i ogólnikowo na temat przedmiotów przedstawionych na fotografiach – korzysta ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych w celu wyjaśnienia znaczeń słów – z pomocą nauczyciela pisze notatkę na temat wybranego muzeum – ogólnikowo opowiada o muzeach warszawskich	– opisuje krótko przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych podejmuje próbę wyjaśnienia znaczeń słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem – pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum – zna zasady zachowania się w muzeum	– opisuje ustnie przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych wyjaśnia znaczenie słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem – aktywnie pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum według planu – spisuje zasady zachowania się w muzeum	– plastycznie opisuje przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych wyjaśnia znaczenie słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem – aktywnie pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum według planu – układa zasady zachowania się w muzeum
39.	Rysunkowi bohaterowie i prawdziwe historie –	– wskazuje bohatera tytułowego – wie, czym jest komiks	– określa elementy świata przedstawionego: czas i miejsce	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>adyseja</i>	– podaje cechy komiksu – określa funkcje dialogu i

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>Antek Srebrny broni Grodna. I, 1: 1), 4), 8), 9), 12), 19), 20); I, 2: 7), 13); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 5), 7; IV, 1), 2), 3) – Tomasz Robaczewski, Hubert Roniek, <i>Obrona Grodna 1939 r.</i> (fragm. serii <i>Wojenna odyseja Antka Srebrnego 1939–1944</i>) – świat przedstawiony –komiks [podręcznik, s. 116–123; zeszyt ćwiczeń, s. 97–99]</p>	<p>– tworzy komiks – bierze udział w przygotowaniu wystawy komiksów</p>	<p>wydarzeń, bohaterów – zna wydarzenia z 1 i 17 września 1939 roku – zna cechy komiksu – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu</p>	<p>– wymienia wydarzenia historyczne opisane w komiksie – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu</p>	<p>monologu w komiksie – uzasadnia własne sądy – korzysta z różnych źródeł informacji – przynosi ulubione komiksy i o nich opowiada – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu; stosuje wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi</p>
40.	<p>One dwie, nas troje, a jeden cel – liczebników podboje! II, 1: 1), 2), 4), 6) – liczebnik – rodzaje liczebników: główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe – odmiana liczebnika – zapis liczebników [podręcznik, s. 124–129; zeszyt ćwiczeń, s. 133–139]</p>	<p>– zna pytania, na jakie odpowiadają liczebniki – rozpoznaje różne rodzaje liczebników – zna zasady stosowania liczebników zbiorowych – rozpoznaje liczebniki wśród innych części mowy</p>	<p>– rozróżnia liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe – odmienia liczebniki przez przypadki i rodzaje – odmienia liczebniki zbiorowe przez przypadki</p>	<p>– wskazuje w tekście różne rodzaje liczebników – poprawnie odmienia przez przypadki liczebniki zbiorowe</p>	<p>– układa wypowiedź na podany temat z użyciem różnych rodzajów liczebników</p>
41.	<p>Duma z bycia Polakiem, czyli jak mówić o Polsce. I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 17), 20); 2: 8), 11), 13); III, 1: 1),</p>	<p>– mówi o dokonaniach Polaków opisanych w piosence – mówi o swoich wrażeniach</p>	<p>– określa tematykę wiersza – zna zasady zachowania się wobec symboli narodowych</p>	<p>– wymienia wartości, które są ważne dla osoby wypowiadającej się w piosence</p>	<p>– przygotowuje konkurs na plakat lub znak rocznicowy – wypowiada się o formach</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	3); 2: 1); IV, 1), 2) – Przemysław Majewski, <i>Mam białe-czerwone serce</i> – logo Niepodległa [podręcznik, s. 130]			– bierze udział w rozmowie nt. patriotyzmu	patriotyzmu w przeszłości i współcześnie – przygotowuje konkurs na plakat
42.	Nasz dom ojczysty – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 4); II, 1: 1), 2), 4), 7); 3: 1); 4: 1), 2) – treści zawarte w 2. rozdziale podręcznika – części mowy – stopniowanie przymiotników i przysłówek – typy liczebników – powtórzenie – epitet – pisownia z przeczeniem <i>nie</i> – instrukcja [podręcznik, s. 131–132]	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– na ogół poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– bezbłędnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
43.	Nasz dom ojczysty – piszemy sprawdzian. I, 1: 4); II, 1: 1), 2), 4), 7); 3: 1); 4: 1), 2); IV, 1 – sprawdzian nr2 – części mowy – stopniowanie	– czyta w skupieniu tekst pisany prozą – podejmuje próby wyszukania w tekście potrzebnych informacji – rozpoznaje liczebniki, przymiotniki i przysłówki	– czyta w skupieniu tekst pisany prozą – z reguły wyszukuje w tekście właściwe informacje dotyczące poleceń – wie, czym są epitet i powtórzenie – wskazuje w tekście przymiotniki, rozpoznaje formy przymiotników w	– czyta w skupieniu i ze zrozumieniem tekst pisany prozą – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje epitet i	– czyta w skupieniu i ze zrozumieniem tekst pisany prozą – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – właściwie rozumie terminy literackie: epitet i powtórzenie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	przymiotników i przysłówków – rodzaje liczebników – powtórzenie, epitet – pisownia z przeczeniem <i>nie</i> – instrukcja	– rozpoznaje powtórzenie i epitet – zapisuje liczebniki – próbuje napisać instrukcję	stopniu wyższym i najwyższym – tworzy poprawne formy liczebników głównych i porządkowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem niektórych wyznaczników tej formy wypowiedzi	powtórzenie w tekstach literackich – tworzy poprawne formy liczebników ułamkowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem większości wyznaczników tej formy wypowiedzi	– tworzy poprawne formy liczebników zbiorowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem wszystkich wyznaczników tej formy wypowiedzi
44.	Tajemniczy ogród opowieścią o przyjaźni, która odmieniła losy bohaterów². I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – autor – biogram	– rozwiązuje rebus – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autorki poznanej lektury	– zapoznaje się z informacjami na temat autorki przeczytanej lektury – rozwiązuje krzyżówkę – odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – częściowo uzupełnia diagram – mówi o książce	– z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – podkreśla tytuły książek w notce – uzupełnia diagram – opowiada o fragmentach książki dotyczących przyjaźni	– określa tematykę, problematykę poznanej powieści – dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki – opowiada o przyjaźni bohaterów
45.	Bliskie czy odległe? Co możemy powiedzieć o realiach świata przedstawionego w powieści <i>Tajemniczy ogród</i>? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 13), 16), 19), 20) – Frances Hodgson Burnett,	– wymienia elementy świata przedstawionego utworu – wymienia głównych bohaterów – mówi o wydarzeniach	– określa czas i miejsce wydarzeń – podaje najważniejsze informacje na temat głównych bohaterów, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych	– wymienia i opisuje bohaterów – porządkuje plan wydarzeń, umieszcza wydarzenia na osi czasu	– wymienia bohaterów i dzieli ich według wskazań tabeli – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich cytatów – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – formułuje wnioski

² Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski*. Szkoła podstawowa, klasa 4; WSiP, Warszawa 2017

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p><i>Tajemniczy ogród</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń 				
46.	<p>Mary, Dick czy Colin? Który z bohaterów zyskał moją największą sympatię i dlaczego?</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 9), 11), 16), 19), 20); 2: 2), 5), 6); II, 1: 6); 2: 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1), 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – opis bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje podane słownictwo odpowiednim bohaterom – wyszukuje informacje na temat głównych bohaterów – podaje informacje na temat ich wyglądu – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis jednego z bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje opis bohatera literackiego – formułuje wypowiedzi w imieniu bohaterów – wyszukuje informacje na temat bohaterów – wymienia cechy bohaterów – samodzielnie tworzy opis wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa cechy głównych bohaterów – uzupełnia gwiazdkę pytań – tworzy poprawny opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia podane cechy przykładami zachowania, postępowania bohatera – ocenia bohatera – zauważa zmianę postawy bohatera i potrafi ją uzasadnić – redaguje wyczerpujący, bezbłędny opis wybranego bohatera literackiego, używa różnych środków stylistycznych
47.	<p>Dlaczego lord Craven unikał Colina? Rozmawiamy o trudnych relacjach ojca z synem.</p> <p>I, 1: 1), 2), 9), 11), 16), 19), 20); 2: 2), 5), 6); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 6); IV, 5), 6)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – wartości 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje zaszyfrowane wyrazy – z pomocą nauczyciela próbuje wyjaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na temat bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje na temat życia bohatera i jego relacji z ojcem – wskazuje zdarzenie, które popsulo relacje bohatera z ojcem 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia w formie burzy mózgów propozycje postępowania, które zapobiegają ponownemu oddaleniu się ojca od syna – redaguje kilkudzaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
48.	<p>Jaką rolę w życiu trójki dzieci odegrał tajemniczy ogród? I, 1: 1), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4), 5), 6); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – wartość – opis miejsca</p>	<p>– tworzy słoneczko skojarzeniowe do wyrazu <i>ogród</i> – opowiada o ogrodzie</p>	<p>– opowiada historię związaną z tajemniczym ogrodem – opisuje tajemniczy ogród według podanego planu – gromadzi informacje na temat wyglądu ogrodu</p>	<p>– gromadzi informacje na temat wyglądu tajemniczego ogrodu – określa rolę ogrodu w życiu bohaterów – opisuje tajemniczy ogród, w opisie wykorzystuje słownictwo opisujące i oceniające</p>	<p>– odczytuje przenośne znaczenia (symbolikę) ogrodu – redaguje szczegółowy i poprawny stylistycznie opis ogrodu</p>
Pradawne mity					
49.	<p>Jak powstał świat według mitu chińskiego <i>P'an-ku</i> – twórcy kosmosu? I, 1: 1), 2), 3), 7), 12), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 4), 5); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 8) – Helena Adamczewska, <i>P'an-ku – twórca kosmosu</i> – mit – plan wydarzeń [podręcznik, s. 134–136]</p>	<p>– zapoznaje się ze zwyczajami ludowymi związanymi z narodzinami i życiem – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – dostrzega wieloznaczność wyrazów – opowiada ogólnie treść mitu</p>	<p>– zna zwyczaje ludowe związane z narodzinami i życiem – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – dostrzega związki słowotwórcze między niektórymi wyrazami użytymi w tekście – przedstawia wydarzenia opisane w micie</p>	<p>– w oparciu o własne doświadczenia i wiadomości zawarte w podręczniku wypowiada się skrótowo na temat zwyczajów ludowych związanych z narodzinami i życiem – czyta tekst na głos – wyraźnie i wyraziście – poprawnie przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – streszcza tekst ustnie, zachowując chronologię wydarzeń przedstawionych w tekście</p>	<p>– w oparciu o własne doświadczenia i wiadomości zawarte w podręczniku barwnie opowiada o zwyczajach ludowych związanych z narodzinami i życiem – czyta tekst na głos – wyraźnie i wyraziście – poprawnie przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – streszcza tekst ustnie, zachowując chronologię wydarzeń przedstawionych w tekście</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wieloznaczność wyrazów – dostrzega związki słotwórcze między niektórymi wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wieloznaczność wyrazów – dostrzega związki słotwórcze między wyrazami z tekstu – tworzy własną listę najważniejszych pytań – określa, czy pytania o naturę i pochodzenie świata i człowieka są nadal aktualne
50.	<p>Jakie środki poetyckie zastosował autor w wierszu <i>Aby nas nie obudzić</i>?</p> <p>I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 12); II, 2: 4), 5); 3: 1), 2); IV, 5), 6)</p> <p>– Józef Ratajczak, <i>Aby nas nie obudzić</i> – uosobienie [podręcznik, s. 137]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela sprawdza znaczenie podanych określeń – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest uosobienie – określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – tworzy ilustrację do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje samodzielnie sprawdzać znaczenie podanych określeń – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – zwraca uwagę na nagromadzenie w utworze głosek miękkich 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza znaczenie podanych określeń w słowniku języka polskiego – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno i wyraziście tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – wypowiada się krótko na temat nastroju utworu, trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – zwraca uwagę na nagromadzenie w utworze głosek miękkich, próbuje wyjaśnić związek tego faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza znaczenie podanych określeń w słowniku języka polskiego – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno i wyraziście tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – wypowiada się na temat nastroju utworu, trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – dostrzega związek nagromadzenia w utworze głosek miękkich z budowaniem nastroju utworu i

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				z budowaniem nastroju utworu i przedstawianą treścią	przedstawianą treścią
51.	<p>Opowiadamy o powstaniu świata na podstawie poznanego fragmentu mitologii.</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 5), 6)</p> <p>– Jan Parandowski, <i>Narodziny świata</i></p> <p>– mit</p> <p>– mitologia</p> <p>– plan wydarzeń</p> <p>[podręcznik, s. 138–143]</p>	<p>– czyta tekst</p> <p>– próbuje rozwiązać krzyżówkę mitologiczną</p> <p>– wie, czym jest mit</p> <p>– zna pojęcie <i>mitologia</i></p> <p>– zna imiona najważniejszych bogów greckich</p> <p>– zapisuje plan wydarzeń</p> <p>– krótko opowiada o powstaniu świata</p>	<p>– zna pojęcie <i>mitologia</i></p> <p>– częściowo poprawnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną</p> <p>– stara się uzupełnić drzewo genealogiczne bogów greckich</p> <p>– wymienia imiona najważniejszych bogów greckich</p> <p>– wie, kim był Zeus</p> <p>– podejmuje próbę napisania szczegółowego planu wydarzeń w oparciu o wzór</p>	<p>– wie, czym jest mitologia</p> <p>– na ogół poprawnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną</p> <p>– na ogół poprawnie uzupełnia drzewo genealogiczne bogów greckich</p> <p>– zna imiona najważniejszych bogów greckich i wie, czym się zajmowali</p> <p>– podaje informacje o Zeusie</p> <p>– pisze szczegółowy plan wydarzeń</p>	<p>– wyjaśnia, czym jest mitologia</p> <p>– bezbłędnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną</p> <p>– poprawnie uzupełnia drzewo genealogiczne bogów greckich</p> <p>– zna imiona najważniejszych bogów greckich, wie, czym się zajmowali, wymienia ich atrybuty</p> <p>– podaje informacje o Zeusie: o jego pochodzeniu, wychowaniu, atrybutach</p> <p>– pisze szczegółowy plan wydarzeń</p>
52.	<p>O tym, jak wyrazy wiążą się w zdanie.</p> <p>II, 1: 1), 4), 8), 10); 2: 7); 3: 3)</p> <p>– związek wyrazowy</p> <p>– związek główny</p> <p>– związek podrzędny</p> <p>– związek współrzędny</p> <p>[podręcznik, s. 144–146, zeszyt ćwiczeń, s. 140–144]</p>	<p>– rozwija zdania przez dodawanie określeń</p> <p>– wie, czym jest związek główny zdania</p> <p>– wie, czym jest związek poboczny zdania</p> <p>– podejmuje próby poprawnego rozbudowania zdania o określenia</p>	<p>– rozwija zdania przez dodawanie określeń</p> <p>– dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem</p> <p>– dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym</p> <p>– z reguły poprawnie rozbudowuje zdania o określenia</p> <p>– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne i współrzędne</p>	<p>– rozwija zdania przez dodawanie określeń</p> <p>– dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem</p> <p>– dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym</p> <p>– z reguły poprawnie buduje związki poboczne zdań,</p>	<p>– rozwija zdania przez dodawanie określeń</p> <p>– dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem</p> <p>– dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym</p> <p>– poprawnie buduje związki poboczne zdań, dodając do wypowiedzeń określenia</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			związki wyrazowe	dodając do wypowiedzeń określenia – z reguły poprawnie wynotowuje z tekstu związki wyrazowe podrzędne i współrzędne – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach współrzędne związki wyrazowe – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne związki wyrazowe (związki poboczne)	– poprawnie wynotowuje z tekstu związki wyrazowe podrzędne i współrzędne – poprawnie wskazuje w zdaniach współrzędne związki wyrazowe – poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne związki wyrazowe (związki poboczne)
53.	Jakie uczucia wyraża wiersz Leopolda Staffa <i>Niebo w nocy?</i> I, 1: 1), 4), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8); II, 2: 4), 5); 3: 1); IV, 5), 6) – Leopold Staff, <i>Niebo w nocy</i> – epitet [podręcznik, s. 147]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia krótko własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – podejmuje próbę połączenia podanych wyrażen z odpowiednimi znaczeniami	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia krótko własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – podejmuje próbę wyjaśnienia użytego w tekście wyrażenia: <i>to przechodźci ludzkie pojęcie</i> – wyszukuje w tekście epitety	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – prezentuje własne spostrzeżenia związane z udziałem w wymyślonej sytuacji (stąpienie po Drodze Mlecznej) – dostrzega grę słów – wykorzystaną przez poetę w wyrażeniu: <i>to przechodźci</i>	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – prezentuje własne spostrzeżenia związane z udziałem w wymyślonej sytuacji (stąpienie po Drodze Mlecznej) – dostrzega grę słów – wykorzystaną przez poetę w wyrażeniu: <i>to przechodźci ludzkie</i>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				<i>ludzkie pojęcie</i> – wyszukuje w tekście epitety	<i>pojęcie</i> – wyszukuje słowa z częstką <i>noc</i> – wyszukuje w tekście epitety
54.	<p>Przygotowujemy klasową inscenizację na podstawie poznanej miniatury teatralnej.</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 8), 12); 2: 3), 8), 9), 10), 12); II, 3: 1), 2), 4); 4: 1), 2); III, 1: 1); 2: 1), 9)</p> <p>– Agata Szydelko, <i>Scenariusz miniatury teatralnej na podstawie mitu „Demeter i Kora” Wandy Markowskiej</i></p> <p>– składniki spektaklu teatralnego: gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka</p> <p>– scenariusz</p> <p>– tekst główny, tekst poboczny</p> <p>– dialog, monolog</p> <p>– inscenizacja</p> <p>– afisz teatralny</p> <p>– zaproszenie</p> <p>[podręcznik, s. 148–152]</p>	<p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– słucha tekstu czytanego przez innych uczniów</p> <p>– pod kierunkiem nauczyciela porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – dostrzega różnice w zakresie treści, kompozycji i sposobu zapisu obu tekstów</p> <p>– wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym</p> <p>– wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym</p>	<p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– słucha tekstu czytanego przez innych uczniów</p> <p>– podejmuje próby odczytania wypowiedzi bohaterów utworu</p> <p>– porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – zauważa różnice w sposobie zapisu obu tekstów</p> <p>– wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym</p> <p>– wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym</p> <p>– uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji mitu (na podstawie miniatury zawartej w podręczniku)</p>	<p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów</p> <p>– z reguły trafnie interpretuje wypowiedzi bohaterów utworu</p> <p>– dostrzega uniwersalny i ponadczasowy charakter problemu poruszonego w tekście</p> <p>– porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – wskazuje główne różnice w zakresie treści, kompozycji i w sposobie zapisu</p> <p>– wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym</p> <p>– wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym, zna jego znaczenie</p> <p>– uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji</p>	<p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów</p> <p>– trafnie interpretuje wypowiedzi bohaterów utworu</p> <p>– dostrzega uniwersalny i ponadczasowy charakter problemu poruszonego w tekście, wskazuje inne teksty odnoszące się do tego zagadnienia</p> <p>– porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – wskazuje różnice w treści</p> <p>– porównuje tekst pisany prozą z tekstem scenariusza – wskazuje różnice w budowie tekstu, sposobie zapisu, kompozycji</p> <p>– wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym</p> <p>– wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym, zna jego</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				mitu (na podstawie miniatury zawartej w podręczniku)	funkcję – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji mitu (na podstawie miniatury zawartej w podręczniku), bierze udział w przedstawieniu
55.	<p>Opisujemy Prometeusza – mitologicznego dobroczyńcę ludzkości. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 14), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 4), 5), 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), 9)</p> <p>– Grzegorz Kasdepke, <i>Nasz przyjaciel Prometeusz</i> – mit – postawa prometejska [podręcznik, s. 153–157]</p>	<p>– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu) – z pomocą nauczyciela pisze krótki opis postaci – podejmuje próbę oceny postępowania bohatera utworu – na podstawie planu i z pomocą nauczyciela charakteryzuje ustnie bohatera literackiego – zna określenia <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i></p>	<p>– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu) – podejmuje próbę pisemnego opisu postaci – ocenia postępowanie bohatera utworu, starając się uzasadnić swoją opinię – podejmuje próbę scharakteryzowania ustnie bohatera literackiego zgodnie z instrukcją – wyjaśnia związek niektórych nazw nawiązujących do mitologii – zna przerośnięte znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i></p>	<p>– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu) – tworzy pisemny opis postaci, wykorzystuje informacje zawarte w tekście – trafnie ocenia postępowanie bohatera utworu – uzasadnia krótko swoją opinię na temat postępowania bohatera – charakteryzuje ustnie bohatera literackiego, postępując według instrukcji – wyjaśnia związek nazw nawiązujących do mitologii – rozumie przerośnięte znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i></p>	<p>– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu) – samodzielnie tworzy pisemny opis postaci, odwołuje się do informacji zawartych w tekście – trafnie ocenia postępowanie bohatera utworu – uzasadnia swoją opinię na temat postępowania bohatera – charakteryzuje ustnie bohatera literackiego, postępując według instrukcji – wyjaśnia związek nazw nawiązujących do mitologii i podaje podobne przykłady – wyjaśnia przerośnięte znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i>, potrafi zastosować je zgodnie z ich sensami</p>
56.	Za pół godziny zjem	– wie, czym są liczebniki	– wskazuje liczebniki ułamkowe w	– stosuje właściwe formy	– używa poprawnych form

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>ćwierć kilo jabłek – o pisowni liczebników ułamkowych II, 1: 1), 4), 6) – liczebniki ułamkowe [podręcznik, s. 158–159; zeszyt ćwiczeń, s. 180]</p>	<p>ułamkowe – wskazuje w wierszu związku liczebnika z rzeczownikiem – zna regułę ortograficzną dotyczącą pisowni liczebników <i>pół, półtora, ćwierć</i></p>	<p>zdaniu – zastępuje obrazki liczebnikami</p>	<p>liczebników w przepisie kulinarnym</p>	<p>liczebników <i>pół, półtora, ćwierć</i> w połączeniu z dopełniaczem</p>
57.	<p>Dlaczego Wielki Duch postanowił stworzyć człowieka? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 3: 1); III, 2: 5); IV, 1) – Sat-Okh, <i>Powstanie człowieka</i> – mit [podręcznik, s. 160–165]</p>	<p>– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską – z pomocą nauczyciela buduje pytania do tekstu, związane z elementami świata przedstawionego w utworze i głównym tematem tekstu – z pomocą nauczyciela uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – nieprecyzyjnie opowiada historię opisaną w tekście</p>	<p>– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską – podejmuje próbę zbudowania pytań do tekstu, związanych z elementami świata przedstawionego w utworze, głównym tematem tekstu i wątkami pobocznymi – stara się samodzielnie uzupełnić tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – opowiada krótko własnymi słowami historię opisaną w tekście – podaje tytuły tekstów związanych z omawianym zagadnieniem – w oparciu o informacje zawarte w internecie podejmuje próbę napisania krótkiego tekstu mającego na celu zachęcić innych do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i></p>	<p>– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską – buduje z reguły poprawne pytania do tekstu, służące ustaleniu elementów świata przedstawionego w utworze, głównego tematu tekstu i wątków pobocznych – poprawnie i w dużej mierze samodzielnie uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – opowiada własnymi słowami historię opisaną w tekście – określa główne przesłanie utworu – podejmuje się zinterpretowania cytatu z tekstu</p>	<p>– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską – poprawnie buduje pytania do tekstu, służące ustaleniu elementów świata przedstawionego w utworze, głównego tematu tekstu i wątków pobocznych – poprawnie i samodzielnie uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu (porządkuje informacje) – opowiada barwnie własnymi słowami historię opisaną w tekście – formułuje tezę o przesłaniu utworu – trafnie interpretuje cytat z tekstu – porównuje znane mu historie dotyczące pochodzenia</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje główne analogie między znanymi mu historiami dotyczącymi pochodzenia człowieka – wykorzystuje informacje zawarte w internecie i przygotowuje wypowiedź zachęcającą do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> człowieka – wykorzystuje informacje zawarte w internecie i przygotowuje wypowiedź zachęcającą do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i>
58.	<p>Czy zawsze można określić wykonawcę czynności w zdaniu? II, 1: 1), 4), 6), 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmiot – orzeczenie – związek główny – rodzaje podmiotów – zdanie bezpodmiotowe – grupa podmiotu – grupa orzeczenia <p>[podręcznik, s. 166–170; zeszyt ćwiczeń, s. 145–150]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest podmiot i jaką zwykle częścią mowy jest wyrażony – uzupełnia zdania podmiotem – rozpoznaje podmiot szeregowy – rozumie pojęcie <i>podmiot domyślny</i> – zastępuje powtórzenia podmiotami domyślnymi – zna pojęcie <i>zdanie bezpodmiotowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – z reguły rozpoznaje część mowy, jaką zostały wyrażone podmioty – rozpoznaje zdania z podmiotami szeregowymi – rozumie pojęcie <i>podmiot domyślny</i> – przekształca wypowiedzenia w taki sposób, aby pojawił się w nich podmiot w mianowniku lub podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty – wie, jakie części mowy mogą pełnić funkcję podmiotu – rozpoznaje w zdaniach podmioty szeregowy 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wskazuje w zdaniach podmioty – nazywa część mowy, którą został wyrażony podmiot – bezbłędnie uzupełnia zdania podmiotami wyrażonymi różnymi częściami mowy – dopisuje do podanych zdań podmioty w dopełniaczu – określa podmiot na podstawie formy orzeczenia lub kontekstu – zastępuje powtórzenia podmiotami domyślnymi
59.	<p>Ta historia zdarzyła się... Piszemy opowiadanie. II, 2: 6); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 3), 7), 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiadanie – opowiadanie twórcze i odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy określające następstwo czasowe – z pomocą nauczyciela tworzy plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie odtwórcze na 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ogólny plan wydarzeń – układa opowiadanie na podstawie napisanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy szczegółowy plan wydarzeń – przekształca punkty planu wydarzeń w zdania bogate w treść – pisze opowiadanie z 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy szczegółowy plan wydarzeń – przekształca punkty planu wydarzeń w zdania bogate w treść – pisze twórcze lub odtwórcze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– dialog w opowiadaniu [zeszyt ćwiczeń, s. 41–46]	podstawie planu		zastosowaniem dialogu	opowiadanie z użyciem dialogu – wzbogaca opowiadanie opisem miejsc i postaci – wyodrębnia dialog myślnikami – używa bogatego słownictwa – stosuje związek przyczynowo-skutkowy
60.	Dlaczego bogowie ukarali Syzyfa? I, 1: 1), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 6); II, 2: 5); 4: 1); III, 1: 1), 2), 3), 4); 2: 1), 3), 5); IV, 1), 2) – Wanda Markowska, <i>Syzyf</i> – frazeologizm [podręcznik, s. 171–174]	– czyta tekst – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika frazeologicznego i wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), przepisuje definicje słownikowe – wymienia greckich bogów – zna zasady pisowni nazw miast, rzek, krain geograficznych	– czyta tekst w skupieniu – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), używa definicji ze słownika frazeologicznego – wie, czym jest frazeologizm – określa postacie pasującymi epitetami – dopasowuje znaczenia do popularnych frazeologizmów – występuje w pantomimie – poprawnie zapisuje nazwy miast, rzek, krain geograficznych	– uważnie czyta tekst – przedstawia główny temat tekstu – rozumie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), pracując ze słownikiem frazeologicznym – w oparciu o definicje słownikowe w dużej mierze wyjaśnia własnymi słowami znaczenia frazeologizmów – wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – przedstawia główny temat tekstu – wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm), podaje własne przykłady – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), pracując ze słownikiem frazeologicznym – w oparciu o definicje słownikowe wyjaśnia własnymi słowami znaczenia frazeologizmów – stosuje związki frazeologiczne we właściwych kontekstach – pisze pracę na temat świata starożytnych bogów greckich – funkcjonalnie używa frazeologizmów w tekstach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
61.	<p>Młodzi archeolodzy, na start! I, 1: 1), 2), 5), 9), 11), 12), 15), 18); 2: 2), 5), 12); II, 2: 4), 7), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), 7), 9); IV, 1), 2), 3), 9) – Olaf Fritsche, <i>Skarb Troi</i> – opowiadanie twórcze – dialogi [podręcznik, s. 175–178]</p>	<p>– opowiada o bohaterach i wydarzeniach – bierze udział w scenie dramowej</p>	<p>– nadaje tytuł fragmentowi książki – określa czas wydarzeń – rozpoznaje elementy fantastyczne w utworze</p>	<p>– wie, że opowiadanie ma charakter fantastyczny – pisze o dalszych losach bohaterów – wyszukuje informacje na temat Schliemanna</p>	<p>– rozpoznaje elementy współczesne i dawne we fragmencie opowiadania – pisze opowiadanie twórcze na zadany temat – wyszukuje informacje na temat Schliemanna</p>
62.	<p>Pradawne mity – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 2), 3); 2: 8), 9), 10); II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 7), 9) – treści zawarte w 3. rozdziale podręcznika – mit – podmiot – rodzaje podmiotów – scenariusz – związek współrzędny i podrzędny – frazeologizm (związek frazeologiczny) – opowiadanie [podręcznik, s. 179–180]</p>	<p>– zna pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i> – zna cechy gatunkowe mitu – wskazuje w zdaniu podmiot – wie, czym jest scenariusz – pisze proste opowiadania</p>	<p>– zna pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i> – zna cechy gatunkowe mitu – rozpoznaje w zdaniu podstawowe rodzaje podmiotów – wie, czym jest tekst główny i tekst poboczny – pisze proste opowiadanie, stosuje najważniejsze wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>	<p>– rozumie pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i> – wymienia cechy gatunkowe mitu – określa rodzaj podmiotu – wskazuje w scenariuszu tekst główny i poboczny – tworzy związek wyrazowy podrzędny i współrzędny – rozumie przenośne znaczenia wybranych związków frazeologicznych – pisze ciekawe opowiadanie, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi</p>	<p>– rozumie pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i> – wskazuje w omawianych utworach cechy gatunkowe mitu – tworzy zdania z różnymi podmiotami – wie, jakie informacje znajdują się w tekście głównym, a jakie – w pobocznym – funkcjonalnie wykorzystuje poznane frazeologizmy – pisze ciekawe opowiadanie, stosuje wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
63.	<p>Pradawne mity – piszemy sprawdzian.</p> <p>I, 1: 2), 3); 2: 8), 9), 10); II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 7), 9); IV, 1)</p> <p>– sprawdzian kontrolny nr 3</p> <p>– związek współrzędny i podrzędny wyrazów</p> <p>– rodzaje podmiotów</p> <p>– scenariusz</p> <p>– frazeologizm</p> <p>– opowiadanie twórcze</p>	<p>– czyta tekst</p> <p>– wyszukuje w tekście odpowiedzi na pytania, w ograniczonym stopniu odnajduje właściwe informacje</p> <p>– wie, czym jest podmiot, i stara się wskazać go w zdaniu</p> <p>– podejmuje próby wyjaśnienia znaczenia podanych związków frazeologicznych</p> <p>– podejmuje próbę napisania opowiadania</p>	<p>– uważnie czyta tekst</p> <p>– z reguły odnajduje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, wskazuje w zdaniach najbardziej typowe podmioty</p> <p>– wie, czym są związki frazeologiczne (frazeologizmy)</p> <p>– wyjaśnia własnymi słowami znaczenia niektórych związków frazeologicznych</p> <p>– pisze proste opowiadanie fantastyczne, zachowując najważniejsze wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>	<p>– czyta tekst uważnie i ze zrozumieniem</p> <p>– z reguły odnajduje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, trafnie wskazuje w zdaniach podmioty</p> <p>– tworzy na ogół poprawne związki wyrazowe</p> <p>– wie, czym są związki frazeologiczne (frazeologizmy)</p> <p>– wyjaśnia własnymi słowami znaczenia związków frazeologicznych, układa zdanie z podanym frazeologizmem</p> <p>– pisze opowiadanie fantastyczne, stosuje większość cech tej formy wypowiedzi</p>	<p>– czyta tekst uważnie i ze zrozumieniem</p> <p>– wyszukuje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, bezbłędnie wskazuje w zdaniach tę część zdania</p> <p>– tworzy poprawne związki wyrazowe</p> <p>– wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych (frazeologizmów), używa ich w zdaniach we właściwych znaczeniach</p>
Świat Biblii					
64.	<p>Dlaczego podmiot liryczny nazywa Biblię swoją ojczyzną?</p> <p>I, 1: 5), 6), 9), 12), 14), 17), 18); III, 1: 1); 2: 1); IV, 1), 2)</p>	<p>– czyta wiersz</p> <p>– zapoznaje się z frazeologizmami biblijnymi</p> <p>– wyszukuje powtórzenia</p>	<p>– czyta wiersz</p> <p>– określa, do kogo zwraca się podmiot liryczny</p> <p>– podaje kilka cech Biblii</p> <p>– określa nastrój wiersza</p>	<p>– czyta uważnie wiersz</p> <p>– wskazuje podmiot liryczny</p> <p>– wyszukuje powtórzenia i wyjaśnia ich funkcję w wierszu</p> <p>– wymienia wartości, do</p>	<p>– czyta uważnie wiersz</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nazywa Biblię ojczyzną</p> <p>– określa rolę Biblii w kulturze</p> <p>– określa cechy języka utworu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Roman Brandstaetter, <i>Biblio, ojczyzno moja...</i> – podmiot liryczny – frazeologizmy biblijne – powtórzenie [podręcznik, s. 182–183]			których odwołuje się podmiot liryczny	
65.	Biblia, czyli historia najbardziej znanej księgi. I, 2: 1), 2), 3), 5), II, 4: 1) – Waldemar Chrostowski, <i>Co to jest Pismo Świąte</i> – historia Biblii – zasady pisowni tytułów utworów literackich i dzieł sztuki [podręcznik, s. 184–187]	– wie, z jakich części składa się Biblia (Stary, Nowy Testament)	– zna nazwy kilku ksiąg biblijnych – wyszukuje informacje o Biblii na infografice	– wyszukuje, w jakim czasie powstał Stary, a w jakim Nowy Testament – przypomina zasady pisowni tytułów utworów literackich i dzieł sztuki	– potrafi określić, a jakich okolicznościach powstała Biblia – zauważa odmienną pisownię ksiąg biblijnych
66.	Dodajemy określenia, czyli budujemy zdania rozwinięte. II, 1: 1), 2), 4), 8), 10) – związki podrzędne i współrzędne – podmiot – orzeczenie – grupa podmiotu – grupa orzeczenia [podręcznik, s. 188–189; zeszyt ćwiczeń, s. 151–153]	– z pomocą nauczyciela rozwija zdania przez dodawanie określeń – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot i określenia) – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie)	– stara się samodzielnie rozwijać zdania przez dodawanie określeń – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażen przyimkowych, nazywa je określeniami – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – podejmuje próby doboru określeń rzeczownika i czasownika zgodnie z ukształtowaniem stylistycznym	– z reguły poprawnie rozwija zdania przez dodawanie określeń – dostrzega zależność formy gramatycznej wyrazu określającego od formy wyrazu określanego – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażen	– bezbłędnie rozwija zdania przez dodawanie określeń – wykazuje zależność formy gramatycznej wyrazu określającego od formy wyrazu określanego – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażen przyimkowych, nazywa je określeniami

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			wypowiedzi	przyimkowych, nazywa je określeniami – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – z reguły poprawnie dobiera określenia rzeczownika i czasownika, uwzględniając ukształtowanie stylistyczne wypowiedzi	– zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – poprawnie dobiera określenia rzeczownika i czasownika, uwzględniając ukształtowanie stylistyczne wypowiedzi
67.	Księga, która mówi o początku. I, 1: 1), 4), 5), 7), 9), 12), 14), 15), 18), 20); 2: 2), 3), 5), 8); II, 2: 3), 6), 7), 9); 3: 3); III, 1: 1), 2), 3); 2: 5); IV, 1), 5), 6) – Anna Kamińska, <i>Stworzenie świata</i> – motto, epitet [podręcznik, s. 190–193]	– przypomina tytuły tekstów, które mówią o powstaniu świata i człowieka – zna słowo <i>motto</i> – wymienia etapy powstania świata według Biblii	– próbuje uzupełniać tabelę – wskazuje motto w tekście – relacjonuje powstanie świata według Biblii	– uzupełnia tabelę nt. powstania świata i człowieka w różnych mitach – wie, dlaczego Kamińska użyła motto z Księgi Rodzaju – podaje synonimy wyrazu <i>dobry</i>	– wyjaśnia, dlaczego Kamińska użyła motto z Księgi Rodzaju – wyjaśnia znaczenie słów: <i>niedziela</i> i <i>Dzień Pański</i> – dostrzega podobieństwa treściowe między różnymi tekstami kultury – podaje przykłady osób, sytuacji itp., które można nazwać dobrymi
68.	Opowieść o raju, czyli historia Boga, jabłka, węża i człowieka. I, 1: 1), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 19); II, 2: 3), 4), 5); III, 1: 1), 3); 2: 1); IV, 1), 2) – Kenneth McLeish, <i>Adam i Ewa</i>	– zapisuje skojarzenia ze słowem <i>raj</i> – mówi o zachowaniu węża – opisuje wygląd wyobrażonego raju – zna związki frazeologiczne z motywem raju	– opisuje wygląd wyobrażonego raju, stosuje środki stylistyczne – podaje cechy węża – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów biblijnych	– rozpoznaje w tekście obrazy symboliczne – opowiada o powodach wygnania ludzi z raju – podaje przykłady obecności zła w życiu ludzi – proponuje sposoby na mnożenie dobra w życiu	– zastanawia się nad obecnością zła na świecie – opisuje dzieła malarskie, uzasadnia swój wybór – funkcjonalnie używa podanych związków frazeologicznych – stosuje argumentację na poparcie swojego zdania

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– opis miejsca – epitet, porównanie – frazeologizm [podręcznik, s. 194–196]			codziennym – opisuje wybrany obraz – przygotowuje folder reklamowy	
69.	Radość ze świata, który nas otacza. I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 16), 20); 2: 3), 11); II, 2: 6); 3: 2), 3); IV, 3) – Franciszek Karpiński, <i>Pieśni poranna</i> – hymn – podmiot liryczny – rytm – Stanisław Moniuszko [podręcznik, s. 197]	– słucha uważnie utworu – mówi o sytuacjach, kiedy czuje wdzięczność – słucha informacji o Moniuszce	– mówi o tym, co go zachwycą w otaczającym świecie – określa, do kogo zwraca się podmiot liryczny – wie, kim był Stanisław Moniuszko	– wie, jakie są cechy hymnu – wymienia, za co podmiot liryczny dziękuje Stwórcy – wymienia sytuacje, w których człowiek może czuć wdzięczność	– tworzy poprawną definicję hymnu – określa elementy rytmiczne w wierszu – wyjaśnia zapis ortograficzny wyrazów pisanych wielką literą – prowadzi dzienniczek wdzięczności
70.	Przyimek stoi przy imieniu. II, 1: 1), 2), 4), 6) – przyimek – wyrażenie przyimkowe – przyimki złożone [podręcznik, s. 198–200; zeszyt ćwiczeń, s. 154–156]	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – z pomocą nauczyciela uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając z reguły właściwych przyimków – zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – podejmuje próbę napisania relacji z	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – z reguły poprawnie dobiera formę gramatyczną rzeczownika w zależności od przyimka	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – dobiera poprawnie formę gramatyczną rzeczownika w zależności od przyimka – zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego –

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			wymyślonej przygody, wykorzystuje wyrażenia przyimkowe w celu uplastycznienia opowieści – dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażeń oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)	– zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – pisze relację z wymyślonej przygody, wykorzystując wyrażenia przyimkowe w celu uplastycznienia opowieści – dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażeń oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)	wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – pisze barwną relację z wymyślonej przygody, świadomie wykorzystując wyrażenia przyimkowe w celu uplastycznienia opowieści – dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażeń oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)
71.	Na pewno czy na niby? Pisownia przyimków złożonych i wyrażeń przyimkowych. II, 1: 1), 2), 4); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Dziwna wizyta</i> – pisownia przyimków złożonych – pisownia wyrażeń przyimkowych	– słucha utworu czytanego przez nauczyciela – z reguły poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – z pomocą nauczyciela układa zdania z przyimkami i wyrażeniami przyimkowymi – zna zasady pisowni wyrażeń przyimkowych i przyimków złożonych	– słucha utworu czytanego przez nauczyciela – z reguły poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – układa zdania z przyimkami i wyrażeniami przyimkowymi, starając się zachować ich poprawną pisownię – zna podstawowe zasady pisowni wyrażeń przyimkowych i przyimków złożonych	– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – samodzielnie układa zdania z wyrażeniami przyimkowymi, z reguły nie popełnia błędów w tym zakresie – zna zasady pisowni wyrażeń	– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – samodzielnie i poprawnie układa zdania z wyrażeniami przyimkowymi – zna zasady pisowni wyrażeń przyimkowych, stosuje je w sytuacjach problemowych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 201–203; zeszyt ćwiczeń, s. 181–185]	– podejmuje próbę uzupełnienia luk w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – wie, w jakich sytuacjach korzysta się ze słownika ortograficznego, ma świadomość obecności w słowniku elementów fakultatywnych, np. zestawu zasad pisowni, przykładów zapisu	– uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – korzysta ze słownika ortograficznego, ma świadomość obecności w słowniku elementów fakultatywnych, np. zestawu zasad pisowni, przykładów zapisu	przyimkowych, stosuje je w sytuacjach typowych – poprawnie uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – umiejętnie korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – umiejętnie korzysta ze słownika ortograficznego
72.	„Kto ma uszy, niechaj słucho...” I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19); 2: 3), 11), 12); III, 1: 1), 3); IV, 1), 2), 5) – <i>Przypowieść o siewcy</i> – przypowieść – wartości [podręcznik, s. 186–187, 204–206]	– określa czas i miejsce wydarzeń – wie, jakie są cechy przypowieści – zapisuje notatkę	– wyjaśnia znaczenie dosłowne przypowieści – wyszukuje w tekście odpowiednie cytaty – pisze pracę na zadany temat – podaje najważniejsze informacje do notatki	– formułuje wskazówki dla człowieka, który chce wydać plon – opisuje obraz – rozumie przenośne znaczenie przypowieści – redaguje notatkę	– przedstawia sytuacje, które mogą być współczesnym odniesieniem do przypowieści – wyjaśnia przenośne znaczenie przypowieści – samodzielnie redaguje notatkę – wyjaśnia słowa z tematu lekcji
73.	Znaczenie światła w przypowieściach. I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19); II, 2: 3); III, 1: 1), 3); IV, 1), 2)	– słucha informacji nauczyciela – wskazuje wydarzenia fabuły – wymienia przykłady związków frazeologicznych pochodzenia biblijnego	– mówi o roli światła w życiu człowieka – dostrzega znaczenia dosłowne – wyjaśnia znaczenie określonych biblizmów	– próbuje odczytać znaczenia przenośne – dostrzega kontrast w przypowieści o pannach – dopisuje przymiotniki o znaczeniu przeciwstawnym do	– wyjaśnia znaczenie lampy i światła w obu przypowieściach – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów – buduje wypowiedź z zastosowaniem poznanych związków

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych</i> – <i>Przypowieść o lampie</i> – przypowieść – kontrast – przymiotniki o znaczeniu przeciwstawnym – znaczenie przenośne wyrazów – frazeologizm <p>[podręcznik, s. 207–208]</p>			<ul style="list-style-type: none"> napisanych – stosuje wybrane związki frazeologiczne w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> frazeologicznych pochodzenia biblijnego
74	<p>Kim jest dobry pasterz z ewangelicznej przypowieści?</p> <p>I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 8), 11), 13); II, 2: 3); III, 1: 1), 3); 2: 5); IV, 1), 2)</p> <p>– <i>Dobry Pasterz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – przypowieść – wartości <p>[podręcznik, s. 186–187 (infografika), 209–210]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta <i>Przypowieść o Dobrym Pasterzu</i> – zna wyraz <i>psalm</i> – słucha nagrania – dopisuje synonimy do wyrazu <i>dobry</i> – wymienia cechy dobrego pasterza 	<ul style="list-style-type: none"> – zaznacza poprawne odpowiedzi w zadaniu – wyszukuje na osi czasu czas powstania psalmów – słucha nagrania – wymienia cechy dobrego pasterza – mówi o zagrożeniach dla młodych ludzi we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia dosłowne znaczenie słowa <i>pasterz</i> – wie, że Księga Psalmów jest częścią Starego Testamentu – mówi o swoich wrażeniach po wysłuchaniu nagrania – szuka synonimów wyrazu <i>dobry</i> – wskazuje cechy dobrego pasterza w tekście przypowieści i <i>Psalmie 23</i> – podaje propozycje unikania zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przenośne znaczenie słowa <i>pasterz</i> – wie, że psalmy są gatunkiem biblijnym – wyjaśnia, która wersja psalmu zrobiła na nim większe wrażenie – podaje synonimy wyrazu <i>dobry</i> – porównuje cechy dobrego pasterza w tekście przypowieści i <i>Psalmie 23</i> – dostrzega aktualność przesłania obu przypowieści
75.	<p>Co jest istotą miłości do drugiego człowieka?</p> <p>I, 1: 1), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8), 11); II, 2: 3);</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaczenie słowa <i>miłosierny</i> – wymienia bohaterów przypowieści – opowiada, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – opisuje zachowanie bohaterów przypowieści – odpowiada na pytanie z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – charakteryzuje postępowanie Samarytanina – opisuje obraz Vincenta van 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – wskazuje dwie postawy wobec potrzebującego człowieka – analizuje obraz Vincenta nam

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III, 1: 1), 3); IV, 1), 2), 5) – <i>Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie</i> – Lusia Ogińska, <i>Dobry Samarytanin</i> – przypowieść – wartości [podręcznik, s. 211–212]		– wymienia bohaterów <i>Przypowieści o miłosiernym Samarytaninie</i> – opisuje główne postacie na obrazie – zastanawia się, jak można być dobrym we współczesnym świecie	Gogha <i>Dobry Samarytanin</i> (według Delacroix) – mówi, jak można być dobrym we współczesnym świecie	Gogha – podaje przykład współczesnego Samarytanina – proponuje akcję wolontariatu
76.	Wszyscy jesteśmy z jednej makówki. I, 1: 1), 3), 4), 5), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 3), 8), 11), 12), 13); III, 1:1), 2), 3), 5); IV, 1), 2) – Czesław Miłosz, <i>Przypowieść o maku</i> – porównanie – kontrast [podręcznik, s. 213–214]	– wypowiada się na temat wiersza – uważnie ogląda film – bierze udział w pantomimie – pisze opowiadanie	– opowiada o świecie przedstawionym w utworze – występuje w pantomimie – pisze opowiadanie – zna nazwiska polskich noblistów z dziedziny literatury	– wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu – przygotowuje pytania, które mógłby zadać podczas konferencji prasowej – stosuje zasady etykiety językowej podczas inscenizowanej konferencji	– interpretuje obrazy poetyckie w wierszu – wyjaśnia przesłanie utworu – pisze opowiadanie twórcze na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi – wyjaśnia, dlaczego wiersz można nazwać przypowieścią
77.	Świat Biblii – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 2), 3), 5); 2: 2), 8), 11); II, 1: 1), 2), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9) – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika – przypowieść – grupa podmiotu	– czyta tekst w ciszy – rzadko odnajduje w tekście potrzebne informacje – ma trudności z odpowiedzią na wszystkie pytania – wie, czym jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia – wie, czym jest przymek, z reguły poprawnie uzupełnia luki przymkami – wie, czym jest wyrażenie przymkowe	– czyta tekst, częściowo odnajdując w nim właściwe fragmenty, na podstawie których udziela odpowiedzi na pytania – odpowiada na większość pytań – poprawnie uzupełnia luki przymkami – wie, czym jest przypowieść, próbuje napisać przypowieść	– czyta tekst, z reguły odnajdując fragmenty pomocne w udzieleniu odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie odpowiada na pytania – wyjaśnia większość frazeologizmów – zna i rozumie termin <i>przypowieść</i> , pisze przypowieść na zadany	– czyta tekst ze zrozumieniem, wyszukuje w nim odpowiedzi na pytania – bezbłędnie odpowiada na pytania – wyjaśnia wszystkie frazeologizmy – zna i rozumie termin <i>przypowieść</i> , pisze przypowieść na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– grupa orzeczenia – frazeologizm – przyimek, wyrażenie przyimkowe – związek współrzędny wyrazów – związek podrzędny wyrazów [podręcznik, s. 215–216]	– wie, czym jest przypowieść		temat, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi	wypowiedzi
78.	Świat Biblii – piszemy sprawdzian. I, 1: 2), 3), 5); 2: 2), 8), 11); II, 1: 1), 2), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika – przypowieść – grupa podmiotu – grupa orzeczenia – frazeologizm – przyimek, wyrażenie przyimkowe – związek współrzędny wyrazów – związek podrzędny wyrazów	– czyta tekst w ciszy – rzadko odnajduje w tekście potrzebne informacje – ma trudności z odpowiedzią na pytania – wie, czym jest przypowieść	– czyta tekst, częściowo odnajdując w nim właściwe fragmenty, na podstawie których udziela odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie wykonuje zadania – próbuje napisać przypowieść	– czyta tekst, z reguły odnajdując fragmenty pomocne w udzieleniu odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie wykonuje zadania – pisze przypowieść na zadany temat, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi	– czyta tekst ze zrozumieniem, wyszukuje w nim odpowiedzi na pytania – bezbłędnie wykonuje zadania – zna i rozumie termin: przypowieść; pisze przypowieść na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi
Blisko natury					

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
79.	<p>Czyż to nie cudne, że bywają poranki? I, 1: 1), 4), 9), 10), 11), 19); 2: 6), 12); II, 1: 6); 2: 3), 6), 7), 8); 3: 3); 4: 1); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1) – Lucy Maud Montgomery, <i>Poranek na Zielonym Wzgórzu</i> – świat przedstawiony – narracja – główny bohater – opis krajobrazu – epitet – synonim [podręcznik, s. 218–220]</p>	<p>– wymienia bohaterki przedstawione we fragmencie – mówi o miejscu wydarzeń</p>	<p>– określa czas wydarzeń – opisuje główną bohaterkę – opisuje krajobraz</p>	<p>– omawia elementy świata przedstawionego – omawia cechy bohaterki – wypisuje przymiotniki opisujące i oceniające</p>	<p>– opisuje krajobraz widziany oczami bohaterki – charakteryzuje bohaterkę – wymienia emocje odczuwane przez Anię – określa rodzaj narracji w utworze – wykonuje pracę pt. <i>Cztery pory roku na Zielonym Wzgórzu</i> – opisuje swoje przeżycia i emocje, kiedy się budzi w piękny poranek</p>
80.	<p>Część zdania, która pomaga w opisie. II, 1: 1), 2), 4), 8), 10) – przydawka – sposoby wyrażania przydawek [podręcznik, s. 221–223; zeszyt ćwiczeń, s. 156–159]</p>	<p>– wie, co to jest przydawka – wie, na jakie pytania odpowiada przydawka</p>	<p>– wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia – wyszukuje związki wyrazowe w zdaniach – wie, czym może być wyrażona w zdaniu przydawka – wyszukuje przydawki w tekście</p>	<p>– potrafi wskazać przydawki w zdaniu – uzupełnia zdania przydawkami – dopisuje przydawki wyrażone różnymi częściami mowy</p>	<p>– określa role przydawki w zdaniu – funkcjonalnie używa różnych przydawek w tekście</p>
81.	<p>Jakie środki poetyckie zastosował Julian Tuwim w wierszu <i>Mowa ptaków?</i> I, 1: 1), 2), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18); 2: 2), 3), 8); II, 2: 4), 5); 3: 1); III, 1: 1); IV,</p>	<p>– słucha nagrań – mówi o swoich wrażeniach – zapisuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – zna pojęcia: <i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i></p>	<p>– opowiada o wrażeniach związanych z odgłosami budzącej się natury – wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – rozumie pojęcia: <i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i></p>	<p>– opisuje sytuację ukazaną w wierszu – wyszukuje i odczytuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wyjaśnia pojęcia: <i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i></p>	<p>– wyjaśnia przerośnięte znaczenie słów w wierszu – łączy frazeologizmy z ich znaczeniami – zapisuje odgłosy wydawane przez podane przedmioty</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	5), 6) – Julian Tuwim, <i>Mowa ptaków</i> – wyraz dźwiękonaśladowczy – dźwiękonaśladownictwo [podręcznik, s. 224–226; zeszyt ćwiczeń, s. 75–78]	<i>dźwiękonaśladowczy</i>		<i>dźwiękonaśladowczy</i> – odczytuje wersy, w których celowo powtarzają się głoski lub występują wyrazy oddające dźwięki natury	– korzysta ze słownika języka polskiego i słownika razeologicznego
82.	Jaką rolę w życiu rodziny odgrywał pies Burek? I, 1: 1), 2), 7), 9), 12), 14), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 6); 3: 1); III, 1: 1); 2: 5) – Paweł Beręsewicz, <i>Burek</i> – cytata – cytowanie [podręcznik, s. 227–229]	– czyta tekst w skupieniu/podejmuje próbę czytania na głos – słucha tekstu czytanego przez innego ucznia – z pomocą nauczyciela opisuje w formie ustnej wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – ogólnikowo wypowiada się na temat głównego bohatera utworu – nieprecyzyjnie opisuje w formie ustnej wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – opowiada o głównym bohaterze utworu, stara się przytoczyć właściwe fragmenty tekstu na poparcie swoich opinii – opisuje ustnie wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – barwnie opowiada o głównym bohaterze utworu, przytacza właściwe fragmenty tekstu na poparcie swoich opinii – dokładnie opisuje wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie
83.	On jest zupełnie wyjątkowy! – jak opisać ulubione zwierzę. I, 1: 4); 2: 1), 4), 5), 6); II, 2: 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9); 3: 1),	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – z pomocą nauczyciela	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – stara się scharakteryzować opisywane zwierzę pod względem jego wyglądu,	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – charakteryzuje opisywane	– opowiada barwnie o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – charakteryzuje opisywane

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	3), 4), 5); III, 2: 1), 4), 9); IV, 2), 3), 5), 7) – <i>Nasi ulubieńcy</i> – opis zwierzęcia – notka encyklopedyczna [podręcznik: s. 230–233; zeszyt ćwiczeń: s. 39–40]	sporządza listę cech, jakimi może się charakteryzować jakieś zwierzę – z pomocą nauczyciela pisze krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi) – analizuje wzorcowy opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – ma trudności z odróżnieniem opinii od faktu	temperamentu, zachowań itd. – pisze krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), wykorzystując informacje zaczerpnięte z różnych źródeł – podejmuje próbę zredagowania opisu zwierzęcia na podstawie instrukcji i wzoru – wie, czym jest opinia – z reguły odróżnia opinię od faktu	zwierzę pod względem jego wyglądu, temperamentu, zachowań itd. – redaguje krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), korzystając z różnych źródeł informacji – na podstawie instrukcji i wzoru redaguje krótki opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – odróżnia opinię od faktu – dostrzega miejsce opinii w opisie	zwierzę pod względem jego wyglądu, temperamentu, zachowań itd. – samodzielnie redaguje krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), korzystając z różnych źródeł informacji – na podstawie instrukcji i wzoru redaguje opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – odróżnia opinię od faktu – dostrzega miejsce opinii w opisie
84.	Nie jeden z nas nieraz błąd ortograficzny popełnił. II, 1: 1), 2), 4); 3: 5); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Kompani</i> – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami [podręcznik, s. 234–235; zeszyt ćwiczeń, s. 181]	– nazywa części mowy wyróżnione w wierszu – zna regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami	– ilustruje przykładami zapis przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami – uzupełnia przysłowia	– uzasadnia zapis przeczenia <i>nie</i> na przykładach – wyjaśnia sens przysłów	– zna wyjątki od reguły w zakresie pisowni <i>nie</i> z liczebnikami – stosuje w praktyce zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami
85.	Ustalamy zasady dotyczące postępowania z bezpańskimi psami. I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 11); II,	– z pomocą nauczyciela ustala liczbę sylab w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy – z pomocą nauczyciela	– czyta wiersz, starając się podkreślić jego rytm – podejmuje samodzielne próby ustalenia liczby sylab w wersach, określenia liczby wersów w strofach,	– czyta głośno wiersz, podkreślając jego rytm – bada elementy tworzące rytm wiersza (z reguły bezbłędnie ustala liczbę	– czyta głośno wiersz, podkreślając jego rytm – umiejętnie bada elementy tworzące rytm wiersza (poprawnie ustala liczbę sylab

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	2: 4), 5); 3: 1); IV, 5), 6) – Ryszard Marek Groński, <i>Nos</i> – rytm [podręcznik, s. 236–237]	opowiada o głównym bohaterze utworu	wskazania rymów – krótko opowiada o głównym bohaterze utworu	syłab w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy) – opowiada o głównym bohaterze utworu – proponuje zasady postępowania z bezpańskimi psami	w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy) – barwnie opowiada o głównym bohaterze utworu, cytując fragmenty wiersza – zapisuje zasady postępowania z bezpańskimi psami
86.	Redagujemy ogłoszenia. II, 1: 6); 2: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 1), 9) – ogłoszenie [podręcznik, s. 237; zeszyt ćwiczeń, s. 46–49; materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 132–137]	– wie, czym jest <i>ogłoszenie</i> – odpowiada na pytania dotyczące treści ogłoszenia	– analizuje przykładowe ogłoszenia – pisze według podanego planu ogłoszenie o zaginięciu zwierzęcia – pisze ogłoszenia pasujące do podanych sytuacji / okoliczności – dopisuje brakujące informacje w podanych ogłoszeniach	– porównuje ogłoszenia – proponuje najdogodniejsze miejsce na umieszczenie napisanego ogłoszenia – pisze ogłoszenie w imieniu harcerzy – uzupełnia ogłoszenie o brakujące informacje	– określa nadawców podanych ogłoszeń – wskazuje ogłoszenia, które zawierają wyrazy podkreślające atrakcyjność oferty – określa cel, w jakim zostały napisane ogłoszenia – wskazuje w podanych ogłoszeniach określenia i sformułowania zachęcające do skorzystania z oferty
87	Zabawa słowami w wierszu Juliana Tuwima <i>Figielek</i>. I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17); 2: 2), 3); II, 1: 1), 3); 2: 4), 5), 6), 8); 3: 1); IV, 5), 6) – Julian Tuwim, <i>Figielek</i> – porównanie – komizm [podręcznik, s. 238]	– odczytuje wyraz składający się ze wskazanych sylab innych wyrazów – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje zwierzęta występujące w wierszu	– wyjaśnia znaczenie podanego wyrazu – określa swoje wrażenia po wysłuchaniu tekstu – zapisuje czasowniki występujące w wierszu w formie bezokoliczników – uzupełnia podane porównania pasującymi nazwami zwierząt	– zapisuje synonimy podanego wyrazu – określa tematykę wiersza – podaje informacje na temat zachowania zwierząt z wiersza – wyjaśnia znaczenia podanych wyrażań, dobierając do nich odpowiednie przymiotniki – wyjaśnia tytuł wiersza – wypowiada się na swój temat, korzystając z podanego	– korzysta ze słownika języka polskiego/ słownika frazeologicznego/ słownika synonimów – określa wymowę utworu – podaje przykłady sytuacji z wiersza, które nie mogły wydarzyć się w rzeczywistości, i takich, które są prawdopodobne – uzasadnia słuszność stwierdzenia, że obserwacja świata zwierząt może być

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				słownictwa	dobrą lekcją dla człowieka
88.	<p>Ania z Zielonego Wzgórza – opowieścią o niezwyklej dziewczynce z bujną wyobraźnią³.</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3), 8); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i></p> <p>– autor</p> <p>– biogram</p>	<p>– odpowiada na część pytań dotyczących treści książki</p> <p>– zapoznaje się z informacjami na temat autorki poznanej lektury</p> <p>– zna słowo <i>biografia</i></p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– rozumie słowo <i>biografia</i></p> <p>– uzupełnia zdania o autorce na podstawie podanej biografii</p> <p>– układa z rozsypanki wyrazowej tytuły książek o przygodach Ani</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie słowa <i>biografia</i></p> <p>– gromadzi informacje na temat cyklu książek o Ani</p> <p>– opowiada wybrany fragment lektury</p>	<p>– korzysta z dostępnych źródeł informacji</p> <p>– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury</p>
89.	<p>„Milion razy lepiej być Anią z Zielonego Wzgórza niż Anią znikąd”, czyli losy panny Shirley.</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 18), 19), 20); 2: 3), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 8); III, 1: 1); 2: 3), 4)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i></p> <p>– elementy świata przedstawionego</p> <p>– czas wydarzeń</p> <p>– miejsce wydarzeń</p> <p>– bohater</p> <p>– plan wydarzeń</p>	<p>– dopisuje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>dom</i></p> <p>– mówi o miejscu wydarzeń</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia podanych przysłów</p> <p>– określa czas wydarzeń</p> <p>– określa miejsce wydarzeń</p> <p>– ilustruje wybrane wydarzenia z życia bohaterki</p>	<p>– wypowiada się na temat roli domu (rodziny) w życiu człowieka</p> <p>– uzupełnia plan wydarzeń dotyczący pobytu Ani na Zielonym Wzgórzu</p>	<p>– wyjaśnia sens cytatu zawartego w temacie lekcji</p> <p>– zaznacza na osi czasu wydarzenia z życia Ani przed przybyciem na Zielone Wzgórze</p>

³ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
90.	<p>„Ona jest naprawdę bardzo miłym stworzeniem”, czyli o niezwykłym charakterku Ani Shirley. I, 1: 1), 7), 9), 11), 14), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1), 3), 4); IV, 5), 6) – Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> – opis postaci literackiej</p>	<p>– opowiada o głównej bohaterce – gromadzi informacje na temat wyglądu zewnętrznego Ani – z pomocą nauczyciela redaguje opis postaci literackiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia słów: <i>charakter, usposobienie, umysłowość</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – gromadzi słownictwo dotyczące przedstawienia postaci – porządkuje cechy dotyczące Ani – redaguje ogólny opis postaci literackiej</p>	<p>– rozdziela słownictwo na wyrazy nazywające cechy charakteru, usposobienia i umysłowości – omawia elementy tworzące plan opisu postaci literackiej – ocenia postać literacką – redaguje opis postaci literackiej zgodny z wzorcem tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polegał „niezwykły charakter” bohaterki lektury – uzasadnia wybrane określenia przykładami zachowania, postępowania bohaterki – redaguje bezbłędny i oryginalny opis postaci literackiej</p>
91.	<p>„Jakże wspaniałe byłyby świat, gdyby ludzkie marzenia zmieniały się w rzeczywistość”, czyli do czego są potrzebne marzenia? I, 1: 1), 7), 9), 11), 14), 15), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 6); 2: 4), 5), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1); IV, 5), 6) – Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> – sentencja – frazeologizm</p>	<p>– tworzy słoneczko skojarzeniowe do wyrazu <i>marzenie</i> – zna słowo <i>sentencja</i> – z niewielką pomocą nauczyciela redaguje list</p>	<p>– rozumie znaczenie słowa <i>sentencja</i> – układa sentencje o marzeniach – nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – samodzielnie redaguje list, zachowuje większość elementów tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie słowa <i>sentencja</i> – wyjaśnia sens ułożonych sentencji – redaguje list, zachowuje wszystkie ważne elementy tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia podanych frazeologizmów – wypowiada się na temat marzeń Ani i sposobów ich spełniania – redaguje bezbłędny pod względem językowym list z zachowaniem wszystkich elementów tej formy wypowiedzi, stosuje odpowiednie sformułowania, zachowuje spójność tekstu</p>
92.	<p>Przedstawiamy poznaną legendę w formie komiksu. I, 1: 1), 2), 3), 7), 8), 9), 11),</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – z pomocą nauczyciela układa</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – podejmuje próbę ułożenia planu</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	12), 14), 15), 18), 19), 20); 2: 3), 7), 8), 12); II, 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3); 2: 5), 9) – <i>Wilk z Gubbio</i> – elementy świata przedstawionego – plan wydarzeń – komiks – legenda [podręcznik, s. 239–240]	plan wydarzeń przedstawionych w tekście – wie, co to jest komiks	wydarzeń przedstawionych w tekście – dostrzega w tekście elementy legendy – podaje cechy komiksu – wykonuje komiks	– samodzielnie układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście – opowiada o przebiegu wydarzeń – dostrzega w tekście elementy legendy – wypowiada się na temat umowy między wilkiem a mieszkańcami miasta – tworzy komiks	– określa czas i miejsce wydarzeń przedstawionych w tekście – samodzielnie układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście – omawia czyn dokonany przez Świętego Franciszka – ocenia postawę Świętego Franciszka – dostrzega w tekście elementy legendy – wypowiada się na temat umowy między wilkiem a mieszkańcami miasta Gubbio – tworzy i prezentuje ciekawy komiks
93.	Cóż począć, gdy nie wiadomo, co już zrobiono, a co pominięto? II, 1: 1), 2), 3), 4), 8) – osobowa i nieosobowa forma czasownika – bezokolicznik – formy na <i>-no, -to</i> – orzeczenie – podmiot [podręcznik, s. 241–243; zeszyt ćwiczeń, s. 160–162]	– odróżnia formy osobowe czasownika od nieosobowych	– wie, że formy zakończone na <i>-no, -to</i> pełnią funkcję orzeczeń – wie, kiedy stosuje się zdania z formami na <i>-no, -to</i>	– przekształca zdania z formami osobowymi w zdania z formami nieosobowymi czasownika	– funkcjonalnie wykorzystuje informacje na temat różnych form czasownika
94.	O szacunku do każdego stworzenia I, 1: 1), 3), 4), 8), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 19), 20); II, 4:	– opowiada o zachowaniu chłopców – podaje cechy bohaterów	– wie, że utwór Krasickiego jest bajką – wie, że postacie są zbudowane na zasadzie kontrastu – wyszukuje morał w utworze	– ocenia zachowanie chłopców – wskazuje uosobienie w bajce – zna cechy bajki	– wskazuje cechy bajki w utworze Krasickiego – ocenia, czy bajka Krasickiego jest nadal aktualna

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	1); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 5); IV, 1), 2) – Ignacy Krasicki, <i>Dzieci i żaby</i> – bajka – moral [podręcznik, s. 53, 244]			– wyjaśnia moral	
95.	Nasz głos w obronie środowiska. I, 2: 1), 3), 8); II, 3: 1); III, 1: 1) – plakat [podręcznik, s. 245–246]	– wie, czym jest plakat – z pomocą nauczyciela opisuje plakaty zamieszczone w podręczniku – z pomocą nauczyciela określa cel powstania plakatów – wymienia wydarzenia (znane ze szkoły i nie tylko) związane z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – wymienia przedsięwzięcia związane z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – czyta informacje na temat Roku Wisły – słucha nagrania piosenki – przedstawia w formie ustnej własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego	– krótko opisuje ustnie plakaty – podejmuje próbę oceny plakatów – z pomocą nauczyciela określa cel powstania plakatów – wymienia wydarzenia (znane ze szkoły i nie tylko) związane z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – mówi o wartości rzeki Wisły – podejmuje próbę zredagowania spisu przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha nagrania piosenki – podejmuje próbę napisania tekstu, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego	– analizuje plakaty, po części uwzględniając przedstawione obiekty, wykorzystane barwy i umieszczone na nich napisy – krótko, ale rzeczowo wypowiada się na temat plakatów, wyraża opinię na ich temat – podejmuje próbę określenia celu powstania plakatów, wypowiada się na temat ich możliwych adresatów – opowiada o wydarzeniach (szkolnych i pozaszkolnych) związanych z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – samodzielnie redaguje spis przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha uważnie nagrania	– analizuje plakaty, zwracając uwagę na przedstawione obiekty, wykorzystane barwy i umieszczone na nich napisy – interesująco wypowiada się na temat plakatów, wyraża opinię na ich temat – wyjaśnia, czego symbolem jest Wisła – trafnie określa cel powstania plakatów, wypowiada się na temat ich możliwych adresatów – barwnie opowiada o wydarzeniach (szkolnych i pozaszkolnych) związanych z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – samodzielnie redaguje spis przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha uważnie nagrania

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				<p>piosenki</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa temat wysłuchanego utworu – redaguje tekst, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego 	<p>piosenki</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa temat wysłuchanego utworu i jego przesłanie – redaguje tekst, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego
96.	<p>Wyprawa w nieznane, czyli jak chronić przyrodę. I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 5), 6); 3: 1), 2), 3); III, 1: 1), 2), 4); IV, 5), 6)</p> <p>– Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Kronika olsztyńska</i> (fragment XIX)</p> <p>– cytaty [podręcznik, s. 247]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – z pomocą nauczyciela określa temat utworu – odbiera tekst na poziomie dosłownym – wyraża własną opinię, ale ma trudności z jej uzasadnieniem – mówi krótko o swoich reakcjach czytelnicych – uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – podejmuje próbę określenia tematu utworu – z pomocą nauczyciela odbiera tekst na poziomie przenośnym – stara się uzasadnić swoje stanowisko – nazywa swoje reakcje czytelnicych – uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – określa główny temat utworu (podróż) – bez większych trudności odbiera tekst na poziomie przenośnym – argumentuje swoje stanowisko, częściowo podając jako argumenty cytaty z tekstu – w dużej mierze poprawnie interpretuje cytaty w kontekście całości utworu – nazywa swoje reakcje czytelnicych – uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub ucznia – poprawnie określa główny temat utworu (podróż), opatruje go własnym komentarzem – odbiera tekst na poziomie przenośnym – umiejętnie uzasadnia swoje stanowisko, przytacza odpowiednie cytaty z utworu na poparcie swojej oceny – trafnie interpretuje cytaty w kontekście całości utworu – nazywa swoje reakcje czytelnicych – aktywnie uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego)
97.	Blisko natury –	– czyta tekst w skupieniu	– czyta tekst w skupieniu	– czyta tekst w skupieniu i ze	– używa przydawek wyrażonych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 4); 2: 2); II, 1: 1), 3), 6), 8); 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9) – treści zawarte w 5. rozdziale podręcznika – przydawka – rodzaje przydawek – dźwiękonaśladownictwo – osobowe i nieosobowe formy czasownika – orzeczenie – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami – ogłoszenie – opis zwierzęcia [podręcznik, s. 248–250]</p>	<p>– stara się odpowiedzieć na pytania – stara się zredagować ogłoszenie – redaguje prosty opis zwierzęcia</p>	<p>– wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje formy nieosobowe czasownika – redaguje ogłoszenie, zachowuje niektóre jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje niektóre wyróżniki opisu zwierzęcia</p>	<p>zrozumieniem – podaje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wypisuje przydawki z tekstu – redaguje ogłoszenie, zachowuje większość jego wyróżników – opisuje zwierzę, zachowuje większość wyróżników opisu zwierzęcia</p>	<p>różnymi częściami mowy – przekształca formy nieosobowe czasownika w formy osobowe – redaguje ogłoszenie, zachowuje wszystkie jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje wszystkie wyróżniki opisu zwierzęcia</p>
98.	<p>Blisko natury – piszemy sprawdzian. I, 1: 4); 2: 2); II, 1: 1), 3), 6), 8); 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – sprawdzian kontrolny nr 5 – przydawka – rodzaje przydawek – dźwiękonaśladownictwo – osobowe i nieosobowe formy czasownika – orzeczenie – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami – ogłoszenie</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu – stara się odpowiedzieć na pytania – stara się zredagować ogłoszenie – redaguje prosty opis zwierzęcia</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje formy nieosobowe czasownika – redaguje ogłoszenie, zachowuje niektóre jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje niektóre wyróżniki opisu zwierzęcia</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu i ze zrozumieniem – podaje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wypisuje przydawki z tekstu – redaguje ogłoszenie, zachowuje większość jego wyróżników – opisuje zwierzę, zachowuje większość wyróżników opisu</p>	<p>– używa przydawek wyrażonych różnymi częściami mowy – przekształca formy nieosobowe czasownika w formy osobowe – redaguje ogłoszenie, zachowuje wszystkie jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje wszystkie wyróżniki opisu zwierzęcia</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– opis zwierzęcia				
Ogród sztuki					
99.	W ogrodzie sztuk. I, 2: 2), 3), 8); II, 3: 1); III, 1: 1) – <i>Ogród sztuki</i> – martwa natura – dziedziny sztuki – rodzaje malarstwa [podręcznik, s. 251; zeszyt ćwiczeń, s. 112–114]	– wypowiada się na temat obrazu – tworzy kompozycję z przedmiotów leżących na szkolnym stoliku – rozwiązuje diagram sylabowy	– rozumie pojęcie <i>martwa natura</i> – łączy rodzaj malarstwa z informacją o tym, co zostało przedstawione na obrazie	– wymienia przedmiot nawiązujący do innej niż malarstwo dziedziny sztuki, który można byłoby dodać do stworzonej kompozycji – dopasowuje wyjaśnienia do pojęć: <i>fresk, fotografia, grafika</i>	– wyjaśnia, z jakimi dziedzinami sztuki łączą się podane pojęcia – podaje własne przykłady pojęć związanych z określonymi dziedzinami sztuki
100.	Jaki był stosunek Jerzego do własnej twórczości? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 14), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 8), 11); II, 3: 1); IV, 5), 6) – Kornel Makuszyński, <i>Szaleństwo panny Ewy</i> – opis miejsca – pejzaż – synonim – frazeologizm – słownictwo gwarowe – słownictwo potoczne – wulgaryzmy [podręcznik, s. 252–256]	– czyta tekst – z pomocą nauczyciela określa elementy świata przedstawionego w utworze – opowiada krótko o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką – wartościuje postawy i zachowania postaci – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – wie, czym są synonimy, z reguły poprawnie tworzy pary wyrazów synonimicznych – wie, w jakim celu korzysta się	– czyta tekst głośno – z reguły poprawnie określa elementy świata przedstawionego w utworze – dostrzega dwa punkty widzenia na jedną sprawę – opowiada krótko o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, stara się je porównać z doznaniem bohaterki utworu – wartościuje postawy i zachowania postaci, w niewielkim stopniu posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie i z reguły poprawnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa elementy świata przedstawionego w utworze – podejmuje próbę interpretacji cytatu w kontekście całości tekstu – dostrzega dwa punkty widzenia na jedną sprawę – podejmuje próbę konfrontacji poglądów bohaterów – opowiada o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, porównuje je z doznaniem	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa elementy świata przedstawionego w utworze – trafnie interpretuje cytat w kontekście całości tekstu – przedstawia dwa punkty widzenia na jedną sprawę – umiejętnie konfrontuje poglądy bohaterów – barwnie opowiada o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, porównuje je z doznaniem bohaterki utworu – wartościuje postawy i

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		ze słownika języka polskiego	tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – podejmuje próbę zredagowania opisu miejsca w oparciu o wzór – wie, czym są synonimy, z reguły poprawnie zastępuje wyrazy ich bliskoznacznymi/jednoznacznymi odpowiednikami, tworzy pary synonimiczne – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika języka polskiego – orientuje się w podstawowych oznaczeniach występujących w słownikach	bohaterki utworu – wartościuje postawy i zachowania postaci, posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie i z reguły poprawnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – podejmuje próbę samodzielnego zredagowania opisu miejsca, wykorzystując zgromadzone uprzednio informacje – wie, czym są synonimy, posługuje się nimi w celu unikania powtórzeń – korzysta ze słownika języka polskiego – zna podstawowe oznaczenia występujące w słownikach	zachowania postaci, swobodnie posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie, umiejętnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – na podstawie zgromadzonego materiału samodzielnie redaguje opis miejsca – wie, czym są synonimy, świadomie posługuje się nimi – korzysta ze słownika języka polskiego – zna podstawowe oznaczenia występujące w słownikach
101.	Sporo piszę, więc zostanę pisarzem. Orzeczenie i jego rodzaje. II, 1: 1), 2), 3), 4), 8), 10)	– wie, czym jest orzeczenie, wskazuje je w zdaniu – zna definicje orzeczenia czasownikowego i orzeczenia	– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – rozpoznaje w zdaniach i nazywa rodzaje orzeczeń	– poprawnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – nazywa części mowy, które pełnią funkcję orzecznika	– bezbłędnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – przekształca zdania z orzeczeniem imiennym

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – łącznik – orzecznik [podręcznik, s. 257–259; zeszyt ćwiczeń, s. 163–166]	imiennego – wypisuje orzeczenia z tekstu	– rozpoznaje części mowy, które pełnią funkcję orzecznika	w orzeczeniu imiennym – przekształca tekst, aby uniknąć powtórzeń	w zdania z orzeczeniem czasownikowym – i odwrotnie
102.	Opisujemy pejzaż. I, 1: 4); 2: 8); II, 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1); 2: 1), 9); IV, 3), 9) – Stanisław Wyspiański, <i>Planty o świcie</i> – Stefan Filipkiewicz, <i>Pejzaż z rzeką</i> – porównanie – epitet – pejzaż – opis obrazu [podręcznik, s. 260–261, zeszyt ćwiczeń, s. 24–25]	– wie, czym jest pejzaż – krótko i mało precyzyjnie opisuje ustnie przykładowe reprodukcje – z pomocą nauczyciela nadaje tytuł fragmentowi utworu – wie, czym jest epitet – wie, czym jest porównanie – stara się wskazać w tekście epitety i porównania – dostrzega rolę techniki w upowszechnianiu kultury	– wie, czym jest pejzaż – wypowiada się krótko na temat przykładowych pejzaży – opisuje ustnie przykładowe reprodukcje – nadaje tytuł fragmentowi utworu – wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza wirtualne muzeum	– wie, czym jest pejzaż – wypowiada się krótko na temat przykładowych pejzaży, wyraża opinię na ich temat – analizuje przykładowe reprodukcje, w dużej mierze zwracając uwagę na sposoby ukazywania na nich przestrzeni i wierność w oddaniu szczegółów – nadaje fragmentowi utworu trafny tytuł – wie, jaką funkcję w utworze literackim pełnią porównania i epitety – poprawnie wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza	– wie, czym jest pejzaż – interesująco wypowiada się na temat przykładowych pejzaży, wyraża opinię na ich temat i ją uzasadnia – analizuje przykładowe reprodukcje pod kątem ich tematów, sposobów ukazywania na nich przestrzeni i wierności w oddaniu szczegółów – nadaje fragmentowi utworu trafny tytuł – wie, jaką funkcję w utworze literackim pełnią porównania i epitety – poprawnie wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				muzealnych – odwiedza wirtualne muzeum	wirtualne muzeum
103.	<p>Czym dla podmiotu lirycznego w wierszu jest muzyka? I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8), 9), 11); II, 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 5); 2: 4); IV, 2), 3), 7), 9) – Ludwik Jerzy Kern, <i>Muzyka</i> – podmiot liryczny – rytm [podręcznik, s. 262–263]</p>	<p>– wypowiada się na temat ulubionego zespołu muzycznego lub solisty – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p>	<p>– wypowiada się na temat upodobań muzycznych koleżanek i kolegów z klasy – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście)</p>	<p>– wypowiada się na temat znaczenia muzyki w życiu człowieka – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – czyta wiersz w taki sposób, aby wydobyć jego zmienny rytm</p>	<p>– wyjaśnia sens przenośni zawartych w wierszu – opracowuje zasady, których powinny przestrzegać osoby słuchające muzyki – bada rytm wiersza</p>
104.	<p>Jaki utwór nazywamy fraszką? I, 1: 6), 12), 14), 15), 17), 18); 2: 2), 3), 8), 9), 11), 12); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1), 3) – Ryszard Przymus, <i>Fraszki teatralne</i> – teatr – terminologia związana z teatrem [podręcznik, s. 264–265, 267–269]</p>	<p>– czyta głośno fraszki – z pomocą nauczyciela określa tematy poszczególnych utworów – zna termin <i>fraszka</i> – z pomocą nauczyciela redaguje opis wnętrza teatru na podstawie fotografii – zna zasady zachowania się w teatrze i kinie – z pomocą nauczyciela redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze</p>	<p>– czyta głośno fraszki – z reguły trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – podejmuje próbę ułożenia własnego żartobliwego utworu wierszowanego związanego z teatrem – podejmuje próbę zredagowania opisu wnętrza teatru na podstawie fotografii – zna zasady zachowania się w teatrze – redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – wskazuje różnice w zachowaniu się w</p>	<p>– czyta fraszki głośno, wyraźnie i wyraziście – trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – układa własny żartobliwy utwór wierszowany związany z teatrem, częściowo powielając kompozycję i ukształtowanie językowe utworu Ryszarda Przymusa – samodzielnie redaguje opis</p>	<p>– czyta fraszki głośno, wyraźnie i wyraziście – trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – układa własny żartobliwy utwór wierszowany związany z teatrem – samodzielnie redaguje opis wnętrza teatru na podstawie fotografii, zachowuje wyznaczniki gatunkowe opisu – zna zasady zachowania się w</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		– uczestniczy w scenie dramowej	teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego	wnętrza teatru na podstawie fotografii, z reguły zachowuje wyznaczniki gatunkowe opisu – zna zasady zachowania się w teatrze – redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – wskazuje różnice w zachowaniu się w teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego	teatrze – samodzielnie redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – poprawnie wskazuje różnice w zachowaniu się w teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego
105.	Tworzymy <i>Dekalog kulturalnego widza teatralnego i kinowego.</i> I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8), 9), 11); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Ewa Skarżyńska, <i>Teatr</i> – Tadeusz Makowski, <i>Teatr dziecięcy</i> – teatr – terminologia związana z teatrem [podręcznik, s. 266–267]	– wypowiada się krótko na temat swojej wizyty w teatrze (np. klasowego wyjścia na spektakl) – z pomocą nauczyciela opisuje sytuację przedstawioną w utworze – z pomocą nauczyciela opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – wie, że w kinie i teatrze obowiązują określone zasady zachowania	– przedstawia krótko własne wrażenia związane z wizytą w teatrze – wypowiada się ogólnikowo na temat sytuacji opisanej w utworze – opowiada mało precyzyjnie o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – rozmawia na temat zasad obowiązujących w kinie i teatrze	– przedstawia własne wrażenia związane z wizytą w teatrze, posługuje się starannym językiem – wypowiada się krótko na temat sytuacji opisanej w utworze – ocenia zgodność zobrazowanej w utworze sytuacji z rzeczywistością – opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – bierze udział w opracowaniu	– przedstawia własne wrażenia związane z wizytą w teatrze, opowiada o tym w sposób interesujący, posługuje się starannym językiem – wypowiada się na temat sytuacji opisanej w utworze – ocenia zgodność zobrazowanej w utworze sytuacji z rzeczywistością, uzasadnia swoją opinię – opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				zasad obowiązujących w kinie i teatrze	– opracowuje zbiór zasad obowiązujących w kinie i teatrze
106.	Ostatnio na lekcji zdarzyło się coś niezwykłego... – piszemy sprawozdanie. II, 2: 2), 3), 6), 7), 8), 9); 3: 1), 3); 4: 1), 2); III, 1: 2), 3), 4), 5); 2: 1), 9); IV, 5) – sprawozdanie [podręcznik, s. 269–271; zeszyt ćwiczeń, s. 49–54]	– czyta wzór sprawozdania – wskazuje plan, na podstawie którego napisano sprawozdanie – pisze sprawozdanie, korzystając ze schematu	– zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego sprawozdanie – skreśla pytania, na które sprawozdanie ze szkolnej uroczystości nie musi dawać odpowiedzi – na podstawie wskazówek dla sprawozdawcy i wzoru w podręczniku pisze sprawozdanie na określony temat	– podkreśla określenia dotyczące dobrego sprawozdania – zapoznaje się ze słownictwem przydatnym podczas pisania sprawozdania – uzupełnia sprawozdanie podanymi określeniami – pisze sprawozdanie, zachowuje najważniejsze jego wyróżniki	– odpowiada na pytania dotyczące tekstu podanego sprawozdania – funkcjonalnie wykorzystuje słownictwo przydatne podczas pisania sprawozdania – redaguje sprawozdanie na określony temat, zachowuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi
107.	Z wizytą w teatrze. I, 2: 8), 9); II, 3: 4); III, 1: 1) – teatr – terminologia związana z teatrem – plakat – afisz – bilet – pantomima – tekst główny – tekst poboczny [zeszyt ćwiczeń, s. 99–105]	– podaje informacje, jakie znajdują się na bilecie teatralnym – rysuje wnętrze teatru – wskazuje rekwizyty, których brakuje w podanych scenkach – przedstawia ruchami jednej ręki określone gesty	– zapisuje kolejne czynności wykonywane od momentu wejścia do teatru – opisuje rysunek przedstawiający wnętrze teatru – wymienia rodzaje znanych mu przedstawień teatralnych – wie, czym jest scenariusz, tekst główny i poboczny	– odróżnia plakat od afisza – uzupełnia tekst, który rozlega się w teatrze z megafonów przed rozpoczęciem spektaklu – zna słownictwo związane z teatrem – pokazuje ruchami głowy określone sytuacje – odgrywa scenki – przedstawia w formie pantomimy grę na wybranym instrumencie – dopisuje brakujące części wyrazów – podkreśla w podanym fragmencie tekst poboczny	– określa adresata spektaklu – wyjaśnia, czym jest pantomima – łączy terminy związane z teatrem z odpowiednimi wyjaśnieniami – opracowuje ruch sceniczny do podanych sytuacji – rozumie, czym jest tekst poboczny – dopisuje do podanych scenek tekst poboczny
108.	Czy zawsze piszemy	– odczytuje wyrazy wyróżnione	– zauważa różnice między wymową a	– wyjaśnia, czym wskazane	– wyjaśnia pisownię innymi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>wyrazy zgodnie z ich brzmieniem? II, 3: 5); 4: 1); III, 1: 1) – <i>Zakreśły ortografii.</i> <i>Rozbieżności między mową a pismem</i> – Agnieszka Frączek, <i>Co widzisz i widzisz?</i> – różnice między wymową a pisownią – głoska a litera – głoski bezdźwięczne i dźwięczne [podręcznik, s. 272–273, zeszyt ćwiczeń, s. 186–188]</p>	<p>w wierszu – wie, czym się różni litera od głoski – wskazuje litery, które wymawia się inaczej, niż są zapisane – uzupełnia wyrazy brakującymi literami – uzupełnia imiona, zwracając uwagę na różnice między wymową a pismem – uzupełnia wyrazy brakującymi literami</p>	<p>pisownią – uzupełnia w zeszycie wyrazy, które zapisuje się inaczej, niż wymawia – podaje formy wyrazów, dzięki którym można wyjaśnić ich pisownię – w rozwiązaniach rebusów podkreśla litery oznaczające głoski, które wymawia się inaczej, niż pisze</p>	<p>wyrazy odróżniają się od pozostałych – uzupełnia literami nazwy miast w celu wyjaśnienia różnic między ich pisownią a wymową – dopisuje formy wyrazów uzasadniające ich pisownię – rozwiązuje rebus, a następnie układa zdanie z wyrazem będącym rozwiązaniem</p>	<p>formami wyrazów lub wyrazami pochodzącymi z tej samej rodziny wyrazów – dzieli wyrazy na dwie grupy w zależności od miejsca, w którym zachodzą rozbieżności między ich wymową a zapisem – podaje własne przykłady wyrazów, w których zachodzą rozbieżności między wymową a zapisem</p>
109.	<p>Scenariusz to film na papierze... I, 1: 1), 7), 8); 2: 5), 8), 9), 10); II, 3: 1), 3); III, 2: 5) – Kornel Makuszyński, <i>Panna z mokrą głową</i> – <i>Panna z mokrą głową</i> - scenariusz filmowy (Tomasz Piotrowski, Kazimierz Tarnas) – adaptacja filmowa – scenariusz – tekst główny – tekst poboczny – środki filmowe</p>	<p>– zauważa różnice między lekturą a filmem – określa czas i miejsce wydarzeń, wymienia bohaterów – zna pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i></p>	<p>– opisuje sytuację przedstawioną w utworze – wie, czym jest adaptacja filmowa – rozmawia o czytaniu książek i oglądaniu filmów – zna pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i></p>	<p>– zauważa różnice między tekstem literackim a scenariuszem – wie, czym jest adaptacja filmowa – rozumie pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i> – wskazuje w tekście scenariusza tekst poboczny – podaje przykłady adaptacji filmowej – zna filmowe środki wyrazu – pisze pracę na temat: <i>Co lepsze – książka czy film?</i></p>	<p>wskazuje różnice między tekstem literackim a scenariuszem – podaje przykłady adaptacji filmowej – wyjaśnia pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i> – wyjaśnia terminy filmowe – wypowiada się na temat roli dźwięku i światła w filmie – wypowiada się na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – pisze pracę na temat: <i>Co lepsze – książka czy film?</i></p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 274–277]				
110.	Czy uważnie przeczytaliśmy <i>Opowieści z Narnii</i> C.S. Lewisa? ⁴ I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3), 8); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – autor – biogram	– z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą nauczyciela uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury	– odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – rozwiązuje krzyżówkę – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury – częściowo uzupełnia diagram – mówi o książce	– korzysta z dostępnych źródeł informacji – z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – dopisuje tytuły książek Lewisa – uzupełnia diagram – opowiada wybrany fragment lektury	– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – bezbłędnie uzupełnia diagram – opowiada wybrany fragment lektury – odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki
111.	Świat przedstawiony w <i>Opowieściach z Narnii</i> C.S. Lewisa. I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 16), 19), 20); 2: 3), 8); III, 1: 1); 2: 3), 4) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń	– wymienia elementy świata przedstawionego utworu – wymienia głównych bohaterów – mówi o wydarzeniach	– podaje najważniejsze informacje na temat głównych bohaterów, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych – określa czas i miejsce wydarzeń – porządkuje plan wydarzeń	– dzieli bohaterów na pierwszo-, drugoplanowych i epizodycznych – porządkuje plan wydarzeń – wie, że akcja rozgrywa się w dwóch światach: realistycznym i fantastycznym	– wymienia bohaterów i dzieli ich według wskazań tabeli – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich cytatów, dopasowuje do odpowiedniego miejsca w tabeli – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – formułuje wniosek
112.	Dlaczego w Narnii nie	– zapisuje skojarzenia do nazwy	– dopisuje przynajmniej dwa wyrazy	– dopisuje wyrazy	– wyjaśnia, dlaczego w Narnii nie

⁴ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski*. Szkoła podstawowa, klasa 5; WSiP, Warszawa 2018

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>było Bożego Narodzenia? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11), 12); II, 2: 4), 8); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – synonimy – opis postaci – opis przedmiotu</p>	<p><i>Boże Narodzenie</i> – podaje zwyczaj bożonarodzeniowy – koloruje ilustrację przedstawiającą Świętego Mikołaja z Narnii – opowiada o wymarzonym prezencie</p>	<p>bliskożnaczne do wyrazu <i>prezent</i> – opowiada o zwyczajach bożonarodzeniowych – koloruje i opisuje ilustrację przedstawiającą Świętego Mikołaja z Narnii – zapisuje informacje na temat prezentów, jakie otrzymali bohaterowie lektury – opowiada o wymarzonym prezencie</p>	<p>bliskożnaczne do wyrazu <i>prezent</i> – opowiada o swoich przeżyciach związanych ze świętami – opisuje swój wymarzony świąteczny prezent</p>	<p>było Bożego Narodzenia – wypowiada się na temat swojego wyobrażenia Świętego Mikołaja – opisuje swój wymarzony świąteczny prezent</p>
113.	<p>Aslan – dobry duch w lwiej skórze. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 12), 2: 4), 5); 3: 1); IV, 5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – frazeologizmy – bohater</p>	<p>– rozumie znaczenie niektórych podanych związków frazeologicznych – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego – opowiada o Aslanie – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis lwa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie niektórych podanych związków frazeologicznych – korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego – mówi, jak rozumie sens podanego zdania – opowiada o Aslanie – samodzielnie tworzy opis lwa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych – wyjaśnia sens podanego zdania – opowiada o Aslanie i jego roli w Narnii – omawia fragment tekstu opisujący reakcję dzieci na dźwięk słowa <i>Aslan</i> – nazywa cechy Aslana – tworzy poprawny opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi</p>	<p>– bezbłędnie wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych – układa zdania ze związkami frazeologicznymi – uzasadnia podane cechy Aslana przykładami jego zachowania, postępowania – ocenia bohatera – wyjaśnia znaczenie Aslana w powieści – redaguje wyczerpujący, bezbłędny opis bohatera, używa różnych środków stylistycznych</p>
114.	<p>Opowieści z Narnii – książka a film. I, 2: 3), 8), 9), 10), 11), 13); II, 2: 7); III, 1: 1), 2), 3); IV,</p>	<p>– ogląda film – wie, czym jest ekranizacja</p>	<p>– z uwagą ogląda film – łączy pojęcia z odpowiednimi wyjaśnieniami – redaguje wypowiedź na temat filmu</p>	<p>– rozumie, czym jest ekranizacja – dzieli się wrażeniami z obejrzanego filmu</p>	<p>– omawia podobieństwa i różnice między książką a filmem – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź z</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – ekranizacja – terminologia związana z filmem			– redaguje kilkuzdaniową pismną wypowiedź zachęcającą do obejrzenia filmu	uzasadnieniem zachęcającą do obejrzenia filmu
115.	Dopełnienie – nieznana nam dotąd część zdania. II, 1: 1), 2), 3), 8), 10) – części zdania – dopełnienie [podręcznik: s. 278–280; zeszyt ćwiczeń, s. 166–168]	– wie, czym jest dopełnienie – zna pytania, na które odpowiada dopełnienie	– wyszukuje w zdaniach poznane części zdania – zna pytania, na które odpowiada dopełnienie	– wie, czym dopełnienie może być wyrażone – uzupełnia zdania dopełnieniami	– określa rolę dopełnienia w tekście – funkcjonalnie używa dopełnień w tekście
116.	Telewizja – przyjaciel czy wróg? I, 2: 1), 2), 3), 5), 6), 8), 9), 10), 11), 13); II, 2: 6), 7); 3: 1), 2), 3); III, 1: 1), 2), 3), 4), 6); IV, 3), 5), 6), 7), 9) – program telewizyjny [podręcznik, s. 281–282; zeszyt ćwiczeń, s. 106–109]	– wypowiada się ogólnikowo na temat znaczenia telewizji w życiu współczesnego społeczeństwa – z pomocą nauczyciela wskazuje zalety i wady powszechnego dostępu do telewizji – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika wyrazów obcych	– wypowiada się ogólnikowo na temat miejsca telewizji wśród innych mediów – wypowiada się ogólnikowo na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych	– wypowiada się na temat miejsca telewizji wśród innych mediów – wypowiada się na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego, dopasowując język i styl wypowiedzi do	– interesująco wypowiada się na temat miejsca telewizji wśród innych mediów – wypowiada się na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego, dopasowując język i styl wypowiedzi do wystąpienia publicznego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się krótko na temat najciekawszego (jego zdaniem) programu telewizyjnego – z pomocą nauczyciela pisze krótki tekst informacyjny na temat wybranego programu telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika wyrazów obcych – podejmuje próbę przedstawienia najbardziej wartościowego (jego zdaniem) programu telewizyjnego – podejmuje próbę napisania tekstu informacyjnego na temat wybranego programu telewizyjnego – stara się napisać krótki tekst promujący (reklamujący) jakiś program telewizyjny – uczestniczy w debacie na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wystąpienia publicznego – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – korzysta ze słownika wyrazów obcych – przedstawia krótko najbardziej wartościowy (jego zdaniem) program telewizyjny – samodzielnie tworzy tekst informacyjny dotyczący programu telewizyjnego – tworzy tekst promujący (reklamujący) program telewizyjny – aktywnie uczestniczy w debacie na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka, zachowuje zasady poprawnej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – krytycznie wypowiada się na temat zwyczajów panujących w jego środowisku, związanych z oglądaniem telewizji – korzysta ze słownika wyrazów obcych – przedstawia najbardziej wartościowy (jego zdaniem) program telewizyjny – samodzielnie tworzy tekst informacyjny dotyczący programu telewizyjnego – samodzielnie tworzy tekst promujący (reklamujący) program telewizyjny – aktywnie uczestniczy w debacie na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka, zachowuje zasady poprawnej dyskusji
117.	<p>Dlaczego warto słuchać radia?</p> <p>I, 2: 1), 2), 3), 5), 10), 13); II, 2: 7); 3: 1), 2), 3), 6), 7); III, 1: 1), 2), 4), 6); IV, 3), 7), 9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wrażeniach związanych ze słuchaniem radia – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – odróżnia zdania prawdziwe od zdań fałszywych – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – Polskie Radio – radio – ramówka – Teatr Polskiego Radia 	<p>powstania Polskiego Radia</p> <ul style="list-style-type: none"> – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – słucha dowolnego sluchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru 	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – słucha dowolnego sluchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha archiwalnych nagrań – uczestniczy w sporządzeniu klasowej listy ulubionych stacji i audycji radiowych – formułuje wypowiedź na podany temat wraz z uzasadnieniem – słucha dowolnego sluchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje informacje na temat doświadczeń związanych ze słuchaniem radia przez siebie i swoich bliskich – formułuje wypowiedź na podany temat wraz z uzasadnieniem – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – wyjaśnia, czym jest ramówka – korzysta z ramówki programowej – ocenia sluchowisko / nagranie z archiwum teatru
118.	<p>Różne sposoby rozmawiania z widzem.</p> <p>I, 2: 8), 9), 10), 11), 13); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 3), 5); IV, 1), 2), 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Gatunki filmowe</i> – <i>Repertuar kinowy</i> – film fabularny – film dokumentalny – animacja – repertuar kinowy [podręcznik: s. 283–284, 287; zeszyt ćwiczeń: s. 109–112] 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe rodzaje filmowe – orientuje się w różnicach między filmem dokumentalnym i fabularnym – wie, czym jest animacja – wie, czym jest scenariusz filmowy – z pomocą nauczyciela nadaje filmom tytuły odpowiadające ich gatunkom i tematom – dostrzega rolę muzyki w filmie – wie, czym jest repertuar kinowy – korzysta z legendy umieszczonej w repertuarze 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe rodzaje filmowe – orientuje się w różnicach między filmem dokumentalnym i fabularnym – wie, czym jest animacja – uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – podejmuje próby nadania filmom tytułów odpowiadających ich gatunkom i tematom – opowiada krótko wybrany film, stara się wyrazić ocenę na jego temat – dostrzega rolę muzyki w filmie – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe gatunki filmowe – poprawnie wskazuje cechy charakterystyczne filmu dokumentalnego i fabularnego – wie, czym jest animacja – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – tworzy poprawnie tytuły filmów w zależności od gatunku i tematu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe gatunki filmowe – poprawnie wskazuje cechy charakterystyczne filmu dokumentalnego i fabularnego – wie, czym jest animacja – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – tworzy poprawnie tytuły filmów w zależności od gatunku i tematu – wypowiada się krytycznie na

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		kinowym – z pomocą nauczyciela uzupełnia diagram – wypowiada się ogólnikowo na temat wpływu filmów na młodego człowieka	graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym – włącza się do rozmowy o kinie – z reguły poprawnie uzupełnia diagram związany z filmem – wypowiada się krótko na temat wpływu filmów na młodego człowieka, podejmuje próbę uzasadnienia swojego stanowiska	– opowiada wybrany film, podejmuje próbę jego oceny – wypowiada się na temat roli muzyki w filmie – wypowiada się krótko na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat wartości kina – próbuje wykonać „filmik” animowany na podstawie instrukcji – wypowiada się krótko na temat wpływu filmów na młodego człowieka, uzasadnia swoje stanowisko	temat wybranego filmu, ocenia go i argumentuje swoje stanowisko – interesująco wypowiada się na temat roli muzyki w filmie – ciekawie wypowiada się na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat wartości kina – interesująco wypowiada się na temat wpływu filmów na młodego człowieka, uzasadnia swoje stanowisko
119.	Czym jest dubbing? I, 1: 8), 12); 2: 1), 3), 8), 9), 10); II, 3: 1), 2), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2)	– czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wie, czym jest dubbing – uczestniczy w scenie	– czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wie, czym jest dubbing – wypowiada się na temat zalet i wad filmów dubbingowanych	– czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wyjaśnia na podstawie tekstu, czym jest dubbing	– czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wyjaśnia na podstawie tekstu, czym jest dubbing

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>–Jolanta Gajda-Zadworna,<i>Znów będą Sbrekiem</i> (fragmenty rozmowy ze Zbigniewem Zamachowskim)</p> <p>– film</p> <p>– wywiad</p> <p>– dubbing</p> <p>[podręcznik, 285–286]</p>	<p>pantomimicznej</p> <p>– wie, czym jest wywiad</p> <p>– z pomocą nauczyciela opracowuje listę pytań do wywiadu z konkretną osobą</p>	<p>– uczestniczy w scenie pantomimicznej</p> <p>– wie, czym jest wywiad</p> <p>– podejmuje próbę przygotowania listy pytań do wywiadu z konkretną osobą</p>	<p>– wypowiada się na temat zalet i wad filmów dubbingowanych</p> <p>– uczestniczy w scenie pantomimicznej</p> <p>– przygotowuje się do przeprowadzenia wywiadu (sporządza listę pytań do konkretnej osoby)</p>	<p>– wypowiada się krytycznie na temat zalet i wad filmów dubbingowanych, odnosi się do konkretnych przykładów</p> <p>– uczestniczy w scenie pantomimicznej</p> <p>– przygotowuje się do przeprowadzenia wywiadu (sporządza listę pytań do konkretnej osoby)</p>
120.	<p>Ogród sztuki – przygotowanie do sprawdzianu.</p> <p>I, 1: 4); 2: 2), 8), 9), 10); II, 1: 1), 3), 4), 5), 6), 8); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9)</p> <p>– treści zawarte w 6. rozdziale podręcznika</p> <p>– uosobienie, porównanie, frazeologizm, adaptacja, pejzaż, martwa natura, foyer</p> <p>– film dokumentalny, fabularny, animowany</p> <p>– orzeczenie czasownikowe</p> <p>– orzeczenie imienne</p> <p>– dopełnienie</p> <p>– sprawozdanie</p> <p>[podręcznik, s. 288–290]</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– rzadko odpowiada na pytania do tekstu, ma trudności w odnalezieniu w nim potrzebnych informacji</p> <p>– zna niektóre pojęcia związane z teatrem, filmem, malarstwem</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– częściowo odpowiada na pytania do tekstu, odnajdując w nim potrzebne informacje</p> <p>– zna podane pojęcia i terminy</p> <p>– wskazuje dopełnienia w zdaniach</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– odpowiada na pytania do tekstu, z reguły odnajdując w nim właściwe informacje</p> <p>– rozumie poznane pojęcia i terminy</p> <p>– odróżnia orzeczenia czasownikowe od orzeczeń imiennych</p> <p>– określa, jaką częścią mowy jest wyrażone dopełnienie</p>	<p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe informacje</p> <p>– poprawnie definiuje poznane pojęcia i terminy</p> <p>– wskazuje łączniki w orzeczeniach</p> <p>– zna wyróżniki sprawozdania jako formy wypowiedzi</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
121.	<p>Ogród sztuki – piszemy sprawdzian. I, 1: 4); 2: 2), 8), 9), 10); II, 1: 1), 3), 4), 5), 6), 8); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – sprawdzian kontrolny nr 6 – uosobienie, porównanie, frazeologizm, adaptacja, pejzaż, martwa natura, foyer – film dokumentalny, fabularny, animowany – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – dopełnienie – sprawozdanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – rzadko odpowiada na pytania do tekstu, ma trudności w odnalezieniu w nim potrzebnych informacji – zna niektóre pojęcia związane z teatrem, filmem, malarstwem 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – częściowo odpowiada na pytania do tekstu, odnajdując w nim potrzebne informacje – zna podane pojęcia i terminy – wskazuje dopełnienia w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, z reguły odnajdując w nim właściwe informacje – rozumie podane pojęcia i terminy – odróżnia orzeczenia czasownikowe od orzeczeń imiennych – określa, jaką częścią mowy jest wyrażone dopełnienie 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe informacje – poprawnie definiuje podane pojęcia i terminy – wskazuje łączniki w orzeczeniach – zna wyróżniki sprawozdania jako formy wypowiedzi
Warto marzyć					
122.	<p>Dlaczego warto marzyć? I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 5), 11); II, 2: 4), 9); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 7), 9) – Joanna Kulmowa, <i>Nie wyrastaj z marzenia</i> – tytuł – podmiot liryczny – opowiadanie [podręcznik, s. 292]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do własnych doświadczeń – próbuje określić nadawcę i adresata tekstu – opowiada o swoich marzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – stara się wyjaśnić sens tytułu wiersza – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do własnych doświadczeń i próbując odwołać się do argumentów zawartych w wierszu – określa nadawcę i adresata tekstu – próbuje określić stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia marzeń – podejmuje próbę uzasadnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wyjaśnia sens tytułu wiersza – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do argumentów zawartych w wierszu i prezentując własne stanowisko na temat istoty snucia marzeń – określa nadawcę i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – trafnie wyjaśnia sens tytułu wiersza i opatruje go krótkim komentarzem – wypowiada się na temat wartości marzeń w życiu, komentując argumenty zawarte w wierszu i prezentując własne stanowisko na ten temat – określa stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			trafności tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, wykorzystując zasugerowane słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela	– określa stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia marzeń – określa intencję wypowiedzi osoby mówiącej – uzasadnia trafność tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, poprawnie wykorzystując zasugerowane słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela – podejmuje próbę wyjaśnienia znaczenia związku frazeologicznego zawartego w temacie lekcji	marzeń – określa nadawcę i adresata tekstu, zwracając uwagę na formę gramatyczną wyrażenia <i>nie wyrastaj z marzenia</i> – określa intencję wypowiedzi podmiotu lirycznego – uzasadnia trafność tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, wykorzystując słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela – poprawnie wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego zawartego w temacie lekcji
123.	Tworzymy fragment scenariusza filmowego. I, 1: 1), 2), 11), 19), 2: 8), 9), 10), 12), III, 2: 8), 9), IV, 2) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – świat przedstawiony – scenariusz filmowy [podręcznik, s. 293–296]	– wymienia niektóre elementy świata przedstawionego – bierze udział w pracy grupy	– mówi o świecie przedstawionym w utworze – bierze udział w pracy grupy	– wymienia elementy świata przedstawionego w utworze – wyodrębnia elementy fantastyczne – na podstawie fragmentu książki i fotosów filmowych pisze scenariusz – bierze udział w scenie przygotowanej na podstawie scenariusza	– charakteryzuje świat przedstawiony w utworze – na podstawie fragmentu książki i fotosów filmowych pisze scenariusz – dobiera muzykę do scenariusza – planuje pracę grupy
124.	W jakich okolicznościach	– wie, czym jest okolicznik	– wie, na jakie pytania odpowiada	– wie, jakimi częściami mowy	– funkcjonalnie używa

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>to się stało? – poznajemy okolicznik. II, 1: 1), 2), 3), 6), 8), 10) – okolicznik [podręcznik, s. 297–299; zeszyt ćwiczeń, s. 169–172]</p>		<p>okolicznik – rozpoznaje okoliczniki w tekście</p>	<p>mogą być wyrażone okoliczniki – uzupełnia tekst okolicznikami</p>	<p>okoliczników w tekście</p>
125.	<p>Kim jest, a kim chciałby być podmiot liryczny w wierszu Hanny Januszewskiej? I, 1: 1), 2), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 11), 12); II, 2: 4); 3: 2), 3), 5), 6); III, 1: 1), 3) – Hanna Januszewska, <i>Dal</i> – podmiot liryczny – strofa, zwrotka – akcent wyrazowy [podręcznik, s. 300–302]</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, że strofa to inaczej zwrotka – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – krótko wypowiada się na temat bohatera utworu – wymienia jego pragnienia – czyta tekst głośno – wie, czym jest akcent wyrazowy</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – posługuje się zamiennie terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i> – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – krótko wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach – stara się zacytować właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się interpretować go glosem – wie, czym jest akcent wyrazowy – z reguły poprawnie akcentuje wyrazy i wskazuje sylaby akcentowane</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest strofa, posługuje się zamiennie terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i> – określa osobę mówiącą w wierszu – wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach – z reguły cytuje właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – podejmuje próby interpretacji cytatu w kontekście całości utworu – próbuje ocenić trafność tytułu utworu względem treści – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest strofa, swobodnie posługuje się terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i> – trafnie określa osobę mówiącą w wierszu – interesująco wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach i krótko je komentuje – cytuje właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – interpretuje cytat w kontekście całości utworu – ocenia trafność tytułu utworu względem treści, argumentuje swoje stanowisko – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się interpretować go glosem – wie, czym jest akcent</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				interpretować go głosem – wie, czym jest akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy, wskazuje sylaby akcentowane	wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy, wskazuje sylaby akcentowane
126.	<p>Czy Kaśce udało się pokonać samą siebie? I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4), 11); II, 2: 4), 5), 6), 9); 3: 2), 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 5); 2: 1), 7), 9); IV, 3), 5), 6) – Anna Onichimowska, <i>Najwyższa góra świata</i> – narracja trzecioosobowa – narracja pierwszoosobowa (pamiętnikarska) – punkt kulminacyjny [podręcznik, s. 303–309]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa ogólnie temat tekstu – wymienia postacie ukazane w tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych fragmentów tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – tworzy własny tekst, posługując się narracją pierwszoosobową 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa główny problem utworu – wskazuje głównego bohatera i inne postacie ukazane w tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przerośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – wie, kim jest narrator w utworze epickim – próbuje określić, kim jest narrator w czytany utworze – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – prezentuje główny problem utworu – wypowiada się na temat głównego bohatera i innych postaci ukazanych w tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przerośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – określa trafność tytułu względem treści tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia narracji 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – prezentuje główny problem utworu – wypowiada się krytycznie na temat głównego bohatera i innych postaci ukazanych w tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosząc się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przerośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – określa trafność tytułu względem treści tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia sposoby prowadzenia narracji w epice – podejmuje próby dopasowania typu narracji do celu wypowiedzi – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową 	<ul style="list-style-type: none"> narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa – dopasowuje typ narracji do celu wypowiedzi – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową
127.	<p>Dlaczego nie należy rezygnować z marzeń? I, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 11); II, 2: 4), 5); III, 1: 1), 2); IV, 1), 3), 5), 6) – Anthony de Mello, <i>Orzeł królewski</i> – przesłanie tekstu [podręcznik, s. 310]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega różnice w zachowaniach bohaterów – odczytuje utwór w płaszczyźnie dosłownej – podejmuje próby interpretacji przysłówia – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega różnice w zachowaniach bohaterów i podejmuje próbę określenia przyczyn tych różnic – odczytuje utwór w płaszczyźnie dosłownej – podejmuje próby interpretacji przysłów i doboru najtrafniejszego pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – porównuje zachowania bohaterów utworu, dostrzega różnice i określa ich przyczyny – odczytuje utwór w płaszczyźnie przenośnej – z reguły poprawnie interpretuje przysłówia i dobiera najtrafniejsze pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – porównuje zachowania bohaterów utworu, dostrzega różnice i określa ich przyczyny – trafnie odczytuje utwór w płaszczyźnie przenośnej, określa przesłanie tekstu – poprawnie interpretuje przysłówia i dobiera najtrafniejsze pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych
128.	<p>Czym są „Gdyby” dla osoby mówiącej w wierszu Joanny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>Kulmowej? I, 1: 1), 2), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 5), 6); 3: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6)</p> <p>– Joanna Kulmowa, <i>Moje Gdyby</i></p> <p>– akcent wyrazowy</p> <p>– podmiot liryczny</p> <p>– frazeologizm</p> <p>[podręcznik, s. 311]</p>	<p>– wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdylby</i></p> <p>– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii</p> <p>– rysuje krainę, w której spełniają się marzenia</p>	<p>– dostrzega przenośny charakter nazwy miejscowej <i>Gdyby</i>, która pojawia się w tytule utworu</p> <p>– dostrzega dowcip (humor) zawarty w utworze</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdylby</i> i stara się rozszyfrować ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne do innych wyrazów (np. <i>gdylbiarz</i> – <i>grzybiarz</i>)</p> <p>– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii</p>	<p>– interpretuje nazwę miejscową <i>Gdyby</i> jako miano metaforyczne</p> <p>– dostrzega dowcip (humor) zawarty w utworze</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdylby</i> i stara się rozszyfrować ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne do innych wyrazów (np. <i>gdylbiarz</i> – <i>grzybiarz</i>)</p> <p>– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii</p>	<p>– interpretuje nazwę miejscową <i>Gdyby</i> jako miano metaforyczne</p> <p>– wyjaśnia, na czym polega dowcip (humor) zawarty w utworze</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdylby</i> i trafnie rozszyfrowuje ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne do innych wyrazów (np. <i>gdylbiarz</i> – <i>grzybiarz</i>)</p> <p>– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii</p>
129.	<p>Sporządzamy przepis na cudowną pigułkę odmładzającą. I, 1: 1), 2), 14), 18); 2: 2), 5), 8); II, 1: 1), 4); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 9)</p> <p>– Roald Dahl, <i>Receptura Wonka-Vitu</i></p> <p>– przepis</p> <p>– instrukcja</p> <p>[podręcznik, s. 312–314,</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wypowiada się ogólnikowo na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym</p> <p>– z pomocą nauczyciela podejmuje próbę uporządkowania informacji z tekstu w postaci tabeli</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wypowiada się ogólnikowo na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym</p> <p>– wskazuje zalety i wady pozostania wiecznie młodym</p> <p>– podejmuje próbę uporządkowania informacji z tekstu w postaci tabeli (określenia składników i przyrządów potrzebnych do przygotowania</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– na podstawie tekstu wypowiada się na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym</p> <p>– określa zalety i wady pozostania wiecznie młodym</p> <p>– porządkuje informacje z</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wypowiada się na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym; przywołuje inne historie związane z tym motywem</p> <p>– stawia tezy związane z tematem</p> <p>– określa zalety i wady pozostania wiecznie młodym</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zeszyt ćwiczeń, s. 19–20]	<p>(określenia składników i przyrządów potrzebnych do przygotowania tabletki odmładzającej)</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie wzoru podejmuje próbę samodzielnego napisania przepisu (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający) – dostrzega różnice między instrukcją obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu a przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega główne różnice między przepisem a instrukcją – podejmuje próbę zredagowania słowno-obrazkowej instrukcji obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu (odwzorowuje szablon) – używa zdań pojedynczych, z reguły zachowuje logiczny wywód 	<p>tabletki odmładzającej)</p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próbę samodzielnego napisania przepisu (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający), stara się zachować odpowiedni układ tekstu – bierze udział w rozmowie na temat programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – dostrzega różnice między instrukcją obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu a przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega różnice między przepisem a instrukcją – podejmuje próbę zredagowania słowno-obrazkowej instrukcji obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu (odnosi się do wzoru) – z reguły stosuje właściwe formy czasowników, używa zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje słownictwo określające następstwo w czasie 	<p>tekstu w postaci tabeli (określa składniki i przyrządy potrzebne do przygotowania tabletki odmładzającej, zachowuje kolejność ich zastosowania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisze własny przepis (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający), zachowując odpowiedni układ tekstu – wypowiada się na temat programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – porównuje instrukcję obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu z przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega różnice między przepisem a instrukcją – redaguje słowno-obrazkową instrukcję obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu – świadomie stosuje właściwe formy czasowników, używa 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie porządkuje informacje z tekstu w postaci tabeli (określa składniki i przyrządy potrzebne do przygotowania tabletki odmładzającej, zachowuje kolejność ich zastosowania) – pisze własny przepis (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający), zachowując odpowiednią formę – wypowiada się na temat programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – porównuje instrukcję obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu z przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – zna różnice między przepisem a instrukcją – redaguje słowno-obrazkową instrukcję obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu – zna cechy językowo-

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje słownictwo określające następstwo w czasie	stylistyczne instrukcji, tj. świadomie stosuje właściwe formy czasowników, używa zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje właściwe słownictwo określające następstwo w czasie
130.	<p>To już wiemy! II, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 8), 10)</p> <ul style="list-style-type: none"> – części mowy – stopniowanie przymiotników i przysłówek – nieosobowe formy czasownika – liczebnik – rodzaje liczebników – przyimek – wyrażenie przymkowe – związki wyrazowe współrzędne i podrzędne – części zdania – podmiot – rodzaje podmiotu – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – przydawka – dopełnienie – okolicznik – zdania bezpodmiotowe <p>[podręcznik, s. 315–318]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych – wskazuje części zdania – wie, że niektóre zdania nie zawierają podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście poznane części mowy – wskazuje w tekście wyrażenia przymkowe – wskazuje przykłady związków współrzędnych i związków podrzędnych – pyta o wyrazy określające 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia części mowy – rozróżnia części zdania – określa, jakie części mowy tworzą podane związki wyrazowe – układa zdania z podanymi częściami mowy we wskazanej funkcji – dopasowuje podane liczebniki do zdań w taki sposób, aby pełniły w zdaniu wskazaną funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wypowiedź z użyciem podanych części mowy – określa funkcję wyrazów w zdaniu – wskazuje w tekście i nazywa rodzaje liczebników – opisuje sytuację przedstawioną na fotosie, stosując nieosobowe formy czasownika zakończone na <i>-no</i> lub <i>-to</i> oraz formy stopnia wyższego lub najwyższego przymiotnika lub przysłówka – wskazuje w tekście przykłady zdań bezpodmiotowych oraz różnych części zdania

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
131.	<p>W jaki sposób należy pisać pozdrowienia? I, 2: 1); II, 1: 6); 2: 1), 2), 3), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 7); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 6), 9) – <i>Piszę pozdrowienia</i> – pozdrowienia – kartka pocztowa – SMS [podręcznik, s.319–320, zeszyt ćwiczeń, s. 9–11, 13]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła – właściwie adresuje kartkę pocztową – na podstawie wzoru lub z pomocą nauczyciela podejmuje próby zredagowania pozdrowień z podróży – podejmuje próby zredagowania pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), korzysta z szablonu 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła – właściwie adresuje kartkę pocztową – zna układ kompozycyjny pozdrowień – podejmuje samodzielne próby zredagowania pozdrowień z podróży, z reguły tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi (czasem korzysta z wzoru) – podejmuje samodzielne próby zredagowania pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) – podejmuje samodzielne próby dopasowania języka i stylu wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień, wykorzystuje szablony z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła – właściwie adresuje kartkę pocztową – zna elementy kompozycyjne pozdrowień – samodzielnie redaguje pozdrowienia z podróży, z reguły tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi – samodzielnie redaguje pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) – podejmuje samodzielne próby dopasowania języka i stylu wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła – właściwie adresuje kartkę pocztową – zna elementy kompozycyjne pozdrowień – samodzielnie redaguje pozdrowienia z podróży, tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi – samodzielnie redaguje pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) – trafnie dopasowuje język i styl wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień
132.	<p>Kilka rad dla osób, które pisać nie potrafią zgodnie z ortografią. II, 1: 1), 4), 6); 4: 1); IV, 5) – Agnieszka Frączek, <i>Malarz szalony</i> – pisownia <i>-om, -a, -em, -e</i> w</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha utworu czytanego przez nauczyciela – wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i> – z pomocą nauczyciela określa formy gramatyczne (przypadek i liczbę) wynotowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha utworu czytanego przez nauczyciela – wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i> – z reguły poprawnie określa formy gramatyczne (przypadek i liczbę) wynotowanych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i> – z reguły poprawnie ustala formy gramatyczne (przypadek i liczbę) 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i> – prawidłowo ustala formy gramatyczne (przypadek i liczbę) wynotowanych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zakończeniach wyrazów – pisownia <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów [podręcznik, s. 321–322, zeszyt ćwiczeń, s. 189–194]	rzeczowników – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów	– zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – stara się uzasadnić pisownię zakończeń wyrazów i wewnątrzwyrazowych połączeń samogłosek ze spółgłoskami nosowymi	wynotowanych rzeczowników – dostrzega zależność zakończenia rzeczowników od ich formy gramatycznej – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – uzupełnia tekst, wpisując zwykle poprawne pod względem ortograficznym zakończenia wyrazów i wewnątrzwyrazowe połączenia samogłosek ze spółgłoskami nosowymi	rzeczowników – dostrzega zależność zakończenia rzeczowników od ich formy gramatycznej, wnioskuje na tej podstawie o pisowni <i>-om</i> w C. liczby mnogiej – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – uzupełnia tekst, wpisując poprawne pod względem ortograficznym zakończenia wyrazów i wewnątrzwyrazowe połączenia samogłosek ze spółgłoskami nosowymi
133.	Jak to jest radośnieżyć? I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 17), 18), 20); 2: 8), 11), 13); III, 1: 1), 3); 2: 1); IV, 1), 2) – <i>Jak dobrze nam...</i> – zaproszenie [podręcznik, s. 323]	– opowiada o swoich marzeniach – słuchapiosenki <i>Jak dobrze nam</i> w dowolnym wykonaniu	– mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu piosenki <i>Jak dobrze nam...</i> – mówi o marzeniach podmiotu lirycznego – wskazuje elementy rytmizujące tekst – stara się napisać zaproszenie	– wskazuje podmiot liryczny i mówi o jego marzeniach – kończy poprawnie podane zdanie – określa nastrój utworu – pisze zaproszenie	– opowiada o swoich planach na wakacje – wymienia środki artystyczne, jakie zastosował autor w swoim tekście – pisze zaproszenie zachęcające do wyprawy w jakieś piękne miejsce
134.	Warto marzyć – przygotowanie do sprawdzianu. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 3: 5); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2:	– czyta w skupieniu tekst – stara się odpowiadać na pytania do tekstu – stara się pisać przepis i pozdrowienia	– odpowiada na niektóre pytania do tekstu – określa części mowy występujące w zdaniu – uzupełnia frazeologizmy	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – poprawnie akcentuje wyrazy – wypisuje związki wyrazowe	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – wskazuje podmioty i orzeczenia – rozwija zdania, dopisując do

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	1), 9) – treści zawarte w 7. rozdziale podręcznika – narrator – frazeologizm – części mowy – związki wyrazowe współrzędne i podrzędne – podmiot – rodzaje podmiotu – orzeczenie – rodzaje orzeczeń – okolicznik – przepis – pozdrowienia [podręcznik, s. 324–326]		– pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje niektóre wyróżniki tych form wypowiedzi	– zna znaczenia frazeologizmów – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje najważniejsze wyróżniki tych form wypowiedzi	nich okoliczniki – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje wszystkie wyróżniki tych form wypowiedzi
135.	Warto marzyć – piszemy sprawdzian. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 3: 5); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – sprawdzian kontrolny nr 7 – narrator – akcent wyrazowy – części mowy – związki wyrazowe – części zdania – frazeologizm – przepis – pozdrowienia	– czyta w skupieniu tekst – stara się odpowiadać na pytania do tekstu – stara się pisać przepis i pozdrowienia	– odpowiada na niektóre pytania do tekstu – określa części mowy występujące w zdaniu – uzupełnia frazeologizmy – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje niektóre wyróżniki tych form wypowiedzi	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – poprawnie akcentuje wyrazy – wypisuje związki wyrazowe – zna znaczenia frazeologizmów – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje najważniejsze wyróżniki tych form wypowiedzi	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – wskazuje podmioty i orzeczenia – rozwija zdania, dopisując do nich okoliczniki – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje wszystkie wyróżniki tych form wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
Kartki z kalendarza					
136.	<p>W jaki sposób w dniu Wszystkich Świętych możemy uczcić pamięć naszych bliskich zmarłych?</p> <p>I, 1: 1), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8); II, 2: 4); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Wszystkich Świętych</p> <p>– Majka z Kozienic, <i>Do babci</i></p> <p>– Delfina Korabiewska, <i>Dziadek</i></p> <p>[podręcznik, s. 328]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega nastrój utworu, z pomocą nauczyciela nazywa wyrażane w nim emocje i uczucia – z pomocą nauczyciela określa nadawcę i adresata utworu – z pomocą nauczyciela wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – zwraca uwagę na nastrój utworu, wyrażane w nim emocje i uczucia – nazywa swoje reakcje czytelnicze – podejmuje próbę określenia nadawcy i adresata utworu – z pomocą nauczyciela wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście niektóre określenia metaforyczne, które w sposób eufemistyczny odnoszą się do śmierci i umierania (np. <i>sen, spać, odejść</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – uczestniczy w rozmowie na temat istoty obchodzenia święta poświęconego osobom zmarłym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – analizuje tekst wiersza pod kątem nastroju utworu, wyrażanych w nim emocji, uczuć – nazywa swoje reakcje czytelnicze – trafnie określa nadawcę i adresata utworu – z reguły poprawnie wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście niektóre określenia metaforyczne, które w sposób eufemistyczny odnoszą się 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – uczestniczy w rozmowie na temat istoty obchodzenia święta poświęconego osobom zmarłym, interesująco wypowiada się na ten temat – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – poprawnie analizuje tekst wiersza pod kątem nastroju utworu, wyrażanych w nim emocji, uczuć – nazywa swoje reakcje czytelnicze – trafnie określa nadawcę i adresata utworu – poprawnie wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście określenia metaforyczne, które w sposób eufemistyczny odnoszą się do śmierci i umierania (np. <i>sen, spać, odejść</i>), pracuje ze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				do śmierci i umierania (np. <i>sen, spać, odejść</i>), pracuje ze słownikiem, wyjaśniając znaczenia tych określeń	słownikiem, wyjaśniając znaczenia tych określeń
137.	<p>W jaki sposób 11 listopada możemy uczcić pamięć bohaterów walczących o odzyskanie przez Polskę niepodległości?</p> <p>I, 1: 4), 6), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8), 11); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 7)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Święto Niepodległości</p> <p>– Tadeusz Biernacki, Andrzej Hałaciński, <i>My, Pierwszą Brygadę</i></p> <p>– pieśń patriotyczna [podręcznik, s. 329]</p>	<p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje bohaterów utworu i orientuje się, jaka była ich rola w dążeniach Polski do uzyskania niepodległości</p> <p>– uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni</p>	<p>– uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– wymienia postacie związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości</p> <p>– uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni</p>	<p>– aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– korzystając z różnych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik biograficzny, leksykon historyczny itd.), gromadzi informacje na temat postaci związanych z odzyskaniem niepodległości, zbiera informacje dotyczące działalności Legionów</p> <p>– uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni</p>	<p>– aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– trafnie wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– korzystając z różnych źródeł wiedzy(encyklopedia, słownik biograficzny, leksykon historyczny itd.), ustala okoliczności powstania utworu, gromadzi informacje na temat postaci związanych z odzyskaniem niepodległości, zbiera informacje dotyczące działalności Legionów – przedstawia je w interesujący</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					sposób – uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni
138.	<p>Jakie życzenia spełnia gwiazda? I, 1: 1), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 11), 12); II, 2: 3), 4); III, 1: 1), 3); 2: 1) – Kartka z kalendarza – Boże Narodzenie – Leopold Staff, <i>Gwiazda</i> – życzenia świąteczne [podręcznik, s. 330]</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – zna zwyczaje, obrzędy i tradycje bożonarodzeniowe – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – z pomocą nauczyciela/na podstawie przykładu pisze życzenia świąteczne</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – zna zwyczaje, obrzędy i tradycje bożonarodzeniowe, krótko o nich opowiada – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – redaguje życzenia świąteczne w oparciu o wzór</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – samodzielnie redaguje życzenia świąteczne</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – interesująco opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – samodzielnie redaguje nieszablonowe życzenia świąteczne</p>
139.	<p>Za nami Boże Narodzenie. Tworzymy ranking zwyczajów bożonarodzeniowych. I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 8), 11); II, 2: 4); 3: 1); 4: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Kartka z kalendarza – Święto Trzech Króli – Jan Twardowski, <i>Mamusia</i> [podręcznik, s. 331]</p>	<p>– dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)</p>	<p>– z pomocą nauczyciela wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)</p>	<p>– wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci:</p>	<p>– wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.), określa</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)	ponadczasowy wymiar obchodzenia świąt związanych z tym wydarzeniem
140.	<p>Jaki pomnik mógłby uczcić Żołnierzy Niezłomnych? I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4); II, 2: 6); 3: 3); III, 1: 1), 2), 3), 4)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Leszek Czajkowski, <i>Wyklęci Niezłomni</i> [podręcznik, s. 332]</p>	– wie, kim byli Żołnierze Wyklęci	– proponuje sposób uczczenia pamięci Żołnierzy Niezłomnych – rozmawia na temat honoru	– mówi o sytuacji, która ukształtowała losy Żołnierzy Niezłomnych – wyjaśnia tytuł wiersza	– wie, dlaczego żołnierze podziemia antykomunistycznego byli nazywani wyklętymi albo niezłomnymi – wie, jaka była polityka władz komunistycznych wobec żołnierzy podziemia niepodległościowego
141.	<p>O jakiej ważnej prawdzie wiary jest mowa w <i>Elementarzu księdza Twardowskiego?</i> I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 8), 11), 12); II, 2: 4), 6), 9); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3); 2: 1), 9); IV, 5), 6)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Wielkanoc – Jan Twardowski,</p>	– czyta tekst na głos – z pomocą nauczyciela opowiada o swoich uczuciach i przeżyciach, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne/o zwyczajach i obrzędach związanych z Wielkanocą – z pomocą nauczyciela pisze życzenia wielkanocne	– czyta tekst na głos – zna zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – krótko wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – z pomocą nauczyciela łączy symbol z jego objaśnieniem – podejmuje próbę zredagowania życzeń wielkanocnych	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – prezentuje zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – z reguły poprawnie łączy symbol z jego objaśnieniem – redaguje tekst życzeń wielkanocnych	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – prezentuje zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – interesująco wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – łączy symbol z jego objaśnieniem – samodzielnie redaguje tekst życzeń wielkanocnych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>Elementarz księdza Twardowskiego</i> – życzenia świąteczne [podręcznik, s. 333]				
142.	O jakich wydarzeniach jest mowa w tekście <i>Anny Świrszczyńskiej W dniu 3 maja?</i> I, 1: 1), 5), 6), 7), 8), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 4), 8), 9), 11), 12); II, 2: 9); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1), 2), 3), 5), 6), 7) – Kartka z kalendarza – Święto Narodowe Trzeciego Maja – Anna Świrszczyńska, <i>W dniu 3 maja</i> – ogłoszenie [podręcznik, s. 334]	– słucha tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – korzysta z dostępnych źródeł, gromadząc informacje na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – podejmuje próbę napisania na podstawie wzoru ogłoszenia informującego o uroczystych obchodach Święta Narodowego Trzeciego Maja (np. akademii szkolnej)	– czyta tekst z podziałem na role – słucha tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – z pomocą nauczyciela ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – z pomocą nauczyciela lub w oparciu o wzór pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej)	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> , przedstawia zgromadzone informacje – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – wskazuje w tekście niektóre nawiązania do wydarzeń historycznych – pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej),	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – trafnie ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> , przedstawia je w interesujący sposób – poprawnie określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – wskazuje zawarte w tekście nawiązania do wydarzeń historycznych, omawia niektóre z nich – samodzielnie pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej)

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				zachowuje wyznaczniki gatunkowe ogłoszenia	

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie. Potrafi analizować i interpretować dzieła plastyczne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA DO PODRĘCZNIKA „JUTRO PÓJDE W ŚWIAT”, KLASA 6

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
1	<p>Planujemy pracę w nowym roku szkolnym. IV.3, IV.7 – skrócony opis bibliograficzny – spis treści – spis lektur – instrukcja pracy z podręcznikiem [podręcznik, s. 3–11, zeszyt ćwiczeń, s. 3–5]</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela lub na podstawie wzoru sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – stara się samodzielnie sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, jaki jest ich cel – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń, stara się wyrazić własną ocenę na ten temat – zapoznaje się z przedmiotowym</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, czemu służą – sprawnie posługuje się spisem treści – prezentuje ogólnie zawartość podręcznika i zeszytu ćwiczeń oraz wyraża swoją ocenę – zapoznaje się z przedmiotowym</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				systemem oceniania	systemem oceniania
Świat uczuć					
2	<p>W jakim nastroju jest poeta, który „zamiast człowiekiem powinien być wiosną”?</p> <p>I.1.1, I.1.4, I.1.20, II.2.4, II.2.5</p> <p>– Kazimierz Wierzyński, <i>Zielono nam w głowie</i></p> <p>– frazeologizm; podmiot liryczny; obraz poetycki; emocje, świat uczuć (ekspresja)</p> <p>[podręcznik, s. 14]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go – zauważa znaczenia dosłowne i przenośne w utworze – wyodrębnia z tekstu związki frazeologiczne – podejmuje próbę określenia uczuć przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu, wskazuje na znaczenia dosłowne i przenośne – określa podmiot liryczny – zauważa obrazy poetyckie w wierszu – łączy nastrój wiersza z nastrojem obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wskazuje wartości w utworze, określając nastrój utworu – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne, wyodrębniając obrazy poetyckie – nazywa uczucia przedstawione w wierszu i zestawia je z uczuciami wywołanymi obrazem
3.	<p>Jak sobie radzić z trudnymi emocjami?</p> <p>I.1.1, II.4.2, II.3.5</p> <p>– Hanna Januszewska, <i>Lwy</i></p> <p>– cytat; Bank uczuciowych słówek; rytm; zasady akcentowania</p> <p>[podręcznik, s. 15–17]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia – uczestniczy w pracy zespołowej polegającej na przygotowaniu scenek pantomimicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć – z pomocą nauczyciela wyszukuje cytaty w tekście – z zaangażowaniem bierze udział w scenkach pantomimicznych – zauważa rytm w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu, identyfikując emocje podmiotu lirycznego – samodzielnie wyszukuje cytaty – wspólnie z klasą szuka sposobów radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – zauważa rytm w wierszu i potrafi wskazać elementy go tworzące – zna reguły akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, odczytuje tekst, dostosowując brzmienie głosu do treści – interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – samodzielnie wyszukuje cytaty – podaje sposoby radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – samodzielnie wskazuje elementy tworzące rytm – zna i stosuje reguły akcentowania

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					wyrazów
4.	<p>Męki dorastania w dzienniku Adriana Mole’a. I.1.3, I.1.10 – Sue Townsend, <i>Adrian Mole. Męki dorastania</i> – rodzaj narracji; dziennik; pamiętnik; dialogi; humor w tekście [podręcznik, s. 18–24]</p>	<p>– zna formę dziennika – wie, kim jest narrator – opowiada ogólnikowo o wydarzeniach opisanych we fragm. książki <i>Adrian Mole...</i> – podaje kilka informacji na temat bohatera</p>	<p>– rozpoznaje czytany utwór jako dziennik – wskazuje w tekście fragmenty o tym świadczące – odróżnia autora książki od narratora – określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>– rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – odróżnia autora książki od narratora – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – wskazuje w tekście elementy komiczne – samodzielnie pisze o dalszych losach bohatera</p>	<p>– wskazuje na podstawie tekstu cechy dziennika, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – samodzielnie odnajduje w tekście elementy komiczne i określa ich funkcję – samodzielnie pisze o dalszych losach bohatera – poprawnie pisze tekst w formie dziennika</p>
5.	<p>Jakie bariery ludzie budują między sobą? II.2.8, II.3.7 – Vaclav Havel, <i>Bariera</i> – synonimy; zasady rozmowy (etykieta) [podręcznik, s. 25]</p>	<p>– zna pojęcie synonimu</p>	<p>– wynajduje w słowniku synonimy słowa <i>bariera</i></p>	<p>– zauważa nietypową formę wiersza – samodzielnie wskazuje synonimy słowa <i>bariera</i></p>	<p>– właściwie interpretuje formę wiersza, odczytując jego sens – wskazuje przykłady nieporozumień komunikacyjnych – poprawnie pisze pracę o etykiecie językowej</p>
6.	<p>Głosem, gestem, mimiką – o komunikowaniu wiadomości, uczuć i emocji. II.2.1, II.2.2, II.2.3, II.2.4</p>	<p>– widzi różnicę między językiem mówionym a pisany</p>	<p>– widzi różnicę między językiem mówionym a pisany i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny</p>	<p>– wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje znaczenie</p>	<p>– przekształca tekst wypowiedzi ustnej na staranną wypowiedź w języku pisany – świadomie i poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– <i>Kraina języka. Jak się komunikujemy?</i> – język werbalny i niewerbalny; mówiony i pisany, język literacki i potoczny [podręcznik, s. 26–29, zeszyt ćwiczeń, s. 115–117]			niewerbalnych środków komunikacyjnych	– rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacyjnych
7.	Dlaczego klasie Neli nie udało się zintegrować? I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.16, I.1.19, I.1.20, III.2.5 – Agnieszka Tyska, <i>M jak dżem</i> – akcja, elementy akcji; opis bohaterów; świat wewnętrznych przeżyć; problem z integracją klasy [podręcznik, s. 30–35]	– opowiada o wydarzeniach opisanych w tekście – zna pojęcie <i>integracja</i> – włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	– odtwarza wydarzenia, tworzy plan wydarzeń, wskazując kolejność zdarzeń – w sposób podstawowy charakteryzuje bohaterów – rozumie pojęcie <i>integracja</i> i włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	– odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji – charakteryzuje bohaterów, zwracając uwagę na ich zachowania i uczucia – uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją	– określa elementy akcji, wskazuje świadomie punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, podając cytaty opisujące ich zachowania i uczucia – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją – umiejętnie formułuje swoje sądy
8.	Ten prezent to była niespodzianka wszech czasów! Tworzymy opis przeżyć wewnętrznych. III.2.1, III.2.3	– zna słowa opisujące uczucia	– umie nazwać uczucia – tworzy plan tekstu	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, korzystając z epitetów i porównań oddających stany emocjonalne – dostrzega zewnętrzne przejawy emocji	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, posługując się słownictwem nazywającym stany emocjonalne, w tym frazeologizmami – potrafi opisać zewnętrzne objawy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– opis przeżyć wewnętrznych; wzór, wskazówki [podręcznik, s. 35–36, zeszyt ćwiczeń, s. 6–15]				poszczególnych emocji
9.	Czy smutki mogą mieć wielkie oczy? I.1.1, I.1.4 – Joanna Kulmowa, <i>Smutki</i> – nastrój, okoliczności, poetyckie określenia, ożywienia [podręcznik, s. 37–38, zeszyt ćwiczeń, s. 66–67]	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych w kontekście tytułu	– odczytuje nastrój wiersza – zna termin <i>podmiot liryczny</i> i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć	– określa podmiot liryczny – dostrzega i wskazuje ożywienia w tekście, odczytując nastrój wiersza – recytuje wiersz	–interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – podaje przykłady ożywień i uosobień – w sposób świadomy recytuje wiersz
10.	Kiedy powiemy „dzień dobry”, a kiedy „siema”. II.2.1, II.2.2, II.2.3; II.2.6 – <i>Kraina języka. Język swobodny i oficjalny</i> – język swobodny i oficjalny; rodzaje słownictwa: oficjalne – nieoficjalne; język pisany a język oficjalny;	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny	– wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące	– świadomie i poprawnie stosuje wypowiedzi pisemne o różnym stopniu formalności – dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	słownictwo potoczne – słownictwo formalne [podręcznik, s. 39–40, zeszyt ćwiczeń, s. 119– 120]				
11.	Dziecko, dzieciątko czy dzieciuch? Kiedy używać słów neutralnych, a kiedy pełnych emocji? II.2.1, II.2.2, II.2.3; II.2.6 – <i>Kraina języka. Język swobodny i oficjalny</i> – słownictwo potoczne – formalne; słowa wartościujące – słowa neutralne; przymiotniki oceniające i opisujące [podręcznik, s. 40–42, zeszyt ćwiczeń, s. 121]	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym	– posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, zauważając różnice w słownictwie wartościującym	– dostosowuje styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące	– dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje
12.	Miłość czy przyjaźń? Przyjaźń czy miłość? I.1.4, I.1.9, III.2.1 – Adam Mickiewicz, <i>Niepewność</i> – podmiot liryczny,	– opowiada o swoich wrażeniach po wysłuchaniu piosenki	– odczytuje nastrój wiersza – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę scharakteryzowania go oraz nazwania jego uczuć – zna termin <i>pytanie retoryczne</i>	– określa podmiot liryczny, nazywa jego uczucia i w tym kontekście wyjaśnia tytuł wiersza – zna i rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne	– interpretuje tytuł wiersza, oddając nastrój utworu – rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne i wie, jaką pełni w nim funkcję – umiejętnie tworzy opis przeżyć

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	kontrast, opis uczuć; budowa wiersza; pytanie retoryczne; opis przeżyć wewnętrznych [podręcznik, s. 43–45, zeszyt ćwiczeń, s. 67–68]				wewnętrznych
13.	Uczucia nastolatków w utworze Pawła Beręsewicza <i>Kiedy chodziłem z Julką Maj</i>. I.1.2, I.1.3; I.1.7, I.1.8, III.2.1 – Paweł Beręsewicz, <i>Kiedy chodziłem z Julką Maj</i> – zwroty oddające uczucia i emocje; cytaty; dialog; język potoczny; gatunek literacki: opowiadanie; opowiadanie obyczajowe, realizm [podręcznik, s. 46–51, zeszyt ćwiczeń, s. 80]	– odtwarza wydarzenia z tekstu – wymienia bohaterów	– opowiada o wydarzeniach, wskazuje narratora – zna termin <i>opowiadanie</i> – znajduje synonimy słowa <i>miłość</i>	– wie, czym jest opowiadanie – rozróżnia formy narracji, podając przykłady z tekstu – zna rolę dialogów – odtwarza emocje towarzyszące bohaterom	– rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie (w tym opowiadanie obyczajowe), podaje jego cechy – wchodzi w rolę bohatera, poprawnie tworzy opis przeżyć wewnętrznych
14.	Dbamy o staranną pisownię II.4.1, II.4.2, III.2.6	– widzi różnice w znaczeniu wyrazów przy braku polskich znaków diakrytycznych	– rozumie znaczenie starannej pisowni	– stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety	– stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety – wykazuje się kreatywnością

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Agnieszka Frączek, <i>Liścik</i> – ortografia; głoski typowe dla języka polskiego; netykieta [podręcznik, s. 52–53, zeszyt ćwiczeń, s. 174– 175]				w szukaniu hasła dotyczącego netykiety
15.	Orfeusz i Eurydyka – mit o sile muzyki i miłości. I.1.3, I.1.5, III.1.1, III.2.3, III.2.5 – Wanda Markowska, <i>Orfeusz i Eurydyka</i> – mit a legenda i baśń; akcja; punkt kulminacyjny; uczucia; przesłanie; opowiadanie twórcze i odtwórcze; plan; argumenty [podręcznik, s. 54–58, zeszyt ćwiczeń, s. 19–20]	– zna termin <i>mit</i> – zna terminy: <i>legenda</i> i <i>baśń</i> – opowiada w prosty sposób o przeczytanym tekście	– wie, czym jest mit – wie, czym są legenda i baśń – odtwarza fabułę tekstu, opowiada ją	– rozróżnia mit od legendy i baśni – tworzy plan odtwórczy – odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji – charakteryzuje bohaterów, zwraca uwagę na ich zachowania i uczucia – pisze opowiadanie twórcze	– potrafi rozpoznać mit, baśń i legendę, znajduje cechy gatunkowe w tekście – tworzy plan wydarzeń i wskazuje punkt kulminacyjny, określa jego funkcję – w sposób poprawny pisze opowiadanie twórcze o zaskakującym przebiegu – określa uczucia bohaterów, odwołując się do konkretnych fragmentów tekstu – omawia przesłanie mitu
16.	Każdy może być pisarzem. Redagujemy opowiadanie twórcze z dialogiem.	– z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie	– pisze opowiadanie, stosuje dialogi – korzysta z napisanego wcześniej planu	– pisze opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji – formułuje tekst wewnętrznie spójny – w większości poprawnie zapisuje	– samodzielnie tworzy plan opowiadania – poprawnie pisze spójne opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	II.4.1, II.4.2, III.1.3, II.1.5, III.2.1, III.2.7 – opowiadanie twórcze z dialogiem [podręcznik, s. 58, zeszyt ćwiczeń, s. 21–26]			dialogi	– poprawnie zapisuje dialogi
17.	Obraz miłości w wierszu Jana Twardowskiego. I.1.9, I.1.12, I.1.13, I.1.17 – ks. Jan Twardowski, <i>Na chwilę</i> – nazwy uczuć; kontrast [podręcznik, s. 59]	– zna termin <i>podmiot liryczny</i>	– zna termin <i>podmiot liryczny</i> i potrafi go wskazać w wierszu	– charakteryzuje podmiot liryczny – nawiązuje do nastroju wiersza – określa temat utworu – nazywa wrażenia wywołane wierszem	– charakteryzuje podmiot liryczny – przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – porównuje wiersz J. Twardowskiego z mitem o Orfeuszu i Eurydyce
18.	Zacytujmy za I.B. Singerem: „Miłość trzyma się mocno”. I.1.2, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, II.4.2 – Isaac Bashevis Singer, <i>Miłość trzyma się mocno</i> – fikcja literacka; realizm; fantastyka; bohaterowie; złote myśli; wartości; cytat; zasady cytowania; dosłowne i przenośne	– czyta tekst – krótko wypowiada się na jego temat	– wyjaśnia dosłowne znaczenie utworu – charakteryzuje bohaterów	– wyjaśnia przenośne znaczenie utworu – wyszukuje złote myśli na temat miłości – rozpoznaje w utworze fikcję literacką – samodzielnie pisze tekst z cytatami o wartościach ukazanych w utworze	– rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, wyjaśnia alegoryczne przedstawienie wartości – zna cechy przypowieści i potrafi rozpoznać utwór tego typu – pisze tekst o wartościach ukazanych w utworze, poprawnie cytuje adekwatne fragmenty

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	znaczenie [podręcznik, s. 60–64, zeszyt ćwiczeń, s. 35–37]				
19.	Przygotowanie do sprawdzianu. I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.2.2, I.2.5, II.2.2, II.2.3, II.2.6, II.2.7, II.2.8, II.2.9, II.3.3, II.3.4, II.4.1, III.1.3, III.1.4, III.1.5, III.2.1 – terminy poznane w rozdziale 1 [podręcznik, s. 65–66]	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu	– czyta tekst ze zrozumieniem – określa intencję wypowiedzi bohaterów – podejmuje próbę przekształcenia tekstu potocznego w oficjalny – wskazuje pytanie retoryczne – podejmuje próbę stworzenia kartki z dziennika	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – przekształca tekst potoczny w oficjalny – w większości przypadków odczytuje znaki niewerbalne – wskazuje pytania retoryczne i ewentualnie podaje ich funkcję – redaguje kartkę z dziennika z opisem przeżyć wewnętrznych	– czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – poprawnie przekształca tekst potoczny w oficjalny – potrafi samodzielnie podać synonimy – odczytuje znaki niewerbalne – wskazuje pytania retoryczne i podaje ich funkcję – poprawnie redaguje kartkę z dziennika, stosując bogaty opis przeżyć wewnętrznych
20.	Piszemy sprawdzian nr 1. – terminy poznane w rozdziale 1	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Na szlaku wartości					
21.	O co chciałbym prosić świat? I.1.4, I.1.9, II.3.2 – Marek Grechuta, <i>Świecie nasz</i> – podmiot liryczny;	– czyta uważnie tekst – wskazuje powtórzenia	– czyta tekst ze zrozumieniem i wskazuje podmiot liryczny oraz adresata tekstu	– charakteryzuje podmiot liryczny, potrafi wymienić jego prośby – zna terminy <i>epitet</i> i <i>pytanie retoryczne</i> i rozpoznaje je w tekście	– określa potrzeby podmiotu lirycznego – znajduje w tekście epitety, anafory i pytania retoryczne, określa ich funkcję

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	adresat wypowiedzi; powtórzenie; anafora; epitet [podręcznik, s. 68–69, zeszyt ćwiczeń, s. 68–69]				
22.	Porozmawiajmy o nas samych. I.1.4, I.1.5, I.1.18, I.1.19, I.2.2, I.2.3 – Amy Yerkes, <i>Jestem</i> – anafora; puenta; dyskusja; wyrażanie opinii [podręcznik, s. 70–72, zeszyt ćwiczeń, s. 47–50]	– zna termin <i>anafora</i>	– rozpoznaje anaforę w tekście	– wskazuje anaforę i określa jej funkcję – zna termin <i>puenta</i> – wyraża własny sąd o postaci z tekstu	– określa główną myśl tekstu, odwołując się do jego budowy – omawia funkcje tytułu, motta, puenty – wyraża własny sąd o postaci z tekstu i mówi o swoich doświadczeniach – potrafi uargumentować swoje zdanie
23.	Jak się skutecznie porozumieć? Ćwiczmy umiejętność prowadzenia dyskusji. I.1.19, III.1.2, III.2.1 – dyskusja; wyrażanie opinii; sprawozdanie z dyskusji; argumenty [podręcznik, s. 73–74, zeszyt ćwiczeń, s. 47–53]	– podejmuje próby włączenia się do dyskusji – zna zasady tworzenia sprawozdania	–włącza się do dyskusji z krótką wypowiedzią na zadany temat –tworzy kilkudzaniowy tekst o charakterze sprawozdawczym	– zna i stosuje zasady zabierania głosu w dyskusji – stara się rzeczowo argumentować – z pomocą (m.in. planu) pisze sprawozdanie z dyskusji	– zabiera głos w dyskusji, argumentując rzeczowo i logicznie – potrafi podsumować dyskusję – pisze sprawozdanie z przebiegu dyskusji
24.	Na kanapie leży pilot – jak rozpoznać	– zna termin <i>homonim</i> – rozpoznaje homonimy	– rozpoznaje homonimy –rozumie znaczenie homonimów	– tworzy zdania z użyciem homonimów	– tworzy zdania z użyciem homonimów, zapisując je

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	znaczenie homonimów? II.2.4 – Agnieszka Frączek, <i>Rozkaz króla Mroźostawa</i> – homonim; synonim; ortografia [podręcznik, s. 75–76, zeszyt ćwiczeń, s. 176–178]				poprawnie pod względem ortograficznym – podaje synonimy ujednoznaczające znaczenie homonimów
25.	Dylematy osiołka. Dlaczego tak ważna jest umiejętność podejmowania decyzji? I.1.3, I.1.6, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – Aleksander Fredro, <i>Osiolkowi w żłoby dano</i> – bajka; morał; rytm; humor; notka o autorze [podręcznik, s. 77]	– czyta tekst – określa ogólnie myśl utworu – zna termin <i>bajka</i>	– rozpoznaje czytany utwór jako bajkę – opisuje zachowanie bohatera, potrafi je ogólnie ocenić	– opisuje zachowanie bohatera bajki, ocenia je – określa główną myśl utworu – wie, czym jest morał – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	– formułuje morał – odczytuje humor – rozumie funkcję rytmu
26.	Mam na imię... Czy mam coś wspólnego z Odysem? I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.18,	–czyta tekst ze zrozumieniem –określa adresata tekstu	– potrafi wskazać podmiot i bohatera lirycznego	– charakteryzuje podmiot i bohatera lirycznego – wymienia najważniejsze myśli tekstu – zna i rozumie związki	– opowiada o Odyseuszu i jego wędrowce – zna związki frazeologiczne związane z Odyseuszem i potrafi je poprawnie stosować

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.20, I.2.2, I.2.3, II.2.5, I.2.8, I.2.11, II.3.2, III.1.1, III.2.2 – Leopold Staff, <i>Odys</i> – podmiot liryczny; bohater liryczny; Homer, <i>Odyseja</i> ; związki frazeologiczne [podręcznik, s. 78–79]			frazeologiczne związane z Odyseuszem	w wypowiedziach
27.	Co lepsze: odwaga czy rozważa? I.1.3, I.1.9, I.1.16, I.1.19, I.1.20, II.2.5, III.2.3 – Wanda Markowska, <i>Dedal i Ikar</i> – mit; plan szczegółowy, plan ramowy; fabuła; opowiadanie odtwórcze; cechy charakteru postaci; związki frazeologiczne; postawa bohaterów [podręcznik, s. 80–84, zeszyt ćwiczeń, s. 16–18]	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna termin <i>mit</i> – wie, co to jest plan ramowy – wymienia bohaterów	– potrafi streścić tekst – mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – zna różnice między mitem a baśnią i legendą – gromadzi słownictwo do charakterystyki bohaterów mitu – sporządza plan ramowy tekstu – zna termin plan szczegółowy	– gromadzi informacje na temat bohaterów mitu, charakteryzuje ich i ocenia ich postawy – na podstawie planu ramowego tworzy plan szczegółowy tekstu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne – pisze opowiadanie odtwórcze	– charakteryzuje bohaterów mitu, wskazuje na ich dokonania i postawy – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i potrafi je zastosować – określa wartości ważne dla bohaterów – tworzy spójny i logiczny tekst o odwiecznych marzeniach człowieka
28.	Dzięki czemu Tezeusz znalazł wyjście z labiryntu. I.1.3, I.1.9, I.1.16, I.1.19,	– zna termin <i>mit</i> – zna termin <i>plan ramowy</i> – w prosty sposób opowiada o losach bohaterów	– charakteryzuje bohaterów – tworzy plan ramowy – tworzy prostą kilkudzaniową wypowiedź	– ocenia postawy bohaterów – zna znaczenie związków frazeologicznych odnoszących się do mitu	– wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie labiryntu – potrafi w swobodny sposób użyć związków frazeologicznych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.20, II.2.5 – <i>Mit o Tezeusz</i> <i>i Ariadnie</i> – mit; plan szczegółowy, plan ramowy; fabuła; opowiadanie odtwórcze; cechy charakteru postaci; związki frazologiczne; postawa bohaterów [podręcznik, s. 84]				odnoszących się do mitu
29.	Po czym rozpoznać wypowiedzenia złożone? II.1.1, II.1.8, II.1.12, II.1.13 – <i>Kraina języka.</i> <i>Wypowiedzenie złożone</i> – zdanie pojedyncze, zdanie złożone, zdania składowe; rodzaje wypowiedzeń złożonych [podręcznik, s. 85–88, zeszyt ćwiczeń, s. 121– 127]	– zna terminy <i>zdanie pojedyncze</i> i <i>zdanie złożone</i>	– rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i zdania złożone – wie, czym są równoważniki zdań – wie, czym są wypowiedzenia składowe w zdaniu	– poprawnie wyszukuje orzeczenia w zdaniach – odróżnia zdania od równoważników zdań – potrafi wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym – przekształca zdanie pojedyncze w zdanie złożone	– poprawnie przekształca zdanie pojedyncze w złożone – kończy zdanie tak, aby powstało zdanie złożone – właściwie stosuje znaki interpunkcyjne w wypowiedzeniu złożonym
30.	Jaka powinna być prawdziwa miłość?	– czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje temat utworu	– zna termin <i>hymn</i> – zna termin <i>anafora</i>	– rozpoznaje czytany utwór jako hymn	– wskazuje cechy gatunkowe hymnu i rozumie zastosowanie tej formy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.3, I.1.4, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – św. Paweł, <i>Hymn o miłości</i> – hymn; anafora; bank wartościowych słówek [podręcznik, s. 89–90]		– wymienia kilka cech miłości	– rozpoznaje anafory – wskazuje związek między hymnem a fotografiami	przez autora – określa funkcje anafor w tym tekście i ich znaczenie ogólne dla gatunku, jakim jest hymn – samodzielnie podaje przykłady sytuacji, w których ludzie poświęcają się na rzecz innych
31.	Spotkanie dwóch światów – pana Tomasza i niewidomej dziewczynki. I.1.1, I.1.2, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12 – Bolesław Prus, <i>Katarynka</i> – świat przedstawiony; opis bohaterów; przemiana bohatera [lektura czytana w całości, podręcznik, s. 91–98, zeszyt ćwiczeń, s. 81]	– czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób streścić utwór	– wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego – opowiada o wydarzeniach fabuły – ustala kolejność zdarzeń – w prosty sposób charakteryzuje bohaterów	– rozpoznaje fikcję literacką – wskazuje elementy realistyczne w utworze – rozumie wzajemną zależność między zdarzeniami – charakteryzuje bohaterów, ocenia ich	– charakteryzuje i ocenia bohaterów, powołując się na konkretne fragmenty z tekstu
32.	Nowela, jej cechy i budowa. I.1.3, I.1.5, I.1.10, I.2.3, I.2.10 – Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>	– zna termin <i>nowela</i>	– wyjaśnia tytuł – rozpoznaje w tekście niektóre cechy noweli	– zna termin <i>nowela</i> – omawia funkcje tytułu i puenty – wskazuje główny wątek utworu – wie, czym jest filmowa adaptacja dzieł	– rozpoznaje nowelę w czytany utworze, wskazuje cechy gatunkowe w tekście – interpretuje tytuł, wskazuje na punkt kulminacyjny utworu i jego rolę

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– świat przedstawiony; opis bohaterów; przemiana bohatera; budowa utworu: fabuła, punkt kulminacyjny; puenta, akcja, nowela; ekranizacja; wątek [podręcznik, s. 91–98, lektura czytana w całości: B. Prus, <i>Katarynka</i>]				– poprawnie określa wątek utworu
33.	Nasze refleksje po lekturze wiersza <i>Przepaść</i> I.1.4, I.1.5, I.1.9, III.2.2 – Tadeusz Różewicz, <i>Przepaść</i> – tytuł; przenośnia, przenośnia poetycka; kontekst; recytacja [podręcznik, s. 99–100, zeszyt ćwiczeń, s. 70–72]	– czyta samodzielnie tekst – wymienia bohaterów literackich – bierze udział w scenie pantomimicznej	– przedstawia swoje wrażenia po przeczytaniu utworu – opisuje bohaterów literackich	– przedstawia główną myśl utworu – dobiera skojarzenia do słowa <i>przepaść</i> – zna termin <i>przenośnia</i> – odnajduje przenośnie w tekście	– wyjaśnia sens przenośni: <i>przepaść krawężnika, otchłań ulicy</i> – wyjaśnia, na czym polega efekt zaskoczenia w utworze – wymienia najważniejsze myśli tekstu
34.	„Dlaczego nikt się nie wstydzi agresji i brutalności, a żenuje go własna dobroć?” – jak my sami odpowiedzielibyśmy na pytanie zadane	– czyta tekst ze zrozumieniem – wymienia bohaterów	– opowiada o wydarzeniach – ogólnie charakteryzuje bohaterów	– ustala kolejność wydarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich postaw – bierze udział w dyskusji	– charakteryzuje bohaterów i ocenia ich zachowanie, odwołując się do fragmentów z tekstu – logicznie i rzeczowo przedstawia argumenty w dyskusji

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>w klasie prof. Dmucha I.1.7, I.1.14 – Małgorzata Musierowicz, <i>Kwiat kalafiora</i> – wydarzenia; dyskusja, bank współczujących słów [podręcznik, s. 101–104]</p>				
35.	<p>„Że”, „ponieważ”, „i”, „ale” – wyrazy, które mają niezwykły talent łączenia zdań. II.1.1 – <i>Kraina języka. Spójnik</i> – spójnik; wypowiedzenia składowe; spójniki w zdaniu pojedynczym [podręcznik, s. 105–108, zeszyt ćwiczeń, s. 128– 131]</p>	<p>– zna pojęcie spójnika – wymienia najbardziej typowe spójniki</p>	<p>– rozpoznaje w wypowiedziach spójnik</p>	<p>– poprawnie wyszukuje zdania składowe w wypowiedzeniach złożonych – układa zdania złożone i stosuje w nich odpowiednie spójniki – dopasowuje spójniki do zdań</p>	<p>– poprawnie stosuje spójniki w pracach pisemnych – zna i poprawnie stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące spójników</p>
36.	<p>Dziękuję za twoją pomoc! I.2.1, III.1.2, III.2.1 – Szlachetna Paczka – tekst informacyjny,</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – z pomocą nauczyciela pisze podziękowanie</p>	<p>– zna termin <i>tekst informacyjny</i> – zna elementy sprawozdania i podziękowania jako form wypowiedzi – redaguje proste podziękowanie</p>	<p>– identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – potrafi zredagować podziękowanie</p>	<p>– rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – tworzy sprawozdanie z akcji charytatywnej oraz podziękowanie</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	argumenty; kampania reklamowa; formy wypowiedzi: sprawozdanie z akcji, podziękowanie, logo, plakat, słownictwo nacechowane emocjonalnie [podręcznik, s. 109–111, zeszyt ćwiczeń, s. 55–57]				– w wypowiedziach poprawnie wykorzystuje słownictwo o nacechowaniu emocjonalnym
37.	Czy obok nas żyją ludożercy? I.1.1, I.1.4, I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.2.1 – Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i> – podmiot liryczny, apostrofa, przerośnia, list-apel, dyskusja, cechy listu [podręcznik, s. 112–114, zeszyt ćwiczeń, s. 72–73]	– czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób powiedzieć o swoich wrażeniach – zna termin <i>list</i>	– mówi o swoich wrażeniach – charakteryzuje podmiot liryczny i adresata utworu – zna terminy <i>przerośnia</i> i <i>apostrofa</i> – recytuje wiersz (może popełnić kilka pomyłek)	– poprawnie odczytuje główne przesłanie wiersza – zna i rozpoznaje w tekście literackim przerośnię i apostrofę – recytuje wiersz – pisze list – wie, jakie są elementy budowy tej formy wypowiedzi – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”	– wyjaśnia przerośny sens zwrotów w wierszu – potrafi wskazać apostrofę i wyjaśnić jej wykorzystanie – interpretuje tekst w odniesieniu do jego formy i budowy – recytuje wiersz, wskazując, że rozumie tekst – dyskutuje na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”, formułując własne sądy i rzeczowo argumentując, ustosunkowuje się do problemu
38.	Ciemne strony korzystania z internetu I.2.1, III.1.1	– czyta ze zrozumieniem teksty publicystyczne i informacyjne	– zna terminy <i>tekst publicystyczny</i> i <i>tekst informacyjny</i>	– wie, czym się różni tekst publicystyczny od tekstu informacyjnego – interpretuje tytuły artykułów	– wyjaśnia przerośny sens tytułów – odczytuje z wykresu dane na temat objawów uzależnienia – rzeczowo dyskutuje na temat

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Agnieszka Wawryniuk, <i>Złapani w sieć</i> , Matylda Młocka, <i>Dzieci ugrzęzły w sieci</i> – artykuł prasowy, publicystyka, internet: zasady bezpiecznego korzystania [podręcznik, s. 115–117, zeszyt ćwiczeń, s. 96–97]			prasowych – wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń płynących z internetu	zagrożeń płynących z internetu, powołując się na potrzebne dane
39.	Czy możliwe jest życie bez hejtu? III.1.1, III.1.2, III.2.6 – Sieć bez przemocy – argumenty, cyberprzemoc, netykieta, działania przeciw agresji [podręcznik, s. 118–119]	– zna znaczenie słowa <i>hejt</i> – zna niektóre zagrożenia płynące z sieci	– potrafi rozpoznać wypowiedzi, które można określić jako hejt – zabiera głos w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci	– uczestniczy w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci – uczestniczy w organizacji Szkolnego Dnia bez Przemocy – pisze krótką notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna zasady etykiety językowej	– proponuje sposoby walki z hejtem – przedstawia argumenty odnoszące się do stwierdzenia, że należy przeciwstawiać się każdej formie przemocy – pisze poprawnie notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna i stosuje zasady etykiety językowej
40.	Na czym polega „chwila pojednania”? I.1.4, I.1.9 – A. Kamińska, <i>Chwila pojednania</i> – przerośnia, przeciwstawienia (kontrast), język	– czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli się wrażeniami z utworu	– charakteryzuje podmiot liryczny – określa sytuację liryczną	– rozpoznaje przerośnię w tekście literackim i wyjaśnia jej znaczenie – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności	– interpretuje zastosowane przerośnie i przeciwstawienia, wskazuje na rolę kontrastu – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności – wskazuje rozwiązania słowne i niewerbalne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	niewerbalny [podręcznik, s. 120]				
41.	Przed sprawdzianem. I.1.3, I.1.4, I.1.9, II.1.1, II.1.12, II.1.13, II.2.7, II.4.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 2 [podręcznik, s. 121–122]	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego	– czyta tekst ze zrozumieniem – umie stosować spójniki – podejmuje próbę stworzenia zdań złożonych – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze podziękowanie – pisze proste opowiadanie twórcze	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze opowiadanie twórcze	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze poprawne i interesujące opowiadanie twórcze
42.	Piszemy sprawdzian nr 2. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 2	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Dumne dziedzictwo					
43.	„To była taka piosenka – marzenie o wolności, że Polska może być Polską”. I.1.1, I.1.6, I.1.7, I.1.12 – Jan Pietrzak, <i>Żeby Polska była Polską</i> – wartości, patriotyzm,	– czyta uważnie tekst – określa temat utworu	– czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje wydarzenia z historii Polski	– dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski – mówi o symbolach narodowych przedstawionych na ilustracjach – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat	– dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat przełomowych wydarzeń z ponadtysiącletniej historii Polski

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	symbole narodowe [podręcznik, s. 124–125]			przełomowych wydarzeń z ponadtysiącletniej historii Polski – wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu	– w sposób rzeczowy i zgodnie z zasadami dyskusji wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu – wyjaśnia, dlaczego do symboli narodowych należy się odnosić z szacunkiem
44.	Jak rządzić państwem – cechy dobrego króla I.1.9, I.1.10, I.1.11, I.1.17, I.1.20 – Jan z Czarnkowa, <i>Jak rządził Kazimierz królestwem i narodem</i> , <i>Kazimierz Wielki, król Polski, funduje w Krakowie Studium Powszechne</i> – cechy władcy, obowiązki władcy, epitet, kronika [podręcznik, s. 126–127]	– czyta uważnie oba teksty – wymienia bohatera obu tekstów	– czyta średniowieczne teksty ze zrozumieniem – charakteryzuje narratora i bohatera w czytanych utworach	– rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzeciosobową – wskazuje w utworze bohatera i określa jego cechy – wypowiada się na temat cech króla i jego obowiązków – wymienia, co było ważne dla bohatera	– rozpoznaje epitety określające władcę i potrafi wskazać uzasadnienie ich użycia – tworzy portret szlachetnego polityka i obywatela
45.	Jakie wydarzenie z przeszłości przypomniał Henryk Sienkiewicz „ku pokrzepieniu serc”? I.1.3, I.1.4, I.1.7	– czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada o wydarzeniach – zna termin <i>fikcja literacka</i> – zna termin <i>powieść</i>	– wymienia postacie historyczne przywołane w utworze – wie, czym fikcja literacka różni się od faktów historycznych – układa plan wydarzeń	– rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – zna podstawowe informacje	– rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – wyjaśnia sens wyrażenia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i> – powieść; cechy bohaterów; epitet, porównanie; oś czasu – Henryk Sienkiewicz [podręcznik, s. 128–137]			na temat Henryka Sienkiewicza	„ku pokrzepieniu serc” – potrafi znaleźć w różnych źródłach informacje na temat Henryka Sienkiewicza – ocenia postępowanie króla wobec wrogów
46.	Zespalamy zdania pojedyncze. II.1.1, II.1.12 – <i>Kraina języka. Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie</i> – spójniki, zdanie pojedyncze, zdanie składowe, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie; interpunkcjaw zdaniach złożonych [podręcznik, s. 138–143, zeszyt ćwiczeń, s. 132– 136]	– zna terminy <i>zdanie złożone współrzędnie</i> i <i>zdanie złożone podrzędnie</i> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań	– rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań	– łączy ze sobą zdania składowe – dopisuje zdanie współrzędne lub zdanie podrzędne do zdania pojedynczego – stosuje w praktyce językowej różne typy zdań – stara się zachować właściwą interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie	– rozpoznaje w wypowiedziach spójnik i określa jego funkcje w tekście – poprawnie stosuje regułę dotyczącą interpunkcji w zdaniach złożonych współrzędnie i podrzędnie
47.	„Ze zdziwienia ludzka nauka się rodzi” – poznajemy polskich naukowców	– zna nazwiska znanych polskich uczonych	– redaguje notatki z pomocą nauczyciela	– samodzielnie tworzy notki biograficzne	– korzysta z różnych źródeł, aby zdobyć informacje na temat polskich uczonych i odkrywców

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.2.4, IV.2, IV.3 – Jan Dantyszek, <i>Na traktat „O obrotach” Mikołaja Kopernika z Prus</i> – Polscy odkrywcy i wynalazcy – oś czasu – życiorys (biografia), notka [podręcznik, s. 144–145, 154–155, zeszyt ćwiczeń, s. 38–41]				
48.	Jan III Sobieski jako mąż i ojciec oraz jako król. I.1.9, I.1.19, I.2.5, III.2.1 – <i>List Jana III Sobieskiego do królowej Marii Kazimiery</i> – list, opis pomnika i obrazu; cechy bohatera, ocena postaci, argumenty [podręcznik, s. 123, 146–147]	– czyta tekst listu ze zrozumieniem – wie, czym jest list – podejmuje próbę opisanie pomnika – podejmuje próbę napisania listu	– charakteryzuje bohaterów – pisze prosty opis pomnika – pisze krótki list	– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list	– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach
49.	Co dla Polaków oznacza dzień 3 maja? I. 1.20 – Franciszek Dionizy Kniaźnin, <i>Polonez 3 maja,</i>	– wskazuje wydarzenia historyczne w utworze	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – włącza się do dyskusji na temat powodów do dumy w związku	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji, podaje argumenty rzeczowe, logiczne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	fragment <i>Konstytucji 3 maja</i> – dyskusja, argumenty [podręcznik, s. 148–149, 352]		z uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i>		i emocjonalne – potrafi w kontekście tekstu zinterpretować obraz przedstawiony w podręczniku
50.	Maria Skłodowska-Curie: uczona i obywatelka I.1.9, I.1.20 – Lluiscugota i Luisa Vera, <i>Nazywam się Maria Skłodowska-Curie</i> [lektura czytana w całości]	– czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje bohaterkę utworu	– charakteryzuje bohaterkę – doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji	– wymienia dokonania bohaterki	– korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje
51.	Trzynastego marca o wpół do piątej... – zapisujemy daty i godziny. II.4.1, II.4.2 – <i>Zakrety ortografii. Pisonnia dat i godzin</i> – Agnieszka Frączek, <i>Zguba</i> – zapis dat; zapis godzin [podręcznik, s. 156–158, zeszyt ćwiczeń, s. 179]	– stosuje przynajmniej jedną formę zapisu daty i godziny	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny	– pisze daty i godziny poprawnie pod względem ortograficznym – stosuje różne formy zapisu daty i godziny – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny, zachowuje poprawność ortograficzną – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin
52.	O ważnych wydarzeniach	– słucha uważnie tekstu – czyta uważnie oba teksty	– wie, czym jest depesza – wie, czym jest notatka biograficzna	– określa, jakim rodzajem języka została napisana depesza	– podaje cechy języka użytego w depeszy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>z historii naszej ojczyzny – „śpiewajmy pamięć o tych dniach”. I.1.1, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.18, I.1.20, I.2.8, II.2.1, II.2.2, II.3.1, II.4.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – J. Piłsudski, <i>Depesza o powstaniu niepodległego państwa polskiego</i>; J. Cygan, <i>Śpienka 1920</i>, J. Piłsudski, <i>Rok 1920</i>, plakaty z 1920 roku, zdjęcia z rekonstrukcji w Ossowie, obraz J. Kossaka – źródła historyczne, depesza, epitet, język oficjalny i nieoficjalny, notka biograficzna – piosenka, plakat, książka [podręcznik, s. 159–163, 347, zeszyt ćwiczeń, s. 38–41]</p>	<p>– wie, o jakim wydarzeniu jest mowa w depeszy J. Piłsudskiego</p>	<p>– zna najważniejsze fakty z biografii J. Piłsudskiego – określa podmiot liryczny – określa nastrój wiersza</p>	<p>– posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – redaguje notatkę biograficzną na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wskazuje różne sposoby przypominania o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz, rekonstrukcja – pisze ogłoszenie</p>	<p>– korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, redagując notatkę na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wyszukuje w różnych źródłach informacje o Bitwie Warszawskiej – wskazuje różne sposoby przypominania o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz, rekonstrukcja – opowiada o swoich wrażeniach po obejrzeniu grupy rekonstrukcyjnej</p>
53.	<p>Do jakiej refleksji skłania ostatnie przemówienie radiowe</p>	<p>– czyta uważnie tekst – z pomocą nauczyciela określa adresata przemówienia</p>	<p>– wskazuje adresata przemówienia – mówi o swoich wrażeniach</p>	<p>– zna okoliczności wygłoszenia przemówienia – podaje synonimy wyrazu <i>wielka</i></p>	<p>– wskazuje kontrast między planami prezydenta a wojenną rzeczywistością</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego? II.2.1, II.2.2 – S. Starzyński, fragment ostatniego przemówienia radiowego – przemówienie; oficjalna i nieoficjalna odmiana języka [podręcznik, s. 164–165]</p>			– wskazuje cechy języka mówionego i języka pisanego	– wymienia środki perswazji zastosowane przez prezydenta
54.	<p>Stawiamy przecinki, myślniki, średniki, dwukropki... II.4.1, II.4.2 – <i>Kraina języka. Interpunkcja w zdaniach złożonych</i> – zdania złożone; interpunkcja [podręcznik, s. 166-168, zeszyt ćwiczeń, s. 137-139]</p>	<p>– zna znaki interpunkcyjne, takie jak przecinek, średnik, dwukropek – zna zasady stosowania przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych</p>	<p>– zna znaki interpunkcyjne stosowane w zdaniach pojedynczych i złożonych – wie, jakie funkcje pełnią poszczególne znaki interpunkcyjne</p>	<p>– wydziela zdania składowe przecinkami – poprawnie używa kropki, przecinka, średnika w zdaniach złożonych i w wyliczeniach</p>	<p>– stosuje zróżnicowane znaki interpunkcyjne – zna zasadę stawiania przecinka przed powtórzonymi spójnikami</p>
55.	<p>Jak zachowywali się harcerze podczas powstania warszawskiego?</p>	<p>– słucha tekstu piosenki ze zrozumieniem – wie, czym jest komiks</p>	<p>– określa temat pieśni i komiksu – nazywa swoje wrażenia</p>	<p>– rozumie dosłowne i przenośne znaczenie utworu <i>Warszawskie dzieci</i> – opowiada o postawie harcerzy</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia przenośni w tekście <i>Warszawskie dzieci</i> – wskazuje wartości opisane w utworach</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, II.2.4 – Stanisław Ryszard Dobrowolski, <i>Warszawskie dzieci</i> , – Michał Romański, <i>Nie się, dziadku, nie martw</i> – przenośnia, piosenka patriotyczna, wyrazy dźwiękonaśladowcze [podręcznik, s. 169-172]			w czasie II wojny światowej – zauważa wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie	– wyjaśnia rolę wyrazów dźwiękonaśladowczych w komiksie – pisze o dalszych losach łączniczek
56.	Dlaczego rotmistrz Pilecki zyskał opinię Bohatera Niezwyciężonego? I.1.4, I.1.12, I.1.14, I.1.20, II.2.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – pytanie retoryczne, notka biograficzna, ustna wypowiedź, list, patriotyzm [podręcznik, s. 173–176]	– wie, kim był Witold Pilecki – określa temat utworu	– określa formę tekstu (list) – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	– wskazuje wartości ważne dla bohatera – rozpoznaje pytania retoryczne – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego	– rozpoznaje pytania retoryczne i określa, jaką funkcję pełnią w tekście – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny, uzasadnia swoją opinię – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje informacje – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego
57.	Czym jest patriotyzm? Jak go rozumiał Witold Pilecki, a jak obecnie my rozumiemy to pojęcie?	– wie, co to jest patriotyzm – podaje przykład postawy patriotycznej	– włącza się do dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu	– bierze udział w dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu	– wyszukuje w tekście refleksje autora na temat patriotyzmu – wyszukuje informacje na temat biegu Tropem Wilczym – przedstawia rzeczowo swoje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.5, I.1.12, I.1.17, I.1.19, I.1.20, II.2.3, II.2.6, II.2.7, III.1.1, III.1.2, III.1.6, III.2.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – Jakub Dorosz, <i>Rotmistrz Pilecki, Bohater Niezwyciężony</i> – dyskusja, patriotyzm, wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 173–176, zeszyt ćwiczeń, s. 47–53]				argumenty w dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu – przygotowuje wystąpienie na temat własnego rozumienia patriotyzmu
58.	Solidarność, czyli „razem iść do celu” I.1.12, I.1.14, I.1.20 – Marek Grechuta, <i>Solidarność</i> – wartości; wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 177-178]	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna pojęcie <i>solidarny</i>	– rozumie pojęcie <i>solidarny</i> – określa ogólnie temat pieśni	– wskazuje wartości w utworze – wyjaśnia znaczenie słowa <i>solidarny</i> – wie, czym był ruch „Solidarność” w Polsce – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	– wybiera ważne słowa, przedstawia argumenty
59.	Przed sprawdzianem. I.1.3, I.1.9, I.2.2, II.1.12, II.1.13, II.4.1, II.4.2, III.1.3, III.1.6, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 3	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby powstało zdanie złożone	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – używa odpowiednich spójników – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby	– czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – pisze notkę biograficzną – przygotowuje wypowiedź argumentacyjną

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 179-180]			powstało zdanie złożone – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – poprawnie zapisuje datę	
60.	Piszemy sprawdzian nr 3. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 3	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Wyobraźnia bez granic					
61.	W wyobraźni możesz wszystko! I.1.1, I.1.4, I.1.6, I.1.9, I.1.14, I.1.15 – Zbigniew Herbert, <i>Pudełko zwane wyobraźnią</i> – podmiot liryczny; zaklęcia poetyckie, fantazja; wyrazy dźwiękonaśladowcze, dźwiękonaśladowictwo, porównanie, przenośnia, strofa, nastrój, opis krajobrazu [podręcznik, s. 182–183, zeszyt ćwiczeń, s. 58–65]	– czyta tekst i stara się przekazać swoje wrażenia po lekturze utworu – podejmuje próbę napisania tekstu o wyobraźni	– nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – wykonuje polecenia z tekstu, wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – w prosty sposób określa nastrój wiersza – charakteryzuje podmiot liryczny – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię – pisze krótki tekst o tym, do czego przydaje się wyobraźnia	– wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię, określa ich funkcje – pisze, do czego przydaje się wyobraźnia	– wyjaśnia znaczenie czasu – objaśnia dosłowne i przenośne znaczenia w wierszu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
62.	Hobbit – a kto to taki? I.1.2, I.1.14, I.1.19 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – fikcja literacka, fantastyczne postaci, narrator, świat realny i świat fikcyjny, baśń; opis bohatera, opis miejsca, fantastyka, powieść fantasy [podręcznik, s. 184–191, zeszyt ćwiczeń, s. 76]	– potrafi wymienić głównych bohaterów powieści (przedstawionych we fragmencie znajdującym się w podręczniku)	– podaje cechy wyglądu głównego bohatera, przedstawia jego historię – w prosty sposób opisuje domostwo hobbita – wymienia elementy świata przedstawionego	– opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – opisuje domostwo hobbita –wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach	– odwołując się do fragmentów z tekstu, opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – w ciekawy sposób opisuje domostwo hobbita – wyraża własny sąd o postaci – rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach
63.	Perfekcyjnie wymyślony świat Śródziemia I.1.7, I.1.11, I.1.12, I.1.13, I.1.16 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – czas, miejsce wydarzeń, fabuła utworu, narrator, kompozycja tekstu [lektura czytana w całości]	– wymienia elementy świata przedstawionego	– wskazuje narratora – określa czas akcji, miejsce akcji, bohaterów – wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych	–określa narratora –określa tematykę oraz problematykę utworu – rozpoznaje fikcję literacką – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – wymienia cechy powieści fantasy	– rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – określa odmianę powieści, którą reprezentuje utwór, wskazując cechy powieści fantasy w <i>Hobbicie</i>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
64.	<p>„Nie życzę sobie przygód, dziękuję ślicznie! Nie dziś”. Co sprawiło, że Bilbo powędrował jednak w świat? I.1.7, I.1.13, I.1.16, I.1.20 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – plan wydarzeń, wątek główny, wątki poboczne, punkt kulminacyjny, akcja [lektura czytana w całości]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pobieżnie zna treść utworu – potrafi w ogólny sposób przedstawić przebieg wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach fabuły – wskazuje wątek główny oraz wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – określa doświadczenia bohaterów literackich – określa skutki walki dobra ze złem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje wartości ważne dla bohaterów – dostrzega ponadczasowy charakter motywu
65.	<p>„A co, nie mówiłem? Pan Baggins potrafi więcej, niż nam się wydaje”...Charakterystyka głównego bohatera I.1.16, I.1.20 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – cechy bohatera, charakterystyka, cytat,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje pojedyncze cechy bohatera – zarówno wyglądu, jak i zachowania – wie, z jakich elementów składa się charakterystyka 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohatera – pisze prostą charakterystykę bohatera na podstawie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje w tekście fragmenty istotne dla opisu bohatera – wyraża własny sąd o postaci – pisze charakterystykę głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – określa cechy bohatera, ilustrując je cytatami – poprawnie pisze charakterystykę głównego bohatera, korzystając z cytatów i rzeczowo przedstawiając własny sąd o postaci

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	plan charakterystyki postaci literackiej [lektura czytana w całości]				
66.	Przeczytaj koniecznie tę lekturę! Nie bierz tej książki do ręki! Ten film musisz obejrzeć! Nie warto iść na ten film! I.2.8, I.2.9, I.2.10, I.2.13 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – adaptacja, recenzja filmu lub książki, argumenty [lektura czytana w całości, zeszyt ćwiczeń, s. 53]]	– ogląda uważnie film – opowiada o filmie i o swoich wrażeniach	– określa swoje wrażenia po obejrzeniu filmu	– ocenia, czy wizja reżysera odpowiada oryginałowi – porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu – pisze recenzję na temat filmu lub książki	– porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu, posługując się słownictwem dotyczącym sztuki filmowej – pisze recenzję na temat filmu lub książki, uzasadniając swoją opinię
67.	Części mowy znamy, więc je utrwalamy! II.1.1, II.1.6 – <i>Kraina języka. O częściach mowy.</i> – części mowy odmienne i nieodmienne, funkcje	– wie, że istnieją części mowy odmienne i nieodmienne – potrafi wymienić nazwy większości z nich	– rozpoznaje w wypowiedziach części mowy odmienne i nieodmienne	– tworzy związki wyrazowe – określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	– poprawnie określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – prawidłowo stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	części mowy w zdaniu [podręcznik, s. 194-195, zeszyt ćwiczeń, s. 143- 144]				
68.	W którą stronę z czasownikiem? II.1.5, II.1.6 – <i>Kraina języka.</i> <i>O częściach mowy.</i> – strony czasownika – czynna i bierna [podręcznik, s. 195-196, zeszyt ćwiczeń, s. 143-144]	– zna terminy <i>strona czynna czasownika</i> i <i>strona bierna czasownika</i>	– potrafi wskazać w zdaniu orzeczenie wyrażone czasownikiem w stronie czynnej lub biernej	– rozumie zasady budowy konstrukcji strony czynnej i biernej czasownika – przekształca konstrukcję strony biernej w czynną i odwrotnie	– świadomie stosuje stronę czynną lub bierną, w zależności od intencji wypowiedzi
69.	Od tekstu do przedstawienia. I.1.8, I.1.14, I.2.8, I.2.9 – Konstanty Ildefons Gabczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i> – humor, tytuł, miejsce akcji, tekst główny, tekst poboczny, inscenizacja, dramat, świat przedstawiony, dialog; reżyser, scenograf, charakteryzator i sufler, słownictwo teatralne	– rozpoznaje elementy tekstu dramatycznego – wie, jaką funkcję pełni w teatrze reżyser i scenograf	– dostrzega żart w utworze – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze	– wie, czym jest komizm – zna wyróżniki tekstu dramatycznego – podział na akty i sceny; tekst główny (dialogi i monologi) i tekst poboczny – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze – wie, jaką funkcję pełni w teatrze reżyser, scenograf, charakteryzator i sufler – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem	– rozumie swoistość tekstu przynależnego do literatury i teatru – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka), charakteryzując je – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem, wprowadzając ciekawe elementy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 197–198, zeszyt ćwiczeń, s. 101–102]				fantastyczne
70.	<p>W drodze dożujpaszczy. I.1.1, I.1.2, I.1.4, I.1.14, I.1.16, I.1.18, I.2.8, II.2.7, II.3.5, III.2.1 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Żujpaszczę</i> – obraz poetycki, nastrój, efekty wizualne i dźwiękowe, dźwiękonaśladownictwo, opis postaci, powtórzenie, uczucia [podręcznik, s. 199–200, zeszyt ćwiczeń, s. 58–59]</p>	– czyta tekst i potrafi wypowiedzieć się krótko na jego temat	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa elementy obrazu poetyckiego – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – zauważa dźwiękonaśladowictwo w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – rozpoznaje fikcję literacką – rozpoznaje w utworze cechy fantazy – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – mówi o swoich wrażeniach – rozumie termin <i>głoska</i> i wskazuje efekty dźwiękowe w tekście – bierze udział w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę dźwiękonaśladownictwa w tekście – wykorzystuje w interpretacji tekstu własne doświadczenia oraz elementy wiedzy o kulturze – rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, muzyki – wygłasza tekst o charakterze argumentacyjnym
71.	<p>Co zagraża światu? Jaka czeka nas przyszłość? I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i> – fikcja, fantastyka, hasło słownikowe,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy świata przedstawionego – pobieżnie opowiada treść 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – opowiada treść; określa czas i miejsce akcji – charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje fikcję literacką – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – wymienia cechy charakterystyczne utworów fantastycznonaukowych – wskazuje puentę, punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, wyraża opinię o nich – określa przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega elementy należące do różnych gatunków literackich – omawia funkcje tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego – rozumie wzajemną zależność wydarzeń – charakteryzując bohaterów, odnosi się do samodzielnie wybranych fragmentów tekstu – wyraża własny sąd o postaciach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	fantastyka naukowa (science fiction) [podręcznik, s. 201–206]				i zdarzeniach
72.	Roboty i ich świat w opowiadaniach z cyklu <i>Cyberiada</i>. I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.7, I.1.11, I.2.12, II.2.4 – Stanisław Lem, <i>Cyberiada</i> (fragm.) – fikcja, baśń, fantastyka, fantastyka naukowa (science fiction), pantomima [lektura czytana w całości]	– wypowiada się na temat lektury	– przedstawia treść utworu – zna cechy baśni	– wskazuje występujące w utworze cechy baśni – wymienia elementy niebaśniowe w utworze – redaguje wypowiedź z uwzględnieniem cech baśni	– prezentuje uczucia i emocje towarzyszące narratorowi w trakcie opisywania zdarzeń – poprawnie redaguje ciekawą wypowiedź z uwzględnieniem cech baśni – wskazuje przesłanie płynące z książki – określa cechy bohaterów
73.	Czy <i>Cyberiada</i> to opowieść tylko o robotach? I.1.1, I.1.12, I.1.15, I.1.18, I.1.19, I.1.20, I.2.2, I.2.3, II.2.4, II.2.5, II.2.6, II.2.8, III.1.1, III.2.5 – Stanisław Lem, <i>Cyberiada</i> (fragm.) [lektura czytana	– wie, czym jest baśń i legenda – wymienia postacie z utworu Lema – opowiada treść wybranego opowiadania	– wie, czym się zajmują bohaterowie – relacjonuje działania postaci występujących w poszczególnych opowiadaniach	– określa cechy naukowców i znaczenie ich pracy – określa morały – zna cechy literatury science fiction	– uczestniczy w dyskusji na temat wartości badań naukowych – wskazuje cele nauki

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	w całości]				
74.	Marzenia o superbohaterach. I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.11, I.1.19 – mit o Heraklesie, komiksy o Supermanie, Spider-Manie, Batmanie – superbohater, mit, komiks, argumentowanie własnego stanowiska [podręcznik s. 206]	– wie, czym jest mit – pobieżnie opowiada o wydarzeniach	– zna cechy mitu – zna cechy komiksu – opowiada o wydarzeniach – wskazuje ulubionego superbohatera	– zna budowę komiksu – charakteryzuje bohaterów określanych mianem <i>superbohater</i> – wymienia niezwykle zdolności bohaterów – opowiada o swoim ulubionym superbohaterze	– potrafi samodzielnie wskazać superbohaterów znanych mu z tekstów kultury – opowiada o swoim ulubionym superbohaterze, uzasadniając swój wybór
75.	W jakiej postaci występują czasowniki? II.1.1, II.1.3 – <i>Kraina języka. Czasownik dokonany i niedokonany</i> – czasownik dokonany, czasownik niedokonany [podręcznik s. 207–209, zeszyt ćwiczeń, s. 144–146]	– wie, czym jest czasownik – rozpoznaje czasowniki w zdaniu	– wskazuje czasowniki w wypowiedziach – zna terminy <i>czasownik dokonany</i> i <i>czasownik niedokonany</i>	– rozpoznaje w wypowiedziach czasowniki i określa ich funkcje w tekście – odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>	– bezbłędnie wskazuje w wypowiedziach czasowniki, określając ich funkcję – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>
76.	Poznajemy tryby w zwykłym trybie pracy.	– wie, czym jest czasownik – rozpoznaje czasowniki w tekście	– wyróżnia różne formy czasownika, w prostych przykładach rozpoznaje formy poszczególnych	– potrafi określić formy trybu czasowników – tworzy formy odpowiednich	– bez problemu określa formy trybu czasowników i bezbłędnie tworzy formy odpowiednich trybów

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	II.1.1, II.1.4 – <i>Kraina języka. Tryby czasowników</i> – tryby czasowników [podręcznik s. 209–210, zeszyt ćwiczeń, s. 147–149]		trybów	trybów	
77.	„Poszliby na grzyby, gdyby...” – pisownia cząstki -by z czasownikami. II.4.1 – <i>Zakrety ortografii. Pisownia cząstki -by z czasownikami</i> – Agnieszka Frączek, <i>Gdyby kaczkom kupić wrotki...</i> – pisownia cząstki -by [podręcznik s. 211–212, zeszyt ćwiczeń, s. 180–182]	– zna zasady pisowni cząstki -by	– zna zasady pisowni cząstki -by	– pisze poprawnie cząstkę -by z różnymi formami czasowników	– pisze poprawnie cząstkę -by z różnymi formami czasowników
78.	Radość pisania. I.1.1, I.1.4, I.1.5 – Wisława Szymborska, <i>Radość pisania</i> – tytuł, przenośnia, ożywienie, pytanie	– czyta wiersz i podejmuje próbę przedstawienia swoich wrażeń po lekturze	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych i przenośnych – wie, czym są epitet, przenośnia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, i potrafi wskazać niektóre	– wskazuje środki poetyckie, którymi posługuje się autorka wiersza: epitet, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobienie, pytanie retoryczne, i wyjaśnia ich znaczenie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	retoryczne [podręcznik s. 213–214]			w wierszu – wyodrębnia pojedyncze obrazy poetyckie – wyjaśnia sens utworu – omawia funkcje tytułu	– wyjaśnia zauważone obrazy poetyckie – interpretuje zakończenie utworu – wypowiada się na temat procesu i sensu tworzenia
79.	O pisaniu poezji z przymrużeniem oka. I.1.1, I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.17, I.1.18 – Juliusz Słowacki, <i>Bo mię matka moja miła,</i> Miron Białoszewski, <i>Mironczarnia</i> Tristan Tzara, [<i>Wież numer gazety...</i>] – żarty językowe, pisanie o własnej twórczości, autotematyzm [podręcznik s. 215–216]	– czyta teksty – rozumie ich przekaz na poziomie dosłownym	– charakteryzuje podmiot liryczny w wierszach – określa tematykę utworów	– wyodrębnia obrazy poetyckie – omawia funkcje tytułu – określa tematykę oraz problematykę utworów – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach	– interpretuje tytuły wierszy – wyjaśnia obrazy poetyckie – przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia
80.	Przed sprawdzianem. I.1.2, I.1.3, I.2.2, II.1.3, II.1.4, II.1.5, III.1.3, III.1.5, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 4 [podręcznik, s. 217–218]	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę wskazania i opisanie cech postaci	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – wskazuje cechy charakteryzujące literaturę fantasy – rozpoznaje tryby czasownika – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – rozróżnia konstrukcje czynną i bierną	– zna motywy charakterystyczne dla literatury fantasy – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – używa trybów czasownika – przekształca stronę czynną w stronę bierną – pisze charakterystykę	– rozpoznaje literatury fantasy – operuje poprawnie trybami czasownika, stronami czasownika oraz świadomie używa czasowników dokonanych i niedokonanych – poprawnie i w sposób twórczy pisze charakterystykę

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			– podejmuje próbę pełniejszego scharakteryzowania postaci		
81.	Piszemy sprawdzian nr 4. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 4	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Słowa i obrazy					
82.	Niezawodny sposób na słotę. I.1.1, I.1.4, I.1.6, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, III.1.1, III.1.2, III.1.3 – Stanisław Grochowiak, <i>Na słotę</i> – przerośnia, anafora, budowa wiersza, wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 220]	– czyta tekst i stara się przekazać swoje wrażenia po lekturze utworu – podejmuje próbę napisania tekstu o dobrej książce	– nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – w sposób nieskomplikowany określa nastrój wiersza – rozpoznaje w tekście przerośnię – pisze krótki tekst o dobrej książce	– wyodrębnia obrazy poetyckie – wyjaśnia znaczenie przerośni i anafory użytych w wierszu – rozpoznaje liczbę wersów, rymy, liczbę sylab w wersie – mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekście – uczestniczy w rozmowie na temat książek i ciekawych tematów dla pisarzy – pisze wypowiedź argumentacyjną o dobrej książce – stosuje akapity w swojej pracy	– analizuje budowę wiersza w kontekście jego treści – odczytuje obrazy poetyckie – określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi – przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – poprawnie pisze wypowiedź argumentacyjną, w ciekawy i rzeczowy sposób przekonując do dobrej książki
83.	Bibliofil w pizzerii. I.1.1, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.19, I.1.20, I.2.5, II.2.2, II.3.3,	– czyta tekst ze zrozumieniem – pobieżnie opowiada o wydarzeniach – zna cechy dedykacji	– opowiada o wydarzeniach – pisze plan wydarzeń – charakteryzuje bohaterów – tworzy schematyczną dedykację	– wskazuje punkt kulminacyjny – opowiada o wydarzeniach z punktu widzenia różnych bohaterów	– wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje, co było wartościowe dla poszczególnych bohaterów

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienia z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.2.1, III.2.3, III.2.5, IV.1, IV.5 – Małgorzata Musierowicz, <i>Język Trolli</i> – plan wydarzeń, punkt kulminacyjny, bohater; słownik wyrazów obcych; wypowiedź argumentacyjna; język literacki i język potoczny; dedykacja [podręcznik, s. 221–226, zeszyt ćwiczeń, s. 53–54]			– charakteryzuje bohaterów, omawia ich uczucia i emocje – identyfikuje, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny – tworzy schematyczną, ale poprawną dedykację	– wyjaśnia, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny, powołując się na wypowiedzi bohaterów – określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi bohaterów – tworzy dedykację – pisze tekst o charakterze argumentacyjnym – korzysta ze słowników
84.	Jakie wyrazy zastępuje zaimek? II.1.1, II.1.2, II.1.4, II.1.6, III.2.9 – <i>Kraina języka. Zaimek.</i> <i>Rodzaje zaimków</i> – rodzaje zaimków [podręcznik, s. 227–229, zeszyt ćwiczeń, s. 150– 155]	– wie, czym są zaimki – rozpoznaje w wypowiedziach niektóre zaimki	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki – uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki i określa ich funkcje w tekście – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka – uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki, określa ich funkcje w tekście i ma świadomość, jakie części mowy zastępują – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych – bezbłędnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka – stosuje poprawne formy gramatyczne zaimków odmiennych – bezbłędnie uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami
85.	Dawno temu, gdy	– czyta cicho i głośno	– doskonali ciche i głośne czytanie	– wymienia najważniejsze etapy	– przedstawia etapy rozwoju książki

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>znaki ryto w kamieniu... Poznajemy historię książki. I.1.5, I.2.2, I.2.5, II.2.5, III.1.1, III.1.4, III.2.4, III.2.5, IV.1, IV.3 – Władysław Kopaliński, <i>Opowieść o książce</i>; infografika: budowa książki – frazeologizmy, podtytuł [podręcznik, s. 230-235]</p>		<ul style="list-style-type: none"> – wie, jak jest zbudowana książka – odnajduje etapy rozwoju książki na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwoju książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – omawia funkcje tytułu, podtytułu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> – w porządku chronologicznym, z uwzględnieniem informacji dotyczących formy i tworzywa – uzasadnia tezę Władysława Kopalińskiego, że wynalazki papieru i druku są dwiema wielkimi rewolucjami w historii książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje znalezione informacje – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i wyjaśnia ich znaczenie
86.	<p>Książki czekają na ciebie. I.2.1, I.2.6, I.2.8, I.2.11, I.2.12, IV.3, IV.4, IV.7, IV.9 – <i>Katalogi on-line, Czytam sobie!</i> – wypowiedź argumentacyjna, dyskusja; frazeologizm, sentencja; plakat, wystawa; książka artystyczna [podręcznik, s. 236–238, zeszyt ćwiczeń, s. 90–93]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są katalogi biblioteczne – wymienia przeczytane książki 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – wybiórczo wykorzystuje technologię informacyjną oraz zasoby internetowe do zbierania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z informacji zawartych w katalogach – rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – wypowiada się na temat swoich zainteresowań czytelniczych 	<ul style="list-style-type: none"> – efektywnie posługuje się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – bierze udział w dyskusji nad przyszłością książki

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
87.	<p>Klasa 6 oraz... bracia Lumière polecają kino! I.1.12, I.2.8, I.2.9 – Witold Bobiński, <i>Panie, panowie!</i> <i>Kinematograf Lumière'a</i> – historia kina [podręcznik, s. 239–241]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst – zna kilka faktów z historii filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna historię filmu – potrafi w prosty sposób opowiedzieć o historii filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje różnice między pierwszymi obrazami filmowymi a kinem współczesnym – z pomocą nauczyciela wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, kinematografia – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia argumenty wyjaśniające powody „kariery”, jaką zrobił film – korzystając ze słowników, wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, <i>kinematografia</i> – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu
88.	<p>Z dołu, z góry, z daleka i z bliska – czyli o pracy kamery na planie filmowym. I.1.12, I.2.8, I.2.9, I.2.13 – <i>Plany filmowe</i> – plan filmowy [podręcznik, s. 242–243, zeszyt ćwiczeń, s. 103]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są plany filmowe – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>montaż</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnice między planami filmowymi – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>scena</i>, <i>ujęcie</i>, <i>montaż</i> – włącza się w redagowane <i>Kodeksu filmowca amatora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje planów filmowych – na wskazanym materiale określa rodzaj planu filmowego – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>kadrowanie</i>, <i>scena</i>, <i>ujęcie</i>, <i>montaż</i> – na ogół poprawnie redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przydatność poznanych planów filmowych do realizacji określonych zamysłów autorów filmu – uzasadnia twierdzenie, że ważnym środkiem języka filmu jest „punkt widzenia” kamery – redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i>
89.	<p>Nasze wrażenia po lekturze książki <i>W pustyni i w puszczy</i>. I.1.1, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.19, I.1.20, III.2.5, IV.1 – Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pobieżnie treść powieści – potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym 	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść powieści – wyodrębnia elementy fabuły utworu – wymienia bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsca akcji – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci – określa narratora – wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych), podaje podstawowe informacje na ich temat 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych) – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci, uzasadniając swój wybór

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	powieść przygodowa, opowiadanie odtwórcze z dialogiem i elementami opisu miejsca [lektura czytana w całości]				
90.	Wędrujemy po Afryce wraz ze Stasiem i Nel. I.1.1, I.1.2, I.1.7, I.1.9, I.1.10, I.1.12, I.1.13, III.1.1, III.2.3, III.2.5, IV.2 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, powieść przygodowa, wątek (główny, poboczny [lektura czytana w całości]	– potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym – określa czas i miejsca akcji – opowiada o niektórych wydarzeniach	– opowiada o wydarzeniach zachowując ich ciąg przyczynowo- skutkowy – tworzy ogólny plan wydarzeń	– opowiada o wydarzeniach ze zrozumieniem ich ciągu przyczynowo-skutkowego – opowiada o kluczowych przygodach bohaterów – tworzy szczegółowy plan wydarzeń	– opowiada o kluczowych przygodach bohaterów, uzasadnia ich znaczenie dla przebiegu akcji – pisze opowiadanie twórcze z dialogiem i opisem miejsca
91.	Które cechy Stasia pomogły dzieciom uratować się po porwaniu i ucieczce? I.1.9, I.1.12, I.1.16, I.1.19, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.5,	– potrafi w prosty sposób scharakteryzować głównego bohatera	– pisze prostą charakterystykę	– pisze charakterystykę, uwzględniając zachowanie i umiejętności oraz wiedzę bohatera	– podaje przykłady umiejętności i wiedzy bohatera, wskazuje ich przydatność w różnych sytuacjach opisanych w utworze – pisze charakterystykę Stasia, uwzględniając dojrzewanie Stasia i zmianę jego cech – ocenia postawę moralną i patriotyczną bohatera

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	IV.2 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, charakterystyka postaci, wartości [lektura czytana w całości]				
92.	Afrykańskie safari, czyli przewodnik dla... turystów. I.1.5, I.1.12, I.1.13, III.1.1, III.1.4, III.2.4, III.2.5, IV.2, IV.3, IV.9 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat fauny i flory, obyczaje, zjawiska przyrody, przewodnik dla turystów [lektura czytana w całości]	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce – zna cechy przewodnika turystycznego	– opisuje przyrodę i obyczaje panujące w Afryce, powołując się na konkretne fragmenty z powieści – tworzy przewodnik turystyczny na podstawie książki
93.	Do jakiego gatunku należy książka <i>W pustyni i w puszczy?</i> I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.10, I.1.12, I.1.13, III.2.4 –Henryk Sienkiewicz,	– wie, czym jest powieść	– wskazuje cechy powieści: narrator, liczba postaci, wielość wątków, akcja	– określa cechy powieści (proza, narrator, liczba postaci i wątków, akcja, szerokie tło)	– wskazuje, że utwór Sienkiewicza jest powieścią podróżniczo-przygodową

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, powieść przygodowa, wątek (główny, poboczny), narrator, proza [lektura czytana w całości]				
94.	Jak powstaje film? I.2.8, I.2.9, I.2.10, I.2.13, III.2.8 – Władysław Ślesicki, scenariusz Władysław Ślesicki, scenopis – scenariusz, scenopis, recenzja, adaptacja, plan filmowy [podręcznik, s. 244–251, zeszyt ćwiczeń, s. 104– 108]	– czyta ze zrozumieniem fragment powieści – zna terminy: <i>scenariusz</i> , <i>scenopis</i> – ogląda film (fragment)	– zna budowę scenariusza – wie, czym jest adaptacja filmowa	– porównuje tekst literacki, scenariusz i scenopis, wskazuje różnice między tymi tekstami – zna środki filmowe potęgujące napięcie – podaje przykłady adaptacji filmowych	– dobiera środki wyrazu filmowego do budowania napięcia (na wskazanym materiale) – pisze scenariusz na podstawie tekstu literackiego
95.	Zaimek i jego funkcja w zdaniu. II.1.1, II.1.2, II.1.6, II.1.13, II.4.1, II.4.2 – <i>Kraina języka.</i> <i>Funkcja zaimków</i> – zaimek, funkcje	– wie, czym są zaimki – rozpoznaje niektóre zaimki w zdaniach	– zna rodzaje zaimków – wskazuje zaimki w tekście	– zna funkcje zaimków w zdaniu – przekształca tekst, stosując zaimki	– określa funkcję zaimków w zdaniu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zaimka w zdaniu [podręcznik, s. 252–254, zeszyt ćwiczeń, s. 150– 155]				
96.	Nie moja wina, że czuje się nieswój. Pisownia przeczenia nie z zaimkami. II.1.1, II.4.1, II.4.2, IV.5 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Przeczenie „nie”</i> <i>z zaimkami. Podsumowanie</i> <i>pisowni przeczenia „nie”</i> <i>z różnymi częściami mowy</i> Agnieszka Frączek, <i>Nie</i> <i>ten smok</i> – pisownia przeczenia <i>nie</i> z zaimkami i innymi częściami mowy [podręcznik, s. 255–257, zeszyt ćwiczeń, s. 183]	– zna regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna zasady pisowni <i>nie</i> z większością części mowy	– zasadniczo stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna zasady pisowni <i>nie</i> z częściami mowy i zazwyczaj je stosuje	– stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna odstępstwa od reguły – zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy i stosuje je w praktyce	– bezbłędnie stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami oraz innymi częściami mowy, pamięta o wyjątkach
97.	Artyści z ambicjami – Rola mola Małgorzaty Strzałkowskiej I.1.3, I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.2.2 – Małgorzata	– czyta tekst ze zrozumieniem	– ocenia postawę bohaterów – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech</i> , <i>śmiać się</i> – recytuje wiersz	– wyjaśnia, na czym polega komizm wiersza – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech</i> , <i>śmiać się</i> i umie zastosować je w wypowiedzi – pisze opowiadanie o najśmieszniejszej historii	– zna różnicę między ambicją i chorą ambicją – wskazuje cechy bajki – wymienia programy komediowe – interpretuje tekst satyrycznie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	Strzałkowska, <i>Rola mola</i> – komizm [podręcznik, s. 258–259]				
98.	Śmiech na sali... kinowej I.2.3, I.2.8, I.2.9, I.2.13, II.2.8, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.2.1 – <i>Śmiech w filmie</i> – antonim; opinia o filmie; komedia filmowa; komizm [podręcznik, s. 260– 262]	– wymienia przykłady komedii filmowych – wie, co to jest antonim – podaje przykład antonimu	– określa elementy komizmu postaci	– podaje przykłady popularnych chwyków komediowych – występuje w pantomimie – formułuje opinię o wybranym filmie (zgodnie z podanym schematem)	– samodzielnie formułuje opinię o wybranym filmie
99.	Przed sprawdzianem I.2.2, I.2.9, II.1.1, II.2.8, II.4.1, III.1.3, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 5 [podręcznik, s. 263–264]	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – rozpoznaje zaimki w tekście – wie, czym są plany filmowe	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje zaimki w tekście – zna rodzaje planów filmowych	– wskazuje części mowy, z którymi cząstka <i>nie</i> jest zapisywana oddzielnie – podaje antonimy do wskazanych wyrazów	– redaguje dedykację, pisze opinię na temat ulubionego filmu
100.	Piszemy sprawdzian nr 5. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 5	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Dbam o Polskę					

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
101.	<p>O postawach Polaków wyrażających szacunek dla ojczyzny.</p> <p>I.1.1, I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.20, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, IV.1</p> <p>– Antoni Słonimski, <i>Polska</i></p> <p>– dyskusja; recytacja [podręcznik, s. 266–267]</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem i stara się określić, kim jest podmiot liryczny</p> <p>– podejmuje próbę wzięcia udziału w dyskusji według wskazówek z podręcznika</p>	<p>– wskazuje podmiot liryczny i adresata wiersza</p> <p>– wypowiada się w dyskusji</p>	<p>– wymienia epitety użyte w wierszu, wyjaśnia ich funkcje</p> <p>– dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny</p> <p>– pisze pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny</p>	<p>– rzeczowo dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny, powołując się na różne przykłady</p> <p>– poprawnie pisze ciekawą pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny</p>
102.	<p>Jest taki statek, co się zwie „Purpura”, jest taki port, co się „Polska” zowie.</p> <p>I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.4, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, I.1.17, I.1.18, I.1.19, II.2.4, II.2.6, II.2.8, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.2.1, III.2.7, IV.1</p> <p>– Henryk Sienkiewicz, <i>Legenda żeglarska</i></p> <p>– epitety, synonim, przenośnia; legenda</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem</p> <p>– opowiada treść legendy</p>	<p>– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych</p> <p>– zna cechy legendy</p>	<p>– wyszukuje fragmenty opisujące okręt</p> <p>– formułuje zasady, którymi powinni się kierować Polacy wobec swojej ojczyzny</p>	<p>– odczytuje znaczenia przenośne okrętu</p> <p>– wyszukuje związki między sytuacją statku a sytuacją Polski na przełomie XVIII i XIX wieku</p> <p>– tworzy własny tekst zakończenia legendy na podstawie znajomości sytuacji politycznej Polski w dalszych latach</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 268–270]				
103.	Ojej! Nowa część zdania do zapamiętania – wykrzyknik. II.1.1, II.1.2, II.1.9 – <i>Kraina języka.</i> <i>Wykrzyknik</i> – wykrzyknik [podręcznik, s. 271–273, zeszyt ćwiczeń, s. 156–157]	– wie, czym jest wykrzyknik – potrafi wymienić najbardziej typowe wykrzykniki	– rozpoznaje wykrzykniki w wypowiedziach	– poprawnie wskazuje wykrzykniki w wypowiedziach – tworzy scenki z użyciem wykrzykników	– odróżnia wykrzyknik od innych części mowy
104.	Oczywiście lub niestety. Jak partykuły zmieniają znaczenie wypowiedzi II.1.1, II.1.2, II.1.9 – <i>Kraina języka. Partykuła</i> – partykuła [podręcznik, s. 273–274, zeszyt ćwiczeń, s. 157–159]	– wie, czym jest partykuła – potrafi wymienić najbardziej znane partykuły	– rozpoznaje partykuły w wypowiedziach	– wyszukuje partykuły w zdaniach – używa partykuł do modyfikacji znaczenia wypowiedzi	– wyraża różne intencje za pomocą partykuł – pisze emocjonalną wypowiedź z użyciem wykrzykników i partykuł
105.	Talenty można rozwijać lub... zakopać. I.1.1, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.18,	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyjaśnia dosłowne znaczenie przypowieści	– wie, czym jest przypowieść – opisuje postawy przedstawione w przypowieści	– wyjaśnia, czym jest przypowieść i jakie są jej cechy charakterystyczne – wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie przypowieści – opisuje i ocenia postawy	– rzeczowo i logicznie dyskutuje o sposobach na pomnażanie talentów, wykazując się pomysłowością – pisze o swoich talentach, wykazując się nie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.19, I.1.20, I.2.2, II.2.4, II.2.5, II.2.6, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.5, IV.1 – <i>Przypowieść o talentach</i> – przypowieść, puenta, postawy, wartości [podręcznik, s. 275–276, zeszyt ćwiczeń, s. 69]			przedstawione w przypowieści – bierze udział w rozmowie o sposobach na pomnażanie talentów – pisze o swoich talentach	tylko poprawnością językową, lecz także samoświadomością
106.	„Kto powiedział i kiedy, że Mickiewicz to nie raper?” I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.2.1, I.2.2, I.2.3, I.2.7, I.2.8, I.3.3, I.3.7 – Wiesław Tupaczewski, <i>Rap Tadeusz</i> – język oficjalny i potoczny, synonimy, gra słów, etykieta językowa [podręcznik, s. 277–278, zeszyt ćwiczeń, s. 93–95]	– czyta tekst ze zrozumieniem – słucha uważnie nagrania	– ma świadomość nawiązania do tytułu poematu A. Mickiewicza – wyszukuje wyrazy i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego	– odczytuje nawiązanie do tytułu poematu A. Mickiewicza – zastępuje potoczne słowa i zwroty synonimami z języka literackiego	– zna zasady etykiety językowej – sporządza słownik gwary uczniowskiej
107.	Jakie obrazy z polowania pokazuje	– czyta tekst ze zrozumieniem – tworzy plan polowania	– na podstawie planu opowiada o polowaniu	– mówi o zwyczajach szlacheckich opisanych w <i>Panu Tadeuszu</i>	– wykorzystuje cytaty w swojej wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	A. Mickiewicz we fragmencie <i>Pana Tadeusza</i>? I.1.1, I.1.7, I.1.9, I.1.11, I.1.12, I.1.20, II.3.1, III.1.1, III.2.3, III.2.5 – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Polowanie)</i> – zwyczaje szlacheckie, plan wypowiedzi [podręcznik, s. 279–282, 284–285]			(odwołanie do 5 klasy)	
108.	Polowanie odegrane na rogu – połączenie poezji i muzyki I.1.4, I.1.6, I.1.14, I.2.12, I.2.13, II.3.1, I.3.6, III.2.2, IV.1 – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Gra Wojskiego)</i> – zwyczaje szlacheckie; środki stylistyczne, recytacja [podręcznik, s. 279–285]	– wie, co to jest zgrubienie	– wyszukuje we fragmencie środki stylistyczne	– wyszukuje we fragmencie środki stylistyczne i wyjaśnia ich funkcje – wie, co to jest zgrubienie i jaką funkcję może pełnić w tekście – opisuje obrazy poetyckie przywołane w grze Wojskiego – recytuje wybrany fragment	– podaje, jak poeta oddziałuje na słuch odbiorcy – określa, co, jego zdaniem, byłoby lepszą ilustracją przywołanego fragmentu <i>Pana Tadeusza</i> , i uzasadnia swoje zdanie
109.	Na jakie części dzielą się wyrazy podczas odmiany? II.1.1, II.1.4. II.1.6	– wie, czym są temat i końcówka wyrazu – wie, że są wyrazy, które nie mają końcówki w niektórych formach	– wyróżnia w wyrazie temat i końcówkę – wie, czym jest temat oboczny – wie, czym jest tzw. <i>e</i> ruchome	– wskazuje w temacie głoski oboczne – wskazuje <i>e</i> ruchome w wyrazach – układa zdania z parami wyrazów	– wskazuje w tekście wyrazy z <i>e</i> ruchomym i wyjaśnia, na czym polegają błędy w ich użyciu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>– <i>Kraina języka. Temat i końcówka wyrazu</i> – temat, końcówka wyrazu, końcówka zerowa, temat oboczny, <i>e</i> ruchome [podręcznik, s. 286–289, zeszyt ćwiczeń, s. 159–162]</p>	odmiany	w wyrazach	wyjaśniającymi występowanie <i>e</i> ruchomego	
110.	<p>Pełni nadziei płynące z poezji Polonii – piszemy poprawnie zakończenia rzeczowników. II.1.1, II.1.4. II.1.6, II.4.1 – <i>Zakrety ortografii. Pisownia -i, -ii, -jw w zakończeniach rzeczowników</i> Agnieszka Frączek, <i>Pięciu kowboi i rycerz w zbroi</i> – pisownia -i, -ji, -ii w zakończeniach rzeczowników rodzaju żeńskiego [podręcznik, s. 290–293, zeszyt ćwiczeń, s. 187–</p>	<p>– wie, że istnieją zasady ortograficzne dotyczące pisowni -i, -ji, -ii w zakończeniach rzeczowników, i pobieżnie je zna</p>	<p>– zna zasady ortograficzne dotyczące pisowni -i, -ji, -iww zakończeniach rzeczowników</p>	<p>– zapisuje formy wyrazowe zgodnie z zasadami ortograficznymi</p>	<p>– tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej rzeczowników pospolitych rodzaju żeńskiego zakończonych na <i>-ja</i> – tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej żeńskich nazw własnych zakończonych na <i>-ja</i></p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	190]				
111.	<p>Promujemy język polski i polską kulturę. I.1.4, I.1.12, I.1.16, I.1.18, I.2.1, I.2.2, I.2.3, I.2.8, II.2.3, II.2.4, II.2.6, II.2.7, II.2.8, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.4.1, II.4.2, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.6, III.2.1, IV.1, IV.3, IV.7, IV.8, IV.9 – <i>Ustawa o języku polskim</i> Małgorzata Strzałkowska, <i>Zagadka</i>, <i>Dobre, bo polskie</i> [podręcznik, s. 294–298]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem fragment <i>Ustawy o języku polskim</i> – wyszukuje wyrazy dźwiękonaśladowcze w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – ćwiczy czytanie łamańców językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego język polski może sprawiać kłopoty osobom, które się go uczą – wyjaśnia sens dwuwiersza Mikołaja Reja – wymienia osoby, miejsca, produkty, potrawy (w tym regionalne), przedmioty, które mogłyby promować Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera najważniejszy, jego zdaniem, zapis ustawy i uzasadnia swój wybór – wymyśla hasło promujące język polski – proponuje, jak zorganizować w szkole Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – wyjaśnia określenie <i>patriotyzm konsumencki</i> – pisze tekst argumentacyjny
112.	<p>Co to znaczy: polegać na kimś jak na Zawiszy? I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.1.1, II.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.4, III.2.5, IV.1, IV.2, IV.3 – <i>Hymn harcerski</i>, A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – pamięta, czym jest hymn – opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – odwołuje się do tradycji rycerskich – opisuje postawę bohaterki utworu <i>Zachowała się jak trzeba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakich okolicznościach składa się ślubowanie (przyrzeczenie) – wyjaśnia znaczenie słów: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i> – wymienia cechy „Inki” – podaje informacje na temat bohatera swojej szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę bohaterki – wyjaśnia, dlaczego do „Inki” można odnieść słowa: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– hymn, wartości, notka biograficzna, list oficjalny [podręcznik, s. 299–303, zeszyt ćwiczeń, s. 43–44]				
113.	Uczymy się pisać list oficjalny. I.1.5, I.2.4, II.2.1, II.2.2, II.2.3, II.2.7, II.2.9, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.3.7, II.4.1, II.4.2, III.1.3, III.1.5, III.1.6, III.2.1, IV.3 – A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i> – hymn, wartości, notka biograficzna, list oficjalny [podręcznik, s. 303–305, zeszyt ćwiczeń, s. 43–44]	– wie, z jakich podstawowych elementów jest zbudowany list	– podejmuje próbę zredagowania listu oficjalnego według podanego schematu	– zna elementy składowe listu oficjalnego i wie, czym się różni od listu prywatnego – używa zwrotów grzecznościowych – stosuje odpowiednie formy językowe, w tym formuły początku i końca, w zależności od typu listu, sytuacji nadawcy i osoby adresata – redaguje list oficjalny według podanego schematu	– zna graficzne rozmieszczenie komponentów listu oficjalnego – poprawnie używa zwrotów grzecznościowych – redaguje list oficjalny
114.	Każdy ma w życiu swoje „Westerplatte”... I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.20, I.2.3, I.2.11, II.2.4, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.2.1, IV.1	– czyta tekst ze zrozumieniem	– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych – rozumie, czym jest symbol	– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych i w płaszczyźnie przenośnej – odczytuje symbole w tekście homilii – bierze udział w rozmowie na temat najważniejszych dla siebie wartości	– wymienia wartości, o których przypomina papież – rzeczowo i emocjonalnie dyskutuje na temat najważniejszych dla siebie wartości – poprawnie pisze pracę o swoim Westerplatte

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Jan Paweł II, <i>Homilia skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte</i> – język, sentencja; wartości [podręcznik, s. 306–308]			– pisze pracę o swoim Westerplatte	
115.	Przed sprawdzianem. I.1.1, I.1.4, I.1.15, I.2.2, II.1.1, II.1.4, II.1.6, II.1.9, II.2.3, II.2.7, II.2.8, II.4.1, III.1.3, III.1.4, III.1.5, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 6 [podręcznik, s. 309–310]	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje środki stylistyczne – zna rodzaje planów filmowych – rozpoznaje wykrzykniki w tekście	– wyjaśnia znaczenie cytatu – rozpoznaje wykrzykniki w tekście i określa, jakie uczucia wyrażają – zamienia zastosowane zgrubienia, tak aby wyrazić pozytywne odczucia – wskazuje oboczności w temacie – wskazuje wyrazy, w których występuje <i>e</i> ruchome – redaguje list oficjalny	– redaguje list oficjalny, uzasadniając swoją prośbę w nim zawartą
116.	Piszemy sprawdzian nr 6. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 6	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Smak przygody					
117.	Obieżyświat czy domator? Oceniamy głównego bohatera książki <i>W 80 dni</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje bohaterów – pobieżnie opowiada fabułę	– opowiada o wydarzeniu opisanym we fragmencie powieści – przedstawia cechy głównego bohatera	– charakteryzuje głównego bohatera – podaje synonimy słowa <i>obieżyświat</i> – podaje antonimy słowa <i>obieżyświat</i> – korzysta ze słownika	– charakteryzuje głównego bohatera, ilustrując jego cechy cytatami z tekstu – pisze wyczerpującą charakterystykę

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>dookoła świata. I.1.1, I.1.9, I.1.11, I.1.18, I.1.19, I.1.20, I.2.2, I.2.6, II.2.6, II.2.8, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, IV.5, IV.6 – Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i> – bohater, charakterystyka; synonim, antonim, znaczenie wyrazu; akcja, powieść podróżniczo- przygodowa [podręcznik, s. 312–317]</p>			wyrazów bliskoznacznych oraz słownika antonimów – pisze charakterystykę bohatera	bohatera
118.	<p>Dlaczego podróże pociągają ludzi? I.1.1, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.12, I.1.13, I.1.16, I.1.20, I.2.11, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.3, III.2.5, IV.9 – Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i> – plan szczegółowy, akcja, powieść podróżniczo- przygodowa, opis podróży, wypowiedź</p>	<p>– tworzy ogólny plan wydarzeń – stara się opowiedzieć o swojej podróży</p>	<p>– tworzy szczegółowy plan wydarzeń – opisuje ciekawą podróż</p>	<p>– wskazuje punkty szczególnie ważne dla przebiegu akcji – określa gatunek powieści – opowiada o przygotowaniach do podróży w swoim domu – wymienia tytuły książek podróżniczo-przygodowych</p>	<p>– podaje cechy, które świadczą o tym, że przedstawiony fragment to powieść podróżniczo- przygodowa – odpowiada na pytanie zawarte w temacie; podaje argumenty na potwierdzenie tezy</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	argumentacyjna [podręcznik, s. 312–317]				
119.	Dziecko i dzieciństwo – czym się różnią rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych? II.1.1, III.2.9 – <i>Kraina języka.</i> <i>Rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne</i> – rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne [podręcznik, s. 318–320, zeszyt ćwiczeń, s. 169–170]	– wie, czym jest rzeczownik	– rozróżnia rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne	– wyszukuje rzeczowniki abstrakcyjne wśród podanych części mowy	– dopasowuje rzeczowniki abstrakcyjne do przysłów
120.	Znamy już wszystkie części mowy! II.1.1, II.1.2, II.1.3, II.1.4, II.1.6, II.1.9 – <i>Kraina języka.</i> <i>Części mowy – powtórzenie</i> – części mowy [podręcznik, s. 318, 320, zeszyt ćwiczeń, s. 163–169]	– zna części mowy – wie, że dzielą się na odmienne i nieodmienne	– zna części mowy odmienne i nieodmienne – wskazuje w tekście poznane części mowy	– odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmiennych	– bezbłędnie rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmiennych
121.	Kto chce być wewnątrz zdarzeń, a kto woli być	– czyta tekst ze zrozumieniem – zauważa dwie przeciwstawne postawy	– określa postawę podmiotu lirycznego – próbuje się wypowiadać	– podaje cechy dwóch postaw wymienionych przez poetę – bada budowę wiersza –	– podaje przykłady swojego zachowania w różnych sytuacjach świadczące

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>widzem? I.1.1), I.1.4), I.1.6), I.1.9), I.1.14), I.1.16), I.1.18), I.1.20); I.1.2), I.2.3), I.2.11), II.2.8); III.1.1) – Jeremi Przybora, <i>No i jak tu nie jechać?</i> – pytanie retoryczne, antonimy, rytm, refren, podmiot liryczny [podręcznik, s. 321-322]</p>		<p>o przeciwstawnych postawach – wie, czym jest pytanie retoryczne – za pomocą poleceń określa rytm wiersza</p>	<p>zauważa pytanie retoryczne, określa rytm wiersza</p>	<p>o byciu widzem lub uczestniczeniu w zdarzeniach – potrafi wskazać związek między budową a treścią wiersza</p>
122.	<p>Bohaterowie na tropach przygody. I.1.1), I.1.3), I.1.7), I.1.11), I.1.12), I.1.19), I.1.20), III.1.1), III.1.3), III.1.4), III.2.1), III.2.5), III.2.7), III.2.8), III.2.9), IV.1) – Alfred Szklarski, <i>Tomek u źródeł Amazonki</i> – przebieg wydarzeń, powieść przygodowa, ćwiczenia słownikowe, charakterystyka, rodzaje zdań, opowiadanie twórcze, scenariusz filmowy</p>	<p>– ma pobieżną wiedzę na temat treści utworu – wspólnie z innymi wykonuje plan charakterystyki</p>	<p>– wskazuje elementy świata przedstawionego – określa czas i miejsce akcji – przedstawia wydarzenia opisane w utworze – wie, czym jest powieść przygodowa – wykonuje plan charakterystyki – wskazuje cechy tytułowego bohatera</p>	<p>– przedstawia przebieg akcji we fragmencie powieści – wskazuje cechy powieści przygodowej we fragmencie utworu – charakteryzuje tytułowego bohatera – pisze opowiadanie o dalszych losach bohatera</p>	<p>– wskazuje cechy powieści przygodowej we fragmencie utworu i na podstawie innych znanych mu tekstów – charakteryzuje tytułowego bohatera, umiejętnie korzystając z konstrukcji podanych w ćwiczeniach – poprawnie pisze ciekawe opowiadanie o dalszych losach bohatera – tworzy scenariusz filmowy na podstawie fragmentu książki lub napisanego opowiadania</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 322-328]				
123.	<p>Znawstwo pisowni, doradztwo językowe, poradnictwo ortograficzne. II.1.1, II.4.1 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Zakończenia</i> <i>-stwo, -ctwo, -dźtwo</i> – Agnieszka Frączek, <i>Guzik</i> – pisownia rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> [podręcznik, s. 329–330, zeszyt ćwiczeń, s. 191–197]</p>	<p>– wie, że istnieją różne sposoby zapisywania rzeczowników o podobnie brzmiących zakończeniach: <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i></p>	<p>– zna zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> od podanych wyrazów</p>	<p>– zna i stosuje zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> od podanych wyrazów i poprawnie je zapisuje – tworzy tekst z użyciem rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i></p>	<p>– podaje przykłady rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> w tekście i omawia zastosowaną przy ich tworzeniu regułę – tworzy tekst z użyciem poprawnie zapisanych rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i></p>
124.	<p>Co za fantastyczne zakończenie roku! Projektujemy film na podstawie fragmentu książki „Felix, Net i Nika”. I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.14, I.1.16, I.1.19, II.2.6, II.2.7, II.3.3, II.4.1, II.4.2,</p>	<p>– wie, co to jest powieść sensacyjno-przygodowa – wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego</p>	<p>– właściwie rozpoznaje elementy świata przedstawionego – wskazuje cechy bohaterów – pisze w prosty sposób dalszy ciąg przygód bohaterów</p>	<p>– samodzielnie rozpoznaje cechy powieści sensacyjno-przygodowej – opisuje świat przedstawiony we fragmencie powieści – samodzielnie charakteryzuje bohaterów – pisze według własnego pomysłu dalszy ciąg przygód bohaterów – tworzy według wskazówek</p>	<p>– samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu – w sposób poprawny pisze ciekawy dalszy ciąg przygód bohaterów – samodzielnie opracowuje scenariusz filmu na podstawie przeczytanego fragmentu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.2.7 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – powieść sensacyjno-przygodowa, świat przedstawiony, opowiadanie twórcze, scenopis [podręcznik, s. 318–320, zeszyt ćwiczeń, s. 169–170]			scenariuszfilmu na podstawie fragmentu powieści	
125.	Wiemy, jak poprawnie składać słowa. II.1.1, II.1.8, II.1.10, II.1.11, II.1.12, II.1.13 <i>Kraina języka.</i> <i>Części zdania – powtórzenie</i> – składnia [podręcznik, s. 337–338, zeszyt ćwiczeń, s. 171–173]	– zna podstawowe pojęcia z zakresu składni – wie, czym są grupa podmiotu i grupa orzeczenia, niekiedy potrafi je wskazać	– wspólnie z klasą tworzy słownik pojęć składniowych – wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia – w większości przypadków używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – w prostych przykładach dopasowuje wykresy do zdań	– tworzy słownik pojęć składniowych – określa funkcje wyrazów w zdaniu – poprawnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – oddziela zdania składowe w zdaniach złożonych – dopasowuje wykresy do zdań	– ma opanowane wszystkie pojęcia z zakresu składni – bezbłędnie dokonuje analizy zdania pojedynczego oraz rozpoznaje rodzaje zdań złożonych – bezbłędnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – potrafi odpowiednio zastosować spójniki – zarówno z punktu widzenia składni, logiki zdania, jak i z punktu widzenia stylistyki
126.	Jakie cechy Jankapozwoliły	– określa autora i bohatera tekstu – podejmuje próbę napisania listu -	– charakteryzuje bohatera tekstu – pisze prosty list-podziękowanie	– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenie	– wyjaśnia znaczenie motta – bezbłędnie pisze wyczerpujący list-

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>mudotrzc na biegun? I.2.1, I.2.3, II.2.3, II.2.5, II.2.6, II.2.7, II.2.9, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.4.1, II.4.2, III.1.1, III.2.1, IV.1, IV.3, IV.8, IV.9 – Jan Mela, <i>Poza horyzonty</i> – autor, bohater, motto, charakterystyka bohatera, list oficjalny, list-podziękowanie, plan wyprawy wakacyjnej [podręcznik, s. 339–342, zeszyt ćwiczeń, s. 110– 113]</p>	podziękowania	– tworzy proste hasło reklamowe	<p>motta – wyjaśnia znaczenie nazwy fundacji JanaMeli – pisze list-podziękowanie – wspólnie z grupą opracowuje trasę wycieczki – tworzy hasło reklamowe</p>	<p>podziękowanie – samodzielnie opracowuje trasę wycieczki – tworzy poprawne i zgodne z zasadami reklamy hasłoreklamowe</p>
127.	<p>„Ciekawe życie mają tylko ci, którzy potrafią tę ciekawość dostrzec” – przygody trojgaprzyjaciół z powieści Rafała Kosika. I.1.1, I.1.2, I.1.7, I.1.11, I.1.14, I.1.16, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.2.3, III.2.5 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net</i></p>	<p>– przedstawia w sposób podstawowy elementy świata przedstawionego – wskazuje pojedyncze cechy bohaterów – opowiada o ich przygodach</p>	<p>– opisuje świat przedstawiony w powieści – charakteryzuje bohaterów – układa plan wydarzeń</p>	<p>– weryfikuje swoją wersję wydarzeń z fabułą książki – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich przygód i przyjmowanych postaw</p>	<p>– przedstawia fabułę, umiejscawiając poszczególne wydarzenia w elementach świata przedstawionego – samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi</i> –świat przedstawiony: bohaterowie, czas i miejsce wydarzeń, plan wydarzeń [lektura czytana w całości]				
128.	„Musimy tylko działać wspólnie. To nasz jedyna szansa” – dzięki jakim cechom bohaterowie wyszli całoz trudnych sytuacji? I.1.11, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.1.2, III.2.1 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – bohaterowie, charakterystyka, argumentacja, cytowanie [lektura czytana w całości]	– wymienia cechy bohaterów – podejmuje próbę napisaniacharakterystyki	– wskazuje cechy bohateróww kontekście ich zachowań – pisze charakterystykę	– wskazuje zalety i wady każdegoz bohaterów – wskazuje, jakie umiejętności i cechy osobowości pozwoliły bohaterom wyjść całoz trudnych sytuacji – pisze wyczerpującą charakterystykę, odwołując się do fragmentówksiążki	– mówi o zyskach ze współdziałaniałudzi – poprawnie pisze charakterystykę, potwierdzając spostreżeniaumiejętnie zastosowanymicytatami
129.	„Jestem sztuczną inteligencją. To coś	– wie, że istnieją korzyści i zagrożenia związane ze światem	– zauważa korzyści i zagrożenia związane ze światem rozwiniętej	– wyjaśnia, jakie korzyści i zagrożenia są związane ze	– rzeczowo dyskutuje o korzyściach i zagrożeniach związanych ze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>więcej niż być człowiekiem” – jakie korzyści i zagrożenia są związane ze światem rozwiniętej technologii? I.1.12, I.1.13, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.1.2, IV.3, IV.7 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – sposoby budowania napięcia, dyskusja [lektura czytana w całości]</p>	<p>rozwiniętej technologii</p>	<p>technologii – podejmuje próbę uczestniczenia w dyskusji</p>	<p>światem rozwiniętej technologii – uczestniczy w dyskusji – podaje argumenty – szuka informacji w różnych źródłach</p>	<p>światem rozwiniętej technologii, odwołując się do różnych przykładów doświadczenia – szuka informacji w różnych źródłach, poddaje je krytycznej analizie</p>
130.	<p>„Felix, Net i Nika”, czyli jakie gatunki powieści można jeszcze znaleźć w utworze Rafała Kosika? I.1.3, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.4 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i></p>	<p>– wie, że istnieją różne rodzaje powieści</p>	<p>– wymienia cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction</p>	<p>– wskazuje w utworze cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction – wyszukiuje cytaty w książce</p>	<p>– wskazując cechy różnych rodzajów powieści omawianej książki, potrafi je uargumentować, odnosząc się do właściwych fragmentów</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– gatunki powieści, sposoby budowania napięcia, narracja [lektura czytana w całości]				
131.	Przed sprawdzianem I.1.1, I.1.9, I.1.10, I.1.15, I.2.5, II.1.1, II.1.6, II.2.7, II.2.8, II.4.1, III.1.4, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 7	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę stworzenia opowiadania twórczego	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – zastępuje podane określenie synonimem – rozpoznaje cechy głównego bohatera – pisze proste opowiadanie twórcze	– zastępuje podane określenie właściwym synonimem – wyjaśnia znaczenie podanego określenia – w większości przypadków używa wyrazów z właściwymi zakończeniami – redaguje opowiadanie twórcze	– wypisuje rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne – używa wyrazów z właściwymi zakończeniami – tworzy ciekawe i poprawne językowo opowiadanie twórcze
132.	Piszemy sprawdzian nr 7. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 7 [podręcznik, s. 343–344]	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Kartki z kalendarza					
133.	Oddajemy hołd poległym harcerzom. I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.19 1 listopada – Jerzy Dargiel, <i>Harcerski</i>	– czyta tekst	– rozpoznaje adresata wiersza	– wie, czym się zajmowali harcerze w Szarych Szeregach	– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny oddaje hołd poległym harcerzom

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>marsz żałobny</i> [podręcznik, s. 346; lekcja powinna być przeprowadzona przed 1 listopada]				
134.	Droga do niepodległości. I.1.12, I.1.14 11 listopada – Józef Piłsudski, przemówienie do żołnierzy (fragmenty); Tadeusz Kasprzycki, przemówienie do żołnierzy (fragmenty) – notka biograficzna [podręcznik, s. 347; lekcja powinna być przeprowadzona przed 11 listopada]	– słucha tekstu ze zrozumieniem	– wie, czym jest notatka biograficzna	– analizuje teksty źródłowe – redaguje notkę biograficzną (Józef Piłsudski) – charakteryzuje styl przemówień na przykładzie podanych fragmentów tekstów	– gromadzi informacje na temat miejsc związanych z historią (w swojej okolicy) i przedstawia te informacje w formie prezentacji
135.	O jakim Bożym Narodzeniu mówi Matka Teresa z Kalkuty? I.1.4, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, II.3.2, II.3.3, III.1.1	– czyta utwór	– wie, czym jest notatka biograficzna	– redaguje notkę biograficzną (Matka Teresa z Kalkuty) – wyjaśnia związek tekstu z Bożym Narodzeniem	– tworzy zasady postępowania człowieka wrażliwego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	25 grudnia – Matka Teresaz Kalkuty, <i>Zawsze wtedy jest Boże Narodzenie</i> – anafora [podręcznik, s. 348; lekcja powinna być przeprowadzona przed 25 grudnia]				
136.	Kto puka do naszych drzwi? – rozmawiamy o akceptacji i tolerancji. I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, III.1.1 6 stycznia – Ernest Bryll, <i>Ktoś pukał</i> – wartości, tolerancja, dyskusja [podręcznik, s. 349; lekcja powinna być przeprowadzona przed 6 stycznia]	– rozmawia na temat Święta Trzech Króli	– wie, że Trzej Królowie byli przybyszami z dalekich krajów	– zastanawia się nad problemem akceptacji i tolerancji wobec innych ludzi	– rzeczowo dyskutuje na temat tolerancji i akceptacji innych, odwołując się do innych tekstów kultury i doświadczeń życiowych
137.	Pomnik z prawdy dla walczących o prawdę.	– czyta tekst	– zna podstawowe fakty związane z podziemiem antykomunistycznym	– zna najważniejsze fakty związane z podziemiem antykomunistycznym	– rozmawia o wartościach, o które walczyli żołnierze wyklęci

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.9, I.1.12 1 marca – Leszek Andrzej Mroczkowski, <i>Ostatni list do Matki</i> – wartości, dyskusja [podręcznik, s. 350; lekcja może być przeprowadzona przed 1 marca lub włączona do lekcji o D. Siedzikówniej]			– przypomina nazwiska Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny	
138.	Nie tylko śmigus dyngus. I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.19, I.1.20 Wielkanoc – ks. Jan Twardowski, <i>Wielkanocny pacierz</i> – wartości, praca nad sobą, dyskusja [podręcznik, s. 351; lekcja powinna być przeprowadzona przed Wielkanocą]	– czyta ze zrozumieniem tekst	– wypowiada się o nastroju wiersza – redaguje proste życzenia wielkanocne dla osoby wypowiadającej się w wierszu	– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – redaguje tekst życzeń wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu	– wyjaśnia, jaką postawę reprezentuje podmiot liryczny – poprawnie i w sposób ciekawy redaguje tekst życzeń wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu
139.	Witaj, majowa jutrzeńko!	– czyta tekst – wie, z czym wiąże się data 3 maja	– określa nastrój utworu – przyporządkowuje podane	– korzysta z dostępnych źródeł informacji	– omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.12, I.1.14, I.1.17, I.1.19, I.1.20 3 maja – Józef Relidzyński, <i>Radosny dzień</i> [podręcznik, s. 352; lekcja powinna być przeprowadzona przed 3 maja]		informacje odpowiednim postaciom	– wypowiada się na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – tworzy notatkę według własnej koncepcji (np. graf, tabela), zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego	– odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania w 6 klasie;
- funkcjonalnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- świadomie i funkcjonalnie używa bogatej terminologii;
- pracuje samodzielnie, nie powiela cudzych poglądów, jest kreatywny;
- jest odczytany, rozumie i wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych przeczytane teksty;
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty kultury (utwory literackie, dzieła sztuki, filmy);
- formułuje problemy, proponuje, jak je rozwiązać;
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji: zachowuje odpowiedni styl wypowiedzi; posługuje się bogatym słownictwem, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Uczeń lekceważy swoje obowiązki, nie chce nadrobić zaległości. Brak wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA DO PODRĘCZNIKA „JUTRO PÓJDĘ W ŚWIAT”, KLASA 6

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
1	Planujemy pracę w nowym roku szkolnym. IV.3, IV.7 – skrócony opis bibliograficzny – spis treści – spis lektur – instrukcja pracy z podręcznikiem [podręcznik, s. 3–11, zeszyt ćwiczeń, s. 3–5]	– poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela lub na podstawie wzoru sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania	– poprawnie podpisuje zeszyt – stara się samodzielnie sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania	– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, jaki jest ich cel – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń, stara się wyrazić własną ocenę na ten temat – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania	– poprawnie podpisuje zeszyt – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, czemu służą – sprawnie posługuje się spisem treści – prezentuje ogólnie zawartość podręcznika i zeszytu ćwiczeń oraz wyraża swoją ocenę – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania
Świat uczuć					
2	W jakim nastroju jest poeta, który „zamiast człowiekiem powinien być wiosną”? I.1.1, I.1.4, I.1.20, II.2.4, II.2.5 – Kazimierz Wierzyński, <i>Zielono nam w głowie</i> – frazeologizm; podmiot liryczny; obraz poetycki;	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go – zauważa znaczenia dosłowne i przenośne w utworze – wyodrębnia z tekstu związki frazeologiczne	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu, wskazuje na znaczenia dosłowne i przenośne – określa podmiot liryczny – zauważa obrazy poetyckie w wierszu – łączy nastrój wiersza z nastrojem obrazu	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wskazuje wartości w utworze, określając nastrój utworu – objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne, wyodrębniając obrazy poetyckie – nazywa uczucia przedstawione w wierszu i zestawia je z uczuciami wywołanymi obrazem

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	emocje, świat uczuć (ekspresja) [podręcznik, s. 14]		– podejmuje próbę określenia uczuć przedstawionych na obrazie		
3.	Jak sobie radzić z trudnymi emocjami? I.1.1, II.4.2, II.3.5 – Hanna Januszewska, <i>Lm</i> – cytaty; Bank uczuciowych słówek; rytm; zasady akcentowania [podręcznik, s. 15–17]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – krótko wypowiada się na temat nastroju utworu – podejmuje próbę określenia osoby mówiącej w wierszu – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia – uczestniczy w pracy zespołowej polegającej na przygotowaniu scenek pantomimicznych	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć – z pomocą nauczyciela wyszukuje cytaty w tekście – z zaangażowaniem bierze udział w scenkach pantomimicznych – zauważa rytm w wierszu	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa nastrój utworu, identyfikując emocje podmiotu lirycznego – samodzielnie wyszukuje cytaty – wspólnie z klasą szuka sposobów radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – zauważa rytm w wierszu i potrafi wskazać elementy go tworzące – zna reguły akcentowania wyrazów	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, odczytuje tekst, dostosowując brzmienie głosu do treści – interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – samodzielnie wyszukuje cytaty – podaje sposoby radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – samodzielnie wskazuje elementy tworzące rytm – zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów
4.	Męki dorastania w dzienniku Adriana Mole’a. I.1.3, I.1.10 – Sue Townsend, <i>Adrian Mole. Męki dorastania</i> – rodzaj narracji; dziennik; pamiętnik; dialogi; humor w tekście [podręcznik, s. 18–24]	– zna formę dziennika – wie, kim jest narrator – opowiada ogólnikowo o wydarzeniach opisanych we fragm. książki <i>Adrian Mole...</i> – podaje kilka informacji na temat bohatera	– rozpoznaje czytany utwór jako dziennik – wskazuje w tekście fragmenty o tym świadczące – odróżnia autora książki od narratora – określa elementy świata przedstawionego	– rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – odróżnia autora książki od narratora – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – wskazuje w tekście elementy komiczne – samodzielnie pisze o dalszych	– wskazuje na podstawie tekstu cechy dziennika, rozróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej – relacjonuje wydarzenia – podaje powód zachowań bohatera – samodzielnie odnajduje w tekście elementy komiczne i określa ich funkcję – samodzielnie pisze o dalszych losach bohatera

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				losach bohatera	– poprawnie pisze tekst w formie dziennika
5.	Jakie bariery ludzie budują między sobą? II.2.8, II.3.7 – Vaclav Havel, <i>Bariera</i> – synonimy; zasady rozmowy (etykieta) [podręcznik, s. 25]	– zna pojęcie synonimu	– znajduje w słowniku synonimy słowa <i>bariera</i>	– zauważa nietypową formę wiersza – samodzielnie wskazuje synonimy słowa <i>bariera</i>	– właściwie interpretuje formę wiersza, odczytując jego sens – wskazuje przykłady nieporozumień komunikacyjnych – poprawnie pisze pracę o etykiecie językowej
6.	Głosem, gestem, mimiką – o komunikowaniu wiadomości, uczuć i emocji. II.2.1, II.2.2, II.2.3, II.2.4 – <i>Kraina języka. Jak się komunikujemy?</i> – język werbalny i niewerbalny; mówiony i pisany, język literacki potoczny [podręcznik, s. 26–29, zeszyt ćwiczeń, s. 115–117]	– widzi różnicę między językiem mówionym a pisany	– widzi różnicę między językiem mówionym a pisany i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny	– wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacyjnych	– przekształca tekst wypowiedzi ustnej na staranną wypowiedź w języku pisany – świadomie i poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacyjnych
7.	Dlaczego klasie Neli nie udało się zintegrować?	– opowiada o wydarzeniach opisanych w tekście – zna pojęcie <i>integracja</i>	– odtwarza wydarzenia, tworzy plan wydarzeń, wskazując kolejność zdarzeń	– odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji – charakteryzuje bohaterów,	– określa elementy akcji, wskazuje świadomie punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, podając

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.16, I.1.19, I.1.20, III.2.5 – Agnieszka Tyska, <i>M jak dżem</i> – akcja, elementy akcji; opis bohaterów; świat wewnętrznych przeżyć; problem z integracją klasy [podręcznik, s. 30–35]	– włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	– w sposób podstawowy charakteryzuje bohaterów – rozumie pojęcie <i>integracja</i> i włącza się do dyskusji na temat problemów z integracją	zwracając uwagę na ich zachowania i uczucia – uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją	cytaty opisujące ich zachowania i uczucia – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat problemów z integracją – umiejętnie formułuje swoje sądy
8.	Ten prezent to była niespodzianka wszech czasów! Tworzymy opis przeżyć wewnętrznych. III.2.1, III.2.3 – opis przeżyć wewnętrznych; wzór, wskazówki [podręcznik, s. 35–36, zeszyt ćwiczeń, s. 6–15]	– zna słowa opisujące uczucia	– umie nazwać uczucia – tworzy plan tekstu	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, korzystając z epitetów i porównań oddających stany emocjonalne – dostrzega zewnętrzne przejawy emocji	– umie nazwać uczucia, tworzy opis przeżyć wewnętrznych, posługując się słownictwem nazywającym stany emocjonalne, w tym frazologizmami – potrafi opisać zewnętrzne objawy poszczególnych emocji
9.	Czy smutki mogą mieć wielkie oczy? I.1.1, I.1.4 – Joanna Kulmowa, <i>Smutki</i> – nastrój, okoliczności,	– odczytuje wiersz na poziomie znień dosłownych w kontekście tytułu	– odczytuje nastrój wiersza – zna termin <i>podmiot liryczny</i> i podejmuje próbę zidentyfikowania go, nazwania jego uczuć	– określa podmiot liryczny – dostrzega i wskazuje ożywienia w tekście, odczytując nastrój wiersza – recytuje wiersz	– interpretuje nastrój utworu, opisując podmiot liryczny i nazywając jego uczucia – podaje przykłady ożywień i uosobień – w sposób świadomy recytuje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	poetyckie określenia, ożywienia [podręcznik, s. 37–38, zeszyt ćwiczeń, s. 66–67]				wiersz
10.	Kiedy powiemy „dzień dobry”, a kiedy „siema”. II.2.1, II.2.2, II.2.3; II.2.6 – <i>Kraina języka. Język swobodny i oficjalny</i> – język swobodny i oficjalny; rodzaje słownictwa: oficjalne – nieoficjalne; język pisany a język oficjalny; słownictwo potoczne – słownictwo formalne [podręcznik, s. 39–40, zeszyt ćwiczeń, s. 119–120]	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym i potrafi z pomocą nauczyciela lub grupy wskazać cechy obu języków – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny	– wskazuje cechy języka mówionego i pisanego – świadomie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, dostosowując styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące	– świadomie i poprawnie stosuje wypowiedzi pisemne o różnym stopniu formalności – dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje
11.	Dziecko, dzieciątko czy dzieciuch? Kiedy używać słów neutralnych, a kiedy pełnych emocji? II.2.1, II.2.2, II.2.3; II.2.6	– widzi różnicę między językiem swobodnym a oficjalnym	– posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, zauważając różnice w słownictwie wartościującym	– dostosowuje styl do sytuacji komunikacyjnej – rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące	– dostosowuje w mowie i piśmie styl do sytuacji komunikacyjnej – umiejętnie stosuje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumiejąc ich funkcje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– <i>Kraina języka. Język swobodny i oficjalny</i> – słownictwo potoczne – formalne; słowa wartościujące – słowa neutralne; przymiotniki oceniające i opisujące [podręcznik, s. 40–42, zeszyt ćwiczeń, s. 121]				
12.	Miłość czy przyjaźń? Przyjaźń czy miłość? I.1.4, I.1.9, III.2.1 – Adam Mickiewicz, <i>Niepełność</i> – podmiot liryczny, kontrast, opis uczuć; budowa wiersza; pytanie retoryczne; opis przeżyć wewnętrznych [podręcznik, s. 43–45, zeszyt ćwiczeń, s. 67–68]	– opowiada o swoich wrażeniach po wysłuchaniu piosenki	– odczytuje nastrój wiersza – zna pojęcie podmiotu lirycznego i podejmuje próbę scharakteryzowania go oraz nazwania jego uczuć – zna termin <i>pytanie retoryczne</i>	– określa podmiot liryczny, nazywa jego uczucia i w tym kontekście wyjaśnia tytuł wiersza – zna i rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne	– interpretuje tytuł wiersza, oddając nastrój utworu – rozpoznaje w wierszu pytanie retoryczne i wie, jaką pełni w nim funkcję – umiejętnie tworzy opis przeżyć wewnętrznych
13.	Uczucia nastolatków w utworze Pawła Beręsewicza <i>Kiedy chodziłem z Julką Maj.</i> I.1.2, I.1.3; I.1.7, I.1.8,	– odtwarza wydarzenia z tekstu – wymienia bohaterów	– opowiada o wydarzeniach, wskazuje narratora – zna termin <i>opowiadanie</i> – znajduje synonimy słowa <i>miłość</i>	– wie, czym jest opowiadanie – rozróżnia formy narracji, podając przykłady z tekstu – zna rolę dialogów – odtwarza emocje towarzyszące bohaterom	– rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie (w tym opowiadanie obyczajowe), podaje jego cechy – wchodzi w rolę bohatera, poprawnie tworzy opis przeżyć

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.2.1 – Paweł Beręsewicz, <i>Kiedy chodziłem z Julką</i> <i>Maj</i> – zwroty oddające uczucia i emocje; cytaty; dialog; język potoczny; gatunek literacki: opowiadanie; opowiadanie obyczajowe, realizm [podręcznik, s. 46–51, zeszyt ćwiczeń, s. 80]				wewnętrznych
14.	Dbamy o staranną pisownię II.4.1, II.4.2, III.2.6 – Agnieszka Frączek, <i>Liście</i> – ortografia; głoski typowe dla języka polskiego; netykieta [podręcznik, s. 52–53, zeszyt ćwiczeń, s. 174– 175]	– widzi różnice w znaczeniu wyrazów przy braku polskich znaków diakrytycznych	– rozumie znaczenie starannej pisowni	– stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety	– stosuje staranną pisownię – podaje zasady netykiety – wykazuje się kreatywnością w szukaniu hasła dotyczącego netykiety
15.	Orfeusz i Eurydyka – mit o sile muzyki i miłości. I.1.3, I.1.5, III.1.1,	– zna termin <i>mit</i> – zna terminy: <i>legenda</i> i <i>baśń</i> – opowiada w prosty sposób o przeczytanym tekście	– wie, czym jest mit – wie, czym są legenda i baśń – odtwarza fabułę tekstu, opowiada ją	– rozróżnia mit od legendy i baśni – tworzy plan odtwórczy – odtwarza wydarzenia, wskazując te, które miały wpływ na bieg akcji	– potrafi rozpoznać mit, baśń i legendę, znajduje cechy gatunkowe w tekście – tworzy plan wydarzeń i wskazuje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.2.3, III.2.5 – Wanda Markowska, <i>Orfeusz i Eurydyka</i> – mit a legenda i baśń; akcja; punkt kulminacyjny; uczucia; przesłanie; opowiadanie twórcze i odtwórcze; plan; argumenty [podręcznik, s. 54–58, zeszyt ćwiczeń, s. 19–20]			– charakteryzuje bohaterów, zwraca uwagę na ich zachowania i uczucia – pisze opowiadanie twórcze	punkt kulminacyjny, określa jego funkcję – w sposób poprawny pisze opowiadanie twórcze o zaskakującym przebiegu – określa uczucia bohaterów, odwołując się do konkretnych fragmentów tekstu – omawia przesłanie mitu
16.	Każdy może być pisarzem. Redagujemy opowiadanie twórcze z dialogiem. II.4.1, II.4.2, III.1.3, II.1.5, III.2.1, III.2.7 – opowiadanie twórcze z dialogiem [podręcznik, s. 58, zeszyt ćwiczeń, s. 21–26]	– z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie	– pisze opowiadanie, stosuje dialogi – korzysta z napisanego wcześniej planu	– pisze opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji – formułuje tekst wewnętrznie spójny – w większości poprawnie zapisuje dialogi	– samodzielnie tworzy plan opowiadania – poprawnie pisze spójne opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej kompozycji – poprawnie zapisuje dialogi
17.	Obraz miłości w wierszu Jana Twardowskiego. I.1.9, I.1.12, I.1.13, I.1.17 – ks. Jan Twardowski,	– zna termin <i>podmiot liryczny</i>	– zna termin <i>podmiot liryczny</i> i potrafi go wskazać w wierszu	– charakteryzuje podmiot liryczny – nawiązuje do nastroju wiersza – określa temat utworu – nazywa wrażenia wywołane wierszem	– charakteryzuje podmiot liryczny – przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – porównuje wiersz J. Twardowskiego z mitem o Orfeuszu i Eurydyce

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>Na chwile</i> – nazwy uczuć; kontrast [podręcznik, s. 59]				
18.	Zacytujmy za I.B. Singerem: „Miłość trzyma się mocno”. I.1.2, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, II.4.2 – Isaac Bashevis Singer, <i>Miłość trzyma się mocno</i> –fikcja literacka; realizm; fantastyka; bohaterowie; złote myśli; wartości; cytat; zasady cytowania; dosłowne i przenośne znaczenie [podręcznik, s. 60–64, zeszyt ćwiczeń, s. 35–37]	– czyta tekst – krótko wypowiada się na jego temat	– wyjaśnia dosłowne znaczenie utworu – charakteryzuje bohaterów	– wyjaśnia przenośne znaczenie utworu – wyszukuje złote myśli na temat miłości – rozpoznaje w utworze fikcję literacką – samodzielnie pisze tekst z cytatami o wartościach ukazanych w utworze	– rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, wyjaśnia alegoryczne przedstawienie wartości – zna cechy przypowieści i potrafi rozpoznać utwór tego typu – pisze tekst o wartościach ukazanych w utworze, poprawnie cytując adekwatne fragmenty
19.	Przygotowanie do sprawdzianu. I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.2.2, I.2.5, II.2.2, II.2.3, II.2.6, II.2.7, II.2.8, II.2.9, II.3.3, II.3.4, II.4.1, III.1.3, III.1.4, III.1.5, III.2.1 – terminy poznane	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu	– czyta tekst ze zrozumieniem – określa intencję wypowiedzi bohaterów – podejmuje próbę przekształcenia tekstu potocznego w oficjalny – wskazuje pytanie retoryczne – podejmuje próbę stworzenia kartki z dziennika	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – przekształca tekst potoczny w oficjalny – w większości przypadków odczytuje znaki niewerbalne – wskazuje pytania retoryczne i ewentualnie podaje ich funkcję	– czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – poprawnie przekształca tekst potoczny w oficjalny – potrafi samodzielnie podać synonimy – odczytuje znaki niewerbalne – wskazuje pytania retoryczne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	w rozdziale 1 [podręcznik, s. 65–66]			– redaguje kartkę z dziennika z opisem przeżyć wewnętrznych	i podaje ich funkcję – poprawnie redaguje kartkę z dziennika, stosując bogaty opis przeżyć wewnętrznych
20.	Piszemy sprawdzian nr 1. – terminy poznane w rozdziale 1	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Na szlaku wartości					
21.	O co chciałbym prosić świat? I.1.4, I.1.9, II.3.2 – Marek Grechuta, <i>Świecie nasz</i> – podmiot liryczny; adresat wypowiedzi; powtórzenie; anafora; epitet [podręcznik, s. 68–69, zeszyt ćwiczeń, s. 68–69]	– czyta uważnie tekst – wskazuje powtórzenia	– czyta tekst ze zrozumieniem i wskazuje podmiot liryczny oraz adresata tekstu	– charakteryzuje podmiot liryczny, potrafi wymienić jego prośby – zna terminy <i>epitet</i> i <i>pytanie retoryczne</i> i rozpoznaje je w tekście	– określa potrzeby podmiotu lirycznego – znajduje w tekście epitety, anafory i pytania retoryczne, określa ich funkcję
22.	Porozmawiajmy o nas samych. I.1.4, I.1.5, I.1.18, I.1.19, I.2.2, I.2.3 – Amy Yerkes, <i>Jestem</i> – anafora; puenta; dyskusja; wyrażanie	– zna termin <i>anafora</i>	– rozpoznaje anaforę w tekście	– wskazuje anaforę i określa jej funkcję – zna termin <i>puenta</i> – wyraża własny sąd o postaci z tekstu	– określa główną myśl tekstu, odwołując się do jego budowy – omawia funkcje tytułu, motto, puenty – wyraża własny sąd o postaci z tekstu i mówi o swoich doświadczeniach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	opinii [podręcznik, s. 70–72, zeszyt ćwiczeń, s. 47–50]				– potrafi uargumentować swoje zdanie
23.	Jak się skutecznie porozumieć? Ćwiczmy umiejętność prowadzenia dyskusji. I.1.19, III.1.2, III.2.1 – dyskusja; wyrażanie opinii; sprawozdanie z dyskusji; argumenty [podręcznik, s. 73–74, zeszyt ćwiczeń, s. 47–53]	– podejmuje próby włączenia się do dyskusji – zna zasady tworzenia sprawozdania	–włącza się do dyskusji z krótką wypowiedzią na zadany temat –tworzy kilkuzdaniowy tekst o charakterze sprawozdawczym	– zna i stosuje zasady zabierania głosu w dyskusji – stara się rzeczowo argumentować – z pomocą (m.in. planu) pisze sprawozdanie z dyskusji	– zabiera głos w dyskusji, argumentując rzeczowo i logicznie – potrafi podsumować dyskusję – pisze sprawozdanie z przebiegu dyskusji
24.	Na kanapie leży pilot – jak rozpoznać znaczenie homonimów? II.2.4 – Agnieszka Frączek, <i>Rozkaz króla Mroźostawa</i> – homonim; synonim; ortografia [podręcznik, s. 75–76, zeszyt ćwiczeń, s. 176–178]	– zna termin <i>homonim</i> – rozpoznaje homonimy	– rozpoznaje homonimy –rozumie znaczenie homonimów	– tworzy zdania z użyciem homonimów	– tworzy zdania z użyciem homonimów, zapisując je poprawnie pod względem ortograficznym – podaje synonimy ujednoznaczające znaczenie homonimów
25.	Dylematy osiołka. Dlaczego tak ważna	– czyta tekst – określa ogólnie myśl utworu	– rozpoznaje czytany utwór jako bajkę	– opisuje zachowanie bohatera bajki, ocenia je	– formułuje moral – odczytuje humor

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	jest umiejętność podejmowania decyzji? I.1.3, I.1.6, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – Aleksander Fredro, <i>Osiólkami w żłoby dano</i> – bajka; moral; rytm; humor; notka o autorze [podręcznik, s. 77]	– zna termin <i>bajka</i>	– opisuje zachowanie bohatera, potrafi je ogólnie ocenić	– określa główną myśl utworu – wie, czym jest moral – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	– rozumie funkcję rytmu
26.	Mam na imię... Czy mam coś wspólnego z Odysem? I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.18, I.1.20, I.2.2, I.2.3, II.2.5, I.2.8, I.2.11, II.3.2, III.1.1, III.2.2 – Leopold Staff, <i>Odys</i> – podmiot liryczny; bohater liryczny; Homer, <i>Odysseja</i> ; związki frazeologiczne [podręcznik, s. 78–79]	– czyta tekst ze zrozumieniem – określa adresata tekstu	– potrafi wskazać podmiot i bohatera lirycznego	– charakteryzuje podmiot i bohatera lirycznego – wymienia najważniejsze myśli tekstu – zna i rozumie związki frazeologiczne związane z Odyseuszem	– opowiada o Odyseuszu i jego wędrowce – zna związki frazeologiczne związane z Odyseuszem i potrafi je poprawnie stosować w wypowiedziach
27.	Co lepsze: odwaga czy rozwaga? I.1.3, I.1.9, I.1.16, I.1.19,	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna termin <i>mit</i> – wie, co to jest plan ramowy	– potrafi streścić tekst – mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu	– gromadzi informacje na temat bohaterów mitu, charakteryzuje ich i ocenia ich postawy	– charakteryzuje bohaterów mitu, wskazuje na ich dokonania i postawy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.20, II.2.5, III.2.3 – Wanda Markowska, <i>Dedal i Ikar</i> – mit; plan szczegółowy, plan ramowy; fabuła; opowiadanie odtwórcze; cechy charakteru postaci; związki frazologiczne; postawa bohaterów [podręcznik, s. 80–84, zeszyt ćwiczeń, s. 16–18]	– wymienia bohaterów	– zna różnice między mitem a baśnią i legendą – gromadzi słownictwo do charakterystyki bohaterów mitu – sporządza plan ramowy tekstu – zna termin plan szczegółowy	– na podstawie planu ramowego tworzy plan szczegółowy tekstu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne – pisze opowiadanie odtwórcze	– rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i potrafi je zastosować – określa wartości ważne dla bohaterów – tworzy spójny i logiczny tekst o odwiecznych marzeniach człowieka
28.	Dzięki czemu Tezeusz znalazł wyjście z labiryntu. I.1.3, I.1.9, I.1.16, I.1.19, I.1.20, II.2.5 – <i>Mit o Tezeuszu i Ariadnie</i> – mit; plan szczegółowy, plan ramowy; fabuła; opowiadanie odtwórcze; cechy charakteru postaci; związki frazologiczne; postawa bohaterów [podręcznik, s. 84]	– zna termin <i>mit</i> – zna termin <i>plan ramowy</i> – w prosty sposób opowiada o losach bohaterów	– charakteryzuje bohaterów – tworzy plan ramowy – tworzy prostą kilkudzaniową wypowiedź	– ocenia postawy bohaterów – zna znaczenie związków frazologicznych odnoszących się do mitu	– wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie labiryntu – potrafi w swobodny sposób użyć związków frazeologicznych odnoszących się do mitu
29.	Po czym rozpoznać	– zna terminy <i>zdanie pojedyncze</i> i <i>zdanie</i>	– rozpoznaje w tekście zdania	– poprawnie wyszukuje	– poprawnie przekształca zdanie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>wypowiedzenia złożone? II.1.1, II.1.8, II.1.12, II.1.13 – <i>Kraina języka.</i> <i>Wypowiedzenie złożone</i> – zdanie pojedyncze, zdanie złożone, zdania składowe; rodzaje wypowiedzeń złożonych [podręcznik, s. 85–88, zeszyt ćwiczeń, s. 121–127]</p>	<p><i>złożone</i></p>	<p>pojedyncze i zdania złożone – wie, czym są równoważniki zdań – wie, czym są wypowiedzenia składowe w zdaniu</p>	<p>orzeczenia w zdaniach – odróżnia zdania od równoważników zdań – potrafi wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym – przekształca zdanie pojedyncze w zdanie złożone</p>	<p>pojedyncze w złożone – kończy zdanie tak, aby powstało zdanie złożone – właściwie stosuje znaki interpunkcyjne w wypowiedzeniu złożonym</p>
30.	<p>Jaka powinna być prawdziwa miłość? I.1.3, I.1.4, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – św. Paweł, <i>Hymn o miłości</i> – hymn; anafora; bank wartościowych słówek [podręcznik, s. 89–90]</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje temat utworu</p>	<p>– zna termin <i>hymn</i> – zna termin <i>anafora</i> – wymienia kilka cech miłości</p>	<p>– rozpoznaje czytany utwór jako hymn – rozpoznaje anafory – wskazuje związek między hymnem a fotografiami</p>	<p>– wskazuje cechy gatunkowe hymnu i rozumie zastosowanie tej formy przez autora – określa funkcje anafor w tym tekście i ich znaczenie ogólne dla gatunku, jakim jest hymn – samodzielnie podaje przykłady sytuacji, w których ludzie poświęcają się na rzecz innych</p>
31.	<p>Spotkanie dwóch światów – pana Tomasza i niewidomej dziewczynki. I.1.1, I.1.2, I.1.5, I.1.7,</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób streścić utwór</p>	<p>– wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego – opowiada o wydarzeniach fabuły – ustala kolejność zdarzeń – w prosty sposób charakteryzuje</p>	<p>– rozpoznaje fikcję literacką – wskazuje elementy realistyczne w utworze – rozumie wzajemną zależność między zdarzeniami</p>	<p>– charakteryzuje i ocenia bohaterów, powołując się na konkretne fragmenty z tekstu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.9, I.1.12 – Bolesław Prus, <i>Katarynka</i> – świat przedstawiony; opis bohaterów; przemiana bohatera [lektura czytana w całości, podręcznik, s. 91–98, zeszyt ćwiczeń, s. 81]		bohaterów	– charakteryzuje bohaterów, ocenia ich a	
32.	Nowela, jej cechy i budowa. I.1.3, I.1.5, I.1.10, I.2.3, I.2.10 – Bolesław Prus, <i>Katarynka</i> – świat przedstawiony; opis bohaterów; przemiana bohatera; budowa utworu: fabuła, punkt kulminacyjny; puenta, akcja, nowela; ekranizacja; wątek [podręcznik, s. 91–98, lektura czytana w całości: B. Prus, <i>Katarynka</i>]	– zna termin <i>nowela</i>	– wyjaśnia tytuł – rozpoznaje w tekście niektóre cechy noweli	– zna termin <i>nowela</i> – omawia funkcje tytułu i puenty – wskazuje główny wątek utworu – wie, czym jest filmowa adaptacja dzieł	– rozpoznaje nowelę w czytany utworze, wskazuje cechy gatunkowe w tekście – interpretuje tytuł, wskazuje na punkt kulminacyjny utworu i jego rolę – poprawnie określa wątek utworu
33.	Nasze refleksje po lekturze	– czyta samodzielnie tekst – wymienia bohaterów literackich	– przedstawia swoje wrażenia po przeczytaniu utworu	– przedstawia główną myśl utworu – dobiera skojarzenia do słowa	– wyjaśnia sens przenośni: <i>przepaść kramężnika, otchłań ulicy</i>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>wiersza <i>Przepaść</i> I.1.4, I.1.5, I.1.9, III.2.2 – Tadeusz Różewicz, <i>Przepaść</i> – tytuł; przerośnia, przerośnia poetycka; kontekst; recytacja [podręcznik, s. 99–100, zeszyt ćwiczeń, s. 70–72]</p>	– bierze udział w scenie pantomimicznej	– opisuje bohaterów literackich	<p><i>przepaść</i> – zna termin <i>przerośnia</i> – odnajduje przerośnie w tekście</p>	– wyjaśnia, na czym polega efekt zaskoczenia w utworze – wymienia najważniejsze myśli tekstu
34.	<p>„Dlaczego nikt się nie wstydzi agresji i brutalności, a żenuje go własna dobroć?” – jak my sami odpowiedzielibyśmy na pytanie zadane w klasie prof. Dmuchałca. I.1.7, I.1.14 – Małgorzata Musierowicz, <i>Kwiat kalafiora</i> – wydarzenia; dyskusja, bank współczujących słówek [podręcznik, s. 101–104]</p>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wymienia bohaterów	– opowiada o wydarzeniach – ogólnie charakteryzuje bohaterów	– ustala kolejność wydarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich postaw – bierze udział w dyskusji	– charakteryzuje bohaterów i ocenia ich zachowanie, odwołując się do fragmentów z tekstu – logicznie i rzeczowo przedstawia argumenty w dyskusji
35.	<p>„Że”, „ponieważ”, „i”, „ale” – wyrazy,</p>	– zna pojęcie spójnika – wymienia najbardziej typowe	– rozpoznaje w wypowiedziach spójnik	– poprawnie wyszukuje zdania składowe	– poprawnie stosuje spójniki w pracach pisemnych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	które mają niezwykle talent łączenia zdań. II.1.1 – <i>Kraina języka. Spójnik</i> – spójnik; wypowiedzenia składowe; spójniki w zdaniu pojedynczym [podręcznik, s. 105–108, zeszyt ćwiczeń, s. 128– 131]	spójniki		w wypowiedzeniach złożonych – układa zdania złożone i stosuje w nich odpowiednie spójniki – dopasowuje spójniki do zdań	– zna i poprawnie stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące spójników
36.	Dziękuję za twoją pomoc! I.2.1, III.1.2, III.2.1 – Szlachetna Paczka – tekst informacyjny, argumenty; kampania reklamowa; formy wypowiedzi: sprawozdanie z akcji, podziękowanie, logo, plakat, słownictwo nacechowane emocjonalnie [podręcznik, s. 109–111, zeszyt ćwiczeń, s. 55–57]	– czyta tekst ze zrozumieniem – z pomocą nauczyciela pisze podziękowanie	– zna termin <i>tekst informacyjny</i> – zna elementy sprawozdania i podziękowania jako form wypowiedzi – redaguje proste podziękowanie	– identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – potrafi zredagować podziękowanie	– rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – tworzy sprawozdanie z akcji charytatywnej oraz podziękowanie – w wypowiedziach poprawnie wykorzystuje słownictwo o nacechowaniu emocjonalnym
37.	Czy obok nas żyją ludożercy?	– czyta tekst ze zrozumieniem – potrafi w prosty sposób powiedzieć	– mówi o swoich wrażeniach – charakteryzuje podmiot liryczny	– poprawnie odczytuje główne przesłanie wiersza	– wyjaśnia przenośny sens zwrotów w wierszu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I.1.1, I.1.4, I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.2.1 – Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i> – podmiot liryczny, apostrofa, przenośnia, list-apel, dyskusja, cechy listu [podręcznik, s. 112–114, zeszyt ćwiczeń, s. 72–73]	o swoich wrażeniach – zna termin <i>list</i>	i adresata utworu – zna terminy <i>przenośnia</i> i <i>apostrofa</i> – recytuje wiersz (może popełnić kilka pomyłek)	– zna i rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i apostrofe – recytuje wiersz – pisze list – wie, jakie są elementy budowy tej formy wypowiedzi – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”	– potrafi wskazać apostrofe i wyjaśnić jej wykorzystanie – interpretuje tekst w odniesieniu do jego formy i budowy – recytuje wiersz, wskazując, że rozumie tekst – dyskutuje na temat zagrożeń ze strony współczesnych „ludożerców”, formułując własne sądy i rzeczowo argumentując, ustosunkowuje się do problemu
38.	Ciemne strony korzystania z internetu I.2.1, III.1.1 – Agnieszka Wawryniuk, <i>Złapani w sieć</i> ; Matylda Młocka, <i>Dzieci ugrzęźły w sieci</i> – artykuł prasowy, publicystyka, internet: zasady bezpiecznego korzystania [podręcznik, s. 115–117, zeszyt ćwiczeń, s. 96–97]	– czyta ze zrozumieniem teksty publicystyczne i informacyjne	– zna terminy <i>tekst publicystyczny</i> i <i>tekst informacyjny</i>	– wie, czym się różni tekst publicystyczny od tekstu informacyjnego – interpretuje tytuły artykułów prasowych – wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego – uczestniczy w rozmowie na temat zagrożeń płynących z internetu	– wyjaśnia przenośny sens tytułów – odczytuje z wykresu dane na temat objawów uzależnienia – rzeczowo dyskutuje na temat zagrożeń płynących z internetu, powołując się na potrzebne dane
39.	Czy możliwe jest życie bez hejtu?	– zna znaczenie słowa <i>hejt</i> – zna niektóre zagrożenia płynące z	– potrafi rozpoznać wypowiedzi, które można określić jako hejt	– uczestniczy w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci	– proponuje sposoby walki z hejtem – przedstawia argumenty odnoszące

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	III.1.1, III.1.2, III.2.6 – Sieć bez przemocy – argumenty, cyberprzemoc, netykieta, działania przeciw agresji [podręcznik, s. 118–119]	sieci	– zabiera głos w rozmowie na temat przemocy w szkole i w sieci	– uczestniczy w organizacji Szkolnego Dnia bez Przemocy – pisze krótką notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna zasady etykiety językowej	się do stwierdzenia, że należy przeciwstawiać się każdej formie przemocy – pisze poprawnie notatkę o swoich odczuciach po zostawieniu w domu telefonu komórkowego – zna i stosuje zasady etykiety językowej
40.	Na czym polega „chwila pojednania”? I.1.4, I.1.9 – A. Kamińska, <i>Chwila pojednania</i> – przerośnia, przeciwstawienia (kontrast), język niewerbalny [podręcznik, s. 120]	– czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli się wrażeniami z utworu	– charakteryzuje podmiot liryczny – określa sytuację liryczną	– rozpoznaje przerośnię w tekście literackim i wyjaśnia jej znaczenie – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności	– interpretuje zastosowane przerośnie i przeciwstawienia, wskazuje na rolę kontrastu – bierze udział w rozmowie na temat pojednania, przebaczenia, jedności – wskazuje rozwiązania słowne i niewerbalne
41.	Przed sprawdzianem. I.1.3, I.1.4, I.1.9, II.1.1, II.1.12, II.1.13, II.2.7, II.4.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 2 [podręcznik, s. 121–122]	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego	– czyta tekst ze zrozumieniem – umie stosować spójniki – podejmuje próbę stworzenia zdań złożonych – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze podziękowanie – pisze proste opowiadanie twórcze	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze opowiadanie twórcze	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – tworzy zdania złożone z wykorzystaniem wskazanych spójników – wskazuje przerośnię – zna definicję noweli – pisze poprawne podziękowanie – pisze poprawne i interesujące

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					opowiadanie twórcze
42.	Piszemy sprawdzian nr 2. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 2	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Dumne dziedzictwo					
43.	„To była taka piosenka – marzenie o wolności, że Polska może być Polską”. I.1.1, I.1.6, I.1.7, I.1.12 – Jan Pietrzak, <i>Żeby Polska była Polską</i> – wartości, patriotyzm, symbole narodowe [podręcznik, s. 124–125]	– czyta uważnie tekst – określa temat utworu	– czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje wydarzenia z historii Polski	– dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski – mówi o symbolach narodowych przedstawionych na ilustracjach – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat przełomowych wydarzeń z ponadtyścioletniej historii Polski – wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu	– dzieli się swoją wiedzą na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski – korzystając z różnych źródeł (w tym z encyklopedii), przygotowuje oś czasu na temat przełomowych wydarzeń z ponadtyścioletniej historii Polski – w sposób rzeczowy i zgodnie z zasadami dyskusji wypowiada się na temat współczesnych sposobów manifestowania patriotyzmu – wyjaśnia, dlaczego do symboli narodowych należy się odnosić z szacunkiem
44.	Jak rządzić państwem – cechy dobrego króla I.1.9, I.1.10, I.1.11, I.1.17, I.1.20	– czyta uważnie oba teksty – wymienia bohatera obu tekstów	– czyta średniowieczne teksty ze zrozumieniem – charakteryzuje narratora i bohatera w czytanych utworach	– rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową – wskazuje w utworze bohatera	– rozpoznaje epitety określające władcę i potrafi wskazać uzasadnienie ich użycia – tworzy portret szlachetnego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Jan z Czarnkowa, <i>Jak rządził Kazimierz królestwem i narodem; Kazimierz Wielki, król Polski, funduje w Krakowie Studium Powszechne</i> – cechy władcy, obowiązki władcy, epitet, kronika [podręcznik, s. 126–127]			i określa jego cechy – wypowiada się na temat cech króla i jego obowiązków – wymienia, co było ważne dla bohatera	polityka i obywatela
45.	Jakie wydarzenie z przeszłości przypomniał Henryk Sienkiewicz „ku pokrzepieniu serc”? I.1.3, I.1.4, I.1.7 – Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i> – powieść; cechy bohaterów; epitet, porównanie; oś czasu – Henryk Sienkiewicz [podręcznik, s. 128–137]	– czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada o wydarzeniach – zna termin <i>fikcja literacka</i> – zna termin <i>powieść</i>	– wymienia postacie historyczne przywołane w utworze – wie, czym fikcja literacka różni się od faktów historycznych – układa plan wydarzeń	– rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – zna podstawowe informacje na temat Henryka Sienkiewicza	– rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jej cechy gatunkowe – rozpoznaje epitety i porównania, określa ich funkcje w tekście – wyjaśnia sens wyrażenia „ku pokrzepieniu serc” – potrafi znaleźć w różnych źródłach informacje na temat Henryka Sienkiewicza – ocenia postępowanie króla wobec wrogów
46.	Zespalamy zdania pojedyncze. II.1.1, II.1.12 – <i>Kraina języka. Zdania złożone współrzędnie</i>	– zna terminy <i>zdanie złożone współrzędnie</i> i <i>zdanie złożone podrzędnie</i> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, zdania złożone	– rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań	– łączy ze sobą zdania składowe – dopisuje zdanie współrzędne lub zdanie podrzędne do zdania pojedynczego – stosuje w praktyce językowej	– rozpoznaje w wypowiedziach spójnik i określa jego funkcje w tekście – poprawnie stosuje regułę dotyczącą interpunkcji w zdaniach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>i podrzędnie</i> – spójniki, zdanie pojedyncze, zdanie składowe, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie; interpunkcją w zdaniach złożonych [podręcznik, s. 138–143, zeszyt ćwiczeń, s. 132–136]	(podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań		różne typy zdań – stara się zachować właściwą interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie	złożonych współrzędnie i podrzędnie
47.	„Ze zdziwienia ludzka nauka się rodzi” – poznajemy polskich naukowców III.2.4, IV.2, IV.3 – Jan Dantyszek, <i>Na traktat „O obrotach” Mikołaja Kopernika z Prus</i> – Polscy odkrywcy i wynalazcy – oś czasu – życiorys (biografia), notka [podręcznik, s. 144–145, 154–155, zeszyt ćwiczeń, s. 38–41]	– zna nazwiska znanych polskich uczonych	– redaguje notatki z pomocą nauczyciela	– samodzielnie tworzy notki biograficzne	– korzysta z różnych źródeł, aby zdobyć informacje na temat polskich uczonych i odkrywców
48.	Jan III Sobieski jako mąż i ojciec oraz jako	– czyta tekst listu ze zrozumieniem – wie, czym jest list	– charakteryzuje bohaterów – pisze prosty opis pomnika	– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach	– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	król. I.1.9, I.1.19, I.2.5, III.2.1 – <i>List Jana III Sobieskiego do królowej Marii Kazimierzy</i> – list, opis pomnika i obrazu; cechy bohatera, ocena postaci, argumenty [podręcznik, s. 123, 146–147]	– podejmuje próbę opisanie pomnika – podejmuje próbę napisania listu	– pisze krótki list	gatunkowych: opis, list	gatunkowych: opis, list – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach
49.	Co dla Polaków oznacza dzień 3 maja? I. 1.20 – Franciszek Dionizy Kniaźnin, <i>Polonez 3 maja</i> , fragment <i>Konstytucji 3 maja</i> – dyskusja, argumenty [podręcznik, s. 148–149, 352]	– wskazuje wydarzenia historyczne w utworze	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – włącza się do dyskusji na temat powodów do dumy w związku z uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i>	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji	– wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – bierze udział w dyskusji, podaje argumenty rzeczowe, logiczne i emocjonalne – potrafi w kontekście tekstu zinterpretować obraz przedstawiony w podręczniku
50.	Maria Skłodowska-Curie: uczona i obywatelka I.1.9, I.1.20 – Lluís Cugota i Luisa Vera, <i>Nazywam się Maria Skłodowska-Curie</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje bohaterkę utworu	– charakteryzuje bohaterkę – doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji	– wymienia dokonania bohaterki	– korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[lektura czytana w całości]				
51.	Trzynastego marca o wpół do piątej... – zapisujemy daty i godziny. II.4.1, II.4.2 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Pisownia dat i godzin</i> – Agnieszka Frączek, <i>Zguba</i> – zapis dat; zapis godzin [podręcznik, s. 156–158, zeszyt ćwiczeń, s. 179]	– stosuje przynajmniej jedną formę zapisu daty i godziny	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny	– pisze daty i godziny poprawnie pod względem ortograficznym – stosuje różne formy zapisu daty i godziny – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin	– stosuje różne formy zapisu daty i godziny, zachowuje poprawność ortograficzną – poprawnie używa kropki, przecinka w zapisie dat i godzin
52.	O ważnych wydarzeniach z historii naszej ojczyzny – „śpiewajmy pamięć o tych dniach”. I.1.1, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.18, I.1.20, I.2.8, II.2.1, II.2.2, II.3.1, II.4.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – J. Piłsudski, <i>Depesza o powstaniu niepodległego państwa polskiego</i> ; J. Cygan, <i>Śpiewka 1920</i> ,	– słucha uważnie tekstu – czyta uważnie oba teksty – wie, o jakim wydarzeniu jest mowa w depeszy J. Piłsudskiego	– wie, czym jest depesza – wie, czym jest notatka biograficzna – zna najważniejsze fakty z biografii J. Piłsudskiego – określa podmiot liryczny – określa nastrój wiersza	– określa, jakim rodzajem języka została napisana depesza – posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – redaguje notatkę biograficzną na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wskazuje różne sposoby przypominania o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz, rekonstrukcja	– podaje cechy języka użytego w depeszy – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, redagując notatkę na temat J. Piłsudskiego – pisze poprawnie daty związane z odzyskaniem niepodległości – wyszukuje w różnych źródłach informacje o Bitwie Warszawskiej – wskazuje różne sposoby przypominania o ważnych wydarzeniach historycznych: wspomnienia, tekst informacyjny, tekst literacki, plakat, obraz,

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	J. Piłsudski, <i>Rok 1920</i> , plakaty z 1920 roku, zdjęcia z rekonstrukcji w Ossowie, obraz J. Kossaka –źródła historyczne, depesza, epitet, język oficjalny i nieoficjalny, notka biograficzna – piosenka, plakat, książka [podręcznik, s. 159–163, 347, zeszyt ćwiczeń, s. 38–41]			– pisze ogłoszenie	rekonstrukcja – opowiada o swoich wrażeniach po obejrzeniu grupy rekonstrukcyjnej
53.	Do jakiej refleksji skłania ostatnie przemówienie radiowe prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego? II.2.1, II.2.2 – S. Starzyński, fragment ostatniego przemówienia radiowego – przemówienie; oficjalna i nieoficjalna odmiana języka [podręcznik, s. 164–165]	– czyta uważnie tekst – z pomocą nauczyciela określa adresata przemówienia	– wskazuje adresata przemówienia – mówi o swoich wrażeniach	– zna okoliczności wygłoszenia przemówienia – podaje synonimy wyrazu <i>wielka</i> – wskazuje cechy języka mówionego i języka pisanego	– wskazuje kontrast między planami prezydenta a wojenną rzeczywistością – wymienia środki perswazji zastosowane przez prezydenta

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
54.	<p>Stawiamy przecinki, myślniki, średniki, dwukropki... II.4.1, II.4.2 – <i>Kraina języka.</i> <i>Interpunkcja w zdaniach złożonych</i> – zdania złożone; interpunkcja [podręcznik, s. 166-168, zeszyt ćwiczeń, s. 137-139]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaki interpunkcyjne, takie jak przecinek, średnik, dwukropki – zna zasady stosowania przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – zna znaki interpunkcyjne stosowane w zdaniach pojedynczych i złożonych – wie, jakie funkcje pełnią poszczególne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wydziela zdania składowe przecinkami – poprawnie używa kropki, przecinka, średnika w zdaniach złożonych i w wyliczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zróżnicowane znaki interpunkcyjne – zna zasadę stawiania przecinka przed powtórzonymi spójnikami
55.	<p>Jak zachowywali się harcerze podczas powstania warszawskiego? I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, II.2.4 – Stanisław Ryszard Dobrowolski, <i>Warszawskie dzieci</i>, – Michał Romański, <i>Nie się, dziadku, nie martw</i> – przerośnia, piosenka patriotyczna, wyrazy dźwiękonaśladowcze [podręcznik, s. 169-172]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu piosenki ze zrozumieniem – wie, czym jest komiks 	<ul style="list-style-type: none"> – określa temat pieśni i komiksu – nazywa swoje wrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie dosłowne i przerośne znaczenie utworu <i>Warszawskie dzieci</i> – opowiada o postawie harcerzy w czasie II wojny światowej – zauważa wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia przerośni w tekście <i>Warszawskie dzieci</i> – wskazuje wartości opisane w utworach – wyjaśnia rolę wyrazów dźwiękonaśladowczych w komiksie – pisze o dalszych losach łączniczek
56.	<p>Dlaczego rotmistrz</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Witold Pilecki 	<ul style="list-style-type: none"> – określa formę tekstu (list) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości ważne 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje pytania retoryczne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>Pilecki zyskał opinię Bohatera Niezwyciężonego? I.1.4, I.1.12, I.1.14, I.1.20, II.2.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – pytanie retoryczne, notka biograficzna, ustna wypowiedź, list, patriotyzm [podręcznik, s. 173–176]</p>	– określa temat utworu	– nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	<p>dla bohatera – rozpoznaje pytania retoryczne – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego</p>	<p>i określa, jaką funkcję pełni w tekście – podaje czyn rotmistrza, który uważa za najbardziej heroiczny, uzasadnia swoją opinię – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje informacje – redaguje notatkę biograficzną na temat Witolda Pileckiego</p>
57.	<p>Czym jest patriotyzm? Jak go rozumiał Witold Pilecki, a jak obecnie my rozumiemy to pojęcie? I.1.5, I.1.12, I.1.17, I.1.19, I.1.20, II.2.3, II.2.6, II.2.7, III.1.1, III.1.2, III.1.6, III.2.1, III.2.4, IV.2, IV.3 – Jakub Dorosz, <i>Rotmistrz Pilecki, Bohater Niezwyciężony</i> – dyskusja, patriotyzm, wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 173–176, zeszyt ćwiczeń, s. 47–53]</p>	<p>– wie, co to jest patriotyzm – podaje przykład postawy patriotycznej</p>	– włącza się do dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu	– bierze udział w dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu	<p>– wyszukuje w tekście refleksje autora na temat patriotyzmu – wyszukuje informacje na temat biegu Tropem Wilczym – przedstawia rzeczowo swoje argumenty w dyskusji na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu – przygotowuje wystąpienie na temat własnego rozumienia patriotyzmu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
58.	Solidarność, czyli „razem iść do celu” I.1.12, I.1.14, I.1.20 – Marek Grechuta, <i>Solidarność</i> – wartości; wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 177-178]	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna pojęcie <i>solidarny</i>	– rozumie pojęcie <i>solidarny</i> – określa ogólnie temat pieśni	– wskazuje wartości w utworze – wyjaśnia znaczenie słowa <i>solidarny</i> – wie, czym był ruch „Solidarność” w Polsce – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	– wybiera ważne słowa, przedstawia argumenty
59.	Przed sprawdzianem. I.1.3, I.1.9, I.2.2, II.1.12, II.1.13, II.4.1, II.4.2, III.1.3, III.1.6, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 3 [podręcznik, s. 179-180]	– czyta uważnie tekst – w miarę możliwości odpowiada na pytania do tekstu – podejmuje próbę stworzenia podziękowania i opowiadania twórczego	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby powstało zdanie złożone	– czyta tekst ze zrozumieniem i w większości poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – używa odpowiednich spójników – rozwija zdanie pojedyncze, tak aby powstało zdanie złożone – wskazuje cechy charakteryzujące powieść – poprawnie zapisuje datę	– czyta tekst ze zrozumieniem i poprawnie wykonuje polecenia do tekstu – pisze notkę biograficzną – przygotowuje wypowiedź argumentacyjną
60.	Piszemy sprawdzian nr 3. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 3	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Wyobraźnia bez granic					
61.	W wyobraźni możesz	– czyta tekst i stara się przekazać	– nazywa swoje wrażenia	– wyodrębnia obrazy poetyckie	– wyjaśnia znaczenie czasu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>wszystko! I.1.1, I.1.4, I.1.6, I.1.9, I.1.14, I.1.15 – Zbigniew Herbert, <i>Pudełko zwane wyobraźnią</i> – podmiot liryczny; zaklęcia poetyckie, fantazja; wyrazy dźwiękonaśladowcze, dźwiękonaśladowictwo , porównanie, przenośnia, strofa, nastrój, opis krajobrazu [podręcznik, s. 182–183, zeszyt ćwiczeń, s. 58–65]</p>	<p>swoje wrażenia po lekturze utworu – podejmuje próbę napisania tekstu o wyobraźni</p>	<p>po przeczytaniu wiersza – wykonuje polecenia z tekstu, wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – w prosty sposób określa nastrój wiersza – charakteryzuje podmiot liryczny – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię – pisze krótki tekst o tym, do czego przydaje się wyobraźnia</p>	<p>w poezji – rozpoznaje w tekście epitet, porównanie, przenośnię, określa ich funkcje – pisze, do czego przydaje się wyobraźnia</p>	<p>– objaśnia dosłowne i przenośne znaczenia w wierszu</p>
62.	<p>Hobbit – a kto to taki? I.1.2, I.1.14, I.1.19 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – fikcja literacka, fantastyczne postaci, narrator, świat realny i świat fikcyjny, baśń; opis bohatera, opis miejsca, fantastyka, powieść fantasy [podręcznik, s. 184–191, zeszyt ćwiczeń, s. 76]</p>	<p>– potrafi wymienić głównych bohaterów powieści (przedstawionych we fragmencie znajdującym się w podręczniku)</p>	<p>– podaje cechy wyglądu głównego bohatera, przedstawia jego historię – w prosty sposób opisuje domostwo hobbita – wymienia elementy świata przedstawionego</p>	<p>– opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – opisuje domostwo hobbita – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach</p>	<p>– odwołując się do fragmentów z tekstu, opisuje wygląd głównego bohatera, jego zwyczaje, historię – w ciekawy sposób opisuje domostwo hobbita – wyraża własny sąd o postaci – rozpoznaje fikcję literacką; rozdziela i wymienia elementy realistyczne i fantastyczne w czytany fragmencie – mówi o swoich wrażeniach</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
63.	<p>Perfekcyjnie wymyślony świat Śródziemia I.1.7, I.1.11, I.1.12, I.1.13, I.1.16 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – czas, miejsce wydarzeń, fabuła utworu, narrator, kompozycja tekstu [lektura czytana w całości]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje narratora – określa czas akcji, miejsce akcji, bohaterów – wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> – określa narratora – określa tematykę oraz problematykę utworu – rozpoznaje fikcję literacką – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – wymienia cechy powieści fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – określa odmianę powieści, którą reprezentuje utwór, wskazując cechy powieści fantasy w <i>Hobbicie</i>
64.	<p>„Nie życzę sobie przygód, dziękuję ślicznie! Nie dziś”. Co sprawiło, że Bilbo powędrował jednak w świat? I.1.7, I.1.13, I.1.16, I.1.20 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> – plan wydarzeń, wątek główny, wątki poboczne, punkt kulminacyjny, akcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pobieżnie zna treść utworu – potrafi w ogólny sposób przedstawić przebieg wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wydarzeniach fabuły – wskazuje wątek główny oraz wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – określa doświadczenia bohaterów literackich – określa skutki walki dobra ze złem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje wartości ważne dla bohaterów – dostrzega ponadczasowy charakter motywu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[lektura czytana w całości]				
65.	<p>„A co, nie mówiłem? Pan Baggins potrafi więcej, niż nam się wydaje”...Charakterystyka głównego bohatera</p> <p>I.1.16, I.1.20</p> <p>– John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p> <p>– cechy bohatera, charakterystyka, cytat, plan charakterystyki postaci literackiej</p> <p>[lektura czytana w całości]</p>	<p>– wskazuje pojedyncze cechy bohatera – zarówno wyglądu, jak i zachowania</p> <p>– wie, z jakich elementów składa się charakterystyka</p>	<p>– charakteryzuje bohatera</p> <p>– pisze prostą charakterystykę bohatera na podstawie schematu</p>	<p>– odnajduje w tekście fragmenty istotne dla opisu bohatera</p> <p>– wyraża własny sąd o postaci</p> <p>– pisze charakterystykę głównego bohatera</p>	<p>– określa cechy bohatera, ilustrując je cytatami</p> <p>– poprawnie pisze charakterystykę głównego bohatera, korzystając z cytatów i rzeczowo przedstawiając własny sąd o postaci</p>
66.	<p>Przeczytaj koniecznie tę lekturę! Nie bierz tej książki do ręki! Ten film musisz obejrzeć! Nie warto iść na ten film!</p> <p>I.2.8, I.2.9, I.2.10, I.2.13</p> <p>– John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i></p>	<p>– ogląda uważnie film</p> <p>– opowiada o filmie i o swoich wrażeniach</p>	<p>– określa swoje wrażenia po obejrzeniu filmu</p>	<p>– ocenia, czy wizja reżysera odpowiada oryginałowi</p> <p>– porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu</p> <p>– pisze recenzję na temat filmu lub książki</p>	<p>– porównuje swoje wyobrażenia na temat bohaterów, miejsc i wydarzeń z propozycją twórców filmu, posługując się słownictwem dotyczącym sztuki filmowej</p> <p>– pisze recenzję na temat filmu lub książki, uzasadniając swoją opinię</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– adaptacja, recenzja filmu lub książki, argumenty [lektura czytana w całości, zeszyt ćwiczeń, s. 53]				
67.	Części mowy znamy, więc je utrwalamy! II.1.1, II.1.6 – <i>Kraina języka. O częściach mowy.</i> – części mowy odmienne i nieodmienne, funkcje części mowy w zdaniu [podręcznik, s. 194-195, zeszyt ćwiczeń, s. 143-144]	– wie, że istnieją części mowy odmienne i nieodmienne – potrafi wymienić nazwy większości z nich	– rozpoznaje w wypowiedziach części mowy odmienne i nieodmienne	– tworzy związki wyrazowe – określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	– poprawnie określa funkcje wyrazów odmiennych i nieodmiennych w zdaniu – prawidłowo stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych
68.	W którą stronę z czasownikiem? II.1.5, II.1.6 – <i>Kraina języka. O częściach mowy.</i> – strony czasownika – czynna i bierna [podręcznik, s. 195-196, zeszyt ćwiczeń, s. 143-144]	– zna terminy <i>strona czynna czasownika</i> i <i>strona bierna czasownika</i>	– potrafi wskazać w zdaniu orzeczenie wyrażone czasownikiem w stronie czynnej lub biernej	– rozumie zasady budowy konstrukcji strony czynnej i biernej czasownika – przekształca konstrukcję strony biernej w czynną i odwrotnie	– świadomie stosuje stronę czynną lub bierną, w zależności od intencji wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
69.	<p>Od tekstu do przedstawienia. I.1.8, I.1.14, I.2.8, I.2.9 – Konstanty Ildefons Galczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i> – humor, tytuł, miejsce akcji, tekst główny, tekst poboczny, inscenizacja, dramat, świat przedstawiony, dialog; reżyser, scenograf, charakteryzator i sufler, słownictwo teatralne [podręcznik, s. 197–198, zeszyt ćwiczeń, s. 101–102]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy tekstu dramatycznego – wie, jaką funkcję pełnią w teatrze reżyser i scenograf 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega żart w utworze – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest komizm – zna wyróżniki tekstu dramatycznego – podział na akty i sceny; tekst główny (dialogi i monologi) i tekst poboczny – odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze – wie, jaką funkcję pełnią w teatrze reżyser, scenograf, charakteryzator i sufler – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie swoistość tekstu przynależnego do literatury i teatru – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka), charakteryzując je – pisze opowieść fantastyczną związaną z zabytkowym miejscem, wprowadzając ciekawe elementy fantastyczne
70.	<p>W drodze dożujpaszczy. I.1.1, I.1.2, I.1.4, I.1.14, I.1.16, I.1.18, I.2.8, II.2.7, II.3.5, III.2.1 – John Ronald Reuel Tolkien, <i>Żujpaszcze</i> – obraz poetycki, nastrój, efekty wizualne i dźwiękowe, dźwiękonaśladownictwo, opis postaci,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst i potrafi wypowiedzieć się krótko na jego temat 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa elementy obrazu poetyckiego – rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – zauważa dźwiękonaśladownictwo w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – rozpoznaje fikcję literacką – rozpoznaje w utworze cechy fantazy – rozpoznaje w tekście epitety, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia; określa ich funkcje – mówi o swoich wrażeniach – rozumie termin <i>głoska</i> i wskazuje efekty dźwiękowe w tekście – bierze udział w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę dźwiękonaśladownictwa w tekście – wykorzystuje w interpretacji tekstu własne doświadczenia oraz elementy wiedzy o kulturze – rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, muzyki – wygłasza tekst o charakterze argumentacyjnym

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	powtórzenie, uczucia [podręcznik, s. 199–200, zeszyt ćwiczeń, s. 58–59]				
71.	Co zagraża światu? Jaka czeka nas przyszłość? I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20 – Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i> – fikcja, fantastyka, hasło słownikowe, fantastyka naukowa (science fiction) [podręcznik, s. 201–206]	– wskazuje elementy świata przedstawionego – pobieżnie opowiada treść	– omawia elementy świata przedstawionego – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – opowiada treść; określa czas i miejsce akcji – charakteryzuje bohaterów	– rozpoznaje fikcję literacką – wie, czym jest opowiadanie fantastycznonaukowe – wymienia cechy charakterystyczne utworów fantastycznonaukowych – wskazuje puentę, punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów, wyraża opinię o nich – określa przesłanie utworu	– dostrzega elementy należące do różnych gatunków literackich – omawia funkcje tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego – rozumie wzajemną zależność wydarzeń – charakteryzując bohaterów, odnosi się do samodzielnie wybranych fragmentów tekstu – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach
72.	Roboty i ich świat w opowiadaniach z cyklu <i>Cyberiada</i>. I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.7, I.1.11, I.2.12, II.2.4 – Stanisław Lem, <i>Cyberiada</i> (fragm.) – fikcja, baśń, fantastyka, fantastyka naukowa (science fiction), pantomima [lektura czytana	– wypowiada się na temat lektury	– przedstawia treść utworu – zna cechy baśni	– wskazuje występujące w utworze cechy baśni – wymienia elementy niebaśniowe w utworze – redaguje wypowiedź z uwzględnieniem cech baśni	– prezentuje uczucia i emocje towarzyszące narratorowi w trakcie opisywania zdarzeń – poprawnie redaguje ciekawą wypowiedź z uwzględnieniem cech baśni – wskazuje przesłanie płynące z książki – określa cechy bohaterów

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	w całości]				
73.	<p>Czy <i>Cyberjada</i> to opowieść tylko o robotach?</p> <p>I.1.1, I.1.12, I.1.15, I.1.18, I.1.19, I.1.20, I.2.2, I.2.3, II.2.4, II.2.5, II.2.6, II.2.8, III.1.1, III.2.5</p> <p>– Stanisław Lem, <i>Cyberjada</i> (fragm.)</p> <p>[lektura czytana w całości]</p>	<p>– wie, czym jest baśń i legenda</p> <p>– wymienia postacie z utworu Lema</p> <p>– opowiada treść wybranego opowiadania</p>	<p>– wie, czym się zajmują bohaterowie</p> <p>– relacjonuje działania postaci występujących w poszczególnych opowiadaniach</p>	<p>– określa cechy naukowców i znaczenie ich pracy</p> <p>– określa morały</p> <p>– zna cechy literatury science fiction</p>	<p>– uczestniczy w dyskusji na temat wartości badań naukowych</p> <p>– wskazuje cele nauki</p>
74.	<p>Marzenia o superbohaterach.</p> <p>I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.11, I.1.19</p> <p>– mit o Heraklesie, komiksy o Supermanie, Spider-Manie, Batmanie</p> <p>– superbohater, mit, komiks, argumentowanie własnego stanowiska</p> <p>[podręcznik s. 206]</p>	<p>– wie, czym jest mit</p> <p>– pobieżnie opowiada o wydarzeniach</p>	<p>– zna cechy mitu</p> <p>– zna cechy komiksu</p> <p>– opowiada o wydarzeniach</p> <p>– wskazuje ulubionego superbohatera</p>	<p>– zna budowę komiksu</p> <p>– charakteryzuje bohaterów określanych mianem <i>superbohater</i></p> <p>– wymienia niezwykle zdolności bohaterów</p> <p>– opowiada o swoim ulubionym superbohaterze</p>	<p>– potrafi samodzielnie wskazać superbohaterów znanych mu z tekstów kultury</p> <p>– opowiada o swoim ulubionym superbohaterze, uzasadniając swój wybór</p>
75.	<p>W jakiej postaci występują czasowniki?</p>	<p>– wie, czym jest czasownik</p> <p>– rozpoznaje czasowniki w zdaniu</p>	<p>– wskazuje czasowniki w wypowiedziach</p>	<p>– rozpoznaje w wypowiedziach czasowniki i określa ich funkcje</p>	<p>– bezbłędnie wskazuje w wypowiedziach czasowniki,</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	II.1.1, II.1.3 – <i>Kraina języka.</i> <i>Czasownik dokonany i niedokonany</i> – czasownik dokonany, czasownik niedokonany [podręcznik s. 207–209, zeszyt ćwiczeń, s. 144–146]		– zna terminy <i>czasownik dokonany</i> i <i>czasownik niedokonany</i>	w tekście – odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>	określając ich funkcję – uzupełnia zdania czasownikami dokonanymi lub niedokonanymi w zależności od kontekstu wypowiedzi – rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no, -to</i>
76.	Poznajemy tryby w zwykłym trybie pracy. II.1.1, II.1.4 – <i>Kraina języka. Tryby czasowników</i> – tryby czasowników [podręcznik s. 209–210, zeszyt ćwiczeń, s. 147–149]	– wie, czym jest czasownik – rozpoznaje czasowniki w tekście	– wyróżnia różne formy czasownika, w prostych przykładach rozpoznaje formy poszczególnych trybów	– potrafi określić formy trybu czasowników – tworzy formy odpowiednich trybów	– bez problemu określa formy trybu czasowników i bezbłędnie tworzy formy odpowiednich trybów
77.	„Poszliby na grzyby, gdyby...” – pisownia cząstki -by z czasownikami. II.4.1 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Pisownia cząstki -by z czasownikami</i>	– zna zasady pisowni cząstki <i>-by</i>	– zna zasady pisowni cząstki <i>-by</i>	– pisze poprawnie cząstkę <i>-by</i> z różnymi formami czasowników	– pisze poprawnie cząstkę <i>-by</i> z różnymi formami czasowników

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Agnieszka Frączek, <i>Gdyby kaczkom kupić wrotki...</i> – pisownia cząstki <i>-by</i> [podręcznik s. 211–212, zeszyt ćwiczeń, s. 180–182]				
78.	Radość pisania. I.1.1, I.1.4, I.1.5 – Wisława Szymborska, <i>Radość pisania</i> – tytuł, przerośnia, ożywienie, pytanie retoryczne [podręcznik s. 213–214]	– czyta wiersz i podejmuje próbę przedstawienia swoich wrażeń po lekturze	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych	– odczytuje wiersz na poziomie znaczeń dosłownych i przerośnych – wie, czym są epitet, przerośnia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, i potrafi wskazać niektóre w wierszu – wyodrębnia pojedyncze obrazy poetyckie – wyjaśnia sens utworu – omawia funkcje tytułu	– wskazuje środki poetyckie, którymi posługuje się autorka wiersza: epitet, przerośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, pytanie retoryczne, i wyjaśnia ich znaczenie – wyjaśnia zauważone obrazy poetyckie – interpretuje zakończenie utworu – wypowiada się na temat procesu i sensu tworzenia
79.	O pisaniu poezji z przymrużeniem oka. I.1.1, I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.17, I.1.18 – Juliusz Słowacki, <i>Bo mię matka moja miła,</i> Miron Białoszewski, <i>Mironczarnia</i> Tristan Tzara, [<i>Weź</i>	– czyta teksty – rozumie ich przekaz na poziomie dosłownym	– charakteryzuje podmiot liryczny w wierszach – określa tematykę utworów	– wyodrębnia obrazy poetyckie – omawia funkcje tytułu – określa tematykę oraz problematykę utworów – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekstach	– interpretuje tytuły wierszy – wyjaśnia obrazy poetyckie – przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>numer gazety...</i> – żarty językowe, pisanie o własnej twórczości, autotematyzm [podręcznik s. 215–216]				
80.	Przed sprawdzianem. I.1.2, I.1.3, I.2.2, II.1.3, II.1.4, II.1.5, III.1.3, III.1.5, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 4 [podręcznik, s. 217–218]	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę wskazania i opisanie cech postaci	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – wskazuje cechy charakteryzujące literaturę fantasy – rozpoznaje tryby czasownika – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – rozróżnia konstrukcje czynną i bierną – podejmuje próbę pełniejszego scharakteryzowania postaci	– zna motywy charakterystyczne dla literatury fantasy – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – używa trybów czasownika – przekształca stronę czynną w stronę bierną – pisze charakterystykę	– rozpoznaje literatury fantasy – operuje poprawnie trybami czasownika, stronami czasownika oraz świadomie używa czasowników dokonanych i niedokonanych – poprawnie i w sposób twórczy pisze charakterystykę
81.	Piszemy sprawdzian nr 4. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 4	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Słowa i obrazy					
82.	Niezawodny sposób na słotę. I.1.1, I.1.4, I.1.6, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, III.1.1, III.1.2, III.1.3 – Stanisław	– czyta tekst i stara się przekazać swoje wrażenia po lekturze utworu – podejmuje próbę napisania tekstu o dobrej książce	– nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – w sposób nieskomplikowany określa nastrój wiersza – rozpoznaje w tekście przenośnię – pisze krótki tekst o dobrej książce	– wyodrębnia obrazy poetyckie – wyjaśnia znaczenie przenośni i anafor użytych w wierszu – rozpoznaje liczbę wersów, rymy, liczbę sylab w wersie – mówi o swoich wrażeniach	– analizuje budowę wiersza w kontekście jego treści – odczytuje obrazy poetyckie – określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	Grochowiak, <i>Na słotę</i> – przeñośnia, anafora, budowa wiersza, wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 220]			po przeczytaniu tekstu – objaśnia znaczenia dosłowne i przeñośne w tekście – uczestniczy w rozmowie na temat książek i ciekawych tematów dla pisarzy – pisze wypowiedź argumentacyjną o dobrej książce – stosuje akapity w swojej pracy	– przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – poprawnie pisze wypowiedź argumentacyjną, w ciekawy i rzeczowy sposób przekonując do dobrej książki
83.	Bibliofil w pizzerii. I.1.1, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.19, I.1.20, I.2.5, II.2.2, II.3.3, III.2.1, III.2.3, III.2.5, IV.1, IV.5 – Małgorzata Musierowicz, <i>Język Trolli</i> – plan wydarzeń, punkt kulminacyjny, bohater; słownik wyrazów obcych; wypowiedź argumentacyjna; język literacki i język potoczny; dedykacja [podręcznik, s. 221–226, zeszyt ćwiczeń, s. 53–54]	– czyta tekst ze zrozumieniem – pobieżnie opowiada o wydarzeniach – zna cechy dedykacji	– opowiada o wydarzeniach – pisze plan wydarzeń – charakteryzuje bohaterów – tworzy schematyczną dedykację	– wskazuje punkt kulminacyjny – opowiada o wydarzeniach z punktu widzenia różnych bohaterów – charakteryzuje bohaterów, omawia ich uczucia i emocje – identyfikuje, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny – tworzy schematyczną, ale poprawną dedykację	– wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – wskazuje, co było wartościowe dla poszczególnych bohaterów – wyjaśnia, kto posługuje się literacką, a kto swobodną odmianą polszczyzny, powołując się na wypowiedzi bohaterów – określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi bohaterów – tworzy dedykację – pisze tekst o charakterze argumentacyjnym – korzysta ze słowników
84.	Jakie wyrazy zastępuje zaimek?	– wie, czym są zaimki – rozpoznaje w wypowiedziach	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki i określa ich funkcje	– rozpoznaje w wypowiedziach zaimki, określa ich funkcje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	II.1.1, II.1.2, II.1.4, II.1.6, III.2.9 – <i>Kraina języka. Zaimek.</i> <i>Rodzaje zaimków</i> – rodzaje zaimków [podręcznik, s. 227–229, zeszyt ćwiczeń, s. 150– 155]	niektóre zaimki	– uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami	w tekście – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka – uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami	w tekście i ma świadomość, jakie części mowy zastępują – odróżnia zaimki odmienne od nieodmiennych – bezbłędnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka – stosuje poprawne formy gramatyczne zaimków odmiennych – bezbłędnie uzupełnia zdania odpowiednimi zaimkami
85.	Dawno temu, gdy znaki ryto w kamieniu... Poznajemy historię książki. I.1.5, I.2.2, I.2.5, II.2.5, III.1.1, III.1.4, III.2.4, III.2.5, IV.1, IV.3 – Władysław Kopaliński, <i>Opowieść o książce</i> ; infografika: budowa książki – frazeologizmy, podtytuł [podręcznik, s. 230-235]	– czyta cicho i głośno	– doskonali ciche i głośne czytanie – wie, jak jest zbudowana książka – odnajduje etapy rozwoju książki na osi czasu	– wymienia najważniejsze etapy rozwoju książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – omawia funkcje tytułu, podtytułu – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne	– przedstawia etapy rozwoju książki w porządku chronologicznym, z uwzględnieniem informacji dotyczących formy i tworzywa – uzasadnia tezę Władysława Kopalińskiego, że wynalazki papieru i druku są dwiema wielkimi rewolucjami w historii książki – korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje znalezione informacje – rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne i wyjaśnia ich znaczenie
86.	Książki czekają	– wie, czym są katalogi biblioteczne	– zna zasady korzystania z zasobów	– korzysta z informacji zawartych	– efektywnie posługuje się

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>na ciebie. I.2.1, I.2.6, I.2.8, I.2.11, I.2.12, IV.3, IV.4, IV.7, IV.9 – <i>Katalogi on-line, Czytam sobie!</i> – wypowiedź argumentacyjna, dyskusja; frazeologizm, sentencja; plakat, wystawa; książka artystyczna [podręcznik, s. 236–238, zeszyt ćwiczeń, s. 90–93]</p>	<p>– wymienia przeczytane książki</p>	<p>bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – wybiórczo wykorzystuje technologię informacyjną oraz zasoby internetowe do zbierania informacji</p>	<p>w katalogach – rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – wypowiada się na temat swoich zainteresowań czytelniczych</p>	<p>technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi – bierze udział w dyskusji nad przyszłością książki</p>
87.	<p>Klasa 6 oraz... bracia Lumière polecają kino! I.1.12, I.2.8, I.2.9 – Witold Bobiński, <i>Panie, panowie!</i> <i>Kinematograf Lumière'a</i> – historia kina [podręcznik, s. 239–241]</p>	<p>– rozumie czytany tekst – zna kilka faktów z historii filmu</p>	<p>– zna historię filmu – potrafi w prosty sposób opowiedzieć o historii filmu</p>	<p>– podaje różnice między pierwszymi obrazami filmowymi a kinem współczesnym – z pomocą nauczyciela wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, kinematografia – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu</p>	<p>– przedstawia argumenty wyjaśniające powody „kariery”, jaką zrobił film – korzystając ze słowników, wyjaśnia pochodzenie wyrazów: <i>kinematograf</i>, <i>kinematografia</i> – na podstawie dostępnych źródeł informacji opracowuje filmową oś czasu</p>
88.	<p>Z dołu, z góry, z daleka i z bliska – czyli o pracy kamery na planie filmowym. I.1.12, I.2.8, I.2.9, I.2.13</p>	<p>– wie, czym są plany filmowe – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>montaż</i></p>	<p>– wskazuje różnice między planami filmowymi – zna definicje terminów: <i>kadr</i>, <i>scena</i>, <i>ujęcie</i>, <i>montaż</i> – włącza się w redagowane <i>Kodeksu</i></p>	<p>– wymienia rodzaje planów filmowych – na wskazanym materiale określa rodzaj planu filmowego – zna definicje terminów: <i>kadr</i>,</p>	<p>– ocenia przydatność poznanych planów filmowych do realizacji określonych zamysłów autorów filmu – uzasadnia twierdzenie, że ważnym</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– <i>Plany filmowe</i> – plan filmowy [podręcznik, s. 242–243, zeszyt ćwiczeń, s. 103]		<i>filmowca amatora</i>	<i>kadrowanie, scena, ujęcie, montaż</i> – na ogół poprawnie redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i>	środkiem języka filmu jest „punkt widzenia” kamery – redaguje <i>Kodeks filmowca amatora</i>
89.	Nasze wrażenia po lekturze książki <i>W pustyni i w puszczy.</i> I.1.1, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.19, I.1.20, III.2.5, IV.1 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, powieść przygodowa, opowiadanie odtwórcze z dialogiem i elementami opisu miejsca [lektura czytana w całości]	– zna pobieżnie treść powieści – potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym	– zna treść powieści – wyodrębnia elementy fabuły utworu – wymienia bohaterów głównych i drugoplanowych	– określa czas i miejsca akcji – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci – określa narratora – wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych), podaje podstawowe informacje na ich temat	– wymienia bohaterów (głównych, drugoplanowych i epizodycznych; historycznych i fikcyjnych) – opowiada o najciekawszym wydarzeniu, ulubionej postaci, uzasadniając swój wybór
90.	Wędrujemy po Afryce wraz ze Stasiem i Nel. I.1.1, I.1.2, I.1.7, I.1.9, I.1.10, I.1.12, I.1.13, III.1.1, III.2.3, III.2.5, IV.2 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i>	– potrafi wskazać podstawowe informacje o świecie przedstawionym – określa czas i miejsca akcji – opowiada o niektórych wydarzeniach	– opowiada o wydarzeniach zachowując ich ciąg przyczynowo-skutkowy – tworzy ogólny plan wydarzeń	– opowiada o wydarzeniach ze zrozumieniem ich ciągu przyczynowo-skutkowego – opowiada o kluczowych przygodach bohaterów – tworzy szczegółowy plan wydarzeń	– opowiada o kluczowych przygodach bohaterów, uzasadnia ich znaczenie dla przebiegu akcji – pisze opowiadanie twórcze z dialogiem i opisem miejsca

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– świat przedstawiony, powieść przygodowa, wątek (główny, poboczny [lektura czytana w całości]				
91.	Które cechy Stasia pomogły dzieciom uratować się po porwaniu i ucieczce? I.1.9, I.1.12, I.1.16, I.1.19, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.5, IV.2 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, charakterystyka postaci, wartości [lektura czytana w całości]	– potrafi w prosty sposób scharakteryzować głównego bohatera	– pisze prostą charakterystykę	– pisze charakterystykę, uwzględniając zachowanie i umiejętności oraz wiedzę bohatera	– podaje przykłady umiejętności i wiedzy bohatera, wskazuje ich przydatność w różnych sytuacjach opisanych w utworze – pisze charakterystykę Stasia, uwzględniając dojrzewanie Stasia i zmianę jego cech – ocenia postawę moralną i patriotyczną bohatera
92.	Afrykańskie safari, czyli przewodnik dla... turystów. I.1.5, I.1.12, I.1.13, III.1.1, III.1.4, III.2.4, III.2.5, IV.2, IV.3, IV.9 –Henryk Sienkiewicz,	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce	– wyszukuje w tekście fragmenty opisujące przyrodę i obyczaje panujące w Afryce – zna cechy przewodnika turystycznego	– opisuje przyrodę i obyczaje panujące w Afryce, powołując się na konkretne fragmenty z powieści – tworzy przewodnik turystyczny na podstawie książki

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<i>W pustyni i w puszczy</i> – świat fauny i flory, obyczaje, zjawiska przyrody, przewodnik dla turystów [lektura czytana w całości]				
93.	Do jakiego gatunku należy książka <i>W pustyni i w puszczy</i>? I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.10, I.1.12, I.1.13, III.2.4 –Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> – świat przedstawiony, powieść przygodowa, wątek (główny, poboczny), narrator, proza [lektura czytana w całości]	– wie, czym jest powieść	– wskazuje cechy powieści: narrator, liczba postaci, wielość wątków, akcja	– określa cechy powieści (proza, narrator, liczba postaci i wątków, akcja, szerokie tło)	– wskazuje, że utwór Sienkiewicza jest powieścią podróżniczo-przygodową
94.	Jak powstaje film? I.2.8, I.2.9, I.2.10, I.2.13, III.2.8 – Władysław Ślesicki, scenariusz Władysław Ślesicki,	– czyta ze zrozumieniem fragment powieści – zna terminy: <i>scenariusz</i> , <i>scenopis</i> – ogląda film (fragment)	– zna budowę scenariusza – wie, czym jest adaptacja filmowa	– porównuje tekst literacki, scenariusz i scenopis, wskazuje różnice między tymi tekstami – zna środki filmowe potęgujące napięcie – podaje przykłady adaptacji	– dobiera środki wyrazu filmowego do budowania napięcia (na wskazanym materiale) – pisze scenariusz na podstawie tekstu literackiego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	scenopis – scenariusz, scenopis, recenzja, adaptacja, plan filmowy [podręcznik, s. 244–251, zeszyt ćwiczeń, s. 104– 108]			filmowych	
95.	Zaimek i jego funkcja w zdaniu. II.1.1, II.1.2, II.1.6, II.1.13, II.4.1, II.4.2 – <i>Kraina języka.</i> <i>Funkcja zaimków</i> – zaimek, funkcje zaimka w zdaniu [podręcznik, s. 252–254, zeszyt ćwiczeń, s. 150– 155]	– wie, czym są zaimki – rozpoznaje niektóre zaimki w zdaniach	– zna rodzaje zaimków – wskazuje zaimki w tekście	– zna funkcje zaimków w zdaniu – przekształca tekst, stosując zaimki	– określa funkcję zaimków w zdaniu
96.	Nie moja wina, że czuje się nieswój. Pisownia przeczenia nie z zaimkami. II.1.1, II.4.1, II.4.2, IV.5 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Przeczenie „nie”</i> <i>z zaimkami. Podsumowanie</i> <i>pisowni przeczenia „nie”</i> <i>z różnymi częściami mowy</i>	– zna regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna zasady pisowni <i>nie</i> z większością części mowy	– zasadniczo stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna zasady pisowni <i>nie</i> z częściami mowy i zazwyczaj je stosuje	– stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami – zna odstępstwa od reguły – zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy i stosuje je w praktyce	– bezbłędnie stosuje regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z zaimkami oraz innymi częściami mowy, pamięta o wyjątkach

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	Agnieszka Frączek, <i>Nie ten smok</i> – pisownia przeczenia <i>nie</i> z zaimkami i innymi częściami mowy [podręcznik, s. 255–257, zeszyt ćwiczeń, s. 183]				
97.	Artyści z ambicjami – Rola mola Małgorzaty Strzałkowskiej I.1.3, I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.2.2 – Małgorzata Strzałkowska, <i>Rola mola</i> – komizm [podręcznik, s. 258–259]	– czyta tekst ze zrozumieniem	– ocenia postawę bohaterów – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech</i> , <i>śmiać się</i> – recytuje wiersz	– wyjaśnia, na czym polega komizm wiersza – tworzy zwroty z wyrazami: <i>śmiech</i> , <i>śmiać się</i> i umie zastosować je w wypowiedzi – pisze opowiadanie o najśmieszniejszej historii	– zna różnicę między ambicją i chorą ambicją – wskazuje cechy bajki – wymienia programy komediowe – interpretuje tekst satyrycznie
98.	Śmiech na sali... kinowej I.2.3, I.2.8, I.2.9, I.2.13, II.2.8, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.2.1 – <i>Śmiech w filmie</i> – antonim; opinia o filmie; komedia filmowa; komizm [podręcznik, s. 260– 262]	– wymienia przykłady komedii filmowych – wie, co to jest antonim – podaje przykład antonimu	– określa elementy komizmu postaci	– podaje przykłady popularnych chwyków komediowych – występuje w pantomimie – formułuje opinię o wybranym filmie (zgodnie z podanym schematem)	– samodzielnie formułuje opinię o wybranym filmie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
99.	Przed sprawdzianem I.2.2, I.2.9, II.1.1, II.2.8, II.4.1, III.1.3, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 5 [podręcznik, s. 263–264]	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – rozpoznaje zaimki w tekście – wie, czym są plany filmowe	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje zaimki w tekście – zna rodzaje planów filmowych	– wskazuje części mowy, z którymi cząstka <i>nie</i> jest zapisywana oddzielnie – podaje antonimy do wskazanych wyrazów	– redaguje dedykację, pisze opinie na temat ulubionego filmu
100.	Piszemy sprawdzian nr 5. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 5	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Dbam o Polskę					
101.	O postawach Polaków wyrażających szacunek dla ojczyzny. I.1.1, I.1.4, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.20, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, IV.1 – Antoni Słonimski, <i>Polska</i> – dyskusja; recytacja [podręcznik, s. 266–267]	– czyta tekst ze zrozumieniem i stara się określić, kim jest podmiot liryczny – podejmuje próbę wzięcia udziału w dyskusji według wskazówek z podręcznika	– wskazuje podmiot liryczny i adresata wiersza – wypowiada się w dyskusji	– wymienia epitety użyte w wierszu, wyjaśnia ich funkcje – dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny – pisze pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny	– rzeczowo dyskutuje o postawach ludzi wobec ojczyzny, powołując się na różne przykłady – poprawnie pisze ciekawą pracę na temat swoich powinności wobec ojczyzny

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
102.	<p>Jest taki statek, co się zwie „Purpura”, jest taki port, co się „Polska” zowie. I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.4, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, I.1.17, I.1.18, I.1.19, II.2.4, II.2.6, II.2.8, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.2.1, III.2.7, IV.1 – Henryk Sienkiewicz, <i>Legenda żeglarska</i> – epitety, synonim, przenośnia; legenda [podręcznik, s. 268–270]</p>	<p>– czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada treść legendy</p>	<p>– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych – zna cechy legendy</p>	<p>– wyszukuje fragmenty opisujące okręt – formułuje zasady, którymi powinni się kierować Polacy wobec swojej ojczyzny</p>	<p>– odczytuje znaczenia przenośne okrętu – wyszukuje związki między sytuacją statku a sytuacją Polski na przełomie XVIII i XIX wieku – tworzy własny tekst zakończenia legendy na podstawie znajomości sytuacji politycznej Polski w dalszych latach</p>
103.	<p>Ojej! Nowa część zdania do zapamiętania – wykrzyknik. II.1.1, II.1.2, II.1.9 – <i>Kraina języka. Wykrzyknik</i> – wykrzyknik [podręcznik, s. 271–273, zeszyt ćwiczeń, s. 156–157]</p>	<p>– wie, czym jest wykrzyknik – potrafi wymienić najbardziej typowe wykrzykniki</p>	<p>– rozpoznaje wykrzykniki w wypowiedziach</p>	<p>– poprawnie wskazuje wykrzykniki w wypowiedziach – tworzy scenki z użyciem wykrzykników</p>	<p>– odróżnia wykrzyknik od innych części mowy</p>
104.	<p>Oczywiście lub</p>	<p>– wie, czym jest partykuła</p>	<p>– rozpoznaje partykuły</p>	<p>– wyszukuje partykuły w zdaniach</p>	<p>– wyraża różne intencje za pomocą</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	niestety. Jak partykuły zmieniają znaczenie wypowiedzi II.1.1, II.1.2, II.1.9 – <i>Kraina języka. Partykuła</i> – partykuła [podręcznik, s. 273–274, zeszyt ćwiczeń, s. 157–159]	– potrafi wymienić najbardziej znane partykuły	w wypowiedziach	– używa partykuł do modyfikacji znaczenia wypowiedzi	partykuł – pisze emocjonalną wypowiedź z użyciem wykrzykników i partykuł
105.	Talenty można rozwijać lub... zakopać. I.1.1, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.9, I.1.12, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20, I.2.2, II.2.4, II.2.5, II.2.6, II.3.1, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.5, IV.1 – <i>Przypowieść o talentach</i> – przypowieść, puenta, postawy, wartości [podręcznik, s. 275–276, zeszyt ćwiczeń, s. 69]	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyjaśnia dosłowne znaczenie przypowieści	– wie, czym jest przypowieść – opisuje postawy przedstawione w przypowieści	– wyjaśnia, czym jest przypowieść i jakie są jej cechy charakterystyczne – wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie przypowieści – opisuje i ocenia postawy przedstawione w przypowieści – bierze udział w rozmowie o sposobach na pomnażanie talentów – pisze o swoich talentach	– rzeczowo i logicznie dyskutuje o sposobach na pomnażanie talentów, wykazując się pomysłowością – pisze o swoich talentach, wykazując się nie tylko poprawnością językową, lecz także samoświadomością
106.	„Kto powiedział i kiedy, że Mickiewicz	– czyta tekst ze zrozumieniem – słucha uważnie nagrania	– ma świadomość nawiązania do tytułu poematu A. Mickiewicza	– odczytuje nawiązanie do tytułu poematu A. Mickiewicza	– zna zasady etykiety językowej – sporządza słownik gwary

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>to nie raper?" I.1.5, I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.2.1, I.2.2, I.2.3, I.2.7, I.2.8, I.3.3, I.3.7 – Wiesław Tupaczewski, <i>Rap Tadeusz</i> – język oficjalny i potoczny, synonimy, gra słów, etykieta językowa [podręcznik, s. 277–278, zeszyt ćwiczeń, s. 93–95]</p>		– wyszukuje wyrazy i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego	– zastępuje potoczne słowa i zwroty synonimami z języka literackiego	uczniowskiej
107.	<p>Jakie obrazy z polowania pokazuje A. Mickiewicz we fragmencie <i>Pana Tadeusza</i>? I.1.1, I.1.7, I.1.9, I.1.11, I.1.12, I.1.20, II.3.1, III.1.1, III.2.3, III.2.5 – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Polowanie)</i> – zwyczaje szlacheckie, plan wypowiedzi [podręcznik, s. 279–282, 284–285]</p>	– czyta tekst ze zrozumieniem – tworzy plan polowania	– na podstawie planu opowiada o polowaniu	– mówi o zwyczajach szlacheckich opisanych w <i>Panu Tadeuszu</i> (odwołanie do 5 klasy)	– wykorzystuje cytaty w swojej wypowiedzi
108.	Polowanie odegrane	– wie, co to jest zgrubienie	– wyszukuje we fragmencie	– wyszukuje we fragmencie	– podaje, jak poeta oddziałuje

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>na rogu – połączenie poezji i muzyki I.1.4, I.1.6, I.1.14, I.2.12, I.2.13, II.3.1, I.3.6, III.2.2, IV.1 – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz (Gra Wojskiego)</i> – zwyczaje szlacheckie; środki stylistyczne, recytacja [podręcznik, s. 279–285]</p>		<p>środki stylistyczne</p>	<p>środki stylistyczne i wyjaśnia ich funkcje – wie, co to jest zgrubienie i jaką funkcję może pełnić w tekście – opisuje obrazy poetyckie przywołane w grze Wojskiego – recytuje wybrany fragment</p>	<p>na słuch odbiorcy – określa, co, jego zdaniem, byłoby lepszą ilustracją przywołanego fragmentu <i>Pana Tadeusza</i>, i uzasadnia swoje zdanie</p>
109.	<p>Na jakie części dzielą się wyrazy podczas odmiany? II.1.1, II.1.4, II.1.6 – <i>Kraina języka. Temat i końcówka wyrazu</i> – temat, końcówka wyrazu, końcówka zerowa, temat oboczny, <i>e</i> ruchome [podręcznik, s. 286–289, zeszyt ćwiczeń, s. 159–162]</p>	<p>– wie, czym są temat i końcówka wyrazu – wie, że są wyrazy, które nie mają końcówki w niektórych formach odmiany</p>	<p>– wyróżnia w wyrazie temat i końcówkę – wie, czym jest temat oboczny – wie, czym jest tzw. <i>e</i> ruchome w wyrazach</p>	<p>– wskazuje w temacie głoski oboczne – wskazuje <i>e</i> ruchome w wyrazach – układa zdania z parami wyrazów wyjaśniającymi występowanie <i>e</i> ruchomego</p>	<p>– wskazuje w tekście wyrazy z <i>e</i> ruchomym i wyjaśnia, na czym polegają błędy w ich użyciu</p>
110.	<p>Pełni nadziei płynącej z poezji Polonii – piszemy poprawnie zakończenia</p>	<p>– wie, że istnieją zasady ortograficzne dotyczące pisowni <i>-i, -ji, -ii</i> w zakończeniach rzeczowników, i pobieźnie je zna</p>	<p>– zna zasady ortograficzne dotyczące pisowni <i>-i, -ji, -iów</i> w zakończeniach rzeczowników</p>	<p>– zapisuje formy wyrazowe zgodnie z zasadami ortograficznymi</p>	<p>– tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej rzeczowników pospolitych rodzaju żeńskiego zakończonych na <i>-ja</i></p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>rzeczowników. II.1.1, II.1.4. II.1.6, II.4.1 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Pisownia -i, -ii, -jw zakończeniach rzeczowników</i> Agnieszka Frączek, <i>Pięciu kombai i rycerz w zbroi</i> – pisownia -i, -ji, -ii w zakończeniach rzeczowników rodzaju żeńskiego [podręcznik, s. 290–293, zeszyt ćwiczeń, s. 187–190]</p>				– tworzy poprawne formy D., C. i Ms. liczby pojedynczej żeńskich nazw własnych zakończonych na -ja
111.	<p>Promujemy język polski i polską kulturę. I.1.4, I.1.12, I.1.16, I.1.18, I.2.1, I.2.2, I.2.3, I.2.8, II.2.3, II.2.4, II.2.6, II.2.7, II.2.8, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.4.1, II.4.2, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.6, III.2.1, IV.1, IV.3, IV.7, IV.8, IV.9 – <i>Ustawa o języku polskim</i></p>	<p>– czyta ze zrozumieniem fragment <i>Ustawy o języku polskim</i> – wyszukuje wyrazy dźwiękonaśladowcze w wierszu</p>	– ćwiczy czytanie lamańców językowych	<p>– wyjaśnia, dlaczego język polski może sprawiać kłopoty osobom, które się go uczą – wyjaśnia sens dwuwiersza Mikołaja Reja – wymienia osoby, miejsca, produkty, potrawy (w tym regionalne), przedmioty, które mogłyby promować Polskę</p>	<p>– wybiera najważniejszy, jego zdaniem, zapis ustawy i uzasadnia swój wybór – wymyśla hasło promujące język polski – proponuje, jak zorganizować w szkole Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – wyjaśnia określenie <i>patriotyzm konsumencki</i> – pisze tekst argumentacyjny</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	Małgorzata Strzałkowska, <i>Zagadka, Dobrze, bo polskie</i> [podręcznik, s. 294–298]				
112.	<p>Co to znaczy: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy?</i></p> <p>I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.17, I.1.19, I.1.20, III.1.1, II.1.3, III.1.4, III.2.1, III.2.4, III.2.5, IV.1, IV.2, IV.3</p> <p>– <i>Hymn harcerski</i>, A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i></p> <p>– hymn, wartości, notka biograficzna, list oficjalny</p> <p>[podręcznik, s. 299–303, zeszyt ćwiczeń, s. 43–44]</p>	<p>– pamięta, czym jest hymn</p> <p>– opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze</p>	<p>– odwołuje się do tradycji rycerskich</p> <p>– opisuje postawę bohaterki utworu <i>Zachowała się jak trzeba</i></p>	<p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach składa się ślubowanie (przyrzeczenie)</p> <p>– wyjaśnia znaczenie słów: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i></p> <p>– wymienia cechy „Inki”</p> <p>– podaje informacje na temat bohatera swojej szkoły</p>	<p>– ocenia postawę bohaterki</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego do „Inki” można odnieść słowa: <i>polegać na kimś jak na Zawiszy</i></p>
113.	<p>Uczymy się pisać list oficjalny.</p> <p>I.1.5, I.2.4, II.2.1, II.2.2, II.2.3, II.2.7, II.2.9, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.3.7, II.4.1, II.4.2, III.1.3, III.1.5, III.1.6, III.2.1, IV.3</p>	<p>– wie, z jakich podstawowych elementów jest zbudowany list</p>	<p>– podejmuje próbę zredagowania listu oficjalnego według podanego schematu</p>	<p>– zna elementy składowe listu oficjalnego i wie, czym się różni od listu prywatnego</p> <p>– używa zwrotów grzecznościowych</p> <p>– stosuje odpowiednie formy językowe, w tym formuły początku i końca, w zależności od typu listu, sytuacji nadawcy i osoby adresata</p>	<p>– zna graficzne rozmieszczenie komponentów listu oficjalnego</p> <p>– poprawnie używa zwrotów grzecznościowych</p> <p>– redaguje list oficjalny</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– A. Niedziela-Strobel, <i>Zachowała się jak trzeba</i> – hymn, wartości, notka biograficzna, list oficjalny [podręcznik, s. 303–305, zeszyt ćwiczeń, s. 43–44]			– redaguje list oficjalny według podanego schematu	
114.	Każdy ma w życiu swoje „Westerplatte”... I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.17, I.1.20, I.2.3, I.2.11, II.2.4, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.2.1, IV.1 – Jan Paweł II, <i>Homilia skierowana do młó dzieży zgromadzonej na Westerplatte</i> – język, sentencja; wartości [podręcznik, s. 306–308]	– czyta tekst ze zrozumieniem	– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych – rozumie, czym jest symbol	– odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych i w płaszczyźnie przenośnej – odczytuje symbole w tekście homilii – bierze udział w rozmowie na temat najważniejszych dla siebie wartości – pisze pracę o swoim Westerplatte	– wymienia wartości, o których przypomina papież – rzeczowo i emocjonalnie dyskutuje na temat najważniejszych dla siebie wartości – poprawnie pisze pracę o swoim Westerplatte
115.	Przed sprawdzianem. I.1.1, I.1.4, I.1.15, I.2.2, II.1.1, II.1.4, II.1.6, II.1.9, II.2.3, II.2.7, II.2.8, II.4.1, III.1.3, III.1.4, III.1.5, III.2.1	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – rozpoznaje środki stylistyczne – zna rodzaje planów filmowych – rozpoznaje wykrzykniki w tekście	– wyjaśnia znaczenie cytatu – rozpoznaje wykrzykniki w tekście i określa, jakie uczucia wyrażają – zamienia zastosowane zgrubienia, tak aby wyrazić pozytywne odczucia	– redaguje list oficjalny, uzasadniając swoją prośbę w nim zawartą

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 6 [podręcznik, s. 309–310]			– wskazuje oboczności w temacie – wskazuje wyrazy, w których występuje <i>e</i> ruchome – redaguje list oficjalny	
116.	Piszemy sprawdzian nr 6. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 6	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Smak przygody					
117.	Obieżyświat czy domator? Oceniamy głównego bohatera książki <i>W 80 dni dookoła świata</i>. I.1.1, I.1.9, I.1.11, I.1.18, I.1.19, I.1.20, I.2.2, I.2.6, II.2.6, II.2.8, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.1, IV.5, IV.6 – Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i> – bohater, charakterystyka; synonim, antonim, znaczenie wyrazu; akcja, powieść podróżniczo-przygodowa	– czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje bohaterów – pobieżnie opowiada fabułę	– opowiada o wydarzeniu opisanym we fragmencie powieści – przedstawia cechy głównego bohatera	– charakteryzuje głównego bohatera – podaje synonimy słowa <i>obieżyświat</i> – podaje antonimy słowa <i>obieżyświat</i> – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych oraz słownika antonimów – pisze charakterystykę bohatera	– charakteryzuje głównego bohatera, ilustrując jego cechy cytatami z tekstu – pisze wyczerpującą charakterystykę bohatera

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 312–317]				
118.	<p>Dlaczego podróże pociągają ludzi? I.1.1, I.1.3, I.1.5, I.1.7, I.1.12, I.1.13, I.1.16, I.1.20, I.2.11, III.1.1, III.1.2, III.1.3, III.1.4, III.2.3, III.2.5, IV.9 – Juliusz Verne, <i>W 80 dni dookoła świata</i> – plan szczegółowy, akcja, powieść podróżniczo-przygodowa, opis podróży, wypowiedź argumentacyjna [podręcznik, s. 312–317]</p>	<p>– tworzy ogólny plan wydarzeń – stara się opowiedzieć o swojej podróży</p>	<p>– tworzy szczegółowy plan wydarzeń – opisuje ciekawą podróż</p>	<p>– wskazuje punkty szczególnie ważne dla przebiegu akcji – określa gatunek powieści – opowiada o przygotowaniach do podróży w swoim domu – wymienia tytuły książek podróżniczo-przygodowych</p>	<p>– podaje cechy, które świadczą o tym, że przedstawiony fragment to powieść podróżniczo-przygodowa – odpowiada na pytanie zawarte w temacie; podaje argumenty na potwierdzenie tezy</p>
119.	<p>Dziecko i dzieciństwo – czym się różnią rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych? II.1.1, III.2.9 – <i>Kraina języka. Rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne</i> – rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne [podręcznik, s. 318–320,</p>	<p>– wie, czym jest rzeczownik</p>	<p>– rozróżnia rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne</p>	<p>– wyszukuje rzeczowniki abstrakcyjne wśród podanych części mowy</p>	<p>– dopasowuje rzeczowniki abstrakcyjne do przysłów</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zeszyt ćwiczeń, s. 169–170]				
120.	Znamy już wszystkie części mowy! II.1.1, II.1.2, II.1.3, II.1.4, II.1.6, II.1.9 – <i>Kraina języka.</i> <i>Części mowy – powtórzenie</i> – części mowy [podręcznik, s. 318, 320, zeszyt ćwiczeń, s. 163–169]	– zna części mowy – wie, że dzielą się na odmienne i nieodmienne	– zna części mowy odmienne i nieodmienne – wskazuje w tekście poznane części mowy	– odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmiennych	– bezbłędnie rozpoznaje formy gramatyczne części mowy odmiennych
121.	Kto chce być wewnątrz zdarzeń, a kto woli być widzem? I.1.1), I.1.4), I.1.6), I.1.9), I.1.14), I.1.16), I.1.18), I.1.20); I.1.2), I.2.3), I.2.11), II.2.8); III.1.1) – Jeremi Przybora, <i>No i jak tu nie jechać?</i> – pytanie retoryczne, antonimy, rytm, refren, podmiot liryczny [podręcznik, s. 321-322]	– czyta tekst ze zrozumieniem – zauważa dwie przeciwstawne postawy	– określa postawę podmiotu lirycznego – próbuje się wypowiedzieć o przeciwstawnych postawach – wie, czym jest pytanie retoryczne – za pomocą poleceń określa rytm wiersza	– podaje cechy dwóch postaw wymienionych przez poetę – bada budowę wiersza – zauważa pytanie retoryczne, określa rytm wiersza	– podaje przykłady swojego zachowania w różnych sytuacjach świadczące o byciu widzem lub uczestniczeniu w zdarzeniach – potrafi wskazać związek między budową a treścią wiersza
122.	Bohaterowie	– ma pobieżną wiedzę na temat	– wskazuje elementy	– przedstawia przebieg akcji we	– wskazuje cechy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>na tropach przygody. I.1.1), I.1.3), I.1.7), I.1.11), I.1.12), I.1.19), I.1.20), III.1.1), III.1.3), III.1.4), III.2.1), III.2.5), III.2.7), III.2.8), III.2.9), IV.1) – Alfred Szklarski, <i>Tomek u źródeł Amazonki</i> – przebieg wydarzeń, powieść przygodowa, ćwiczenia słownikowe, charakterystyka, rodzaje zdań, opowiadanie twórcze, scenariusz filmowy [podręcznik, s. 322-328]</p>	<p>treści utworu – wspólnie z innymi wykonuje plan charakterystyki</p>	<p>świata przedstawionego – określa czas i miejsce akcji – przedstawia wydarzenia opisane w utworze – wie, czym jest powieść przygodowa – wykonuje plan charakterystyki – wskazuje cechy tytułowego bohatera</p>	<p>fragmentcie powieści – wskazuje cechy powieści przygodowej we fragmentcie utworu – charakteryzuje tytułowego bohatera – pisze opowiadanie o dalszych losach bohatera</p>	<p>powieści przygodowej we fragmentcie utworu i na podstawie innych znanych mu tekstów – charakteryzuje tytułowego bohatera, umiejętnie korzystając z konstrukcji podanych w ćwiczeniach – poprawnie pisze ciekawe opowiadanie o dalszych losach bohatera – tworzy scenariusz filmowy na podstawie fragmentu książki lub napisanego opowiadania</p>
123.	<p>Znawstwo pisowni, doradztwo językowe, poradnictwo ortograficzne. II.1.1, II.4.1 – <i>Zakrety ortografii.</i> <i>Zakończenia</i> <i>-stwo, -ctwo, -dźtwo</i> – Agnieszka Frączek, <i>Guzik</i> – pisownia rzeczowników</p>	<p>– wie, że istnieją różne sposoby zapisywania rzeczowników o podobnie brzmiących zakończeniach: <i>-ctwo, -dźtwo,</i> <i>-stwo</i></p>	<p>– zna zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> od podanych wyrazów</p>	<p>– zna i stosuje zasady pisowni rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> – tworzy rzeczowniki zakończone na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i> od podanych wyrazów i poprawnie je zapisuje – tworzy tekst z użyciem rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i></p>	<p>– podaje przykłady rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo,</i> <i>-stwo</i> w tekście i omawia zastosowaną przy ich tworzeniu regulę – tworzy tekst z użyciem poprawnie zapisanych rzeczowników zakończonych na <i>-ctwo, -dźtwo, -stwo</i></p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zakończonych na -ctwo, -dźtwo, -stwo [podręcznik, s. 329–330, zeszyt ćwiczeń, s. 191– 197]				
124.	<p>Co za fantastyczne zakończenie roku! Projektujemy film na podstawie fragmentu książki „Felix, Net i Nika”.</p> <p>I.1.1, I.1.2, I.1.3, I.1.7, I.1.9, I.1.14, I.1.16, I.1.19, II.2.6, II.2.7, II.3.3, II.4.1, II.4.2, III.2.7</p> <p>– Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i></p> <p>– powieść sensacyjno-przygodowa, świat przedstawiony, opowiadanie twórcze, scenopis</p> <p>[podręcznik, s. 318–320, zeszyt ćwiczeń, s. 169–170]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest powieść sensacyjno-przygodowa – wskazuje podstawowe elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> – właściwie rozpoznaje elementy świata przedstawionego – wskazuje cechy bohaterów – pisze w prosty sposób dalszy ciąg przygód bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie rozpoznaje cechy powieści sensacyjno-przygodowej – opisuje świat przedstawiony we fragmencie powieści – samodzielnie charakteryzuje bohaterów – pisze według własnego pomysłu dalszy ciąg przygód bohaterów – tworzy według wskazówek scenariusz filmu na podstawie fragmentu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu – w sposób poprawny pisze ciekawy dalszy ciąg przygód bohaterów – samodzielnie opracowuje scenariusz filmu na podstawie przeczytanego fragmentu
125.	Wiemy, jak poprawnie	– zna podstawowe	– wspólnie z klasą tworzy słownik	– tworzy słownik pojęć	– ma opanowane wszystkie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>składać słowa. II.1.1, II.1.8, II.1.10, II.1.11, II.1.12, II.1.13 <i>Kraina języka.</i> <i>Części zdania – powtórzenie</i> – składnia [podręcznik, s. 337–338, zeszyt ćwiczeń, s. 171– 173]</p>	<p>pojęciach zakresu składni – wie, czym są grupa podmiotui grupa orzeczenia, niekiedy potrafi je wskazać</p>	<p>pojęć składniowych – wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia – w większości przypadków używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – w prostych przykładach dopasowuje wykresy do zdań</p>	<p>składniowych – określa funkcje wyrazów w zdaniu – poprawnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – używa odpowiednich spójników do łączenia zdań składowych – oddziela zdania składowe w zdaniach złożonych – dopasowuje wykresy do zdań</p>	<p>pojęciach zakresu składni – bezbłędnie dokonuje analizy zdania pojedynczego oraz rozpoznaje rodzaje zdań złożonych – bezbłędnie stosuje ortografię w zdaniach pojedynczych i złożonych – potrafi odpowiednio zastosować spójniki – zarówno z punktu widzenia składni, logiki zdania, jak i z punktu widzenia stylistyki</p>
126.	<p>Jakie cechy Jankapozwoliły mudotrzc na biegun? I.2.1, I.2.3, II.2.3, II.2.5, II.2.6, II.2.7, II.2.9, II.3.1, II.3.2, II.3.3, II.4.1, II.4.2, III.1.1, III.2.1, IV.1, IV.3, IV.8, IV.9 – Jan Mela, <i>Poza horyzonty</i> – autor, bohater, motto, charakterystyka bohatera, list oficjalny, list-podziękowanie, plan wyprawy wakacyjnej</p>	<p>– określa autora i bohatera tekstu – podejmuje próbę napisania listu - podziękowania</p>	<p>– charakteryzuje bohatera tekstu – pisze prosty list-podziękowanie – tworzy proste hasło reklamowe</p>	<p>– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenie motta – wyjaśnia znaczenie nazwy fundacji JanaMeli – pisze list-podziękowanie – wspólnie z grupą opracowuje trasę wycieczki – tworzy hasło reklamowe</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie motta – bezbłędnie pisze wyczerpujący list- podziękowanie – samodzielnie opracowuje trasę wycieczki – tworzy poprawne i zgodne z zasadami reklamy hasło reklamowe</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 339–342, zeszyt ćwiczeń, s. 110– 113]				
127.	<p>„Ciekawe życie mają tylko ci, którzy potrafią tę ciekawość dostrzec” – przygody trojgaprzyjaciół z powieści Rafała Kosika.</p> <p>I.1.1, I.1.2, I.1.7, I.1.11, I.1.14, I.1.16, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.2.3, III.2.5</p> <p>– Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi</i></p> <p>– świat przedstawiony: bohaterowie, czas i miejsce wydarzeń, plan wydarzeń</p> <p>[lektura czytana w całości]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia w sposób podstawowy elementy świata przedstawionego – wskazuje pojedyncze cechy bohaterów – opowiada o ich przygodach 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje świat przedstawiony w powieści – charakteryzuje bohaterów – układa plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikuje swoją wersję wydarzeń z fabułą książki – charakteryzuje bohaterów, odnosząc się do ich przygód i przyjmowanych postaw 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia fabułę, umiejscawiając poszczególne wydarzenia w elementach świata przedstawionego – samodzielnie charakteryzuje bohaterów, cytując odpowiednie fragmenty z tekstu
128.	<p>„Musimy tylko działać wspólnie. To nasz jedyna szansa” – dzięki jakim cechom bohaterowie wyszli</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy bohaterów – podejmuje próbę napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy bohaterów w kontekście ich zachowań – pisze charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zalety i wady każdego z bohaterów – wskazuje, jakie umiejętności i cechy osobowości pozwoliły bohaterom wyjść cało z trudnych 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o zyskach ze współdziałania ludzi – poprawnie pisze charakterystykę, potwierdzając spostrzeżenia umiejętnie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>całoz trudnych sytuacji? I.1.11, I.1.12, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.1.2, III.2.1 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – bohaterowie, charakterystyka, argumentacja, cytowanie [lektura czytana w całości]</p>			<p>sytuacji – pisze wyczerpującą charakterystykę, odwołując się do fragmentów książki</p>	<p>zastosowanymi cytatami</p>
129.	<p>„Jestem sztuczną inteligencją. To coś więcej niż być człowiekiem” – jakie korzyści i zagrożenia są związane ze światem rozwiniętej technologii? I.1.12, I.1.13, I.1.16, I.1.17, I.1.18, I.1.19, I.1.20, III.1.1, III.1.2, IV.3, IV.7 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – sposoby</p>	<p>– wie, że istnieją korzyści i zagrożenia związane ze światem rozwiniętej technologii</p>	<p>– zauważa korzyści i zagrożenia związane ze światem rozwiniętej technologii – podejmuje próbę uczestniczenia w dyskusji</p>	<p>– wyjaśnia, jakie korzyści i zagrożenia są związane ze światem rozwiniętej technologii – uczestniczy w dyskusji – podaje argumenty – szuka informacji w różnych źródłach</p>	<p>– rzeczowo dyskutuje o korzyściach i zagrożeniach związanych ze światem rozwiniętej technologii, odwołując się do różnych przykładów doświadczenia – szuka informacji w różnych źródłach, poddaje je krytycznej analizie</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	budowania napięcia, dyskusja [lektura czytana w całości]				
130.	„Felix, Net i Nika”, czyli jakie gatunki powieści można jeszcze znaleźć w utworze Rafała Kosika? I.1.3, II.3.2, II.3.3, III.1.1, III.1.4 – Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika</i> oraz <i>Gang Niewidzialnych Ludzi</i> – gatunki powieści, sposoby budowania napięcia, narracja [lektura czytana w całości]	– wie, że istnieją różne rodzaje powieści	– wymienia cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction	– wskazuje w utworze cechy różnych rodzajów powieści: sensacyjna, kryminalna, grozy, science fiction – wyszukuje cytaty w książce	– wskazując cechy różnych rodzajów powieści omawianej książce, potrafi je uargumentować, odnosząc się do właściwych fragmentów
131.	Przed sprawdzianem I.1.1, I.1.9, I.1.10, I.1.15, I.2.5, II.1.1, II.1.6, II.2.7, II.2.8, II.4.1, III.1.4, III.2.1 – terminy i formy wypowiedzi poznane	– czyta uważnie tekst – stara się wykonywać polecenia – podejmuje próbę stworzenia opowiadania twórczego	– wyszukuje odpowiedzi w tekście – zastępuje podane określenie synonimem – rozpoznaje cechy głównego bohatera – pisze proste opowiadanie twórcze	– zastępuje podane określenie właściwym synonimem – wyjaśnia znaczenie podanego określenia – w większości przypadków używa wyrazów z właściwymi zakończeniami	– wypisuje rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne – używa wyrazów z właściwymi zakończeniami – tworzy ciekawe i poprawne językowo opowiadanie twórcze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	w rozdziale 7			– redaguje opowiadanie twórcze	
132.	Piszemy sprawdzian nr 7. – terminy i formy wypowiedzi poznane w rozdziale 7 [podręcznik, s. 343–344]	– podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń	– stara się wykonywać polecenia	– na ogół poprawnie wykonuje polecenia	– bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia
Kartki z kalendarza					
133.	Oddajemy hołd poległym harcerzom. I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.19 1 listopada – Jerzy Dargiel, <i>Harcerski marsz żałobny</i> [podręcznik, s. 346; lekcja powinna być przeprowadzona przed 1 listopada]	– czyta tekst	– rozpoznaje adresata wiersza	– wie, czym się zajmowali harcerze w Szarych Szeregach	– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny oddaje hołd poległym harcerzom
134.	Droga do niepodległości. I.1.12, I.1.14 11 listopada – Józef Piłsudski, przemówienie do żołnierzy (fragmenty);	– słucha tekstu ze zrozumieniem	– wie, czym jest notatka biograficzna	– analizuje teksty źródłowe – redaguje notkę biograficzną (Józef Piłsudski) – charakteryzuje styl przemówień na przykładzie podanych fragmentów tekstów	– gromadzi informacje na temat miejsc związanych z historią (w swojej okolicy) i przedstawia te informacje w formie prezentacji

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	Tadeusz Kasprzycy, przemówienie do żołnierzy (fragmenty) – notka biograficzna [podręcznik, s. 347; lekcja powinna być przeprowadzona przed 11 listopada]				
135.	O jakim Bożym Narodzeniu mówi Matka Teresa z Kalkuty? I.1.4, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, II.3.2, II.3.3, III.1.1 25 grudnia – Matka Teresa z Kalkuty, <i>Zawsze wtedy jest Boże Narodzenie</i> – anafora [podręcznik, s. 348; lekcja powinna być przeprowadzona przed 25 grudnia]	– czyta utwór	– wie, czym jest notatka biograficzna	– redaguje notkę biograficzną (Matka Teresa z Kalkuty) – wyjaśnia związek tekstu z Bożym Narodzeniem	– tworzy zasady postępowania człowieka wrażliwego
136.	Kto puka do naszych drzwi? – rozmawiamy o akceptacji	– rozmawia na temat Święta Trzech Króli	– wie, że Trzej Królowie byli przybyszami z dalekich krajów	– zastanawia się nad problemem akceptacji i tolerancji wobec innych ludzi	– rzeczowo dyskutuje na temat tolerancji i akceptacji innych, odwołując się do innych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	i tolerancji. I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.20, III.1.1 6 stycznia – Ernest Bryll, <i>Ktoś pukał</i> – wartości, tolerancja, dyskusja [podręcznik, s. 349; lekcja powinna być przeprowadzona przed 6 stycznia]				tekstów kultury i doświadczeń życiowych
137.	Pomnik z prawdy dla walczących o prawdę. I.1.9, I.1.12 1 marca – Leszek Andrzej Mroczkowski, <i>Ostatni list do Matki</i> – wartości, dyskusja [podręcznik, s. 350; lekcja może być przeprowadzona przed 1 marca lub włączona do lekcji o D. Siedzikównie]	– czyta tekst	– zna podstawowe fakty związane z podziemiem antykomunistycznym	– zna najważniejsze fakty związane z podziemiem antykomunistycznym – przypomina nazwiska Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny	– rozmawia o wartościach, o które walczyli żołnierze wyklęci
138.	Nie tylko śmigus	– czyta ze zrozumieniem tekst	– wypowiada się o nastroju wiersza	– wypowiada się na temat uczuć,	– wyjaśnia, jaką postawę

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>dyngus. I.1.9, I.1.12, I.1.14, I.1.15, I.1.16, I.1.19, I.1.20 Wielkanoc – ks. Jan Twardowski, <i>Wielkanocny pacierz</i> – wartości, praca nad sobą, dyskusja [podręcznik, s. 351; lekcja powinna być przeprowadzona przed Wielkanocą]</p>		<p>– redaguje proste życzenia wielkanocne dla osoby wypowiadającej się w wierszu</p>	<p>przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – redaguje tekst życzeń wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu</p>	<p>reprezentuje podmiot liryczny – poprawnie i w sposób ciekawy redaguje tekst życzeń wielkanocnych dla osoby wypowiadającej się w wierszu</p>
139.	<p>Witaj, majowa jutrzenko! I.1.12, I.1.14, I.1.17, I.1.19, I.1.20 3 maja – Józef Relidzyński, <i>Radosny dzień</i> [podręcznik, s. 352; lekcja powinna być przeprowadzona przed 3 maja]</p>	<p>– czyta tekst – wie, z czym wiąże się data 3 maja</p>	<p>– określa nastrój utworu – przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom</p>	<p>– korzysta z dostępnych źródeł informacji – wypowiada się na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – tworzy notatkę według własnej koncepcji (np. graf, tabela), zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego</p>	<p>– omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście – odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja</p>

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania w 6 klasie;
- funkcjonalnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- świadomie i funkcjonalnie używa bogatej terminologii;
- pracuje samodzielnie, nie powiela cudzych poglądów, jest kreatywny;
- jest odczytany, rozumie i wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych przeczytane teksty;
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty kultury (utwory literackie, dzieła sztuki, filmy);
- formułuje problemy, proponuje, jak je rozwiązać;
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji: zachowuje odpowiedni styl wypowiedzi; posługuje się bogatym słownictwem, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Uczeń lekceważy swoje obowiązki, nie chce nadrobić zaległości. Brak wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy.

Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Myśli i słowa* klasa 7.

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Podręcznik <i>Myśli i słowa</i> dla klasy 7.	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w spisie treści – zna wyróżnienia stosowane w podręczniku – korzysta z podręcznika pod kierunkiem nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – zna części kompozycyjne podręcznika – rozumie wyróżnienia stosowane w podręczniku – korzysta z podręcznika przy niewielkiej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje części kompozycyjne podręcznika – wyszukuje wskazane materiały – samodzielnie korzysta z podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zawartość części kompozycyjnych podręcznika – bez trudności samodzielnie korzysta z wszystkich części podręcznika – formułuje wstępną ocenę podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje zawartość podręcznika, dostrzega zamysł kompozycyjny – ocenia podręcznik z punktu widzenia jego funkcjonalności

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		nauczyciela			
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE					
Zmienność losu					
Jan Kochanowski <i>Na swoje księgi, Na dom w Czarnolesie, Na lipę, O żywocie ludzkim</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>humanista</i> – wie, że fraszka to gatunek liryczny – formułuje temat wskazanej fraszki – wie, na czym polega uosobienie i apostrofa – zna pojęcie <i>autotematyzm</i> – zna pojęcie <i>liryka bezpośrednia</i> – zna pojęcie <i>epikureizm</i> – zna pojęcie <i>theatrummundi</i> – zna pojęcie <i>światopogląd</i> – odtwarza krótko światopogląd Kochanowskiego zawarty we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kogo nazywa się humanistą – rozpoznaje fraszkę wśród gatunków lirycznych – formułuje tematy wybranych fraszek – wskazuje w tekście uosobienie i apostrofę – wie, na czym polega autotematyzm – rozpoznaje lirykę bezpośrednią – rozumie pojęcie <i>epikureizm</i> – rozumie pojęcie <i>theatrummundi</i> – rozumie pojęcie <i>światopogląd</i> – wypowiada się w kilku zdaniach na temat światopoglądu Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakiego człowieka można nazwać humanistą – wymienia cechy fraszki jako gatunku lirycznego – omawia różnorodność tematyki fraszek Kochanowskiego – wyjaśnia, co to jest uosobienie i apostrofa – tłumaczy, na czym polega autotematyzm – wyjaśnia, na czym polega liryka bezpośrednia – wyjaśnia pojęcie <i>epikureizm</i> – tłumaczy pojęcie <i>theatrummundi</i> – wyjaśnia pojęcie <i>światopogląd</i> – wstępnie omawia światopogląd Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Jan Kochanowski jest uznawany za humanistę – omawia cechy fraszki jako gatunku lirycznego – wyjaśnia, z czego wynika różnorodność tematyczna fraszek Kochanowskiego – wyjaśnia funkcję uosobienia i apostrofy – wskazuje i interpretuje autotematyczną fraszkę Kochanowskiego – wyjaśnia, jakie skutki dla tekstu przynosi wykorzystanie liryki bezpośredniej – wyjaśnia pojęcie <i>epikureizm</i> w kontekście fraszki <i>Na lipę</i> – interpretuje fraszkę Kochanowskiego, wykorzystując motyw <i>theatrummundi</i> – wyjaśnia pojęcie <i>światopogląd</i> w kontekście fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje ciekawą prezentację o fraszkach Jana Kochanowskiego, omawia ich tematykę, problematykę, prezentowaną w nich postawę życiową

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
				Kochanowskiego – wyjaśnia, na czym polega humanistyczny wymiar światopoglądu Kochanowskiego	
Jan Izydor Sztudynger, fraszki współczesne	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje poznane utwory jako fraszki – formułuje temat wybranej fraszki – dostrzega humor we fraszkach – wstępnie porównuje fraszki Sztudyngera z fraszkami Kochanowskiego – na podstawie wybranej fraszki pisze krótkie opowiadanie – korzystając z pomocy, próbuje stworzyć własną fraszkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy utwór jest fraszka – formułuje tematy podanych fraszek – wyjaśnia, z czego wynika humor fraszek – porównuje fraszki Sztudyngera z fraszkami Kochanowskiego – na podstawie wybranej fraszki pisze opowiadanie – próbuje stworzyć własną fraszkę 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy fraszek – formułuje tematy podanych fraszek – dostrzega ironię we fraszkach – wskazuje podobieństwa między fraszkami Sztudyngera a fraszkami Kochanowskiego – na podstawie fraszki tworzy rozbudowane opowiadanie – tworzy własną fraszkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co świadczy o tym, że poznane utwory to fraszki – omawia tematykę poznanych fraszek – wyjaśnia, na czym polega ironia we fraszkach – omawia podobieństwa i różnice między fraszkami Sztudyngera a fraszkami Kochanowskiego – na podstawie fraszki tworzy oryginalne opowiadanie – tworzy własną fraszkę z elementami humoru lub ironii 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia twórczość wybranego współczesnego fraszkopisarza
Stanisław Jerzy Lec, <i>Mysli nieuczestane</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wypowiedź o charakterze aforyzmu – wie, na czym polega ironia – dostrzega przynajmniej jeden stały związek wyrazowy w aforyzmach – wie, że aforyzmy mają wymowę moralną 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia aforyzm od fraszki – dostrzega ironię w aforyzmach – wskazuje stałe związki wyrazowe wykorzystane w aforyzmach – dostrzega moralną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest aforyzm – wyjaśnia funkcję ironii w wybranym aforyzmie – wyjaśnia znaczenie wybranego związku wyrazowego występującego w 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice między aforyzmem a fraszka – wyjaśnia funkcję ironii w aforyzmach – wyjaśnia znaczenia stałych związków wyrazowych wykorzystanych w aforyzmach – omawia moralną wymowę 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie tworzy zbiór ważnych dla niego aforyzmów, omawia je i interpretuje

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		wymowę aforyzmów	aforyzmie – omawia wymowę moralną wybranego aforyzmu	aforyzmów	
Andrzej Mleczko, Marek Raczkowski, rysunki satyryczne	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, co przedstawia wybrany rysunek – dostrzega na wybranych rysunkach nawiązania kulturowe – wyjaśnia, co go śmieszy na rysunkach – łączy rysunki satyryczne z fraszkami – zna pojęcie <i>absurd</i> – zna pojęcie <i>karykatura</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, co przedstawiają rysunki – dostrzega na rysunkach nawiązania kulturowe – wskazuje, co może śmieszyć na rysunkach – dostrzega związek rysunków satyrycznych z fraszkami – dostrzega absurd na rysunkach – wyjaśnia pojęcie <i>karykatura</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – łączy wymowę rysunków ze zjawiskami współczesnego świata – wskazuje nawiązania kulturowe – omawia sposoby wywoływania śmiechu przez rysunki satyryczne – omawia związek rysunków satyrycznych z fraszkami – wyjaśnia, na czym polega absurd na rysunkach – wskazuje przykłady karykatury 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie zjawiska współczesnego świata komentują rysunki – interpretuje nawiązania kulturowe – wyjaśnia, z czego wynika i przeciwko czemu jest skierowana satyra na rysunkach – wyjaśnia, na czym polega związek rysunków satyrycznych z fraszkami – omawia funkcję absurdu na rysunkach – omawia funkcje karykatury 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i omawia problematykę i konwencję obrazowania samodzielnie wybranego cyklu rysunków satyrycznych współczesnego twórcy
Wirtualny spacer: memy internetowe uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje stworzyć mem internetowy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prosty mem internetowy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy mem internetowy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciekawy mem internetowy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny mem internetowy, wykorzystuje elementy satyry, ironii, karykatury
Nasze projekty: scenariusz występu	<ul style="list-style-type: none"> – stara się brać udział w pracy grupy przygotowującej scenariusz 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w pracy grupy przygotowującej 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze aktywny udział w pracy grupy 	<ul style="list-style-type: none"> – kieruje pracą grupy przygotowującej scenariusz 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie pisze szkice do scenariusza

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
kabaretowego	występu kabaretowego	scenariusz występu kabaretowego	przygotowującej scenariusz występu kabaretowego	występu kabaretowego	kabaretowego
Piękno świata, piękno człowieka					
Jan Kochanowski <i>Czego chcesz od nas, Panie, Pieśń III, Pieśń IX</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pieśń jako gatunek liryczny – cytuje fragmenty, w których ujawnia się osoba mówiąca – wskazuje wersy ujawniające odbiorcę – wyróżnia lirykę spośród innych rodzajów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy pieśni jako gatunku lirycznego – wstępnie charakteryzuje osobę mówiącą – nazywa odbiorcę ujawniającego się we wszystkich utworach –wymienia podstawowe cechy utworów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy pieśni jako gatunku lirycznego – na podstawie tekstów wyjaśnia, kim jest i jaka jest osoba mówiąca – wyjaśnia cele, w jakich osoba mówiąca zwraca się do odbiorcy mówiącą – omawia cechy utworów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego omawiane utwory Jana Kochanowskiego to pieśni – omawia postawę życiową osoby mówiącej – omawia relacje między nadawcą i osobą –omawia lirykę jako rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje pieśni Jana Kochanowskiego ze szczególnym uwzględnieniem przedstawionej w nich postawy życiowej
Jan Twardowski <i>Nie tylko my</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu – wie, że w utworze występuje podmiot zbiorowy – wlicza stworzenia wymienione w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zwroty ujawniające osobę mówiącą – rozpoznaje podmiot zbiorowy – wlicza stworzenia wymienione w wierszu i podaje ich określenia –proponuje rozwinięcie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim jest osoba mówiąca – wypowiada się na temat sposobu pokazania świata w utworze – rozwija tytuł w formie zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – wyjaśnia, jak i w jakim celu zostały wymienione stworzenia w wierszu – rozwija tytuł tak, by oddawał idee tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia samodzielnie wybrane utwory Jana Twardowskiego korespondujące z wierszem <i>Nie tylko my</i> – omawia specyfikę twórczości tego poety
Marcin Popkiewicz <i>Revolucja</i>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli tok wywodu na części 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czego dotyczy tekst – odtwarza najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czego dotyczy tekst 	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa z tekstu najważniejsze tezy 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>energetyczna</i> (fragmenty)	tematyczne – dostrzeżenie intencji tekstu – zna termin <i>ekologizm</i> – potrafi wyróżnić akapit w tekście – wyodrębnia argument w tekście – wie, co to jest przesłanka – cytuje zdanie tekstu będące konkluzją	przesłania tekstu – formułuje intencje tekstu – wyjaśnia, co to jest ekologizm – dzieli tekst na akapity – odróżnia argument od przykładu – wyodrębnia przesłanki z tekstu – odtwarza konkluzję tekstu własnymi słowami	– odtwarza tok wywodu autora – omawia intencje tekstu – rozróżnia terminy <i>ekologizm</i> i <i>ekologia</i> – dostrzeżenie związków między akapitami – hierarchizuje argumenty – omawia przesłanki zawarte w tekście – dostrzeżenie związków konkluzji z użytymi argumentami, przykładami i przesłankami	– ustosunkowuje się do wywodu autora – ocenia intencje tekstu – wyjaśnia, co to jest ekologizm w kontekście ekologii – omawia związki między akapitami – odtwarza argumenty użyte w tekście własnymi słowami – omawia funkcje przesłanek występujących w tekście – ustosunkowuje się do konkluzji autora tekstu	szczególnym uwzględnieniem jego przesłania. – omawia funkcje retoryczne tekstu i sposób ich realizacji
Tomek Bagiński <i>Katedra</i> (film animowany)	– przedstawia swoje wstępne wrażenia wywołane filmem – wyciąga sceny filmu – przedstawia bohatera filmu – gromadzi wstępnie słownictwo przedstawiające wygląd katedry – wie, na czym polega film animowany – tworzy prosty opis budowy – wie, na czym polega punkt widzenia kamery – pisze prostą recenzję obejrzanego filmu	– opowiada o swoich wrażeniach wywołanych filmem – wyciąga (tytułując) sceny, które szczególnie pamięta – opowiada o bohaterze filmu – gromadzi słownictwo przedstawiające wygląd katedry – odróżnia film animowany od innego	– prezentuje wypowiedź poświęconą obejrzanemu filmowi – tytułuje wszystkie sceny filmu – wymyśla krótką historię związaną z bohaterem filmu – gromadzi słownictwo opisujące katedrę – odróżnia film animowany od filmu fabularnego	– ocenia obejrzany film – analizuje układ scen tworzących całość filmu – przedstawia historię wyjaśniającą, kim jest i jaki jest bohater filmu – gromadzi i porządkuje słownictwo opisujące katedrę – wyjaśnia, co odróżnia film animowany od fabularnego i dokumentalnego – zna różne techniki animacji – opisuje budowę, stosując	– omawia znaczenia samodzielnie wybranego filmu animowanego związanego z jakimś tekstem kultury lub zjawiskiem kultury

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		rodzaju filmu – tworzy opis budowli – rozpoznaje na filmie różne punkty widzenia kamery – wskazuje elementy dynamiczne – pisze recenzję obejrzanego filmu	i dokumentalnego – tworzy rozwinięty opis budowli – pisze ciekawą recenzję obejrzanego filmu	urozmaicone słownictwo – pisze recenzję obejrzanego filmu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	
Wirtualny spacer: muzyka skomponowana przez uczniów	–korzystając z pomocy, tworzy prostą linię melodyczną złożoną z odgłosów natury	– tworzy prostą linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i przedstawia ją klasie	– tworzy rozbudowaną linię melodyczną złożoną z odgłosów natury i ilustrującą pieśni Jana Kochanowskiego lub wybrany utwór Jana Twardowskiego
Nasze projekty: wystawa fotografii budowli	– samodzielnie wykonuje zdjęcia budowli na wystawę	– tworzy opisy zdjęć budowli	– wykonuje zdjęcia budowli, tworzy ich opisy	– selekcjonuje materiały na wystawę, uzasadnia swoje wybory	– kieruje przygotowaniem wystawy, obmyśla zasady prezentowania fotografii, przygotowuje katalog wystawy
Mrok i światło					
Jan Kochanowski <i>Treny I, V, VII, VIII, XIX albo Sen</i>	– wie, że tren to gatunek liryczny – wie, kto to jest bohater liryczny i co to jest sytuacja liryczna – nazywa niektóre środki poetyckie	– rozpoznaje tren jako gatunek liryczny – wskazuje bohaterów lirycznych w trenach	– wyjaśnia, dlaczego poznane utwory reprezentują tren jako gatunek liryczny	– omawia cechy gatunkowe trenu – przedstawia i omawia bohaterów lirycznych – dookreśla sytuację liryczną	– w dłuższej wypowiedzi przedstawia obraz cierpiącego ojca i artysty zawarty w <i>Trenach</i>

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> występujące w trenach – rozpoznaje porównanie homeryckie – zna pojęcie <i>paradoks</i> – nazywa emocje opisane w utworach – wstępnie rozpoznaje styl artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – określa sytuację liryczną w kolejnych trenach – wskazuje środki poetyckie – omawia budowę porównania homeryckiego – wskazuje paradoks – hierarchizuje emocje opisane w utworach – wie, czym cechuje się styl artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia bohaterów lirycznych – omawia sytuację liryczną – omawia wszystkie środki poetyckie występujące w trenach – zestawia porównanie homeryckie z innymi środkami artystycznymi występującymi w wierszu – wyjaśnia, z czego wynika paradoks w tekście – wypowiada się na temat emocji występujących w utworach – omawia cechy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia funkcję zastosowanych środków poetyckich – omawia funkcję porównania homeryckiego w zestawieniu z funkcją pozostałych środków artystycznych – omawia funkcję paradoksu – wyjaśnia przyczyny zmian emocji opisanych w utworach – uzasadnia, że w tekstach mamy do czynienia ze stylem artystycznym 	
Leopold Staff <i>Przedśpiew</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wersy, w których ujawnia się osoba mówiąca – rozpoznaje parafrazę – zna terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i> – dostrzega regularną budowę utworu – próbuje formułować podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje parafrazę – łączy terminy <i>postawa humanistyczna</i> i <i>stoicyzm</i> z filozofią – omawia budowę utworu – formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje osobę mówiącą – wyjaśnia funkcję parafrazy – wypowiada się na temat postawy humanistycznej i stoicyzmu – omawia rolę regularnej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia światopogląd osoby mówiącej – wydobywa znaczenia związane z zastosowaną w tekście parafrazą – wyjaśnia, w czym ujawnia się postawa humanistyczna w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	wnioski dotyczące znaczeń utworu	analityczne i interpretacyjne	budowy wiersza – wstępnie analizuje i interpretuje utwór	– wskazuje, w czym wyraża się stoicyzm w utworze – omawia związek regularnej budowy utworu z zawartym w nim przesłaniem – analizuje i interpretuje utwór	
Joachim Patinir <i>Przeprawa przez Styks</i> (reprodukcja obrazu)	– zapoznaje się z informacjami na temat wyobrażeń antycznych Greków o świecie zmarłych – zapoznaje się z podziałem obrazów ze względu na podejmowany temat – wie, że obraz Patinira to pejzaż – zna pojęcie <i>kompozycjasymetryczna</i>	– zna wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych – zna różne typy obrazów ze względu na temat – wie, co to jest pejzaż w malarstwie – rozpoznaje na obrazie kompozycję symetryczną	– odtwarza wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych – wymienia kilka typów obrazów ze względu na temat – wyjaśnia, czym wyróżnia się pejzaż – wyjaśnia, czym cechuje się kompozycja symetryczna	– opowiada o mitologicznych wierzeniach dotyczących świata zmarłych – wlicza typy obrazów ze względu na temat – tłumaczy, dlaczego obraz Patinira to pejzaż – wyjaśnia, jakie znaczenia może sugerować kompozycja symetryczna	– dobiera samodzielnie obrazy do cyklu prezentującego motyw śmierci w malarstwie, omawia metaforę i sposoby wykorzystania środków języka malarskiego
Wirtualny spacer: relacja z udziału w inicjatywach środowiskowych	– stara się brać udział w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje krótką relację z przeprowadzonych działań	– bierze udział w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje relację z przeprowadzonych działań	– bierze aktywny, czynny udział w inicjatywach środowiskowych – przygotowuje interesującą relację z przeprowadzonych działań	– inicjuje działania na rzecz środowiska – przygotowuje wyczerpującą relację z przeprowadzonych działań	– przeprowadza rozpoznanie potrzeb w środowisku, inicjuje działania na jego rzecz – prezentuje wyczerpująco interesującą relację z podjętych działań, przedstawia ich efekty

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Nasze projekty: etiuda filmowa wykorzystująca odpowiednio dobrane tomiki poetyckie	–korzystając z pomocy, tworzy prostą etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia	– tworzy prostą etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia	– tworzy etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia	– tworzy rozbudowaną etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia	– tworzy oryginalną etiudę filmową na temat upływu czasu i przemijalności ludzkiego życia z wykorzystaniem funkcjonalnych środków słownych i obrazowych
Dla ojczyzny					
Piotr Skarga <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty)	– czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje i nazywa wybrane środki językowe, za pomocą których autor przekonuje do swoich racji – wskazuje fragmenty przedstawiające postawy wobec ojczyzny – wskazuje fragmenty zestawiające jednostkę i zbiorowość – krótko wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu – tworzy krótkie przemówienie	– odtwarza treść kazania – wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których autor przekonuje do swoich racji – krótko omawia postawy wobec ojczyzny, o których jest mowa w tekście – omawia fragmenty, zestawiające jednostkę i zbiorowość – wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu – tworzy przemówienie	– odtwarza własnymi słowami treść kazania – wskazuje i nazywa środki retoryczne – wyjaśnia, jakie można przybierać postawy wobec ojczyzny – wypowiada się na temat relacji między jednostką a zbiorowością – omawia przejawy współczesnego patriotyzmu – tworzy przemówienie, w którym stara się stosować środki retoryczne	– relacjonuje, o czym mówi tekst – określa rolę środków retorycznych w tekście – omawia problem postaw obywateli wobec ojczyzny – wypowiada się na temat relacji między jednostką a zbiorowością w kontekście dobra ojczyzny – wypowiada się na temat współczesnych postaw patriotycznych – tworzy przemówienie, w którym stosuje funkcjonalnie środki retoryczne	– w wybranej przez siebie formie prezentuje wystąpienie, w którym wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzmu</i> – przedstawia postawy patriotyczne w różnych okresach historii Polski

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Marian Hemar <i>Modlitwa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest modlitwą – wie, co to jest aluzja – dostrzega problematykę wolności narodowej poruszaną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – określa charakter poetyckiej modlitwy – korzysta z przypisów do tekstu związanych z aluzjami historycznymi i literackimi – omawia ocenę Polaków zawartą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia intencje zawarte w poetyckiej modlitwie – omawia aluzje zawarte w tekście – omawia problematykę wolności narodowej zawartą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – ustosunkowuje się do intencji zawartych w poetyckiej modlitwie – omawia funkcje aluzji wykorzystanych w tekście – przedstawia swoje refleksje związane z problematyką wolności narodowej, przywołuje inne utwory poruszające ten temat 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wolności narodowej i przywołaniem odpowiednich kontekstów
Ewa Winnicka <i>Angole</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa podstawowe informacje z tekstu – krótko opowiada o życiu w opisanych szkołach – wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić relacje bohaterów z rówieśnikami – zna pojęcie <i>emigracja</i> – przedstawia proste argumenty – pisze prostą rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa informacje z tekstu – wyczerpująco opowiada o życiu w opisanych szkołach – opowiada o relacjach bohaterów z rówieśnikami – wyjaśnia pojęcie <i>emigracja</i> – przedstawia w wypowiedzi argumenty – pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje z tekstu – ocenia sposób życia w opisanych szkołach – charakteryzuje relacje bohaterów z rówieśnikami – przedstawia przyczyny i rodzaje emigracji – przedstawia w swojej wypowiedzi rozbudowane argumenty – pisze rozprawkę, przedstawia wyczerpujące argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia informacje z tekstu własnymi słowami – porównuje sposób życia w opisanych szkołach z własnymi doświadczeniami – ocenia relacje bohaterów z rówieśnikami – formułuje rozwiniętą wypowiedź na temat emigracji, jej przyczyn, rodzajów, skutków – przedstawia w swojej wypowiedzi rozbudowane argumenty i ustosunkowuje się do argumentów innych – pisze rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego związków z rzeczywistością – bierze czynny udział w dyskusji na temat emigracji – pisze wyczerpującą rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, zawiera w niej hierarchicznie ułożone argumenty, przykłady, konkluzje
Wirtualny spacer:	– pod kierunkiem nauczyciela	– korzysta z poleconych	– samodzielnie korzysta	– samodzielnie, twórczo korzysta	– tworzy oryginalny,

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
uczniowskie kalendarze historyczne	korzysta z poleconych źródeł – we wskazanym programie internetowym tworzy prosty kalendarz historyczny	źródeł – we wskazanym programie internetowym tworzy kalendarz historyczny	z różnorodnych źródeł wiedzy – w odpowiednim programie internetowym tworzy kalendarz historyczny, zamieszcza w nim ciekawą grafikę	z różnorodnych źródeł wiedzy – w samodzielnie dobranym programie tworzy kalendarz historyczny, zamieszcza w nim funkcjonalną grafikę	bogaty w informacje kalendarz historyczny, wprowadza do niego funkcjonalnie różnorodne formy graficzne
Nasze projekty: album z informacjami na temat osób zasłużonych dla ojczyzny	– dokonuje wyboru osób, które zostaną przedstawione w albumie, uzasadnia swój wybór	– przygotowuje informacje związane z wybranymi osobami przedstawionymi w albumie	– przygotowuje pełne, bogate informacje związane z osobami przedstawionymi w albumie	– kieruje pracą zespołu przygotowującego album, prezentuje końcowy efekt pracy	– W pełni samodzielnie przygotowuje interesujący, ciekawy graficznie album, zawierających bogate informacje na temat osób zasłużonych dla ojczyzny
Wspólna droga					
Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – odróżnia monolog od dialogu – odtwarza informacje na temat zmian, jakie żonawprowadza w życiu Piotra – wie, co to jest satyra – pisze krótkie streszczenie utworu	– korzysta z przypisów – wskazuje w tekście dialog i monolog – omawia motywy, które skłoniły Piotra do małżeństwa – wyjaśnia, jakie funkcje pełni satyra – pisze streszczenie utworu	– odtwarza własnymi słowami treść utworu – ustala, czego dotyczą przykładowe dialogi i monologi z tekstu – omawia relację między małżonkami – wyjaśnia, co zostało satyrycznie przedstawione w	– wyjaśnia, jaką tematykę przedstawia i jaką problematykę podejmuje utwór – omawia układ i funkcję dialogów i monologów w tekście – ocenia relacje między Piotrem i jego żoną – omawia satyryczny wydźwięk utworu	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem sfery obyczajowej i wymowy moralnej oraz sposobów pokazywania świata

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			utworze – pisze wyczerpujące streszczenie utworu	– pisze streszczenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	
Mark Twain <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia etapy poznawania się pierwszych ludzi – wie, że tekst nawiązuje do Biblii – gromadzi podstawowy materiał do charakterystyki bohaterów – korzystając z tabeli z podręcznika, pisze krótką charakterystykę bohaterów – dostrzega związek tekstu z satyrą Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o kolejnych etapach poznawania się pierwszych ludzi – wskazuje główne nawiązania do Biblii – zna pojęcie <i>parafraza</i> – gromadzi pełny materiał do charakterystyki bohaterów – pisze charakterystykę bohaterów – wyjaśnia, w czym widzi związek utworu z satyrą Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa uczucia i stany emocjonalne towarzyszące pierwszym ludziom – wymienia wszystkie nawiązania do Biblii – wyjaśnia, co to jest parafraza – gromadzi i wstępnie porządkuje materiał do charakterystyki bohaterów – pisze rozwiniętą charakterystykę bohaterów – porównuje relacje panujące między bohaterami i bohaterami satyry Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia uczucia i stany emocjonalne towarzyszące pierwszym ludziom – omawia rolę nawiązań biblijnych – wyjaśnia, na czym polega i czemu służy parafraza w tekście – gromadzi i porządkuje materiał do charakterystyki bohaterów – pisze rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów – wyjaśnia, czego bohaterowie satyry Krasickiego mogliby nauczyć się od Adama i Ewy 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst, omawia kreacje bohaterów – omawia motyw pierwszych ludzi – ocenia związek formy utworu (pamiętnik) ze sposobem kreacji świata przedstawionego
Jan van Eyck <i>Portret małżonków Arnolfinich</i> (reprodukcja obrazu)	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem informacje o obrazie – wymienia najważniejsze elementy obrazu – układa prostą historię związaną z 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje o obrazie – opowiada, co przedstawia obraz – układa historię 	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje własnymi słowami informacje o obrazie – ustala, co zostało przedstawione w 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę obrazu i informacje z nim związane – analizuje warstwę przedstawieniową obrazu – układa ciekawy, oryginalny 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem środków języka

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	bohaterami obrazu – dostrzega podstawowe cechy kompozycji obrazu – wymienia źródła światła na obrazie	związaną z bohaterami obrazu – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wie, na czym polega światłocień	poszczególnych planach obrazu – układa dialog między bohaterami obrazu – wyjaśnia, z czego wynika symetria w kompozycji obrazu – omawia funkcję światła na obrazie	dialog między bohaterami obrazu – tworzy wypowiedź na temat kompozycji obrazu – wyjaśnia, jaką rolę na obrazie pełni światłocień	malarskiego kreujących znaczenia
Wirtualny spacer: blogi uczniów	– wie, co to jest blog – pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy	– rozpoznaje w internecie wypowiedzi będące blogami – pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy – uzupełnia blog prostą oprawą graficzną	– wyjaśnia, czym cechuje się blog – pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy, zachowując styl ich wypowiedzi – uzupełnia blog oprawą graficzną	– wskazuje podobieństwa i różnice między blogiem a innymi wypowiedziami w formie osobistych zapisków – pisze fragment bloga w imieniu Adama lub Ewy – zamieszcza w tekście aluzje do współczesności – uzupełnia blog rozbudowaną formą graficzną	– systematycznie prowadzi własny blog
Nasze projekty: wystawa prezentująca gesty wpływające na tworzenie więzi międzyludzkich	– podaje przykłady gestów wpływających na tworzenie więzi międzyludzkich	– zbiera i porządkuje zdjęcia i rysunki na wystawę	– wykonuje ciekawe, przyciągające uwagę opisy zdjęć i rysunków	– ustala, według jakiej zasady kompozycyjnej będą prezentowane materiały graficzne na wystawie	– odpowiedzialnie i twórczo kieruje pracą przy tworzeniu wystawy
Życiowe wybory					
Adam Mickiewicz	– wie, że utwór jest balladą	– wymienia cechy ballady	– ustala, dlaczego utwór	– wyjaśnia, czym cechuje się	– samodzielnie analizuje

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>Świtezianka</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze wydarzenia – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – pisze krótkie streszczenie utworu – dzieli elementy na realistyczne i fantastyczne – przedstawia bohaterów – przypomina, kto, za co i jaką poniósł karę w utworze – zna termin <i>synkretyzm rodzajowy</i> – wypowiada się na temat nastroju utworu – wypowiada się na temat krajobrazu przedstawionego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wydarzenia – wymienia wszystkie elementy świata przedstawionego – pisze streszczenie utworu – przypomina, na czym polega konwencja realistyczna, a na czym – fantastyczna – charakteryzuje bohaterów – wypowiada się na temat winy i kary w utworze – wie, na czym polega synkretyzm rodzajowy – określa nastrój utworu – opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> jest balladą – opowiada własnymi słowami przebieg wydarzeń – omawia elementy świata przedstawionego – pisze streszczenie utworu, zachowując logikę następstwa wydarzeń – omawia relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi – omawia relacje między bohaterami – przedstawia swoją opinię na temat kary dla bohatera – wyjaśnia, na czym polega synkretyzm rodzajowy – wskazuje środki budowania nastroju – opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie, uwzględniając środki języka malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ballada jako gatunek literacki – opowiada własnymi słowami przebieg wydarzeń, zachowując nastrój i klimat utworu – omawia sposoby kreacji świata przedstawionego – pisze streszczenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – omawia konwencję przedstawiania świata w balladzie – ocenia postępowanie bohaterów – przedstawia własną opinię na temat kary dla bohatera – uzasadnia swoją opinię – udowadnia, że tekst ma charakter synkretyczny – ustala, jak nastrój utworu łączy się z przekazywanymi znaczeniami – opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie i uzasadnia, że byłby / nie byłby on odpowiednią scenerią dla utworu Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem sposobów kreacji świata przedstawionego i wymowy moralnej utworu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Ewangelia według Świętego Łukasza <i>Ostrzeżenie przed chciwością</i>	<ul style="list-style-type: none"> – ze zrozumieniem czyta definicję przypowieści – odtwarza własnymi słowami treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami definicję przypowieści – wskazuje elementy o charakterze symbolicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest przypowieść – omawia elementy o charakterze symbolicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady przypowieści biblijnych – wyjaśnia przesłanie płynące z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania moralnego
Michel Piquemal <i>Drogocenna perła</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście cechy przypowieści – odtwarza najważniejsze wydarzenia – wypowiada się na temat postaw życiowych bohaterów – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina, czym cechuje się przypowieść jako gatunek – opowiada swoimi słowami treść utworu – omawia postawy życiowe bohaterów – wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego tekst można nazwać przypowieścią – formułuje ukryte znaczenia wynikające z treści utworu – porównuje postawy życiowe bohaterów – wyjaśnia symbolikę elementów 	<ul style="list-style-type: none"> – ustala, co zyskuje utwór dzięki cechom przypowieści – wyjaśnia, jakie przesłanie wynika z treści utworu – ocenia postawy życiowe bohaterów – wyjaśnia przenośne znaczenia utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania moralnego
Karol Konwerski, Mateusz Skutnik <i>Pan Blaki</i> (fragmentkomiksu)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje komiks wśród innych tekstów kultury – opowiada, co widzi na poszczególnych kadrach komiksu – ustala, o czym mówi komiks – wskazuje wypowiedzi bohatera o charakterze argumentacyjnym – opowiada, co go bawi w komiksie – wskazuje elementy humorystyczne – wypowiada się na temat warstwy plastycznej komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy komiksu jako tekstu kultury – odtwarza sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu – formułuje temat fragmentu komiksu – odtwarza argumenty bohatera – rozpoznaje paradoks w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia komiks z innymi dziedzinami sztuki plastycznej – opowiada swoimi słowami sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu – omawia problematykę fragmentu komiksu – przedstawia własne argumenty związane z tematem poruszonym w 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do komiksu jako tekstu kultury – zestawia sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu ze swoim doświadczeniem życiowym – przywołuje inne utwory podejmujące podobną problematykę – ustosunkowuje się do argumentów bohatera – wyjaśnia, na czym polega 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje komiks ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		– omawia warstwę plastyczną komiksu	komiksie – omawia funkcję elementów humorystycznych – ocenia warstwę plastyczną komiksu	i z czego wynika paradoks w utworze – ocenia warstwę plastyczną komiksu w połączeniu z innymi płaszczyznami dzieła	
Wirtualny spacer: prezentacja multimedialna	– tworzy prostą prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej	– tworzy prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej	– tworzy ciekawą prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej	– tworzy ciekawą, oryginalną prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej	– tworzy ciekawą, oryginalną prezentację multimedialną na temat życiowych wyborów bohatera literackiego lub postaci historycznej, wykorzystuje w niej elementy filmu, obrazów, muzyki
Nasze projekty: audycja radiowa na temat życiowych wyborów związanych z wartościami i postawami wobec świata	– na miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej	– bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej	– bierze aktywny udział w przygotowaniu audycji radiowej	– kieruje zespołem przygotowującym audycję radiową	– samodzielnie tworzy audycję radiową (opracowuje jej scenariusz, wybiera bohaterów, dokonuje nagrania) prezentującą wartościowe postawy wobec świata
Moralna odpowiedzialność					
Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> , część II	– rozpoznaje tekst jako dramat – wydobywa ze wstępu dramatu informacje o obrzędzie	– podaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego – odtwarza przebieg	– uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem – analizuje wstęp do	– wskazuje cechy <i>Dziadów</i> , część II, wspólne z innymi znanymi mu dramatami	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o bohaterach – dostrzega nawiązania do kultury ludowej – wskazuje elementy fantastyczne – wskazuje motto utworu – tworzy prosty opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – obrzędu – opowiada o winie wywołanych postaci i karze, jaką musiały ponieść – ma świadomość związku tekstu z kulturą ludową – omawia znaczenia związane z elementami fantastycznymi – wyjaśnia, czym jest motto utworu – tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – dramatu – ocenia postępowanie postaci – omawia nawiązania tekstu do kultury ludowej – wyjaśnia termin <i>irracjonalizm</i> – wskazuje związek motta z utworem – tworzy ciekawy, rozbudowany opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada własnymi słowami o dziadach jako obrzędzie ludowym – omawia moralne przesłania utworu – interpretuje tekst, odnosząc go do kultury ludowej – omawia elementy utworu związane z irracjonalizmem – ocenia, czy motto jest właściwie dobrane do utworu, uzasadnia swoją ocenę – tworzy opis przeżyć zgodnie ze wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnieniem warstwy aksjologicznej i przynależności rodzajowej
Jan Twardowski <i>Śpieszmy się</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje głośno i poprawnie tekst wiersza – zbiera informacje o osobie mówiącej – wskazuje porównania w tekście – wyjaśnia, o czym mówi tekst – wskazuje metafory w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje tekst, zaznaczając głośno znaki interpunkcyjne – przedstawia informacje o osobie mówiącej – wskazuje środki językowe w tekście – rozpoznaje motyw przemijania – formułuje znaczenia wynikające z metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się głośno interpretować wiersz – omawia światopogląd osoby mówiącej – omawia funkcję porównań w tekście – omawia motyw przemijania – odczytuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – głośno interpretuje wiersz – ustosunkowuje się do światopoglądu osoby mówiącej – omawia funkcje środków językowych – omawia motyw przemijania, przywołując inne utwory z nim związane – na podstawie tekstu formułuje życiowe rady 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń metaforycznych oraz języka utworu
Konrad Swinarski, inscenizacja	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie ogląda spektakl – wymienia podstawowe tworzywa 	<ul style="list-style-type: none"> – w czasie oglądania spektaklu zwraca uwagę 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie porównuje spektakl z literackim 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnice między inscenizacją a tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje spektakl

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>Dziadów</i> Adama Mickiewicza (spektakl teatralny)	teatru – wypowiada się na temat rozwiązań inscenizacyjnych – wypowiada się na temat gry aktorskiej – wypowiada się na temat nastroju spektaklu – pisze prostą recenzję obejrzanego spektaklu	na jego istotne fragmenty – wymienia tworzywa teatru – wskazuje interesujące rozwiązania inscenizacyjne – wstępnie omawia grę aktorską – określa nastrój spektaklu – pisze recenzję obejrzanego spektaklu	tekstem dramatu – wyjaśnia, co to znaczy, że teatr jest sztuką wielotworzywową – omawia rozwiązania inscenizacyjne – omawia grę aktorską – wskazuje środki budowania nastroju – pisze ciekawą recenzję obejrzanego spektaklu	literackim dramatu – omawia specyfikę teatru jako sztuki wielotworzywowej – ocenia rozwiązania inscenizacyjne – ocenia grę aktorską – omawia środki budowania nastroju – pisze recenzję obejrzanego spektaklu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	ze szczególnym uwzględnieniem środków wyrazu teatralnego
Wirtualny spacer: reklamy uczniów	– we wskazanej formie przygotowuje prostą reklamę pożądanых zachowań społecznych	– we wskazanej formie przygotowuje reklamę pożądanых zachowań społecznych	– w wybranej przez siebie formie przygotowuje ciekawą reklamę pożądanых zachowań społecznych	– w wybranej przez siebie formie przygotowuje ciekawą reklamę pożądanых zachowań społecznych (propagującą aktywność społeczną)	– w wybranej przez siebie formie przygotowuje oryginalną, twórczą reklamę pożądanых zachowań społecznych (propagującą aktywność społeczną)
Nasze projekty: przygotowanie akcji na rzecz potrzebujących, relacja z jej przebiegu	– w miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, opowiada swoimi słowami o jej przebiegu	– bierze udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, tworzy prostą relację z jej przebiegu	– bierze czynny udział w przygotowaniu akcji na rzecz potrzebujących, przedstawia relację z jej przebiegu	– kieruje akcją na rzecz potrzebujących, relacjonuje wyczerpująco jej przebieg	– przedstawia projekty akcji na rzecz potrzebujących, planuje i organizuje, a następnie w atrakcyjny sposób relacjonuje jej przebieg

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
W obronie wolności					
Adam Mickiewicz <i>Śmierć pułkownika</i>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zna termin <i>heroizacja</i> – opowiada swoimi słowami o śmierci Pułkownika – wyjaśnia, co zaskakuje czytelnika utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – w czasie lektury korzysta z przypisów – wyjaśnia, na czym polega heroizacja – wyjaśnia, co to jest <i>ars bene moriendi</i> – wie, co to jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza treść własnymi słowami – wskazuje elementy heroizacji w utworze – wyjaśnia, dlaczego w przypadku śmierci bohatera można mówić o <i>ars bene moriendi</i> – wyjaśnia puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje temat i określa problematykę utworu – wyjaśnia, czemu służy heroizacja zastosowana w utworze – wyjaśnia funkcję motywu <i>ars bene moriendi</i> – omawia funkcję puenty w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem kreacji bohatera literackiego i intencji tekstu
Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia z tekstu wydarzenia – wymienia podstawowe środki językowe, za pomocą których zostały przedstawione walczące strony – dostrzega nawiązania do historii Polski – wskazuje fragmenty przedstawiające cara – wskazuje fragmenty o charakterze dynamicznym – dostrzega elementy symboliczne – zna termin <i>legenda literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje w punktach przebieg bitwy – wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których zostały przedstawione walczące strony – wskazuje nawiązania do historii Polski – ustala, jak został przedstawiony car – wymienia środki językowe dynamizujące wypowiedź – wskazuje elementy symboliczne – wie, na czym polega legenda literacka 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada przebieg bitwy – omawia językowe sposoby pokazania walczących stron – omawia nawiązania do historii Polski – rozpoznaje ironię w sposobie przedstawiania cara – omawia sposoby dynamizacji wypowiedzi – omawia elementy symboliczne – wyjaśnia, na czym polega legenda literacka 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia układ wydarzeń w utworze – omawia funkcję użytych środków językowych – wyjaśnia, w jakim celu zostały wykorzystane nawiązania do historii Polski – określa cel zastosowania ironii – komentuje dynamizację wypowiedzi w odniesieniu do jej treści – wyjaśnia znaczenia związane z elementami symbolicznymi – wyjaśnia, w jakim celu poeta wykreował legendę literacką 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem językowych sposobów obrazowania i znaczeń symbolicznych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Melchior Wańkowicz <i>Ziele na kraterze</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje pierwsze wrażenia po przeczytaniu tekstu – odtwarza główne informacje na temat powstania warszawskiego – opowiada o wybranej parze bohaterów – nazywa podstawowe wartości ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich uczuciach wywołanych lekturą tekstu – porządkuje informacje na temat powstania warszawskiego – omawia działania bohaterów – wypowiada się na temat wartości ważnych dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, do jakich refleksji skłania lektura tekstu – przedstawia w formie mapy mentalnej informacje na temat powstania warszawskiego – ocenia postawy bohaterów – wyjaśnia, co łączy młodych powstańców z bohaterami <i>Reduty Ordona</i> i <i>Śmierci pułkownika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie ocenia tekst – na podstawie tekstu opowiada o realiach powstania warszawskiego – wyjaśnia znaczenia zawarte w metaforze <i>ziele na kraterze</i> – wyjaśnia, jak współcześnie można okazywać uczucia wobec ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów i reprezentowanych przez nich wartości
Pomniki: Grunwaldzki w Krakowie, Obrońców Wybrzeża na Westerplatte, Poległych Stoczniovców w Gdańsku (reprodukcje)	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wstępne wrażenia wywołane obejrzanymi reprodukcjami – wymienia elementy pomników na reprodukcjach – dostrzega związek między obejrzanymi pomnikami a tekstami Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich wrażeniach wywołanych obejrzanymi reprodukcjami – omawia elementy pomników na reprodukcjach – zestawia obejrzane pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o pomnikach, które zna – porównuje obejrzane pomniki – wyjaśnia, jakie związki łączą obejrzane pomniki z tekstami Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele, jakim służy stawianie pomników – wskazuje podobieństwa i różnice zachodzące między obejrzanymi pomnikami – interpretuje znaczenia wynikające z pomników w kontekście tekstów Mickiewicza i Wańkowicza 	<ul style="list-style-type: none"> – w wybranej przez siebie formie prezentuje pomniki tworzące określony cykl tematyczny, omawia wynikające z nich znaczenia, komentuje sposób wykorzystania środków artystycznych
Wirtualny spacer: uczniowskie filmy	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera najważniejsze informacje o osobach szczególnie zasłużonych 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje o osobach szczególnie 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera ciekawe informacje o osobach 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera bogate informacje o osobach szczególnie 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie zbiera, selekcjonuje i

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	dla ojczyzny – korzystając z pomocy, nagrywa krótki film	zasłużonych dla ojczyzny – nagrywa krótki film	szczególnie zasłużonych dla ojczyzny –nagrywa film	zasłużonych dla ojczyzny – nagrywa ciekawy film	porządkuje informacje o osobach szczególnie zasłużonych dla ojczyzny – nagrywa interesujący materiał, w którym wykorzystuje środki języka filmowego
Nasze projekty: przedstawienie miejsc pamięci związane z walką o wolność w różnych epokach historycznych	–wymienia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka	–opowiada o miejscach pamięci związanych z walką o wolność w okolicy, w której mieszka	–w wybranej formie przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka	–w ciekawy sposób przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka	–w atrakcyjny sposób przedstawia miejsca pamięci związane z walką o wolność w okolicy, w której mieszka; zwraca szczególną uwagę na postacie i wydarzenia z tym związane
Meandry uczuć					
Juliusz Słowacki <i>Balladyna</i>	– wie, że utwór jest dramatem – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – wypowiada się na temat bohaterów – podaje przykłady elementów realistycznych i fantastycznych – dostrzega baśniowe i legendarne nawiązania	– przypomina cechy dramatu jako rodzaju literackiego – wymienia wątki utworu – charakteryzuje bohaterów – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne	– wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem – omawia relacje między wątkami – dokonuje charakterystyki porównawczej – omawia związki między elementami	– zestawia utwór z innymi znanymi dramatami – omawia fabułę dramatu – charakteryzuje i ocenia bohaterów – omawia konwencję pokazywania świata w dramacie – interpretuje znaczenia wynikające z baśniowych i	– samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem konwencji prezentowania świata oraz warstwy aksjologicznej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wartości, o których jest mowa w dramacie zna pojęcie tragizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje baśniowe i legendarne nawiązania nazywa wartości ważne dla bohaterów przypomina, na czym polega tragizm 	<ul style="list-style-type: none"> realistycznymi i fantastycznymi omawia rolę baśniowych i legendarnych nawiązań wypowiada się na temat sposobów osiągania wartości przez bohaterów omawia źródła tragizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> legendarnych nawiązań ocenia sposoby osiągania wartości przez bohaterów interpretuje utwór jako tragedię 	
Ewa Nowak <i>Drżazga</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o relacjach między bohaterkami opowiada o przebiegu konfliktu między siostrami dostrzega metaforę tytułu przedstawia pomysły, jak można by rozwiązać konflikt między siostrami ze zrozumieniem czyta definicję stylu potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między bohaterkami wyjaśnia, na czym polegał konflikt między siostrami wyjaśnia tytułową metaforę proponuje sposoby rozwiązania konfliktu między bohaterkami odtwarza wiadomości na temat stylu potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia relacje między bohaterkami omawia źródła i przebieg konfliktu między siostrami łączy tytułową metaforę z problematyką utworu formułuje rady, których można by udzielić bohaterkom wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny 	<ul style="list-style-type: none"> omawia motywy postępowania bohaterek wpływające na relacje między nimi przedstawia źródła, istotę, przebieg i skutki konfliktu między siostrami łączy tytułową metaforę z własnymi doświadczeniami życiowymi wciela się w rolę negocjatora, pomagającego rozwiązać konflikt wskazuje w tekście przykłady stylu potocznego, wyjaśnia jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich
Andrzej Pagowski, plakat do <i>Balladyny</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje plakat wśród innych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje specyficzne cechy plakatu jako 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyficzne cechy plakatu jako 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia swój stosunek do plakatu jako dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje plakat ze

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaki plastyczne plakatu dostrzega związek plakatu z dramatem Słowackiego pisze proste zaproszenie na spektakl 	<p>tekstu kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia znaki plastyczne plakatu wymienia postaci i wydarzenia dramatu, z którymi kojarzy się plakat pisze zaproszenie na spektakl 	<p>tekstu kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym omawia związek plakatu z problematyką utworu Słowackiego pisze oryginalne zaproszenie na spektakl 	<p>plastycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia symboliczne sensy związane ze znakami plastycznymi plakatu prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat związków plakatu z problematyką dramatu Słowackiego pisze zaproszenie na spektakl, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<p>szczególnym uwzględnieniem metaforyki i plastycznych środków wyrazu</p>
Wirtualny spacer: plakaty teatralne uczniów	<ul style="list-style-type: none"> projektuje prosty plakat, korzystając ze wskazanego programu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje plakat, korzystając ze wskazanego programu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje ciekawy plakat, korzystając z programu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje plakat zawierający treści metaforyczne, korzystając z programu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> korzystając z programu internetowego, projektuje oryginalny plakat, zawierający ciekawe rozwiązania plastyczne i treści metaforyczne
Nasze projekty: inscenizacja fragmentów dramatu	<ul style="list-style-type: none"> w miarę swoich możliwości uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> bierze aktywny udział w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji fragmentów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje inscenizację fragmentów dramatu, rozdziela zadania, czuwa nad przebiegiem pracy zespołu
Pokonać bariery					
Aleksander Fredro <i>Zemsta</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje utwór jako dramat wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> przypomina cechy dramatu jako rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> udowadnia, że utwór jest dramatem omawia elementy świata 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia utwór z innymi znanymi dramatami wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – charakteryzuje wybranego bohatera – przypomina części akcji dramatu – mówi, co go śmieszy w utworze – wskazuje sceny, które go zainteresowały – odczytuje głośno wybrany monolog z dramatu – pisze prostą charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego – wymienia wątki utworu – charakteryzuje główne postaci utworu – przyporządkowuje częściom akcji dramatu właściwe wydarzenia – wymienia elementy komiczne – proponuje rozwiązania inscenizacyjne wybranych scen – pięknie odczytuje wybrany monolog dramatu – pisze charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawionego – ustala relacje między wątkami utworu – charakteryzuje bohaterów – omawia rozwój akcji dramatu – wskazuje przykłady komizmu postaci, sytuacji, języka – dopisuje do wybranej sceny didaskalia – interpretuje głosowo wybrany monolog dramatu – pisze rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> sposobu pokazania elementów świata przedstawionego – omawia wszystkie wątki utworu – dokonuje charakterystyki porównawczej Cześnika i Rejenta – omawia konstrukcję akcji dramatu – omawia komizm utworu – dopisuje do wybranej sceny funkcjonalne didaskalia – stara się aktorsko interpretować wybrany monolog dramatu – pisze oryginalną, rozwiniętą charakterystykę porównawczą bohaterów, uwzględnia ocenę bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnieniem kategorii komizmu – pisze ciekawą charakterystykę porównawczą bohaterów, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi
Beata Ostrowicka <i>Zła dziewczyna</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje z tekstu – przedstawia bohaterkę – opowiada o konflikcie rodzinnym 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje z tekstu – charakteryzuje bohaterkę – ocenia zachowanie ojca 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia informacje z tekstu – przedstawia relacje bohaterki z członkami rodziny – przedstawia przebieg konfliktu w rodzinie bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o życiu bohaterki – ocenia relacje bohaterki z członkami rodziny – formułuje rady dla bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dramat ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzyludzkich
Banksy, rysunki na	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wytwory sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
murze między Izraelem a Palestyną (street art)	<ul style="list-style-type: none"> ulicznej wypowiada się na temat obejrzanych dzieł podaje związki frazeologiczne z rzeczownikiem <i>mur</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wytworów sztuki ulicznej nadaje tytuły obrazom wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ulicznej wyjaśnia, co łączy obejrzane obrazy omawia symbolikę muru 	<ul style="list-style-type: none"> wytworów sztuki ulicznej wyjaśnia metaforyczne znaczenia dzieł omawia symbolikę muru, przywołując utwory zawierające ten motyw 	<ul style="list-style-type: none"> i interpretuje dzieła ze szczególnym uwzględnieniem wizualnych środków perswazyjnych
Wirtualny spacer: projekt graffiti	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prosty projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje ciekawy projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje ciekawy, oryginalny projekt graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje twórczy projekt graffiti o znaczeniach metaforycznych
Nasze projekty: animacja	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prostą animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje ciekawą animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje ciekawą, oryginalną graficznie animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje twórczą, oryginalną plastycznie animację inspirowaną losami osoby, która pokonała życiowe bariery
Jaką siłę ma słowo?					
Cyprian Norwid <i>Ogólniki, Moja piosnka II</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega obrazy poetyckie w wierszach wie, że niektóre elementy mają znaczenia symboliczne wskazuje wersy ujawniające osobę mówiącą wskazuje wersy, w których jest mowa o wartościach czyta ze zrozumieniem definicję motywu arkadyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie wymienia elementy symboliczne rozpoznaje osobę mówiącą nazywa wartości rozpoznaje motyw arkadyjski wskazuje neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zawartość treściową obrazów poetyckich wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych charakteryzuje osobę mówiącą omawia wartości ważne dla osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje łączące obrazy poetyckie omawia symboliczną warstwę tekstów omawia życiową postawę osoby mówiącej ustosunkowuje się do wartości, o których mówi osoba mówiąca omawia funkcje neologizmów w kreowaniu świata w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem poetyckiego obrazowania, znaczeń symbolicznych i formalnego nowatorstwa

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– wie, co to jest neologizm	– rozróżnia ich rodzaje	– omawia sposób kreowania świata w utworze		
Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwory epickie wśród innych rodzajów literackich – wie, że <i>Latarnik</i> jest nowelą – opowiada o głównych wydarzeniach z życia bohatera – wie, na czym polega retrospekcja – nazywa najważniejsze cechy bohatera – nazywa uczucia bohatera – pisze prostą recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy utworów epickich – wymienia główne cechy noweli – opowiada o losach bohatera – wskazuje retrospekcje w utworze – nazywa cechy charakteru bohatera – wyjaśnia, czym były wywołane uczucia bohatera – pisze recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy utworów epickich – wyjaśnia, dlaczego utwór jest nowelą – komentuje i ocenia losy bohatera – wyjaśnia, co zostało przedstawione za pomocą retrospekcji – charakteryzuje bohatera – omawia stany emocjonalne bohatera – pisze wyczerpującą recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega epickość utworu – wyjaśnia, czym wyróżnia się nowela spośród innych gatunków epickich – wyjaśnia czy losy bohatera można uznać za tragiczne – wyjaśnia funkcje retrospekcji – dokonuje pełnej charakterystyki bohatera – komentuje stany emocjonalne bohatera z perspektywy jego życiowych przeżyć – pisze recenzję książki, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem roli literatury w życiu człowieka
Marcin Wandalowski <i>Nasz język – łączący czy dzieli</i> (rozmowa z Jerzym Bralczykiem)	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia wywiad od innych wypowiedzi publicystycznych – wie, czego dotyczy wywiad – zna podstawowe składniki aktu komunikacji językowej – wydobywa z tekstu informacje dotyczące zmian we współczesnym języku 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się wywiad jako wypowiedź publicystyczna – formułuje temat wywiadu – wie, na czym polega komunikacja językowa – odtwarza własnymi słowami informacje 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy wywiadu jako wypowiedzi publicystycznej – odtwarza główne myśli wypowiedzi rozmówcy – omawia poszczególne składniki aktu komunikacji językowej – omawia zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje wywiad jako wypowiedź publicystyczną – ustosunkowuje się do wypowiedzi rozmówcy – omawia akt komunikacji językowej – uzupełnia własnymi spostrzeżeniami informacje 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem refleksji na temat roli języka w łączeniu ludzi

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		dotyczące zmian we współczesnym języku	językowe, o których jest mowa w tekście	z tekstu na temat zmian w języku współczesnym	
Wirtualny spacer: spoty reklamowe uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia spot reklamowy od innych wytworów reklamy – korzystając z pomocy, przygotowuje prosty spot reklamowy o Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest spot reklamowy – przygotowuje prosty spot reklamowy o Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy spotu reklamowego – przygotowuje spot reklamowy o Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia mechanizm działania spotu reklamowego – przygotowuje ciekawy spot reklamowy o Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o mechanizmach rządzących oddziaływaniem spotu reklamowego i tworzy oryginalny spot reklamowy o wyraźnej roli perswazyjnej
Nasze projekty: konkurs <i>Ożywić zużyte słowa</i>	–podaje przykłady kilku słów, które wyszły z użycia	–korzystając z odpowiednich słowników, podaje przykłady słów, które wyszły z użycia	–uzasadnia swój wybór słów, które warto przywrócić do użytku	–bierze czynny udział w przygotowaniu konkursu związanego ze słowami, które wyszły z użycia	–przygotowuje i przeprowadza konkurs związany ze słowami, które wyszły z użycia
Rycerski świat					
Henryk Sienkiewicz <i>Krzyżacy</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór należy do powieści historycznych – podaje po jednym przykładzie elementu historycznego i fikcyjnego w powieści – przypomina, co to jest wątek – krótko charakteryzuje wybranego bohatera – wie, kiedy bohater jest postacią dynamiczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechują się powieści historyczne – wskazuje przykłady elementów historycznych i fikcyjnych – wymienia wątki utworu – charakteryzuje wybranego bohatera – wyjaśnia, kiedy bohater 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do powieści historycznych – określa zasadę łączenia elementów historycznych i fikcyjnych – omawia układ wątków utworu – dokonuje 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje różne przykłady powieści historycznych – określa relacje między elementami historycznymi i fikcyjnymi – przedstawia przebieg wybranego wątku – dokonuje wyczerpującej charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia powieść z filmem, dokonuje ich porównania – przedstawia prezentację dotyczącą wybranego problemu utworu – tworzy list i opis postaci, zachowując wszystkie wymogi tych form wypowiedzi

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podstawowe obyczaje rycerskie – wie, co to jest archaizm – określa temat obrazu Matejki – proponuje obsadę aktorską głównych ról do przygotowywanej ekranizacji – pisze krótkie streszczenie wybranego wątku – tworzy krótki list i opis postaci 	<ul style="list-style-type: none"> jest postacią dynamiczną – wymienia obyczaje rycerskie – wskazuje w tekście różne rodzaje archaizmów – zestawia opis bitwy z dziełem malarskim – proponuje obsadę aktorską kilku ról do przygotowywanej ekranizacji – pisze streszczenie wybranego wątku – tworzy list i opis postaci 	<ul style="list-style-type: none"> charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów – wskazuje bohaterów dynamicznych – krótko opowiada o obyczajach rycerskich – wyjaśnia, po co są stosowane archaizmy w utworze – wskazuje podobieństwa w opisie bitwy i jej przedstawieniu malarskim – proponuje obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji – pisze wyczerpujące streszczenie wybranego wątku – tworzy rozwinięty list i wyczerpujący opis postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym – opowiada o obyczajach rycerskich – wyjaśnia rolę archaizmów w języku utworu – porównuje środki języka literackiego i malarskiego w opisie bitwy – uzasadnia obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji – pisze streszczenie wątku zgodnie z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi – tworzy ciekawy list i plastyczny opis postaci 	

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Jarosław Grzędowicz <i>Pan Lodowego Ogrodu</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza podstawowe informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie – opowiada o misji, którą wykonuje główny bohater – wstępnie przedstawia przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – ma świadomość, że w tekście znajdują się nawiązania do średniowiecza – wie, co to jest fantastyka literacka i rozpoznaje teksty fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie – wyjaśnia na czym polega misja, którą wykonuje główny bohater – odtwarza argumenty, które zadecydowały o wyborze Vuka do spełnienia misji – opisuje przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – przedstawia nawiązania do średniowiecza – wyjaśnia, na czym polega fantastyka literacka – rozróżnia fantastykę naukową i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie – tworzy rozwiniętą wypowiedź przedstawiającą przeżycia, jakich doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – uzasadnia, co może być nawiązaniem do średniowiecza – wymienia przykłady elementów fantastycznych – wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – barwnie opowiada o krainie przedstawionej we fragmencie – odtwarza i ocenia argumenty, które zadecydowały o wyborze Vuka do spełnienia misji – barwnie opisuje przeżycia, których doznałby podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – omawia rolę nawiązań do średniowiecza – zestawia fantastykę literacką z fikcją realistyczną – podaje przykłady literatury należącej do fantastyki naukowej i do fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – zna całość utworu – w wybranej formie przedstawia specyfikę literatury fantasy
Rodolphe Jaquette, Bernard Capó <i>Krzyżacy. 1. W cieniu czarnych kniei</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje powieść Sienkiewicza jako źródło komiksu – wie, do czego służy dymek komiksowy 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści, wskazując podobieństwa i różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wybrany przez siebie komiks, omawia jego problematykę i warstwę

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
(fragment komiksu)	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykład zdynamizowanego fragmentu – przedstawia wstępne wrażenia po obejrzeniu fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia podstawowe rodzaje dymków komiksowych – wskazuje fragmenty zdynamizowane – prezentuje swoje wrażenia po obejrzeniu fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne rodzaje dymków komiksowych – omawia dynamiczne fragmenty komiksu – przedstawia swoją ocenę fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – łączy różne rodzaje dymków z rodzajem tekstu w komiksie – wyjaśnia, jak zostały osiągnięte efekty dynamizmu – ocenia i wartościuje fragment komiksu 	plastyczną, ocenia go
Wirtualny spacer: komiks wykonany przez uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem nauczyciela tworzy prosty komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego – przedstawia swoją pracę 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prosty komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego – prezentuje swoją pracę – objaśnia zastosowane rozwiązania formalne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciekawy komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego – stara się stosować ciekawe rozwiązania formalne – omawia efekty swojej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciekawy komiks o przygodach wybranego rycerza rzeczywistego lub fikcyjnego – dynamizuje akcję, stosuje ciekawe rozwiązania formalne – wykorzystuje urozmaicony tekst 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny komiks, stosując różnorodne środki słowne i plastyczne – prezentuje swoją pracę i uzasadnia funkcję wybranych rozwiązań
Nasze projekty: ideały rycerskie we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – w prostej formie (np. prezentacji multimedialnej) przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – w samodzielnie wybranej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – w atrakcyjnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – w oryginalnej, funkcjonalnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – w oryginalnej, funkcjonalnej formie przedstawia obecność ideałów rycerskich w dzisiejszym świecie, uzasadnia obecność wybranych środków wyrazu

Mieć czy być?

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Karol Dickens <i>Oponieść wigilijna</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje dotyczące głównego bohatera – wskazuje informacje, na podstawie których można ustalić czas wydarzeń – rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne – wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić emocje bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera – ustala czas wydarzeń – dzieli wydarzenia na realistyczne i fantastyczne – nazywa emocje bohatera – zapisuje w punktach rady dla bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje pełnej charakterystyki głównego bohatera – omawia czas wydarzeń – omawia związek wydarzeń realistycznych i fantastycznych – nazywa emocje bohatera i wyjaśnia, czym były wywołane 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera, przywołując fragmenty tekstu – wyjaśnia znaczenie, jakie w utworze ma czas rozgrywających się wydarzeń – określa rolę fantastyki w opowiadaniu – wyjaśnia, z czego wynikała i na czym polegała zmiana w myśleniu i postępowaniu bohatera – wypowiada się na temat motywów ludzkiego postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji tekstu
Erich Fromm <i>Mieć czy być</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wie, że tekst ma charakter filozoficzny – wskazuje fragmenty mówiące o dwóch postawach życiowych – odtwarza główne poglądy autora – wie, że tekst jest napisany stylem naukowym – wyodrębnia akapity – rozpoznaje podstawowe środki retoryczne – pisze krótki list, w którym prezentuje swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje pytania w związku z tekstem – rozpoznaje tekst jako filozoficzny – krótko omawia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście – odtwarza poglądy autora na temat sposobu życia człowieka – zna cechy stylu naukowego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o czym mówi tekst – krótko wyjaśnia, z czego wynika filozoficzny charakter tekstu – omawia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście – omawia poglądy autora przedstawione w tekście – wymienia cechy stylu naukowego – rozpoznaje związki 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – wyjaśnia, dlaczego tekst ma charakter filozoficzny – omawia i ocenia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście – prezentuje swoje poglądy na temat poruszany w utworze – na podstawie tekstu omawia cechy stylu naukowego – omawia budowę wywodu – świadomie odbiera tekst z uwzględnieniem środków 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza tok wywodu zaprezentowanego w tekście, na tej podstawie formułuje własne stanowisko wobec problemów w nim poruszanych – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi – świadomie stosuje środki retoryczne w

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		<ul style="list-style-type: none"> – formułuje treść akapitu jednym zdaniem – wskazuje w tekście środki retoryczne – pisze list, w którym popiera swoje stanowisko argumentami 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcje podstawowych środków retorycznych – pisze list, w którym stosuje środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze list, w który przekonuje do swoich poglądów 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze list, w którym za pomocą celowo dobranych środków prezentuje swoje stanowisko, uzasadnia je i przekonuje do niego odbiorcę
Plakat fundacji Arka	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje plakat wśród innych przedstawień wizualnych – wskazuje podstawowe elementy plakatu – dostrzega związek tekstu i elementów graficznych na plakacie – wie, kim jest wolontariusz – zna pojęcie filantropia – wie, na czym polega perswazja 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia plakat od obrazu – wskazuje elementy znaczące na plakacie – analizuje hasła znajdujące się na plakacie – wyjaśnia, kim jest wolontariusz – przedstawia prostą definicję filantropii – zna podstawowe środki perswazyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się plakat od obrazu – omawia przenośne znaczenie znaków graficznych – wypowiada się na temat swoich możliwości pracy w wolontariacie – wyjaśnia, na czym polega filantropia – rozpoznaje środki perswazyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje główne środki wyrazu plakatu – ocenia plakat – proponuje własne hasło plakatowe – ocenia własne możliwości pracy w wolontariacie – podaje przykłady działań o charakterze filantropijnym – omawia znaczenie i funkcję środków perswazyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia specyfikę plakatu jako formy przekazu – ocenia skuteczność perswazyjną plakatu – prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat celu, sensu i przebiegu wolontariatu – omawia i ocenia działania o charakterze filantropijnym – świadomie i celowo stosuje środki perswazyjne w swoich wypowiedziach

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wirtualny spacer: plakaty multimedialne uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – korzystając z pomocy, tworzy plakat multimedialny – przedstawia swój plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy prosty plakat multimedialny – opowiada o tym, co plakat przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy plakat multimedialny – opowiada o znaczących elementach przedstawionych na plakacie 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalny plakat multimedialny – wyjaśnia funkcje elementów użytych na plakacie – formułuje przesłanie swojego plakatu 	<ul style="list-style-type: none"> – całkowicie samodzielnie tworzy oryginalny, atrakcyjny wizualnie plakat multimedialny, eksponujący wyrażenie przyjęte przesłanie, – funkcjonalnie stosuje różnorodne środki wyrazu
Nasze projekty: film prezentujący kandydata do nagrody za życiową postawę	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje kandydata do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wybór kandydata do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera i porządkuje informacje na temat kandydata do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze aktywny udział w przygotowaniu filmu prezentującego kandydata do nagrody za postawę życiową 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje filmik prezentujący kandydata do nagrody za postawę życiową
Magia świata					
Bolesław Leśmian <i>Dziwczyną</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest balladą – dostrzega mieszanie realizmu z fantastyką – rozpoznaje narratora w utworze – dostrzega neologizmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy ballady jako gatunku – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne – przypomina, kim jest narrator w utworze – wskazuje neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą – omawia elementy realistyczne i fantastyczne – omawia postawę narratora – omawia budowę i znaczenie neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia tekst jako balladę w kontekście innych utworów tego gatunku – określa relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi – omawia relację narratora z elementami świata przedstawionego – omawia funkcję neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nim wizji świata
Bolesław Leśmian <i>Wczesnym rankiem,</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór należy do liryki bezpośredniej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwór jako należący do liryki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do liryki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia tekst jako utwór należy do liryki bezpośredniej 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>Tęcza</i>	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega składniki poetyckiego krajobrazu –dostrzega środki języka malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> bezpośredniej –wymieniaskładniki poetyckiego krajobrazu –wskazuje środki języka malarskiego –dostrzega ożywienie – wyodrębnia obrazy poetyckie – omawia postawę wobec natury przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> bezpośredniej –opisuje krajobraz zaprezentowany w wierszu –omawia zawartość obrazów poetyckich – omawiaśrodkii języka malarskiego –wskazuje ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> – określa relacje między elementami utworu – omawia funkcję obrazów poetyckich –omawia funkcję ożywienia –ocenia postawy pokazane w utworze 	wierszy
Aleksander Minorski <i>Ikar z nad Dunajca</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina postać Ikara z mitu – wie, że tekst jest opowieścią biograficzną – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – wskazuje fragmenty opisujące emocje i przeżycia – według wzoru tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko przypomina treść mitu o Ikarze – wyjaśnia, czym cechuje się opowieść biograficzna – porządkuje elementy świata przedstawionego – nazywa emocje i przeżycia – tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę postaci Ikara – sytuje opowieść biograficzną na granicy literatury faktu i literatury pięknej – opowiada swoimi słowami o elementach świata przedstawionego – wskazuje i omawia źródła emocji i przeżyć – tworzy ciekawy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega motyw ikaryjski w kulturze – wyjaśnia, dlaczego tekst jest opowieścią biograficzną – omawia elementy świata przedstawionego – omawia przeżycia i emocje bohatera w kontekście jego dokonań – tworzy opis przeżyć, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem oceny postawy bohatera
Michał Głowiński, Aleksandra Okopień-Sławińska, Janusz	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia realizm od fantastyki – zna termin <i>groteska</i> – zna termin <i>absurd</i> – rozróżnia elementy świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie omawia realizm i fantastykę jako dwa sposoby pokazywania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega realizm, a na czym fantazyjne obrazowanie świata 	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia z sobą konwencję realistyczną i fantastyczną – wyjaśnia, czym jest groteska i podaje jej przykłady 	– analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem konwencji literackiej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Sławiński <i>Świat przedstawiony utworu literackiego wobec rzeczywistości</i> (fragmenty)	przedstawionego w utworach literackich – wyodrębnia akapity	rzeczywistości w literaturze – wie, na czym polega groteska – wie, na czym polega absurd – wymienia elementy świata przedstawionego w utworach literackich – odtwarza zawartość treściową akapitów	– wskazuje podstawowe cechy groteski – podaje przykłady absurdu – omawia elementy świata przedstawionego w utworach literackich – analizuje budowę akapitów – dostrzega problematykę tekstu	– wyjaśnia funkcje absurdu – charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworach literackich – omawia budowę akapitów – formułuje problematykę tekstu	– analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi
Wirtualny spacer: uczniowski quiz	– proponuje zagadnienia do pytań – stara się brać udział w quizie	– układa kilka pytań do quizu – bierze udział w quizie	– układa pytania do quizu – bierze czynny udział w quizie	– układa ciekawe pytania do quizu – bierze aktywny udział w quizie	– tworzy quiz – bierze aktywny udział w quizie
Nasze projekty: wieczór poetycki	– proponuje wiersze na wieczór poetycki	– uzasadnia wybór wierszy na wieczór poetycki	– bierze udział w przygotowaniu wieczoru poetyckiego	– przygotowuje piękną recytację wierszy na wieczór poetycki	– organizuje i przeprowadza wieczór poetycki
Sztuka optymizmu					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Kazimierz Wierzyński <i>Zielono mam w głowie, Na łące</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o czym mówi wiersz – wie, na czym polega przerzutnia – wie, na czym polega liryka bezpośrednia – wie, że niektóre fragmenty mają charakter metaforyczny – cytuje fragmenty, na podstawie których można określić postawę życiową osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje główną myśl wiersza – rozpoznaje w tekście przerzutnię – rozpoznaje w wierszu lirykę bezpośrednią – wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym – wie, o jakiej postawie życiowej jest mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje przesłanie wiersza – wyjaśnia, na czym polega przerzutnia – zbiera informacje o osobie mówiącej – wyjaśnia znaczenia metaforyczne – wypowiada się na temat postawy życiowej, o której jest mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat przesłania wiersza – określa funkcję przerzutni – charakteryzuje osobę mówiącą – wypowiada się na temat znaczeń naddanych utworu – przedstawia własne przemyślenia na temat postawy życiowej, o której jest mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o postawach życiowych człowieka
Małgorzata Baranowska <i>Szczęście codzienne (fragment Tylko się rozzejrzeć)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje fragmenty prezentujące poglądy autorki – odtwarza informacje na temat źródeł szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czego dotyczy tekst – odtwarza poglądy autorki własnymi słowami – krótko wypowiada się na temat źródeł szczęścia – odtwarza zawartość treściową akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość treściową tekstu – komentuje poglądy autorki – wypowiada się na temat źródeł szczęścia – analizuje budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – ustosunkowuje się do poglądów autorki – tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat źródeł szczęścia – omawia budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst i ustosunkowuje się do zawartych w nim poglądów – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi
Richard Carlson <i>Nie zadreżczaj się problemami, nastolatku (fragment Ciesz się, że jesteś nastolatkiem)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wie, w jakim celu został napisany tekst – wskazuje fragmenty omawiające postawę życiową – wie, czym cechuje się styl 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o czym mówi tekst – rozpoznaje intencje tekstu – odtwarza własnymi słowami zawartość 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia treści zawarte w tekście – formułuje intencje tekstu – omawia fragmenty dotyczące postawy 	<ul style="list-style-type: none"> – ustosunkowuje się do treści zawartych w tekście – omawia intencje tekstu – przedstawia własne stanowisko dotyczące postawy życiowej zaprezentowanej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem omówienia i oceny postaw życiowych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<p>potoczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – cytuje fragmenty zawierające życiowe rady 	<p>treściową fragmentów dotyczących postawy życiowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje styl potoczny – odtwarza życiowe rady zawarte w tekście – odtwarza zawartość treściową akapitów 	<p>życiowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się styl potoczny – omawia życiowe rady zawarte w tekście – analizuje budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki zastosowania stylu potocznego – formułuje życiowe rady uzupełniające przesłanie tekstu – omawia budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje kompozycję tekstu z perspektywy budowy akapitów i związków między nimi
Wirtualny spacer: tworzenie drzewa osobistego rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość, że należy myśleć o swoim rozwoju – przy pomocy tworzy proste drzewo osobistego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko wypowiada się na temat swojego rozwoju – tworzy proste drzewo osobistego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat swojego rozwoju – tworzy drzewo osobistego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> – planuje swój osobisty rozwój – tworzy rozbudowane drzewo osobistego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> – wyczerpująco przedstawia plany swojego osobistego rozwoju – tworzy rozbudowane drzewo osobistego rozwoju
Nasze projekty: sondaż wśród rówieśników	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje kilka pytań do sondażu 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje zestaw pytań do sondażu 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze czynny udział w przeprowadzaniu sondażu 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje graficznie wyniki sondażu, formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje i przeprowadza sondaż, prezentuje jego wyniki, formułuje na ich podstawie wnioski

Malowane słowem

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Jan Lechoń <i>Czerwone wino, Do malarza</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w kulturze pory roku mają znaczenie symboliczne – wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą – wskazuje wersy zawierające refleksje – wie, że wiersz ma walory plastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę wybranej pory roku – wskazuje osobę mówiącą w wierszu – wyjaśnia, czego dotyczą refleksje zawarte w wierszu – wskazuje środki wywołujące efekt plastyczności utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia symbolikę pór roku – wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu – omawia refleksje zawarte w wierszu – nazywa środki językowe wywołujące efekt plastyczności utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozbudowaną wypowiedź poświęconą symbolicznie por roku – charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – ustosunkowuje się do refleksji zawartych w wierszu – omawia walory plastyczne utworu i sposoby ich osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersze ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim refleksji i sposobów kreowania rzeczywistości
Jan Kasprówicz <i>Krzak dzięki róży w Ciemnych Smreczynach</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne – wyjaśnia, co to jest epitet złożony – wie, że opis ma charakter impresyjny – wie, że utwór jest sonetem 	<ul style="list-style-type: none"> – tytułuje obrazy poetyckie – wymienia elementy symboliczne – wskazuje epitety złożone – wyjaśnia, na czym polega impresyjność opisu – wymienia cechy gatunkowe sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat zawartości obrazów poetyckich – omawia elementy symboliczne – określa funkcję epitetów złożonych – omawia środki językowe wpływające na impresyjność opisu – wyjaśnia, dlaczego utwór jest sonetem 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość obrazów poetyckich – wyjaśnia symboliczne znaczenia poszczególnych elementów – omawia funkcję epitetów złożonych w powiązaniu z innymi środkami językowymi – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega impresyjność opisu poetyckiego – omawia relacje między dwiema częściami sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem impresyjności opisu i tworzących go środków językowych
Czesław Miłosz <i>Mały traktat okolorach</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zna definicję traktatu – podaje przykłady kilku barw o znaczeniu symbolicznym – przypomina, na czym polega epitet złożony – cytuje fragmenty, w których jest 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się traktat – wymienia barwy o znaczeniu symbolicznym – wymienia epitety 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to znaczy <i>mały traktat</i> – omawia symboliczne znaczenie barw – omawia funkcję epitetów złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tytułu – omawia kulturowe znaczenie różnych barw – omawia funkcję epitetów złożonych w kontekście innych środków językowych użytych 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przesłania

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	sformułowana intencja tekstu	złożone – rozpoznaje intencję tekstu	– formułuje intencję tekstu	w tekście – omawia intencję tekstu	
Wirtualny spacer: projektowanie zawartości płyty i jej okładki	– proponuje przykłady utworów muzycznych – proponuje prosty projekt okładki	– zbiera wyjściowy materiał muzyczny – proponuje elementy graficzne na okładkę – projektuje prostą okładkę	– gromadzi materiał muzyczny – dobiera funkcjonalne elementy graficzne na okładkę – projektuje interesującą okładkę	– gromadzi bogaty materiał muzyczny – dobiera funkcjonalne różnorodne elementy graficzne na okładkę – projektuje oryginalną okładkę	– gromadzi interesujący, bogaty materiał muzyczny – samodzielnie tworzy oryginalną, twórczą, pomysłową okładkę
Nasze projekty: wystawa fotografii krajobrazu	– wybiera zdjęcia na wystawę fotografii	– proponuje zasadę ułożenia zdjęć na wystawie fotografii	– proponuje motto do fotografii na wystawie	– czynnie uczestniczy w przygotowaniu wystawy fotografii krajobrazu	– kieruje pracami związanymi z przygotowaniem wystawy fotografii krajobrazu
Wymiary człowieczeństwa					
Jerzy Liebert <i>Uczę się ciebie, człowieku</i>	– wskazuje wersy ujawniające osobę mówiącą – wie, co to jest metafora – wstępnie określa sytuację liryczną – wymienia główne wyznaczniki postawy życiowej przedstawionej w wierszu	– rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje metafory – określa sytuację liryczną – określa postawę życiową przedstawioną w wierszu	– wypowiada się na temat osoby mówiącej – wyjaśnia znaczenia metafor – omawia sytuację liryczną -- wyjaśnia, jakiej postawy życiowej uczy wiersz	– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – omawia metaforyczną warstwę utworu – komentuje sytuację liryczną -- ustosunkowuje się do postawy życiowej przedstawionej w wierszu	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem prezentowanej w nim postawy wobec świata i człowieka
Leszek Kolakowski	– czyta tekst ze zrozumieniem	– opowiada, o czym mówi	– formułuje temat tekstu	– określa problematykę tekstu	– zna inne miniwykłady

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>Mini wykłady o maxi sprawach. O wrogu i o przyjacielu</i>	<ul style="list-style-type: none"> – cytuje zdanie o charakterze tezy – zna przynajmniej jeden cytat dotyczący przyjaźni – wyodrębnia akapity w tekście – wie, po czym rozpoznać akapit sumujący – stara się brać udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> tekst – wskazuje fragmenty o charakterze tezy i argumentów – ze źródeł wskazanych przez nauczyciela podaje kilka cytatów dotyczących przyjaźni – wyodrębnia główną myśl akapitów – wskazuje akapit sumujący – bierze udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie tekstu formułuje tezę i argumenty – z samodzielnie wyszukanych źródeł podaje cytaty dotyczące przyjaźni – omawia związki między akapitami – omawia zawartość akapitu sumującego – bierze czynny udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami tezę i argumenty z tekstu – podaje i omawia cytaty dotyczące przyjaźni – odtwarza kompozycję wywodu autora – wskazuje związek akapitu sumującego z pozostałymi akapitami – przedstawia i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> autora, prezentuje ich problematykę, omawia kompozycję wywodu autora
Max Ehrmann, Piotr Walewski, zespół Piwnicy pod Baranami <i>Dezyderata</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście formy trybu rozkazującego – cytuje fragmenty zawierające życiowe rady – wie, że tekst mówi o wartościach – uważnie wysłuchuje muzycznej wersji utworu – pisze prostą dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wersy zawierające formy trybu rozkazującego – odtwarza własnymi słowami życiowe rady – rozpoznaje wartości, o których mowa w tekście – porównuje tekst z jego muzyczną wersją – pisze dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia funkcję form trybu rozkazującego użytego w tekście – omawia życiowe rady zawarte w tekście – nazywa i porządkuje wartości, o których mowa w tekście – wypowiada się na temat muzycznej wersji utworu – pisze ciekawą dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę odgrywają formy trybu rozkazującego dla wyeksponowania przesłania tekstu – ustosunkowuje się do życiowych rad zawartych w tekście – tworzy wypowiedź związaną z wartościami, o których jest mowa w tekście – ocenia muzyczną wersję utworu – pisze ciekawą dedykację, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór jako dzieło literackie i muzyczne ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy aksjologicznej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wirtualny spacer: uczniowskie e-maile	– pisze krótki e-mail na wskazany temat, stara się w nim stosować podstawowe zasady etykiety językowej	– pisze e-mail na wskazany temat, stosuje w nim podstawowe zasady etykiety językowej	–pisze e-mail zawierający przestrogi i rady – stosuje zasady etykiety językowej	– pisze ciekawy, rozwinięty e-mail zawierający przestrogi i rady – świadomie stosuje zasady etykiety językowej	– pisze oryginalny, twórczy e-mail związany z tematyką aksjologiczną – świadomie stosuje zasady etykiety językowej
Nasze projekty: plakat <i>Wymiary człowieczeństwa</i>	–przygotowuje prosty plakat	–przygotowuje plakat	–przygotowuje ciekawy plakat	–przygotowuje ciekawy, oryginalny plakat	–przygotowuje ciekawy plakat, świadomie dobiera środki plastyczne i językowe
Zmagania z losem					
Ernest Hemingway <i>Stary człowiek i morze</i>	– odtwarza najważniejsze wydarzenia – wymienia podstawowe cechy bohatera – rozpoznaje główne emocje bohatera – przedstawia chłopca – wskazuje przejawy życiowej postawy bohatera – dostrzega metaforyczny sens utworu – pisze krótką rozprawkę	– porządkuje wydarzenia utworu – nazywa cechy bohatera – nazywa emocje i przeżycia bohatera – opowiada o relacjach bohatera z chłopcem – wypowiada się na temat postawy życiowej bohatera – dostrzega przesłanie utworu – pisze rozprawkę	– odtwarza etapy wyprawy bohatera – charakteryzuje bohatera – ocenia postawę bohatera – omawia relacje bohatera z chłopcem – ocenia postawę życiową bohatera – formułuje przesłanie utworu – pisze rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy	– relacjonuje swoimi słowami przebieg wyprawy bohatera – dokonuje pełnej charakterystyki bohatera – przedstawia swój stosunek do bohatera – ocenia relacje Santiaga z chłopcem – ustosunkowuje się do postawy życiowej bohatera – ustosunkowuje się do przesłania utworu – pisze rozprawkę zawierającą hipotezę, zachowuje wszystkie	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem refleksji o życiowej postawie bohatera i jej oceny – przedstawia swoje refleksje w rozprawce zawierającej hipotezę

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			wypowiedzi	wymogi tej formy wypowiedzi	
Jasiek Mela <i>Poza horyzonty</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zbiera informacje na temat bohatera – wie, czym cechują się utwory należące do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje zawarte w tekście – wypowiada się na temat przeżyć bohatera – wie, że tekst należy do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje zawarte w tekście – charakteryzuje bohatera – wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia informacje zawarte w tekście – ocenia bohatera – porównuje tekst z innymi utworami należącymi do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji postawy życiowej bohatera
Andrew Wyeth <i>Świat Krystyny</i> (reprodukcja obrazu)	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda uważnie obraz – wypowiada się na temat bohaterki obrazu – dostrzega główną zasadę kompozycyjną obrazu – ma świadomość symboliki niektórych elementów obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego na obrazie – opisuje bohaterkę przedstawioną na obrazie – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia najważniejsze elementy przedstawione na obrazie – omawia relację bohaterki obrazu ze światem – omawia kompozycję obrazu – omawia elementy o znaczeniach symbolicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia warstwę przedstawieniową obrazu – wymyśla historię związaną z postacią przedstawioną na obrazie – omawia i ocenia kompozycję obrazu – wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem środków języka malarskiego wykorzystanych do przekazania znaczeń
Wirtualny spacer: nagranie vlogera	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje recenzję według podanego wzoru – korzystając z pomocy, nagrywa wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje krótką recenzję – nagrywa prosty wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje recenzję – nagrywa wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje wyczerpującą recenzję – prezentuje ciekawy wideoblog 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia recenzję spełniającą wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – prezentuje oryginalny, atrakcyjny treściowo i wizualnie wideoblog
Nasze projekty:	–na miarę swoich możliwości	– bierze udział w	– bierze aktywny udział w	– aktywnie włącza się we	– kieruje pracami przy

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
przedstawienie teatralne dla dzieci z domu dziecka albo pacjentów szpitala	bierze udział w przygotowaniu przedstawienia dla dzieci	przygotowaniu przedstawienia dla dzieci	przygotowaniu przedstawienia dla dzieci	wszystkie prace związane z przygotowaniem przedstawienia dla dzieci	przygotowaniu przedstawienia dla dzieci
Siła rozumu					
<p>Agatha Christie <i>Hydra lernejska</i></p> <p><i>Dwanaście prac Herkulesa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem informacje dotyczące mitu o pracach Heraklesa – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – opowiada o bohaterze – opowiada, jak detektyw doszedł do rozwiązania zagadki kryminalnej – wie, że utwory Agathy Christie reprezentują opowiadania kryminalne – wymienia tytuły opowiadań – opowiada o wybranym śledztwie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – zna mit o dwunastu pracach Heraklesa – wydobywa informacje z tekstu – wstępnie charakteryzuje bohatera – odtwarza tok myślenia detektywa – wyjaśnia, kiedy opowiadanie nazywamy kryminalnym – wskazuje opowiadania, które uważa za najciekawsze – odtwarza tok myślenia detektywa w związku z wybranym śledztwem 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada mit o pracach Heraklesa – selekcjonuje informacje z tekstu – charakteryzuje bohaterów – omawia tok myślenia detektywa – wyjaśnia, na jakiej podstawie klasyfikuje utwory jako opowiadania kryminalne – uzasadnia wybór najciekawszego opowiadania – sporządza kartoteki przestępców z opowiadań o Herkulesie Poirocie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia nawiązania do mitu o pracach Heraklesa – omawia przywołane cytaty – charakteryzuje i ocenia bohaterów – omawia i ocenia tok myślenia detektywa – omawia opowiadania kryminalne jako przykłady utworów kultury masowej – wskazuje związek poszczególnych opowiadań z mitem o Herkulesie – omawia motywy postępowania przestępców z poszczególnych opowiadań 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadania ze szczególnym uwzględnieniem ich przynależności do kultury masowej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Czesław Miłosz <i>Zakłęcie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje dosłowne znaczenia utworu – rozpoznaje tezę w utworze – rozpoznaje argumenty w tekście – rozpoznaje osobę mówiącą – dostrzega w utworze nawiązania do filozofii – wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu – przekazuje tezę zawartą w utworze własnymi słowami – formułuje zawarte w tekście argumenty własnymi słowami – wypowiada się na temat osoby mówiącej – wie, czym zajmuje się filozofia – próbuje wyjaśniać znaczenia zawarte w metaforach 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje przerośne znaczenia utworu – komentuje tezę utworu – omawia argumenty występujące w tekście – charakteryzuje osobę mówiącą – wyjaśnia krótko, czym zajmuje się filozofia – wyjaśnia znaczenia wynikające z metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przerośne znaczenia utworu – komentuje tezę utworu, przywołując własne przemyślenia – ustosunkowuje się do argumentów zawartych w tekście – omawia światopogląd osoby mówiącej – wymienia podstawowe działy filozofii – interpretuje znaczenia metaforyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem odwołań do filozofii
Auguste Rodin <i>Mysliciel (rzeźba)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia rzeźbę od innych wytworów sztuki plastycznej – omawia wygląd postaci przedstawianej przez rzeźbę – układa krótki monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się rzeźba jako dziedzina sztuki – przedstawia swoje odczucia wywołwane przez dzieło – układa monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia rzeźbę figuratywną od abstrakcyjnej – wyjaśnia znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci przez rzeźbę – układa rozwinięty monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia środki wyrazu artystycznego związane z rzeźbą – ocenia dzieło – układa rozwinięty, ciekawy i oryginalny monolog wewnętrzny postaci ukazanej przez Rodina 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków wyrazu artystycznego dla kreowania przerośnych znaczeń
Wirtualny spacer:	– korzysta ze wskazanego	– korzysta ze wskazanego	– korzystając z programu	– korzystając z programu	– korzystając z programu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
fragment lekcji przygotowany przez uczniów	programu internetowego – korzystając z pomocy, tworzy postać, która pomoże poprowadzić zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu	programu internetowego – tworzy postać, która pomoże poprowadzić zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu	internetowego, tworzy niebanalną postać, która pomoże poprowadzić ciekawe zajęcia na temat potęgi ludzkiego umysłu	internetowego, przeprowadza fragment lekcji na temat potęgi ludzkiego rozumu	internetowego, przeprowadza ciekawą, twórczą lekcję na temat potęgi ludzkiego rozumu
Nasze projekty: uczniowskie prezentacje na temat zmian cywilizacyjnych w Polsce	– w prostej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w samodzielnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w ciekawej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w funkcjonalnie dobranej formie przedstawia zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie	– w atrakcyjnie dobranej formie prezentuje zmiany cywilizacyjne, jakie zaszły w świecie, świadomie i celowo dobiera środki wyrazu
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Części mowy – czasownik, formy osobowe	– rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy – rozpoznaje formy gramatyczne czasownika – rozpoznaje formy czasu – zna tryby czasownika – zna strony czasownika – przekształca stronę czynną na bierną i odwrotnie – zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika	– wyjaśnia, czym cechuje się czasownik jako część mowy – tworzy poprawne formy gramatyczne czasownika – stosuje odpowiednie formy czasu, trybu i strony – rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane – zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika,	– wyjaśnia, czym odróżnia się czasownik od innych części mowy – tworzy poprawne, różnorodne formy czasownika – stosuje formy czasu, trybu i strony – wyjaśnia, czym różnią się od siebie czasowniki dokonane i niedokonane – zna trudne formy czasownika	– wyjaśnia, czemu służą czasowniki w wypowiedzi – używa w wypowiedzi różnych form gramatycznych czasownika dla osiągnięcia zamierzonych celów – stosuje bezbłędnie formy czasu, trybu i strony – wyjaśnia, kiedy czasowniki są dokonane, a kiedy niedokonane – stosuje poprawnie trudne formy czasownika – stosuje w praktyce wszystkie reguły ortograficzne dotyczące	– poprawnie, świadomie i funkcjonalnie używa wszystkich form osobowych czasownika w swoich wypowiedziach

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		stara się stosować je w praktyce	– stosuje w praktyce reguły ortograficzne dotyczące czasownika	czasownika	
Części mowy – czasownik, formy nieosobowe	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne formy nieosobowe czasownika – rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy – rozpoznaje imiesłów czynny i bierny – wie, że imiesłów przymiotnikowy łączy się z rzeczownikiem – zna zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – rozpoznaje imiesłów przysłówkowy 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje różne formy nieosobowe – wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przymiotnikowy – tworzy formy imiesłowu czynnego i biernego – tworzy związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem – stara się stosować zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy – rozróżnia imiesłów współczesny i uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym wyróżniają się formy nieosobowe czasownika – wyjaśnia, czym wyróżnia się imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy – bezbłędnie tworzy formy imiesłowu czynnego i biernego – bezbłędnie tworzy związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem – stosuje regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem – wyjaśnia, czym wyróżnia się imiesłów przysłówkowy – wyjaśnia, kiedy stosuje się imiesłów współczesny, a kiedy uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czemu służą formy nieosobowe w wypowiedzi – wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przymiotnikowe w wypowiedzi – używa funkcjonalnie form imiesłowu czynnego i biernego – uzgadnia formy imiesłowu przymiotnikowego z określanym rzeczownikiem – stosuje bezbłędnie regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem – wyjaśnia, czemu służą imiesłowy przysłówkowe w wypowiedzi – prawidłowo stosuje imiesłów współczesny i uprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie, świadomie i funkcjonalnie używa wszystkich nieosobowych form czasownika w swoich wypowiedziach
Zdanie złożone	– odróżnia zdania pojedyncze od złożonych	– wyjaśnia, jak odróżnić zdanie pojedyncze od	– wyjaśnia, czym cechuje się zdanie złożone	– stosuje funkcjonalnie w swoich wypowiedziach zdania złożone	– świadomie i funkcjonalnie

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– rozpoznaje części składowe zdania złożonego	złożonego – dzieli zdanie złożone na części składowe	– nazywa części zdania złożonego	– dostrzega relacje pomiędzy wypowiedziami składowymi	wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym w interpretacji tekstu cudzego i tworzeniu tekstu własnego
Zdanie złożone współrzędnie	– wie, na czym polega związek współrzędności – rozpoznaje różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych	– wyjaśnia, na czym polega związek współrzędności – nazywa różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych	– rozpoznaje związek współrzędności pomiędzy wypowiedziami składowymi – porównuje różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych	– omawia związek współrzędności pomiędzy wypowiedziami składowymi – stosuje w wypowiedziach wszystkie rodzaje zdań współrzędnie złożonych	– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych rodzajach zdania współrzędnie złożonego dla interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych
Zdania złożone podrzędnie	– rozpoznaje wśród wypowiedzi zdania podrzędnie złożone – dzieli zdanie podrzędnie złożone na wypowiedzenia składowe	– wyjaśnia, czym cechują się zdania podrzędnie złożone – rozróżnia wypowiedzenie nadrzędne i podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	– stosuje w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie – wie, kiedy wypowiedzenie składowe jest podrzędne, a kiedy – nadrzędne	– stosuje celowo i funkcjonalnie w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie – omawia stosunek podrzędności	– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dla interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie podmiotowe wśród zdań podrzędnie złożonych – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym podmiotowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie orzecznikowe wśród zdań podrzędnie złożonych – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym orzecznikowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie przydawkowe wśród zdań podrzędnie złożonych – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym – omawia zależności zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym przydawkowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie dopełnieniowe wśród zdań podrzędnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe	– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne	dopełnieniowym – wskazuje zależności zdań składowych	– omawia zależności zdań składowych	złożonym dopełnieniowym w interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym	– rozpoznaje zdanie okolicznikowe wśród zdań podrzędnie złożonych – dzieli zdanie złożone na wypowiedzenia składowe	– wie, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne	– wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zależności zdań składowych	– funkcjonalnie stosuje zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym – omawia zależności zdań składowych	– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu podrzędnie złożonym dopełnieniowym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Imiesłowowy równoważnik zdania	– rozpoznaje w wypowiedzi imiesłów przysłówkowy – rozpoznaje równoważnik zdania – rozpoznaje zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	– tworzy imiesłowy przysłówkowe – wyjaśnia, czym cechuje się równoważnik zdania – dzieli zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania na wypowiedzenia składowe	– wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy – wyjaśnia różnice między zdaniem a równoważnikiem zdania – ustala relacje wypowiedzeń składowych w zdaniu złożonym z imiesłowowym równoważnikiem zdania	– omawia rolę imiesłowu przysłówkowego w wypowiedzi – przekształca zdania w równoważniki i równoważniki w zdania – funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o zdaniu złożonym z imiesłowowym równoważnikiem zdania przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Zdania wielokrotnie złożone	– rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone	– wyjaśnia, czym cechuje się zdanie wielokrotnie	– tworzy zdania wielokrotnie złożone	– wykorzystuje funkcjonalnie zdania wielokrotnie złożone	– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– dzieli zdanie na wypowiedzenia składowe	złożone – wyodrębnia wypowiedzenia nadrzędne i podrzędne	– określa relacje między wypowiedziami składowymi	– obrazuje na wykresie relacje między zdaniami składowymi	zdaniu wielokrotnie złożonym przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Składnia – zebranie i powtórzenie wiadomości	– rozpoznaje wszystkie części zdania – rozpoznaje różne typy wypowiedzeń – odróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie – dzieli zdania złożone na wypowiedzenia składowe	– omawia wszystkie części zdania – omawia różne typy wypowiedzeń – wyjaśnia różnice między zdaniami współrzędnie i podrzędnie złożonymi – analizuje relacje między wypowiedziami składowymi	– wykorzystuje wszystkie części zdania w wypowiedziach – wykorzystuje różne typy wypowiedzeń w wypowiedziach – zna różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych – omawia relacje między wypowiedziami składowymi	– celowo i funkcjonalnie stosuje wszystkie części zdania – stosuje funkcjonalnie różne typy wypowiedzeń – stosuje różne rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych – przedstawia na wykresie i omawia relacje między wypowiedziami składowymi	– celowo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o składni przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
Wyraz podstawowy i pochodny	– rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne	– tworzy proste wyrazy pochodne	– wyjaśnia, kiedy wyraz jest podstawowy, a kiedy pochodny	– tworzy wyrazy pochodne od rzeczowników, czasowników, przymiotników	– wie, jak powstają wyrazy – bezbłędnie wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne – tworzy wyrazy pochodne od różnych części mowy
Budowa słowotwórcza wyrazu, wyrazy	– wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne – dzieli słowotwórczo proste	– wyjaśnia, co to są wyrazy podstawowe i pochodne	– tworzy pary wyrazów: podstawowy i pochodny	– tworzy ciągi wyrazów pokrewnych – wymienia kolejne etapy analizy	– dokonuje bezbłędnie analizy słowotwórczej wyrazów o wysokim

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
niepodzielne słowotwórczo	wyrazy pochodne – wie, że w temacie słowotwórczym mogą występować oboczności	– dzieli słowotwórczo wyrazy pochodne – wskazuje oboczności w temacie słowotwórczym	– wyjaśnia, czym jest temat słowotwórczy, a czym – formant w wyrazie pochodnym – analizuje oboczności występujące w temacie słowotwórczym	słowotwórczej wyrazu – uwzględnia oboczności występujące w temacie słowotwórczym	stopniu trudności
Rodzaje i funkcje formantów	– wie, co to jest formant – zna podstawowe rodzaje formantów	– wyjaśnia, co to jest formant – zna różne rodzaje formantów	– omawia rolę formantu – omawia różne rodzaje formantów	– omawia formant jako element słowotwórczy – tworzy wyrazy przez użycie różnych rodzajów formantu	– bezbłędnie i funkcjonalnie stosuje wszystkie rodzaje formantów przy tworzeniu wyrazów pochodnych
Wyrazy złożone – złożenia, zestawienia, zrosty	– wie, czym cechują się wyrazy złożone – zna zasady pisowni wyrazów złożonych	– tworzy wyrazy złożone – stara się przestrzegać zasad pisowni wyrazów złożonych	– rozróżnia złożenia, zestawienia, zrosty – stosuje zasady pisowni wyrazów złożonych	– funkcjonalnie wykorzystuje złożenia, zestawienia, zrosty – bezbłędnie zapisuje wyrazy złożone	– funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o wyrazach złożonych i zapożyczeniach do interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych
Rodzina wyrazów	– wie, kiedy wyrazy tworzą rodzinę – tworzy proste rodziny wyrazów – wyjaśnia, co to jest rdzeń	– wyjaśnia, kiedy wyrazy tworzą rodzinę – tworzy rodziny wyrazów – dostrzega oboczności w rdzeniu	– wyjaśnia, co to są wyrazy pokrewne – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów – odróżnia rdzeń od tematu słowotwórczego	– omawia pokrewieństwo wyrazów – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i dokonuje analizy słowotwórczej tworzących je wyrazów – zaznacza oboczności w rdzeniu	– wykorzystuje wiedzę o wyrazach pokrewnych przy analizie tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Zebrań i powtórzenie wiadomości ze słowotwórstwa	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne - rozpoznaje temat słowotwórczy i formant - zna różne rodzaje formantów - tworzy proste rodziny wyrazów - rozpoznaje rdzeń - rozpoznaje wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest wyraz podstawowy, a czym – pochodny - wyjaśnia, czym jest temat słowotwórczy i formant - podaje przykłady różnych rodzajów formantów - tworzy rodziny wyrazów - wyjaśnia, czym jest rdzeń - omawia wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zależności między wyrazami podstawowymi i pochodnymi - omawia budowę słowotwórczą wyrazów pochodnych - wymienia różne rodzaje formantów i tworzy za ich pomocą wyrazy pochodne - tworzy rozbudowane rodziny wyrazów - wyodrębnia rdzeń - tworzy złożenia, zestawienia, zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zależności między wyrazami podstawowymi i pochodnymi - dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów - stosuje różne rodzaje formantów i tworzy za ich pomocą wyrazy pochodne - tworzy rozbudowane rodziny wyrazów - zaznacza zależności między wyrazami - odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej - zaznacza oboczności - funkcjonalnie stosuje złożenia, zestawienia i zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje wiedzę ze słowotwórstwa do analizy i interpretacji tekstów cudzych i tworzenia tekstów własnych
Słownictwo ogólnonarodowe	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe - wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje sytuacje wymagające zastosowania słownictwa ogólnonarodowego - potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> - zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym - odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych i środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i celowo posługuje się słownictwem ogólnonarodowym i słownictwem o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje wiedzę o słownictwie ogólnonarodowym przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych
Słownictwo o ograniczonym zasięgu	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że niektóre wyrazy mają ograniczony zasięg - podaje przykłady archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu - wskazuje archaizmy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co decyduje o ograniczonym zasięgu słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje wiedzę o słownictwie o ograniczonym zasięgu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady terminów naukowych – zna termin <i>socjolekt</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje terminy naukowe – wie, co to jest socjolekt 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rodzaje archaizmów – przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy – wyjaśnia, co to jest socjolekt 	<ul style="list-style-type: none"> –interpretuje znaczenia związane z archaizmami i terminami naukowymi występującymi w tekstach cudzych – wyjaśnia, co wpływa na powstanie socjolektu 	<ul style="list-style-type: none"> przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych
<p>Sposoby wzbogacania słownictwa</p> <p>Neologizmy</p> <p>Neologizmy artystyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że zasób słownictwa języka zmienia się – rozpoznaje w wypowiedzi neologizmy – zna termin <i>neologizm artystyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne sposoby wzbogacania słownictwa – wyjaśnia, czym cechują się neologizmy – wśród neologizmów wyróżnia neologizmy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różne sposoby wzbogacania słownictwa – rozpoznaje neologizmy słotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne i zapożyczenia – podaje przykłady neologizmów artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwo – rozpoznaje różne rodzaje neologizmów – samodzielnie tworzy neologizmy – próbuje tworzyć i stosować neologizmy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach bogatym słownictwem – wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów przy interpretacji tekstów
<p>Homonimy i homofony</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin homonimy – zna termin homofony 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to są homonimy – wie, co to są homofony 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homonimami – wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homofonami 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w wypowiedziach homonimy – uzależnia stosowanie homofonów od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje wiedzę na temat homonimów i homofonów przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych
<p>Skrótowce</p> <p>Skróty</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje proste skrótowce – podaje znaczenia prostych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są skrótowce 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różne rodzaje skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skrótowce i ich rodzaje – podaje znaczenia różnorodnych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje poprawnie i funkcjonalnie

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	skrótowców – poprawnie zapisuje proste skrótowce – podaje znaczenia podstawowych skrótów – zna podstawowe zasady pisowni skrótów	– podaje znaczenia skrótowców – poprawnie zapisuje skrótowce – podaje znaczenia popularnych skrótów – stosuje podstawowe zasady pisowni skrótów	– podaje znaczenia różnorodnych skrótowców – stosuje poprawne formy skrótowców – zna znaczenia skrótów – poprawnie zapisuje popularne skróty	skrótowców, w tym rzadko stosowanych – stosuje poprawne formy wszystkich skrótowców – zna znaczenia różnorodnych skrótów – poprawnie zapisuje różnorodne skróty	skrótowce i skróty, zapisuje je bezbłędnie
Style funkcjonalne języka, zasady dobrego stylu	– wie, co oznacza termin <i>styl wypowiedzi</i> – zna nazwy funkcjonalnych stylów wypowiedzi – stara się posługiwać w swoich wypowiedziach odpowiednio dobranym stylem	– wie, co składa się na styl wypowiedzi – rozpoznaje funkcjonalne style języka – wymienia cechy dobrego stylu	– omawia wyróżniki stylu wypowiedzi – omawia wyróżniki funkcjonalnych stylów wypowiedzi – omawia cechy dobrego stylu	– wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi i co się na niego składa – stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach – dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi	– zna style funkcjonalne i omawia ich wyznaczniki – świadomie i celowo dobiera styl do swoich wypowiedzi
Zebranie i powtórzenie wiadomości o zróżnicowaniu języka	– rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe – wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu – wie, że niektóre wyrazy mają ograniczony zasięg – podaje przykłady archaizmów – podaje przykłady terminów naukowych – zna termin <i>sojolekt</i> – wie, że zasób słownictwa języka	– rozpoznaje sytuacje wymagające zastosowania słownictwa ogólnonarodowego – potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu – wskazuje archaizmy – wskazuje terminy	– zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym – odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych i środowiskowych – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je – wskazuje rodzaje archaizmów	– świadomie i celowo posługuje się słownictwem ogólnonarodowym i słownictwem o ograniczonym zasięgu – wyjaśnia, co decyduje o ograniczonym zasięgu słownictwa – interpretuje znaczenia związane z archaizmami i terminami naukowymi występującymi w tekstach cudzych	– wykorzystuje wiedzę o słownictwie ogólnonarodowym przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych – wykorzystuje wiedzę o słownictwie o ograniczonym zasięgu przy tworzeniu tekstów własnych i interpretacji tekstów cudzych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> zmienia się – rozpoznaje w wypowiedzi neologizmy – zna termin <i>neologizm</i> – zna termin homonimy – zna termin homofony – rozpoznaje proste skrótowce – podaje znaczenia prostych skrótowców – poprawnie zapisuje proste skrótowce – podaje znaczenia podstawowych skrótów – zna podstawowe zasady pisowni skrótów – wie, co oznacza termin <i>styl wypowiedzi</i> – zna nazwy funkcjonalnych stylów wypowiedzi – stara się posługiwać w swoich wypowiedziach odpowiednio dobranym stylem 	<ul style="list-style-type: none"> naukowe – wie, co to jest socjolekt – zna różne sposoby wzbogacenia słownictwa – wyjaśnia, czym cechują się neologizmy – wśród neologizmów wyróżnia neologizmy artystyczne – wie, co to są homonimy – wie, co to są homofony – wyjaśnia, co to są skrótowce – podaje znaczenia skrótowców – poprawnie zapisuje skrótowce – podaje znaczenia popularnych skrótów – stosuje podstawowe zasady pisowni skrótów – wie, co składa się na styl wypowiedzi – rozpoznaje funkcjonalne style języka – wymienia cechy dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy – wyjaśnia, co to jest socjolekt – omawia różne sposoby wzbogacenia słownictwa – rozpoznaje neologizmy słowotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne i zapożyczenia – podaje przykłady neologizmów artystycznych – wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homonimami – wyjaśnia, jakie wyrazy nazywamy homofonami – rozpoznaje różne rodzaje skrótowców – podaje znaczenia różnorodnych skrótowców – stosuje poprawne formy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co wpływa na powstanie socjolektu – stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwo – rozpoznaje różne rodzaje neologizmów – samodzielnie tworzy neologizmy – próbuje tworzyć i stosować neologizmy artystyczne – stosuje w wypowiedziach homonimy – uzależnia stosowanie homofonów od kontekstu – omawia skrótowce i ich rodzaje – podaje znaczenia różnorodnych skrótowców, w tym rzadko stosowanych – stosuje poprawne formy wszystkich skrótowców – zna znaczenia różnorodnych skrótów – poprawnie zapisuje różnorodne skróty – wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi i co się na niego składa – stosuje różne style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i funkcjonalnie posługuje się w swoich wypowiedziach bogatym słownictwem – wykorzystuje wiedzę na temat neologizmów przy interpretacji tekstów – wykorzystuje wiedzę na temat homonimów i homofonów przy interpretacji tekstów cudzych i tworzeniu tekstów własnych – stosuje poprawnie i funkcjonalnie skrótowce i skróty, zapisuje je bezbłędnie – zna style funkcjonalne i omawia ich wyznaczniki – świadomie i celowo dobiera styl do swoich wypowiedzi

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			<ul style="list-style-type: none"> – zna znaczenia skrótów – poprawnie zapisuje popularne skróty – omawia wyróżniki stylu wypowiedzi – omawia wyróżniki funkcjonalnych stylów wypowiedzi – omawia cechy dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> – w swoich wypowiedziach – dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi 	
Elementy aktu komunikacji	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia składniki aktu komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe związki między składnikami aktu komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wszystkie relacje między poszczególnymi składnikami aktu komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wypowiedzi, podporządkowując je wszystkim składnikom aktu komunikacji
Intencje wypowiedzi, cele wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że nadawca w komunikacie może wyrażać różne intencje – wie, że komunikat może realizować różne cele 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacie – rozpoznaje podstawowe cele komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje intencje nadawcy w komunikacie – rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacie – rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi, dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środki językowe wyrażające intencje nadawcy – formułuje wypowiedzi, świadomie eksponując ich cele
Grzeczność językowa	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega interakcja między nadawcą i odbiorcą – wie, na czym polega grzeczność językowa – zna zasady kultury języka – zna podstawowe zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak jest możliwa interakcja między nadawcą i odbiorcą w akcie komunikacji – wyjaśnia, na czym polega grzeczność 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest, na czym polega i jak może przebiegać interakcja między nadawcą a odbiorcą w akcie komunikacji – wyjaśnia, czym jest i na 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w praktyce zasady kultury języka – bezbłędnie stosuje zasady etykiety językowej – stosuje zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> – zawsze świadomie i celowo stosuje zasady kultury języka i zasady netykiety – tworzy wypowiedzi zgodne z zasadami etykiety językowej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady porozumiewania się w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> językowa – wymienia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – zna zasady etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> czym polega grzeczność językowa – omawia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – stosuje zasady etykiety językowej 		
<p>Cytat, cytowanie</p> <p>Mowa niezależna</p> <p>Mowa zależna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wprowadzać cytaty do swoich wypowiedzi – rozpoznaje mowę niezależną – rozpoznaje mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wprowadza do tekstów pisanych mowę niezależną – wprowadza do tekstów pisanych mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> – celowo wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wyjaśnia, na czym polega mowa niezależna – wyjaśnia, na czym polega mowa zależna 	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje cytaty w swoich wypowiedziach – funkcjonalnie stosuje w pisanych tekstach mowę niezależną – funkcjonalnie stosuje mowę zależną w tekstach pisanych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie, celowo, poprawnie, funkcjonalnie wprowadza cytaty do wypowiedzi – sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną
<p>Zebranie i powtórzenie wiadomości o komunikacji językowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega komunikacja językowa – wie, że nadawca w komunikacji może wyrażać różne intencje – wie, że komunikat może realizować różne cele – wie, na czym polega interakcja między nadawcą i odbiorcą – wie, na czym polega grzeczność językowa – zna zasady kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia składniki aktu komunikacji – rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacji – rozpoznaje podstawowe cele komunikatu – wyjaśnia, jak jest możliwa interakcja między nadawcą i odbiorcą w akcie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa – rozpoznaje intencje nadawcy w komunikacji – rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu – wyjaśnia, czym jest, na czym polega i jak może przebiegać interakcja między nadawcą 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia składniki aktu komunikacji – rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacji – rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi, dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi – stosuje w praktyce zasady kultury języka – bezbłędnie stosuje zasady 	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w różnorodnych aktach komunikacji jako nadawca i odbiorca – rozpoznaje środki językowe wyrażające intencje nadawcy – formułuje wypowiedzi, świadomie eksponując ich cele – zawsze świadomie i

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe zasady etykiety językowej – zna zasady porozumiewania się w sieci – stara się wprowadzać cytaty do swoich wypowiedzi – rozpoznaje mowę niezależną – rozpoznaje mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> komunikacji – wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa – wymienia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – zna zasady etykiety językowej – poprawnie wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wprowadza do tekstów pisanych mowę niezależną – wprowadza do tekstów pisanych mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> a odbiorcą w akcie komunikacji – wyjaśnia, czym jest i na czym polega grzeczność językowa – omawia podstawowe zasady kultury języka i zasady porozumiewania się w sieci – stosuje zasady etykiety językowej – celowo wprowadza cytaty do swoich wypowiedzi – wyjaśnia, na czym polega mowa niezależna – wyjaśnia, na czym polega mowa zależna 	<ul style="list-style-type: none"> etykiety językowej – stosuje zasady netykiety – funkcjonalnie wykorzystuje cytaty w swoich wypowiedziach – funkcjonalnie stosuje w pisanych tekstach mowę niezależną – funkcjonalnie stosuje mowę zależną w tekstach pisanych 	<ul style="list-style-type: none"> celowo stosuje zasady kultury języka i zasady netykiety – tworzy wypowiedzi zgodne z zasadami etykiety językowej – świadomie, celowo, poprawnie, funkcjonalnie wprowadza cytaty do wypowiedzi – sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną
WIEM I UMIEM					
<i>Warto zapamiętać</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że teksty literatury pięknej dzielą się na lirykę, epikę i dramat – wie, kiedy utwór należy do literatury pięknej – wie, co to jest retoryka – zna podstawowe tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe cechy wszystkich rodzajów literackich – zna różne rodzaje piśmiennictwa – zna części kompozycyjne wypowiedzi argumentacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie cechy rodzajów literackich – omawia różne rodzaje piśmiennictwa – zna rozmaite środki retoryczne – omawia różnorodne tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy liryki, epiki i dramatu – porównuje różne rodzaje piśmiennictwa – zna i stosuje różne rodzaje argumentów – stosuje funkcjonalnie tropy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – zna gatunki epickie, liryczne, dramatyczne – analizuje i interpretuje utwory należące do różnych rodzajów piśmiennictwa – tworzy wypowiedź argumentacyjną zgodnie z zasadami sztuki

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
		–zna różnorodne tropy językowej			retorycznej – świadomie i celowo wykorzystuje w swoich wypowiedziach różnorodne tropy językowe
Zygmunt Saloni <i>Jak pisać wypracowania?</i>	– pod kierunkiem tworzy proste teksty według wzorów – dzieli tekst na akapity, dba o ich logiczną spójność	– tworzy teksty w różnych formach wypowiedzi – stosuje różne rodzaje akapitów	– prezentuje wysoki stopień umiejętności tworzenia tekstu – wykorzystuje środki retoryczne	– tworzy pisemną wypowiedź zgodnie z wszystkimi wymogami sztuki tworzenia tekstu – świadomie i celowo komponuje tekst, stosuje językowe środki retoryczne	– jest świadomym i kompetentnym twórcą różnorodnych tekstów – stosuje zabiegi i środki retoryczne w tekście
Test na zakończenie nauki	–udziela poprawnych odpowiedzi na co najmniej połowę pytań i poleceń testu	–poprawnie wykonuje trzy czwarte poleceń testu	–poprawnie wykonuje większość poleceń testu	–poprawnie wykonuje niemal wszystkie polecenia testu	–bezbłędnie wykonuje wszystkie polecenia testu
Nasze projekty: relacja z nauki w klasie 7.	–na miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7.	–bierze udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7., proponuje formę relacji	–bierze czynny udział w przygotowaniu relacji z nauki w klasie 7., proponuje rozwiązania graficzne	–opracowuje koncepcję relacji z nauki w klasie 7.	–kieruje pracami zespołu przygotowującego relację z nauki w klasie 7.

Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Myśli i słowa* klasa 8

Lektura i inne	Wymagania
----------------	-----------

teksty kultury, materiał językowy	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE					
ŻYCIOWE WĘDRÓWKI					
Adam Mickiewicz <i>Stepy akermańskie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest obraz poetycki – wskazuje i nazywa wybrany środek poetycki – cytuje fragmenty przekazujące wrażenia zmysłowe – rozpoznaje bohatera lirycznego – wyjaśnia, co robi bohater liryczny – nazywa przestrzeń pokazaną w utworze – zna pojęcie sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie w utworze – wskazuje i nazywa podstawowe środki językowe – nazywa zmysły, które zostały przywołane w tekście – utożsamia bohatera lirycznego z osobą mówiącą – dostrzega motyw wędrówki – omawia przestrzeń zobrazowaną w utworze – wyróżnia sonet spośród innych gatunków lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość obrazów poetyckich – wskazuje i nazywa zastosowane w utworze środki językowe – ustala, jakimi środkami językowymi zostały przekazane wrażenia zmysłowe – wstępnie charakteryzuje bohatera lirycznego – omawia motyw wędrówki – wie, że przestrzeń ma znaczenie symboliczne – omawia cechy sonetu jako gatunku lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między obrazami poetyckimi – określa funkcję zastosowanych w wierszu środków językowych – omawia wrażenia zmysłowe przedstawione w tekście – omawia postać bohatera lirycznego – omawia znaczenia związane z motywem wędrówki – omawia symbolikę przestrzeni – wyjaśnia, jak sonet jako gatunek łączy się ze sposobem obrazowania w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem językowych środków opisu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Edward Stachura <i>Wędrownką życie jest człowieka...</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co może być motywem – wskazuje wersy, w których ujawnia się osoba mówiąca – przypomina, co to jest pytanie retoryczne – formułuje jedno pytanie do tekstu – wie, co to jest teza 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega w tekście motyw wędrowki – zbiera informacje o osobie mówiącej – cytuje pytania retoryczne – formułuje kilka pytań do tekstu – cytuje wers o charakterze tezy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia motyw wędrowki wykorzystany w wierszu – omawia osobę mówiącą w wierszu – ustala, czego dotyczą pytania retoryczne – formułuje pytania do tekstu – wyjaśnia, czego dotyczy teza zawarta w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia symboliczne znaczenia związane z motywem wędrowki – omawia życiową postawę osoby mówiącej – omawia funkcję pytań retorycznych – formułuje wszystkie możliwe pytania do tekstu – ustosunkowuje się do tezy zawartej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem symboliki motywu wędrowki
Jarosław Marek Rymkiewicz <i>Ogród w Milanówku, pieśń nocnego wędrowca</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina, co może być motywem – wymienia bohaterów utworu – dostrzega osobę mówiącą w wierszu – łączy odpowiednie środki językowe z opisem przestrzeni – wskazuje wersy, w których jest mowa o Bogu 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega motyw ogrodu w tekście – wydobywa informacje o bohaterach utworu – zbiera informacje o osobie mówiącej – wskazuje środki językowe opisujące przestrzeń – wstępnie określa relacje między Bogiem, człowiekiem i naturą 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia motyw ogrodu występujący w wierszu – porządkuje informacje o bohaterach utworu – krótko wypowiada się na temat osoby mówiącej – nazywa środki językowe opisujące przestrzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia symboliczne znaczenia motywu ogrodu – omawia bohaterów utworu – omawia osobę mówiącą – omawia sposób obrazowania przestrzeni – omawia relacje między Bogiem, człowiekiem i naturą 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem relacji między Bogiem, człowiekiem i naturą

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			– wypowiada się na temat relacji między Bogiem, człowiekiem i naturą		
Caspar David Friedrich, <i>Wędrowiec nad morzem mgły</i> (reprodukcja obrazu)	– wymienia główne elementy przedstawione na obrazie – opowiada, co przedstawia obraz – rozpoznaje motyw wędrowki – dostrzega różne rodzaje przestrzeni pokazane na obrazie – przedstawia podstawowe informacje związane z postacią pokazaną na obrazie – zna pojęcie <i>perspektywa</i> – układa krótki monolog wewnętrzny – tworzy prosty opis obrazu	– nazywa elementy przedstawione na obrazie – wydobywa znaczenia dosłowne dzieła – omawia elementy związane z motywem wędrowki – nazywa rodzaje przestrzeni pokazane na obrazie – omawia postać przedstawioną na obrazie – wyjaśnia, na czym polega perspektywa – układa monolog wewnętrzny – tworzy opis obrazu	– omawia elementy przedstawione na obrazie – wydobywa znaczenia przenośne dzieła – omawia znaczenia związane z motywem wędrowki – omawia przestrzeń pokazaną na obrazie, – omawia znaczenia związane z postacią przedstawioną na obrazie – omawia perspektywę obrazu – tworzy rozbudowany monolog wewnętrzny – tworzy ciekawy opis obrazu	– omawia sytuację przedstawioną na obrazie – omawia znaczenia przenośne dzieła – łączy motyw wędrowki przedstawiony na obrazie z innymi dziełami – omawia znaczenia związane z przestrzenią ukazaną na obrazie – omawia malarskie sposoby pokazania postaci i związane z nią znaczenia – omawia znaczenia obrazu wynikające z wykorzystania perspektywy – tworzy rozbudowany monolog wewnętrzny związany ze znaczeniami obrazu – opisuje obraz – zwraca uwagę na środki języka	– samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem roli środków języka malarskiego dla tworzenia znaczeń naddanych dzieła – tworzy monolog wewnętrzny – podkreślają subiektywizm wypowiedzi i emocje – opisuje obraz ze szczególnym zwróceniem uwagi na wrażenia, jakie wywołuje na odbiorcy

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
				malarskiego	
Wirtualny spacer – literackie gry planszowe	– we wskazanym programie internetowym opracowuje (z pomocą) grę planszową	– we wskazanym programie internetowym opracowuje grę planszową	– w samodzielnie wybranym programie internetowym opracowuje grę planszową	– w samodzielnie wybranym programie internetowym opracowuje grę planszową, dodaje do niej zagadki literackie	– samodzielnie tworzy ciekawą, o dużym stopniu skomplikowania literacką grę planszową
MAŁE OJCZYZNY					
Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>	– odtwarza wybrane elementy świata przedstawionego – przypomina, co to jest wątek – odtwarza wybrane wydarzenie z fabuły utworu, wyjaśnia różnice między bohaterem indywidualnym i zbiorowym – krótko charakteryzuje wybranego bohatera – wie, kiedy bohatera	– porządkuje elementy świata przedstawionego, wymienia wątki utworu – odtwarza kilka wydarzeń z fabuły utworu – wymienia kilku bohaterów indywidualnych, określa, kto jest bohaterem zbiorowym – charakteryzuje wybranego bohatera – wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym – odróżnia epopeję od	– omawia elementy świata przedstawionego – omawia wątki utworu – wskazuje i omawia najważniejsze wydarzenia fabuły – wyjaśnia, kto jest bohaterem indywidualnym, a kto zbiorowym w utworze – dokonuje pełnej charakterystyki wybranego bohatera	– omawia relacje między elementami świata przedstawionego – omawia związki wątków ze sobą – omawia sposób prowadzenia fabuły w utworze – omawia zależności między bohaterami indywidualnymi a bohaterem zbiorowym – dokonuje charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów – zestawia bohaterów dynamicznych i statycznych	– dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji utworu ze szczególnym uwzględnieniem jego znaczenia w polskiej kulturze

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	nazywamy dynamicznym – zna epopeję jako gatunek, wie, co to jest geneza utworu	innych gatunków epickich – wyjaśnia, czym jest geneza utworu	– wyjaśnia, z czego wynika dynamizm w charakterystyce bohatera – wskazuje cechy epopei – zna podstawowe fakty związane z genezą utworu	– wyjaśnia, dlaczego utwór jest epopeją – omawia genezę utworu	
Olga Tokarczuk <i>Czas Prawieku</i>	– wydobywa informacje z tekstu dotyczące prezentowanego miejsca – zna pojęcie <i>mityzacja</i> – wylicza opisane elementy natury – zna pojęcie <i>mała ojczyzna</i>	– odtwarza wydobyte z tekstu informacje – wie, na czym polega mityzacja – wstępnie omawia przedstawione elementy natury – wyjaśnia, co oznacza termin <i>mała ojczyzna</i>	– porządkuje i odtwarza informacje dotyczące prezentowanego miejsca – wyjaśnia, na czym polega mityzacja – dostrzega związki między przedstawionymi elementami natury – opowiada o przedstawionych elementach natury – wypowiada się o Prawieku jako małej ojczyźnie	– opowiada własnymi słowami, co wiadomo o opisywanym miejscu – wyjaśnia, jakie znaczenia związane są z mityzacją przestrzeni – omawia relacje między przedstawionymi elementami natury – wyjaśnia, co to znaczy, że Prawiek jest <i>małą ojczyzną</i>	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem konwencji obrazowania przestrzeni

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Adam Pańczuk <i>Karczemy</i> (fotoreportaż)	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia fotoreportaż spośród innych tekstów kultury – czyta ze zrozumieniem informacje dotyczące tytułu fotoreportażu – zna pojęcie <i>etymologia</i> – przedstawia swoje odczucia związane z obejrzanymi fotografiami – dostrzega symbolikę niektórych elementów fotografii – pisze proste opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podstawowe cechy fotoreportażu – wypowiada się na temat tytułu fotoreportażu – łączy pojęcie <i>etymologia</i> z pochodzeniem wyrazów – wypowiada się na temat obejrzanych fotografii – wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym – pisze opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się fotoreportaż – odtwarza własnymi słowami informacje dotyczące tytułu fotoreportażu – wyjaśnia pojęcie <i>etymologia</i> – omawia obejrzane fotografie – wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów fotografii – pisze ciekawe opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do fotoreportażu jako tekstu kultury – tworzy wypowiedź związaną z tytułem fotoreportażu – korzystając ze słownika etymologicznego wyjaśnia pochodzenie słów – ocenia obejrzane fotografie – tworzy dłuższą, zwartą wypowiedź dotyczącą symboliki cyklu fotografii – pisze opowiadanie, stosuje ciekawe rozwiązania fabularne 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje fotoreportaż ze szczególnym uwzględnieniem funkcji środków kreujących metaforyczne znaczenia – pisze rozbudowane opowiadanie z elementami opisu i charakterystyki
<i>Mała ojczyzna</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza najważniejsze informacje zawarte w artykule – wie, że obok literatury pięknej istnieją teksty 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza i porządkuje informacje zawarte w tekście – odróżnia publicystykę od literatury pięknej – streszcza artykuł – odtwarza główne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia najważniejsze informacje zawarte w artykule – wyjaśnia, czym różni się publicystyka od literatury pięknej 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza wywód zawarty w artykule – wyjaśnia, dlaczego tekst należy do publicystyki – pisze streszczenie przy zachowaniu wszystkich wymogów tej formy 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego intencji

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	publicystyczne – wydobywa najważniejsze myśli z artykułu – dostrzega argumenty zawarte w tekście – wyodrębnia akapity w tekście	argumenty zawarte w tekście – omawia zawartość treściową kolejnych akapitów	– funkcjonalnie streszcza za artykuł – odtwarza wszystkie argumenty zawarte w tekście – określa związek między poszczególnymi akapitami	wypowiedzi – ustosunkowuje się do argumentów zawartych w tekście – wskazuje akapit synonimiczny	
Wirtualny spacer – fotoreportaż	– przygotowuje prosty fotoreportaż o swoim regionie	– przygotowuje fotoreportaż o swoim regionie	– przygotowuje ciekawy fotoreportaż o swoim regionie	– przygotowuje fotoreportaż o swoim regionie, dba o artystyczną formę fotografii	– przygotowuje oryginalny, twórczy fotoreportaż o swoim regionie, za pomocą właściwych środków przekazuje w nim znaczenia metaforyczne
WIDZIEĆ SERCEM					
Henryk Sienkiewicz <i>Quo vadis</i> WIDZIEĆ SERCEM	– wymienia elementy świata przedstawionego – wyodrębnia główny wątek utworu – wie, jakie wydarzenie można	– omawia wybrane elementy świata przedstawionego – wyodrębnia wątki w utworze – wskazuje wydarzenie, które stanowi punkt	– porządkuje elementy świata przedstawionego – dostrzega zależności między wątkami – opowiada przebieg wydarzenia będącego	– omawia relacje między elementami świata przedstawionego – omawia układ wątków – omawia funkcję punktu kulminacyjnego w utworze – wyjaśnia, dlaczego utwór	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji między elementami fikcyjnymi a historycznymi

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<p>nazwać punktem kulminacyjnym</p> <p>– zna powieść historyczną jako typ powieści</p> <p>– odróżnia elementy fikcyjne od rzeczywistych</p> <p>– przypomina, kiedy bohater jest statyczny, a kiedy dynamiczny</p> <p>– pisze proste podziękowanie</p>	<p>kulminacyjny</p> <p>– wie, że utwór jest powieścią historyczną</p> <p>– wymienia elementy fikcyjne i rzeczywiste w powieści</p> <p>– wskazuje bohatera statycznego i dynamicznego</p> <p>– pisze podziękowanie</p>	<p>punktem kulminacyjnym</p> <p>– wskazuje cechy powieści historycznej</p> <p>– określa rolę elementów rzeczywistych w fabule</p> <p>– wyjaśnia różnicę między bohaterem statycznym a dynamicznym</p> <p>– pisze oryginalne podziękowanie</p>	<p>jest powieścią historyczną</p> <p>– omawia relacje między elementami fikcyjnymi i rzeczywistymi</p> <p>– omawia funkcję bohaterów statycznych i dynamicznych w powieści</p> <p>– pisze podziękowanie – zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</p>	
<p>Jan Parandowski</p> <p><i>Eros i Psyche</i></p>	<p>– czyta mit ze zrozumieniem</p> <p>– wskazuje w tekście przykład frazeologizmu</p> <p>– opowiada, jak w mitach jest przedstawiony Eros</p> <p>– wymienia przykład utworu literackiego związanego tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i></p>	<p>– opowiada płynnie treść mitu</p> <p>– rozpoznaje w tekście frazeologizmy</p> <p>– przedstawia swoje wyobrażenie Erosa</p> <p>– wymienia kilka utworów literackich związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i></p>	<p>– wypisuje wydarzenia mitu w postaci wątku</p> <p>– wyjaśnia znaczenia wynikające z frazeologizmów</p> <p>– opowiada jak wyobraża sobie Erosa</p> <p>– wymienia różne utwory literackie związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i></p>	<p>– wie, co to jest wątek, wyodrębnia wątek w tekście</p> <p>– wyjaśnia funkcję frazeologizmów w tekście</p> <p>– przedstawia swoje wyobrażenie Erosa, uzasadnia je</p> <p>– wymienia utwory literackie związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i>, przedstawia ich problematykę</p>	<p>– przedstawia w dłuższej wypowiedzi kulturową rolę mitu o Erosie o Psyche, jego związki z innymi tekstami literackimi</p>

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wisława Szymborska <i>Miłość szczęśliwa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, o czym mówi wiersz – wie, kto to jest osoba mówiąca w utworze lirycznym – cytuje pytania postawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada własnymi słowami, o czym mówi wiersz – odróżnia osobę mówiącą od autora – cytuje wersy, w których osoba mówiąca ujawnia swoje opinie 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje temat utworu – określa osobę mówiącą w tekście – określa funkcję pytań postawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – określa temat utworu w powiązaniu z innymi znanymi tekstami poświęconymi miłości – odczytuje intencje osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz, w interpretacji wykorzystuje odniesienia do innych tekstów
Antonio Canova <i>Eros i Psyche</i> (rzeźba)	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kogo przedstawia rzeźba – wie, że dzieło ma dynamiczny charakter – w prosty sposób opisuje sposób przedstawienia postaci – wstępnie określa swoje odczucia wywołane oglądaniem rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzeże związek rzeźby z mitem – wie, co może być źródłem dynamizmu i wstępnie go wyjaśnia – opisuje sposób przedstawienia postaci, – nazywa swoje odczucia związane z oglądaniem rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat związku rzeźby z mitem – wskazuje sposoby uzyskania dynamizmu – wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci – nazywa uczucia wyrażane przez ukazane postacie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega związek rzeźby z mitem – wyjaśnia, co jest źródłem dynamizmu rzeźby – w szczegółowy sposób opisuje sposób przedstawienia postaci – wypowiada się na temat emocji wyrażanych i wywoływanych przez rzeźbę 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozwiniętą wypowiedź na temat znaczeń wynikających z rzeźby, łączy je ze środkami wyrazu wykorzystanymi przez artystę oraz z treściami mitu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wirtualny spacer – motyw miłości w antologii	– korzystając z pomocy, tworzy prostą antologię dzieł o tematyce miłosnej	– tworzy prostą antologię dzieł o tematyce miłosnej	– tworzy antologię dzieł o tematyce miłosnej	– tworzy zróżnicowaną antologię dzieł o tematyce miłosnej	– tworzy zróżnicowaną antologię dzieł o tematyce miłosnej, wyjaśnia zasady doboru i ułożenia materiału
OCALIĆ TOŻSAMOŚĆ					
Stefan Żeromski <i>Szyfony prace</i>	– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – krótko opowiada o gimnazjum klerykowskim – zna pojęcie rusyfikacji – przedstawia Bernarda Zygiera – wyjaśnia, jak rozumie pojęcie <i>motyw postępowania</i> – opowiada o lekcji języka polskiego	– porządkuje elementy świata przedstawionego – krótko opowiada, jak przebiegała nauka w klerykowskim gimnazjum – wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja – zbiera informacje o Bernardzie Zygierze – wskazuje motywy postępowania głównych bohaterów – opowiada o reakcjach uczniów i nauczyciela na recytację <i>Reduty Ordona</i>	– omawia elementy świata przedstawionego, – przedstawia rozwiniętą wypowiedź o przebiegu nauki w klerykowskim gimnazjum – wymienia sposoby przeciwstawiania się rusyfikacji – porządkuje informacje o Bernardzie Zygierze – omawia motywy postępowania bohaterów – wyjaśnia, jaką rolę	– omawia relacje między elementami świata przedstawionego – ocenia, jak przebiegała nauka w klerykowskim gimnazjum – omawia sposoby przeciwstawianie się rusyfikacji – przedstawia i charakteryzuje Bernarda Zygiera – ocenia motywy postępowania postaci – wypowiada się na temat roli literatury w życiu narodu	– samodzielnie analizuje i interpretuje powieść ze szczególnym uwzględnieniem problemu dojrzenia do poczucia tożsamości narodowej

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			odegrała recytacja <i>Reduty Ordona</i> w budzeniu świadomości narodowej		
<p>Maria Dąbrowska <i>Marcin Koźera</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje najważniejsze elementy świata przedstawionego – dostrzega obecność narratora – przedstawia najważniejsze informacje dotyczące tytułowego bohatera – opowiada o rozterkach bohatera – zna pojęcie tożsamości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego – przypomina informacje na temat narratora i narracji – przedstawia i charakteryzuje tytułowego bohatera – szereguje wydarzenia pokazujące dojrzewanie bohatera – rozumie pojęcie tożsamości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o elementach świata przedstawionego – określa narratora – omawia relacje bohatera ze światem – opowiada, jak bohater zyskał poczucie przynależności narodowej – krótko wyjaśnia pojęcie tożsamości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – streszcza utwór – omawia rolę narratora w utworze – omawia zmiany w świadomości tytułowego bohatera – łączy opowieść o dojrzewaniu bohatera ze znaczeniami naddanymi tekstu – wypowiada się na temat poczucia tożsamości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem dydaktycznego przesłania tekstu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Jan Paweł II <i>Pamięć i tożsamość</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, o czym mówi tekst – odtwarza główne tezy autora na temat patriotyzmu – wyodrębnia w tekście akapity 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza wywód autora własnymi słowami – odtwarza poglądy autora na temat patriotyzmu – wie, na czym polega rytm akapitowy 	<ul style="list-style-type: none"> – relacjonuje, o czym mówi autor w swoim wywodzie – na podstawie tekstu i wypowiedzi się na temat patriotyzmu – określa zawartość treściową poszczególnych akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak autor tłumaczy pochodzenie i znaczenie słowa <i>ojczyzna</i> – na podstawie własnych przemyśleń wypowiada się na temat patriotyzmu – omawia relacje między akapitami 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje zestaw ćwiczeń słownikowych związanych z pojęciem <i>ojczyzna</i>
Wirtualny spacer – tworzenie GIF-ów	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera obrazy do animacji, korzystając z pomocy, tworzy proste GIF-y 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera obrazy do animacji, tworzy proste GIF-y 	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera obrazy do animacji, tworzy oryginalne GIF-y 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wybór obrazów do animacji, tworzy ciekawe i oryginalne GIF-y 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy oryginalne, ciekawe GIF-y wyraźnie eksponujące intencje twórcy
NA REGIONALNĄ NUTĘ					
Kazimierz Przerwa-Tetmajer <i>O Zwyrtale muzykancie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje płynnie tekst – wie, co to jest dialektyzm – zna terminy <i>gwara</i> i <i>dialekt</i> – krótko wypowiada się na temat bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy wybrane fragmenty tekstu na język literacki – podaje przykłady dialektyzmów – wie, co to jest gwara i dialekt – opowiada o bohaterze 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z przypisów przy tłumaczeniu tekstu na język literacki – podaje różne przykłady dialektyzmów – rozróżnia gwarę i dialekt 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy tekst na język literacki – dzieli dialektyzmy na różne rodzaje – wyjaśnia, co to jest gwara i dialekt – omawia filozofię życia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nim filozofii życia

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			– wypowiada się na temat sposobu życia i myślenia bohatera		
Władysław Reymont <i>Chłopi</i> (frag.)	– wyjaśnia, czego dotyczy narracja fragmentu – zna pojęcie <i>stylizacja gwarowa</i> – rozpoznaje dynamiczny charakter wypowiedzi	– omawia narrację fragmentu – wie, na czym polega stylizacja gwarowa – wskazuje podstawowe środki językowe dynamizujące wypowiedź	– wyodrębnia w narracji części tematyczne – wyjaśnia, na czym polega stylizacja gwarowa – nazywa wszystkie środki dynamizujące wypowiedź	– charakteryzuje narratora – omawia znaczenie stylizacji gwarowej we fragmencie – omawia sposoby dynamizowania wypowiedzi w kontekście jej tematyki	– samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem dynamiki wypowiedzi
Stanisław Witkiewicz <i>Willa Koliba</i> (architektura)	– rozpoznaje architekturę jako dziedzinę sztuki – zna pojęcie stylu architektonicznego – wie, że budynek reprezentuje styl zakopiański	– przedstawia wrażenia, jakie wywołuje na nim budowla – wyjaśnia ogólnie pojęcie stylu architektonicznego – wymienia główne cechy stylu zakopiańskiego	– wymienia charakterystyczne elementy budowli – wyjaśnia pojęcie stylu architektonicznego – wymienia konstytutywne cechy stylu zakopiańskiego	– omawia charakterystyczne cechy budowli – wyjaśnia, co składa się na styl architektoniczny – omawia styl zakopiański	– wyczerpująco omawia budowlę ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki jej stylu architektonicznego
Wirtualny spacer – projekt fanpage’a	– zbiera podstawowe informacje o kulturze regionu – korzystając z	– zbiera informacje o kulturze regionu – tworzy fanpage	– zbiera ważne informacje o kulturze regionu – tworzy fanpage	– zbiera i porządkuje ważne informacje o kulturze regionu – tworzy i prowadzi fanpage	– jest znawcą kultury regionu, tworzy i aktywnie prowadzi fanpage

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	pomocy, tworzy fanpage				
STRACONE POKOLENIE					
Krzysztof Kamil Baczyński <i>Z głową na karabinie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, że niektóre elementy utworu mają znaczenie symboliczne – wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą – przypomina, na czym polega kontrast jako środek poetycki – zna pojęcie <i>peryfraz</i> – ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie pokolenia nazywamy pokoleniem Kolumbów – rozpoznaje elementy symboliczne – rozpoznaje podmiot liryczny – rozpoznaje kontrast – wskazuje peryfrazę – wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie nazwy <i>pokolenie Kolumbów</i> – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – charakteryzuje podmiot liryczny – wyjaśnia, które elementy zostały zestawione na zasadzie kontrastu – wyjaśnia, czego dotyczy peryfraz – wypowiada się wyczerpująco na temat tragizmu pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia pochodzenie i znaczenie terminu <i>pokolenie Kolumbów</i> – interpretuje znaczenia elementów symbolicznych w kontekście całości utworu – omawia podmiot liryczny jako reprezentanta pokolenia – wyjaśnia funkcję kontrastu – wyjaśnia funkcję peryfrazy – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu pokolenia Kolumbów
Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Elegia o chłopcu</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest elegią – wskazuje formy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się elegia – rozpoznaje osobę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się elegia jako gatunek liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest elegią – omawia relację między 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>polskim]</i>	gramatyczne pozwalające wyróżnić osobę mówiącą – rozpoznaje bohatera lirycznego – przypomina, na czym polega kontrast – wskazuje przykład metafory	mówiącą – wskazuje bohatera lirycznego – rozpoznaje kontrast w wierszu – rozpoznaje metafory w utworze	– charakteryzuje osobę mówiącą – omawia bohatera lirycznego utworu – wyjaśnia, z czym jest związany kontrast w wierszu – wyjaśnia znaczenia metaforyczne	osobą mówiącą i bohaterem lirycznym – tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym – wyjaśnia funkcję kontrastu – interpretuje znaczenia wynikające z metafor	uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu bohaterów
Zbigniew Herbert <i>Nike, która się waha</i>	– wie, kim była Nike – zna pojęcie <i>reinterpretacja</i> – wskazuje bohatera lirycznego – wie, że bohater jest postacią tragiczną – wie, że utwór reprezentuje wiersz wolny	– rozpoznaje motywy mitologiczne w wierszu – wie, na czym polega reinterpretacja – przedstawia bohatera lirycznego – krótko wyjaśnia, dlaczego bohater jest postacią tragiczną – wie, czym cechuje się wiersz wolny	– omawia motywy mitologiczne wykorzystane w wierszu – wyjaśnia, na czym polega reinterpretacja w wierszu – charakteryzuje bohatera lirycznego – omawia tragizm bohatera lirycznego – wymienia wszystkie cechy wiersza wolnego	– wyjaśnia znaczenia motywów mitologicznych występujących w wierszu – formułuje znaczenia związane z reinterpretacją motywów mitologicznych – tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm bohatera – omawia budowę utworu	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń związanych z reinterpretacją motywów mitologicznych
Andrzej Wróblewski	– dostrzega podobieństwa	– wskazuje podobieństwa tematyczne i estetyczne	– wypowiada się na temat podobieństw	– omawia wyczerpująco podobieństwa tematyczne i	– samodzielnie analizuje i interpretuje obrazy ze

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<i>Matka z zabitym dzieckiem</i> <i>Syn i zabita matka</i>	tematyczne i estetyczne obu obrazów – dostrzega znaczącą kolorystykę obrazów – dostrzega główną zasadę kompozycyjną obrazów – wymienia bohaterów obrazów – zna pojęcie <i>styl malarstwa</i>	obu obrazów – omawia kolorystykę obrazów – omawia kompozycję obrazów – wypowiada się na temat bohaterów obrazów – wie, co składa się na styl malarstwa	tematycznych i estetycznych obrazów – omawia funkcję kolorów na obrazach – wypowiada się na temat kompozycji obrazów – zestawia bohaterów obrazów – wymienia główne cechy stylu malarstwa A. Wróblewskiego	estetyczne obu obrazów – wyjaśnia symboliczne znaczenia kolorystyki obrazów – wskazuje znaczenia wynikające z kompozycji obrazów – omawia relacje zachodzące między bohaterami obrazów i sposób ich zobrazowania – omawia styl malarstwa autora obrazów	szczególnym uwzględnieniem środków języka malarskiego wykorzystanych dla kreowania znaczeń
Wirtualny spacer –profil osobowy bohatera	– korzystając z pomocy, przygotowuje prosty profil osobowy	– przygotowuje prosty profil osobowy	– przygotowuje profil osobowy	– przygotowuje rozbudowany profil osobowy	– samodzielnie przygotowuje rozbudowany, ciekawy profil osobowy
W OGNIU WALKI					
Arkady Fiedler <i>Dymizjon 303</i>	– zna najważniejsze elementy świata przedstawionego – wydobywa podstawowe informacje – odróżnia literaturę	– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – wydobywa najważniejsze informacje – wie, kiedy utwór należy do literatury faktu	– porządkuje najważniejsze elementy świata przedstawionego – wydobywa informacje – wyjaśnia, dlaczego	– omawia najważniejsze elementy świata przedstawionego – wydobywa i porządkuje informacje – omawia utwór jako tekst reprezentujący literaturę	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego walorów dokumentarnych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	faktu od literatury pięknej – wymienia wybranych bohaterów – zna środki językowe dynamizujące wypowiedź – krótko opowiada wybrane wydarzenia	– krótko charakteryzuje wybranych bohaterów – nazywa środki językowe dynamizujące wypowiedź – opowiada krótko przebieg najważniejszych wydarzeń	utwór należy do literatury faktu – charakteryzuje wybranych bohaterów – wie, jakich środków językowych użyć dla zdynamizowania wypowiedzi – opowiada przebieg wydarzeń	faktu – charakteryzuje bohaterów – stosuje środki językowe dynamizujące wypowiedź – w rozwinięty sposób opowiada przebieg wydarzeń	
Melchior Wańkowicz <i>Szkiełce spod Monte Cassino</i>	– wie, o czym mówi fragment – nazywa emocje wybranych bohaterów – rozpoznaje reportaż jako gatunek – stara się brać udział w dyskusji	– omawia wybrane elementy przedstawionej rzeczywistości – nazywa emocje bohaterów – wie, czym jest reportaż jako forma wypowiedzi – bierze udział w dyskusji	– omawia wszystkie elementy przedstawionej rzeczywistości – omawia emocje bohaterów przeciwstawnych stron konfliktu – wymienia cechy reportażu – bierze czynny udział w dyskusji	– omawia tematykę i problematykę fragmentu utworu – omawia źródła emocji bohaterów – omawia cechy reportażu jako formy wypowiedzi, – bierze czynny udział w dyskusji, nawiązuje do wypowiedzi przedmówców	– samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem motywacji działania bohaterów
Jacek Dukaj <i>Xavras Wyżrym</i>	– wymienia podstawowe elementy świata	– zbiera podstawowe informacje o elementach świata przedstawionego	– porządkuje informacje o świecie przedstawionym	– prezentuje informacje o świecie przedstawionym – prezentuje przyczyny i	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	przedstawionego – wie, czego dotyczył konflikt – prezentuje działania bohaterów – wyjaśnia, jak mogą przejawiać się postawy patriotyczne	– opowiada o konflikcie – opowiada o motywach działania bohaterów – wyjaśnia, czym wyraża się patriotyzm bohaterów	– relacjonuje przebieg konfliktu – ustosunkowuje się do działań bohaterów – omawia postawy patriotyczne bohaterów	przebieg konfliktu – ocenia motywy działania bohaterów – wypowiada się na temat postaw patriotycznych	uwzględnieniem oceny postaw bohaterów
Janusz Ordon, Rafał Urbański <i>Wieża</i> (komiks)	– odróżnia komiks od innych tekstów kultury – uważnie ogląda warstwę obrazową komiksu – czyta ze zrozumieniem warstwę językową komiksu – nazywa emocje bohaterów – opowiada najważniejsze wydarzenia	– zna komiks jako tekst kultury – omawia warstwę obrazową komiksu – omawia warstwę językową komiksu – wyjaśnia, jak zostały pokazane emocje bohaterów – relacjonuje przebieg najważniejszych wydarzeń	– wyjaśnia, czym cechuje się komiks jako tekst kultury – wypowiada się na temat warstwy obrazowej komiksu – wyjaśnia, czego dotyczy warstwa językowa komiksu – omawia emocje bohaterów – opowiada przebieg wydarzeń	– omawia wyróżniki komiksu jako specyficznego tekstu kultury – ocenia warstwę obrazową komiksu – ocenia warstwę językową komiksu – wskazuje źródła emocji bohaterów – relacjonuje własnymi słowami przebieg wydarzeń	– samodzielnie analizuje i interpretuje komiks ze szczególnym uwzględnieniem typowych dla komiksu środków wyrazu
Wirtualny spacer – nagrania	– zbiera najważniejsze informacje na	– zbiera informacje na wskazany temat	– zbiera ciekawe informacje na	– zbiera bogate informacje na ustalony przez siebie	– samodzielnie zbiera, selekcjonuje i porządkuje

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
wspomnień osób pamiętających czasy wojenne	wskazany temat – przeprowadza krótką rozmowę z wybraną osobą, korzystając z pomocy, nagrywa krótki film	– przeprowadza rozmowę z wybraną osobą – nagrywa krótki film	wskazany temat – przeprowadza interesującą rozmowę z wybraną osobą – nagrywa film	temat – przeprowadza ciekawą rozmowę z wybraną osobą – nagrywa ciekawy film	informacje na ustalony przez siebie temat, przeprowadza interesującą, wyczerpującą rozmowę z wybraną osobą, nagrywa interesujący film, w którym wykorzystuje środki języka filmowego
SPRAWDZIAN PRZYJAŹNI					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Aleksander Kamiński <i>Kamienie na szaniec</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przypisuje utwór do literatury faktu – wydobywa podstawowe informacje związane ze światem przedstawionym – zna realia okupacyjnej rzeczywistości – zna pojęcie <i>pokolenie</i> – zna pojęcie <i>tragizm</i> – przedstawia bohaterów – według wzoru tworzy opis sytuacji – stara się brać udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się literatura faktu – zbiera najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym – przedstawia realia okupacyjnej rzeczywistości – wie, jaką grupę ludzi nazywamy pokoleniem – ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego – charakteryzuje bohaterów – tworzy opis sytuacji – przedstawia argumenty w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się literatura faktu – odtwarza najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym – opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości – wyjaśnia, co łączy ludzi należących do pokolenia wojennego – omawia tragizm pokolenia wojennego – dokonuje pełnej charakterystyki postaci – tworzy dynamiczny opis sytuacji – bierze udział w dyskusji, przedstawia argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się o utworze w kontekście literatury faktu – prezentuje w ciekawy sposób informacje związane ze światem, przedstawionym – uzupełnia realia okupacyjnej rzeczywistości samodzielnie zdobytą wiedzą o tych czasach – opowiada o pokoleniu wojennym – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego – dokonuje charakterystyki porównawczej bohaterów – tworzy dynamiczny opis sytuacji spełniający wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – bierze aktywny udział w dyskusji, ustosunkowuje się do argumentów innych uczestników dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Monika Kowalczyk-Szumowska <i>Galop'44</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy świata przedstawionego – opowiada wybrane wydarzenia – przedstawia bohaterów – według podanego wzoru pisze recenzję książki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego – opowiada o najważniejszych wydarzeniach – charakteryzuje bohaterów – pisze recenzję książki 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego – opowiada o wydarzeniach – dokonuje pełnej charakterystyki postaci – pisze rozwiniętą recenzję książki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego – w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach – ocenia bohaterów – pisze recenzję, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów
Jan Komasa <i>Miasto 44</i> (film fabularny)	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie ogląda film – rozpoznaje najważniejsze środki języka filmowego – zwraca uwagę na grę aktorską – dostrzega w filmie efekty specjalne 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy świata przedstawionego – rozpoznaje użyte środki języka filmowego – wypowiada się na temat gry aktorskiej – wymienia przykłady efektów specjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – omawia funkcję środków języka filmowego – wstępnie ocenia grę aktorską – wypowiada się na temat wykorzystanych w filmie efektów specjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego – wyjaśnia, jak za pomocą określonych środków języka filmowego zostały przekazane znaczenia – ocenia grę aktorską – omawia znaczenie efektów specjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem środków języka filmowego wykorzystanych do kreowania znaczeń

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wirtualny spacer – wystawa związana z pokoleniem Kolumbów	– szuka we wskazanych źródłach materiałów – bierze udział w przygotowaniu ekspozycji	– wybiera odpowiednie materiały na wystawę – przygotowuje ekspozycję	– świadomie wybiera materiały, porządkuje je – tworzy przemyślaną ekspozycję	– gromadzi, selekcjonuje i porządkuje materiały na wystawę – przygotowuje ciekawą, przemyślaną ekspozycję	– samodzielnie dobiera, porządkuje wartościowe materiały na wystawę, organizuje ich przemyślaną ekspozycję według przyjętych zasad
UWIKŁANI W HISTORIĘ					
Miron Białoszewski <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i>	– wie, że utwór jest pamiętnikiem – wydobywa informacje dotyczące powstańczej codzienności – dostrzega dynamikę i emocjonalizm	– wie, czym cechuje się pamiętnik jako forma wypowiedzi – odtwarza najważniejsze informacje związane z powstańcza codziennością – wskazuje w tekście środki językowe oddające dynamizm i emocje – wie, czym cechuje się język mówiony	– wyjaśnia, czym cechuje się pamiętnik jako forma wypowiedzi – odtwarza powstańczą codzienność – rozpoznaje i nazywa środki językowe oddające dynamizm i emocje – wskazuje cechy języka mówionego w tekście	– omawia utwór w kontekście jego gatunku – opowiada własnymi słowami o powstańczej codzienności – stosuje funkcjonalnie środki językowe oddające dynamizm i emocje – omawia efekty zastosowania języka mówionego w tekście	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego formy i języka
Czesław Miłosz <i>Piosenka o porcelanie</i>	– wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne	– wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych – ustala, czego dotyczą	– omawia elementy o znaczeniach symbolicznych – omawia funkcję	– wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – omawia znaczenia wynikające z zastosowania	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem jego

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zdrobnienia – wie, na czym polega apostrofa – wskazuje formy pozwalające rozpoznać osobę mówiącą – łączy tekst z rzeczywistością wojenną 	<ul style="list-style-type: none"> zdrobnienia – wskazuje apostrofę – rozpoznaje osobę mówiącą – formułuje problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zdrobnień – omawia funkcję apostrofy – wypowiada się na temat osoby mówiącej – wyjaśnia, jak ujawnia się rzeczywistość wojenna w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zdrobnień – omawia znaczenia wynikające z zastosowania apostrofy – charakteryzuje osobę mówiącą – omawia znaczenia wiersza z perspektywy rzeczywistości wojennej 	metaforyki
Ekspozycje z Muzeum Powstania Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie ogląda ekspozycje – według wzoru sporządza notatkę – prezentuje pierwsze wrażenia po obejrzeniu ekspozycji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o ekspozycjach – sporządza notatkę, wypowiada się na temat ekspozycji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje ekspozycje – sporządza funkcjonalną notatkę – omawia ekspozycje 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia ekspozycje w kontekście ich wartości informacyjnej i emocjonalnej – sporządza notatkę – zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – ocenia rolę ekspozycji w kształtowaniu świadomości narodowej 	– wyczerpująco omawia ekspozycje ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w zachowaniu pamięci o powstaniu warszawskim
Wirtualny spacer –relacja z powstania	<ul style="list-style-type: none"> – we wskazanych źródłach szuka materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera odpowiednie materiały – przedstawia krótką 	<ul style="list-style-type: none"> – selekcjonuje materiały – wykorzystuje je do 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje i selekcjonuje materiały – sporządza ciekawą relację 	– samodzielnie wyszukuje ciekawe materiały, porządkuje je, przedstawia

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– korzystając z pomocy, sporządza krótką relację	relację	przedstawienia ciekawej relacji		w ciekawej, wyczerpującej relacji
WOJENNA GROZA					
Karolina Lanckorońska <i>Wspomnienia wojenne</i>	– odróżnia literaturę faktu od literatury pięknej – wydobywa podstawowe informacje z tekstu – zna pojęcie <i>reififikacja</i> – cytuje fragment, w którym jest mowa o moralności	– zalicza tekst do literatury faktu – gromadzi informacje z tekstu – wyjaśnia pojęcie <i>reififikacja</i> – odtwarza poglądy autorki na temat moralności	– wyjaśnia, czym wyróżnia się literatura faktu – porządkuje informacje wydobyte z tekstu – wyjaśnia, jak wykorzystana została reifikacja w tekście – omawia poglądy autorki na temat moralności	– wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu – opowiada o realiach obozowych – omawia funkcję reifikacji w tekście – ustosunkowuje się do poglądów autorki na temat moralności	– samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem problematyki moralności
Bogdan Bartnikowski <i>Dzieciństwo w pasiakach</i>	– przypomina, co może być motywem – wydobywa podstawowe informacje z tekstu – odtwarza najważniejsze informacje o życiu w	– dostrzega w tekście motyw dzieciństwa – wydobywa informacje z tekstu – odtwarza realia obozowe – nazywa rodzaj narracji występujący w utworze – wskazuje element	– wyjaśnia, jak został pokazany w tekście motyw dzieciństwa – porządkuje informacje z tekstu – opowiada o realiach obozowych – przytacza	– zestawia motyw dzieciństwa pokazanego w tekście z innymi utworami – omawia własnymi słowami informacje z tekstu – wyraża własną opinię o realiach obozowych – omawia funkcję narracji	– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem symboliki

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	obozie – przypomina informacje o rodzajach narracji – wie, że niektóre elementy w tekście mogą mieć znaczenia symboliczne – wie, na czym polega lapidarność stylu	symboliczny – dostrzega lapidarność stylu	informacje o narratorze – omawia sposób wprowadzenia do fabuły elementu symbolicznego – omawia styl utworu	pierwszoosobowej – wyjaśnia znaczenia związane z symbolem bochenka chleba – wyjaśnia, jak styl utworu wpływa na jego emocjonalną wymowę	
Zbigniew Libera <i>Obóz koncentracyjny</i> <i>Lego</i> (instalacja plastyczna)	– wie, że wśród dzieł plastycznych znajdują się instalacje plastyczne – wskazuje elementy dzieła – zna pojęcie prowokacji artystycznej – odróżnia kulturę masową od kultury wysokiej	– rozpoznaje instalację plastyczną wśród innych tekstów kultury – omawia wygląd instalacji plastycznej Libery – wie, na czym polega i czemu służy prowokacja artystyczna – wie, czym cechuje się kultura masowa	– wyjaśnia, czym jest instalacja plastyczna – opisuje instalację plastyczną Libery – wyjaśnia, co w dziele Libery ma charakter prowokacji artystycznej – omawia cechy kultury masowej	– porównuje instalację z innymi dziełami plastycznymi – przedstawia swoją ocenę dzieła – ocenia instalację jako prowokację artystyczną – ocenia wytwory kultury masowej	– samodzielnie analizuje i interpretuje instalację ze szczególnym uwzględnieniem intencji twórcy i sposobów jej przekazywania
Wirtualny spacer – fotograficzna prezentacja	– potrafi wskazać przynajmniej jedno miejsce pamięci w	– zna miejsca pamięci w swoim regionie – wykonuje fotografie	– wymienia miejsca pamięci w swoim regionie	– opowiada o miejscach pamięci w swoim regionie – wykonuje artystyczne	– ma obszerną wiedzę na temat miejsc pominięci w swoim regionie, wykonuje

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
miejsc pamięci	swoim regionie – wykonuje zdjęcie tego miejsca – gromadzi o nim informacje – prezentuje fotografie miejsca pamięci	miejsc pamięci – wyszukuje informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie – przygotowuje fotograficzną prezentację miejsc pamięci w swoim regionie	– wykonuje staranne fotografie miejsc pamięci – gromadzi informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie – przygotowuje wyczerpującą fotograficzną prezentację miejsc pamięci w swoim regionie	fotografie miejsc pamięci – selekcionuje i porządkuje informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie – przygotowuje atrakcyjną fotograficzną prezentację miejsc pamięci w swoim regionie	ich dokumentację – prezentuje je w ciekawy, oryginalny sposób na fotografiach
CZAS POGARDY					
Ida Fink <i>Wariat</i>	– przypomina rodzaje narracji – wskazuje fragmenty ujawniające emocje bohatera – rozpoznaje intencje wypowiedzi bohatera – dostrzega wewnętrzny konflikt bohatera	– rozpoznaje narrację pierwszoosobową – nazywa emocje bohatera – formułuje intencje wypowiedzi bohatera – omawia wewnętrzny konflikt bohatera – ma świadomość tragizmu wyboru, przed którym stanął bohater	– przedstawia narratora – omawia emocje bohatera – wyjaśnia, z czym są związane intencje wypowiedzi bohatera – wyjaśnia, na czym polega wewnętrzny konflikt bohatera	– omawia efekty zastosowania w opowiadaniu narracji pierwszoosobowej – omawia emocje bohatera i ich źródła – omawia intencje wypowiedzi bohatera w kontekście jego przeżyć – analizuje wewnętrzny	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem kategorii tragizmu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– postrzega wybór bohatera jako tragiczny		– wyjaśnia, z czego wynika tragizm wyboru, przed którym stanął bohater	konflikt bohatera – omawia wybór bohatera w kategoriach tragizmu	
Hanna Krall <i>Żal</i>	– odróżnia literaturę piękną od literatury faktu – łączy utwór z problematyką Holocaustu – ma świadomość konieczności zachowania pamięci o ludziach, prezentuje bohaterów utworu	– wie, że utwór należy do literatury faktu – wskazuje elementy łączące utwór z problematyką Holocaustu – wskazuje sposoby utrwalania pamięci o ludziach – opowiada o wybranym bohaterze utworu	– przypomina wyróżniki literatury faktu – omawia elementy łączące utwór z problematyką Holocaustu – omawia sposoby utrwalania pamięci o ludziach – opowiada o bohaterach utworu	– wyjaśnia, dlaczego utwór należy do literatury faktu – omawia tekst w kontekście problematyki Holocaustu – tworzy rozwiniętą wypowiedź o potrzebie, konieczności i sposobach utrwalania pamięci o ludziach – w wyczerpujący sposób opowiada o bohaterach utworu	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór w kontekście problematyki pamięci o Holocauście
Izrael Aljuche „Lutek” Orenbach <i>Listy z getta tomaszowskiego</i>	– odróżnia list od innych form wypowiedzi – wyjaśnia, kiedy wypowiedź ma charakter subiektywny – wskazuje zwroty do adresata	– rozpoznaje tekst jako listy – rozpoznaje subiektywizm wypowiedzi – określa adresata – zbiera informacje o elementach świata przedstawionego	– omawia formę wypowiedzi wykorzystaną w utworze – wyjaśnia, z czego wynika subiektywizm wypowiedzi – na podstawie	– wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje list jako gatunek wypowiedzi – wyjaśnia, jak subiektywizm wypowiedzi wpływa na relację o rzeczywistości w getcie – wyjaśnia, jak adresat	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy o Holocauście

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera podstawowe informacje o elementach świata przedstawionego – zbiera podstawowe informacje o rzeczywistości w getcie – wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić emocje nadawcy – przypomina, czym cechuje się styl potoczny 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza podstawowe informacje o rzeczywistości w getcie – nazywa emocje nadawcy – rozpoznaje styl potoczny wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zwrotów do adresata określa relacje między nadawcą i odbiorcą – porządkuje elementy świata przedstawionego – opowiada o życiu w getcie – omawia emocje nadawcy – ustala, z którymi elementami tekstu związany jest styl potoczny 	<ul style="list-style-type: none"> wpływa na relację zawartą w listach – omawia elementy świata przedstawionego – przedstawia życie w getcie na podstawie utworu i dodatkowych źródeł – wskazuje źródła emocji nadawcy – omawia funkcję stylu potocznego zastosowanego w wypowiedzi 	
Peter Eisenman Pomnik Pomordowanych Żydów Europy w Berlinie Andrzej Solyga, Marcin Roszczyk, Zdzisław Pidek Mauzoleum w Bełżcu	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie ogląda pomnik i mauzoleum – ma świadomość konieczności zachowania przeszłości w pamięci – wymienia elementy pomnika i mauzoleum – wie, że niektóre elementy mają znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym różnią się pomnik i mauzoleum – wypowiada się na temat konieczności zachowania w pamięci przeszłości – opisuje pomnik i mauzoleum – wskazuje elementy symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wstępne spostrzeżenia o pomniku i mauzoleum – w wyczerpujący sposób wypowiada się na temat konieczności zachowania w pamięci przeszłości – w rozwinięty sposób opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice między pomnikiem a mauzoleum – rozważa problematykę zachowania pamięci o ofiarach wojny – zestawia w opisie pomnik i mauzoleum – interpretuje obydwie budowle i uwzględnia ich znaczenia symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie interpretuje obydwie budowle ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczeń symbolicznych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	symboliczne		pomnik i mauzoleum – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych		
Wirtualny spacer – sylwetki Ireny Sendlerowej i Janusza Korczaka	– we wskazanych źródłach szuka informacji – krótko prezentuje zebrane informacje	– zbiera odpowiednie informacje – prezentuje zebrane informacje	– samodzielnie dociera do informacji, porządkuje je, przedstawia w ciekawy dla odbiorcy sposób	– zbiera, selekcjonuje i porządkuje informacje – prezentuje w ciekawej formie zebrane informacje	– przygotowuje ciekawą, atrakcyjną informacyjnie i wizualnie prezentację sylwetek
TRUDY POROZUMIENIA					
Stanisław Barańczak <i>Garden party</i>	– wie, o czym mówi wiersz – przedstawia bohaterów utworu – wie, na czym polega ironia – pisze proste zaproszenie	– rozpoznaje sytuację liryczną – krótko opowiada o relacjach między bohaterami, rozpoznaje w wierszu ironię – pisze zaproszenie	– opowiada o sytuacji lirycznej – omawia sytuację liryczną – wyjaśnia, czego dotyczy ironia w utworze – pisze oryginalne zaproszenie	– określa problematykę utworu – ocenia relacje między bohaterami – omawia funkcję ironii – pisze zaproszenie – zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej w nim kategorii ironii
Melchior Wańkowicz <i>Tędy i onędy</i>	– opowiada o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – odróżnia literaturę	– wstępnie ocenia tekst – wie, że tekst należy do literatury faktu – tytułuje poszczególne	– przedstawia swoją ocenę tekstu – wie, że tekst jest wspomnieniową	– tworzy wypowiedź, w której przedstawia i uzasadnia swoją ocenę tekstu	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	faktu od literatury pięknej – dzieli tekst na części kompozycyjne – zna pojęcie komunikacji językowej – zna pojęcie stereotyp	części tekstu – wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa – wie, czym jest stereotyp	gawędą – odtwarza zawartość treściową poszczególnych części – omawia krótko akt komunikacji językowej – wyjaśnia, co to jest stereotyp	– wyjaśnia, dlaczego tekst można nazwać wspomnieniową gawędą – omawia relacje między poszczególnymi częściami kompozycyjnymi – wymienia i omawia składniki komunikacji językowej – wyjaśnia, o jakich stereotypach jest mowa w tekście	przynależności do literatury faktu
Anna Wierzbicka <i>Przez pryzmat języka</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wie, na czym polega akt komunikacji językowej – wie, że system języka składa się z kilku warstw – wyodrębnia akapity – cytuje zdanie zawierające tezę	– wie, o czym jest mowa w tekście – wyjaśnia, na czym polega akt komunikacji językowej – wymienia kilka warstw języka – omawia treść wybranego akapitu – przekazuje tezę autorki własnymi słowami,	– odtwarza krótko treść tekstu – wymienia składniki aktu komunikacji językowej – wymienia wszystkie warstwy języka – wyjaśnia, o czym jest mowa w kolejnych akapitach – wyjaśnia, czego dotyczy teza zawarta w tekście	– odtwarza własnymi słowami treść tekstu – omawia akt komunikacji językowej – omawia poszczególne warstwy języka – określa relacje między akapitami – ustosunkowuje się do tezy zawartej w tekście	– samodzielnie analizuje o interpretuje tekst, ustosunkowuje się do wyводу autorki

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Wirtualny spacer – e-plakat	– przedstawia krótko swoje wrażenia po zapoznaniu się z e-plakataami – tworzy proste hasła plakatowe	– przedstawia swoje wrażenia po zapoznaniu się z e-plakataami – tworzy hasła plakatowe	– omawia e-plakaty – tworzy ciekawe hasła plakatowe	– omawia znaczenia wynikające z e-plakatów – tworzy hasła plakatowe związane z problematyką tekstów z rozdziału	–samodzielnie interpretuje e-plakaty, tworzy oryginalne, twórcze hasła plakatowe związane z problematyką tekstów z rozdziału
W ŚWIECIE LUDZI I ZWIERZĄT					
Sławomir Mrożek <i>Artysta</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada o głównym bohaterze utworu – dostrzega sprzeczność w utworze – wie, że pod postaciami zwierząt ukrywają się ludzie – pisze proste ogłoszenie	– odtwarza swoimi słowami treść utworu – omawia postawę życiową bohatera – wie, co to jest paradoks – omawia sposób kreacji bohaterów – pisze ogłoszenie	– odczytuje przenośne znaczenia utworu – omawia stosunek innych postaci do głównego bohatera – wyjaśnia, na czym polega paradoks w utworze – wyjaśnia przesłanie utworu – pisze rozwinięte ogłoszenie	– omawia przenośne znaczenia utworu – ocenia postawę życiową bohatera – omawia funkcję paradoksu jako chwytu literackiego – wyjaśnia, jak sposób kreacji bohaterów wpływa na przesłanie utworu – pisze ogłoszenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej konwencji i jej funkcji w eksponowaniu przesłania utworu
Jonathan Swift <i>Przygody Gulinera</i>	– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego	– porządkuje elementy świata przedstawionego – wskazuje elementy fantastyczne	– omawia elementy świata przedstawionego – omawia rolę	– odtwarza własnymi słowami treść fragmentu – omawia relacje między elementami realistycznymi i	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem funkcji

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega fikcja fantastyczna – przypomina, jakie są rodzaje narracji – utożsamia narratora z bohaterem – wyodrębnia kilka wartości, o jakich jest mowa w utworze – zna pojęcie utopii 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje narrację pierwszoosobową – wstępnie charakteryzuje bohatera–narratora – nazywa wartości, o jakich jest mowa w utworze – wie, co to jest utopia 	<ul style="list-style-type: none"> elementów fantastycznych – charakteryzuje bohaterów – ustala, jakie zachowania bohaterów odzwierciedlają uznawane przez nich wartości – wyjaśnia, co to jest utopia 	<ul style="list-style-type: none"> fantastycznymi – omawia funkcję narracji pierwszoosobowej – omawia relację między bohaterami – prezentuje rozbudowaną wypowiedź na temat wartości – wyjaśnia, czemu służy kreowanie świata jako utopii 	<ul style="list-style-type: none"> elementów fantastycznych
<p>Katarzyna Kozyra <i>Piramida zwierząt</i> (instalacja plastyczna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje instalacje plastyczne wśród innych tekstów kultury – wymienia kilka składników instalacji – wyjaśnia dosłowne znaczenie wyrazów – formułuje jedno pytanie w związku z instalacją 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe różnice między instalacją a innymi dziełami plastycznymi – wymienia składniki instalacji – omawia znaczenia związane z podanymi wyrazami – formułuje proste pytania związane z instalacją plastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się instalacja plastyczna jako tekst kultury – omawia składniki instalacji – wskazuje przerośne znaczenia wyrazów – formułuje pytania dotyczące znaczeń instalacji plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swój stosunek do instalacji jako dzieła sztuki – omawia związki zachodzące między wszystkimi składnikami instalacji – omawia przerośne znaczenia wynikające z podanych wyrazów – wyjaśnia, jakie refleksje wywołuje instalacja 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło ze szczególnym uwzględnieniem formy wyrazu artystycznego
Wirtualny spacer	– korzysta ze	– korzysta ze wskazanego	– korzysta ze	– twórczo korzysta ze	– samodzielnie tworzy

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
– animacje internetowe	wskazanego programu komputerowego – korzystając z pomocy, tworzy prostą animację	programu komputerowego – tworzy prostą animację	wskazanego programu komputerowego – tworzy animację	wskazanego programu komputerowego – tworzy ciekawą animację	oryginalną, twórczą, pomysłową animację
W POSZUKIWANIU WARTOŚCI					
Antoine de Saint-Exupéry <i>Mały Książę</i>	– odtwarza główne elementy świata przedstawionego utworu – przedstawia ogólnie wygląd planety Małego Księcia – wymienia etapy wędrówki bohatera – wskazuje wybrane elementy o symbolicznym znaczeniu – przypomina, czym cechuje się przypowieść – wskazuje jeden fragment o	– opowiada o elementach świata przedstawionego – opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia – przedstawia przebieg wędrówki bohatera – wymienia elementy o symbolicznym znaczeniu – dostrzega związek z przypowieścią jako gatunkiem – cytuje fragmenty o charakterze aforyzmów	– porządkuje elementy świata przedstawionego utworu – opowiada szczegółowo o wyglądzie planety Małego Księcia – opowiada o przebiegu wędrówki Małego Księcia – wypowiada się na temat znaczeń symbolicznych w utworze – przedstawia związek utworu z przypowieścią	– wypowiada się na temat specyfiki elementów świata przedstawionego, – barwnie opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia – wyjaśnia, na czym polega metaforyczny charakter wędrówki Małego Księcia – wyjaśnia znaczenia zawarte w elementach symbolicznych – wyjaśnia, na czym polega przypowieściowy charakter utworu – wyjaśnia przesłania zawarte w aforyzmach	– prezentuje rozbudowaną wypowiedź poświęconą filozoficznej wymowie utworu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	charakterze aforyzmu		– wyjaśnia, które fragmenty i dlaczego mają charakter aforyzmów		
Ursula le Guin <i>Czarnoksiężnik z Archipelagu</i>	– wydobywa podstawowe informacje z tekstu – wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego – odtwarza dzieje bohatera, opowiada, jak Cię zmienił życie bohatera – wie, że utwór należy do gatunku fantasy	– wydobywa informacje z tekstu – wymienia elementy świata przedstawionego – krótko charakteryzuje bohatera – rozpoznaje motyw walki dobra ze złem – przypomina, czym cechują się utwory fantasy	– porządkuje informacje wydobyte z tekstu – omawia elementy świata przedstawionego – opowiada o dziejach bohatera, komentuje ich przebieg – wyjaśnia symbolikę Cienia – wyjaśnia, dlaczego utwór zaliczany jest do gatunku fantasy	– odtwarza własnymi słowami informacje wydobyte z tekstu – komentuje sposób pokazania elementów świata przedstawionego – dokonuje charakterystyki i oceny postaci – wyjaśnia znaczenia związane z motywem walki dobra ze złem – przedstawia swój stosunek do utworów fantasy	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem warstwy aksjologicznej
Andrzej Budnik <i>Wywiad bez cenzury: Łukasz Supergan</i>	– rozpoznaje wywiad wśród innych tekstów publicystycznych – mówi, czego dotyczy poznany wywiad – odtwarza poglądy	– omawia cechy wywiadu jako formy publicystycznej – formułuje temat wywiadu – wskazuje fragmenty o znaczeniu przenośnym – układa pytania do	– wyjaśnia, czym cechuje się wywiad jako gatunek publicystyczny – wyjaśnia, jakie problemy zostały poruszone w	– przedstawia swój stosunek do wywiadu jako gatunku publicystycznego – ustosunkowuje się do problemów poruszonych w wywiadzie – omawia znaczenie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego metaforycznej wymowy – przeprowadza interesujący wywiad, w

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	rozmówcy na temat sensu podróżowania – układa kilka pytań do wywiadu – przeprowadza wywiad	wywiadu – przeprowadza wywiad	wywiadzie – wyjaśnia znaczenia fragmentów metaforycznych – ustala cel wywiadu, układa do niego pytania – przeprowadza ciekawy wywiad	fragmentów metaforycznych dla wymowy tekstu – ustala cel wywiadu, układa do niego pytania, zestawia je według przyjętej zasady – przeprowadza ciekawy wywiad	którym w atrakcyjny sposób przedstawia rozmówcę
Wirtualny spacer –wywiady audio lub video	– ustala temat wywiadu – formułuje kilka prostych pytań do wywiadu – krótki przedstawia rozmówcę – opowiada o sposobach i okolicznościach przygotowania wywiadu	– proponuje ciekawy temat wywiadu – formułuje pytania do wywiadu, przedstawia rozmówcę – przeprowadza wywiad audio lub video – prezentuje wywiad	– wyjaśnia, jakiemu tematowi będzie poświęcony wywiad – formułuje zróżnicowane pytania do wywiadu – wyczerpująco przedstawia rozmówcę – sprawnie przeprowadza wywiad, przedstawia go kolegom	– prezentuje temat wywiadu – układa kolejność pytań według określonej zasady – w ciekawy sposób prezentuje rozmówcę – przeprowadza wywiad audio lub video – prezentuje wywiad, opowiada o wrażeniach, przeżyciach i obserwacjach w czasie przeprowadzania wywiadu	– samodzielnie przygotowuje o przeprowadza wywiad – zachowuje wszystkie wymogi tego gatunku
WYROKI LOSU					
Éric-Emmanuel	– odtwarza	– zbiera informacje na	– porządkuje	– zbiera i porządkuje	– samodzielnie analizuje i

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Schmitt <i>Oskar i pani Róża</i>	podstawowe informacje dotyczące bohatera – wstępnie charakteryzuje bohatera – przytacza wypowiedzi bohatera o dorosłych – wie, że istnieje styl potoczny – pisze krótki list	temat bohatera – charakteryzuje bohatera, wyjaśnia, co bohater myślał o dorosłych – rozpoznaje w tekście styl potoczny, wskazuje przykłady użycia go – pisze list	informacje na temat bohatera – charakteryzuje bohatera na podstawie jego wypowiedzi – przedstawia sposób patrzenia bohatera na dorosłych – przypomina, czym cechuje się styl potoczny – pisze ciekawy list na temat utworu	informacje na temat bohatera –dokonuje pełnej charakterystyki bohatera – ustala, czym wywołana była ocena dorosłych przez Oskara – omawia rolę stylu potocznego w utworze – przedstawia w formie listu swoją opinię o utworze	interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów wobec śmierci
Barbara Kosmowska <i>Połączana rybka</i>	– odtwarza najważniejsze elementy świata przedstawionego – przedstawia rodzinę bohaterki – wstępnie charakteryzuje bohaterkę – zna pojęcie wolontariat – pod kierunkiem	– odtwarza elementy świata przedstawionego – opowiada o relacjach rodzinnych bohaterki – charakteryzuje bohaterkę – tworzy związki wyrazowe z rzeczownikiem wolontariat – pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny	– porządkuje elementy świata przedstawionego – ocenia relacje rodzinne bohaterki – przedstawia pełną charakterystykę bohaterki – wyjaśnia, na czym polega wolontariat – pisze bezbłędnie życiorys, CV, podanie,	– opowiada o elementach świata przedstawionego – prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat relacji w rodzinie bohaterki – charakteryzuje i ocenia bohaterkę – opowiada o działaniach wolontariatu, których był świadkiem lub uczestnikiem – pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny –	

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny		list motywacyjny	zachowuje wszystkie wymogi tych form wypowiedzi	
Maciej Pieprzycza <i>Chce się żyć</i> (film fabularny)	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wybranej scenie z filmu – opowiada o bohaterze – zna pojęcie <i>głos z offu</i> – zna pojęcie <i>perspektywa żabia</i> – wstępnie omawia grę aktorską – pisze prostą recenzję z filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o scenach, które zwróciły jego uwagę – opowiada, jak wyglądało życie bohatera – wie, na czym polega głos z offu – wyjaśnia, na czym polega perspektywa żabia – przedstawia swoje wrażenia wywołane grą aktorską – pisze recenzję filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje przemyślenia wywołane filmem – opowiada o relacjach bohatera ze światem – podaje przykłady scen, w których występuje głos z offu – wskazuje sceny filmowane z perspektywy żabiej – ocenia grę aktorską – pisze ciekawą recenzję filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak film wpłynął na jego myślenie o świecie – ocenia postępowanie innych w stosunku do bohatera – wyjaśnia funkcję głosu z offu – omawia funkcję punktu widzenia kamery – tworzy wypowiedź na temat gry aktorskiej – pisze recenzję filmu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem środków języka filmowego kreujących znaczenia – pisze rozwiniętą recenzję filmu –eksponuje część oceniającą
Wirtualny spacer –foldery i plakaty kampanii informacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – stara się brać udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej – sporządza we wskazanym programie prosty plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej – sporządza we wskazanym programie plakat 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze aktywny udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej – sporządza we wskazanym programie 	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje kampanię informacyjną – przygotowuje w samodzielnie wybranym programie związany z nią folder 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje i przeprowadza kampanię informacyjną – przygotowuje propagujące ją ciekawe materiały graficzne

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
			ciekawy plakat		
LITERACKIE PRZESŁANIE					
Nancy H Kleinbaum <i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i>	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza najważniejsze elementy świata przedstawionego – wymienia kilku bohaterów – przedstawia profesora Keatinga – przedstawia wybranych uczniów akademii – wie, co składa się na postawę życiową 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza elementy świata przedstawionego – wymienia bohaterów – wstępnie charakteryzuje profesora Keatinga – przedstawia uczniów akademii – wypowiada się na temat postawy życiowej bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego – wymienia bohaterów – dzieli ich według przyjętej przez siebie zasady – charakteryzuje profesora Keatinga – opowiada, jak reagowali uczniowie na słowa i działanie profesora Keatinga – omawia postawy życiowe bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada własnymi słowami o elementach świata przedstawionego – omawia relacje między bohaterami – charakteryzuje i ocenia profesora Keatinga – wyjaśnia, czego profesor Keating nauczył swoich uczniów – porównuje postawy życiowe bohaterów 	
Małgorzata Musierowicz <i>Kwiat kalafiora</i>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada własnymi słowami treść fragmentu – wymienia cechy charakteru profesora Dmuchawca – wyjaśnia różnicę między współluciem 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego – krótko charakteryzuje profesora Dmuchawca – bierze udział w dyskusji, 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje temat rozmowy bohaterów – charakteryzuje profesora Dmuchawca – przedstawia swoje stanowisko w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problem tekstu, ocenia profesora Dmuchawca jako nauczyciela – bierze czynny udział w dyskusji – nawiązuje do wypowiedzi innych uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> – zna całą powieść – omawia jej problematykę – analizuje świat przedstawiony – omawia przesłanie utworu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	a litością – stara się brać udział w dyskusji				
Małgorzata Musierowicz <i>Brulion Bebe B</i>	– wie, o czym rozmawiali bohaterowie – nazywa wartości, o których jest mowa w tekście – wie, kto to jest autorytet – przeprowadza krótki wywiad z wybranym nauczycielem	– formułuje temat rozmowy bohaterów – odtwarza poglądy bohaterów na temat wartości – wyjaśnia, kto może być autorytetem – przeprowadza wywiad z wybranym nauczycielem	– nazywa najważniejsze problemy poruszone w rozmowie bohaterów – omawia świat wartości uznawanych przez bohaterów – nazywa cechy reprezentowane przez człowieka, który może być autorytetem – przeprowadza interesujący wywiad z wybranym nauczycielem	– odtwarza przebieg rozmowy bohaterów – ustosunkowuje się do poglądów bohaterów na temat wartości – opowiada o ludziach, których uznaje za swój autorytet – przeprowadza ciekawy wywiad z wybranym nauczycielem – zachowuje wszystkie wymogi tego gatunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem problematyki aksjologicznej
Jostein Gaarder <i>Świat Zofii</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – wie, że filozofia jest dziedziną nauki – cytuje fragment wyjaśniający, na czym	– wyjaśnia, o czym mówi tekst – wie ogólnie, czym zajmuje się filozofia – wie, z czym jest związane pojęcie <i>ironia sokratyczna</i>	– wydobywa informacje z tekstu – wymienia podstawowe działy filozofii – odtwarza	– odtwarza własnymi słowami treść tekstu – wyjaśnia krótko, czym zajmują się główne działy filozofii – wyjaśnia własnymi	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem omówienia i oceny poglądów Sokratesa

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	polega ironia sokratyczna – pisze proste zaproszenie – przygotowuje argumenty do mowy obrończej	– pisze zaproszenie – hierarchizuje argumenty do mowy obrończej	wiadomości związane z pojęciem ironia sokratyczna – pisze oryginalne zaproszenie – przygotowuje mowę obrończą	słowami, na czym polega ironia sokratyczna – pisze zaproszenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – wygłasza mowę obrończą	
Sławomir Mrozek <i>Autorytet</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – dzieli tekst na akapity – wskazuje fragmenty zawierające argumenty autora – zna podstawowe rodzaje akapitów – odróżnia publicystykę od literatury pięknej – wie, że jednym z gatunków publicystycznych jest felieton – wie, że teksty publicystyczne zawierają autorskie	– wyjaśnia, o czym mówi tekst – odtwarza zawartość wybranego akapitu – odtwarza argumenty autora – wie, co to jest akapit syntetyczny – wie, że tekst należy do publicystyki – wie, że tekst reprezentuje felieton jako gatunek publicystyczny – odczytuje intencje zawarte w tekście	– formułuje temat i problem tekstu – dostrzega logiczny związek między akapitami – omawia argumenty wykorzystane przez autora – wskazuje w tekście akapit syntetyczny – omawia cechy tekstów publicystycznych – omawia cechy felietonu jako gatunku publicystycznego – omawia intencje zawarte w tekście	– odtwarza główne założenia wywodu autora – określa relacje treściowe między akapitami – ustosunkowuje się do argumentów autora – określa związek akapity syntetycznego z innymi akapitami – wyjaśnia, dlaczego tekst należy do publicystyki – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje felieton jako gatunek publicystyczny – ustosunkowuje się do intencji zawartych w tekście	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst, ustosunkowuje się do zawartego w nim wywodu

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	intencje				
Wirtualny spacer – filmiki nagrane przez uczniów	– korzystając z pomocy, nagrywa prosty filmik edukacyjny ostrzegający rówieśników przed zagrożeniami	– nagrywa filmik edukacyjny ostrzegający rówieśników przed zagrożeniami	– nagrywa pomysłowy, ciekawy filmik edukacyjny ostrzegający rówieśników przed zagrożeniami	– nagrywa pomysłowy, ciekawy filmik, stosuje celowe środki perswazji	– nagrywa oryginalny twórczy filmik ostrzegający rówieśników przed zagrożeniami z celowo stosowanymi środkami języka filmowego
ODCIENIE SAMOTNOŚCI					
Marek Hlasko <i>Okno</i>	– wymienia elementy świata przedstawionego – odróżnia narratora od autora – wie, na czym polega narracja pierwszoosobowa – przedstawia bohatera – dostrzega różnice w postawach życiowych narratora i bohatera – omawia przestrzeń	– porządkuje elementy świata przedstawionego – zbiera informacje o narratorze – rozpoznaje narrację pierwszoosobową – charakteryzuje bohatera – omawia postawy życiowe narratora i chłopca – dostrzega symbolikę przestrzeni	– omawia elementy świata przedstawionego – prezentuje informacje dotyczące narratora – dostrzega subiektywizm narracji – charakteryzuje narratora i bohatera – porównuje postawy życiowe narratora i bohatera – wyjaśnia, z czego wynika symbolika przestrzeni	– tworzy wypowiedź, w której prezentuje wszystkie elementy świata przedstawionego – wypowiada się na temat narratora – wyjaśnia skutki zastosowania narracji pierwszoosobowej – dokonuje charakterystyki porównawczej – ocenia postawy życiowe narratora i bohatera – wyjaśnia symbolikę przestrzeni	– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem oceny przedstawionych w nim postaw życiowych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Barbara Kosmowska <i>Samotni.pl</i>	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina rodzaje narracji – wskazuje elementy, na podstawie których można omówić relacje panujące w rodzinie Pauli – nazywa emocje bohaterki – wyjaśnia, dlaczego Paula czuje się samotna 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje narrację pierwszoosobową – omawia relacje rodzinne Pauli – opowiada o sytuacji emocjonalnej bohaterki – opowiada o zmaganiu się bohaterki z samotnością 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia stosunek narratora do elementów świata przedstawionego – tworzy dłuższą wypowiedź na temat relacji w rodzinie Pauli – przedstawia obiektywnie sytuację emocjonalną bohaterki – przedstawia skutki postępowania Pauli 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcję narracji pierwszoosobowej – ocenia relacje panujące w rodzinie bohaterki – ocenia sytuację emocjonalną bohaterki, ocenia sposoby radzenia sobie przez bohaterkę z samotnością 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem problematyki samotności
Edvard Munch <i>Krzyk</i> (reprodukcja obrazu)	<ul style="list-style-type: none"> – zna termin <i>ekspresjonizm</i> – wymienia główne elementy przedstawione na obrazie – dostrzega deformację – wymienia kolory wykorzystane na obrazie – dostrzega główną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>ekspresjonizm</i> – wymienia elementy przedstawione na obrazie – wskazuje elementy przedstawione za pomocą deformacji – omawia kolorystykę obrazu – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wskazuje elementy o 	<ul style="list-style-type: none"> – używa terminu <i>ekspresjonizm</i> – omawia elementy przedstawione na obrazie – omawia elementy przedstawione za pomocą deformacji – ocenia kolorystykę obrazu – omawia kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechują się dzieła ekspresjonistyczne – omawia relacje zachodzące między elementami przedstawionymi na obrazie – omawia funkcję deformacji – wypowiada się na temat znaczeń obrazu eksponowanych kolorystyką – ocenia kompozycję obrazu – wyjaśnia znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych malarskich środków wyrazu dla przekazania znaczeń

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	zasadę kompozycyjną – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne – wymienia postaci przedstawione na obrazie	znaczeniach symbolicznych – opowiada o sposobie prezentowania postaci na obrazie	– omawia elementy o znaczeniach symbolicznych – omawia relacje między postaciami przedstawionymi na obrazie a światem	elementów symbolicznych – formułuje znaczenia sugerowane sposobem prezentowania postaci na obrazie	
Wirtualny spacer –tworzenie teledysku	– przypomina, co to jest motyw – korzystając z pomocy, tworzy teledysk	– dostrzega powtarzalność wybranego motywu w różnych tekstach kultury – tworzy prosty teledysk	– podaje przykłady kilku tekstów kultury zawierających ten sam motyw – tworzy teledysk	– gromadzi teksty kultury zawierające ten sam motyw – tworzy ciekawy teledysk	– selekcjonuje i porządkuje teksty kultury zawierające ten motyw – samodzielnie tworzy oryginalny, atrakcyjny wizualnie teledysk
NA SWÓJ TEMAT					
Szczepan Twardoch <i>Wieloryby i śmy. Dzienniki 2007–2015</i>	– zna dziennik jako gatunek – zna pojęcie <i>autobiografizm</i> – wie, kiedy wypowiedź ma charakter subiektywny – wskazuje fragmenty o znaczeniach metaforycznych	– rozpoznaje dziennik wśród innych gatunków – wie, na czym polega <i>autobiografizm</i> – dostrzega subiektywizm wypowiedzi – odtwarza zawartość fragmentów o znaczeniach metaforycznych – odtwarza refleksje autora	– wymienia cechy dziennika jako gatunku – wyjaśnia pojęcie <i>autobiografizm</i> – wyjaśnia, z czego wynika subiektywizm wypowiedzi – wyjaśnia znaczenia metaforyczne	– omawia cechy dziennika jako gatunku – omawia rysy autobiograficzne w tekście – interpretuje tekst w kontekście jego subiektywnego charakteru – omawia fragmenty o znaczeniach metaforycznych – ustosunkowuje się do	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim refleksji o świecie

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– wskazuje fragmenty zawierające refleksje o świecie	o świecie	– omawia refleksje autora o świecie	refleksji autora o świecie	
Magdalena Tulli <i>Szum</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – zna pojęcie autokreacja – wskazuje fragmenty opisujące emocje – według wzoru pisze list	– opowiada, o czym mówi tekst – dostrzega w tekście przejawy autokreacji – omawia prezentowane emocje – pisze list	– wskazuje główne zagadnienia poruszane w tekście – omawia na podstawie tekstu zjawisko autokreacji – omawia przejawy prezentowanych emocji – pisze ciekawy, rozwinięty list	– określa problematykę tekstu – interpretuje tekst z punktu widzenia działań autokreacyjnych – przedstawia źródła prezentowanych emocji – pisze ciekawy list, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem problematyki autokreacji
Alina Szapocznikow <i>Autoportret I</i> – <i>Autoportret II</i> (rzeźby)	– wie, że rzeźba jest jedną z dziedzin sztuki – wyjaśnia, co oznacza słowo <i>autoportret</i> – wymienia podstawowe elementy obu rzeźb – wstępnie jedną z rzeźb, ma	– rozpoznaje rzeźbę wśród innych dzieł sztuki – wyjaśnia tytuły rzeźb – wymienia elementy obu rzeźb – opisuje obydwie rzeźby – wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych – nazywa materiały, z których wykonane zostały	– omawia specyfikę rzeźby jako dzieła sztuki – wypowiada się na temat tytułu rzeźb – porównuje elementy obu rzeźb – dokładnie opisuje rzeźby – omawia elementy o znaczeniach	– przypomina i omawia poznane do tej pory rzeźby – wyjaśnia tytuły rzeźb w kontekście tego, co przedstawiają – omawia elementy obu rzeźb – opisuje porównawczo obie rzeźby – wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów dzieł	– samodzielnie interpretuje rzeźby ze szczególnym uwzględnieniem ich metaforycznych znaczeń

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	świadomość, że niektóre elementy rzeźb mają znaczenie symboliczne – wie, że rzeźby są zrobione z różnych materiałów	rzeźby	symbolicznych – omawia rzeźby z uwzględnieniem materiału, z którego zostały zrobione	– wyjaśnia, jak materiał, z którego zostały wykonane rzeźby, wpływa na znaczenia dzieł	
Wirtualny spacer – autoportrety uczniów	– we wskazanym programie tworzy pod kierunkiem autoportret	– w samodzielnie wybranym programie tworzy autoportret	– w samodzielnie wybranym programie tworzy ciekawy autoportret	– tworzy autoportret odzwierciedlający jego indywidualne cechy	– w samodzielnie wybranym programie tworzy interesujący autoportret, wykorzystuje elementy symboliczne
ŚCIEŻKI ŻYCIA					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Zbigniew Herbert <i>Życiorys</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych – rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią – gromadzi informacje o bohaterze lirycznym – wskazuje wersy pozwalające określić sytuację liryczną – dostrzega wewnętrzną kompozycję wiersza – wskazuje wersy, w których jest mowa o wartościach – nazywa uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi – dostrzega w utworze lirykę bezpośrednią – rozpoznaje bohatera lirycznego – rozpoznaje sytuację liryczną – dzieli tekst na części kompozycyjne ze względu na formy czasu – nazywa wartości ważne dla bohatera – wypowiada się na temat uczuć bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wyróżniki życiorysu – wyjaśnia, dlaczego wiersz reprezentuje lirykę bezpośrednią – przedstawia informacje o bohaterze lirycznym – wskazuje składniki sytuacji lirycznej – omawia kompozycję wewnętrzną utworu – omawia wartości ważne dla bohatera – wskazuje źródła uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi – dostrzega subiektywizm wypowiedzi poetyckiej – przedstawia dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym – omawia sytuację liryczną – omawia kompozycję wewnętrzną utworu w kontekście jego zawartości treściowej – omawia światopogląd bohatera lirycznego – omawia uczucia bohatera i ich źródła 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem światopoglądu i postawy życiowej osoby mówiącej (bohatera lirycznego)
Wisława Szymborska <i>Pisanie życiorysu</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych – przypomina, co to jest frazeologizm – wie, na czym polega ironia 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi – wskazuje w wierszu frazeologizmy – dostrzega w wierszu ironię 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wyróżniki życiorysu – wyjaśnia znaczenia związane z frazeologizmami – wyjaśnia, przeciwko czemu skierowana jest 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi – wyjaśnia funkcję frazeologizmów w utworze – interpretuje znaczenia związane z kategorią ironii zastosowaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji między człowiekiem i światem

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wersy mówiące o człowieku – dostrzega relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza obraz człowieka utrwalony w wierszu – omawia relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> ironia – omawia obraz człowieka ukazany w wierszu – tworzy wypowiedź na temat relacji między człowiekiem i światem ukazanych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rozbudowaną wypowiedź prezentującą obraz człowieka ukazany w wierszu – ocenia relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu 	
Piotr Dumala <i>Ściany</i> (film animowany)	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda uważnie film – dostrzega filmowe metafory – zna pojęcie <i>everyman</i> – zwraca uwagę na muzykę w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje pierwsze wrażenie po obejrzeniu filmu – wskazuje sceny zawierające metafory – wie, kto to jest <i>everyman</i> – wypowiada się na temat muzyki w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza treściową zawartość poszczególnych scen filmu – wyjaśnia znaczenia filmowych metafor – wyjaśnia, kto to jest <i>everyman</i> – ocenia muzykę w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada własnymi słowami fabułę filmu – interpretuje metaforyczne znaczenia filmu – wykorzystuje pojęcie <i>everyman</i> do interpretacji filmu – ocenia muzykę filmu w kontekście jego znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanych środków filmowych dla kreowania znaczeń metaforycznych
Wirtualny spacer – przedstawianie siebie	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem przygotowuje autoprezentację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje autoprezentację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje rozbudowaną autoprezentację 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje w ciekawej formie autoprezentację 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przygotowuje rozwiniętą, ciekawą autoprezentację
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
FONETYKA					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Głoska i litera	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pojęcia <i>litera</i> i <i>głoska</i> – zna główne sposoby zapisywania głosek – dzieli proste wyrazy na litery i głoski – wie, że <i>i</i> może pełnić w wyrazach różne funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest głoska i litera – zna sposoby zapisywania głosek – dzieli wyrazy na litery i głoski – zna funkcje litery <i>i</i> w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest głoska, a czym litera – wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek – dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – podaje przykłady roli <i>i</i> w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rozróżnienie w języku na litery i głoski – omawia wszystkie sposoby zapisywania głosek – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – omawia funkcje litery <i>i</i> w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na litery i głoski – bezbłędnie określa rolę <i>i</i> w wyrazach
Podział głosek	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia samogłoski od spółgłosek – wie, które narządy artykulacyjne biorą udział w powstawaniu głosek – określa podstawowe cechy głosek 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia samogłoski i spółgłoski – wymienia podstawowe narządy artykulacyjne – określa cechy głosek 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie samogłoski, odróżnia spółgłoski – wymienia narządy artykulacyjne – określa cechy głosek 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różnią się samogłoski od spółgłosek – omawia rolę poszczególnych narządów w artykulacji głosek – określa cechy głosek 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces powstawania głosek – bezbłędnie określa cechy głosek
Upodobnienia głosek	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że istnieje zjawisko upodobnienia głosek – zna podstawowe rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa podstawowe rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegają upodobnienia głosek – zna różne rodzaje upodobnień, zaznacza i nazywa upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia upodobnienia głosek – zna wszystkie rodzaje upodobnień i nazywa upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy mechanizm powstawania upodobnień głosek – omawia wszystkie rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa wszystkie rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wszystkie rodzaje upodobnień, nazywa je, poprawnie wymawia

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	upodobnień			upodobnień	
Sylaba	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest sylaba – wie, że sylaby mogą się kończyć na samogłoskę lub spółgłoskę – dzieli proste wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – izoluje sylabę w wyrazie – rozpoznaje sylaby otwarte i zamknięte – dzieli wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różne sylaby w wyrazie – nazywa, która sylaba jest zamknięta, a która otwarta – dzieli trudne wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest sylaba – wyjaśnia, kiedy sylaba jest otwarta, kiedy zamknięta – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na sylaby
Akcent wyrazowy i zdaniowy	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość konieczności poprawnego akcentowania wyrazów – stara się poprawnie akcentować wyrazy – wie, że są wyrazy bezakcentowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy – wymienia przykłady wyrazów bezakcentowych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje niemal wszystkie wyrazy – wymienia różnorodne przykłady wyrazów bezakcentowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy – zna wyrazy bezakcentowe 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie stosuje akcent w swoich wypowiedziach
Zebranie i powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pojęcia <i>litera</i> i <i>głoska</i> – zna główne sposoby zapisywania głosek – dzieli proste wyrazy na litery i głoski – wie, że <i>i</i> może pełnić w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest głoska i litera – zna sposoby zapisywania głosek – dzieli wyrazy na litery i głoski – zna funkcje litery <i>i</i> w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest głoska, a czym litera – wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek – dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rozróżnienie w języku na litery i głoski – omawia wszystkie sposoby zapisywania głosek – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – omawia funkcje litery <i>i</i> w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na litery i głoski – bezbłędnie określa rolę <i>i</i> w wyrazach – omawia proces powstawania głosek – bezbłędnie określa

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<p>różne funkcje</p> <ul style="list-style-type: none"> – odróżnia samogłoski od spółgłosek – wie, które narządy artykulacyjne biorą udział w powstawaniu głosek – określa podstawowe cechy głosek – wie, co to jest sylaba – wie, że sylaby mogą się kończyć na samogłoskę lub spółgłoskę – dzieli wyrazy na sylaby – ma świadomość konieczności poprawnego akcentowania wyrazów – stara się poprawnie akcentować wyrazy – wie, że są wyrazy bezakcentowe – wie, że istnieje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia samogłoski i spółgłoski – wymienia podstawowe narządy artykulacyjne – określa cechy głosek – izoluje sylabę w wyrazie – rozpoznaje sylaby otwarte i zamknięte, dzieli wyrazy na sylaby – wie, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy – wymienia przykłady wyrazów bezakcentowych – wie, na czym polegają upodobnienia głosek – zna różne rodzaje upodobnień, zaznacza i nazywa upodobnienia 	<p>roli <i>i</i> w wyrazach</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie samogłoski, odróżnia spółgłoski – wymienia narządy artykulacyjne – określa cechy głosek – rozpoznaje różne sylaby w wyrazie – nazywa, która sylaba jest zamknięta, a która otwarta – dzieli trudne wyrazy na sylaby – omawia akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje niemal wszystkie wyrazy – wymienia różnorodne przykłady wyrazów bezakcentowych – omawia upodobnienia głosek – zna wszystkie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różnią się samogłoski od spółgłosek – omawia rolę poszczególnych narządów w artykulacji głosek – określa cechy głosek – wyjaśnia, czym jest sylaba – wyjaśnia, kiedy sylaba jest otwarta, kiedy zamknięta – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na sylaby – wyjaśnia, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy – zna wyrazy bezakcentowe – tłumaczy mechanizm powstawania upodobnień głosek – omawia wszystkie rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa wszystkie rodzaje upodobnień 	<p>cechy głosek</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na sylaby – bezbłędnie stosuje akcent w swoich wypowiedziach, rozpoznaje wszystkie rodzaje upodobnień, nazywa je, poprawnie wymawia 	

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	zjawisko upodobnienia głosek – zna podstawowe rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa podstawowe rodzaje upodobnień		rodzaje upodobnień – poprawnie zaznacza i nazywa upodobnienia		
ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA					
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	– ma świadomość różnicy między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – podaje treść i zakres znaczeniowy kilku wyrazów – podaje kilka wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym	– wie, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu – podaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów – podaje wyrazy o tym samym zakresie znaczeniowym	– wyjaśnia, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu – dostrzeżę zależności między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – tworzy proste ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym	– omawia zagadnienie różnic między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – omawia relacje między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu – tworzy ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym	– bezbłędnie podaje treść i zakres znaczeniowy różnorodnych wyrazów
Nazwy osobowe	– wie, że imiona i nazwiska to nazwy osobowe	– wyróżnia spośród nazw własnych nazwy osobowe – stosuje zasady pisowni	– ma podstawową wiedzę na temat powstawania nazw	– wie, jak powstawały nazwy osobowe – bezbłędnie zapisuje nazwy	– omawia proces powstawania nazw osobowych, zapisuje je

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	– zna zasady pisowni nazw osobowych	nazw osobowych	osobowych – poprawnie zapisuje nazwy osobowe	osobowe	bezbłędnie
Odmiana imion i nazwisk	– poprawnie odmienia proste nazwy osobowe	– poprawnie odmienia większość nazw osobowych	– poprawnie odmienia niemal wszystkie nazwy osobowe	– poprawnie odmienia wszystkie nazwy osobowe	– zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw osobowych
Nazwy miejscowe	– wie, czego dotyczą nazwy miejscowe – zna zasady pisowni nazw miejscowych	– wyróżnia spośród nazw własnych nazwy miejscowe – przedstawia zasady pisowni nazw miejscowych	– podaje kilka przykładów różnych nazw miejscowych – stosuje zasady pisowni nazw miejscowych	– podaje różnorodne przykłady nazw miejscowych – bezbłędnie zapisuje nazwy miejscowe	– swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi
Odmiana nazw miejscowych	– wie, że nazwy miejscowe podlegają odmianie przez przypadki	– poprawnie odmienia najbardziej powszechne nazwy miejscowe	– poprawnie odmienia większość nazw miejscowych	– poprawnie odmienia wszystkie nazwy miejscowe	– zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw miejscowych
Nazwy mieszkańców	– wie, jak tworzy się nazwy mieszkańców – zna zasady pisowni nazw mieszkańców	– tworzy poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców – zapisuje poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców	– poprawnie tworzy większość nazw mieszkańców – stosuje się do zasad ich pisowni	–poprawnie tworzy nazwy mieszkańców – poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców	– poprawnie tworzy i zapisuje wszystkie nazwy mieszkańców
Kolokwializmy	– zna pojęcie	– wie, jakie wyrazy i	– podaje kilka	– podaje przykłady	– używa kolokwializmów

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	kolokwializmu – wie, kiedy można używać kolokwializmów	związki wyrazowe są kolokwializmami, nie nadużywa kolokwializmów	przykładów kolokwializmów – wie, dla jakiego stylu języka są typowe kolokwializmy	kolokwializmów – wyjaśnia, kiedy używanie kolokwializmów jest błędem	tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione
Wyrazy rodzime i zapożyczone	– wyróżnia popularne wyrazy zapożyczone – zna zasady pisowni wyrazów zapożyczonych	– podaje kilka przykładów wyrazów rodzimych i zapożyczonych – omawia zasady pisowni wyrazów zapożyczonych	– podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych – stosuje zasady pisowni wyrazów zapożyczonych	– rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone – poprawnie zapisuje wyrazy zapożyczone	– omawia proces zapożyczania wyrazów
Regionalne odmiany języka	– wie, że obok języka ogólnopolskiego istnieją regionalne odmiany języka – zna podstawowe rodzaje dialektyzmów – próbuje czytać tekst pisany gwarą	– wie co to jest dialekt i gwara – zna rodzaje dialektyzmów – czyta tekst pisany gwarą	– wyjaśnia, co to jest dialekt i gwara – podaje przykłady różnych rodzajów dialektyzmów – czyta płynnie tekst pisany gwarą	– podaje przykłady regionalnych odmian języka – rozpoznaje rodzaje dialektyzmów – czyta ze zrozumieniem tekst pisany gwarą	– omawia specyfikę różnych regionalnych odmian języka
Zebranie i powtórzenie wiadomości	– ma świadomość różnicy między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – podaje treść i zakres	– wie, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu – podaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów – podaje wyrazy o tym	– wyjaśnia, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu – dostrzeżę zależności	– omawia zagadnienie różnic między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – omawia relacje między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu	– bezbłędnie podaje treść i zakres znaczeniowy różnorodnych wyrazów – omawia proces powstawania nazw osobowych, zapisuje je

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<p>znaczeniowy kilku wyrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje kilka wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym – wie, że imiona i nazwiska to nazwy osobowe – zna zasady pisowni nazw osobowych – poprawnie odmienia proste nazwy osobowe – wie, czego dotyczą nazwy miejscowe – zna zasady pisowni nazw miejscowych – wie, że nazwy miejscowe podlegają odmianie przez przypadki – wie, jak tworzy się nazwy mieszkańców – zna zasady pisowni nazw mieszkańców 	<p>samym zakresie znaczeniowym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia spośród nazw własnych nazwy osobowe – stosuje zasady pisowni nazw osobowych – poprawnie odmienia większość nazw osobowych – wyróżnia spośród nazw własnych nazwy miejscowe – przedstawia zasady pisowni nazw miejscowych – poprawnie odmienia najbardziej powszechne nazwy miejscowe – tworzy poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców – zapisuje poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców – wie, jakie wyrazy i związki wyrazowe są kolokwializmami, nie nadużywa kolokwializmów 	<p>między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy proste ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym – ma podstawową wiedzę na temat powstawania nazw osobowych – poprawnie zapisuje nazwy osobowe – poprawnie odmienia niemal wszystkie nazwy osobowe – podaje kilka przykładów różnych nazw miejscowych – stosuje zasady pisowni nazw miejscowych – poprawnie odmienia większość nazw miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym – wie, jak powstawały nazwy osobowe – bezbłędnie zapisuje nazwy osobowe – poprawnie odmienia wszystkie nazwy osobowe – podaje różnorodne przykłady nazw miejscowych – bezbłędnie zapisuje nazwy miejscowe – poprawnie odmienia wszystkie nazwy miejscowe – poprawnie tworzy nazwy mieszkańców – poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców – podaje przykłady kolokwializmów – wyjaśnia, kiedy używanie kolokwializmów jest błędem – rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone, poprawnie 	<p>bezbłędnie</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw osobowych – swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi – zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw miejscowych – poprawnie tworzy i zapisuje wszystkie nazwy mieszkańców – używa kolokwializmów tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione – omawia proces zapożyczenia wyrazów – omawia specyfikę różnych regionalnych odmian języka

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie kolokwializmu – wie, kiedy można używać kolokwializmów – wyróżnia popularne wyrazy zapożyczone – zna zasady pisowni wyrazów zapożyczonych – wie, że obok języka ogólnopolskiego istnieją regionalne odmiany języka – zna podstawowe rodzaje dialektyzmów – próbuje czytać tekst pisany gwara 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje kilka przykładów wyrazów rodzimych i zapożyczonych – omawia zasady pisowni wyrazów zapożyczonych – wie co to jest dialekt i gwara – zna rodzaje dialektyzmów – czyta tekst pisany gwara 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie tworzy większość nazw mieszkańców – stosuje się do zasad ich pisowni – podaje kilka przykładów kolokwializmów – wie, dla jakiego stylu języka są typowe kolokwializmy – podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych – stosuje zasady pisowni wyrazów zapożyczonych – wyjaśnia, co to jest dialekt i gwara – podaje przykłady różnych rodzajów dialektyzmów – czyta płynnie tekst pisany gwara 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wyrazy zapożyczone – podaje przykłady regionalnych odmian języka – rozpoznaje rodzaje dialektyzmów – czyta ze zrozumieniem tekst pisany gwara 	
KOMUNIKACJA I KULTURA JĘZYKA					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Poprawne używanie słownictwa	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje proste związki wyrazowe – zna pojęcie szablonu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to są związki wyrazowe – rozpoznaje szablony językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są związki wyrazowe – unika stosowania szablonów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia mechanizm tworzenia związków wyrazowych – krytycznie ocenia stosowanie szablonów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i celowo stosuje poprawne związki wyrazowe w wypowiedziach – unika stosowania szablonów językowych, krytycznie ocenia je w cudzych wypowiedziach
Norma językowa	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w działaniach językowych należy stosować się do norm językowych – wie, że istnieją różne normy językowe – w swoich wypowiedziach stara się stosować do norm językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest norma językowa – odróżnia normę wzorcową od użytkowej i potocznej, stosuje się do norm językowych w większości swoich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie wyjaśnia na czym polega norma językowa – rozróżnia różne rodzaje norm językowych – przestrzega norm językowych niemal we wszystkich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega i czego dotyczy norma językowa – rozróżnia wszystkie normy językowe – zawsze stosuje się do odpowiednich norm językowych w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie stosuje się w swoich wypowiedziach do norm językowych różnego rodzaju
Błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w wypowiedziach powinno unikać się błędów językowych – rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest błąd językowy – odróżnia innowacje językowe od błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest błąd językowy – wyjaśnia, w jakich okolicznościach stosowane są 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia mechanizm popełniania błędów i usterek językowych – ocenia innowacje językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie unika popełniania błędów językowych, zna ich rodzaje i mechanizm powstawiania

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	<ul style="list-style-type: none"> – innowacje językowe – zna podstawowe rodzaje błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – innowacje językowe – klasyfikuje większość błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje rodzaje błędów językowych 	
Manipulacja językowa	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie manipulacji językowej – dostrzega językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej – stara się nie poddawać manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega manipulacja językowa – zna podstawowe sposoby manipulacji językowej – nie poddaje się manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega manipulacja językowa – omawia językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej – skutecznie nie poddaje się manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się manipulacja językowa od perswazji – wyjaśnia językowe mechanizmy manipulacji językowej – przeciwstawia się manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i skutecznie przeciwstawia się manipulacji językowej
Zebranie i powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje proste związki wyrazowe – zna pojęcie szablonu językowego – wie, że w działaniach językowych należy stosować się do norm językowych – wie, że istnieją różne normy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to są związki wyrazowe – rozpoznaje szablony językowe – wie, co to jest norma językowa – odróżnia normę wzorcową od użytkowej i potocznej, stosuje się do norm językowych w większości swoich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są związki wyrazowe – unika stosowania szablonów językowych – wstępnie wyjaśnia na czym polega norma językowa – rozróżnia różne rodzaje norm językowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia mechanizm tworzenia związków wyrazowych – krytycznie ocenia stosowanie szablonów językowych – wyjaśnia, na czym polega i czego dotyczy norma językowa – rozróżnia wszystkie normy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> –świadomie i celowo stosuje poprawne związki wyrazowe w wypowiedziach – unika stosowania szablonów językowych, krytycznie ocenia je w cudzych wypowiedziach – świadomie stosuje się w swoich wypowiedziach do norm językowych

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
<p>językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> – w swoich wypowiedziach stara się stosować do norm językowych – wie, że w wypowiedziach powinno unikać się błędów językowych – rozpoznaje innowacje językowe – zna podstawowe rodzaje błędów językowych – zna pojęcie manipulacji językowej – dostrzega językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej – stara się nie poddawać manipulacji językowej 	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest błąd językowy – odróżnia innowacje językowe od błędów językowych – rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych – wie, na czym polega manipulacja językowa – zna podstawowe sposoby manipulacji językowej – nie poddaje się manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzega norm językowych niemal we wszystkich wypowiedziach – wyjaśnia, co to jest błąd językowy – wyjaśnia, w jakich okolicznościach stosowane są innowacje językowe – klasyfikuje większość błędów językowych – wyjaśnia, na czym polega manipulacja językowa – omawia językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej – skutecznie nie poddaje się manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – zawsze stosuje się do odpowiednich norm językowych w swoich wypowiedziach – wyjaśnia mechanizm popelniania błędów i usterek językowych – ocenia innowacje językowe – klasyfikuje rodzaje błędów językowych – wyjaśnia, czym różni się manipulacja językowa od perswazji – wyjaśnia językowe mechanizmy manipulacji językowej – przeciwstawia się manipulacji językowej 	<p>różnego rodzaju</p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie unika popelniania błędów językowych, zna ich rodzaje i mechanizm powstawiania – świadomie i skutecznie przeciwstawia się manipulacji językowej 	
WIEM I UMIEM					

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Krzysztof Biedrzycki <i>Interpretacja – szkoła rozumienia</i>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – odróżnia analizę od interpretacji – stawia pytania do tekstu – dostrzega problematykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co składa się na analizę utworu literackiego – wie, na czym polega interpretacja utworu literackiego – formułuje podstawowe wnioski analityczne i interpretacyjne – odczytuje podstawowe sensy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem dokonuje analizy utworu literackiego – pod kierunkiem dokonuje interpretacji utworu – formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne – odczytuje sensy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy utworu literackiego – dokonuje interpretacji utworu literackiego – formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne związane z różnymi płaszczyznami tekstu – rozpoznaje znaczenia dosłowne i naddane utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie dokonuje pełnej analizy i interpretacji utworu literackiego

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
Teksty przemówień uczniowskich	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia przemówienie spośród innych form wypowiedzi – wie, że istnieją środki retoryczne, wymienia przynajmniej jeden z nich – wie, że wypowiedź powinna być spójna – wie, że przemówienie dzieli się na części kompozycyjne – zna pojęcie perswazji – wie, że istnieją pozasłowne elementy wypowiedzi – pisze i wygłasza krótkie przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się przemówienie – wymienia kilka środków retorycznych – wie, jakimi sposobami osiągać spójność wypowiedzi, zna części kompozycyjne przemówienia – wie, na czym polega perswazja – zna pozasłowne elementy wypowiedzi – pisze i wygłasza przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy przemówienia jako formy wypowiedzi – stosuje środki retoryczne – stosuje środki spójnościowe – dzieli tworzony tekst przemówienia na właściwe części kompozycyjne – wyjaśnia, na czym polega perswazja – omawia pozasłowne elementy wypowiedzi – tworzy i w odpowiedni sposób wygłasza przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy przemówienia jako formy wypowiedzi – celowo i funkcjonalnie stosuje środki retoryczne – świadomie i funkcjonalnie stosuje środki spójnościowe – świadomie i funkcjonalnie dzieli tworzony tekst przemówienia na właściwe części kompozycyjne – świadomie stosuje środki perswazyjne – stosuje pozasłowne środki wypowiedzi – tworzy przekonujące przemówienie, wygłasza je – stosuje pozasłowne środki wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze i wygłasza oddziałujące na odbiorców przemówienie – celowo i funkcjonalnie stosuje środki retoryczne, perswazyjne – stosuje pozajęzykowe środki przy wygłaszaniu tekstu przemówienia
Test końcowy	– udziela poprawnych odpowiedzi na więcej niż połowę z liczby	– udziela poprawnych odpowiedzi na trzy czwarte liczby pytań i poleceń	– udziela poprawnych odpowiedzi na większość z liczby	– udziela poprawnych odpowiedzi niemal na wszystkie pytania i polecenia	– udziela poprawnych odpowiedzi na wszystkie pytania i polecenia

Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy	Wymagania				
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń				
	pytań i poleceń		pytań i poleceń		